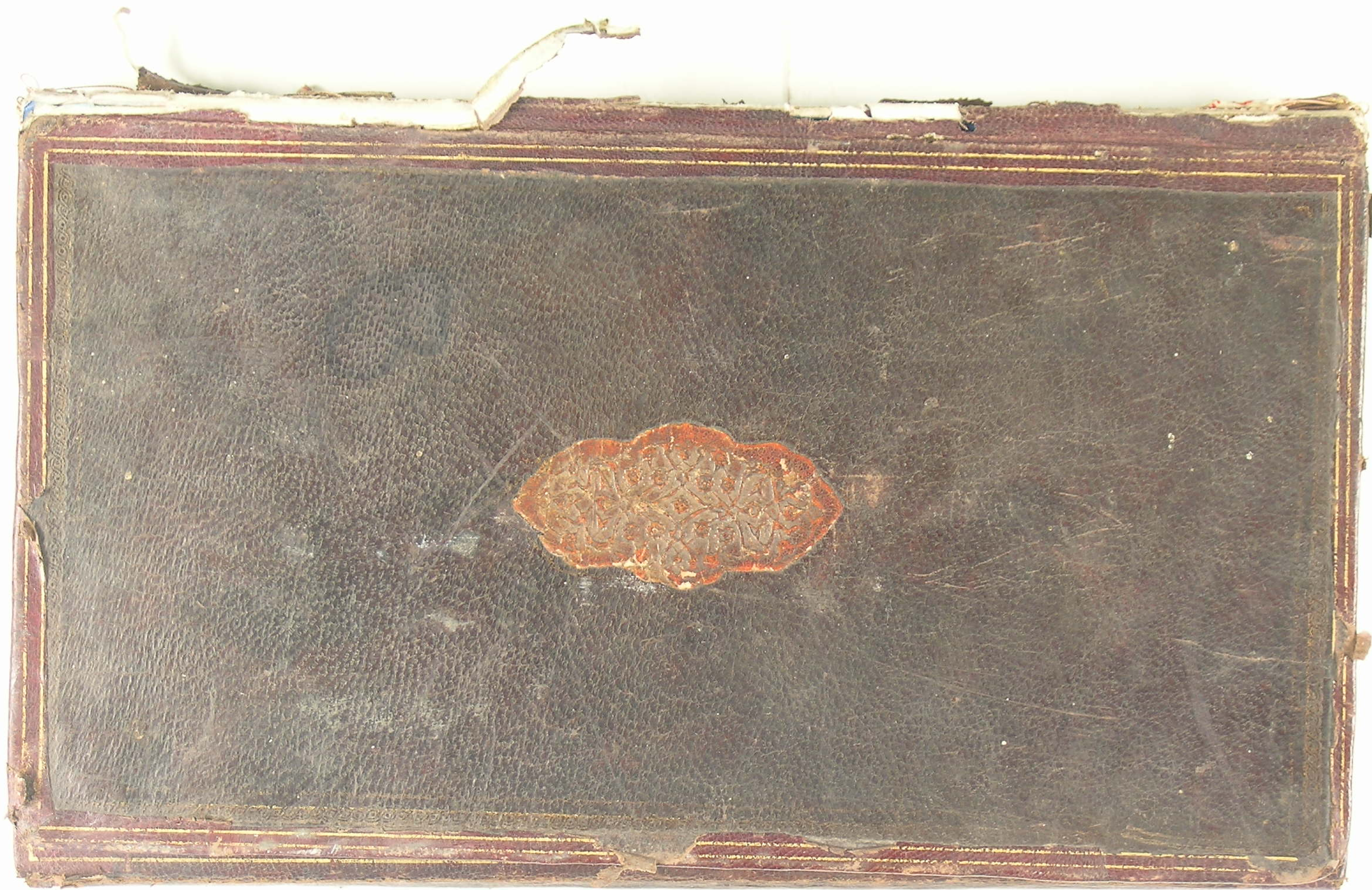

...نیه ویوردی ...

دیشنی قلدیرتوب باقورسز بزن طوق ایدسلر اصلا ... دوکلمه وکر اگر ارصلان ...

قاشی ایکیجه قوسلر کون دوشنبه اول دری اوزن اطورسلر ... اولیه وکر بوا صبی

منضج اوله وکر اگر ارسلدنه اودونی

صاحب دیر لو کتخداسی علی اغا

بنیم برشنه بمورطه قانوب بیرلر ایک اوج

سورسلر

اونکه کورنن باغی جوزیله وکر اگر طوشانک

باشنی باقور حاکتربنی دیشه اغادوه

ثم کتبه الفقیر الیها لسبحانه

وکر اگر طوشانک ... دیشنی اغرایه

مرزا پاشازاده عبد الرحمن

دیشنی یابنه قویسه آغریسی ساکن اوله

سنه ۱۱۴۰

اگر بر کیمسه اغرلیق یاصه آت دیشنی باشی

التنه قیوب یاتسه قیدری اغرلیق یاصمیه وکر اگر دلکونک یاغنی بواغاجه سورسه ...

قوسه ترجه بنراکه اوشه وکر اگر دوه نک انجوکی کمیکی دوکوب صویه ...

دوکسه ترجوحن صجان طاغلوب کیده وکر اگر دوه نک اودونی بر یانش ...

بلکه اودسه ترصاجه وصفالرقی ایده وکر اگر دوه نک قورو غنی ...

یاغنیه سیبی اصلا سود سکک کیرمیه وکر اگر طوشانک ... بر اوطنی ...

اوغلو وقیزی اولمیانه عورته ... ایله یابنی کوتورسه حامله اوله اگر دوه ...

ودشک ایشه یاتیه اوغلانک صول بطونه یاغلسه ایشه عز اوله اگر ...

ایجروکیده دیرکوزی طش قالور صویه براقسک بری یابته بری باتیمه باتانی کوز...

اوله بتمیانی کوزینی کوتورسه ایدمز اوله اگر ... طاشنی دوکوب عسل...

... اودسه ترآیرلو

ترکیب صفوف بو دیم ...
نزروزه دی اوویه در ... اوقوف
علاجینک او ... سیندر

منثار وصاج ... اوللق وداء الثعلب وداء الحیه علاجی باینده در ١٤١	بدنکی قصل ... زنهر زرون جدرانک وزنهر ارلرک وقعی علاجی بیان ایدر ١٤٢	بیلان وعقرب وحیان ... زنهر زنبور بیان دفع وعلاجی بیان ایدر ١٤٢	اورمک وآری موقوعی ... کلب ... علاجی بیان ایدر ١٤٢
	خاتمه ده بعض خواص بیان اولنور ١٤٢	٢	

ایکی درهم ... سورغان
... سنبل هوزی
... سلیقه

اذا اردت ان تقطع الحدید بالحدید فخذ اربعه دراهم اهلیلج اصفر وادقه
دراهم املج واربعه دراهم زاج ثم دق هذه الادویه وتعجن وتطلو به فم
السیف والسکین او ما یتعلق للحدید وتلقیه فی الماء وتبقی به الحدید فانه
یقطع الحدید کما یقطع الحطب
دیگر
شیاء من العقاب
یوخذ حل حاذق بکر تنف وشیاء من مرارة البقرة فانه یقطع الحدید
ونعرس ثم تغلیه حتی یکون الجمیع شیاء واحد ثم تطلی الحدید
تیزاب
عقاب وزنکار وزاج قبرس وکوهر جه وملح اندرانی لوبلری
سحق وتقطیر ایتمن جمله جسدی حل ایدر

٢

ترکیب ... براق معجون
راوند چینی ٣ محمودیه ٣ چوب چینی ٣ دانه کوز ٣
مصطکی ٣ سنامکی ٣ تربد ابیض ٣ عسل مصفی ٥
بشقه بشقه بعد السحق بنم قوام عسل
مذکورله معجون جوز نوا مقداری اکل
ایلیه بیل وسحو ... والحروح اولان
آغرلره نافعدر استعمال ایله باک الیه

ترکیب توتیای جواهر
توتیای مرودی درهم ٥ مرقشیشا ٥ دارفلفل ٢ مروارید ٢
یعقوت سرخ ٢ ماميران چینی ٢ سرمه اصفهانی ٣ کف دریا ١
واسنج ١ مذکورلری بشقه بشقه سحق
وبعده بر برینه خلط وسحق بلیغ
ایدوب اکتحاله قابل اولنجه
بعده مکحلیه وضع ومیل ذهب ایله
استعمال ایده لر اولادر

ترکیب معجون مبین
سنا درهم ٦٠ محمودیه ١٠ توربد ٤ کونلک ١٠
چوب چینی ١٠ راوند چینی ١٠ قاقله ٢ فلفل ابیض ٢
حبة السودا ١٠ مصطکی صاقز ٦ جوز بوا ٣ زنجبیل ٢
عسل مصفا ٤٤٤
عسل مصفی بعد القوام
السحق بانکشت باشد
این اجزاها را بعد
از آتش گرفته سرد کرد اند چند انکه بقدر جوز
پس معجون کرده در هر صباح مقدار یک مثقال که کرده
بخوا است تناول نماید زیاده تقویه باه مید هد و امراض
کثیر بک باشد جواب میدهد
متنوعه را باتلیین سود میکند

آت اغزی آغریجی سند
سکود اغاجی قابوغی ...
... ...

بیاض ... ترنجبین ... مصطکی ... اسید ...

... بعد السحق
... خلط ...
... استعمال ایله

بسم الله الرحمن الرحيم

جواهر زواهر حمد وثنا اول واجب الوجود ومفيض الخير والجود صانع
عالم ودافع امراض بنی ادم اولان پادشاه حکیم چاره ساز وکریم بنده نواز جلت
عظمته وعظمت قدرته جنابنه که دار الشفاء کائنات وملتجای حاجتمندان
ممکنات اولان درگاه رفیع حکمت مداری وبارگاه منبع مغفرت نثاری صوبنه
اهدی اولنور که قدرت کامله وحکمة شامله سیله ارکان مختلفة الطباع وبجا
واجسام متباینة الاضلاعی بربریله مختلف ومؤتلف ایدوب بین الروح والجسد
کمال بعد ومنافرت وارایکن لطافت وکثافت جهتندن بحسب تعدیل الامزجة بربریله
حسن امتزاج وحامل حمل امانت کبری اولان انسانک بازار اعتبار واشتهارنده رواج
وبروب دوش استعداد واسیلیها الیون طراز ولقد کرمنا ایله مطرز وشان عالی شانلرینی
ولقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم ایله مکرم ومعزز ایلدی برحکیم که علت وشفابخش یعنی بجل وعنت
درکه دار الشفای کرمنه التجا ایدن عباد مذنبین وعصات مؤمنینک علل واسقام
صوریه ومعنویه لرینی محو وازاله ایچون محض لطف وکرمندن داروی وعد ووعید ایله
مرکب شراب طهور معرفت نعبیه ایلیوب مبتلای مرض سرسام جهل وغوایت اولان
ارباب ضلالتی تشریح قانون شریعت وتوضیح منهاج طریقت ایله صراط مستقیم صحت
ابدیه یه ارشاد واهدایت اتمکله جنت عدنده ما لا عین رأت ولا اذن سمعت
تهیه ایلدی ولاولی عوالی صلوات وتسلیمات اولعلت غاینه کلیات ونتیجه بهیجه
موجودات تریاق سموم جهالت وعلاج برء الساعة الضلالة وغایت اولان سلطان
کونین ورسول الثقلین مخاطب خطاب لولاک مشرف بتشریف وما ارسلناک پادشاه
هیر توسرا وشهنشاه سیر رقاب قوسین اولان ادنی محمد مصطفی علیه صلوات الله
الاوفی حضرتلرینک روضهٔ منوره ومشهد معطرلرینه ایثار وثنا اولنور که علوم
علماء قطرهٔ نهر حقیقی وحکمت حکما غرقهٔ بحر معرفتی اولوب کافهٔ عالم وجمله بنی آدم
مبتلای داء عضال غی وضلال ومرض مزمن خذلان ونکال اولمغله سرجمله فاسد
المزاج وبر طبیب حاذق الهینک علاجنه اشد احتیاج ایله محتاج ایکن بر فحوای
صدق احتوای ما انزل الله داء الا وانزل له دواء مکمن غیبی ومخزن لاریبیدن کافهٔ صغیر
وکبیر وشریف ووضیعی سقامتدن اوج استقامته ترفیع ایچون اعدل مزاج ایله
ارسال اولنور مشارب مختلفه وامزجه متنوعه موافق قوانین کلیه معالجات
صوریه ومعنویه یی جامع بر کتاب [illegible] وحی تنزیل مجید مغیله هر کسک مزاجنه

موافق

موافق ومشربنه مطابق نوش داروی حکمت وشراب طهور معرفت ایله ازالهٔ
مرضه بامر الله وحکمت بذل قدرت وصرف معاجین موعظهٔ نصیحت ایلیوب
ارتفاع وتصاعد ابخرهٔ ردیه شرک وذلل ایله بصر بصیرتلرینه سبل وعیون
قلبلرینه خلل عارض اولان اصحاب امراضک ثیقال خواصلرندن استفراغ دم
فاسد ایلیوب مملنات ایات بینات وعیدیه ایله قلوب قاسیه لرین تلیین وعاء
عقاید باطله اولان فهم واذعانلرین اشربهٔ ایات وعدیه ایله تنقیه اتمکله
راه حقی تبیین ایلیوب اول کحال شریعتک مکحله نبوتندن چشم جاخنه کحل
اجابت اصابت ایلین امت عالی منزلت راه حقده صاحب نظر وصراط مستقیمده
حدید البصر اولوب دعوت عامه سنه اجابت وشفاخانهٔ کرمنه التجا اتمیین
شرک وضلالت اولدیلر صلی الله علیه وعلی آله واصحابه واتباعه واحبابه
ومدح وثنای سلطان ومحمدت خاقان اولان سنت سنیهٔ اهل تصنیف وقاعدهٔ
مقننه اصحاب تالیفدر خصوصا زمانمزک پادشاه گردون وقار وخلیفهٔ روی
زمین عالی تبارکه مدح وثنالرنده مادح وواصف ومثنی کامل وعارف درجهٔ
اعراقه ارتقا وقصر ایجاز واطناب ده تعبیرات وحیزهٔ بیانه اتکا ایله هنوز ثنا سنبیر
صباح الخیر خصال حمیده لرندن بر ذره وصف اولنمادین شیرازهٔ اوراق مؤلفات
ابریشم ذرتار ایام کفایت اتمیدی حالا سریر عالم مصیر سلطانی وتخت
آسمان بخت جهانبانی اوزره کامیاب وکامران اولوب کلید هفت اقلیم ربع معمور
ومقالید امور جمهور کف پر کرملرینه مسلم اولان سلطان سلاطین جهان
خاقان خواقین زمان شهریار فرخنده فر جهاندار بلند اختر مؤید ومظفر
فریدار حشم وسکندر خدم گردون رخش وجهان بخش پادشاه دین پناه
شاه عالی جاه وظل الله السلطان الاعظم والخاقان الافخم مالک رقاب الامم ظل
الله الظلیل فی العالم مستخدم اعاظم الخواقین خلاصة الماء والطین سلطان
الغزاة والمجاهدین حامی اهل الایمان ماحی آثار الکفر والطغیان ناصب لواء
الشرع فی الآفاق باسط بساط الرأفة فی العالمین علی الاطلاق شاه معدلت پرور
ودین پناه ملک دستگاه وفلک بارگاه مدار المعالی ملاذ الامم ولی الایادی
مفیض النعم شهریار جهان مطاع مالک الرقاب تاجدار واجب الاتباع آسمان
جناب صبح خجسته طلوع عالم اجلال مهر جهانبان سپهر اقبال امین خلافت عظمی
مدار امانت کبری نتیجهٔ کارگاه تکوین خلاصهٔ الطاف رب العالمین معز الدنیا
والدین غیاث الاسلام والمسلمین خادم الحرمین الشریفین ناظم مناظم المقامین
العظمین کاسر الاکاسرة وقهرمان القروم سلطان بن السلطان بن السلطان
الغازی السلطان محمد خان بن السلطان ابراهیم خان لازالت سلسلة سلطنة

باقیة الی آخر الزمان و مابرحت جنوده منصوره الرایات مدی الاوان فی کل حین
وآن حضرتلری که اعتدال مزاج صحت امتزاجلری ایله مزاج عالم اعتدال و قوام
بدن شریف پادشاهلری ایله سکان اقالیم سبعه حسن انتظام بولمق چون
امر مقرردر و صحایف و زبروده مسطور و محرردر بو داعی ضعیف حرکات سکنات
ده اسماء شریفهٔ الهیه دن اسم شریف لطیفه منتسبت صالح بن نصرالله بندهلری
خدمت جلیل القدر ریاست اطبا خاصه ایله زمان دولت علیه و آوان شوکت
سنیه لرنده مشرف اولوب کهات لحظات عین کرم و احسانلری ایله ملحوظ و مسرور
و ولی خرین خراب دست معمار لطف فراوانله معمور اولدیغی حالده بر ساعت مبارکه
و میمونه و بر وقت شرف نمونه ده بوا قل انام و خواهندهٔ صحت مزاج امتداد ایاملرینه
حسن خطاب مستطاب بیوروب چون استقامت بهر دم ایله دور فلک مستقیم
الحال و حفظ صحت مزاج عالمه حسن اعتدال حصولی کالشمس فی وسط النهار واضح و
آشکاردر فن طبده تدبیر حفظ صحت مزاجمزی محتوی بر کتاب جامع تصنیف و بر مجموعه
ترتیب و توصیف اولنسه که اصول فندن نیچه قواعد جلیله و جزئیات فروعندن
نیچه فواید جزیله یه مشتمل و منطوی اوله دیو فرمان قدر توان و قضا جریان شریف
صدور بولدی بو خطاب مستطابی مایهٔ چندین هزار فتح و باب و فصل خطاب عد ایدوب
فی الحال من غیر تراخ و لا اهمال بو فن جلیل الشانده باهر البرهان کتب معتبره و زبر
مطوله و مختصرهسنده تحریر و زواید وجهی اوزره التقاط و انتخاب فواید اولنمقه
مباشرت و مبادرت ایدوب علما اطبادن برفردک ذکر ایلمدوکی تجربات عجیبه و معالجات
غریبه و بعض مفردات که زمانمزده برون و ظهور و نیچه امراض که اوانمزده حدوث
و وجود بولمشدر ثبت و تحریر اولوندوغندن غیری نیچه فواید آخر دخی بیان اولنمشدر که
بزدن مقدم کل اصناف تصنیفک مصنفاتی فواید مذکورهدن خالیه در وجهی
بودر که بو صناعت مدت زمان امتداد بولدقجه ظهوری زیاده اولمقده دره و دخی
بو تالیفده خواص مفردات و منافع مرکبات و بعض امراضک حدوث ننده که اوایل
زمان سلفده وجود بولمامغله کتابلرنده تدوین اولنمامشدر حالا عصرمزده حدو
ثی و وقوعی و حصولی واصل رتبهٔ شهرت اولمغله انلری دخی بو کتابه درج ایلمکه
اهتمام اولندی حب افرنجی و مرض شعر و بونلرک امثالی مرضلرک هنوز بیاننده اولنان
وجه اوزره اسامیلری کتب سلفده تحریر اولنمامشدر انلر دخی تکثیرا للفواید و توفیرا
للزواید اشبو کتابده تحریر و ذکر ایلیوب بو کتاب مستطابک اسمنی **غایة البیان فی تدبیر
بدن الانسان** تسمیه ایلدوکمدنصکره بر مقدمه و دورت مقاله و بر خاتمه اوزره
ترتیب قلندی **المقدمة** مقدمه علم طبک موضوعی و تعریفی بیاننده در و بو علم
طبک شریف اولوب محتاج الیه اولدوغی بیلدرر اما بو علم طبک موضوعی بدن انسانندر

طب موضوع

صحیح و مریض اولدوغی جهتندن یعنی بو علمک طبدن بدن انسانک صحیح اولدوغی
و یا مریض اولدوغی احوالندن بحث اولنور اما بو علم طبک تعریفی بو بر علمدر که بدن
انسانک صحیح اولوب و یاخود مریض اولماسی بو علمله معلوم اولور و بونک صحتی نه
طریقله حفظ اولنور و مرضی نه کونه ازاله اولنور بو علمله معلوم اولور اما بو علمک
شریف اولدوغی هم عقلله هم نقلله ثابت اولدوغی ایکی وجهله دربری بودر که هر
علمک شریف اولماسی موضعنک شریف اولماسیله اولور بو علم طبک موضوعی
اشرف مخلوقات اولان انسانک بدنی اولماغیله اشرف علومدن اولدوغی ظاهردر
بر وجهی دخی بودر که صحیح المزاج اولان کمسنلر صحتلرینی حفظ اتمده و مریض اولنلر
مرضلرینی ازاله اتمده بو علم طبه اشد احتیاجیله محتاجلردر پس علم طبک شریف
اولدوغی عقلا ایکی وجهله ثابت اولدوغی بو علم طبک شریف اولدوغی بعض اخبارده
وارد اولمشدر **العلم علمان علم الابدان و علم الادیان** یعنی علم ایکیدر لودر بریسی
علم ابداندر یعنی علم طبدر و بریسی دخی علم ادیاندر یعنی علم فقهدر علم ابدانی علم
ادیان اوزرینه تقدیم ایلدی زیرا بدن انسان صحتده اولمدقجه درنجه طاعت اولماز
پس درنجه عبادت و طاعت بدن انسانک صحتده اولماسنه توقف ایلدی بدن
انسانک صحتنی حفظ ایلمک علم طب ایله اولور پس علم طبک شریف اولدوغی
متعین اولدی و بر دخی پیغمبر علیه الصلوة والسلام **العلم علمان علم الدین
و علم الدنیا** یعنی علم ایکیدرلودر بری علم دیندر یعنی علم فقهدر و بریسی
دخی دنیادر مراد علم طبدر زیرا انسانک دنیاده حیاتده اولوب
و طاعته مشغول اولماسی و حفظ صحت ایلیوب دفع مرض ایلمهسی
بو علمله در اما بو علم طبه احتیاج وار ایدوکی بیاننده در زیرا تحصیل
منافع دنیویه و کسب سعادت اخرویه اولمزالا بدن انسان اعتدالده
اولوب عقل سلیم اولمغله اولور پس هرکیمه ولجبدر که حفظ صحت
ایلیوب و ازالهٔ مرض ایلمکه سعی ایلیهلر و بو حفظ صحت و ازالهٔ مرض
اولماز الا اسباب ستهٔ ضروریه تعدیل ایله اولور یعنی انسانک
تندرست اولماسنک سببلری التی درلودر طبیبلر اکا اسباب ستهٔ
ضروریه درلر اول التی سببلرک **اولکیسی** برزم ایدا مزی محیط اولان
هوادر **ایکنجی** یمک و ایچمک **اوچنجی** حرکت و سکون بدنیه **دردنجی** حرکات
و سکون نفسانیه **بشنجی** اویومق و اویانقلقدر **التنجی** استفراغ و احتباس
پس بر و لجبا اولدیکه بو اسباب ستهٔ ضروریه نک تعدیلنک کیفیتنی
علی حده علی حده بیان ایدوز **مقالهٔ اولی** اسباب ستهٔ ضروریه نک
تدبیر بیاننده در بو دخی اوچ فصل و بر خاتمه یه مشتملدر **اولکی فصل**

تعریف الطب

طب الی الاحتیاج

مقالهٔ اولی

فصل اول

هوانك تدبيرى بيانندهدر هوايى تقديم ايلدك زيرا انسانك هوايه
اشد احتياجله احتياج واردر زيرا انسانك بر ساعت حبس نفس
ايليوب تنفس ايتمكه قادر دكلدر بلكه تنفس ايلمسه هلاك اولور
زيرا روح حيوانينك حيوتى واعتدالى تازه تازه هوا تنفس ايلمك
ايله اولور پس هوا مادامكه معتدل اوله و بخار و دخان قارشمش
اولميه و جركين قوقولر ايله منكشف اولميه صحتى حفظ ايلر و مرضى
ازاله ايدر امّا مذكوراتك ضديله اولورسه خسته لغه سبب اولور
معلوم اولا كه اكر هوا زياده اسى اولورسه يوركى قزدرر و صوسادر
و عفونتنه سببدر و مزاجى حرارتا اوزره اولنلره باش اغريسى
ويرور قانه حسى عارض اولور و حدلودر لو ستمه لره سببدر
پس اسى هوانك ضررينى دفع ايلمك كرك صووق مزاجلودر والرقو قنيله
مثلا كافور قوقمق كبى و صندل و كل صوبى كبى و بوزينى و الترينى و نيلوفرى
صووق صو ايله يومق دخى اسى هوانك ضررين دفع ايلر و طبيعتى بارد
غدالر يعنى قوروق صوبيله قباق اشى كبى و زيت و سركه ايله مارل
صالته سى كبى و خيار ايجين يمك كبى و شربتلردن ليمون شربتى ساده يه
يا كل شربتى ايله ايچه لر و قوروق شربتى ايچمك زياده نافعدر و عنبر
بارس و ريباس و نيلوفر شربتى ايچمك دخى نافعدر امّا اكر صفرا غلبه
ايلمش ايسه طبيعتى اسهال ايلر تمرهندى صوبيله قدرت حلواسى ايله يا كل
شكر ايله ايچه لر نيلوفر شربتيله يا شكر و بنفشه ايچه لر امّا اكر صووق
اولورسه بدنى بكشدر و حرارت غريزه يى ارتورر امّا افراطله صووق
اولورسه حرارت غريزه يى سوندرر و بدنده اولان اخلاطى تعفن
ايليوب هلاكه سبب اولور پس صووق هوانك ضررين دفع ايلمك كرك
تدريجله حمامه كرمك ايله كوده سن اومغيله و كيكى و يا باديه چيچكى
و بنفشه و ابه كومجين قينادوب و صوينى الوب اصيجاق اصيجاق حمامده
يا يانيقنه لر و اليا عجى صو قلقدن احتراز ايده لر و اللرينى و ايا قلرينى
اووه لر اسى ياغلر له مثلا بلسان ياغى كبى جوزك اوتى و شراب
و نفط ياغلرى كبى و يوركى قزدرر معجونلر استعمال ايده لر دوا
مسك كبى و جوارش جالينوس و مثرديطوس و ترياق كبير و ترياك
اربعه كبى و زنجبيل مرباسى و ذرنباطم مرباسى استعمال ايده لر و عنبر
شرابى و قرنفل شرابى و عود شرابى قينادوب اصيجاق اصيجاق قرمز
كبى ايچلر اكر هوايه رطوبت غالب اولورسه يغمورلر ياغوب سيللر آقيقله

اخلاطك

اخلاطك عفونتنه سببدر و حواسه كدورت ويرر و اعضايى كوشتك
ايلر بو مرطب هوانك ضررينى دفع ايلمك كرك اكر بدنده حرارت اولوب
قان چوغنسه قان الدوره لر و كلشكر يه لر و اشربه لردن كل شرابى
و صندل شرابى و عنبر بارس و ريباس و قوروق شرابلردن
ايچه لر اكر حرارتى يوغيسه مجففات معتدله استعمال ايده لر دواء
مسك كبى كلشكر ايله كلنكبين ايله استعمال ايده و عنبرلى كل شرابى
و دارچين ايله و عود ايله صندل شرابى مناسبدر و مفرحات
ياقوتيه و معجون جواهر كه فرنكلر اكا دياستتاديرلر استعمال ايلمك
غايت مناسبدر اكر هواده زياده يبوست اولورسه بدنى قورودر
صفرا و سودايى ارتورر زيركه خسته لغه و حماى محرقه يه سبب
اولور و مالخوليا و جنون ايراث ايلر و قورو كجيك و اويقو زائد
اولمسنه سبب اولور بو ايله يابس هوانك ضررينى دفع ايلمك كرك
رطوبتا و توريجى شربتلر ايله مثلا نيلوفر شرابى و بنفشه شرابى
كبى و رطوبت ارتورجى غدالر تناول ايليه قبق اشى كبى و مارول و سفنج
و سمز اوتى ظاوق ايله بشوريه لر و مرطب ياغلر سورنه لر
طتلو بادم ياغى و بنفشه و نيلوفر ياغلرى كبى و مرطب حمامه كيره
لركه صوبى طتلو اوله و جماعى ترك ايده لر و زحمت و تعب و
چوق حركت ايتميه لر و معلوم اوله كه كاهى جوهر هوايه فساد عارض
اولوب كيفيت رديه ايله متكيف اولوب انسانه و حيوانه و نباته
ضرر ايدر و حماى وبائيه ايراث ايدر و خيجك و قرامق و طاعون
و اكله مثللو مرضلر پيدا اولور و اكثر ضعيف البنيه و حيوتى المزاجه و معصوملره
در و بونك حدوثنه سبب يا ارضى جهتندندر و يا سماء جهتندندر
امّا ارضى جهتندن حدوثنه سبب بودر كه مثلا حيوانات اولوب
و قوقوب دفن اولنمامش كبى و يا بر يرده جنك اولوب اولنلر
دفن اولنمايوب قوقمق هوانك فسادنه سببدر و جركين قوقولر
و كاريز قوقولرى و بعض صولر اقيوب و ضرر يندى صولرى جمله
بونلر هوانك فسادنه سببدر امّا سماء جهتندن حدوثنه سبب
بودر كه مثلا بر قاج يلدزلر بر يرده جمع اولماسى و قرانات
كبى علوت الله خبريانى اندوكى اوزره هوانك فسادنه سبب
اولوب و يا حلوت اولور امّا حق بودر كه بونك سببى كثرت
معاصى و ارتكاب كبايردر پس امدى اوليه محللرده لازم اولان

استغفار ردن وتوبه ایدوب وحق سبحانه وتعالی یه تضرع اول
معصیتك دفعی اولنمسی رجا اولنمقدن و بودخی جائزدرکه ارتکاب
معاصی تغیرات هوایه سبب وتغیرات هوا موریث وبا اولور
زیرا تغیرات هوا و باظهورینه اسباب عادیه دندر وحکیم
بقراط ایدرکه یاز فصلنك آخرنده وکوز فصلنده شهاب
کبی خلق آکا یلدز دوشدی دیرلر چوق واقع اولسه وباظهورینه
علامتدر وقیش فصلنده لودوس یلی اسسه وباظهورینه دلیلدر
وقحط بولق بولتلر چوق اولسه یغمورلر یغماسه وهوا بولنسه وکوندز
اسیجق اولوب کیجه هواسی صوق اولسه دموی المزاج اولان آدملر
قان آلدره لر ودخی لطیف مسهل ایله طبیعتلرینی اسهال ایلیه لر مثلا اوراوند
کبی وصبر کبی وسنامکی وهلیلج اصفر کبی لر ایله یوره کنی سوندوره لر
واکثر بوکونلرده حب الهی بر مبارك دوادرکه بدنده عفونتی
دفع ایلر وهوادن وباینه نك سمیتنی دفع ایلر زیرا بوحبده تریاق واردر
وبو حب الهی نك صفتی بنم یانمزده مختار اولان بودرکه صبر اسقوطری
اون درهم ومر صافی وزعفران بش درهم بونلری ماونده دوکوب
ماء ورد ایله یاسکی الما صویله یوغروب حبلر ایده لر بویوك آدملر بر
درهم معصوملر نصف درهم قدری یادخی اقل استعمال ایده لر کرکدرکه
وبا زماننده هوانك فسادینی ازاله ایده جك بخورلر یاقه لر عود کبی
عنبر کبی ولادن واق کونلك وقره کونلك کبی یاقه لر زیرا بونلرك
دخانی هوانك فسادینی دفع ایلیوب اصلاح ایلر دائما صندل وکافور
ومسك وکل صوینی قوقلیلر وساکن اولدقلری منزللره سرکیله کلاوی
قارشدروب صاچه لر وجماعدن زیاده صاقنه لر وحمامه کرمیه لر
وافراط ایله حرکت اتمیه لر وممکن اولدوغی قدر غضب کلمکدن وغم
وغصه دن صاقنه لر وغدالردن سرکلی مرجمك آشی بیلر وسماق
ایله قوروغی طعاملرده چوقجه استعمال ایده لر یابلنجی قوروق صویله
یالیمون صویله استعمال ایلیه لر وهرکون قوروق شرابی وریباس
شرابی وقوزوقولاغی شرابی استعمال ایلیه لر وهرکون قوروق
صوینه بش درهم کلاب قتوب واون درهم شکر ونصف درهم
طین مختوم قتوب ایچه لر زیرا بوبر دوادرکه عفونت دفعنده
بونك نظیری یوقدر وقانك غلیانینی تسکین ایلر وفرنکلر دیاستنا
دیدکلری جواهر معجونندن کاهیجه استعمال ایلیه لر زیرا بو معجون

حب الهی

صفت صبر اسقوطری ... الالاجی

اعضای

اعضاء رئیسه یه قوت ویروب چوق مضرتی دفع ایلر غایتله نافع
معجوندر هرکون بر درهم قدر ودخی زیاده مناسب شربتلر ایله
استعمال ایده لر اما حار معجونلردن احتراز ایده لر اما مثرودیطوس
وتریاق کبیر استعمال ایده لر زیرا بو ایکیسی عفونتی دفع ایلر وفساد
هوانك تاثیرندن ابدانی حفظ ایلر حتی جالینوس دیرکه زمانمزده
عظیم وبا واقع اولدی تریاك استعمال ایدنلر حیاتده قالوب
استعمال ایلمینلر وفات ایتدیلر اما بو فقیر دیرزکه کرچه بو تریاك
زهرلرك ضررین دفع ایلر و وبا زماننده هوانك ضررینی خاصیتیله
ایله دفع ایلر زعم ایتدکلری کبی لیکن مزاج حار یابس اولان کیمسنه لره
ویرمك لایق دکلدر مکر مزاجینی تعدیل ایدر اشیا ایله استعمال
اولنه مثلا بنفشه خمیره سی کبی یا کلشکر ایله استعمال اوزرینه بارد
شربتلر ایچه لر ریباس شرابی کبی ونیلوفر شرابی کبی واغاج قاوونی
اکشیسنك شرابی کبی که عربجه آکا شراب حماض الاترج درلر ولیمون
شرابی کبی یا سکنجبین سکری کلاب ایله ایچه لر ومعلوم اولاکه ایام
وباده یادزهر حیوانیدن دورت قیراط قدرین کلاب ایله
ازوب اکثریا استعمال اولنسه عظیم منفعتی واردر وطین ارمنی
دن ویا طین مختومدن هرکون بر مقدار ایچازوب ایچمه نك
وبا زماننده عظیم نفعی واردر واول کونلرده تنزوتی خطایی
مشهوردر ونفعی ظاهردر بر غریب ترکیبدر وحق سبحانه وتعالی نك
احسانینه بیك بیك شکرلر اولسون که بو ترکیب عجیبك مفرداتنه
وکیفیت ترکیبنه بو فقیری مطلع ایلدی بز بو ترکیبی کرایتله دوزدك
ونیجه ونیجه تجربه سنی دخی ایلدك عظیم نفعنی بولدق بوندن اولان
منافع بر ترکیبده یوقدر ایکنجی فصل یك والنجه تدبیرینك
بیانندهدر معلوم اولسونکه طعامدن اول بر مقدار حرکت
ایدوب کزنمك لازمدر حتی معده ده طعامدن قلان بقیه
معده دن اشغه اینوب معده خالی قالوب اشتها صادق پیدا اوله
بعده طعام یمکه مبا شرت ایده لر اما طعام یدکدن صکره
افراطله حرکت ضرر دیر هنوز طعام هضم اولمدین خام
ایکن طمرلره چکلوب سده یه سبب اولور وبر نوبتده طعام برکره
یاب یاب یبوب چوق اکلنمك کرك زیرا یاب یاب یمکده اول اکی
طعام هضم اولنمغه باشلمسکره یدوکی هضمدن دوز قالوب

ایکنجی فص

هضم بردوزنیه اولمازیس طبیعت هظمده زحمت چکر ادخال الطعام علی
الطعام ضرری کبی ضرر ایلدوکی غایتله تزدخی یمیه اعتدال اوزرنیه بر
خوشجه چینوب یوطچیندن یوطمیه زیرا معده هظمده کوچلک چکر
لازمدرکه معتدل المزاج اولان کیمسنه لر حفظ صحتا یچون معتدل
غدالر یاخود اعتداله قریب غدالر استعمال ایده لر طاوق قاتی کبی و کلک
وچل قوشی ودرلج قوشی وسکلون قوشی وکبوتر یوری وسند اتلری
کبی وقیون اتی قوشمش قوزی اتی واغلاق اتی وبوزاغی اتی ونیم بخت
یمرطه استعمال ایده لر وتازه قیمق سکر ایله مناسبدر وسکری بقلوا
وسکری محلبی وسکری پالوده وسودلو برنج اشی وطاوق وپاپیلیج
ایله بشمش برنج پلاوی واوستنه ازاجق بیر اکوب یه لر وکیکدن پاک
اولوب ارنمش بغدای اتمکی وقزل اوزم خوشابی ایچه لر ولسان ثور
شرابی ومعنبر لیمون شرابی ایچه لر اما مزاجی حار اولان کمسنه اکر
صفراوی ایسه مزاجینی اعتداله کتوره بارد غدالر وشربتلر استعمال
ایلیه خصوصا یازین اصیجاق کونلرده قوروق صویله قباق اشی
واسفناخ وملوخیا کبی وسرکه وزیتایله خیار صلاته سی ویوغرت
ایله خیار کبی واشربه لردن شراب نیلوفر ولیمون شرابی دوشنه خوشابی
وصاردین اریکی خوشابی ایچه لر اکر مزاجی حار اولان کشیلر دموی
اولورسه غداسی قوروقلی وسماقلی ولیمونلی وعنبر باریسلی غدالر یه لر
ومرجمک اشنه سرکه قاتوب یه اما مزاجی بارد اولان کیمسنه لر اکر بلغمی
اولورسه غداسی کباب اوله واوزرینه بیر ودارجینی وکموں اکرلر
بعده تناول ایلیه لر وقیون اتیله بشمش برنج پلاوینی بیر ودارجین اکوب
تناول ایده لر وکبوتر اتی وآهو اتی دخی مناسبدر اما مزاجی بارد
کیمسنه لر اکر سوداوی اولورسه غداسی مرطب وحارلقی آز اولان غدالر
اولمق کرک خصوصا کوز فصلنده مثلا قباق ایله بشمش بحتی وقباق
دولمسی وازاجق بیر [illegible] ایله یاپلمش ات کوفته سی وقیون اتیله
یا کچی طاوق ایله بشمش اسفناج [illegible] ومعده نواذدخی قاتوب تناول
ایلیه لر وارشته اشی وچرکس قوه نی دیدکلری آش وقیون کرداسیله
یاسمز طاوق ایله بشمش شوربا لر مناسبدر ورفدان بشمش یمرطه ومحلبی
وشیر خرما وعاشوره [illegible] پالوده وسکری بقلوا تناول ایتمک مناسبدر
واشربه دن لسان ثور شربتی وعنبرلی لیمون شربتی ایچمک کرکدر ومعلوم
اوله که انسان اجقمدقچه طعام یمک کرک ویک اجقمدوغی زماندن دخی

طعامی

طعامی تاخیر ایلمیه لر زیرا ایدندن معده یه رطوبتلر دوکولوب معده یی
فساد ایلر وغثیان وکوکلد ونمک کتوریر وباز کونلرنده طعامی صووق
یمک کرک وقیش کونلرنده طعامی اصیجاق یمک کرک وبودخی معلوم اولاکه
مختلف طعاملری بروقتده یوب بیره جمع ایلمک غایت ضرردر زیرا
طبیعتی انی برخوشجه هضم ایلمز پس مختلف خلطلر پیدا اولوب مرضلر
حدوثنه سبب اولور ونزله لر ومفصل اغریلری پیدا اولور ومعده یی
ضعیف کلور وبدنی وسکرلری کوشک ایلر اما الذیذ غدانی طبیعت
اقبال تام ایله اقبال ایدوب کوزل هضم ایلر اما انی دخی چوق یمیه لر
وطعام هضم اولمزدن اول اوستنه برشی یمیه لر مکر هضمه معین
معجونلردن یه لر واداب اکلده لائق اولان لطیفین تقدیم ایتمک
کرک غلیظین اوزرینه مثلا طعام مقوله سندن اسفناخ وبازو
وپازولو قباق اشی وبونلرک کبی طعاملری ابتدا یمک کرک بعده
تربد بعده یمرطه بعده قوشلر اتلری بعده سایر حیوانات اتلری
یعنی بومذکورلردن هر قنقیسی بولنورسه بوترتیب اوزرینه تناول ایده لر
وبودخی معلوم اولاکه یاش یمشلرکه ملینه در طعامدن اول
یه لر مثلا یاش اوزم ویاش انجیر کبی وقاوون وقاربوز وشفتالو
ویاش اریک کبی اما قابض اولان یمشلری طعامدن صکره یه لر ایوا
وانار وقزلجق وامرود وبونلر کبی ودائما اکشی یمک سکرلره ضرردر
وتیز قوجالدر وجماعه ضعف کتورر ودائما طوزلو یمک بدنی قورددر
وارقلدر وبصیره ضعف ویرر وایوزو کجیک کتورر وتمره کو
ایراث ایلر ودائما طتلو یمک بدنی قزدرر ومعده یی کوشک ایلر
اما سکرلره موافقدر اکر اکشی یمک ضرر ایلسه طتلو یمک له دفع
ایده لر وطتلونک ضررینی اکشیلر ایله دفع ایلیه لر ویاغلولر
ضررینی طتلولر ایله دفع ایلیه لر وصحیح المزاج اولان کمسنه اتفاقی
برایکی کون اکشی لر یمک واقع اولسه اوچنجی کون طتلو یمیه حتی
اکشیدن حاصل اولان ضرری دفع ایلیه اکر برایکی کون طتلوا
یمش اولسه عقبنده برایکی کون اکشیلر تناول ایده واکر برایکی کون
طوزلو یمک اقتضا ایلسه ایرتسی کونلرده برایکی کون یاغلی
یمیه حتی ضرر مندفع اوله کذلک برایکی کون طاطلو نسنه لر یمک
واقع اولسه مثلا قباق کبی ایرتسی آجی قنسنه لر یمیه تا که ضرری
دفع اوله مثلا معده ثور ونعناع وتره ویاخود اکشی مقوله سی

یمکله دفع ایلیه اکر برقاچ کون حدتلی اکشیلر آجی شیلر تناول اتدیسه
اردنجه بر ایکی کون طاطلو غدالر تناول ایلیه که ضرری دفع اوله حاصل
کلام حافظ الصحة اولان کیمسه نك اوزرینه لازمدر که هرشینك
ضررینی ضدیله تدارك ایلیه تا که مزاجنه انحراف کلمیه تاکیم دائما
تندرست اوله اما زیاده پرهیز اتمك دخی قوته ضعف ویرر
بدنحار قلدر حتی دیمشلردرکه الحمیة فی الصحة کالتخلیط فی المرض
یعنی مزاجی صحتده اولان کیمسنه پرهیز ایدوب دائما غدالرك لطیفن
ییوب غلیظدن بالکلیه پرهیز ضرردر خسته لیغی حالنده پرهیز
تخلیط اتمیوب طعام اتمك کبی ومعلوم اوله که طعام یرکن هنوز
اشتها باقی ایکن طعامدن ال چکمك کرك زیرا اول باقی قلان اشتها
تمام دکلدر بلکه اول اجلق تقاضا سندندر اولان اشتهانك بقیه سیدر
اکر اول طعامدن ال چکوب بر زمان نجق صبر اولنسه اول اشتها
قالمز زیرا طعام معدهده قینایوب شیشر ومعده یی طولدررپس
اول طعامله باقی قلان اشتها دفع اولوریس معده طعامی برخوشجه
هضم ایلر وآدمه بر نشاط جق ویررو بدنه خفیف اولوریس زیرا
بو جنس هضمدن فضول حاصل اولمز اما اشتهاسی ساقط اولنجه
طعامی ییجك اولورسه معده اوزرینه طعام ثقیل اولور وهضمی
کچ اولور برخوشجه هضم ایدمز پس معدهده فضول تولد ایدر و بلغم
پیدا اولور و بدنی سست اولور زحمتلر چکر اکر بر کشی اقتضا حسیله
مثلا ضیافته راست کلمك کبی طعام چوق ییمش اولسه ایرتسی بر مقدار
مکاینده اج اوتوره اکر اکل طعام اقتضا ایدرسه لطیف غدالردن
ازینه ومعلوم اوله که طعامی ایکی کونده اوچ نوبت یمك کرك یعنی
بر کونده صباح و بر دخی اخشام وایرتسی ظهر وقتنده ییوب اخشام
طعامن ییه لر و معده اشتها اولان کشی قهوه اچمزدن اول الیمونی شکر
بیه و وشنه مربا سندن و قزلجق مربا سندن بر ایکی لقمه اتمکله
تناول ایلیه بعده قهوه ایچه خصوصا یاز کونلرنده اجلغه صبر ایلیوب
اوتورمق کرك زیرا اجلق معده سنی اسحی اولان صفرا و یکشیلره ضرر ایدر و بکادره
معلوم اوله که غایتده ضررلو شی طعام هضم اولنمادین اوزرینه اخر
طعام یمکدر بوسنه دن غایتله احتراز لازمدر وطعامدن صکره
ازلجق حرکت ایلیوب کزنمك کرك تا که طعام معدهده برز آلتنه بعده
ساکن اولوب اوتوره تا معده طعامی برخوشجه هضم ایلیه اما زیاده

فوائد غذاء لطیف

فرح

فرح وزیاده خوف وحزن وغضب طعامی برخوشجه هضم اولنمغه قومازاولسه
ومعلوم اولا که ابدان وعادت ایچون خواص واردر بعضی غدالری
هضم ایدوب بعضیسنی هضم ایتمدن مثلا چوق غدا واردر که مضر
ایکن طبیعته مالوف اولدوغندن طبیعتانی برخوشجه هضم ایلر
وچوق غدا واردر که طبیعته وبدنه نافع ایکن مالوف اولمامغله
طبیعتانی برخوشجه هضم ایتمیوب زحمت چکر و احتمال در که ضرر
ایلیه وشول کشی که دائما بر امر غدالر ییوب هضم ایلر هضمنه
مغرور اولمسون زیرا از زمانیله بر کون ضررینی اظهار ایلیدر
ولازمدر که یمك و ایچمك بابنده عادته رعایت ایلیلر زیرا کیمسنه
که کونده ایکی کره طعام یمکه معتاد اوله اول برکره ییسه قوتی
ضعیف اولور وشول کیمسه که کونده بر کره طعام یمکه معتاد اوله
اکر ایکی کره ییسه معدهسنده طعام فاسد اولور و بوره کی شیشر
واکشی ککرمکه باشلر وکاهی هم قوصوب هم یوره کی سوردمك
عارض اولوریس عادته رعایت لازمدر ومعدهده بر خوشجه
الشمدیجه یاتوب اویومیه لر ومعلوم اوله که چوق یاتوب یتشلر
یمك قانك ماشینی ارتوررو بدنده غلیان ایدوب عفونتنه
سبب اولور نته کیم خارجده بعضی صولر شیلر حرارت عارض
اولنسه اکثر یا قوقرر و ایچنده اولان رطوبته دخی بر کونده رجال
عارض اولوب بر امر سمیه لره سبب اولور اما یابس غدالری
چوق یمك قوالی دوشرر ولونی فساده ویرر وطبیعتی قورودر
واما یاغلی غدالردن چوق تناول ایلمك بدنه کسل کتورر وطعامه
اشتهایی کیدرر ومعلوم اوله که پنیر ایله سودی بر یره جمع
ایلمسلر زیرا بروقتده معدهده جمع اتمك ممنوعدر واوزرلرینه
سرکه ایچمك دخی ضرردر و یمورطه اوزرینه پنیر ییمه لر و بالق
اوزرینه ایو ایمیه لر زیرا قولنج کتورر و امتلا ایلر واصحاب تجربه
دیمشلردر که بعض نسنه لر واردر که معدهده ایچنده انلرك ایکیسی
جمع اولمق وجودده ضرردر مثلا سود ایله اکشی جمع اولمق
و بالق ایله سود جمع اولمق و یوغرت و پنیر جمع اولمق پس بونلر
ممنوعدر اجتناب ایتمك کرك وباش ییدکدن صکره اوزرینه اوزم ییلر
اما اوزمدن صکره باش ییسه ضرر ایتمز اناردن صکره هر نه
نسنه لا باسدر ضرر ایلمز وکرك کرك که برنج ایله سرکه بر یره جمع ایلمیلر

طعام

شوقاره اولورمی

کثیر میوه اکل ضرر ...

بلغ

وبوغرت ايله توربى جمع ايليلر وكوكرجين يورو سيله صرمساق
وصوغان وخردلى جمع ايليلر زيرا خوف واردركه بهق وبارص بيدا
ايليه معلوم اولاكه مزاجى بارد رطب اولنلر صوسزلغه صبر
ايليوب صوسز اويومق ايودر اما مزاجى اسيجى اولنلره ضرردر
طعام اوزرينه صو ايچمك ممدوح دكلدر زيرا ايچدوكى صو معده
نك التنه كيدر وطعام صونك اوستنه كلوب معده نك قعرنده
طعام ايريكه لكن بر از صوسزلغه صبر ايليه تاكيم طعام معده دن
اشغه اينه اكر صوسزلق غلبه ايلرسه صوق صودن ازلجق ايچه
زيرا تسكين حرارته صوق صو انفعدر ومعده يى بربيره جمع ايلر وهضمه
معين اولور حاصل كلام طعامدن فارغ اولدوغى محلده طعامك
يبوستنى دفع ايده جك قدر صو ايچمك جائزدر خصوصا طعام يابس
اوله كباب وبرنج بلاوى وقورى اتمك كبى معلوم اولاكه صوق صو
انسانك صحتنى حفظ ايلر ورطوبات اصليه يى حفظ ايلر وبدننك
لونى تازه وكوزل ايلر وعلم اردتورر وبدنى ترطيب وتبريد ايلر
وصوسزلغى كيدرر ويورككك حرارتنى دفع ايلر وسمه حرارتنى تسكين
ايلر وطمرلرده اولان عفونتلرى منع ايلر ومعده يى جمع ايلر حتى
طعامى برخوشجه احاطه ايدر اما صوق صويى چوق ايچمك بدنى كوشك
ايلر وسكرلرى صوغيدر ورعشه كتورر وبارد مرضلر ظهورينه
سببدر اما صويى حاجت قدرندن از ايچمك بدنى قورودر وآقلدر
وطعامه اشتهايى ضعيف ايلر وجماع شهوتنى دخى از ايلر وبصره
وجميع حواسه ضعف وير وبش ايرات ايلر وتنفو حلدد وصولرك
ايوسى اولدركه دادى لذيذ اوله ولونى صافى وباشنى ابراغ اوله
ومعده دن تيز اينه ونندن خفيفا اوله وتيز اسيجى اوله ووينه تز
صووية وايرمق صولرى اوله بالك يا قوم يا طاش اوستندن
اقه بويله اولنجق عفونت قبولندن بعيد اولور خصوصا
شمال جانبنه يا مشرق جانبنه آقه واوستى آچق اوله كنش طوقنه
ومعلوم اولاكه شول صوكه براخرا اوله وقوم ويا پاك طاش
اوستنده آقه خصوصا شمال جانبنه يا مشرق جانبنه آقر اوله اكر
فرع وانبق ايله تقطير اولنسه برامزلغى كيدوب لطافت تحصيل
ايلر مثلا اتفاقى بركيده انكنده كيدركن ايام مساعده ايتميوب
نيجه كونلر بو صولر اوزنده روى دريا ده قالوب استعمال اتدكلرى

بلع

طريق شرب الماء

صو ايچمك ايدس

صو

صو دوكنوب قالسه ايچه جك طتلو صو تداركنه علاج بودركه دريا
صوينى بر طنجره يه قويه لر واچنه بر چناق قويوب طنجره نك قپاغنى
ترس قويه لر وصوق قياده لر اول صوينك بوغندن قپاق ترليوب
چناق ايچنه دوكيلوب بعده طنجره دن اول چناغى چيقاروب ايچه لر
لطيف طتلو صو بوله لر بو طريق ايله وافر صو تدارك ايلمك ممكندر
وكركدر كه حمامدن صكره وجماع عقبنده وزياده حركت ايلدكدن
صكره صو ايچميه لر زيرا اسكرده ضرر ايلر ورعشه كتورر وچوق
اولوركه استسقايه مؤدى اولور وقارلو بوزلو صو نفس
التلرينه وسكرلره ضرردر وسعاله مؤديدر وبوغاز بوغلق ونزله
ايرات ايلر خصوصا معتاد اولميلره اما معتاد اولنلره ضررى
اندردر مكر افراط ايله استعمال ايدهلر خصوصا بارد المزاج اولنلره زياده
ضرردر معلوم اولاكه صونك غذائيتى يوقدر زيرا بسيطدر
غذايه مقتدى يه شبيه كركدر مقتدى ايسه اعضاء انساندر اول
ايسه مركبدر عناصر اربعه دن پس غذا اولان شيلر دخى عناصر
اربعه دن مركب كرك پس صونك استعمالى صوسزلغى كسمك ايچوندر
دروبدنك حرارتنى تعديل ايچوندر وغذايى ترقيق ايدوب
طمرلره تنفيذ ايچوندر وفضولك خروجنى تسهيل ايلر تربلك ايله
وبول ايله ودفع فضلات اتمكله **اوچنجى فصل بدنك حركتى
وسكونى تدبيرينك بياننده در وبونلره متعلق اولان
احوالك بياننده در** معلوم اولاكه انسان هضم طعام اتدكدن صكره
باقى قالان فضلاتى تحليل ايچون وحفظ صحت ايچون حركته
محتاجدر وقچن بركشى دونكى كون يدوكى طعامدن بعد الهضم
معده سنده بربقيه جك حس ايلسه بونكله معلوم اولوركه
مزاجندن فتور اولوب كسل اوزرينه اولوب وكرنمك اسنمك
واقع اولور پس بو علامتلر اولنجق يعنى طعام اشتهاسى آز واقع
اولوب اغزينك صويى چوقا اولور پس بو علامتلر اولنجق اول
كيمسه نك اوزرينه حركت ورياضت ايلمك واجب اولور بونلر ومكله
وجريد اوينامقله واوق اتمقله بونلره بكزر حركتلر ايله حركت
ايليه حتى بدنى قيزه ترلمك مرتبه سنه وارة وجنس حركته
اطبا رياضت تعبير ايدرلر پس بويله حركتدن صكره طبيعته
نشاط جلك كلور وبر اشتها غالب اولوب غذا قبولنه سبب

وبعد النوم

للحرارة

اوچنجى فصل

اولور واعضایی ومفصللری بكشدرر وبدنی قوی ایلر ودخی ورلی
اشدر اشمك اكا آسان كلور وامراض مادیه‌دن امین اولور زیرا
اول حركت سببیله ماده تحلیل اولور مرض ظهورینه مجال قالمز
وبعض امراض مزاجیه دخی مندفع اولور مریض صحت بولور
واعضایی تلیین ایلر ومساماتی توسیع ایلر ورطوبات زایده
متحلل اولمغه سبب اولور ومعلوم اولاكه ریاضتدن یعنی بو معقول
حركتدن اول مذكور اولان منافع اول وقت حاصل اولور كه
وقتنده حاصل اوله واعتدال طریقیله استعمال اولنه وریاضت رياضت معتدله
شول حركته دیرلر كه حركتده بشره سی درلیه وقیزره
اما افراطله اولان حركت كه چوق درلیه ضرر ویرر زیرا اولا بدنی
قیزدررق ثانیا بدنی صوودر واخلاطی تحریك ایدوب تعفین
ایلر وخفقان ایراث ایدر وبایلمق كتورر وسكرلره ضرر ایدوب
یورلمق كلور ومعلوم اولاكه هر عضوك ریاضتی یعنی حركتی
چوق اوله اول عضو قوی اولور خصوصا اول فعل اوزرینه
قوی اولور كه ریاضتی اول نوع اوزرینه اوله مثلا بر كیمسه
حفظ تقیید ایدوب چالشسه قوت حافظه سی قوی اولوب چوق
شیلر حفظ ایلمكه مستعد وقادر اولور وبر كیمسه چوق فكر لو
اولسه قوت مفكره سی قوی اولور وهر عضوك بر مخصوص
ریاضتی واردر مثلا كوزك ریاضتی كوزل صورتلره بقمق
وطبیعت میل ایلدوكی مفرح نسنه لره بقمق ایله در زیرا بو جنس
ریاضت بصره جلا ویرر وظلمت بصر ایراث ایدن كدورتدن
كوزی تنقید ایلر وقولاغك ریاضتی كوزل واندكلمكدر
ومتوافق كلاملر اشتمكدر وبورنك ریاضتی كوزل قوقولر
قوقلمق ایله اولور مثلا مزاجی صووق اولان كیمسنه لر عنبر وعود
ولادن قوقمق كبی ومزاجی اسی اولنلر كافور وصندل وگلاب
قوقمق كبی ودوداغك ریاضتی جلا ایدیجی طعاملر طاتمقدر شكر
كبی ولمسك ریاضتی یومشق شیلره یاپشمقدر وسمور وقاقوم
كورك كیمك وكتان بزی وحریر كیمك دخی بو ریاضتدندر و
یومشق تنلو جاریه لره محبوبلره یاپشمق ریاضتندندر زیرا
قوت لامسه ملایم اولوب ادراكی زیاده اولور وبدن سمرر
اما ایك وخشن شیلره یاپشمق وخشن شیلر كیمك بدنی ازقلدر

وبدنك

وبدنك درسین خشین ایلر ومعلوم اولاكه آته بنمك اعتدال اوزره
اولورسه جمیع بدنك ریاضتیدر جمیع بدنه تقویت ویریر اولورسه بدنده اولان
ماده‌لری تحلیل ایدر وبدنی ازاجق قیزدرر وهنوز خسته لقلردن
قالقمش آدملره مناسبدر زیرا بدنلرده مرضدن باقی قالان
شیلری تحلیل ایلر وصالنجغه بنمك یاپیجه یاپیجه صالنمق دخی مناسبدر
اما انی افراطله یلدرمك چوق تحلیل ایلر وبدنی زیاده قیزدرر
اما آت قوشمق وجرید اوینمق هم بدنك هم نفسك ریاضتیدر
بدنك ریاضتی اولدوغی ظاهردر زیرا بدن حركتده در اما
نفسك ریاضتی اولدوغی زیرا جرید باز اولان آدم اكر غالب
اولورسه نفسه بر فرح وسرور حاصل اولور اكر مغلوب اولورسه
غضبه كلور ایكی صورتده بیله نفسده حركت بولنور وریاضت
دخی بولنور عربه وقوچیه بنمك دخی قوی ریاضتدر اسكی باش
اغریلرینی كیدرر وغلیظ ماده‌لردن حاصل اولان باش اغریسنه
دخی نافعدر زیرا قوچینك سلكمه سیله ماده‌لر بدندن قوپارب
مندفع اولور اما قوچیه بندكده یوزینی قوچینك قبحنه دونسه
ضعف بصر وظلمت بصره غایت نافعدر زیرا قوچینك سلكمه سی
اوكنه اولمغله مقدم رأسدن ماده مؤخر دماغه منجذب
اولور پس مقدم دماغ پاك اولوب كوزه جلا اولور وانواع
ریاضاتدندر بر كیمسه سوندرمك واوغوشدرمق اكر خشین
ال ایله اوغرلرسه بدنك لونی قیزدرر زیرا قانی بدنك ظاهرینه چكر
وبدنی سمرتدر اكر افراطله اولمزسه اما اكر اعضایی قوتله اوغرلرسه
اعضای ضعیفه یی قوی ایلر زیرا فضولی تحلیل ایلر واكر ملایمتله
اوغرسه بدنی كوشدر اكر چوق اوغرلرسه بدنی ازقلدر چوق
تحلیل واقع اولمغله اما اعتدال اوزره اوغرلرسه بدنی سمرتدر
ولایق اولان بودر كه هر ریاضتده یعنی هر حركتده اولا رفقله یعنی
یاپیجه یاپیجه باشلیه لر بعده تدریجله ارتوره لر تا مقصود
اولان مرتبه یه وارنجه وبعده تدریجله آزلده لر تا حركت قالیوب
سكونه وارنجه زیرا سكوندن صكره دفعة حركت قوی وحركتدن
صكره دفعة سكون عظیم مضردر ومعلوم اولاكه هر ریاضتده
اول اعضای بزرا وعنق واجبدر ریاضتله فضلات دفع اولمغه
استعداد كلوب ریاضتله دفع اولمغه مدار اولور وریاضتده

صكره دخي اوغمق ولجيدر حتى دريا اصلته دفع اولينوب باقي قالان
ماده لر اوغمغيله دفع اولونوب كيدر. دردنجی فصل حرکت وسکون

دردنجی فصل

نفسانی بیاننده در. معلوم اوله كه حركات نفسانيه نك بدنده
نفع وضرر جهتندن اولقدر تاثيري واردر كه بادزهرلرك ويرديكي
نفعي ويرمكه قادردر كلديكي وآنك ايلديكي ضرري زهر ايلمز اول
حركات نفسانيه ديدكلري غضبدر وفرحدر وهمدر واوتنمقدر
وتحزندن اولقدر وبعض قوي فقدر اما غضب اگر معتدل
اولورسه حرارتي وروحي خارج بدنه دفعةً تحريك ايلر پس بو
حركتدن بدن قيزر وقوايه وارواحه نشاط كلور اما
افراطله غضب ايلمك قاني قاينتدر وصفراني تحريك ايلر ولوني ابتداده
قيزدرر اما صكره صررتدر زيرا ارواح متحلل اولمغله بشره ده رونق
قالمز مزاجي حار اولنلره غضب ايلمك ضرردر اما مزاجي بارد اولنلره
اگر حددن زياده اولمزسه نافعدر اما فرح اعتدال اوزره اولورسه
لوني كوزل ايلر وسمردر وچوق مرضلري دفع ايلر خصوصا سوداوي
مرضلري دفع ايلر اگر فرح افراطله اولورسه قلبي ضعيف ايلر وبعض وقتده
هلاكه سبب اولور اما غم وقورقو ايكسنده دخي روح داخل بدنه

بیان غم وخوف

توجه ايلر سبب بودركه محزوننك وقورقانك بكزي صارار واولور
اما بو ايكسنك افراطي اوزره اولسي مهلكدر اما وهم وحجاب بو
ايكسنده روح گاه داخل بدنه حركت وگاه خارج بدنه توجه ايدر
اما سكون نفساني كه انسانك فرحناك اوله ونه غمكين اوله ونه بر
نسنه دن خوف ايده ونه بر شيدن حجاب ايده بو نوعه سكون
منسوبدر زيرا مزاج روحي تبريد ايدر وذهني كند ايلر زيرا
ذكا وجوده فهم حاصل ولمز الا روحك لطافتيله وحرارتيله
اولور وروح ايسه لطيف ولماز الا حركت ايله اولور زيرا حركت
فضولي تحليل ايلر وحرارت غريزيه يي تحريك ايلر وروحي تلطيف
ايدر پس چون روح لطيف اولسه معاني وعلومي فهم اتمه ده تعب
چكمز بلكه تيز فهم ايدر اما سكون بو مذكور اولنك ضديني اثبات
ايدر بوندن اوتوري قاني غليظ اولانلر كيمسه زياده كند واپله اولور
واكلسي قت اولور اما قاني رقيق اولانلر كيمسنه ذكي وتيز فهم اولور

اغلمق

معلوم اوله كه اغلمق دخي حركات نفسانيه جنسندندر زيرا اغلمقدن
الم وحزن حاصل اولور زيرا الم وحزن سببيله روح حيواني منقبض

اولور

اولور ودماغك اجزاسي صيقلور اول صقلمق سببيله دماغده
اولان رطوبت مائيه گوزدن چيقوب جريان ايدر بعض زمانده

سرور ... بيان

سوينمكدن دخي اغلمق عارض اولور موجبي اولدر كه سوينمك
سببيله روح منبسط اولور وحرارت پايلور دماغه چقر و
دماغك رطوبتي بخار ايدر واول بخارده صو گوزدن اقوب چيقار
اغلمق پيدا اولور بو اسباب مذكوره دن اوتوري محزون اولانك
گوزي ياشي بارد وفرحناك گوزي ياشي اسي اولور وگولمك دخي
حركات نفسانيه نك جنسندندر وضحكك سببي اولدر كه انسان
بر عجيب وغريب شي گورسه كه ويا خود بر امر غريب اشيدوب بلمك
ايله روح بر انبساط كلور روحه دن خارج بخار شيئا فشيئا

در بيان غض...

بر صوت ايله قصبه ريه حركت ايلر واول صوته ضحك ديرلر اما
غضبك ضررينك تداركي قلبه قوت ويريجي بارد شربتلر ايچمك
وبارد الما شربتي وگل وصندل ايله ليمون شرابي كبي وبارد جواهر
معجوني وبارد مفرحات تناول ايلمكدر وغريب وعجيب حكايه لر
وگولدوريجي كلمات ولطيفه لر وگوزل نغمه لر دكلمكدر وظريف
ومحبوب كيمسنه لر مجلسنه حاضر اولوب انلر ايله مصاحبت غضبك
شدتني دفع ايلر اما غم وخوفك مضرتني دفع ايلمك محبوبلر
يوزينه بقمق وگوزل صورتلره گولمك ايله اولور وعنبرلي لسان

انفعال نفسانيه

الثور شربتي ايچمك ايله اولور وقرمز شربتي ايچمك ايله قرمز معجوني
بو بابده غايت نافعدر معلوم اوله كه انفعالات نفسانيه افراطله
وقوعنك ضررني دفع ايتمك تدبيرنده واصل اولان علاج
روحانيدر مثلا انسان همتني عالي قيلوب وبو عالمك بقاسي
يوق ايدوكني يقينا بلوب وفاني اولوب سريع الزوال ايدوكنه
اعتماد ايليوب حوادث زمانه چشم حقارتله نظر ايدوب قورو
قاچوق شيلردن قورقمايوب وبر نسنه رغبت اتدوكي شيئك فوتندن
محزون اولميه ومحبوبه وصالي ايله فرحناك اولميه يعني نه قتي
بولدوغنه شاد ونه بولمدوغنه محزون اوله زيرا بو دنيانك
نعمتنه اعتماد اولنمدوغي كبي محنتنه دخي امتدادي يوقدر ديو تسلي
ويره وحافظ شيرازينك بو بيتي اوقيوب متسلي اوله بيت
هست ونيست مرنجان ضمير وخوش ميباش كه نيستيست
سرانجام هر كمال كه هست معناسي وارلق ايله ويوقلق ايله خاطركي

مغبر ومكدر ايدوب بحضور ايلمه زيرا هر كمالك بلكه هر شيئك
اخرى وعاقبتى يوقلقدر **بشنجى فصل اويومق واويانمق بيانندهدر**
اويومق نفسك وحواس ظاهره استعمالنى تركدن عبارتدر يا
استراحت ايچون يا طعامى هضم ايتمك ايچون حرارت غريزيه بالطبيعه
توجه ايلمك سببيله روح نفسانى دخى اول حركته تابع اولور
اما اويانقلق روح نفسانينك آلات حسّ وحركت ظاهره انصبابنه
وآلات حسّ ظاهرى استعمالندن عبارتدر پس اويومق سكونه
مشابهدر زيرا انده راحت واردر وغذانى هضم ايلمكه مُعينُدر
اما اويانقلق حركته مشابهدر زيرا حواسك حركتى اكا تابعدر
وهم اويانقلق بدنى تخفيف ايلر اما نوم قواى طبيعتى قوى
ايلر حرارت غريزيى باطنده حبس ايلدوكندن اويوقى
قواى نفسانى كوشتك ايلر وروح نفسانى نك يورلمسينى ترطيب
ايلدوكندن اويوقى واروحك تحللنى منع ايلر وهضمه معيندر
وحركات شديده دن حاصل اولان ضعفى كيدرر ويورغنلقدن
وجماعدن واسهالدن وبونلره بكزرلردن حاصل اولان ضعفى
كيدرر اما معتدل اويخو اعتدال اخلاطه مضاف اولسه بدنى
ترطيب ايلر وقزدرر وحرارت غريزيه قوت وبرر ونومك
افضلى اولدركه مقدارى معتدل اوله ومستغرقا اويويه وطعام
معده ده بر ان الثدر قدر صكره وقوعه كلمه كسلدكدن صكره
ياتوب اويويه واما معده طلواكن اويومق نيجه بووجهله
ضرر ويردى اقلا دوشكده استراحت اويويه مزوقد ماغى
بخار ايله طولادر وهضمى افساد ايلر وقنله نى تحريك ايلر ودرلو
درلو مرضلر ايراث ايلر وكوندزا اويخوسى بر اعراضه امراض
رطوبيه ايراث ايلر وهضمى ولونى افساد ايلر وطلاق مرضنى ايراث
ايلدو وكسل وبردوع وورم وسته لرظهورينه سببدر ونومك
هيئاتى اولدركه اولا صاغ يانينه ياته بعده صول يانينه ياته وقرنى
اوستنه ياتمق هضمه معيندر اما ارقه اوستنه ياتمق بر امراضلره
سبب اولور سكته كبى وسيل كبى واوكسورك واوجاع مفاصل
وشكرلراغريسى وارقه اغريسى ونزله وفالج كبى امراضه سببدر
زيرا فضول معتاد اولان مجرا سندن چقمالا بوروندن اقرکف
خلافنه ميل ايلر وبونك كبى مرضلرك حدوثنه سبب اولور بكى جماعه

قوت ويرر فكرى كوزل ايلر خلق ما بيننده ممدوح ومشهور اولان ارقه
اوستنه ياتمقدر بوندن مراد اكر نفوسه مستغرق اولمزسه در زيرا
اول اسلوبا اوزره طدم كوزل فكر ايدر اما بو فقير در مكه بونكله
مراد اويومامقسزلكدر ديكدر وقوت متفكره قوى اولور سببى
محلنده بيان اولنمشدر اما اول طريق اوزره اويومق مضردر
زيرا امراض مذكوره حدوثنه سببدر بر كيمسنه دائما اويومق
درلسه وسبب ظاهريسى دخى اولمسه مثلا وهم اصحا قلقى كبى ومعده
سنده غذا ضيق قلقى كبى معلومدر كه انك بدنى ممتلى در استفراغه محتاجدر
اما سهر يعنى اويانقلق شهوتى زياده ايلر ولحمه معرمسنده متحلل
اولمق سببيله وهضمه نقصان كلور قوتنده متحلل اولمق سببيله اما
اويورايله اويانقلق بيننده ياتمق بر امرددر نوم حالنده غالبا اولان
بودركه حرارت باطنه توجه ايلر خارج بدنده برودت ظاهر اولور
بونده اويودى واويويه كيمسنه زيرا اويوتوبه محتاج اولور
التنجى فصل استفراغ واحتباس بيانندهدر بو ايكيسى حياتده
اولنلره البتده ضرورديدر پس بو ايكيسنده معتدل اولان لايق
اولدر تخمر تبه فضلات طشره چيقوب وبدنه صالح اولان خلط
محتبس اولوب قالمقده صحتى حافظ اولوب نافع اولان بودر اكر
استفراغ افراط اولورسه قوت وشهوت ساقط اولور وخفقان
وحماى دقيه ايجاب ايدر وبدنى قيزدروب صوغيدر الا مكر
استفراغ اولنان شى بارد ويابس اوله سودا كبى بو تقديرجه
بدنى قزدرر وترطيب ايلر بالعرض فجان استفراغ افراطله كتسه
عروقه يبوست عارض اولدوغندن سدده ظاهر اولور بعده
تشنج يعنى سكر يغرلمك وكزاز يعنى سكرلر قيورلمق عارض
اولور اما افراطله احتباسكه ماده نك توقف ايدر طبيعتك آندن
استغنا سيله بو نوعه احتباس سده لره عفونت وفتور وكسل
ايراث وشهوتى ساقط ايدر تقيل وكوشك ايدر وتشنج وطيه
سبب اولور وحرارت غريزه نك بدنده صقلوب نارية دونسنه
وطمر لرصا تلمغه باعث اولور دخى ورم وشقوق ايراث ايلر پس
بو بله اويخو طبيعتى كوره لر اكر محتبس ايسه تلين ايليه لر حتى
قونج حادث اولميه ومعلومم اولكه اكر طبيعت فضلاتى دفع واخراج
ايلمك استرسه حبس ايلميوب همان اخراج ايلمك كركدر خصوصا طعام

بشنجى فصل
افضل النوم
بيان الاستفراغ والحبس

يمكه شروع ايتمزدن مقدم و رياضته شروع عدن اول نوم‌دن
و حمامدن اول و طبيعتی تليين ايدجك اشيانك ايو سيجی و يا غلو
شوربالردن باذو و اسفناخ و اسپور نجی انجير ايله استعمال ايلمكدر
خصوصا قوصه ادملره و شراب بنفشه ساده و يامد تبيرلره مناسبدر
و تمر هندی و ادك مكرنر نفشه ايله و ياخود كل مكرنر ايله تازه بكلره
و مزاجی حار اولنلره مناسبدر سكری كلبشكر جمله يه نافعدر و نباتلو
مصطكی صاقزنی طبعی تليين ايتمه ده و معده يه قوت ويرمده و ريلدن
تحليل ايلمكده نظيری يوقدر زيرا طبيعتی رفقله تليين ايدر يوركسندر و دمی
اولنلره غايت مناسبدر و تازه ياغی ايليجق صويله يقيوب
قاردن و اكتولرنی و كوبكی او غمق يوركه لينت ويرر و چجان معصوملرك
طبيعتی قبض اولسيدی فاره نجاستندن شاف يا يوب و طنلو يا دم
ياغنه بولايوب اشغه‌دن استعمال ايدوره و ياخود عسلی و يا سكری
عقد ايدوب فاره نجاستيله و ياخود باذو بوداغندن مخروطی
شاف يا يوب و قيوردن اوده نيك ايجنی طشره چويروب بعده اول مخروطی
بر كيدوب شاف ايده لر اكر يومنكورلر كافی اولمزسه ازاجق عسل
يدوره لر و قارننی ساده ياغيله يا شير وغن ايله بغيه لر ياخود
كوبكنه صغير اودی سوريه لر و ياخود بخور مريم سوره لر ان
شاء الله تعالی كفايت ايدر بقراط حكيم ايدر شول كيمسنه كيم يكيت
ايكن طبيعتی لينت اوزره اوله پير اولدوغی زمان طبيعتی قبض
اوزرينه اولور و شول كيمسنه كه يكيت ايكن طبيعتی قبض اوزرينه اوله
پير اولدوغی زمان طبيعتی لينت اوزرينه اولور و معلوم اوله كه
بر كيمسنك طبيعتی افراطله لينت اوزره اولسه اكر تازه يكيت ايسه
يا مزاجی حار كيمسنه ايسه طبيعتی آيوا ايله يا قوروق ايله يا سماق ايله
طوته لر اكر مزاجی بارد كيمسنه ايسه برنج هريسه‌سن سماقله يدوره لر
يا اسكی كلبشكر يدوره لر و آيوا مربا سی يدوره لر و ياخود آيوا بی
ازاجق مصطكی و يا عود دارچينله بشروب يدوره لر طعامندن
دخی ازاستعمال ايده لر و جماع ايله حمام مستفرغاتندندر و اول عادتدن
اولوری هر برينی بيان ايلمك لازم كلمكين بز دخی هر برينی مستقلا
بر فصلده بيان ايده لم **يدنجی فصل جماع بياننده در** جماعك
افضلی كيجه‌نك نصف اخيرنده اولاندر كه طعام هضم اولمش اوله
و بدن دخی حرارت و برودت و رطوبت و يبوست جهتيله معتدل

فايدۀ مصطكی

يدنجی فصل بيان جماع

اوله زياده طوق و نه زياده آج دخی اولميه زيرا بدن حرارتده ايكن
جماع ايلمك حمايه سبيدر اكر بدن بارد ايكن جماع ايليه رعشه احداث
ايدر و طوق ايكن جماع ايلمك امراض سدديه ايراث و حمای عفنيه و وجع
مفاصيله و نقرسی و دوال و اورام خبيثه حدوثنه باعثدر و زياده
آج جماع ايلمك كوزه ضعف ويرر و بدنی آرقلدر و خفقانی كتورر
و صاروليق و سيل و حمای دق ايراث ايدر اكر حرارتی و ياخود
برودتی وار ايسه دق شيخوخيه يه موّدی اولور و تازه بالق و سود
يدكدنصكره جماع ايليه لر سكرلره ضعف ويرر و رعشه ايراث
ايلر و معلوم اوله كه جماعدن صكره صو ايچمك غايت مضردر احتراز
واجبدر و جماعدن صكره و جماعدن مقدم فصددن اسهالدن
احتراز كركدر زيرا بدنه ضعف ويرر و آرقلدر و برانی مرضلر
احداث ايدر و انزال منی وقتنده منی حبس ايتمك ضرردر زيرا
بوكركده و مثانده و مجاری منيده يارهلر حدوثنه سبيدر و مزاجی
افساد ايدر لايق اولان اولدر كه مزاجی يابس اولنلر جماعدن
احتراز ايده لر و كذلك سكرلری ضعيف اولنلر و كوكسی اغريسنه
و قولاق و كوز اغريسنه مبتلا اولنلر و مثانه سنده طاش اولنلر
و سلس البوله مبتلا اولنلر و حرقة البوله و عسر البوله مبتلا اولنلره
و اوجاع مفاصيله و قان توكرنلره و مجموراولنلره جماعدن احتراز
لازمدر و شول كيمسنه دخی احتراز ايليه كه بعد الجماع ارقه‌سی اوستنده
صوقلوق حس ايليه و جماع حالنده و يا بعده اعضاسنده رايحه
كريهه حس ايلين كيمسنه دخی احتراز ايليه زيرا انك بدننده مرلی
خلطلر واردر اول خلطلری تنقيه ايتمك لازمدر و لايق اولان
اولدر كه جماعی اسراف ايلميه لر زيرا قوتی و شهوتی اسقاط ايلر
و سكرلره و كوزه زياده ضعف ايراث ايدر و رعشه و تشنج حدوثنه
سبيدر و قلبه ضعف ويروب خفقان احداث ايلر و روح حيوانی
نك جوهرينی ناقص ايدر و دق مرضنه مستعد ايدر و شهوتی ايجاب
ايلمز و تكلفله جماع ايتمك تز قوجالدر و مرضلرك اكثرينی ايراث
ايلر و لايق اولان بودر كه قوجه قرلره جماع ايتميه لر و كوچكلره و حايضه
خاتونه و نفسايه و چركين يوزلويه و اقربا و غلاونه و كبه اولان خاتونه
جماع ايلمك بالخاصه مضعفدر جالينوس ديو كه شول كسنه كه حفظ
صحت مراد ايدر اللی ياشنی تجاوز ايلمش خاتونك جماعندن حذر ايلسونه

و مشتهی اولميه‌نه جماع ايتمه

بك كوچكه

زیرا استم قائلدر ارسطو حکیم ایدر که بر کیمسنه کندودن کوچکله جماع ایلسه
نشاطی ارتر اما کندو یاشده اشیله جماع ایلسه خسران مبین وار در
اکر کندودن یاشلو ایله جماع ایلسه اول کیمسنه کندو الیجون موت
طلب ایتمش اولور معلوم اوله که کوزل کشی ایله جماع ایتمك نفسه فرح
ونشاط ویرر لذتی سببیله ومطلوبنه ظفر بولدوغندن اوتوری
وقلب ودماغ جانبندن بخاری دفع ایلر ولایق اولدر که جماع ایتمك
استیین کیمسنه اولا اول محبوبه ایله ملاعبه ایلیه حتی ایکی جانبدن
شهوت تقاضا ایلیه جماع ایلیه وبو جنس جماع خاتونك حامله اولمسنه
سبب در

سکزنجی فصل حمامه کیرمنك تدبیرین بیان ایدر

سکزنجی فصل حمامه کیرمنك تدبیر بیانندهدر حمامك
خیرلوسی شول حمامدر که بناسی اسکی اوله وایچی واسع اوله وصویی
طتلو اوله وحرارتی معتدل اوله اولکی بیتی مبرد ومرطب دن
ایکنجی بیتی مسخن ومرطبدر واوچنجی بیتی مسخن ومجففدر ولایق
اولان بودر که اسی خلوته تدریجله کیره دفعة کیرمیه وچقدوغی
زمان دخی تدریجله چقه دفعة چقمیه وحمامده چوق اکلنمیه زیرا
غثیان ایراث ایلر وخفقان کتورر اغلوطی تحریك ایدر کندن
اوتوری واسی صو ایله استنشاق ایدر کندن اوتوری دوجلری
دخی قزدر ولازمدر که فصد واسهالدن صکره کیرمیهلر ومسهل
دوا ایچدوکدن صکره دخی استحمام معقول دکلدر وشول کیمسنه
حمامدن احتراز ایده که ورم باطنیسی اوله ویا ورم ظاهریسی اوله
ویا بر عضو کثیر الشرایین اوله یاخود عضو رئیسه یقین اوله
وماده سی یرامز اوله اکر بویله اولمزسه حمام نه کوزل علاجدر
مادهیی پشوردر وتلیین ده وتحلیلده بونلردن اوتوری حمامه
کیرمکله امر ایدرلر وجبانلرده وجراحتلرده حمامه کیرمك شول
کیمسنه که انکله تفرق اتصال اوله یاخود حمای عفونتی اولکه ماده
سی نضج بولمامش اوله ومعلوم اوله که حمام فضولی تحلیل ایلر
وجلدی پاك ایدر ویورغونلغی کیدررر واسهالی قبض ایلر ورنجلری
تحلیل ایدر واویوزی وکیجیکی دفع ایدر وسوجقلری وجبانلری
ازاله ایدر واخلاطك حدتنی تعدیل ایلر وجلدی ساکن ایدر
وحمای یومیهیی ازاله ایلر وحمای دقی کیدررر واسکی ستمهلره منفعت
اولور تصحیح بولدقدنصکره وسهری دخی ازاله ایدر وبدنی ترطیب ایدر
اکر حمامك صوغنی هواسندن زیاده استعمال ایلرلرسه وحمامه داخل

اولمق

حمامه کیرمك اوقاتی

اولمزدن اول بر مقدار حرکت ایلمك لا بأس در ویاز کونلرنده تازه یکتلر
ومحرور المزاج اولنلر حمامده وحمامدن چقدقدنصکره کلاب استعمال
ایدهلر ونیلوفر وبنفشه وکل وصندل قوقهلر لاکن قیش کوننده مزاجی
بارد اولنلر عود وعنبر بخور ایدهلر ولادن قوقهلر وحمامدن
چقان آدمه لازمدر که زیاده برودتدن خصوصا ایام شتاده
وحمامده یکدن وایچکدن احتراز ایدهلر ومعلوم اوله که طعامدن
صکره حمامه کیرمك بدنی سمردور لکن سده ایراث ایلر دیو قورقولور
اما حمامدن چقدقدنصکره اعتدال اوزره غدا ایتمك بدنی
سمردور وسده خوفندن امین اولور وحمامه کیرمك اوقاتنك
اوفقی طعام هضم اولندقدنصکرهدر زیرا آچ ایکن حمامه کیرمك
رعشه وخفقان ایراث ایدر وقوت ساقط اولور تیز قوجق
ایراث ایلر اما طوق ایکن حمامه کیرمك تیز قوجلدر وسده ایراث
ایراث ایدر ووجع مفاصل وحواسه ثقلت ایراث ایدر اما اعتدال
اوزرینه کیرمك نفسه نشاط ویرر وقواتی تحریك ایلر ویورغونلغی
دفع اولور وعفوناتی کیدررر دفع ایلر ولایق اولان بودر که حمامدن
چقدقدنصکره صوسزلغه صبر ایلیهلر ممکن اولدوغی قدر وکیرتلی
ایلیجهده یاتمق فضولی تحلیل ایلر وفالجه ورعشهیه وتشنجه
نافعدر لکن [illegible] واویوزی وکیجیکی ازاله ایدر وعرق
النسایه واوجاغریلرینه نافعدر لکن معتدل بدنك مزاجینی
تغییر ایدر وعفونته استعداد ویرر وزایل ایدر وایلیجه وحمامده
چوق اکلنمك استسقایه سببدر واکثر یا صارولق دخی پیدا اولور
اما بارد صویه کیرمك اعضایه قوت ویرر ونشاط ایراث
ایدر وقوالره قوت ویرر وحرارت غریزییه داخل بدنده جمع
اولدوغندن اوتوری وشهوتی زیاده ایدر وهضمی کوزل
ایلر ولونی کوکچك ایلر وصوق صویه کیرمنك زمانی یاز کونلرنده
اویله وقتنده کیرهلر وکیرن آدم تازه یکیت اوله مزاجی حار اوله
وتنی معتدل اوله سمز لکده اریقلقده اما ارق اولان کشی ومعدهسی
ضعیف اولنلر وتازه سی اولان دخی اسهالی یاخود امتلاسی
اولان کیمسنه لر احتراز ایدهلر صوق صویه کیرمیهلر بعضیلر
دیدیلر که تازه بالق یدکدنصکره بر کیمسنه صوق صویه کیرسه
فالج مرضنه مبتلا اولور ومعلوم اوله که حفظ صحتده وازاله مرضده

فصد ایتمك ومسهل ایچمك دکی عظیم اولدیغیچون بو ایکیسنك تدبیرینی
دخی ذکر ایلمك لازم اولدی **طقوزنجی فصل فصد ایلمك تدبیرنده**

طقوزنجی فصل فصدی بیان

بلدر معلوم اوله که فصد استفراغ کلی در یعنی بو فصد ایله طمرلرده
اولان صفرا وسودا وبلغم قانیله بیله چقار ومعلوم اولاکه بدنك قوامی
قان ایله در بو قان حرارت غریزیه یه نسبت قندیل ایچنده اولان
روغن کبیدر قوت حیوانیه نك نفاسی حفظی قان ایله در وقان بدنه
رونق وحسن ویرر اکر مقدارده کیفیتده معتدل اولورسه اما
اکر بحسب الکیف اعتدالدن چقارلرسه ضدیله تدبیر اولنور پس
اکر خون مجتمع اولوب حرارته میل ایتدیسه غذالردن مبردات
ایله تدبیر اولنه وصوقهوالحیرلرده اوتوره اکر اعتدالدن
خروج ایدوب برودته میل ایلدیسه غذالردن ودوالردن مسخنات
غذالر ایله تدبیر اولنه اکر اعتدالدن میل ایلدیسه غذا ودوالردن
مجففات ایله تدبیر اولنه اکر اعتدالدن یبوسته میل ایلدیسه رطوبت
آرتوریجی غذالر ایله تدبیر اولنه اما اکر قان بحسب الکم اعتدالدن
نقصان اوزره اولورسه قان آرتوریجی غذالر ایله تدبیر اولنه
نیم برشت یومرطه کبی واتلی شوربالر کبی اطعمه دن تناول ایلیه لر حتی
حرارت غریزه سونمیه نته یاغ قلمادقده فتیل سوندیکی کبی اکر قان
بحسب الکم اعتدالدن زیاده اولورسه قانی ازلتمغه سعی ایده لر حتی
حرارت غریزه یی بوغمیه پس اکر وقت مساعده ایدرسه یا باب
غذایی تقلیل ایده تاکه قانه نقصان کله اکر وقت مساعده ایلمزسه
همان فصد ایتمکله یا حجامت ایله یا بورنی قناتمغیله یا سلوك
یا بشدرمغله قانی اکسلده لر ومعلوم اولاکه قانك زیاده لغندن
مراد حقیقتده طمرلر قانیله طولمقدر کاهیجه قانك زیاده لغندن
حقیقتده امتلاء عروق مراد اولنماز بلکه قوته نسبت ایله امتلاء
عروق ~~مراد اولنماز بلکه قوته~~ دینور مثلا قانك بحسب الکیف فاسد
اولمسی کبی پس قانك اولکاه امتلاء حقیقیدن اوتوری اولور وکاهیجه
قوته نسبت امتلادن اوتوری اولور کاهیجه ایکیسندن اوتوری اولور
وحکما درلر که فصد ایله چقان اخلاطك بر برینه نسبتی اول فصد کم
اولنان طمرده اولان اخلاط اربعه نك بر برینه نسبتنه یقیندر بو فقیر دخی
حکما نسبتی قرب ایله تعبیر وتحقیق ایدوب مساوییدر دیمدکلرینك
اصلی نیز انجان طمرلرده ممزوج ومخلوط یا بشوق بلغم اوسه اول

بلغمدن

بلغمدن قان ایله برشی چقماز کذلك اکر طمرلرده غلیظ سودا اولسه که
قانك دینه چوکمش اولسه اول سودادن برشی چقماز الا رقیق اولنلر
چقار وطمرلر اول اخلاط غلیظه دن پاك اولمز بوندن اوتوری
شیخ ابو علی سینا نضیج اولمدیغیچه قان المغی منع ایلدی بو شیخك منع
ایلمسی خسته ایچون خوف وهلاك اولمزسه در واول خسته
لقددن بر امر آخر خسته لغه مبتلا اولمسی خوفی یوغیسه در
فی الواقع کلام شیخ صوابدن بعید کلدر اکر فصددن مراد
بالکلیه ماده یی چقاروب علتی دفع ایلمك اوله اما اکر مراد
تنقیص وتخفیف ماده اوله ومریض براز راحت اولمق اوله
ازاجق قان المده باس یوقدر اکر بر قاچ دفعه اولورسه طبیعت
اوزرینه مؤنت حقیقتا اولمق ایچوندر زیرا بو تقدیرجه طبیعت
کماینبغی اخلاطی پیشورمکه حرکته کلور زیرا ماده یی تقلیلده
طبیعته اعانت واردر فعلی برخوشیجه اشلر برابسه طبیعته معاوقت
مأمورلردر شیخ ابو علی سینا ایدر که سستمه ده فصده احتیاج
یوغیکن فصد اولنور زیرا فصد ماده یی پیشورمك اوزرینه
طبیعته قوت ویرر ماده یی تقلیل سببیله اما قاندن اولان
سستمه ده البته فصد ایلمك لازمدر واشتداده بو فقیر دیرینکه
اکر قانیله صفرا اولاجق اولورسه وبدنك جمیع عروقنه منتشر ایسه
فصد ایله چقان نسبت طبیعتی اوزرینه اولور وقانیله چقدقده نصف
صفرا حرکتیندن قورتلنز اکر جمیع طمرلره طاغلمش اولمزسه مثلا جکر
طمرینده واطرافنده اخر فصدده چیقار رنجان فصد ایله قان
چقسه دم صفراوی تخلخل ایله شیشر وبدنك اکر طمرلرینه منتشر
اولور وازالور بوجنس فصددن ویا نفیس وصفراوی سستمه
لر پیدا اولور وکاهیجه طبیعت خارج بدندن دفعنه تقید ایدوب
فصددن صکره بحینك واوبور حادث اولور بوندن اوتوری
متقدمون فصددن منع ایلدیلر اکثر امراض صفراویه ده لکن
اول منع کلی دکلدر سیزه دیدیکیم کبی اکر بومذکوردن برشی واقع
اولورسه طبیعت ایچون تکرار دخی فصد ایلیه حتی اول مرض تیز
دفع اوله وبز بونی چوق تجربه ایلدك وحکما دیدیلر که زیاده
حرارتی اولان سستمه لر فصد اولنمق کرکدر زیرا حمانك شدتی
زیاده ایلر مکر که نبض وقاروره غلظته وحمرته میل ایلیه اما

قچان بول رقیق اوله ناری اوله صاقنه‌سن دیدیلر بن دیرنکه کاه واقع
اولورکه نبض صغیر اولور وماده ثقیل اولور قوت صقلد وغنیلق
اوتوری بو تقدیرجه فصد جائز اولور کذلك بول رقیق اولور سدده‌لر
اولدوغندن اوتوری بس فصد نافع اولور سدده‌لری فتح اتمك
ایچون وراحت اولمق ایچون بس طبیبه لایق اولان بودرکه بونلرڭ
جمیعسنی دلیل اخر ایله تاویل ایلیه حتی غلطه دوشمیه زیرا بو مثللولرده
تلف نفس وارددر بس زیاده تامل لازمدر وچون نبض صغیر مختلف
کوردڭ فصد ایتدکدنصکره اول نبضڭ صغرى واختلافی کتدی معتدل
اولدی وبو دخی معلوم اولاکه نبض عظیم وممتلی اولور ریح خار و
بخار سببیله بس لایق اولان بودرکه لحز دلیللر ایله استدلال اولنه
وفصدڭ سائر استفراغات اوزرینه فضلی اولدرکه قچان فصد
ایلسك قانڭ رنکینی کورورز وقوامنی دخی کورورز قوت خروجنی
وتحملی مقداری چقارورز واستدوکمز زمان حبس ایدرز
زیرا مسهل وقی ایلمك بویله مخالفدر زیرا دوانڭ عملندن واقع اولان
افراطی تدارك وتقصیر اولورسه تقصیرینی تدارك ممکن اولماز
الا ثانیه ادویه ایله اولور بو ندر ایسه ظاهر اخطاسقر ردر وفصد ایتمك
کاهیجه طبیعتی حبس ایلر خلافه جذب ایتدوکندن اوتوری بن
دیرنکه از واقع اولورکه فصددن اسهال وقی ایتمك دخی حاصل اولور
شول اصفرا حرکت ایتدوکندن اوتوری که صکره بعض مواضعده که
محتبس ایدی فصد انی تحریك ایدیجك طبیعتدن انڭ دفعیله مقید
اولور یا اسهال ایلر ساکن اولنجیه دك بن دیرنکه از اولور فصد
ایلمك خصوصا اسلیمدن یا باسلیقدن سبب اولور طبیعتڭ احتیاجی
دفع ایلمکه جگرڭ حرارتنی تعدیل ایلدوکندن اوتوری بس کبد ثقلك
رطوباتنی جذب ایلمه‌سی از اولور وطبیعت ملایم اولور قچان
ستمه‌لرده فصد ایلمك واجب اولسه تعجیل ایلمك اولقدر ضعف
عارض اولمزدن اول اگر قوت وسن مساعده ایدرسه فصد عاجل ایدر
اگر فرق کوندن صکره دخی اولور واجبدرکه فصد ایلمیه‌لر مزاجی
بارد کیمسنه‌دن وزیاده بارد ولایتلرده اوقار قادملردن
وزیاده سمز ادملردن وبیاض وکوشك اولان کیمسنه‌لردن
وصارو اولوب قانی از اولنلردن ممکن اولدوغی قدر المیوکرك حتی
زمان خسته اولمش بدنلردن قان المیه‌لر مکرکه دمینڭ فساد ایچره

فصد

حامله خاتونلرڭ قان المسی

فصد اقتضا ایلیه بو تقدیرجه فصد ایدرلر بر مقدارجه قان چقاره‌لر
دفعاتیله وتدریجله وقوتنه رعایت ایدرلر قوت ویرجك ابو غذالر
ایله ومفرح معجونلر وشربتلر ایله حرارت غریزیه‌یه قوت ویره وحامله
اولان خاتونلردن قان المیه‌لر مکر عظیم مقتضی اوله وحیض کورن
خاتونلردن دخی قان المیه‌لر ولایق دکلدرکه وجع شدید ایله
متالم ومضطرب ایکن قان المیه‌لر بلکه وجعی تسکین ایلیلر بعده
فصد ایدرلر وجماعدن صکره دخی قان المیالر ومسهل ایچوردکدن
صکره دخی قان المیه‌لر وحرکت شدیده‌دن صکره دخی قان
المیلر وحرکت شدیده‌دن اول دخی قان المق لایق دکلدر مادامکه
بر زمان یچمدیجه اقلی بر کون بر کیجه‌در وقان الدرمق استین
قان الدرمزدن اول وصکره صقنمق کرك حرکات نفسانیه‌دن
غضب کبی وحزن کبی وستمه نوبتی یقین کلیجك فصد ایتمکدن
صقنه‌لر وطعامدن ممتلی ایکن دخی فصد اتمیه‌لر وطبیعت قبض
اوزره ایکن دخی فصد اتمیه‌لر واون ایکی یاشی کچمین معصوملردن
قان المیه‌لر والتمش یاشنی کچمش کیمسه‌دن قان المیلر فقیر دیرنکه بو
دیدکلری فصد اختیاریده‌در اما ضرورتده فصد جائزدر
اگر بر بیلیق دخی اولورسه نتکه متاخرون قتنده دخی مختار
اولان بودر طمرلری ایری اولوب مزاجی قوی اولان کیمسه‌دن دخی
قان المق جائزدر اگر سکسان یاشنده دخی اولورسه معلوم
اولاکه ناسڭ بعضیسی اگر ستمه اولورسه‌ده متحمل اولور الیوز
درهم قان چیقمغه وناسڭ بعضیسی صحتده ایسه‌ده یوز درهم
قان چیقمغه متحمل اولمز هر کسڭ تحملی نقدر ایدوکی اوچ شیدن
معلوم اولور اولا قانڭ قوتی ایله وضعف ایله چقدوغندن معلوم
اولور وثانیا قانڭ رنکندن وثالثا نبضدن معلوم اولور
بس طبیب حاذق اولانه واجبدرکه بو اوچ علامتی بك حفظ ایلمك
اگر قانڭ خروجی ضعیف اولورسه واگر قانڭ لونی متغیر اولدیسه
خصوصا ضعفه متغیر اوله قانی حفظ ایلمك واجب اولور اگر
اثنای فصدده اسنمك ویا اگرنمك ویا انجقرمق عارض اولوب
ویا خود غشیان طاری اولورسه قانی حبس ایلمك لازمدر وفصددن
صکره نفسی تسکین ایدیجی شربتلر ایچمك لازمدر وفصددن
صکره لیموندن شرابی ولفاننارنڭ شرابی وقوروق شرابی کبی اما

سرکنجبین ایچمه‌یه حذر ایلیه زیرا غثیان ایجاب ایدر فصددن مراد
ایدن کشینک معده‌سنک حرارتی زیاده ایسه وصفراوی ایسه
فصد ایتمزدن اول اکشی شربتلردن بر ایکی لقمه مقداری لطیف
اتمک اصلدوب یمک کرک بعده فصد ایتمک کرک وشول کیمسنه که
فصد ایتدکدن صکره کندویه بایلمق عارض اوله فصددن مقدم
رمان شرابی ایچه یا اکشی شربتی یا ایوا شربتی یا خود قوروق
شرابی ایچه اکر مزاجلری حرارت اوزرینه ایسه اما مزاجلری برودت
اوزرینه ایسه ایوا شرابی ایچه‌لر قرنفل ایله وعود شرابی ودار چین
شرابی ایچمک کرک وارقه‌سی اوزرینه یاتوب قال الموفق کرک اما
فصددن اول قوصمق وبایلمق منع ایلر وقال الدیدن کیمسنه غلیظ
طعاملردن احتراز ایلیه ورد الکیموس اولان غذالری ییمیه‌لر
خصوصا طوزلولردن صقنه اویوزو بهق وتمرکو ظهورینه
سببدر وفصددن اول طبیعتی ملایم ایتمک واجبدر حقنه
لینه ایله ویا اریک صویله بنفشه شربتی ویا نیلوفر شربتی ایچه اکر
صفراوی ویا دموی ایسه اکر سوداوی ایسه ماء الجبن ولسان
ثور شربتی ایچه وبلغمی اولنلر شراب زوفا ایله انجیر ایچلر بدنده
اخلاطی غالب اولان کیمسنه‌دن فصد ایلسه اول فصد اخلاطک
حرکتنه واعضایه جریان ایتمسنه سبب اولور بو تقدیرجه اول
کیمسنه دخی بر ایکی کره دخی فصده محتاج اولور حتی بدنه خفت کله
لکن بو فصد بیرلک زماننده یرامز مرضلره سببدر سکته کبی
وفالج کبی وضعف هضم کبی ومعلوم اوله که الدن قال الجوهر لر
الیدر اولکیسی قیفالدر بو رشول طمر در که قولده دیرلر سکر
ایجری جانبنده اولان بوکلمده اولان طمرلرک اوستنده اولاندر
خلق اکا باش طمری دیرلر اول طمردن قال الموفق دماغ مرضلرینه
نافعدر باش اغریلری کبی ویادم باش اغریسی که شقیقه دیرلر
وسرسام مرضنه وکوز مرضنه وبورون مرضلرینه وبوغاز مرضلرینه
ودیش مرضلرینه ودوداق ودیل مرضلرینه وبوغاز شیشنه وخناقه
نافعدر حاصلی بویندن یوقارو اولان امراضک جمله‌سنه نافعدر
ایکنجیسی اکحل در مشترک دیدکلری طمر بودر قیفالک التنده قولک
اورته‌سنده اولور بو طمردن قال المغنی فائده‌سی مشترکدر
یعنی بدنک اعلاسنک واسفلینک امراضنه علی السویه نافعدر

برنجی

قول طمرلرینه قال الموفق الیدر

قیفال طمری

اکحل طمری

زیرا

زیرا بو طمر قیفالدن بر شعبه باسلیقدن بر شعبه ایله مرکبدر اوچنجی
باسلیقدر که بوکه جکر طمری دیرلر بو طمر الحالک التنده اولور
قولک اشاغاسنده اولور وبوندن قال الموفق کوکس مرضلرینه
نافعدر ذات الجنب کبی وذات الریه کبی واورام حجاب کبی وغدا
التلرینک امراضنه دخی نافعدر واورام معده واورام کبد کبی
وجکر سده‌سی کبی وصول قولک باسلیقدن قال الموفق جکرک
ورملرینی وسده‌لرینی دفع ایلر باسلیقدن قال الموفق بدنک
سفلنده اولان علتلره نافعدر بوکرکده ومثانده اولان
ورملر کبی ذکر وخصیتین‌ده اولان ورملر کبی ورحم ومقعدده
اولان ورملره ونقرسه والنساء نافعدر دردنجی باسلیق
ابطیدر بو طمر اولکی باسلیقک التنده در واندن بر بوداقدر
بوندن قال المنه نک نفعی باسلیق مقدمک نفعی کبیدر بشنجی
سی حبل الذراعدر و بو طمر باش برماق ایله صلوات برماغی
اراسنده اولور بوندن قال الموفق قیفالدن قال المغنی قدر
منفعتی افاده ایدر زیرا اندن بر شعبه در التنجیسی اسلیم دیر
بو بر طمر در که کوچک برماغیله یاننده‌کی برماغک اورته‌سنده
اولور صاغ الده اولان اسلیمدن قال الموفق جکر مرضلرینه و ورملرینه
وجکر سده‌سنه نافعدر وصول الده اولان اسلیمدن قال الموفق
طلاق شیشنه وسده‌لرینه نافعدر ومعلوم اوله که اسلیمدن حبل
ویا حبل الذراعدن قال الدقدر البینی اسی صوایجنه صوقمغه محتاج
تا غلیظ قانک چقمه‌سی اسان اوله اما ایقدن قال الاجق طمرلر
اوجدر اولکیسی عرق النسادر اول بر طمردر که اویلوغک طشره
جانبندن طشره‌یه طوبوغه وارنجه چکلمشدر بوندن قال المغنی
فصد اولنسه طوبوغه یقین یردن الا لرزیادات اول محلدن از
اولدیغیچون طمرک فرقی اسان اولور بو تقدیرجه فصد ایلمک
اسان اولور وبو طمردن قال المقر ادا ولندقده حمامه کیرمک
واجبدر زیرا بو طمردن چیقجاق قان غلیظه بلغم اولور مختلط
قان اولور حمامک اسی صوینی بلغمی تلطیف ایلر پس قانک چقمه‌سی
اسان اولور بو طمردن قال الموفق عرق النسا زحمتنه نافعدر واوجه
اغریسنه ونقرسه نافعدر اما ماده عضوده مستقر اولوب
دوکلمده دکل ایسه زیرا ماده دوکلمده ایسه فصد جائز دکلدر

باسلیق طمری

باسلیق ابطی

حبل الذراع طمری

اسلیم طمری

ایقدن قال المانن طمرلر اوجدر
عرق النساء

بلكه اول باسليق طمرندن قان الالر بعده ماده نك دوكلمه سى منقطع
اولمجق ومادّه عضوده قرار بولمجق بو عرق النسادن الالر ايكنجى
صافقيندر بوبر طمردر كه انجك اوستندن جكلمشدر اجرى جانبندن
ايج طبوغه وارنجه بو صافقيندن قان المق حيض ادرارينه عظيم منفعتى
واردر وعرق النسا طمرندن قان المغك تدوكى نفعى بودخى ايلر
ودجمك وخشيلرك وذكرك يارەلرينه وورملرينه نافعدر واوچنجى
عرق قابضدر اول بر طمردركه ديز التندن بوناپضدن قان المق
يورك اينجندن اولان اغريلره وارقەده اولان وبوكركلرده اولان
اغريلره وشيشلره ومقعد شيشنه نافعدر حاصل كلام بوناپضدن
قان المق صافقيندن قان المقدن انفعدر وباشك اطرافندن قان
المق طمرلردن بريسى عرق الجبهه در بوبر طمردركه قاشلرك اوزرسنده
اولور بوطمردن قان المق باشك اغريغنه وكوز اغريلرينه نافعدر
دائما باشى اغريان كيمسنه يه اندن فصد ايتمك نافعدر وبر طمر دخى
شاه طمردر بورنك ايكى جانبلرندن اولور جذام مرضنك ابتداسنده
بو طمردن قان الالر دخى خناق شديده ده قوبوغازى بوغلقده وكثرت
دمدن حاصل اولان صولوغانلقده بوطمردن قان الالر بوندن
قان المق طلاوق علتلرينه ويارن اغريلرينه دخى نافعدر وبر طمر
دخى واردر دل التنده جكه اينجنده خناقده واورام حلقده اندن
قان الالر وبر طمر دخى واردر دل التنده دله متصلدر قان دن
اولان دل اغريلرينى دفع ايتمك ايجون اندن قان الالر وبوندن
قان النديقده طولا كرك زيرا عرضا السه لر قانى اقتمق مشكل اولور
وحجامت دخى فصد بابنه ملحقدر بو حجامت حقنده احاديث
شريفه وارد اولمشدر اول احاديثدن برى دخى مالك حضرتلرندن
روايت اولنانلردر بيورمشلر كه رسول صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردى
ان كان دواء يبلغ الداء فالحجامة تبلغه يعنى درده يتشيرير دوا اولورسه
حجامت يتشور بو حديث شريفدن مراد حجامتك نفعنده مبالغه در
زيرا نفعى ظاهر ومشاهده در زيرا حجامت ايله چوق قدم چيقر واعضاء
رئيسه يه ضرر ايتمز قلب كبى وجگر كبى وبو حجامت ايله چقه سى واجب
اولان شى چيقر غيرى چيقمز زيرا نفس عضودن چيقر شيخ ابو على
سينا قتنده حجامت دم رقيقى دم غليظدن زياده چيقرر حجامتك
نفعى غليظ الدم اولان سمز كشيلرده ازدر وحجامتى آى اوننده ايتمك

صافقين طمرى

عرق قابض

باش طمرلرى عرق الجبهه

شاه طمرى

حجامتك فضيلتى

حجامتك اطلاقا جالبنه نفعى فصدك نفعنه نسبتله زياده در

وفصدين نفعى

ممنوعدر

ممنوعدر زيرا اخلاط هنوز حركت ايتمه مشدر وآيك اخرنده دخى حجامت
ايتمه لر زيرا اخلاط نقصان بولمشدر وعمق بدنه غدر ايتمشدر بلكه آيك
اورتاسنده يعنى اخلاطك حركتى وقتنده وقمرك نورينك زياده لكيله
اخلاطك زياده لكى وقتنده حجامت ايده لر نور قمر زياده اولدقجه
رطوبات عالم زياده اولدوغى ظاهردر شول دماغ زياده اولور
وايلكلر زياده اولور ومد وجزر صاحبى اولان صولر زياده اولور
وحجامتك افضل اوقات نهاردن ايكنجى ساعت ويا خود اوچنجى ساعتده
حجامت ايتمك وصبيانه وفصد ايدرمكه قادر اولميلره صالح اولور
بو حجامت اسنجى ولايتلرده فصددن افضل واسلم در زيرا استى ولايت
ادملرينك قانلرى رقيقدر اما صوق ولايتلرده فصد حجامتدن
انفعدر فقادن حجامت ايتمك مشترك طمرندن قان المغك نفعى
وير وقيقلرك قاشنتى تقلتنه نافعدر وكوز حرينه وكوز
اغريسنه وكوزه اينن نزله وانفه وصدره وحلقومه اينن نزله لره
نافعدر وبوغاز شيشنه ودل شيشنه ودش اتلرينك شيشنه
واغز قخوسنه نافعدر لكن نسيان ايراث ايدر وقولقلره حجامت
ايتمك وجزمك استيدن حاصل اولان باش اغريسنه نافعدر
وكوز قبقلرى اغريسنه دخى نافعدر وايكى ياغرينك اراسنده
حجامت ايتمك دموى كوكس مرضلرينه نافعدر ودموى صولو
غانلغى دفع ايدر وايلوغك ايچ يوزندن حجامت ايتمك خصيتينك
شيشلرينه نافعدر واويلقده وانجكده جقان جبانلره دخى
نافعدر زيرا ديز التندن حجامت ايتمك اخلاط حاره دن
حاصل اولان ديز اغريلرينه نافعدر وايقلرده اولان اسكى
يارەلره وبرامز جبانلره نافعدر طبوق اوزرنده حجامت ايلمك
حيض طوتلدوغنه وعرق النسايه ونقرسه نافعدر وانجكلردن
حجامت ايتمك فصده يقيندر قانى صاف ايلر وحيضى ادرار ايلر
وحبس نفسه وفساد ذهنه نافعدر واويوزه وبجكلره وتمركوبه
منفعتى واردر ومحترق سوداى اخراج ايدر واسطوره ايلم
جزمه دن قرو شيشه جكمك خصوصا آتش ايله اوله نافعدر وغليظ
يللرى تحليل ايدر وشديد اغريلرى ازاله ايدر نتكه قولنجدن
اوتورى كوبك اوستنه قرو شيشه ايدرلر وماده خلاقنه
جذب ايتمكله دفع ايدرنته كيم ممه لرك اوستنه قرو شيشه

حجامت افضل اولدوغى

جکرلر رحمدن اقان قانی طوتمق ایچون شیخ طاود دیرکه مقعد
اوزرینه قره شیشه چکمک ایو تدبیردر بورنلمغی وکسلی دفع ایتمک
ایچون وبدنک جمیع اغریلرینی ازاله ایچون سلوک دخی حجامت
یرینه در ابتدا سلوک یاپشدرمغی ایجاد ایدن حکماء هند ندر
وسلوکی اقرصودن الالر یاخود چوق قوربغه لی بوصوکلی صودن
الالر وکرکدر که باشی کوچک وصدوقی اوله ویاخود ابجه واوزون
اوله قارنی قزل اوله ارقه سنده ایکی یشیل خط اوله بو مذکورلرک
ماعداسی یرامزدر مسموم مدر حذر ایتمک کرکدر وسلوک یاپشدرمق
مراد اولان موضعی یویوب اوغه لر حتی قزره بعده سلوک یاپشدره لر
تجار طوبلسه اما دوشمه سه اوزرینه از چوق طوز اکه لر فی الحال
دوشه وسلوک قانی شیشه دن زیاده جذب ایدر معلوم
اولکه مقعدک اطرافنه وبواسیر اوزرینه سلوک یاپشدرمق
قانی جمیع بدندن چکر ومحترق خلط فاسدن قانی صافی ایلر
وطلاوقره ضلینه ومالخولیای مراقیه نافعدر وآبوزه وحکیک
وترکوبه وفرنک چچکنه وخفقانه نافعدر بعضیلر دیرکه حجامت ایتمک
وسلوک یاپشدرمق معقول دکلدر الا بدنی قان المغله یا مسهل
ایله تنقیه ایتدکدنصکره معقولدر تاکه بدنده براز فضله
قالمیه که سلوک یا حجامت اول خلطی ردی چکوب اول عضوه
کتورمیه زیرا ضرری زیاده اولور اکر قان طوتمغه احتیاج
زیاده اولورسه مازو قی وشابی یاقوب دوکوب اکه لر فی
الحال اقان قانی طوتر اوتنجی فصل شربت ایچمک تدبیرینک
بیاننده در مسهل شربتی ایچمکده برقاچ شیئه رعایت اولنور
اولا قوتی لازمدر زیرا زیاده ضعیف اولان کشی یه شربت
ویرلمک ممنوعدر وبدنی مزاجینی کوره لر اکر حرارت یبوستی
زیاده ایسه یا برودتی زیاده ایسه شربت ویرمیه لر وزیاده
اریق کیمسنه یه وزیاده سمز کیمسنه یه شربت ویرمیه لر ویاشلی
ادملره وقصوملره دخی ویرمیه لر وزیاده صوقده واسیده
ویرمیه لر واشی ولایتلرده وزیاده صوق ولایتلرده مسهل
ویرمیه لر ودخی شول کیمسنه لرکه مسهل شربتلره معتاد اولمیه
ویبوست کا اسهاله مستعد اولمیه ویک اوله قوی شربت ویرمیه لر
وشول کیمسنه که عظیم فکرده اوله ومشکل ومهم اشی اوله یاخود

رحضر اقان قانی طوتمق

سلوک ایله حجامه

افضل السلوک

اوتنجی فصل شربت ایچمک تدبیرینه بیان

زیاده فرحی اوله مسهل ویرمیه لر الا بو اعراض که دفع اوله بعده جائزدر
ومعلوم اولکه بو مذکور اولان احکامه رعایت ایتمک اسهال اختیاریده
ولجیدر یعنی فقط حفظ صحت ایچون اسهال حقنده در الا حضرورتده
مثلا وشدید مرضلرده قوته رعایة وامتلاء وبی بدنده کفایت ایدر
مسهلاوت لا باسدر ومسهلی عادت ایدینوب چوق ایچمک ایو دکلدر
زیرا قوته ضعف ویرر ومعده یی وجکری وبغرصقلری ضعیف ایلر
وکرکدر که مسهل ایچمک ماده یی پشوردکدنصکره وخروجه استعدادی
تحصیلدنصکره اوله خصوصا مرض امراض بلغمیه صاحبی وامراض
سوداویه مبتلاسی اولان کشیلره اما امراض حاره یعنی صفراوی
یا صفرا ایله مخلوط دموی اوله ابتدا مسهل ویرمکه جائزدر اما
نضجه منتظر اولمق ولجیدر مسهل ایچمزدن اول منضج شربتلر ایله اخلاطی
پشوره لر وحمامه کیره لر ومعقول ریاضت ایده لر وموافق غذالر
یه لر اما قبض شدیده اوزرینه مسهلدن احتراز ایده لر زیرا که
ضرردر بلکه اول طبیعتی تلیین ایده لر اریک صوقی ایله نفشه
شربتیله وتمرهندی صوینی شکر ایله ایچه یاخود شافلر ایله
یا حقنه لینه ایله ومسهل ایچن کشینک معده سی وایقلرینی تسخین
ایده لر اکر قزمش بزلر ایله ده اولورسه ومسهل ایچدکدن صکره براز
طوره بعده قالقه ازجوق حرکت ایلیه زیرا حرکت مسهلک اثرینی
تیزجه اظهارینه معیندر ولایق اولان بودرکه مسهل ایچدکدنصکره
حمامه کیرمیه لر اما ایرتسی کیره مسهل ایچدکدنصکره اویومق یا حرکت
ایلمک یا طعام یمک عملنی قطع ایلر اما مسهل قویدن اول اویومق عملنی
قوی ایلر اما سورمکه باشلدقدنصکره اویومق عملنی قطع ایلر
ولایق اولان بودرکه مسهل زیاده طتلو اولمیه زیرا طتلو اولیجق
معده هضم ایلر بدنه غذا اولور پس اخلاطی سوردمز مقصود حاصل
اولمز اکر شربت ایچدکدنصکره غثیان کلورسه دفع ایلیه لر العیاذبالله
چینیوب صوین صورمغیله یا الما یا الفاری انارای صوغنی صورمغله
وکاه ونجسر که قرشدروب قوقه لر وصندل وکول ارمنی قلوبه لر
اوزرینه کل صوقی ایله سرکه صاحبه لر وقوقه لر مزاجی حار اولان
کیمسنه یه سوافقدر اما مزاجی بارد اولان کشی یه معده نوس
وکرفس ونعنا قوقمق نافعدر وبر باغ ایله بازولرینی بغلیلر
وصوغانی قوقمق دخی غثیانی دفع ایلر وارجه مسهلی کریه کورنه

کیمسنه دفع دایچه ایچون اوّلا زخوری بر اغجنبیه یا عناب بر اغجنبیه
بعده ایچه اکر مسهلك عملی بطی اولورسه بر درهم مصطکی دوکوب بر درهم
بودرهم نبات شکری ایله تناول ایلیه زیرا ایو اثر ایدر بر مقدار
ایچه لر یا ایوادن بر زبیه لر زیرا ایواقوت ویرر مسهلك عملنی تیزجه
ایشلدر و مسهل ایچن کیمسنه نك کوبکی بورسه ایواجکر دکی لعابنی شکر
ایله و ازلجق کلاب ایله ایصیجقله ایچلر مزاجی حار اولانه مناسبدر اما
بارد اولانه اینسون صونی یا سمز بلیچ صوندن بر فنجان ایچوره لر
اکر مسهل ایچن کیمسنه کوبك بورغوسنرسه قصابخددن قورقسه اوّلا
قره باشن جیجکنی ازلجق سعتر ایله و کرفس تخمیله قینده ب مسهلك اوستنه
ایچسه بورك بور مغنی دفع ایلر خصوصا مزاجی بارد اولنلر و معده
سنده و بغرصقنده غلیظ بلغم اولانه غایت مناسبدر و مسهل ایچن
بك زیاده اورتمیه و انفعالات نفسانیه دن احتراز ایده لر مثلا
غضب کبی و زیاده غم کبی و لایق اولان بودرکه مسهل ایچمزدن اوّل
و صکره جماعدن و متعب حرکاتدن صقنه لر و مسهل ایچدوکی کون
چوق صو ایچمکدن صقنه لر زیرا استسقایه و امراض عصبیه دن فالیج
کبی و رعشه کبی و اویوشقلق کبی و بغرصوق صیرندسی کبی بعض مرضك
حدوثنه سبب اولور و مسهل عملنی تمام اولدیغی کبی لطیف غدالردن
ییه لر مثلا ملیح کبی اما قارنی طویجه ییمیه بلکه اجلغنی دفع ایده جك مقداری
ییه و مسهلدن بر کون مقدم حمامه کیرمك مسهله معین در و مسهل
عملنی تمام ایتدکدن صکره ایرتسی حمامه کیرمك اطراف جلدده باقی
قالان اخلاطی تحلیل ایدر بو دیدیکمز شول کیمسه ایچوندرکه حمامه
کیرمه سی جائز اوله و حمامه کیرمدن حفظ ایده اکر مسهلدن صکره بتمه
طوتوب حرارت عارض اولورسه اربه صونی ایچمك مناسبدر خاتمه

مسهل ایچن کیمسنه کوبکی بورسه ایواجکر دکی لعابنه شکر ایله

فصول اربعه ده تدبیر حفظ صحت نیجه اولور انی بیان ایدر

فصول اربعه

معلوم اوله که فصول اربعه نك اشرفی و اعدلی بهار فصلیدر زیرا قیش
کونلرنده جمع اولوب بریکن ماده لر قیشك برودتیله منجمد اولوب
حرکت ایلمز بهار فصلی کلیجك بهارك حرارتیله اول ماده لر چوزیلوب
اعضاء ضعیفه یه دوکیلور هر کسك استعدادینه کوره بعض کیمسنه نك
کوزلرینه اینر کوز اغریسی اولور و بعضینك دیشلرینه اینر دیش
اغریسی حاصل اولور اکر بوغازه اینرسه خناق اولور اکر جکره
اینرسه سعال یا ضیق النفس یا سیل اولور اکر یانلره اینرسه یان

اغریسی اولور و عرق النسا زحمتی اولور اکر ارقه یه اینرسه ارقه اغریسی بیله اینرسه
بل اغریسی دیرلر اینرسه دیز اغریسی ایاق برمقلرینه اینرسه نقرس حاصل
اولور اکر سکرلره دوکیلورسه یا فلج بالقوة یا تشنج ظهور ایدر حاصلی
هر کسك ماده سی چوقلغنه و ازلغنه کوره و اعضالرینك قوتنه و خفتنه
نسبتله دردلر درلو درلو مرضلر ظهور ایلرکاه قیش کونلرنده دخی هوالرك
ایصنمه سیله یا بر سبب اخر ایله ماده دوکیلوب امراض مذکوره دن
بعضیسی ظهور ایلر پس ایمدی عاقل اولان لازمدرکه قیشده جمع اولان
موادی اعضایه دوکلزدن اوّل تدارکن کوروب موادی تقلیله و تنقیه
دماغ و بدن ایتمکه سعی ایلیه کاهیجه دماغی تنقیه ایلر حبلر و معجونلر استعمال
ایلیه مثلا حب ایارج و حب قوقیا و حب الذهب کبی و معجون اطریفیل
و معجون قره باش کبی اما لایق اولان بودرکه بو تدبیرلری بر حکیم حاذق
مشاوره سیله ایلیه هر کسك طبیعتنه و ماده سنه موافق اولان
نه ایسه او حکیم انی تعیین ایلیوب انی استعمال ایلیه هر کس کندو
رأییله ایتمك معقول دکلدر زیرا خوف و خطر محقق و مقرردر اما
بهار فصلنك طبیعتی حار و رطبدر بو فصلده بونیقان غالب اولور
پس بو فصلده تدبیر قانی الدرمقدر اکر قان غالب ایسه و الا قی ویردیره
ایده لر زیرا قی ایله قیش کونلرنده معده ده جمع اولان بلغم چقاریله جك
پاك اولور و طعامی بو فصلده بر نز تقلیل ایده لر و لطیفلرندن
ییه لر و طعامدن مقدم بر نز ریاضت ایدوب حرکت ایلیه لر اما
زیاده حرکت و زیاده اسی حمامه کیرمیه لر و اسی و طوزلو و تیز
و اجی نسنه لردن پرهیز ایده لر اوّل بهارده سنجاب کرك کیمك
و آزینه لی قفتان کیمك مناسبدر اما یاز فصلنك طبیعتی حار
و یابسدر بو فصلده بدنده صفرا غالب اولور پس قاطع صفرا بارد
غدالر و شربتلر استعمال ایده و طعاملرنی یا انار یا لیمون یا تورنج
الحاصل اکشیلر ایله استعمال ایلیه لر و طعامی ازیه لر اما میوه لردن
مراد اوزره ییه لر اریك کبی و قاربوز کبی و خیار کبی زیرا بونلر
حرارتی تسکین ایلر و حرارت ویریجی شیلردن احتراز ایده لر
و ریاضت و جماعی از ایلیه و چوق حرکت ایتمیه و سایه ده مستریح
البال اولوب و یاتوره لر و قوصمغه قادر اولان کشی بر کچه دفعه
قوصسه مناسبدر و قوتلی مسهل ایچمیه مطبوخ فاکهه و خیارشنبر
و کل مکرر و شراب بنفشه کفایت ایدر اما کوز فصلنك طبیعتی بارد

یابسدر بو فصلده سودا بدنه غالب اولور بو فصلده طبیعتی حار رطب
غدالر یه لر و یبوست ویرن شیلردن وکثرت جماعدن احتراز ایده لر
ظهر وقتنده اولان اسیدن و صباح برودتندن احتراز ایده لر و بعض
فصلك اخرنده مسهل ایچمك مناسبدر قی ایو دکلدر اما قیش فصلنك
طبیعتی بارد رطبدر بو فصلده بدنده بلغم غالب اولور بو فصلده ریاضتی
چوق ایلیلر و غدایی زیاده ییلر زیرا هاضمه قوی اولور و طبیعتی
استی طعاملردن احتراز ایده لر هر کشی کم قیش کوننده خسته اولا
انکیچون تیز جك استفراغ تدبیر ندن ایده لر زیرا بر قوی سبب
اولمایجه ایام شتاده زحمت عارض اولمز و ایام شتاده استفراغی
اسهال ایله ایتمك قی ایله ایتمکدن ایودر ایکنجی مقاله ایکی بابی مشتملدر

اولکی باب مفردات بیاننده در و معلوم اوله که انسانك استعمال
ایلدوکی معتدللر اکر غدادن و اکر دوادن بدن انسانه قیاس ایله
یا معتدللردر یا غیر معتدللردر معتدل اولدر که بعد الاستعمال بدنده
بر کیفیت زاید احداث ایلیه یعنی حرارتندن و برودتندن و رطوبتندن
و یبوستندن بر شی ارتورمیه و غیر معتدل اولدر که بعد الاستعمال
بدنده بر کیفیت زائد احداث ایلیه یعنی بدنده یا حرارت و یا برودت
یا یبوست یا رطوبت ارتوره اکر اول کیفیتك بدنه حدوثنی
بلورز یا بلورمز ایسه یعنی تاثیری زیاده اولمیوب کوچیله محسوس
اولور سه اطبا اصطلاحاتنده اول مرتبه یه درجۀ اولیدر لر
و اکر بدنده تاثیر زیاده محسوس اولوب لکن بدنه ضرر ایلیجك
مرتبه ده کل ایسه اکا درجۀ ثانیه درلر اکر بدنه ضرر ایلیوب لکن
ضرری مهلك اولمق مرتبه سنده دکل ایسه اکا درجۀ ثالثه درلر
اکر ضرری قتل مرتبه سنه یتشر ایسه درجۀ رابعه درلر و درجۀ
رابعه ده اولان دوالره دوا سمی دیرلر زیرا سم کبی قاتلدر
و معلوم اوله که حکماء متقدمینك کتابلرنده مشهور و مستعمل
اولان مفرداتی حروف تهجی اوزره ترتیب ایلیوب منافعنی
بیان و اندن فضله بر از مفردات شریفه دخی ضم ایلیوب فوایدینی
عیان ایلدمکه کتب سلفده مسطور و مذکور دکلدر زیرا
بو فقیرك ضم ایلدوکی مفردات بونلردن صکره ظهور ایلدی
بالالف انجیر عربجه تین درلر طبیعتی استیدر یا شدر غداسی
سائر میوه لردن ارتوقدر بدنی سمز ایدر اوکسورکه و صدره

نافعدر جکرك و طلاغك سدهلرینی اچر و بوکلکلره ادرار ایدر و بوبرکی
و مثانه یی پاك ایلر و غدانك مجرالرینی اچر خصوصا جوز ایله یاخود
بادم ایله استعمال اولنه و اغلجنك سدینی عقرب صوقدوغی یره
و بو دیدکلری جانورکه اوریجکه بکزر انك صوقدوغی یره
یاخود قوقدزایت اصردوغی یره سورسه لر زهرلرینی دفع ایدر منفعتی
مقرردر لکن صفراوی مزاجه ضرر ویرر اوزرینه سکنجبین ایچه لر
ضررینی دفع ایلر و بو انجیری چوق ییوب مداومت ایدن ادمده
بت چوق اولور و چوق چبان چیقرمغه سببدر ابو درداء رضی الله
تعالی عنه حضرتلرندن مرویدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه
و سلم بر طباق انجیر هدیه کتوردیلر اول انجیردن ییوب اصحابه
سوردیلر که کلوا فلو قلت ان فاکهة نزلت من الجنة قلت هذه
لان فاکهة الجنة بلا عجم فکلوا منها فانها تقطع البواسیر و ینفع
من النقرس یعنی بو انجیردن تناول ایدك اکر بن جنتدن
فاکهه نازل اولدی دیسیدم بو انجیردر دردم زیرا جنت فاکهه
لرینك چکردکی یوقدر بو انجیردن تناول ایدك تحقیق بو انجیر
بواسیری کسر قطع ایدر و نقرسه نافعدر انار و لادی عربجه رمان
درلر طتلوسنك طبیعتی استیدر و یا شدر معده یه و جیکره قوت
ویرر و بوکرکه و اوجکره و صدره نافعدر و طعام اوستنه ییسه لر
طعامی فسادن منع ایلر اکشی سنك طبیعتی صوقدر قوروددر معده
حرارتنه نافعدر صفرانی تسکین ایلر و غثیانی منع و دفع ایلر و حرارت
کبده و خفقان صفراویه یه نافعدر انارك طبیعتده و فعلده
طتلی ایله اکشی اورته سنده در ابن عباس رضی الله تعالی عنه دن
روایتدر که رسول صلی الله تعالی علیه و سلم بویورمشلردر که ما من
رمان من رمانکم هذا الا و هو حبة من رمان الجنة یعنی سیزك
انارکزدن بر انار یوقدر که الا اول انار جنت انارندن بر حبه
یی حاملدر و حضرت علی رضی الله عنه دن مرویدر که بیورردیلر
ایمش کلوا الرمان بشحمه فانه دباغ المعدة یعنی اناری ایچنده کی
صاری زاری ایله بیله اکل ایلك تحقیق اول معده یی دباغت ایدر
پاك ایلر ایوا عربجه سفرجل دیرلر طتلوسنك طبیعتی صوقدر
یا شدر اکشی سنك طبیعتی صوقدر قوروددر معده یه قوت ویره
قوصمغی منع ایدر و طعامی هضم ایتدرر اکر طعامدن مقدم ییسه لر

نافعدر

ایکنجی مقاله مفردات بیانی ایدر

حرف الالف

خار طبدر

بوغزه شیخ

بارد رطب

بارد یابس

قابض وطعامدن صکره مسهلدر وقوقوسندن نفسه سرور حاصل
اولور وتازه چیچکی صداعی تسکین ایدر ودماغه وقلبه قوت ویرر امّا
چوق تناول ایلمك قولنج ایراث ایدر اصلاحی شکر ایله ویا بال ایله تربیه
ایلمکدر طلحه بن عبید الله حضرتلرندن مرویدرکه برکون رسول الله
صلى الله علیه وسلّم حضرتلرینه واردم اصحابدن بر جماعت ایله اوتورمشلردی
مبارك اللرنده بر ایوا وار ایدی عاونیادردی بن اوتوروجق ایوایی بکا
یواردیلر وبیوردیلرکه دونکها ابا محمد فانها تشد القلب وتطیب النفس
یعنی ال بو ایوایی تحقیق بو ایوا قلبه قوت ویرر ونفسی کوزل ایدر وکوکس
ثقلتنی دفع ایدر وبر حدیث شریفده دخی بیورمشدرکه اطعموا الحبالی
السفرجل فانه یجم الفؤاد ویحسن الولد یعنی حامله خاتونلریکزه ایوا ییدرك
زیرا بو ایوا قلبه قوت ویرر وصقلمه سنی دفع ایدر وقارنده اولان کوزل
ایلر یعنی وجوده کلجك اولاد کوزل یوزلو طوغار اغاج قاوونی عربجه
اترج دیرلر ایچینك اکشیسی صوقدر قورودر اوچنجی درجه ده معده نك
وجکرك حرارتنی دفع ایلیوب قوت ویرر وصفرایی قطع ایدر صفرادن بارد یابس
اولان قیی دفع ایدر وخفقان حاره یه نافعدر وطعامه اشتها کتورر
وصفرادن حاصل اولان اسهالی قطع ایدر وقانی صافی ایدر وقلبه
قوت ویرر ومفرحدر وایام وباده استشمامی عفونتی دفع ایدر
اکر چکردکی صوینی باوج درهم مقداری زهر ایچانلره صونلسه
ادمه ایچورسلر زهرك ضررینی دفع ایلر وتریاك اکبر قدر نفعی
واردر پیغمبر علیه الصلوة والسلام اغاج قاوونه یعنی سوردیلر ونده
فرح اولدیغندن اوتوری ودخی بیوردیلرکه مثل المؤمن الذی
یقرأ القرآن کمثل الاترجة طعمها طیب وریحها طیب یعنی قرآن اوقیان
مؤمنك مثلی اغاج قاوونی کبیدر طعمی کوزلدر ورایحه سی کوزلدر
اوزوم یاشنه عربلر عنب دیرلر قورسنه زبیب دیرلر طبیعتی حار رطب
اسیدر یاشدر غداسی کوزلدر بدنه قوت ویرر بوسی کما ایله اولور
وبرقاج کون آونك اولاندر قابوغی دخی زیاده ایدر وچکردکی
قبض در ومعده سنی ضعیف اولوب ریحا اولان کیمسنه یه ایو کلمز
اکر یرلرسه اوزرینه رازیانه وکمون یه ضررینی دفع ایلر وقولنج
رنجنه مبتلا اولنلره ضرر ایدر برماقلو اوزومی اوزومك انواعنك
لطیفیدر نفخی ازدر غداسی لطیفدر ویاش اوزوم اوزرینه صو
ایچمیه لر معده یی فساد ایدوب تغییر ایدر وکج هضم اولیدر اما قورو

قورو اوزوم اوکسوروکه وقبضه دیته یه نافعدر وتیوکرکلرن ومثانه یه فایده سی
واردر اکر چکردکیله یرلرسه بغرساقلرده اولان یاره لره نافعدر ومعده یی
وجکری مجلا ایدر وبدنی سمیردر اما مزاجی اسی اولنلره ضرردر اصلاحی
اوزرینه سکنجبین ایچمکدر واکشی میوه لر صوینی ایچمکدر اما مزاجی بارد
اولان کشیه ضرری یوقدر یعنی مصلحه حاجت اولمز بلکه جماعی زیاده
ایلر روایتدر پیغمبر علیه السلام بیورمشلردرکه نعم الطعام الزبیب
یطیب النکهة ویذهب البلغم یعنی قورو اوزوم نه کوزل طعامدر بارد رطب
اغزی قوقوسنی کوزل ایلر وبلغمی کیدرر الما عربجه تفاح دیرلر
طبیعتی صوقدر یاشدر اکشی الما یوکره کر ومعده یه قوت ویرر
وصفرادن اولان صوسزلغی قطع ایدر وکوکل دوندیرمه سنی کیدرر
شکر ایله یا بلوا شرابی صفرادن اولان قوصمغی دفع ایدر لکن
دائما یمك ذات الریه ایراث ایدر ونسیان کتورر وحمایه استعداد
ویرر اریك عربجه اجاص دیرلر طبیعتی صوقدر یاشدر میخوش بارد رطب
اولانی یورکك حرارتنی تسکین ایلر وصفرایی کسر وطبیعتی اسهال
ایلر اما طاتلو وقورسی شکر ایله اصلبوبی ایچسه تبله خسته یکنه
نافعدر صوسزلغی وحرارتنی دفع ایلر حتی که تونك حقنده کابل
دومحدرلر صفرایی قطع ایلر وطبیعتی اسهال ایلر اما طاتلیسی
معده یی کوشك ایلر امرود عربجه کمثری دیرلر طبیعتی صوقدر بارد رطب
وقورودر صفرایی وصوسزلغی تسکین ایلر ومعده یه قوت
ویرر طبیعتی قبض ایلر بعد الطعام یسه لر دماغه بخار چقمغی
منع ایلر ایبج عربجه زعرور دیرلر صفرانك غلیه سنی وقانك
حدتنی دفع ایلر ومعده یه قوت ویرر ومزاجی اسی اولنلره
تقویت ویرر مشموله واوزدیکلر عینه الجانو اغندن ایکدم بارد یابس
عربجه عبیر ادرلر طبیعتی صوقدر قورودر سلس البول واوکسوروکه
نافعدر اسهالی وقوصمغی دفع ایلر چیچکی قوقمق ویمك جماعه قوت
ویرر اما هضمه ضعیف ویرر اصلاحی شکر ایله در اوغل اوتی
اطبا بادروجبویه دیرلر طبیعتی اسیدر قورودر ایکنجی درجه ده
وجمیع امراض بلغمیه وسوداویه یه نافعدر خصوصا سودادن
اولان اویوزی ازاله ایدر واغز قوقوسنی دفع ایلر ودماغك
سده لرینی اچر وخفقانی کیدرر وبر اغندن بشر درهم اون
درهم واربجه ایچسه لر قوردوغی کلب اصردوغنه وعقرب

صوقدوغنه وبوی صوقدوغنه نافعدر وتخمندن نصف مثقال
یسه‌لر دماغه قوت ویرر واغر باصمغی دفع ایلر املج مشهوردر
طبیعتی صوقدر اولکی درجه‌ده قورودر ایکنجی درجه‌ده قلبه قوت
ویرر وقانك حرارتنی تسکین ایلر وهضمی قوی ایلر وکوزه قوت
ویرر ومعده‌لری پاك ایلر واشتها کتورر وقوت جماعی زیاده ایلر
وکوزك نورینی وبواسیره نافعدر خصوصا مرتبا بیحاوله انیسون
حار یابس
مشهوردر طبیعتی اسیدر وقورودر اوچنجی درجه‌ده ریحی طاغیدر
وبلغمدن حاصل صوسزلغی ازاله ایدر وسودا ومنی چوغالدر
ضررلرین دفع ایلر وجیکرك وطلاوغك وبوکرکك ومثانه‌نك ورحمك
سده‌لرنی اچر فتح ایدر یوزنده والده وابقده اولان شیشلری ازاله ایدر
وکوزه کحل ایدوب چکسه‌لر کوزدن سبلی کیدرر اکیر عربجه وج
حار یابس
دیرلر اسیدر وقورودر ایکنجی درجه‌ده یان اغریسنه وکوکس
اغریسنه وکوبك بوروسنه نافعدر طلاوغك بکلکنی کیدرر بولی
وحیضنی ادرار ایدر واخلاط غلیظه‌یی تلطیف وبیاضیه نفعا ایله
نافعدر خصوصا قرق کون مداومت ایده‌لرسه هر کون علی الریق
برمثقال تناول ایده‌لر مذکوراته غایت نفعی مشاهده اولنوردر وعقرب
صوقدوغنه دخی نافعدر ودیش صیزیسنی چینمك ایله دفع ایدر
بارد رطب
اسفاناخ عربجه اسفاناخ دیرلر طبیعتی صوقدر یاشدر درجه
اولاده غداسی لطیفدر بطنی تلیین ایلر کوکسه وقزل‌جیکره واریه
بارد رطب
اغریسنه نافعدر ابم کومجی ملوخیا عربجه خبازی دیرلر
صوقدر ویاشدر بوغازی وکوکسی یومشادر وطبیعتی تلیین ایلر
وبوکرکلره ومثانه‌یه نافعدر وقوریجا اوکسورکه دخی نافعدر واستسقا
اولان اوکسوروکی ازاله ایدر واری صوقدوغی موضعه یاقی
حار یابس
ایلسه‌لر نافعدر وبوی صوقدوغنه سوا فقدر افتیمون مشهوردر
ونکی بك ایوسی کریدجزیره سنده اولور ترکجه کلك صاچی دیرلر استعمالی
مستعمل اولان افتیمونك نفعی یوقدر ایوسی ... اولانی
واندن کلندر طبیعتی اوچنجی درجه‌ده اسیدر اولکی درجه‌ده قورودر
بلغمی وسودایی ازاله ایدر سودا وصرعه ومالیخولیایه نافعدر
صوغوجانی اخراج ایدر اقاردن شیشی تحلیل ایلر واصلدن صوغوجی
حار یابس
علی الریق برقاچ کون اچسه‌لر بهقی ازاله ایدر اصرغنج دیکنی
عربجه انجره دیرلر طبیعتی اسیدر وقورودر درجه ثانیه‌ده جماعه قوت

قوت ویرر وکوکسده وقزل‌جیکرده اولان فضله‌لری چیقرر وطبیعتی
بارد یابس
تلیین ایلر وبیر اغنی دوکسه‌لر بورنینك قانی دکین کیمسه‌نك بورنینه
اقورسه‌لر قانی دکدرر وبیر اغنی تخیله دوکوب اکلرینه اکسار دفع ایلر
وکباب اصردوغی موضعه بیر اغنی یاقواتسه‌لر نافعدر افیون مشهوردر
طبیعتی درجهٔ رابعه‌ده صوقدر اوچنجی درجه‌ده قورودر راسکی
اوکسوروکی ازاله ایدر واغریلری ساکن ایدر باش اغریسنه کل یاغیله
ازوب سوره‌لر تسکین ایدر بلکه جمیع اغریلری ساکن ایلر واسهالی
دوتر ومنوی مدر عورتك سودیله وزعفران ایله قارشدروب
نقرسه سوره‌لر اغریسین تسکین ایلر لکن هضمی ابطال ایلر مصلحی
قوندز خایاسیدر وعمرنده افیون یمه‌مش ادم دفعة ایکی درهم افیون
یسه هلاك ایلر شراب ایله استی یاغ ایچوروب قوصدوره‌لر وکسکین
حار یابس
حقنه ایده‌لر ابوجهل قربوزی عربجه حنظل دیرلر طبیعتی اوچنجی درجه
ده اسیدر وایکنجی درجه‌ده قورودر وهم مفاصله وعرق النسا
ونقرسه وسکر اغریسنه نافعدر وجذام وداء الفیل مرضنه سوره‌لر
نافعدر ودیش ضربنه سرکه ایله بشوروب مضمضه ایتسه‌لر اغریسنی
تسکین ایلر وبلغمی اسهال ایلر سکرلردن ومفاصلدن وبدنك
عمقنده اخلاطی چکوب والوب صورر اخراج ایدر وسودایی
دخی اخراج ایدر وباش مرضلرینه عظیم فایده‌سی واردر صرعه
حار یابس
وشقیقه‌یه وباش اغریسنه وعرق النسایه وفالجه ویوزی اغزی اکلدیکنه
یعنی لقوه‌یه وغلیظ نزله‌لره وسعال قدیمه نافعدر اما جکردکنی وقابی
استعمال اتمیه‌لر شربتی نصف درهمدر کثیرا مصلحیدر ابریشم
مشهوردر طبیعتی اولکی درجه‌ده اسیدر قورودر اعلاسی انجه
وخام اولاندر قلبه قوت ومفرح ویرر خفقانی ازاله ایدر وبدنی
سمردر وسودایی دفع ایدر وخوفی دفع ایدر وذهنی تیز ایدر وبدنه
قوت ویرر وکحل ایدوب کوزه چکلسه قوت ویرر وحریر کیمك
بارد یابس
بیت نقولدین منع ایلر انس بن مالکدن مرویدر که عبد الرحمن
بن عوف وزبیره حضرتلرینه جیبك عارض اولدی پیغمبر علیه السلام
حریر کیمکه رخصت ویردی وبر روایت دخی واردر که غزاده انلره
بیت پیدا اولدی حریردن کوملك کیمکه رخصت ویردیلر انجو
عربجه لؤلؤ دیرلر طبیعتی صوقدر وقورودر خفقانه نافعدر تفریحده
التونه معادلدر غمی ازاله ایدر واعضایه قوت ویرر ووجع قلبی ازاله

ایدر وسوداادن اولان خوفی کیدرر وجنونی ووسوسه‌یی ازاله ایدر
وزهرلری دفع ایلر اغزده طوتمق وکندو ایله کتورمك ضعف قلبه
نافعدر الماس مشهوردر طبیعتی صوقدر قورودر بعضیلر
اسیدر دیمشلر الماس جمیع احجاری قطع ایدر اما کندوبی بر شیء
قطع وکسر ایدمز الا قورشون کسر ایدر الماس سم قاتلدر نصف
درهمی قتل ایلر علاجی ایلیجق صو ایله ویاغ ایله قوصدرملر وصغیر
سودینی اصیجق ایچوره‌لر الماسی اغزه قومق ممنوعدر زیرا دیشلری
پاره‌لر اصفهانی سورمه عربلر اثمد دیرلر طبیعتی اوّلکی درجه‌ده
صوقدر ایکنجی درجه‌ده قورودر کوزه غایت نافعدر قوت
ویرر وکوزلرك سکرلرینی قوی ایدر وکوزك صحتنی حفظ
ایلر وضعفنی کیدررر خصوصا بر ز مسك ایله خلط ایدوب
چکه‌لر وبیرلره غایت مناسبدر ابن عباس حضرتلرندن
مرویدرکه پیغمبر علیه الصلوة والسلام بیورمشلرکه خیر اکحالکم
الاثمد یجلوا البصر وینبت الشعر یعنی سیزك سرمه‌لرکزك خیرلوسی
اثمددر بصره جلا ویرر وکرپکلری بتورر اوغلاوق عربجه جدی
درلر اتی غایت لطیفدر بدنه قوت ویرر وخسته‌لقدن شفا بولنلره
مناسبدر واودنی کوزه چکسه‌لر کوزك پرده‌سنی کیدرر وچکرکنی
یمك کیجه ایله کوزی کورمیان ادملره مناسبدر وچکرینی کباب
ایدوب اوزرینه بر ز زنجبیل ودارفلفل اکوب قیناتوب چقان بخوری
شبکوره اولانه چکسه‌لر غایت نافعدر اوردك طبیبلر کتابلرنده بط درلر
اتی کج هضم اولور معده‌یه ضرردر اما صوینی صاف ایلر ولونی
کوزل ایلر وجماعه قوت ویرر وبدنی سمردر رازیانه عربجه شعیر درلر
طبیعتی باردر ویابسدر غداییتی بغدایدن ازدر اما قبض در
اما صوقی ملیندر وحرارتی دفع ایلر وسعاله نافعدر وبوغازك
خشونتنی کیدرر وبولی ادرار ایدر محمومله غایت مناسبدر
انجبار مشهوردر بر قرمزی کوکدر طبیعتی صوقدر قورودر
هر نه یردن اولورسه اقن قانی کسر مثلا بورونك ایله کلن قانی
کسر وبواسیر قانینی وچکردن کلن قانی کسر وبغرساقلرك پاره‌سنی
اوکلدر وآسکی اسهاله نافعدر وبغرساقلره قوت ویرر وبوركنی
قبض ایلر وآق چکرده اولان یاره‌لره اوکلدر قان ایله ایشیین کمسنه
نافعدر وقوصمغی منع ایلر وضیق کوکلری ابو ایلر اکر ایچکله اکر

بلغ

یاقوتیکله وجراحتلری اوکلدر وقانی کسر اکر بیراغنی دوکوب
اکرلرسه اندز عربجه راسن دیرلر طبیعتی اسیدر وقورودر اوچنجی
درجه‌ده بولی وحیضی ادرار ایلر ماخولیایه نافعدر وارقه‌نك
اغریسنه ومفاصل اغریلرینه نافعدر وچکرك وطالاغك سددلرینی
اچر وقلبه قوت ویرر اکر شکر ایله یاخود عسل ایله قیناتوب
کاهیجه ایچسه‌لر ضیق النفسه نافعدر ایرلتی عربجه سرخس دیرلر
طبیعتی درجه ثانیه‌ده اسیدر واولیده قورودر سده‌لری اچر
قارندن نمازبور قوردینی وصوغلجانی واکا بکزرلری چقارر
اکر عورتلر ایچسه‌لر حامله اولمدن منع ایلر حامله ایچسه دوشورر
اکر قورودوب اوکولمز یاره‌لره اکسه‌لر اوکولدر ایکی قرداش قانی
عربجه دم الاخوین دیرلر طبیعتی اوچنجی درجه‌ده صوقدر
ایکنجی درجه‌ده قورودر غایتله قابضدر قلیچ واوق یاره‌لرندن
اقن قانی کسر واوکلدر وهر نه یردن قان کیدرسه قانی کسر
جکرك ومعده‌نك حرارتنی کیدرر وبغرساق یاره‌لرینه نافعدر
اکر نصف درهم مقداری الحاصل بر مثقاله وارنجه بیمیرشت
یومرطه ایله استعمال اولنسه معده‌یه قوت ویرر ونقصانلقلرنده
اولان چاتلقلره نافعدر انزروت مشهوردر طبیعتی ایکنجی
درجه‌ده اسیدر ایکنجی درجه‌ده کوزه اینن صولری منع
ایلر اکر ایچنه اکسه‌لر یاره‌لری بتورر وکی یاره بتورر بعضیلر
خلط ایده‌لر بتورر ایچاولدغجون وبلغمی اسهال ایلر اکر بال
ایله فتیل ایدوب انیك قال اقان قولاغنه صوقسه‌لر بس
قاچکوره ایچنده اوکلدر اسپیدباغ فرهنکلر ادهن اسبیك
دیرلر طبیعتی اسیدر قورودر اوچنجی درجه‌ده باردر معده بریله
جکره نافعدر ایچکله وسورمکله وعسر بوله نافعدر وبعض صفقلری
اسهالی کسر وبللرده عارض اولان سمده اغریسنه نافعدر
صوقلانلره فائده ایدر وقوقه‌سی وسورمه‌سی وایچمه نزله‌نك
کوکسه اینمه‌سنی منع ایلر وبوکه خزامه دیرلر رنکی قرمزی ایله کوکه
مائلدر اچیق بنفشه رنکنه بکزر اندن تقطیر وانبیق ایله چقارلر
اقرحیا بو بر اوتدرکه بیراقلری کوچك قره بالا بیراغنه
بکزر رنکی بونك بیراغی خشنیدر ودادی اجیدر کوچك
چیچکلری اولور بیاض قزله مائلدر اکثر صحرالرده اولور

وجایرلرده اولور بویر مبارک اوتدر کوزه قوت ویرر کمال مرتبه
نظیری یوقدر ضعف بصره نافعدر هر نه اصل اولورسه خاصیتی
ایله فائده ایدر بالیله معجون ایدوب و یا شکر ایله سفوف ایدوب
استعمال ایدرلر یاخود قینادوب صوینی ایچسه‌لر و کوزه سورمه
ایدوب چکمک کوزک جمیع مرضلرینه نافعدر خاصیه تیله بو اوتک
بر نوعی دخی واردر کوچکدر تکراس کبی نشی اولور بو مشق چکردکی
اولور بوربچه چلاندرلر طبیعتی معتدلدر کوزک ضعفنی کیدرر
اولکی کبی لکن بونک اولکی اوزرینه زیاده سی واردر بو اوله ایدر
وسده لری فتح ایدر و جیکر شیشلرینه نافعدر و قفی عضودن
اولورسه قانی کسر و دیشلری بکشدیدر و نازله یی منع ایدر

حرف الباء

بریج عربجه ارز دیرلر طبیعتی معتدلدر بکزی کوچک
ایلر معده یه قوت ویرر یوکی سورینه نافعدر اکر سود ایله و شکر ایله
بیشورسلر بدنی سمردر و منی زیاده ایلر نفعی چوقدر لکن سده سی
اولانک سده سین ارتورر مصلحی شکردر یا عسلدر حضرت
علیدن رضی الله تعالی عنه مرویدر پیغمبر علیه السلام بیورردکه کل شیء
اخرجته الارض ففیه داء و شفاء الا الارز فانه شفاء لا داء فیه
یعنی هر شی که ارض انی چقاردی یعنی بتوررانده هم درد واردر و هم
دوا واردر الا بریج دکل زیرا بریج شفاء محض در انده درد یوقدر
بغدای عربجه حنطه دیرلر طبیعتی معتدلدر بغدای اشی تفاحدن غلظه‌دد
کنون ایلرینه نفخنی دفع ایلر بغدای اتمکی آدمی سمردر شدت ایلر
خاص اتمک معتدلدر تیز هضم اولور اما یغلی چورک غلیظ در کیج
هضم اولور بقله مشهوردر طبیعتی صوقدر و قورودر اما اعتدالکی
قریبدر و نفاخدر کوکسی ایودر او کسورکی دفع ایدر قانی دکین
پاره یه بقله یی ایکی یاروب یاپشدرسه‌لر قانی طوتار لکن چوق ییمک
ذهنی فساد ایلر و مشوش دوشلر کوستردر اصلاحی بریج ایله
ییمکدر بو سببدن عجم بقله یی بریج پلاوی ایله ییرلر بقله مشوش
واقعه‌لر کوستردر زیرا بریج کوزل واقعه‌لر کوستردر ایکیسنک
جمعیندن اعتدال حاصل اولور بوکرلجه عربجه لوبیا دیرلر طبیعتی
استیدر قورودر صدده واقجیکره نافعدر حیضی ادرار ایدر لکن
نفاخدر شهوت جماعی زیاده ایدر ذکاسی اولانه مضردر بنفشه
عربجه بنفسج دیرلر طبیعتی اوکی درجه ده صوقدر یاشدر اسیلدی

اولان

اولان باش اغریسینه قوقسی نافعدر و بنفشه شرابی ذات الجنب و ذات الریه
و بکرکلن اغریسنه و قورو کوکسه و کسورکه نافعدر لکن معده یی کوشک
ایدر و معده حرارتنی دفع ایلر و کوکسی یومشدر و معده ده اولان
صفراوی اسهال ایدر بلدرجین عربجه سمانی دیرلر ایوسی سمز اولاندر
و وجع مفاصله نافعدر اما مزاجی حار اولانه چوق ییمسه و مصروع
اولانه ییمسه اوزندن برحبه مقداری بال ایله یلاوسه نافعدر
اتنی ییمک مثانه ده اولان طاشی پاره‌لر و بولجادرار ایدر و جماعه
قوت ویرر بادنجان مشهوردر و طبیعتی حاردر و بعضلر
ایکنجی درجه ده اسیدر و قورودر دیرلر سودایی آرتورر
وسده ایلر و باش دونمک و کوز قرارمق ایراث ایدر و جرب و
بواصیر و جذام مرضنی ارتورر و لونی افساد ایلر اغزده
سولجیلر پیدا ایلر بادنجانی ییمه سنده معتاد اولمیانه بو اصل
مرضلر حاصل اولور اما ییمه سنه معتاد اولنلره چوقلق ضرری
ظاهر اولمز اصلاحی سمز قوزی اتیله یا اوغلاق اتیله تربیه ایده‌لر
و لوزرینه انار صوقی ایچمک یا اکشی انار ایله پشرمکدر ضرری
مندفع اوله الحاصل نفعندن ضرری چوقدر بونک حقنده بعض
احادیث ایراد ایدرلر علیکم بریح الباذنجان لما اکل له حدیث موضوعدر
باقله عربجه کراع دیرلر غداسی ایودر او کسورکه نافعدر
و هضمی صالحدر بوکرکه عربجه کلیه دیرلر معتدلدر اما
خلطی ردیدر کج هضم اولور ایوسی اوغلاق بوکرکیدر بالیق
عربجه سمک دیرلر انواعی چوقدر طبیعتی صوقدر یاشدر معده‌ی
هر نه خلطی بولورسه اکا دونر صاریلغه نافعدر قبا بالغی و بیستی
بالغی سائر بالقلره نسبت ایله اعتداله قریبدر ایوسی خرده اولاندر
ضرری سایردن ازدر قلقان بالغی جمله بالقلردن افضلدر بیلان
بالغی سائر بالقلره نسبت ایله اسیدر کبابی جماعه قوت ویرر جماع
لذتنی ارتورر زیاده صازان بالغی حرارتنه یقیندر ضعفتی کوزل
ایلر جماعه قوت ویرر اما بطی الهضمیدر دماغه ضرردر جور به بالغی
طبیعتی صوقدر یاشدر معده ده کج هضم اولور سکرلره ضرردر
مصلحی زعفراندر قره بالق عربجه سمک جری درلر سائر بالقلردن بونک
طبیعتی اسیجقدر کج هضم اولور معده یه ثقلت ویرر اما اوکسورکی
و ارقه اغریسینه نافعدر معلوم اوله که جمله بالقلرک طبیعتی بارد رطبدر

و

لکن دریاده اولان بالقلرك طبیعتی حرارته مائلدر و رطوبتی آزدر و بوده
معلوم اوله که مطلقا بالق مزاجی صوغق اولنلره ضرردر صفراوی اولنلره
نافعدر و منیی زیاده ایدر و لاغر مدر کرانکی ایله بالغی بر یرده جمع ایلمیه لر
و بالق ایله یوغرط و سودی دخی جمع ایلمیه لر و بك حرکت ایلیوب و یوریکوب
صقلقدنصکره یمیه لر و یدکدنصکره غضبه کلمکدن و زیاده حزندن
صاقنه لر بال عربجه عسل دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه ده استیدر قوردر
معده یه قوت ویرر و اشتهایی آچر و بطنی اسهال ایدر اکر طوغریق اوتیله
قینادوب تمر کوبکی سوزسلر کیدره اکر بال شربتیله غرغره ایتسلر
بوغاز اندوکنه نافعدر و بولی ادرار ایلر پیغمبر علیه السلام دن
مرویدر بیورمشلر کیم علیکم بالشفائین فی العسل والقرآن یعنی سیز
ایکی شفایه ملازمت ایلك بری بالدر و بری قرآن عظیمدر پینیر
عربجه جبن دیرلر تازه سی صوغقدر و یاشدر لطیفدر کثیر الغذادر
طاتلی پیدا اولور جوز و عسل ضررین دفع ایلر اما قوریسی بینزادمی
آرقلدر و معده یه ضرردر کج هضم اولور اکر اسکی پینیری زهرلی حیوانه
اصردیغی یره یاقو ایلیسه لر ضررین دفع ایلیوب وجعینی تسکین ایدر
پیغمبر چیچکی کوکی طبیبلر آنتله دیرلر طبیعتی استیدر ایکنجی درجه ده
و ایکنجیده قوردر اکر دوکوب بال ایله معجون ایلیوب استعمال
اولنسه هر نه یردن قان آقرسه دوتر یعنی کرك حیض قانی کرك
بورون قانی و کرك جیکردن و بوکرك و بغرسقلردن و کرك بعض
اصیر قانی جمله سنی کسر قینادوب صوینی شکر ایله ایچه لرسه بو فائده
لری ایلر و خنازیر ایچون هر کون اوچ دورت درهم قدر بال ایله یا
یمرطه ایله طعامه اکوب استعمال ایتسلر و بر قاچ کون مداومت ایلیسلر
یکرمی اوتوز یللق دخی اولورسه کیدرر پیغمبر اغاجی حکماء متقدمین
کتابلرنده یازمشلردر نه اسملو ملری و منظوملری اولمادی فرنکلر
بو ینکی دنیاده بولدیلر اندرك دلنجه بوکه غیاقو دیرلر لینو صانتو
دیرلر و بالو صانتو دیرلر معناسی مبارك اغاج دیمکدر ینکی دنیاده
چوق بتر اغاجی و یپراغی لسان العصفور اغاجی کبیدر جمیع بلاده
اندن کتورمشلردر حتی قسطنطنیه یه دخی کلمشدر اندن بچاق
قبضه لری و طراقلری یاپارلر مشهور اولمشدر طبیعتی ایکنجی درجه نك
آخرنده استیدر قوردر بر یك اغاجدر اغردر طشره سی صاری بغیه
مائلدر ایچروسی سیاهه مائلدر حتی بعضلر اولدیارك ابنوسیدر

دیشلربك ایوسی بوی مذکور صفاتیله متصف اولاندر و ایچروسی یغلی
اولور چرا کبی یانر و قابوغی استیدر قوردر اما بوسینی اوچنجی درجه
ده دردادی بر مقدار اجیدر طوداقلری و دماغی بر مقدار یاقر
ازاجوق لینتی واردر قوردر یجیدر و غلیظ خلطلری اینجه ایلر قینادوب
صوینی ایچمك بول ادرار ایلر آدمی ترله در ترلدیجی اولدوغی ایچون
امراض بارده نك اکثرینه نافعدر ضیق النفس کبی و فالج و تشنج و وجع
مفاصل کبی و نقرس بارد کبی و یان اغریسی و بل اغریسی کبیلره غایت
نافعدر و نسیانه و سباته نافعدر کوزه اینن صولری قطع ایلر
و باشك خامه لرین حبس ایلر و اغزدن بدرایحه لی کیدرر جکرك
و طلاوغك اسکی سده لرین آچر و شدتدن ناشی اولان مرضلری
کیدرر و معده یه و بغرسقلره قوت ویرر و بارد ورملری
پشیرر و اولدیارك اکثر امراضی فرنك مرضی اولمغله بو مبارك
اغاجدن قینادوب ایچرلر اول زحمتدن خلاص اولورلر و بعض مبارك
اغاجک اسکی یاره لری قوردر و اسکی اوبوزه نافعدر و طوغر اولوقی
کیدرر تجربه ایدلمش اشیله تجربه اولنمشدر بیبر عربجه فلفل دیرلر طبیعتی
استیدر قوردر و معده ده و بغرسقلرده اولان غلیظ یللری
طاغیدر و لزج خلطلری قطع ایدر و سکرلری و عضلاتی تسخین
ایلر و صوق زهرلره و صوق زهرلو جانورلره صوقدوغنه نافعدر
و اکسوروکی و کوکس اغریسینی دفع ایلر و طعامی هضم ایتدرر اکر زفت
ایله قرشدروب خنازیره اورسلر تحلیل ایلر و یللری طاغیدر
مزاجی بارد اولنلره مناسبدر اما مزاجی حار اولنلره مضردر
اصلاحی سرکه و اکشی نسنه لر یمکدر بادم عربجه لوز دیرلر طاتلوسنك
طبیعتی معتدلدر آجیسی استیدر قوردر حیضی ادرار ایدر و طاتلوسی
بدنی سمیردر و اوکسوروکه نافعدر و جکرك و طلاوغك سده لرینی
آچر اما هضمی کجدر و بوندن حاصل اولان خلط لطیفدر بوکرکی
و مثانه نك یاغنی اریدر و طاشلرینی پاره لر بخور مریم مشهوردر
طبیعتی استیدر قوردر طلاوغه یاقو ایلسلر غایت نافعدر و بال
ایله کوزه چکسه لر کوزه اینن صویه نافعدر و صاریلغی دفع ایلر
و جکر سده لرینی آچر و صولوغانلغه نافعدر بالقواوتی عربجه
مرزنجوش دیرلر طبیعتی استیدر قوردر معده یه قوت ویرر
و صرعه دفع ایلر و سرکه ایله قینادوب اغزده طوتسه لر دیش اغریسین

ساکن ایلر و مطبوخندن هر کون اون درهم قدر ایچسه‌لر استسقا
نافعدر و عقرب صوقدوغنه سرکیله یاقو انسه‌لر دفع ایلر و صوقدوغی
اولان باش اغریسنه قینادوب صوینی باشنه دوکلر اغریسنی کیدرر
و شقیقه‌یه نافعدر انس بن مالک رضی الله تعالی عنه پیغمبر علیه السلامدن
روایت ایدر بیورمشلردر که علیکم بالمرزنجوش فانه جید للخشام
یعنی بالیق اوتنه ملازمت ایدک زیرا زکامه نافعدر بسفایج مشهوردر
طبیعتی ایکنجی درجه‌ده اسیدر اوچنجی درجه‌ده قورودر سوداوی و بوردکده
اولان صوینی اسهال ایدر و بورک شیشینی کیدرر و قورکنجی تحلیل ایلر و جمیع
امراض سوداویه‌یه نافعدر اکر بر قوصه خروسی بسفایج ایله پشورلر
واوزرینه براز زیانه قوسه‌لر بیر اغیله بیله قتسه‌لر قفقوسنی
تلطیف ایچون بعده صوینی سلجوز با ایچسه‌لر لطیف اسهال ایدر
و مالنخولیایی دفع ایلر یایادیه عربجه بابونج دیرلر طبیعتی اوکیدر
جه‌ده اسیدر قورودر صاریلغه نافعدر بولی و حیضنی ادرار ایلر
و دماغه و اعضای عصبیه‌یه قوت ویرر صداعه نافعدر قرنده
اولمش اوغلانی و شوریره و اوغلانک صوکنی چیقارر و قولنجه
و سدیه و ایلاوسه‌یه نافعدر بلیس عربجه افسنتین دیرلر
طبیعتی اسیدر قورودر ایکنجی درجه‌ده صفرایی اسهال ایدر بولی
و حیضنی ادرار ایلر صاریلغه نافعدر معده‌یه و جکره قوت ویرر
و بواسیره نافعدر و اسکی سیتمه‌لری کیدرر صو غلجانی و تمازیوری
قورودی چیقارر بلیله عربجه بلیلج دیرلر طبیعتی اوکیدر درجه‌ده
قورودر معده‌یه قوت ویرر و معده‌نک رطوباتنی دفع ایلر سوداوی
ازاله ایدر اکر بصف درهم قدرینی دوکوب الیوب مثلی قدر شکر ایله
هر صباح استعمال ایلسه‌لر اغزینی اقی صوینی کسر و کوزک نورینی
ارتورر بلید بوصکی عربجه اشنه دیرلر طبیعتی اوکیدر درجه‌ده
قورودر یورکه و جکره و معده‌یه قوت ویرر و معده‌نک رطوبتنی
دفع ایلر و جکر اغریسنی کیدرر و روح حیوانیه‌یه قوت ویرر
و خفقانی ازاله ایدر و مثانه‌ده اولان طاشی اریدر و کوزه چکسه‌لر
قوت ویرر بهمن مشهوردر ایکی نوعدر بری قزل و بری بیاض‌در
~~و کوزه چکسه~~ طبیعتی ایکنجی درجه‌ده اسیدر و قورودر قلبه قوت
ویرر و خفقانی ازاله ایدر و منی زیاده ایلر و جماعه قوت ویرر
و یدی سمدر و مثانه‌ده اولان طاشی اریدر و کوزه چکسه‌لر قوت

استعمال ایدر

ویرد

ویرر ایکیده بر طبیعتدن دو بزرقطونا مشهوردر طبیعتی اوکیدر درجه‌ده
صوقدر ایکنجی درجه‌ده یاشدر لعابی صوسزلغی کسر حمالرک حرارتنی
دفع ایلر طبیعتی تلیین ایلر اکر باشنه یاقو انسه‌لر نافعدر اکر قاوروسه‌لر
کل یاغیله استعمال ایلسه‌لر طبیعتی قبض ایلر و بغرسقلر صیرندیسنی دفع
ایدر بلوط مشهوردر طبیعتی اوکیدر درجه‌ده صوقدر ایکنجی درجه
جه‌ده قورودر بغرسقلرده اولان یاره‌لره و بغرسق صیرندیسنه
نافعدر اسهالی قبض ایلر و قانی توکرمکی منع ایلر و معده‌نک رطوبتنی
کیدرر یالدوز قره اطبا لساننده برسیاوشان دیرلر مثانه‌ده
اولان طاشلری پاره‌لر و کوکسده و اق جکرده اولان اخلاط
غلیظه‌یی چیقارر و صاریلغه و صولوغانلغه نافعدر بولی ادرار
ایلر و معده‌ده و بغرسقلرده اولان سوداوی اسهال ایلر پیروزه
عربجه فیروزج دیرلر طبیعتی صوقدر و قورودر عقرب صوقدوغنه
بر ز سحق ایدوب ایچورسه‌لر زهرینی دفع ایلر و پیروزه ایچن
کیمسنه زهر تاثیر ایلمز و پیروزه کتورن ادم خصمیله مقابل
اولسه خصمنه غالب اولور بازی عربجه سلق دیرلر طبیعتی اسیدر
یاشدر جماعه قوت ویرر و کسورکه نافعدر و سفیدر و محللدر
بیریه اطبا لساننده اکلیل الجبل دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه‌ده
قورودر و قورودیجیدر ملطفدر قلبه و جکره و دماغه و معده‌یه
قوت ویرر و قلبه فرح ویرر و بولی و حیضنی ادرار ایلر و صاریلغه
نافعدر و سده‌لری آچر معده‌دن و بغرسقلردن یلکلری سوریر
و طلاوغه نافعدر و سده‌سنی دفع ایلر و بال ایله خلط ایدوب قروح
اوزرینه قوسه‌لر پاک ایلر و قورودر و اوکلنده اکر قینادوب صوینی
الوب بال ایله خلط ایدوب پاره‌لری یقسه‌لر بونه نوع فایده‌لری
ایلر و بنک شیشلری تحلیل ایلر خنازیر کبی و عصاره‌سنی بال ایله
کوزه چکسه‌لر کوزه قوت ویرر اکر باشی اتنه قویوب اوپوسلر
قورقولودوشلر کورمزدر امین اولور و بوندن تقطیر ایله
یاغ چیقاروب فرنک ولایتلرندن استانبوله کتورورلر اول یاغ
صوقدن اولان مفاصیل اغریسنه و فالجه نافعدر ایچه‌لر و طلا
ایده‌لر و یاشده اولان صوقنازله‌یه یورسلر کیدرر بادزهر بویر
طاشدر که جمیع سمومک ضدیدر بو طاش خطادن کلور لکن یکیدنیاده
پیرو ولایتندن کلن افضلدر تجربه اولنمشدر اول سمن طاغ کجیلری

استیلده اولان باش
اغرسینی دفع ایلیه‌جک ایله
اولیم حاره‌یه باقعی انسه‌لر
صح

اولور انلرك دیلنجه بازنم درلر بوی بیوك لكی معتدلدر لونی صاری
ایله قزل بیننده در بو طاش اول حیوانك معده سنده اولور اكر
اول حیوان كنج ایسه چقان كوچك اولور اكر یاشلی ایسه اول طاش
بیوك اولور و بو طاشك ایچنده برایچه چوب پاره سنی بولنور بو طاش
اول چوبك اوستنده قات قات اولور بعضی زیتون شكلده در
و بعضی مدور و بعضی كوشلو و طشره سی مجلا و براق اولور لونی
یشل ایله سیاه بیننده زیتون رنكنده اولور بیوككی معتبردر
بش درهم قدر اولور بر فرنك حكیمی ادعا و اقرار ایدی ایدر اول
حیوانی بوغزلدیق اول طاشی معده سندن چقردیق و انك ایچنده
بر چوب پاره سی كوردك بو طاشك اسمی اول حیوانك اسمندن مأخوذ
دردیو حكایت ایتدی اهل هند اول طاشی زهرلو جانورلر صوقدقده
زهرینی دفع ایلمك ایچون استعمال ایدرلر و سوداندن اولان جمیع
مرضلره نافعدر تنقیه بدندن ایتدكدنصكره هر كون اول طاشدن
اون حبه مقداری كلاب ایله ازوب استعمال ایدرلر كاهیجه اوتوز
حبه مقداری ازوب استعمال ایدرلر بو فقیر بونی امراض سوداویه ده
تنقیه بدندنصكره استعمال ایدوب بعض كیمسنه یه مداومت ایتدردم
خصوصا اویوزه و چیكه و جذامه و طوزلو بلغمه و فرنك چیچكنه
و حمای ربعه استعمال ایتدم بحمد الله تعالی جمله ده تخلف ایتمیوب
دفع ایلدیلر بلكه اطبا علاجندن مأیوس اولدوغی مرضده استعمال
ایلدم مداومت ایتدردم برق تام ایله اول مرضدن قورتلدیلر
و بو طاشن جمیع سموماته و طاعونه و حمیات وبائیه یه فائده ایدر
عرق ایله ماده نك زهرینی چیقاردیغندن زیاده شعر قدر یعنی دركده
و زهری دراله یا ادرار یا الینت ایله دفع ایلر لكن اكثریا تر ایله دفع
ایدر و بو طاشدن سحق ایدوب زهرلی جانورلر صوقدقی موضعه
قوسلر زهرینی دفع ایدر اكر زهرلی طاعون یقمه سی اوستنه
و طاعونك كندی اوستنه اورسلر غایتله نافعدر و اكر كوچك چوجوك
بو طاشدن ایچسه لر قزمه صوغلجانی چیقرر و جمیع سمه لره نافعدر

بلسان معلوم اولاكه بلسان اغاجنك حالا وجودی یوقدر زیرا
مصرده عین الشمس دیدكلری یرده بترمش اندن غیری یرده
بتدوكی معلوم دكلدر هذا الوقت اول یرده اول اغاج یوقدر دهن
بلسان كه تریاك اكبرك ركن اعظمیدر حالا بولنمامغله تریاك اكبر

ناقص

ناقص قالمشدی بس دهن بلسانك بدلنه قایم اولور بر شی وارادیلر
یكی دنیاده بر اغاج بولدیلر اما اغاجنه یقین بتر اغجی مرمشق بیر اغنه
بكزر اغی جزیرلرندن بر یاپشق شجاقر فعلا خاصه سی مذكور اولان
دهن بلساندن قالمز و اول اغاجدن طریقی اخر ایله یاغ چیقردلر
ایمش مثلا اول اغاجك بوداقلرینی اوفاق طوغرایلر ایمش بعده
صو ایله قیناتدرلر صوینك اوستنه یاغی چیقر بعده صوینی صوغوتدرلر
اوستنه كلن یاغی الوب حفظ ایدرلر بو یاغ سیاهه مائل بر صاری
یاغدر یاپشقدر و كوزل قوقیسی واردر یكی دنیادن فرنك ولایتنه
فرنك ولایتندن استانبوله كلور بر شریف یاغدر جمیع امراض
بارده یه نافعدر خصوصا صلوغانه و اسكی اوكسوروكه و معده یه
و دماغه قوت ویرر چیكرك و طلاوغك سده لرینی آچر و بولی
ادرار ایلر ایچمكله و سوریمكله و كتیرمكله و اسكی مفاصل اغریسنه
نافعدر زیرا مفاصل شیشلرینی تحلیل ایدر و تللرینی محكم ایدر
و بكلكنی كیدرر و اكر ماده دوكلمه دن منع ایدر و بارده و بكوكلر
اغریسنه سورمك و ایچمك نافعدر مقداری شربتی ربع درهمدر
علته نافع مناسب شربتلر ایله و سیل مرضنه و اختناق رحمه دخی نافعدر
و بو مشق بلغمی و شیشلری تحلیل ایدر و معده یه طشره دن سورسلر
یلكری طاغیدر و فالجه نافعدر سكرلر بتدوكی یرلره طلا ایلسه لر
و تشنج رطبه و عرق النسایه نافعدر و بو دهن بولنمق ایله تریاك
اكبر تركیبی كامل اولدی و بو دهن تازه یاره لری بتورر و اوزونی
و اسكی سته لره نافعدر اكر سته طوتمزدن نصف ساعت مقدم
مریضك اوكو دغه لرینه سورسلر دتردمه سنی و اوشومه سنی
ساكن اولور بعده بر انكلاوب اچه لر بیان كوكی عربجه عرق
السوس دیرلر طبیعتی حرارته مائلدر رطوبتده و یبوستده معتدلدر
اصلدوب صوینی ایچسه لر التهاب معده لی یعنی معده نك علولنمه سنی
دفع ایلر و اوكسوروكه نافعدر كرك رطوبتدن اولسون كرك
یبوستدن اولسون كوكسه و چیكره نافعدر و اعضای باطنه یی
غسل ایلر اكر نصف درهم بوندن و ربع درهم شكر و رازیانه
تخمیله هر كون استعمال اولونسه بدنك جمیع مجرالرینی مجلا ایدر
و رنجلرینی كیدرر و لونی كوزلك ایلر و بشره لی قزدر و امراض
مزمنه یه یعنی اسكی مرضلره نافعدر حرف التاء توریج عربجه نارنج

حرف التاء

دیرلر ایچنك طبیعتی بارد یابسدر صفرایی قطع ایلر محرور المزاج اولنلره
نافعدر قبوغنك طبیعتی حار یابسدر صوقدن اغریان دیشلر
اوستنه قوسلر اغریسین ساکن ایلر وقبوغنی قوروب ودوکوب
بربوچوق درهم مقداری اصیجق صو ایله ایچسه لر یورکه صیجوسنه
نافعدر اکر زیت ایله ایلیجق صو ایله ایچسه لر یورکدن صوغلجانی
چیقاررو چیکوز قوتلق دماغه قوت ویرر و یللری تحلیل ایدر
وذکامی دفع ایدر خاتون کتیلر کوررسلر حیضلرین ادرار ایلر
وعقرب صوقمش ادم قیندوب صوین ایچسه لر نافعدر وچیکنده
کلاب کبی صو چیقر بو ایچك صوینه دیرلر مشهوردر صوقدن اولان
باش اغریسینه سورسلر دفع ایلر ونزله لره نافعدر وصوقدن
حاصل اولان خفقانی دفع ایلر ومعده یه قوت ویرر و شهوتی ارتورر
تمرهندی مشهوردر طبیعتی اوچنجی درجه ده بارددر ایکنجی درجه ده
یابسدر صفرایی سورر وقان غلیانی تسکین ایلر وصوسزلغی
کسر خصوصا سمهلرله غایت نافعدر واصیجقدن حاصل خفقانی
دفع ایدر وقوصمغی منع ایلر وصفرادن حاصل غثیانی دفع ایدر وحکه
نافعدر صقلغی ویانغینی دفع ایلر وفرح ویرر ترنج عربجه اترج دیرلر
طبیعتی حار [illegible] اعتداله قریبدر ابی کلکلك اتندن لطیفدر معنی زیاده
ایدوب جماعه قوت ویرر خسته لکدن فلقان ادملره مناسبدر
دماغی وفهمی زیاده ایدر تاوق عربجه دجاج دیرلر اتی معتدلدر
دماغه وقوایه قوت ویرر ایو سیچی اولدر که برطه له مشی اوله ویاخود
اوته مش خروس اوله صولقی کوزل ایلر وتیز هضم اولور لکن
بوطلرینك اتی وکوکسی اتی دخی چوق یمك سده ایرات ایلر یا قوغات
لطیفدر تیز هضم اولور و اندن حاصل اولان غدا بدنه زیاده قوت
ویرر واکر بر قوجه خروسی افرصو ایله بشورسلر وایچنه براز
بسفایج قاتسه لر مقابراز دخی بشورسه بعده سوزوب صوینی
ایچسه لر بر خوشیجه اسهال ایلر وسودایی سورر چیقارر توت
عربجه دخی توت دیرلر وفرصاد دخی دیرلر بیاضنك طبیعتی
انجیر طبیعتنه قریبدر لکن بونك غداسی انجیردن ازدر اکشیسی که
قره توتدر طبیعتی بارد رطب در بر مقدار قبضی واردر خناقه
نافعدر غرغره ایتسلر وطعامه اشتها کتورر خامینك طبیعتی سماق
طبیعتی کبیدر وتوت کوکنك قبوغنی قینادوب ایچسه لر اسهال ایلر

تمازبور قوردونی چقارر وارقه اغریسنی دفع ایلر اکر بر اغیله قبوغنی
قینادوب مضمضه ایتسلر دیش اغریسین تسکین ایدر تورب عربجه
فجل دیرلر طبیعتی حار ویابسدر طعامی تیز هضم ایتدرر معده نی قوت
ویرر بلغمی قطع ایلر لکن نفاخدر و کندی کچ هضم اولور جماعه زیاده
قوت ویرر وکیشوروب بسلر اسکی اوکسوره کی کیدرر وطلاوغه
یا قوایلسه لر موافقدر و تورب تخمی بولی ادرار ایلر وطلاوق شیشین
کیدرر و ایکی درهم تخمی بال صو ایله ایچسه لر بلغمی صفرایی معده دن
چیقارر قوصمق ایله وستمه طوتمدن بر ساعت مقدم سکنجبین ایله
ایچسه لر زیاده فائده سی وار خلطی اخراج ایدر وکیجوره تره عربجه حرف
دیرلر رشاد دخی دیرلر طبیعتی حار ویابسدر معده دن کچ چقار وبطنده
اولان قوردلری اولدورر و یللری تحلیل ایلر و بلغمی قطع ایلر لکن
معده یه و مثانه یه مضردر تقطیر بول ایراث ایدر مصلحی هندبا ایله
سرکه در ابن عباسدن مرویدر که پیغمبر علیه الصلوة والسلام
بیورمشلر که ما فی الامرین من الشفا الصبر والثفا یعنی صبر ایله
ترهنك ویدوکی شفایی بر شیء ویرمز شفادن مراد تره در ترخون
عربجه طرخون دیرلر طبیعتی اوچنجی درجه ده حاردر یابسدر
اشتها کتورر دکر در اغز قوقوسن کوزل ایدر لوزتینه صو ایچمك
لذیذ کلور لکن کچ هضم اولور رطوباتی قورودر اعزا اغریسنه نافعدر
لاکن اولان بودرکه بونده چوق یمه لر زیرا قانی یاقر وشهوتی کسر
ولعوبنی افساد ایلر مصلحی کرفسدر حرف الجیم جوزك اوتی عربجه
شونیز دیرلر طبیعتی اوچنجی درجه ده حار و یابسدر بلغمی قطع
ایلر یللری ویورك شیشلرینی تحلیل ایلر بال شربتیله قینادوب
ایچسه لر بوکرکده و مثانه ده اولان طاشی ازیدر چیقارر بلغمدن
سودادن حاصل حمایه نافعدر قاورسلر بر بزه بغلیوب قوقسه لر
زکامه نافعدر اکر تیسه لر یاخود بطنه یا قوایلسه لر صوغلجانی
قرار وحیضی ادرار ایلر ایچمکله وبخور ایتمکله و صوقدن اولان
باش اغریسنه یا قوایلسه لر دفع ایدر وچی سرکه ایله قینادوب
مضمضه ایتسه لر دیش صیزیسین تسکین ایلر ابو هریره رضی الله
عنه روایت ایدر بیورمشلر که علیکم بهذه الحبة السوداء فان
فیها شفاء لکل داء الا السام یعنی چورك اوتنه ملازمت ایلك
زیرا انده هر درده شفا واردر الا اجله دکل جوز رومی مشهوردر

حرف الجیم

طبيعتى درجهٔ ثانيه ده حاردر اكر جوزى انجير ايله وسذاب ايله يسلر
زهركار ايلمز وجوزيك يودكن نماز بورى قوردن اولدورر وتازه
جوزى دخى خرده ايكن بال ايله تربيه اولنسه جماعه قوت ويرر وبواسيرى
غايله نافعدر جوزبوا مشهوردر طبيعتى ايكنجى درجه ده حار يابسدر
دماغه ومعده يه وجكره قوت ويرر اغز قوقوسنى كوزل ايلر لقوه وفالجه
نافعدر طلاوقا غرى يى كيدرر قوصمغى منع ايلر عسل مرضنه نافعدر
اكر جوزى سحق ايدوب حيضدن صكره خاتونلر كتورسلر كبه اولمغه معين
اوله اكر معجون ايدوب يسه لر جماعه قوت ويروب ذكرى زياده قوى
ايلر اكسر كحل ايدوب كوزه چكسه لر كوزه قوت ويرر ومعدهنك
رطوبتنى كيدرر وبغرصقده صينمى يسنه ويورك سورنه نافعدر
واستسقاى لحميه نافعدر جوز هندى مشهوردر بويله جوزدر
طبيعتى ايكنجى درجه ده حار اولكى درجه ده رطبدر مسنى محو غالبدر
وجماعه قوت ويرر وتيز تيز صودوكمكى دفع ايلر غداسى چوقدر
واسكى ارقه اغريسنه نافعدر واغز قوقوسنى كيدرر لكن معدهدن
كج اينر صدره خشونت ويرر مصلحى شكر ايله درمزاجى بارد اولنلره
وبيرلر مصلحه محتاج دكللردر لكن مزاجى حار اولنلر اوزرينه ميويز
يمشلر صوينى ايچه لر يا اكشى بارد شيلر يه لر وليمون شربتى وقوروق
شربتى كبى ايچه لر چلاويا بو بر شريف كوكدر حكماء متقدمين بونى
يازمديلر دخى كورمديلر زيرا بو كوك يكى دنيادن كلور اول ديارده
چلاويا ديرلر بر شهر واردر اندن كلور طبيعتى ايكنجى درجه ده حار
ويابسدر بونك فعلى ومنافعى محقق اولديدكلرى كوكلك فعلنه ومنافعنه
بكزر لكن بو قويدر بونك دخى شربتى نصف درهمدن ايكى درهمه دكين
طبيبك راييله ايچه لر ومنافعى صارى بلغمه وباش اغريسنه وخنازيره
وصرعه واسكى نازله لره وجمع مفاصله وعرق النسايه ويورك اغريلرينه
وقولنجه واسكى اوكسوروكه واسكى سيمه لره وفرنك مرضلرينه وصرعه
واسكى نازله لرى كسر وجمع مفاصله نافعدر وبلغمى اسهال ايدر ومايتى
اسهال ايدر استسقايه ابو علا احمد حكماء متقدمين استسقايه
مازريون لطيفدر ديو استعمال ايدرلردى اما بو مازريوندن
لطيفدر مازريونى استعمالى خطردن خالى دكلدر وبو ضرر يوقدر
شريف دوادر جوب چينى بو بر دخى حكماء متقدمين يازمشلردر
صكره دن بولنان لغزانك اثر فيدر وبو چين وماچين وخطا وختن

ولايتلرندن كلور واكثريا بونى بورتقال كبيلرى كتورر عجم بازركانلرى
قره دن دخى كتوررلر بويرا وتيدركه صوكنارنده بيتر قامشه بكزر حتى
بعضيلر اودياركي قمشى دخى ديرلر بونك دخى طبيعتى معتدلدر سنكرلرى
آجر ومعرقدر وبو بر عجايب شريف دوادركه جميع امراضنه وجميع مزاجه
مناسبدر قانك عفونتنى كيدرر سنكرلرى آجر فرنك زحمتنه غايت
نافعدر واسكى سيمه لره ومفاصل اغريلرينه ونقرسى كيدرر ومعده
ضعفلكنه نافعدر بغايت قوت ويرر وجكر وطلاق قتيشلرنه وضعفنه
زياده نافعدر واسكى كوز اغريلرينى كيدرر وبر امزجه نلره شير
بنجه كبى وبادشنام كبى ويانى قره كبى غايت نافعدر واسكى جربه
وطوزلو بلغمه وجذامه وبدنده اولان اوكلمز يارهلره غايت نافعدر
واستسقانك انواعنه نافعدر وجكرك مزاجنى تعديل ايدوب
بدنى سمرتور بونك طريقى استعمالى بودركه بونلردن يكرمى درهمت
ذرهم الوب اون رطل صو ايله قينادوب لكن ايچنه بر از بيان كوكى
وبر از سياه اوزم قتسه لر كوزل اولور نصفى قالنجه قينادوب
اللتيشر درهم قدر هر كون استعمال ايدهلر بر صحيح يرده اوتوروب
تربيه لر جبل قوشى عربجه طيهوج ديرلر طبيعتى حار ورطبدر
جماعه قوت ويردكى سمزدر ومعدهسى ضعيف اولنلره وخسته لكدن
قلقانلره مناسبدر لكن امراض حارهدن قلقانلره مناسب دكلدر
بيليج بوندن يكدر جلقفا مشهوردر كوركدن طبيعتى حار يابسدر
جلقفا كيمك يكيدر ضرردر اما بيرلره غايت مناسبدر وجلقفا
كيمك وجمع مفاصلى دفع ايلر وريح بواسيرى دخى نافعدر جنطيانا
مشهوردر طبيعتى اوچنجى درجه ده حار ويابسدر جكر ومعده
ويان اغريلرينه نافعدر دوكوب سركه ايله اصلدوب يهقه
طلاء ايلسه لر نافعدر بو كوك ترياق اربعه نك جزء اعظمدر بو
كوكده ترياقيت واردر زهرلرك ضررين دفع ايلر وحيضى ادرار
ايلر وبطنده اولان اولى جنينى چيقارر جادراوشنى مشهوردر
عربجه اوشق ديرلر طبيعتى ايكنجى درجه ده حاردر اولكى درجه ده
يابسدر بر مثقالنى سركه ايله ايچسه لر طلاقه نافعدر وبلغمى
تحليل ايلر وارقه اغريسنه وفالجه واو يوشقلغه نافعدر جاوشير
مشهوردر طبيعتى اوچنجى درجه ده حار ويابسدر اوكسوروكه
وكوكس بعرسنه نافعدر وبوغاز طمله كلمهسنى دفع ايلر وقشانه

حرف الحاء

ایوزنه وصرعه وام الصبیانه نافعدر وصوقدن حاصل اولان اغریلره
سورسلر کیدر واکر عورتلر بال ایله ازوب اشعه دن کتورسلر حیضی
ادرار ایدر وقرننده اولان ولدی دوشورر حرف الحاء حب العزیز
مشهوردر عربجه حب الزلم دیرلر طبیعتی حار ویابسدر منی زیاده
ایلر جماعه قوت ویرر جرب وقبوغی غلیظلردر معده ده کچ هضم
اولور چینیوب یوزده اولان اثرلره سورسلر کیدر حب النیل
چوید تخمیدر طبیعتی اوچنجی درجه ده حار ویابسدر بلغمی
پاك ایلر اوجاع مفاصله وبرصه نافعدر وقارن ایچنده اولان
صوغلجانی وقنا زبوری قوردینی چیقارر لکن کوبکی بورر اصلاحی
زیاده سحق ایدوب بادم یاغیله چرب ایدرلر بعده استعمال
ایدرلر شربتی درهم دکیندر حضض مشهوردر طبیعتی معتدلدر

حولان هندی

قودوز کلب طلاورغنه ایچورسلر نافعدر وشیشلره سورسلر
دفع ایلر وکوزك ظلمتنی کیدرر وکوزك اویوزنه وکیجسنه نافعدر
وکوزدن اقن یاشلری کسر وقولقدن اقن رطوبتی کیدرر اکر
خناقه خنازیره یاقوایلسه‌لر نافعدر حرف الخاء خیارشنبه مشهوردر

حرف الخاء

طبیعتی معتدلدر قودوز کلب طلاورغنه ایچورسلر نافعدر
وشیشلره سورسلر دفع ایلر وکوزك ظلمتنی کیدرر وکوزك اویوزنه
وکیجسنه ایودر ومحترق صفرایی اسهال ایلر وقانك حدتنی دفع ایدر
وایچریده وطشره ده اولان اشیمه ودملری تحلیل ایلر کوکسی یومشادر
بوغاز شیشنی دفع ایلر وجکر اغریسنی کیدرر وهندبا صویله ایچسه‌لر
یرقانه نافعدر اکر نقرسه ووجع مفاصله سورسلر نافعدر اکر بوللرینی
اغزده طوتوب ارید کجه یوتسه‌لر خناقی دفع ایدر اکر تمر هندی صویله
ایچسه‌لر صفرایی زیاده سورر اکر ترید ایله ایچسه‌لر بلغمی زیاده
سورر لکن کوبکی بورر وسحج ایدر اصلاحی بادم یاغیله وکثیرا ایله
فی زماننا فرنك طبیبلری بزدارچین ایله اصلاح ایدرلر غایتله کوزل
اولور خیار مشهوردر ایکنجی درجه ده بارد ورطبدر غذاسنده
غلیظ بلغم تولید ایدر معده‌نك سکرنه ضرر ایدر غذایی یشورمکه
قومز اولان اولدرکه ایچین بیه‌لر جکرك ومعده‌نك حرارتنه نافعدر
ودفع ایدر اما جکرده اولان احتراق وصفرایی یودر وجکرك
وطلاوغك دملرینی دفع ایدر واق جکرك اغریسنه وماده لرینه مناسبدر
وبولی ادرار ایدر خرما مشهوردر عربجه تمر دیرلر طبیعتی ایکنجی

دره

درجه ده حار واولکیده درجه ده رطبدر غذاسی ردیدر معده
طلاوغه مضردر بدنی قزدرر وکوکسه واقجکره ایودر وکوز اغریسی
وباش اغریسینی زیاده ایدر لا یقو اولان بودرکه محرور المزاج اولنلر
یمیه‌لر اکر یرسه اوزرینه سکنجبین یا اکشی انار صویی ایچه حتی حرارتنی
دفع ایلیه اما مزاجی بارد اولنلره نافعدر وقوت جماعلرین زیاده
ایدر وارقه اغریسنه نافعدر پیغمبر علیه الصلوة والسلامدن مرویدر
تتمه بیورمشلر من اکل سبع تمرات علی الریق لم یضره ذلك الیوم یعنی
بر کیمسه اچ قرننه یدی عدد خرما اکل ایلسه اول کون اکا زهر تاثیر
ایلمز الله اعلم سمدن مراد طبیعتی صوق زهردر خشخاش مشهوردر
طبیعتی اوچنجی درجه ده صوقدر یاشدر یابراغیله یاشلرینی قیناد وب
کیجه ایله اویقوسی کلمین ادمك باشنه دوکسه‌لر اویقوسنی کتوروب
اویودر وایچرسه دخی منومدر اکر قوتلی صویه حقنجه قاینانسه‌لر
بعده سوزوب بال ایله تکرار قاینتسه‌لر قیوم لنجه بو بالدن یسه‌لر
واوکسوروکه واسکی اسهاله نافعدر اکر تخمندن اون درهم قدری
دوکوب واله یوب شکر ایله یسه‌لر منومدر واوکسوروکی ازاله ایدر
اکر قبوغندن چیقاروب ساده قبوغندن دوکوب صباح واخشام
نصف درهم مقداری صوق صویله استعمال ایلسه‌لر حرارتلی
اولان اسهالی دفع ایدر وبوکرکنده قان کیدنه دخی نافعدر
خصیة الثعلب مشهوردر ایکنجی درجه ده استیدر یاشدر جماعه
غایت قوت ویرر عجم دیارنده غایت معتبردر وکار والیلر
بال ایله ویا شکر ایله بالوده کبی پیشوروب صیجاق صیجاق قهوه کبی
ایچرلر خردل مشهوردر طبیعتی دردنجی درجه ده تك ابتداسنده
استیدر قوروردر نقرسه یاقوایلسه‌لر نافعدر اکر انجیر ایله قرشدروب
یان اغریلرینه وطلاوغه یاقوایلسه‌لر نافعدر زیرا اغریه نافعدر
اکر بال ایله یسه‌لر رطوبتدن حاصل صولوغانلغنه واوکسوروکه
نافعدر اکر سیزلر دیشی اوزرینه قوسلر اغریسین تسکین ایلر
ولا یقو اولان اولدرکه بو خردلی دائما یمیه‌لر بواسیره لر وغلیظ
غذالر یندکده یسه‌لر زیرا هضمه معیندر خطمی مشهوردر طبیعتی
مرکبدر استی ایله صوقدن حاصل اولان اغریلره وصولوغانلغه
یاقوایلسه‌لر اغریسین تسکین ایلر تخمنی ایچسه‌لر بوکرکن اولان
طاشلری ایندر واکر سرکه ایله قیناد وب اغزده مضمضه ایلسه‌لر

دیش اغریسین ساکن ایدر اکر تخمنی دوکسه لر بعده سرکه ایله قریشدروب
کونشده بهقه سورسلر بهقی کیدرر و اکر یپراغنی دوکوب تیت ایله قریشدروب
آتش یاقدیغی عضوه و زهرلی جانور صوقدوغی یره یاقو ایلیسه لر نافعدر
خربق مشهوردر ایکی نوعدر بری سیاه بری بیاضدر سیاهه عوام
دیلنده چوپلمه دیرلر طبیعتی اوچنجی درجه ده اسیدر قورودر تمره کوبه
اویوزه و کچیکه نافعدر ایچمک ایله یا سرکه ایله سورمکله دفع ایدر اکر
نصف مثقالنی ایچسه لر بلغمی و سوداوی سوررلکن قوی دوادر دیکلره
ایچورمه لر و ضعیف اولنلره ایچورمیلر و کاهیجه مرجمک ایله یاغیری
شوربا ایله پشوروب ایچوره لر صرعه و مالیخولیایه و جنونه و مفاصل
اغریلرینه و فالجه فائده ایدر اما بیاض خربق طبیعتی اوچنجی درجه ده
اسیدر قورودر زیاده سیله قوصدریجیدر قوقسه لر اقسرودر اکر
دقیق ایله قریشدروب خمیر ایدوب اوتلر بوجقلر بینه قوسلر تیز فاره
هلاک اولور اکر سحق اولنوب سرکه ایله خمیر ایدوب تمره کوبه و برصه
و بهقه سورسلر کیدرر اکر چورک دیش اوستنه قوسه لر دیشی
قوپاروب چیقارور خولنجان مشهوردر ایکنجی درجه ده اسیدر
قورودر معده یه نافعدر و اغز قوخوسنی کوزل ایدر و طعامی هضم
ایتدرور و یللری طاغیدرور و دائما قولنجه مبتلا اولان و اکثر کزنلره
نافعدر و جماعه غایت قوت ویرر بلغمی اولنلره نافعدر اکر بر درهمی
دوکوب الیوب اول درهم قدر صغر سودینک اوستنه اکوب اچ
قارنله ایچه لر غایت جماعه قوت ویرر و صوق معده یه و صوق
جکره نافعدر و بولی طوتیلان آدمه و دوشکده اشینه نافعدر
حرف الدال دارچین مشهوردر اوچنجی درجه ده اسیدر
قورودر سده لری اچر و استسقای لحمیه و ذقیه نافعدر قلبه فرح
ویرر معده یی قوی ایلر و هر عفونتی اصلاح ایدر یا شدیدر کوکسدن
رطوبتی دفع ایدر و اوکسوریکه نافعدر زکامی ارتورر خصوصا
کابلیدر استعمال اولنه و یللری تحلیل ایدر اکر کحل ایدوب کوزنه
چکسه لر کوزک نورینی ارتورر و یوزده اولان آثارلری سورسلر
ازاله ایدر دارفلفل مشهوردر طبیعتی اوچنجی درجه ده اسیدر
قورودر طعامی هضم ایتدرر و معده یی قوی ایلر و منیی زیاده
ایدر و جماعه قوت ویرر و اغز قوخوسین کوزل ایدر و قولنجی
دفع ایدر و عقرب و بعوضه صوقدوغنه نافعدر بیله لر و سوریلر

دیش

حرف الدال

دیش اوتی فرهنگلر سنالبیته دیرلر طبیعتی اوچنجی درجه ده اسیدر
قورودر یپراقلری بتعدر اکر اوزرینه اکسه لر اکر قینادوب ایچسه لر
و یپراغنی چیکنسه لر دل اغریغنی کیدرر اکر قینادوب صوییله آغزینی
قرقروب ساخنه و صقالنه سورسلر قللرینی سیاه ایدر اکر چیکنسه لر
دیش صیزیسینی دفع ایدر دلکو عربجه ثعلب دیرلر کورکی غایت
صیجقدر قوقه لره و بارد المزاج اولنلره مناسبدر اکر دلکویی صوده
پشورسلر مفاصل اغریلرینه یاقو اتسه لر اغرسین ساکن ایدر
اکر زیت یاغیله پشورسلر و اول یاغی مفاصللره سورسلر مشابه بیوک
نکلکنی کیدرر اکر اق جکرینی قوروب سحق ایدوب بر مثقالنی
بال صوییله ایچسه لر صولوغانلغه و کسوریکه نافعدر اکر دلکونک
ایچ یاغنی الوب و ایاقلری یاغلسه لر صوق تاثیر ایلمز دسور دیکنی
عربجه حسک دیرلر طبیعتی اسیدر اندره یاشلق و قورولق واردر راستی
شیشلره یاقو ایلسه لر شیشلری دفع ایلر اکر صوییله ایچسه لر
بوکرکلرده طاشی اریدر تقویدر اکر قینادوب صوینی یرده اولان
بیرلره صاحبسه لر یره لری کیدرر حرف الراء رازیانه عربجه رازیانج
طبیعتی ایکنجی درجه ده اسیدر اولکی درجه ده قورودر سودینی
ارتورر بوللدرر ایلذ صوقدوغی حاصل بوکرکلک و مثانه اغریلرینه
نافعدر و جانور صوقدوغنه ایودر اکر کوکنی بالک ایله پشوروب
قدوز کلب طالادوغی یره یاقو ایتسه لر نافعدر اکر یپراغنی دوکوب
صقوب صوینی کوزه قوسلر کوزی کسکین ایلر و طالاغک سده لرینی
آچر و غلیظ یللری طاغیدر و یمه سی دخی کوزی کسکین ایلر و بایان
اغریلرینه نافعدر راوند مشهوردر معتبری چینیدر ایکی جوهردن
مرکبدر یعنی هم حار و هم باردر بو ایکی جوهردن مرکب اولدیغیچون
بعضیلر حار بعضیلر بارددر دیمشلر بونده باد زهریه نفعی واردر
زیرا زهرلره نافعدر خصوصا عقرب صوقمه نافعدر و بوننده
مسهلک دخی واردر غلیظ خلطلری سورر و بارد معده یه و جکره
غایت نافعدر و صارلیغی کیدرر و سکنجبین ایله ایچسه لر طالاغه
نافعدر و انیسون ایله و صیجاق صوییله ایچسه لر طالاغه نافعدر
و آنجق مغی و اکثی کلکرمکی دفع ایلر اکر سرکه ایله قریشدروب تمره کوبه
و برص لنمش یرلره سورسلر اثرلرینی کیدرر اکر قابض شیشلر ایله
استعمال اتسه لر اسهالی قبض ایدر ریباس مشهوردر طبیعتی ایکنجی

حرف الراء

فضعلری کیدرر و یالک
و استسقانک
و محلل و مجذب
جمیع انواعنه نافعدر صو

حرف الزاء

درجه ده صوقدر قورودر قابضدر معده یه قوت ویرر صو سزلغی
کسر و قوصمغی دفع ایلر و صفرادن اولان خفقانه نافعدر طعامه
اشتها کتورر و عیسی بواصیره نافعدر چیچکه و قزامغه و طاعونه نافعدر
و دائما یمک جبان چقارمغی دفع ایلر و قانک حدتنی کیدررر حرف
الزاء زعفران مشهوردر ایکنجی درجه ده استیدر و اوچنجی درجه ده
قورودر سدّه لری آچر و یللری طاغیدر و طبیعتی قبض ایدر و خلطلری
سورر و لونی کوکچک ایلر و منومدر و قلبه قوت ویرر سفرجلدر
اکر کوزه چکسه لر کوزه جلا ویرر و بولی و حیضی ادرار ایلر لکن
طعامه اشتهایی اسقاط ایلر اکر زعفرانی سحق ایلیوب جوز قدر بر طوب
ایدوب و دلوب طغورمده زحمت چکن خاتونک بوینینه اصسه لر بلا
طوغرر و اوغلان صوکینی فی الحال چقاره اکر بر مثقالنی بوروسی
خاتونه ایچورسه لر ساعتنده طوغوره زنجبیل مشهوردر طبیعتی
اوچنجی درجه ده استیدر ایکنجی درجه ده قورودر حفظی اسهال ایلر
معده ده بلغم سقلرده اولان غلیظ یللری سورر و طعامی هضم ایلکه
معین اولور و معده ده باش صیوملر استعمالندن حاصل رطوبتی
کیدررر و باشده و بوغازده اولان رطوبتی ازاله ایدر اکر زنجبیلی
مصطکی ایله چینسه لر دماغده اولان بلغمی چکر اندررر دماغی پاک
ایلر اکر سورمه ایدوب کوزه چکسه لر کوزک نورینی ارتورر زیتون
زیتون مشهوردر طبیعتی استیدر و قورودر معده یی قوی ایلر و اشتها
کتورر اما سودایی زیاده و سهر و باش اغریسنی ایراث ایدر بیراغنی
اغزده چینسه لر اغز اغریسنی کیدررر اکر بیراغنی قینادوب صوینی
اغزده طوتسه لر دیشلرینه و کنه نافع دردشلره قوت ویرر اکر یابانی
زیتونک بیراغنی یاقوب کسکین سرکه ایله خمیر ایدوب بیان اغریسنه
مبتلا اولان کیمسنه دزینه دوردت بر موقیوقار و طشره جانبندن
یاقو ایلسه اوستنده طورسه یاتدون کبی یاره ایلسه طورسه او ایرینی
ماده اقوب اول مرضدن خلاص اوله زیتون یاغی عربجه زیت دیرلر
طبیعتی صوقدر و قورودر اکر خام زیتوندن ایسه اما اولمشدن ایسه
طبیعتی استیدر طتلو زیت یاغی خاردر طبدر ابو هریره رضی الله
عنه پیغمبر علیه السلامدن روایت ایدر که کلوا الزیت وادهنوا به فانه
من شجرة مبارکة یعنی زیتون یاغنی ییک و انکله یاغلنک زیرا اول اغاج
مبارک اغاجدندر و بر حدیث شریفده دخی بیورمشلر که علیکم بزیت

زیتون

الزیتون فکلوه وادهنوا به فانه ینفع من البواسیر یعنی زیتون یاغنه
ملازمت ایلک و ییک و انکله یاغلنک زیرا اول یاغ بواسیره نافعدر
اکر خام زیتوندن ایسه دیدوکمز کبی طبیعتی صوقدر اما اولمشدن
ایسه طبیعتی استیدر طتلو زیت یاغی خاردر طبدر اکر طتلو زیت یاغندن
اللی درهم قدرینی ارپه صویله یاخود صیجاق صو ایله ایچسه لر بوورکی
سورر اکر اسکی زیت یاغنی کوزه چکسه لر کوزه قوت ویرر نورلنی
ارتورر اکر عقرب صوقسه آدمک دبورنه اسکی زیت یاغنی سورسه لر
فی الحال اغریسینی ساکن ایدر زرنباد مشهوردر طبیعتی ایکنجی
درجه ده استیدر قورودر قلبه قوت ویرر مفرحدر یورک اوینمه سنی
کیدررر و خشیتی و وحشتی دفع ایلر یللری طاغیدر قوصمغی منع ایلر
و زهرلی جانورلر صوقدوغنه نافعدر حتی جدواره معادلدر
دیرلر و جکره قوت ویرر و بولی و حیضی اقیدر و جماعه قوت
و اکر بر مدقوق زرنباط دلوب کتورسه لر جماعدن قالمشلرک
ارتورر اکر اغزده قیوب زیاده طوتسه لر دیش صیزیسنی دفع
ایلر زبرجد مشهور طاشدر طبیعتی صوقدر و قورودر شکلده
زمرده بکزر اما لونی بر از بیاضه مائلدر اکر زبرجددن بر دانک
قدر سحق ایدوب ایچسه لر قلبه قوت ویرر اکر کوزه سورمه کبی
چکسه لر کوزه قوت ویرر اکر سحق ایدوب هر کون نصف درهم
قدرنی ایچسه لر جذامه نافعدر زمرد مشهوردر طبیعتی صوقدر قورودر
اکر بردنکی ازوب زهر ایچمش یا زهرلی حیوان صوقمش آدمه ایچورسه لر
زهرک ضررینی دفع ایلر اکر بر کیمسنه زمرد خاتم طاقنسه یا کتورسه
صرع مرضنه اندن منتفع اولور حکیم ارسطودن روایت ایدرلر که زمانلرنده
اولدوغی پادشاهه وصیت ایدوب دیردی که شاهزادهلر طوغدوغی
بیونلرینه زمرد تعلیق ایدرلر تاکیم صرع زحمتندن امین اولالر
و طاعونه اصابت ایلمیه و زهرلی حیوان اکه ظفر بولمیه زیرا زمردی
خاتم کتورن کیمسنه نک یاننه زهرلی حیوان کلمز و بعضیلر دیرلر که
اکر افعی یلانی زمردی کورسه کوزلری کور اولور و بو
زمرد قارن کیچسنه نافعدر ایچه لر و کتوره لر زنبق مشهوردر
چیچکدر طبیعتی استیدر قورودر قوقلق ایله دماغی پاک ایلر و دماغی
یاشلوغنی کیدررر اکر زنبق ایله یوزی یوسه لر یوزده اولان لکه لری
کیدررر جلا ویرر زرنیق قبح عربجه زرنیخ دیرلر طبیعتی ایکنجی

درجه ده اسیدر قورودر تخوسی یاشلقدن وسودادن اولان باشی
اغریسنی کیدرر خصوصا حماملرن چیقدقدنصکره قوقه لر دماغك
سده لرینی اچر وصوق نزله لری دفع ایلر اما مزاجی حار اولانلره قسم
باشی اغریر معدنوس صویله وسرکه ایله قرشدروب بهقه سورلر
کیدرر ابن زهر ایلدی نرجیس تخولامق معصوملرك صرعنی کیدرر
ونرجیس قوقه ده اولان فوائد جالینوسك عود الصلیبده د
یازدوغی فائدلری افاده ایدر انس بن مالکدن رضی الله عنه دن
مرویدرکه پیغمبر علیه الصلوة والسلام بیورمشلرکه علیکم بشم
النرجیس فان فی القلب حبة من الجنون والجذام والبرص لا یقطعها
الا شم النرجس یعنی نرجیس چیچکنی قوقمغه ملازمت ایلك زیرا
قلبده جنوندن وجذامدن وبرصدن برحبه جك واردر انلری
کیدرمز الا نرجیس قوقلمق کیدرر نعنع مشهوردر طبیعتی
اوچنجی درجه ده اسیدر قورودر اکر صوینه انجیر قینادوب
وسوزلمش صوینه بال قتوب ویاخود مجموعنی دفعه قینادوب
بعده سوزوب صوین ایچسه لر اسکی اوکسوروکه واقجیکره ده
اولان شیشلکی صولوغانلغه وباشدن کوکس اطرافنه اینن
نزله لره نافعدر ونفسنی کوج ایله ویرنلره نافعدر وقارنده اولان
قورودلری قیرر اکر سرکه ایله قینادوب مضمضه ایلسه لر دیش اغریسین
ساکن ایدر حرف السین سورنجان مشهوردر طبیعتی
اوچنجی درجه نك اسیدلسنده ایکنجی درجه ده قورودر
بلغمی اسهال ایلر ایراقلرده یاپشوق خلطلری چکر چیقرر شهوتی
جماعه زیاده ایلر لکن معده یه ضرر ایلر مصلحی شکردر اکر زنجبیل
یا کمون یا مصطکی ایله دوکوب شرب ایلسه یا سرکه ایله قرشدروب
مفاصلده سورسه لر اغریسین ساکن ایلر سنا مشهوردر مکی
اولانلر طبیعتی اولکی درجه ده اسیدر لکن حرارتی و یبوستی
چوق دکلدر جمیع خلطلری سورر و یانقش خلطلری سورر چقاردر
نقرسه و یان اغریسنه ومفصللر اغریسنه نافعدر سودادن
اولان وسوسه یی کیدرر سوکلجیده نافعدر و صرعه فائده ایدر
صوینی ایچمك یه دن النافعدر و اولیدر پیغمبر علیه الصلوة والسلامدن
مرویدرکه بیورمشلر لو کان شیء یشفی من الموت کانت السنا یعنی اکر
موتدن قورترر شی اولیدی اول شی سنا مکی اولوردی سنبل هندی

حرف السین

مشهوردر

مشهوردر طبیعتی اسیدر قورودر اولکیده درجه ده اوچنجی درجه ده
صوقدر جکره نافعدر و جکرك مرضلرینی دفع ایلر و صاریلغی کیدرر
اکر صوق صو ایله ایچسه لر غشانی دفع ایلر خفقانه نافعدر صوق
بوکرکه ایدوب ومعده نك اغریسنی قوتی ایلدوب و بولی ادرار ایلر کوکسك
وده ماغك یاشلقلرینی کیدرر سمزاوت عربجه بقلة الحمقاء و رجله لر
طبیعتی صوقدر و یاشدر اکر صوینی اون درهم قدرینی ایچوده هم
نبات ایله ایچسه لر صفرایی کسر و حرارتی ساکن ایلر و چینسه لر دیش
اغریسین ساکن ایلر و اسیدن اولان باش اغریسین ساکن ایلر شپه
اولان باش اغریسنه یاقو ابلیسه دفع ایلر حار المزاج اولنلره و محموملره پیشروب
یمك نافعدر خصوصا استسقاده و ایام خرده لکن بارد المزاج اولنلره
مناسب دکلدر سکرلی بپراق عربجه لسان الحمل دیرلر طبیعتی صوقدر
قورودر اکر بپراغنی چینسه لر صحیحقده حاصل دیش اغریسین ساکن
ایلر اکر بپراغنی دوکوب صوینی صقسه ایچسه لر حرارتدن حاصل اسهالی
دفع ایدر و تخمی صوینی چکوب و بوکره کسه لری سته لرینی اچر و بپراغندن دوکوب
صوینی صقوب بال الوب دائما اغزده مضمضه ایلسه لر اغزده اولان یاره یی
اوکلدر و قان کیدنه مناسبدر هر بیردن کیدر طوبتر و اتشی شیشلك
نافعدر سرکه عربجه خل دیرلر ایکی مختلف جوهردن مرکبدر یعنی
اسیدر وصوقدر حرارتلی معده یه نافعدر هرقنغی عضوده اولورسه
قانی کتمکی کسر طعامه اشتها کتورر طعامی هضم ایتدرر صفرایی کسر
اغزده مضمضه ایلسه لر دیش دیبلرینی محکم ایلر اکر بدنی سرکه ایله
ییقسه لر قیجکی کیدرر واسکی زهرلی حیوانلرك صوقدوغی عضوه
سورسه لر نافعدر اکر صحیحقده ایچوب قی ایلسه لر قان تبنشلرده صریحی
دفع ایلر خصوصا افیون یمش اوله بو سرکه حقنده پیغمبر علیه الصلوة
والسلام حضرتلری بیورده نعم الخل بیورمشلردر یعنی نه کوزل قتق اولور
سرکه سنتلوبه بعضیلر بو اوته طوبوزلق دیرلر زیرا تخمی طوبوزکیدیر
اکره وکوب مجعون ایدوب بدنلرده باسوره نافعدر اولدم سوریه
سورر بعده طوبتر بوخاصه آزاوتدر بو بیتور و بدنده اولان سکلری
دوشورور اکرانی دن بیله طوغدیسه سذاب مشهوردر طبیعتی ایکنجی
درجه ده اسیدر قورودر اکر طورقاوینده قینادو د ایچسه لر کوبك
بورورسنه دفع ایلر و یان اغریسنی وجمیع مفاصلی کیدرر وکوکس اغریسین
واوکسوروکه دفع ایلر اکر بال ایله مفاصل یا قوابلیسه لر وجعنی کیدرر

واکر بوی صوقسه لرقان کسر اکر بوندن هر کون بر درهم قدر ایچسه لر
فالج والدتره مسنه وسکر بوزلدوکنه نافعدر اکر معصوملرك
بورنن ایچنه بونك صوینی سورسه لر ام الصبیان مرضنی دفع ایلر اکر
تخمندن ایکی درهم قدر ایچسه عقرب صوقدوغنه نافعدر **سماق**
طبیعتی صوق قدر قورودر اسکی اسهالی کسر وطعامه اشتها کتورر
اکر چیچکی چقمغی منع ایلر اکر صویله مضمضه ایلسه لر اغز اغریسین
دفع ایلر اکر یبراغنی معصوملرك قارننه یاقو ایلسه لر بویوکلرین
طوترر اکر سماق ایله پشوروب ابی یسه لر اسهالی کسر اکر کلاب
ایله اصلدوب صوینی استسه لر اولان کوز اغریسینك ابتداسنده
کوزه طاملتسه لر نافعدر وکوزك کیجسنی دفع ایلر **سیسماق**
عربچه نموم دیرلر اوچنجی درجه ده استیدر قورودر اکر یسه لر
نمازبور قورودوغی جفارر بولجلرد ایدر ویلاون صوقدوغنه
وقدوز کلب طلادوغنه وبوی صوقدوغنه نافعدر وصولرینك
ضررین دفع ایلرجك اکر پشوروب یسه لر اسکی اوکسوروکی
زائل ایلر قیش کونلرنده یسه عظیم منفعتی واردر بدنی قزدرر
غلیظ خلطلری کسر ونقرس ومفاصل اغریلرینی دفع ایدر
وزهره وصوق حیوانلرك صوقدوغنه تریاقدر خصوصا
عقرب صوقدوغنه نافعدر لکن کوزه ضعف ویرر وخار المزاجه
وبواسیره وزحیره وبوره کی سوزنه وخنازیره وحامله خاتونلره
واولادامزرن خاتونلره ضرر ویرر **سود** عربچه لبن دیرلر سود
اوچ جوهردن مرکبدر صو ویاغ وپنیر صوینك طبیعتی استیدر
ویاشدر مسهلدر ویاغی معتدلدر پنیری صوق قدر قورو قابضدر
سودلرك ایوسی انسانك سودیدر بعده صغر سودی وکچی سودی
بعده قیونك سودیدر مادامکه سود معده ده فاسد اولمیه غداسی
ایودر دماغی زیاده ایدر وجماعه قوت ویرر لکن سودی چوق
یمك واچمك دشلره وسکرلره ضرر ویرر مصلحی شکردر وعسلدر
سود غایت لطیف اولدوغندن معده ده بوزلدوغی خلطه دونر
ابن مسعود حضرتلری پیغمبر علیه الصلوة والسلامدن روایت
ایدر بیورمشلردرکه علیکم بالبان البقر فانها شفاء من کل داء
بر حدیث شریفده دخی بیورمشلردرکه علیکم بالبان البقر فانها شفاء
وسمنها دواء یعنی صغر سودینه ملازمت ایلك زیرا صغر سودی شفادر

ویاغی

ویاغی دوادر اما اغزدن کلری سودکه ابتداده صاغلورن سوددر
سودك غلیظدرکه هضم اولنور ومعده نك ایچندن چوق یکدن
بدنده برامر خلطلر حاصل اولنور بال ویاخود شکر ایله استعمال
ایدرلر ضررنی دفع ایلیه سودی واغزی دائما بس ادمده بت چوق
اولور دیمشلر **سکلوبی** عربچه کنزتج دیرلر طبیعتی استیدر وقورودر
ابکی سایر قوتلرك اشتدن یکدر دماغه قوت ویرر وعقلی زیاده
ایلر اکر اودنی جنونی ووسوسه سی اولان کشینك بورننه چکسه لر
نافعدر اکر اتندن پشوروب اوچ دعوت کون علی التوالی یسه لر
جنون ووسوسه یی کیدررر دفع ایدر **سرچه** عربچه عصفور دیرلر
طبیعتی استیدر قورودر بدنی قزدرر منی زیاده ایدر جماعه غایت
قوت ویرر خصوصا بیضنی یادم یاغیله وبعضی مقوی دوالر
ایله پشوروب یسه لر یاورولری جماعی تحریکده قوییدر کوزل
غدادر مزاجی بارد ورطب اولنلره وبلکلردن شکایت ایدنلره نافعدر
اما مزاجی خار اولنلره ضرر ویرر انلر یدکدن صکره اوزرینه
انار صوینی یا قورو قصونی ایچه لر لکن کوکنی یمکدن احتراز ایده لر
ضرر ویرر **سوسام** عربچه سمسم دیرلر طبیعتی استیدر یاشدر
هضمی کچ اولور اغز قوخوسنی پیدا ایلر اودیا قدوغنی یره سوسلر
نافعدر اکر قاوروب یسه لر سوداسه نافعدر ضعف المعده یه
ضرر ویرر **سنجاب** مشهور کورکدر طبیعتی معتدلدر قاقوملدن
استیدر یکلره مناسبدر چیجک چیقارنلر سنجاب کیسه لر نافعدر
سمور مشهور صو کورکدر طبیعتی جمله کورکلردن استیدر خار
المزاج اولنلره وایام خرده کیمك مناسب دکلدر زیرا قزدرر قانلرینی
زیرا قزدرر قانلرینی بقرر اما بیرلره وصوق طبیعتلی اولنلره وایام
شتاده کیمك نافعدر بلغمدن حاصل نقرسی دفع ایدر وابا قدوغی
اولان مرضلرك جمله سنه نافعدر ومزاجی رطوبتلو اوزره اولنلرك
جماعه قوتلرك ارتورر **سترکله** عربچه شیطرج دیرلر اوچنجی درجه
ده استیدر قورودر اکر یبراغن یارن اغریسنه یاقو ایلسه لر
نافعدر وطلاوغنه یاقو ایلسه لر کیدر لکن ترنجك قالدوره لر
زیرا اجلدی یقرر اکر کوکنی دوکوب سرکه ایله بیاض بهقه وبرصه
سورسه لر نافعدر بعضلر دیمشلر که اکر کوکنی دیشی صزلین
ادملر بوینینه اصسه دیشی اغریسی دفع اوله **سمرقباق** عربچه

ذرکوته دخی دیرلر مشهور

فاشرا دیرلر اوچنجی درجه ده اسیدر ایکنجی درجه ده قورودر اکر کوکنی
انجیر ایله طلاغه یاقو ایلسه طلاغی آریدر اکر سرکه ایله اویوزه سورسلر
کیدرر اکر بال ایله یسه لر اسکی اوکسورکی دفع ایدر و یان اغریسنی
اکر کوندن بر مثقال قدرینی استعمال ایلسه لر صرعی و فالجی و اعضا
اویشدوغنه نافعدر اکر ییلان صوقسه کسنا کی مثقالنی یسه زهرنی
دفع ایلر حرف الشین شلغم عربجه شلجم دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه ده
اسیدر اولکی درجه ده یاشدر غداسی چوقدر منی زیاده ایدر
بطی الهضمدر ویللر حاصل اولور اوزرینه کمنون یسه لر یللرینی دفع
ایلر توزشیسی طعامه اشتها کتورر اکر قینادوب صوییله صوقده
بریلاوک یرلره و نقرسه یاقو ایلسه لر نافعدر و تخمی جماعه زیاده
قوت ویرر شاه تره عربجه شاهترج دیرلر طبیعتی مرکبدر صوق ایله
صیجقدر ایکنجی درجه ده یابسدر سده لری فتح ایدر و صفراوی
بولیوانی سودر چقاررتوتو سودادن اولان مرضلره زیاده
نافعدر و اشتهای طعامه معیندر و قانی صافی ایلر و صوییله پانمش
صفراوی کیدرر طونلی بلغمدر یاقانک غیمه سندن و صفرادن اولان
کچیکه و ایوزه نافعدر اکر صوییله خنای ازوب حمامده سورسلر
اویوزنی و کچیکی کیدرر اکر دوکوب و صقوب صوینی الوب تمر
هندی او صودوه اصلدوب بعده ایچسه لر ایوزه و کچیکه غایتده
نافعدر و معدنی قوی ایلر و سده آچر شفتالو عربجه خوخ دیرلر
طبیعتی صوقدر و یاشدر اما غلیظدر عفونته استعداد ویردر طعامدن
صکره یمیه لر زیرا طعامی فاسد ایلر اکر یپراغنی دوکوب صوینی قولاق
ایچنه طاملتسه لر قولاق ایچنده اولان قوردی اولدرر و اکر معصوملرک
کوبکی اوستنه یاقو ایلسه لر قرنی ایچنده اولان صوغلجانی قررر اکر چیچکندن
کلبشکر کبی معجون ایدوب یا کلمکرر کبی شربتی ایدوب ایچسه لر انبو
شربتدر خوشجه سورر صوغلجانلری قررچقاررر و چکردکنک ایچنی
قولاغه طاملتسه لر اغریسنی ساکن ایلر اکر چکردکنک ایچنی جنسنه لر
دیش اغریسنی ساکن ایلر اکر چکردکنک قابوغنی دوکوب بر درهم ایچسه لر
اسهالی قبض ایلر شکر عربجه سکر دیرلر طبیعتی اسیدر یاشدر بوغازی
و کوکسی یومشادر و خشونتی کیدرر و سده لری آچر معده یه موافقدر
لکن صفراییه مناسب دکلدر زیرا صفرا ایدونر بلغمی ازاله ایدر و بورکی
یومشادیر و سودایی ملایمت ایله اخراج ایدر و بر ادم دائم یمکدن سکر

حرف الشین

حکمای ضعفا اولانلره نافعدر و باغنی خلطلری جمیعا اردرر

استعمال

استعمال ایلسه کچ قوجر و سکرلره قوت ویروب حفظ ایلر اکر ساده
یاغیله ایچسه حبس بولی اجرا اکر صیجق صوییله ایچسه لر اوکسورکه نافعدر
اکر زکام ایچون بخور ایدوب دخانینی بورنه چکسه لر زکامی دفع ایلر اما
نبات اکر اغزده قویوب صوینی یوتسه لر صوته جلا ویروب خشونتی
کیدرر و کوکسی یومشادر اوکسورکه نافعدر شقایق مشهوردر طبیعتی
اوچنجی درجه ده اسیدر قورودر اکر جیبنسه لر بلغمی یاشدن جذب
ایدوب اوکسورکه نافعدر و ذات الجنبه غایتله نافعدر بالخاصه فائده
ایدر و خاتونلر طوتنسه لر حیضلرینی اقیدر اکر چیچکی یاغی چوزدک
یشل قابوغیله دوکسلر قیلانه سورسلر سیاه بویار اکر تمرکیوبه
سورسلر تمره کوتلی کیدرر اکر چیچکنی دوکوب و صوینی صقوب کوزه
طاملتسه لر کوزده اولان بیاضی کیدرر خصوصا معصوملره اوله
شبوی عربجه منثور دیرلر دخی خیری دیرلر طبیعتی اسیدر
قورودر اکر سحق ایدوب کوزه چکلسه کوزده اولان اثری اخلدر
اکر اوچ درهم قدر خاتونلر ایچسه لر حیضلرینی اقیدر و قارنده اولان
اولی اوغلانی چیقاررر حرف الصاد صعتر مشهوردر صعتر
دخی دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه ده اسیدر قورودر اکر بال ایله یسه لر
یاشلقدن اولان اوکسورکی کیدرر اکر قینادوب صوینی حمامده
استعمال ایلسه لر کچیکه و اویوزه و صاریلغه نافعدر اکر معده سنده
طعام فاسد اولمش کیمسنه لر یا غثیانی اولان کیمسنه لر استعمال ایلسه لر
دفع ایلر و طعامی هضم ایدرر و طعامه اشتها کتورر و معده ده غلیظ
بلغمدن پاک ایلر و یللری چقاررر و کوبک بوسنی کیدرر اکر قینادوب
صوینی بال ایله ایچسه لر صوغلجانی قررچقاررر و جکرک و معده نک
و کوکسنک آقچکرک یاشلقلرینی کیدرر اکر انجیر ایله یسه لر لونی
کوکچک ایلر اکر ایکی مثقالنی طوز ایله و سرکه ایله ایچسه لر سودایی
و بلغمی اسهال ایلر اکر اوچ درهمنی بال ایله ایچسه لر عقرب صوقدوغنه
نافعدر ذهنی و لونی کوزل ایلر و یورک اغریسنی و قولنجی دفع ایلر
انس بن مالکدن مرویدرکه برکون رسول علیه الصلوة والسلام
بر دیوارده اوغرادی انده صعتر بتمش ایدی اول صعتر پیغمبر علیه
السلامه خطاب ایدی یا رسول الله فوالذی بعثک ما انزل الله عز و جل من
داء الا و فی منه دواء یعنی یا رسول الله سنی پیغمبر کوندرن تکری
حقیچون الله تعالی بر درد اندرمدی کی اولدرده دوا اندن واردر

حرف الصاد

دیدی صغیر عربجه بقردیرلر انی غلیظدر طبیعتی صوقدر قورودر سولی
اریتور و سودا مرضلرینه مضردر وطلاوتی بوزدر ایوسی بوز اغاجیدر
غداسی چوقدر شهوتی زیاده ایدر جماعه قوت ویرر اگر بو تیوزینی
دورسلوب برمثقال مقداری صوق صو ایله ایچسه برون قانی
طوته اکر طرناغنی یاقوب ایکی مثقال قدرینی بال ایله ایچسه لر تمازیور
قوردینی چقاررا اکر اودنی بوغازاغریسنه بال ایله طشره دن یاقو
ایلسه لر نافعدر اگر بجاستینی اری صوقدو عنبر جاورسلر زهرینی الور
ومستسقی اولنلرک جمیع بدننه سورسلر اکر ایچنه بوره دخی قترلرسه
اعلادر استسقای دفع ایدر اما برقاجکره ایدرلر وهم بجار فصلنده
اولان بجاستید نافع اولان زیرا اول موسمده نباتات یتشوب هر
اوتدن یمکله نفعی زیاده اولور اگر قانی قوریدوب سحق ایدوب
قانی دکین یارهلره اکسه لر قانی فی الحال طوتر صاقز عربجه مصطکی
دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه ده اسیدر قورودر معده یه نافعدر کرچیدر
هضمه قوت ویرر صوق معده یه نافعدر وصوق جکره قوت ویرر
صوق معده یه نافعدر ومعده نک یللرینی ورطوبتنی تحلیل ایلر اکر
معده اوزرینه یاقوایلسه لر قی صمغی منع ایلر اکر چینسلر باشدن بلغمی
ایندرور وبکرنی کوزل ایلر اکر قان قطع ایدیجی ذو الرله استعمال
اولنسه قان طوتمه ده معین اولور صندل مشهوردر اوچ نوعدر
بری صاری بری بیاض بری قزلدر اعلاسی صاری وبیاضدر طبیعتلری
اوچنجی درجه ده صوقدر ایچمکله وطشره دن سورمکله واسیدن
اولان باش اغریسنه سوره لر کیدر اگر قیا قورودنی صو ایله یا سیز اوتی
صو ایله خمیر ایدوب اسیدن اولان نقرسیه وحرارتلی شیشلره یاقوایلسه لر
نافعدر صمغ عربی مشهوردر طبیعتی اسیلکده معتدلدر ایکنجی درجه ده
قورودر اوکسوروکی ساکن ایدر واق چیکرک یارهلرینه نافعدر صونی
صاف ایلر معده یه قوت ویرر اکر کل یاغی ایچنده قاورسلر ویسه لر
کوکسدن واق جکردن کلن قانی کسر اکر کلاب ایله حل ایدوب کوزه
طاملتسلر کوز اغریسنه نافعدر وکوز قپاقلرینک خشونتنی کیدرر
وکوزک یاشنی ساکن ایدر صغر قویروغی عربجه بوصیر ادرلر
انواعی چوقدر طبیعتی اسیدر قورودر اکر سرکه ایله جراحتلره یاقو
ایلسلر اوکلدر وعقرب صوقدوغی یره اورسلر نافعدر اکر بر اغنی
یشوروب بلغمی شیشلره اورسلر کیدرر وکوزه دخی یاقوایلسلر

ایکنجی درجه ده قورودر خان المزاج اولنلره مناسبدر وبانغی اولنلره وخفقانی اولان صغرادن اولان کیدر

مناسبدر

مناسبدر واکرتازه یپراغنی انشی یاقدوغی یره یاقوایلسه لر نافعدر
صاصفراس که بو بر شریف اغاجدر که حکماء متقدمین کتابلرینده
یوقدر بو بر اغاجدر که قبوغی رازیانه بکرز واصلی بر اغاجدر که
یکی دنیا دهفلوریدا درلر بر یرده بتر او زولاتیک عرضی یکرمی بش
درجه در بو اغاجی الان اول ویلایتدن اسپانیولر کتوردی اسپانیول
استانبوله وغیری ممالکه کتوردیلر اول جانبک ادمیسی اعتقاد
ایدرلر که بو اغاجده امراض مختلفه یه نفع واردر تجربه ایله ذکر
ایلدکلری نفع بولندی اول جانبده بو اغاج جام اغاجنه نواحیه دیرلر
وفرنک حکیملری صاصفراس دیرلر بو اغاج جام اغاجنه مشابهدر
قدقامتده معتدلدر بو اغاجک قبوغی واردر بعضیسی قالیکدر
لوندهدارچینه بکزر واندن کسکنلیجک واردر کوزل قوخوسی واردر
رازیانه قوخوسنه بکزر بلکی قوخوسی قویدر اکر بر یرده اول اغاجدن
بر پاره چوق اولسیدی قوخوسی اول محلی طوتردی وبو قوتلو رایحه
انک قبوغنده در یپراغی صدوقدر اما اوج سوری واردر اطرافنده
قالیکلی امرود اغاجی یپراغی کبیدر رنکی قبوغنک سیاهه مائلدر
یپراغی دخی کوزل قوقر خصوصا قورودقده صکره اما چیچکی وصوکی
معلوم دکلدر معتدل یرلرده یعنی نه یومشق ونه یک یرده بتر
واول ولایتده قتی چوق بتر واول ولایتده رایحه سی یک کسکندر
حتی اول دیاره وارورسه داخل اولنلر اول اغاجلری دارچین ظن
ایلمشلر بو اغاجک جملهسی مختلف مرضلره نافعدر اما اقواسی
قبوغیدر طبیعتی ایکنجی درجه ده اسیدر قورودر اما قبوغی اوچنجی
درجه یه قریبدر سده لری اچیجیدر وادرار ایدیجیدر وغلیظ خلطلری
یومشدیجیدر اچیجیدر اولان اعضایه قوت ویرر صوقدن ویاشلقدن
حاصل اولان امراضک جملهسنه نافعدر خصوصا صلوغانه واسکی
اوکسوروکه وبنزللره وبوکرک اغریلرینه وبوکرکده اولان طاشه
ویللری تحلیل ایلر ورحمی اصلاح ایدر کتورر وحیضنی اقیدر وحامل
اولمغه معیندر ومعده یه قوت ویرر وقزدرر وهضمه معده یه
اعانتی واردر وقوصمغی منع ایدر واخزنی کیدرر وطبیعته لینت ویرر
وایام طاعونده بر پاره سنی اغزده طوتمق ایله عفونت هوایی دفع
ایدر ومزاجی یاشلق اوزرینه اولنلره نافعدر اما بونلردن چوق
استعمال ایلیک مزاجاسنی وقره اولنلره واریقتنلی اولنلره مضردر

مكر كه بعض مصلحات ايله وسمردجى شيشلر ايله استعمال اولنمز زيرا
سمردجى شيشلرى معين اولوب بدنك عفونتنه تشدد ر بو مبارك
اغاج استعمالنك كيفيتى بويله دركه بو اغاجدن قبوغيله بش التى درهم
قدر الوب بجاغيله بو مشق طوغريه ويوز درهم قدر صاف صو ايله
برچولمكده اصلدرلر بربچه طوره بعده اغزينى محكم صواييوب
واتش اوستنه قويوب تلثى قالنجه قيندرلر بعده سوزوب صوينى
اله لرودنده قالان شيئك اوستنه اولكى قدر صو قويوب بردفعه
نصفى قالنجه قيندرلر وسوزه لر وصوينه دائم بوصدن كى صودن
ايچه لر واولكى صودن هر كون ربعى مقدارينى صبحقله ايچه لر واوتوب
تيالرحتى ترليه تمام تر لدكدنصكره ترينى سلوب عنبرى اسباب كيه لرينه دوتكه
كيروب كمال مرتبه صاقنمه حاجتيو قدر اما جوب چينيده وصاررتق
احترازولجيدر اما بونده لازم دكلدر طعامى صباحدن يتم بتمش طاوق
اوله وبر مقدار قرو اتمك وفرل اوزم وقاورلمش بادم ييلر واختامده
اول علته مناسب بعض مرتبالر استعمال اولنه بوطريقله استعمال اولنسه
شديد مفاصل اغريسنه وفرنك چيجكرينه فائده ايدر بو اغاجك
فعلى ومنافعى جوب چينيدن وسغير اغاجندن ازدكلدر اكر بو اغاجدن
بر پاره سنى اغريان ديش اوزرينه طوتسه لر اغريسين ساكن ايلر
صفين كيكى عربجه ايل ديرلر طبيعتى صوق وقورودر اتنى بيك سوداليرى
ارتورر اكر بونى بوزندن بر مثقالنى بر مثقال كثيرا ايله ايچورسه لر
اسكى اسهالى قطع ايدر وصارى بلغمى كيدر ويغر صقلرى يارنسنه نافعدر
وقال تولو كونه مناسبدر اكر ديشه سورسه لر ديشلرى اغرتدر
محكم ايدر اكر در يسندن بر پاره كتورسه لر مضر جانورلر اكا يقين
اوليه اكر قانينى قاغرسه لر وبر مثقال قدر ايچسه لر اسكى اسهالى
كسر ويغر صقلرى يارنسنى بو ايدر اكر ذكرينى قوردوب ايچسه لر
بلاون صوقمنه نافعدر اكو سركه ايله ايچسه لر جماعه قوت ويرر
اكر برادم بازوسنه بغليوب كتورسه آوجه سيلاوى يقين كلميه

حرف الطاء

حرف الطا طاوشان عربجه ارنب ديرلر فارسيجه خركوش ديرلر
پاضى سياهندر ابودر بعضلر ديرلركه بر يل اركك بر يل
دبشى اولور اما چوق طوشان صيد ايدن كيمسنه لر نقل ايدرلركه
ارككلرك قارنلر يارنده بعضيسنك ايچندن يوروسى چقديغى
نقل تواتر مرتبه سنه ايرشمشدر خاطره خطور ايدر بو يدركه خنثى

اوله زيرا بعضلر دخى نقل ايلرلر ايلديلركه اركك بشيشى اشد وخنثى ديشيسى
دخى اركك آشركن كوكره خنثى اولدقلرى متعين اولدى وبو قوللر تاييد
ايدر طبيعتى اسيى دروقرودر اكر دماغنى بشوروب يسه لر خسته لكدن
صكره عارض اولان ال وايق دتره مه سين دفع ايلر اكر طوشان مايه سنى
سركه يله مصروعه ايچورسه لر منع ايلدى وقالا ادويه لر كبى ويا دزهر
كيبدر خصوصا يلاون صوقمنه نافعدر اكر طوشان مايه سنى بر غورت
حيضدن پاك اولدقدن صكره اوچكونه دكين نصف درهم قدر
ايچسه حامله اوليه اكر قانينى بهقه سورسه لر كيدر اكر جله باشنى
ياقوب آيونك داءيچ ياغيله وسركيله قرشدروب صاجى وصقالى
دوكيلن يرلره سورسه لر اول مرضى يتورر اكر طوشانك جله سين
ياقسه لر اندن اوچ درهم قدرين بو كلرنده طاش اولانك كيمسنه ايچورسه لر
طاشلرينى پاره ليوب چيقره اكر طوشانى بشوروب نقرسى اولان
كيمسنه وجميع سفاصلى اولان كيمسنه صوينى سوزوب وايچنه كيروب
اوتورسه غايتله نافعدر اكر طوشانك نجاستندن نصف درهمدن
بر درهمه وارنجه دوشكه اشيين كيمسنه ايچورسه لر ترك ايدر اكر اتنى
يمكه مداومت ايلسه لر دوشكه ايشه مدن فراغت ايدر اكر طوشانك
صاغ كوزينى بر كيمسنه كندوده كتورسه خلق كوزنده هيبتلى اوله
اكر طوشانك قانينى قاورسه لر زهرلى اوقدن اكسه لر زهرلى
دفع ايدوب اوكلر اما طوشانك اتنى يدكدن صكره اوستنه سيخوش
انار صوينى ايچه طين مختوم مشهوردر لميه اطه سندن كلور اول
اطه يه مخصوصدر جميع ولايته اندن منتشر اولور طبيعتى صوق قدر
قرودر جميع زهرلرك ترياكدر وجميع زهرلى جانورلرك زهرينى
دفع ايلر وزهرى قوصدرر قلبه قوت ويرر مفرحدر تقويت
قلب ايچون كلاوب ايله استعمال ايدرلر وزهرلرى دفع ايچون صيجق
صو ايله وطورقاونى صو ايله استعمال ايدرلر صوقدن غيرى طلا
ايدرلر وقدوزكلب اصرده وغنه دخى نافعدر وبر امزيره لرك اوزرينه
بال ايله قارشدروب ياقو ايليسه لر نافعدر واسكى اوكولمز يارهلرى
بتورر طورقاونى عربجه شبث ديرلر طبيعتى ايكنجى درجه ده حاردر
اولكى درجه ده قورودر يللرى تحليل ايلر وخلطلرى بشورور طبيعتى
تليين ايلر اكر زيت ايله قيناد وب اغريلره سورسه لر كيدر وياو ورى تجديد
واكر ياقوب ذكر ده اولان اوكلمز يارهلره اكسه لر بتورر اكر قيندروب

يمه دله غليظ قالن تعولد ايدر
اصلوجى ياغلر ايله بشعور يكسن مزاجى
اشتياولمادطعمشانك مص

صوینی ایچسه‌لر بولی ادرار و صنجوغی دفع ایدر و قارین شیشمه‌سنی
کیدرر و بوکرك و مثانه اغریلرین ازاله ایدر و تازه سنی دوکوب صیقوب
صوینی الوب قولاق اغریسنه طاملدنسه‌لر وجعنی کیدرر اما دائما ایچه‌لر
کوزه ضعف ویرر و منی قطع ایدر طوز عربجه ملح دیرلر طبیعتی اسیدر
قورودیلری طاغیدر یاشلقلری قورودر جلا ویرر طوکنش خلطلری
اریدر طوزی اعتدال اوزره استعمال ایلمك لونی کوزل ایلر اما زیاده
استعمال اولنسه قانی یقر و بکزی صارردر فضلانك چقمه‌سنی اسان
ایلر معده‌دن طعامی ایندرر اکر طوزی سرکیده حل ایدوب مضمضه
اتسه‌لر دیش اتلرینك فسادینی دفع ایلر اکر اسیجقله اغزده طوتسه‌لر
دیش اغریسنی دفع ایلر اکر غرغره اتسه‌لر بلغمی کسر و دماغی پاك ایلر
اکر اکله یاره‌لرینی طوز ایله و سرکیله یقسه‌لر ایو اولور انس بن
مالك حضرتلری پیغمبر علیه الصلوة والسلامدن روایت ایدر که
بیورمشلر سید ادامکم الملح یعنی سیزك قاتقلریکزك اولوسی
توزدر و حضرت علیدن رضی الله عنه مرویدرکه بیورمشلر من
ابتدا غذاءه بالملح اذهب الله عنه سبعین نوعا من البلاء یعنی
شول کیمسنه که طعامه بشلدقده طوز ایله بشلیه حق سبحانه و تعالی
اندن یتمش درلو بلالری کیدرر حرف العین عنبر مشهوردر ایو
اشهب اولاندر طبیعتی ایکنجی درجه‌ده اسیدر و اوچنجی درجه‌ده
قورودر قوجه کشیلره نافعدر دماغه غایت قوت و قلبه راحت
و روح و حواسه نافعدر صوق معده اغریسنه و غلیظ یللری
سوررر و سده‌لری کیدرر ایام وباده قوقوی و بخور ایتمك
و ایچمك هوانك عفونتنی کیدررر اکر عنبر شمامه‌سنی فالج اولان
و اغزی اکیلن دائما قوقسه اول مرضلردن قورتله و کثرت استعمالی
قانه غلیان ویرر اصلاحی سکنجبین ایله دروا کثنی ایو ادیب
عود مشهوردر طبیعتی ایکنجی درجه‌ده اسیدر قورودر و سده‌لری
فتح ایدر یللری طاغیدر و یاشلقلری کیدرر و بکرلره قوت ویرر
دماغه زیاده نافعدر و حواسه قوت ویرر و فرح ارتورر بخور
اتسه‌لر باشده بلغمی ایندرر صوقدن اولان ادرار بولی دفع ایلر
و معده‌نك عفونتنی دفع ایلر و یاشلغنی کیدرر و معده‌یه عظیم
قوت ویرر عناب مشهوردر طبیعتی معتدلدر قانك غلبه‌سنی
و حدتنی دفع ایلر نیه سنده کوزل قان حاصل اولور او کسوروکه

حرف العین

و صولوغانلغه نافعدر و بوکلر اغریسنه و مثانه و کوکس اغریسنه نافعدر
قورو سنك نفعی کوکسه یاشندن زیاده‌در خامسینك طبیعتی قبض ایلر
اما اولمشنی اسهال ایلر و حرارتی دفع ایلر و قوردا شیندیرن کلری مرضی
دفع ایلر خصوصا عناب صوینی سکنجبین ایله ایچه‌لر بیراغنی دوکوب
اکله اوستنه اکسه‌لر نافعدر اما ابتداده اکله‌نك اوستنه بال سوروب
صکره بعده اکلرا کیراغنی قیندروب برقاچ کون ایچسه‌لر
کچیکه نافعدر عود الصلیب مشهوردر فاوانیا دخی دیرلر طبیعتی
اسیدر و قورودر کتوریه‌سنی صرعه نافعدر معده اغریسنی کیدرر
و نقرسه نافعدر یمشی نافعدر یمشنی بخور ایلمك صرعه و جنونه نافعدر
اکر یمشندن معصوملرك بوینینه طاقسه‌لر اغلمه‌لرینی دفع ایلر
و یمشندن دوز بیلری یاغی صرع دوتنك بوینینه چکسه‌لر مشکله
و زعفران ایله سذاب صوییله اول مرضندن خلاص اولور اکر کوکنی
دکوب برنی بغلیوب مصروع اولان دائما قوقلسه نافعدر بعضیلر
دیدیلرکه کوکنی و یمشینی بخور ایلمك هر مرضه نافعدر اکر یبانلرده
کزن ادم بیله کتورسه جمیع افاتدن امین اوله اکر کوکندن بردرم
قدر بال صوییله خاتونلر ایچسه‌لر حیضلرینی یورودر عود القهر
عربجه عقرقرحا دیرلر طبیعتی اوچنجی درجه‌ده اسیدر قورودر صوقدن
حاصل اولان دیش اغریلرین ساکن ایلر خصوصا سرکه‌ده اصلدوب بعده
اول اغریلین دیش ایله ایصرته‌دورسه اکر چکنسه‌لر زیاده حکمر اکر
دوکوب باشه اکسه‌لر دماغی قزدررو نازله‌لری دفع ایلر و غلیظ
خلطلدن اولان صرعه نافعدر و جینمه‌سی دخی صرعه دفع ایلر خصوصا
صاقینا ایله جینیه‌لر معده‌دن بلغمی کیدرر و جماعه قوت ویرر
خصوصا مزاجی بارد رطب اولنلره اکر سرکه ایله قیناتدوب مضمضه
اتسه‌لر کوجك دلدوشدوکنه نافعدر و بلغمی مزاج اولنلرك دللری
کوشکلکنی ازاله ایلر عبد السلام عربجه یبروح الصنم دیرلر
حالا خلق ایچنده مشهور اولان لفاح بوغندندر طبیعتی صوقدر
قورودر اقواسی کوکنك قبوغیدر یمشی کیچه ایله اویومغه قادر
اولمیانلره نافعدر ایودر و صفراوی اولنلره قوقه‌سی نافعدر
یمه‌سی دکلدر و او یشدریجی درمنهدر و غشیان کتوررر و قوصدرر
اما چوغی قاتلدر تخمنی نیسه‌لر بدنی شیشوردر و بوزنی سمردر
قزدرر حتی کورنلر حامله چقمش صانورلر مقدار استعمالی

نصف درهم وارنجه دک تجاوز اولنیه کوکنک قبوغندن دخی استعمال
اولنجق نصف درهم وارنجه دردخی زیاده اولنیه اکر التی قیراط مقداری
بال صویله ایچسه‌لر بلغم وصفرایی قوصدرر وکوز اغریلرینی ساکن
ایتدیکیچون دخی استعمال اولنور زیرا اویشدریجیدر **عقیق** مشهور
طاشدر طبیعتی صوغق قورودر انواعی چوقدر مقبولی یمنیدر
کلور عقیقدن خاتم کتورمک فقری ازاله ایدر وقلبه قوت ویرر
نته‌کم پیغمبر علیه الصلوة والسلام سوردی تختموا بالعقیق فانه ینفی
الفقر یعنی عقیق یوزک طاقنک زیرا عقیق فقری اغنا ایدر عقیقدن
اوچ خصلت واردر اول کیمسه عقیق کتوره آدم خصمنه جواب ویرمکده
عجز چکمز وصلزم اولمز ایکنجی سحر فنی عضودن قان اقرسه اقمز اوله
اوچنجیسی عقیق کتورن ادمک دیشلری علتدن امین اوله اکر بر
عقیق کل اولنجه یقسه‌لر لطیف اولور قرولغی زیاده اولور ایکی
دانق قدر ایچسه‌لر قلبه قوت ویرر خفقانی کیدرر اکر کوز اوتلرینه
قوسه‌لر کوزنه قوت ویرر کریکلرین کوزل ایلر اما یانمدوغی همزنده
اولورسه قانی طوتر اکر ظاهر بدنده ایسه اوستنه اکلر اکر داخل
بدنده ایسه ایچه‌لر بر مثقال وارنجه ایچمه‌سی جائزدر **حرف الغین** حرف الغین
غوغنا حکمای متقدمینک کتابلرنده ذکر اولنیان اجزانک برمجهولی
بودر بوجبین ماچیندن کلور بر صاری ضمغدر صاری صبره بکزر
تخمی سی ودادی بوقدر طبیعتی اوتلکی درجه‌ده استیدر قورودر
بعضیلر بوغینی اوندک عصاره‌سیدر ظن ایلمشلر اما ایله دکلدر
بلکه بو بر شریف دوادر که مختلف خلطلری چقارمده عجایب
فعلی واردر قوصمغله چقارور و سهولتله تیز سورور و اسکی مرضلردن
قورترر و استعمالی دخی اساندر خصوصا نازک مزاجلره واوغلنجقلره
وقادینلره خاتونلره دخی ضرر ایلمز دزلر مقدار شربتی دورت حبه‌در
التی حبه‌یه دک درمزاجی قوی اولنلره اما قوی المزاج اولنلره اون
ایکی حبه‌یه دک جائزدر کلبشکر ایله استعمال ایدرلر خصوصا نفسلرینی
کوجیله الوبه یرنلره متقدمه استسقایه زیرا قاننک صوینی اسهال
ایدوب انجه رطوبتی سورر و استسقانک ماده‌سنی صورر یعنی چکر
بلغملری معده‌دن چقارر قوصمغله و سورمکله بو فعل ایسه استسقایه
نافعدر و دماغک صوقلقدن حاصل مرضلرینه دخی نافعدر جکرک
ومعده‌نک بکلکلوینه وسده‌لرینه وغیری مرضلرینه نافعدر صاریلغی

کیدرر

کیدرر و صوقکوکس مرضلرینه دخی نافعدر و بولی وحیضی ادرار ایلر
ومفصللر اغریسنه نافعدر وکوزه صو اینمه‌سنی منع ایلر قولاق چکلمسنه
واوتمه‌سنه و قولاق صاغرلغنه وخفقانه وانواع جنونه نافعدر
حاصل کلام بر اسکی ماده‌لی مرض یوقدرکه بونی دفع ایتمیه التدن
ازاله ایدر بر مبارک دوادر **غاریقون** مشهوردر مقبولی بیاضیدر
وخفیفدر طبیعتی ایکنجی درجه‌ده استیدر قورودر غلیظ خلطلری
قطع ایدیجیدر سده‌لرینی اچر وصاریلغی کیدرر و صرعه نافعدر
وعقرب ویلان صوقمه‌سنه نافعدر اکر اوزرینه یاقو ایدرلرسه
عقرب صوقمنه شراب ایله بر مثقال ایچورلر وداخل بدنده اولان
اغریلرک جمله‌سنه نافعدر قلبه قوت ویرر و بلغمی و سوداوی سورر
اکر برابری اسارون ایله و بال ایله معجون ایلیوب مداومت
ایلسه‌لر استسقای لحمیه و زقیه نافعدر اکر برابری بازبال
ایله استعمال اولنسه اسکی بلغمی اوکسوروکه نافعدر اوندایله
استعمال اولنسه بوکرکلرده اولان طاشی پاره‌لر چقاررلر و اغرینی
دفع ایلر **غافت** مشهوردر بعضیلر قیون اوتی دیرلر طبیعتی حرارته
مائلدر اوکنجی درجه‌ده قورودر لطیفدر جکرک سده‌لرینی اچر
مجرالرینی پاک ایلر معده‌یه وجکره قوت ویرر اکر خنزیر اچی اغنله
قرشدروب اوکلمز یاره‌لره اورسه‌لر ایو ایلر و سده‌دن اولان ستمه‌کره
غایتله نافعدر **حرف الفاء فرنجمشک** فلنجمشک دخی دیرلر طبیعتی
اوچنجی درجه‌ده استیدر قورودر دماغ سده‌لرینی اچر قوقمغله
ویمکله سورمکله و بلغمدن و سوداون اولان خفقانی دفع ایلر
و صوغق معده‌یی اصلاح ایلر و قلبه قوت ویرر و غلیظ طعامی
هضم ایتدرر و کوزل اکلردر و سوسه‌یی دفع ایلر و دیشلرک دبنک
اتلرینی بکشدررر و زیاده قوت ویرر **فراسیون** بعض دیارده
ایت سیبه کوچری دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه‌ده استیدر قورودر جکرک
و طلاغک سده‌لرینی اچر کوکسی و افجکری پاک ایلر اکر قینیوب
صوینی شکر ایله و یاخود بال ایله یا انجیر ایله ایچسه‌لر صلوغانلغه
واوکسوروکه نافعدر و داخل بدنده اولان اعضایی پاک ایلر
و قوت ویرر **فندق** عربجه بندق دیرلر طبیعتی اوکنجی درجه‌ده
استیدر قورودر معده‌یه ثقیلدر اکر قبوغیله قیندیوب ایچسه‌لر
بلغمی دفع ایلر و نوازلی منع ایلر و نزله‌دن ناشی اوکسوروکه غایت

حرف الفاء

بورکی یاربود اوردجه فلوسقوکی

نافع در اکر فندق ایچنی دوکوب اون ایکی درهم قدری بال صویله ایچسه لر
اسکی اوکسوروکی کیدرر اکر فندوغک ایچنی قاوروب انجوقیر ایله
قرشدروب یسه لر صوقنزله لری پشورر و دماغک جوهرنی ارتورر
وجماعه قوت ویرر اکر فندوغی انجیر ایله و سودایلجی ابیله دوکوب
بال ایله قرشدروب یسه لر صوق زهرلرک ضررین دفع ایلر خصوصا
عقرب صوقمش آدم یسه غایت نافعدر فستق مشهوردر ایکنجی درجه ده
حاردر رطوبتده بیوستده معتدلدر فستدق یمک صوقزهرلی
جانورلرک صوقدوغنه نافعدر و قلبه قوت ویرر و کوکک بروسینی
ازاله ایدر وجماعه قوت ویرر و اوکسوروکه نافعدر و اوست قبوغی
معده یه قوت ویرر و اسهالی قبض ایلر اکر اوست قبوغنی اغزده چینسه لر
اغز قخوسن کوزل ایلر و اکر اوست قبوغندن شکر ایله شربت یاپوب
ایچسه لر و باکونلرنده هوانک فسادنی اصلاح ایلر فلکس مشهوردر
عربجه ریحان دیرلر طبیعتی استیدر قوردر اکر قوقسه لر قلبه و دماغه
قوت ویرر اکر اوزرینه صو صاچوب بعده قوقسلر اویخو کتورر اکر
تخمندن ایچسه لر صفراوی اسهالی کسر و کوکک بروسنی دفع ایلر امراض
سوداویه نافعدر بخاری حدیثلرندندر پیغمبر علیه السلام بویورمشلر
من عرض علیه ریحان فلا یرده فانه خفیف المحمل طیب الرائحة یعنی
شول کیمسنه که اکه ریحان عرض اولنه انی رد ایلمسون زیرا کتورمه سی
خفیف و رائحه سی لطیفدر حرف القاف قهوه مشهوردر عربجه
بون دیرلر یمنده بتر جمیع ممالکه اندن کیدر و ناسک اکثری انی
قاوروب بعده دوکوب و صو ایله پشوروب طریق معهود و مشهود
اوزره کاه سکر قاتوب و کاه قاتمیوب ایچمکه معتاد اولمشلردر
بونک طبیعتی غالب احتمال بودرکه اعلا و لطیف اوله زیرا انده اخچق
قابضلک و برجزئی خارلق و مفتح لک واردر پس مرکب القوادر
اما یبوستی درجه ثانیه ده در قاوریلدقدن صکره بر مقدار حرارت
کسب ایلر عادت معهود اوزرینه پشوروب صوینی ایچسه لر قاندن
و بلغمدن اولان رطوبتلی امراضه نافعدر زیرا مجففدر و اخلاطی
عفونت قبولندن منع ایدر و معده یه قوت ویرر و جکرک سده لرینی
آچر و بولی ادرار ایدر و وجع مفاصله و فالجه نافعدر زیرا قوتنی چیدر
خصوصا عود ایله عنبر ایله استعمال ایده لر و فکری قوی ایلر و ذهنی
صاف ایدر و نازله لره و رطوبتدن اولان اوکسوروکه نافعدر لکن

حرف القاف

قهوه چوق ایچمک سودا آرتورر و باش اغریسین کتورر و بواسیره
مبتلا اولنلره ضرردر اصلاحی شکر ایله و بادم یاغیله در و یاخود
ایچمزدن اول شکر ایله قیموق و یاخود بادم یه لر بعده قهوه یی ایچه لر
ضرر ایلمز اما معقول اولان بودرکه صفراویلر و سوداویلر تخفیف
البنیه اولنلر آزایچه لر کثرتندن احتراز ایده لر قاتر قویروغی
عربجه ذنب الخیل دیرلر چیچکی صاریدر کوزل قوقر طبیعتی ایکنجی درجه ده
استیدر قوردر چچکنده رطوبت واردر کوکل بولانتیسین دفع ایدر مفتح
سده در غلیظ خلطلری دفع ایدر و مدرردر و معده یه غثیان
کتورر مصلحی کل بالیدر یا مصطکی یا انیسوندر و یاخود رازیانه در
مرتباسندن مقدار شربتی ایکی درهمدن بش درهمه دکدر اما
تخمندن بر درهمدن ایکی درهمه دکیندر غلیظ بلغملری و مفاصلده
اولان فضلاتی چقاررر و بوکرکلری پاک ایلر و بولی ادرار ایلر
و بوکرکده و مثانه ده اولان طاشلری اریدر و بر دخی تولد ایتمکی منع
ایدر اکر قره چچکندن نیم برشت یومرطه صاریسیله استعمال ایلسه لر
خنازیری تحلیل ایلر و بونکله دوزیلن سکنجبین طلاغک سده لرینی
آچر و طلاغک بیکلکی کیدرر اکثر یاقی ایتمک ایچون استعمال اولنور پس
بونک ایله قوصه لر یان اغریلرین و نقرسی و بوکرک مرضلرینی دفع
ایلر قرصه جیران نوعندندر بکزر بو روم جیرانیدر جیران عربیدر
فرقی بارکیرک کهیلاننده فرقی کبیدر امانیه انی تصغیر اتدندن
ایودر دم غلیظ پیدا اتدکیچون سوداویلره مناسب دکلدر
بلکه مزاجی بارد و رطبا اولنلره مناسبدر قره باش مشهوردر
عربجه اسطوخودوس دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه ده استیدر
قوردر اکر قینیدوب صوینی ایچسه کوکس اغریسین کیدرر و سوداوی
و بلغمی اسهال ایلر اکر بونکله اسهال ایده مداومت اتسلر صرع علتی
و مالیخولیادن قورتر شربتی ایکی درهمدن بش درهمه دکیندر
اصلاحی کثیرا ایله در اکر سکنجبین ایله ایچرلرسه اصلاحه حاجت
یوقدر بو اوت خاصیتیله دماغدن و قلبدن سودایی اخراج
ایدر و قلبه قوت ویرر اکر چچکنی شکر ایله یاخود بال ایله
گلبشکر کبی بشرسلر عدت بش درهم قدر هر کون استعمال ایلسه لر
سودایی کیدرر و مفرح قلبدر و صوقیدن حاصل اولان اشیانک
جمله سنه نافعدر ازاله ایدر قرنفل مشهوردر هندده کلور طبیعتی

والخلاطی عفونتدن منع ایلر
والاشتعاله قوت ویرر

اوچنجی درجه ده اسیدر قورودر اغزنك قوقوسنی کوزل ایلر سلس بولی
وبولك قطره قطره کلمه سنی دفع ایدر اکر صوقدن حاصل اولدیسه
قرنفلدن نصف درهم قدر سحق ایدوب تازه سود ایله علی الریق
ایچسه لر جماعه عظیم قوت ویرر واستسقا ایله حمیه یه غایت نافعدر
زیرا صوق جیکری قزدرر قوت ویرر ودماغه قوت ویرر نازله لری
اینمه سنی منع ایدر وامراض سوداویه یه نافعدر حاصل کلام اعضای
رئیسه یه قوت ویروب جماعه قدرت حاصل ایلر استعمالی نافعدر
قاقوله مشهوردر ایکی نوعدر بری کبیری بری صغیردر کبیرینك
طبیعتی ایکنجی درجه ده اسیدر قورودر هاضمدر ویللری تحلیل ایلر
ومعده یی قزدروب قلبه قوت ویرر وفرح ایلر غثیانی وقوصمغی منع
ایلر وصغیرینك طبیعتی درجه اولده اسیدر ایکنجی درجه ده قورودر
جیکره ومعده یه قوت ویرر هاضمی کبیرندن زیاده در کوکسده وبوغازده
ومعده ده اولان رطوبتلری کیدرر **قنطریون** مشهوردر ایکی نوعدر
بری صغیر وبری کبیردر ایکیسنك طبیعتلری اوچنجی درجه ده اسیدر
قورودر اکر کبیرینی شکر ایله قیندروب ایچسه لر ضیق النفسه واسکی اوکسوروکه
مبتلا اولنلری مرضندن قورتارر وحیضی ادرار ایدر وقارنده اولان
اولی اوغلانی چیقارر ودیرسینی افساد ایلر ایچمکله واشقه دن کتوری مکله
وقان توکورنه نافعدر اما صغیرینك تازه سنی اسکی یاره لری بتورر
وقوروسنی مرهملره قاتوب استعمال اتسه لر یاره لری اکر ایکی مثقالنی قیندروب
شکر ایله ایچسه لر بلغم ایله مخلوط سودایی سورر وصرعه نافعدر
وصاری صویی اسهال ایلر **قنه** عربجه حنا دیرلر مشهوردر طبیعتی
معتدلدر اکر صو بیله قیندروب اتش یاقدوغی موضعه دوکسه نافعدر
مضمضه اتسه لر اغزده اولان یاره لری دفع ایلر اکر معصوملر جیجك
چقرمغه باشلدقده صو ایله خمیر ایدوب طبانه یاقو ایلسه لر بلطف الله
کوزنده چقمغی منع ایدر اکر معصوملرك النه یاقو ایلسه لر کوزلرینه
ماده اینمکی منع ایلر خصوصا یاش کشنیج صو بیله خمیر ایدوب اورسه لر
وکشنیج صو بیله خمیر اولان قنه یی اتش یاقدوغی یره اورسه لر زیاده
نافعدر **قاربوز** مشهوردر عربجه بطیخ دیرلر طبیعتی صوقدر
یاشدر حمای محرقه وکوندن اثری طوتمه یه نافعدر ومعده سنده
وجیکرنده صفرا تولدنی منع ایدر بولی ادرار ایلر مثانه یی پاك ایلر
اکر اوندن قاربوز صو بیله اصلدوب ایچسه لر استسقایه نافعدر

قاورن مشهوردر عربجه بطیخ اصفر دیرلر طبیعتی صوقدر یاشدر
اما طاتلوسی حرارته مائلدر ومدر بولدر قاوقده وبوکرکده اولان
طاشی پاره لر بکرکی صاف ایلر ومعده ده قنغی خلطی بولورسه اکا
دونر معده یی افساد ایلر اما چوق یمك معده یی کوشتك ایلر اکر قاورن
معده ده فاسد اولورسه زهر کبی اولور پس سکنجبین ایچوب قوصمق
کرك لایق اولان ایکی طعام بیننده یه لر طعاملر ایله بیله یه لر وایام
وباده قاورن یمك جائز دکلدر اکر کوککنك قورو سندن بر مثقال
دوکوب بال صویی ایله ایچسه لر معده ده اولان اخلاطی قوصمق ایله
چقارر اکر جکردکی دوکوب صو بیله ازوب وسوزوب صوینی
ایچسه لر اسکی اوکسوروکه وکوکس اغریسنه نافعدر اکر صوغوق صو ایله
ایچسه لر صوسزلغی قطع ایدر ودوکته کوکس اغریسنه بلغمیه وحمای
محرقه وحمای صفراویه یه نافعدر وجکرك سددلرینی اچر ومجرای بولی
دخی اچر **قباق** عربجه قرع دیرلر طبیعتی صوقدر یاشدر اکر پشوروب
یالکز یسه لر هر قنغی خلطی بولورسه اکا دونر اکر خلط بولمزسه کندندن
حاصل اولان خلط بلغمی اولور اکر اغذیه ایله بیلورسه اغذیه سنه دونر
اکر قباغی پشوروب صوینی صقوب بال ایله وبر نطرون ایله
ایچسه لر معتدل اسهال ایلر اکر شکر ایله تربیه اولنورسه طاتلو برك
اصلحی اولور دماغه وامراض سوداویه یه زیاده نافع اولور سودایی
ازاله ایدر کوزل قان حاصل اولور بوقوق طبیعتی اسی اولنلره مزاجنه
غایت نافعدر وصوسزلغی وحرارتی ساکن ایلر که حرارت کبده دخی
نافعدر انس رضی الله تعالی عنه دن مرویدر پیغمبر علیه الصلوة
والسلام حضرتلری قباغی چوق سورلر ایمش که انه یکثر
الدماغ ویزید العقل یعنی بو قباق تحقیقا دماغی چوغالدوب عقلی
زیاده ایلر **قنه قوروغی** عربجه حب العالم دیرلر طبیعتی بارددر ورطبدر
اسی شیشلره یاقو ایلسه لر نافعدر اتش یقدوغی یره سورسه لر
فائده ایدر اکر کل یاغیله قرشدروب اسیدن اولان باش اغریسنه
سورسه لر کیدرر اکر صیحقلقدن کوز اغریسنك ابتداسنده صوینی
کوزه چکسه لر ایودر تمر کبی ایچمکله وطلا ایتمکله ایودر علی الریق
ایکی اوج کون استعمال اولنه ویبونه وجربه ایچمکله وطلا ایتمکله عظیم
فائده سی واردر **قیماق** عربجه زبده دیرلر طبیعتی حاردر رطبدر
اکر شکر ایله یسه لر صوتی کوزل ایدر اکر بال ایله یسه لر ذات الجنبه

وذات الرئه یه نافعدر ماده لری پشوررمکه مفیددر وادنی سمزدر واکر
بیلاوک صوقدوغی یره سورسه لر نافعدر اکر شکر ایله و بادم ایله
یسه لر اوکسوروکی و بوغاز خشونتنی کیدرر قار عربجه اوز دیرلر
طبیعتی اورده‌ک طبیعتی کبیدر سودایی تحریک ایدر معقول اولان
یاوروسنی استعمال ایلمکدر مزاجی بارد اولنلرک منیسنی ارتورر و جماعه
قوت ویرر قایسی عربجه مشمش دیرلر طبیعتی بارد و رطبدر تازه سی
صفرایی ارتورر قورسی قطع ایدر و قانک حدتنی تسکین ایلر معده ده
هر قنغی خلطی بولورسه اکا دونر تازه سنک و قورسنک ضررنی
شکر و انیسون دفع ایلر اکر جکر دکندن بر درهم ایچسه لر صوغالجانلری
قورور سورر قرلجق عربجه قراسیا دیرلر طبیعتی معتدلدر قابضدر
اکر پشندن یسه لر اسهاله و بغرسق یاره لرینه مناسبدر و صفرایی
کسر و معده یه قوت ویرر و بخاری منع ایدر و جکر حرارتنی سوندررر
اکر بیر اغنی دوکوب جراحتلره اکسه لر بتورر قوزوق طبیعتی صوقدر
قورودر صفرایی کسر انسهال حدوثر قانک حرارتنی تسکین ایلر صوسزلغی
دفع ایلر و صفرایی سورر و ستمه نک حرارتنی سوندرر و معده دلی
علوفی کیدرر و جکره قوت ویرر قزلبوجه عربجه قوه دیرلر طبیعتی
ایکنجی درجه ده اسیدر قوروجیکری و طلاوغی پاک ایلر و سده لرینی
آچر بول و حیضی ادرار ایلر اکر سرکه ایله قندعب باض بهقه سوره لر
کیدرر اکر بال صو ایله ایچه لر صاریلغه نافعدر قایلوبغه عربجه
سلحفات دیرلر طبیعتی رطبدر اکر اتندن یسه لر بخنفه و جماعه قوت
ویرر منی یی زیاده ایدر و سیله و جمایی دفعه نافعدر قوندخیلی عربجه
جندبیدستر دیرلر اوچنجی درجه ده اسیدر [illegible] صوق زهرلو
جانورلر صوقدوغنه نافعدر و عقرب صوقدوغنه سورسه لر
نافعدر اکر بورنک دلکلرینه سورسه لر ام الصبیانه نافعدر
مزاجی بارد اولنلره مناسبدر بلغمی کیدرر و صوقدن اولان
قولنجه و بلغمی و صوقدن اولان خفقانی ازاله ایلر و ریحی اچمکله
و سورمکله کیدرر قدرت حلواسی عربجه شیرخشت دیرلر
و بر نوع ترنجبین دیرلر معتدلدر حرارتدن اولان اوکسوروکه
نافعدر مزاجی اسی اولنلره مناسبدر اکر اربه صو ایله ستمه طوتنلره
ایچورسه غایت مناسبدر مقدار شربتی یکرمی درهمه دکیندر قطران
الطجه در ترکجه [illegible] طبیعتی اوچنجی درجه ده حار و یابسدر بعضی

بتون نقله ازدواینه بتون نسخه‌لرده [illegible] لکن اصحی بتون نقله درهم

ادرار

ادرار ایلر و مسهلدر صرعدن و جنوندن خلاص ایلر و صوقجیکر
اغرسینی کیدرر اکر بر مثقالنی بال ایله و سرکه ایله ایچسه لر طلاوغ اغریسین
کیدرر اکر بعد الطعام بقله مقدارینی بال ایله قریشدروب یسه لر طعامی
هضم ایلر و اکشی ککرمکی کیدرر اکر بال ایله یسه لر آق جکرده اولان
اسکی یاره لره نافعدر اکر قینادوب صوینی الوب اغزنی و کوزینی
یقسه لر کوز اغریسین و اغز اغریسین کیدرر و کوبک صقوب
و صوین الوب قولاغی اغرینک قولاغنه طاملتسه لر نافعدر قلیه
مسک مشهوردر عربجه نباددر لر معرب دیارنده بیان کدیسنه
بکزر بر حیوان واردر کوبکی ایله دبری اراسنده بر جقور یری
واردر اول موضعده حاصل اولور قاشق ایله صیرو بالورلر
ابتداء النفقده اغز قوقار بر نطو رطوقده صکره کوزل قوقر
طبیعتی اوچنجی درجه ده حاردر ایکنجی درجه ده رطبدر یا معتدلدر
اکر زعفران ایله ایچسه و سوسه نی و جنونی و مالخولیایی کیدرر
زیاده فرح ویرر و حواسه و ذهنه قوت ویرر اکر یالکز صو ایله
ایچسه لر غشیانی و خفقانی کیدرر و معده اغریسین دفع ایدر
و اولاد کتورمدن خاتونلر کوچ جکیوب اسانلغنه طوغرسا اکر شیشلره
و چبانلره سورسه لر پشورر و اسکی یاره لری کیدرر و اوکلدر
اکر اچی بادم یاغیله قریشدروب صاغر قولاغنه طمزورسه لر قولاغنی
آچر و سمعی قوی ایلر و قولاغک صحتن حفظ ایدر اکر کوزده
قیل بتسه و قبقلری قوی ایلر اما مزاجی حار اولنلره مناسب دکلدر
زیرا صداع احداث ایدر و سود خلقه سبب اولور مصلحی صندلدر
کافوردر اکر صقال یرینه یا بیق یرینه سورسه لر قیللری تیز بتورمکه
سببدر مقدار شربتی بر دانکدر حرف الکاف کهربا مشهوردر
حکما متقدمین جوزدر و محدثین کلری اغاجک صمغی اولمق اوزره
تحقیق ایلمشلردر عشاق استادی اولان و سقوریدس دخی
دخی بویله منقول ایدر جالینوسدن دخی بوکونه منقولدر بعض
ناس دخی بونی مصنوع ظن ایدوب صمغ سکر ایله در یسندلر توقال
کبی یاپرلر دیو تحقیق ایلمشلردر اما بو مذکور اتک جمله سی خلاف
صوابدر بنم یانمزده صواب اولان حکیم سنانیوسک علم طبده
اتدوکی کتابده مذکور اولاندر اول کتابده دیر که کهربا دریانک قعرنده
بر نکاردر قینار چقار عنبر و زفت و نفط یاغی قینایوب چقدوغی

حرف الكاف

كبي اولمكاردن اقار چقار هوا طوقندقده بولندغي صورت اوزنه
طوكار اكر طوكمزدن اول ايچنه اغاجدن طاشدن حيواندن هرنه
دوشوب ايچنده بولنور ايسه بيله طوكوب ايچنده قالور بو كهربا اوچ
نوعدر بري بياض بريسي دخي قرمزي سياهي دخي بولنور اما ازدر
معلوم اولسون كه بو كهربانك معدني نفط ياغي معدني كبيدر بعضي
انجيدر لكن اول بلادده اول معدنده زاجيه وشليجه بولنور اول
كهربانك دوكه سني ايجاب ايدر بر ظن ايدرلر كه انك طوكمسي اولر
يوك اولبقعه نك خواصندندر اوله بو كهربانك اكثر چقمه سي
اقليم سابعده درنجه واسوج وفلمنك وفرانسه ولاتيلرينك بعض
يرلرنده اولور مقبولي اسوج ولاتندر برو سيادرلر بر قلعه
واردر اندن كتوردكلر بيدر بو كهربا ايله سايرا كا مشابه صمغلر
بيننده فرق اولدركه تجار بو كهربايي بر شيشه قرانجه دكين سوده
اولجين ده صمان باره سنه ياخود برقيا[illegible] طوتسه لر
صماني وقلي قپار الغورزير اكهربا وكاه ربا صمان قاپجي ديمكدر
زيرا كه ذكاه صمانه ديرلر ربا قاپجي ديمكدر وانواعنك ابو سحي صاري
اولور شفاف وبراق اولاندر غالبا كهربانك معدني طبيعتده
نفط ياغنه وزفت ياغنه يقين اولور كانته بو ايكي سنده مركبدر
دليل بودركه تجار فرعه وانبيق ايله تقطير اولنسه انبيقدن
طاملين طوتشماده وتخوده نفط ياغي كبيدر بودر بنده قلور
زفت كبيدر وطبيعتي حار و يابسدر وجميع نزله لره وصرعه وسكته
وفلجه ولخناق رحميه نافعدر وهر بريندن اولورسه قاني كسر وسل
مرضنه نافعدر ومنيه ومذي اقدوغني كسر وعسر بولي منع ايدر وعسر
ولادته نافعدر اكسير بروده كهربايي بخور ايلسه لر اولبريدن جانبوزلر
تجار شيخ ابو علي سينا ايدر اكر كهربادن نصف درهم قدر الوب
دوكوب صغوق صو ايله ايچسه لر خفقاني كيدررر قان توكرمكي
وقوصمغي ازاله ايدر ومعدده دن دوكيدي خلطلري منع ايلر اكر
مصطكي ايله استعمال اولنسه معده يه قوت ويرر ونزخير ٭
نافعدر **كل** عربجه ورد ديرلر طبيعتي درجه اولده باردر ايكنجي
درجه ده يابسدر صويي بلغمي منع ايلر حرارتدن اولان باش اغريسنه
كيدررر سوسه لر بدنك رايحه سني كوكجك ايلر معجوني جيكره
ومعده يه قوت ويرر طعامي هضم ايتدررر كوكله فرح ويرر
قلبه

فارسيجه

قوت ويرر حرارتدن اولان خفقانه زياده نافعدر وبلغمي وصفراي
اسهال ايلر اكر قوري كلي دوكوب اغز اغريسنه سورسه لر دفع ايدر
وچبك وقزامق چقان يرلرينه سورسلر واكسه لر زياده نافعدر
كافور مشهوردر طبيعتي اوچنجي درجه ده بارد و يابسدر اكر دوكوب
بورونه چكسه لر قاني كسر اكر حرارتدن اولان باش اغريسنه كلاوبله
سورسلر اغريي دفع ايلر اكر اغز اغريسنه سورسلر كيدرر اكر ايستي
شيشلره سورسلر نافعدر لكن چوق قوقسي سهر ايراث ايلر وجماعه
ضعف ويررر ومحرور المزاج اولنلرك حواسنه قوت ويرر وايستي
شيشلره سورسلر ايستي زهرلرك ترياقيدر **كرفس** مشهوردر انواعي
چوقدر جمله سنك طبيعتي حار و يابسدر اكر يسه لر اغزك قوقوسني كوزل
ايلر وسده لريني آچر وديدلديي اغريلري ساكن ايلر ويللري تحليل
ايلر واوكسوركي كيدررر وجيكره وطلاغه وبوكركلره ومثانه زياده
نافعدر اكر قيندوب صويني ايچسه لر استسقايه وعسر البوله نافعدر
ومثانه ده اولان طاشلري پاره لر چقاررر وشهوت جماعي زياده ايدر
اما مصروعه ضرر ويرر وتخمي يمك ياني اغريلرينه نافعدر وانحقر مغي
دفع ايلر لكن حامله خاتونلر كرفسدن چوق يميلر زيرا طوغان اوغلانلري
مصروع اولورلر يا مجنون اولورلر ديمشلر غايت احتراز ايده لر
كراس عربجه قراصيا ديرلر طبيعتي حار ورطبدر معده ده اكلنمز
تيز اينر اكثريا چوق يسه لر استسقا ايلر بش طعام اوستنه يمك ضرردر
زيرا استسقا ايلر وهر قنغي خلطي بولورسه اكا دونر طبيعتي اسهال
ايدر خصوصا جكر دكيله **كوينك** عربجه هندبا ديرلر بر بريستي اولور
وبوستانيسي اولور طبيعتي بارد ورطبدر سده لري آچر معده يه
وجيكره قوت ويرر مزاجي استحا اولنلره بالكيفيه فائده ايلر مزاجي
بارد اولنلره بالخاصه نافعدر اكر ايستيدن اولان خفقانه باقو
ايلسه لر دفع ايلر وقلبه زياده قوت ويرر وكوز اغريسنه نافعدر
وسودني كوزه طاملتسه لر كوزده دوشن بياضي كيدررر اكر كوكني
اصلندوب ايچه لر بيلان وعقرب وآري صوقدوغنه نافعدر پيغمبر
عليه الصلوة والسلامدن مرويدر كه بيورمشلر كلوا الهندبا
ولا تنفضوه فانه ليس يوم من الايام الا وقطرات من الجنة يقطر
عليه يعني هندبايي يك وسلكمك يعني توز وتپراغني سلكمك زيرا
كونلرده بر كون دكلدركه اول هندبانك اوستنه جنت قطره لرندن
بر قدر

قطره لر طامزر **كنون** عربجه كموندر ديرلر طبيعتی اسیدر قوردر یللری
تحلیل ایلر و رطوباتی قوروددر قابضدر و عسر البوله نافعدر و مثانه ده
اولان طاشلری پاره لر بولی ادرار ایدر و یلدن اولان طلاوغ شیشنی
کیدرر ویکله یاقو اتمکله اکر شراب ایله ایچسه لر عقرب صوقدوغنه
نافعدر **کستانه** عربجه شاه بلوط دیرلر طبیعتی معتدلدر اکر بیسه لر
سلس البولی کیدرر و غداسی جوقدر و جماعه قوت ویرر و طبیعتی
قبض ایلر زهرلره نافعدر بولی کوزلر ایلر اما استسقایه ضرردر
و ریحه موافقدر کلدی **کادیوس** مشهوردر توریجه قصه جق محمود
دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه ده اسیدر قوردر اسکی اوکسوروکه نافعدر
استسقانک ابتداسنده استعمال اولنسه فائده ایدر بولی و حیضی
ادرار ایلر و قارنده اولمش اوغلانی چقارر اکر قینادوب ایچسه لر
ستر لرده اولان صاریلغی کیدرر و مثانه ده اولان طاشی پاره لر
کمافیطوس مشهوردر طبیعتی ایکنجی درجه ده صار و ایکنجی درجه ده
یابسدر صاریلغه نافعدر و جکرک سده لرینی آچر و حیضی و بولی
ادرار ایلر اکر بال صویله قیناد و ب ایچسه لر یان باشی اغریسنه نافعدر
اکر ارقه اغریسنه و یان اغریسنه یاقو ایلسه لر دفع ایدر **کل ارمنی**
مشهوردر عربجه طین ارمنی دیرلر طبیعتی بارد و یابسدر یورکده
اسهالی طوتر و قان لچنه و قان توکورنه نافعدر و حمدن اقان
قانی کسر و کوکسدن نازله لری دفع ایلر اکر کلاو ایله یا شراب
ایله یا سرکه ایله ایچسه لر وبایه عظیم نافعدر و ضیق النفسه نافعدر
و سل اولنلره نافعدر و طاعون چیقرن کیمسنه امین اولور **کوکار**
ایچچام فستغنه درلر عربجه حب الصنوبر دیرلر طبیعتی حار و یابسدر
مانیدر خلطلری پشورر و یللری تحلیل ایلر و غداسی جوقدر
منیی زیاده ایلر اکر بال ایله استعمال ایلسه لر جماعه زیاده قوت
ویرر و اوکسوروکی کیدرر و اق جیکری رطوبتدن پاک ایلر و بوکرکی
و قاوقدن قوملری کیدرر و اق جیکری رطوبتدن پاک ایدر اکر دائما
یسه لر اعضایی قوی ایلر و کوشک بدنی قوی ایلر **کندلك** عربجه
کندر دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه ده اسیدر و ایکنجی درجه ده قوردر
ضعیف معده یه قوت ویرر و صوق خفقانی کیدرر و قوصمغی منع
ایلر اکر جینسه لر باشدن بلغمی جکر الور اکر مصطکی ایله جینسه لر دیل
اغرلغنی ازاله ایدر و بلغمی زیاده جکر طاعون زماننده بخور ایتمک

وبائی دفع ایلر و اکر جینسه لر رطوبتدن حاصل اولان اوکسوروکی کیدررلر
و دیشلرک دیبلرینی محکم ایدوب پکشدرر و قلبه قوت ویرر و بدنجت
و دماغی زیاده ایدر لکن اکثرت استعمالی جذام یا بهق ایراث ایدر
کدی اوتی عربجه اساروندیرلر کدی اوتی دیدکلری نه سبب اکر
کدینک اوکنه قوسلر یورونی کوزنی سوررر و اوستنه یوارلنور
غایتله مفتون اولور اندن اوتوری کدی اوتی دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه ده
اسیدر قوردر اکر بر درهمدن اوج درهمه وارنجه مزاجی بارد و
رطب اولنلر ایچسه منیی زیاده ایدوب جماعه قوت ویرر و معده یی
و جیکری قزدررر و دخی ادرار و اسهال ایله ارتوق رطوبتلری
چیقرر حیضی و بولی ادرار ایدر و بوکرکلره و مثانه یه قوت ویرر
و بوکرکلرک طاشنی پاره لر و بولی بولنی خلطلردن پاک ایدر **کوکرجین**
عربجه حمامه دیرلر طبیعتی حار یابسدر جماعه غایت قوت ویرر
خصوصا یورو سی بلیجدر خفیفدر لکن محرور المزاج اولنلر
قوروق صویله یسه لر اکر کوکرجین یاوروسین دردی اکن قارنینی
یاروب یلان و عقرب صوقدوغی یره اورسه لر زهرینی جکر
الور **کللك** عربجه محل دیرلر طبیعتی حار و رطبدر آدمی سمردر
و جماعه قوت ویرر لکن بطی الهضمدر کللك اودنی بر کیمسنه مسکله
قرشدروب یانده کتورسه خلقك کوزینه شیرین کورینه اکر
جیکرندن صیجقله نصف مثقال قدر مصروع اولان ادمه
یوتدرسلر غایت نافعدر اکر اودینی کوزه چکسه لر کوزك نورینی
ارتورر ظلمتنی دفع ایلر **کچی** عربجه معز دیرلر اتی غلیظدر سودا
ارتورر اکر طرناغنی اوده بخور اتسلر یلانلر قچارلر اکر تکه نك
طرناغنی یاقوب بال ایله قارشدروب صو ایله دوشکه ایشین
کیمسنه ایچورسلر ایشه مز اوله **کنه نجی** خروع دیرلر طبیعتی
ایکنجی درجه ده اسیدر قوردر اکر تخمندن اوج دانه سنی سحق ایدوب
بال شربتیله ایچسه لر بلغمی اسهال ایدر و معده یی کوشک ایدوب
غثیانی کتورر و اشتهایی کیدرر اکر دوکوب سکللره اورسه لر
کیدرر و یوزده اولان لکه لری سورسه لر کیدرر اکر یبر اغنی
دوکوب آربه اونیله قرشدروب بلغمی شیشلره اورسه لر یاقو ایلسه لر
تحلیل ایلر و اغریسین ساکن ایلر **کبره** عربجه کبر درلر اکر کوکنك
قبوغنی سرکیله تربیه ایلیوب یسه لر شهوتی تحریك ایلر و معده یی

نسیان دفعی
هر صباح کوزین کسوده غایت نافعدر

دیکر
سوره فاتحه بر سرجه لو جناغه
ننکر ایده یاده ج کل صوییله
اذه و ایچه مفیددر

حرف اللام

بلغمی سوروب طلاوغك وجیكرك سده‌لرینی آچر پاك ایلر كثیرا مشهوردر
طبیعتی معتدلدر اوكسوروكه نافعدر واق جیكرك خشونتنی كیدررر
اكر بال ایله قرشدروب اغزه قویوب اریدكه یوتسه‌لر صوتی
طوتیلدوغی كیمسه‌نك صوتنی آچر اكر اصلدوب كوز اغریسنه طلا ملتسه‌لر
نافعدر كچی بوینوزی عربجه خرنوب دیرلر طبیعتی حرارتده و برودتده
معتدلدر ایكنجی درجه‌ده یابسدر تازه‌سی اسهال ایلر قوروسی اسهالی
قبض ایلر اكر یاشنی دوكوب سكلره سورسه‌لر كیدررر اكر جكروكنی
دوكوب صو ایله قینادوب برنك یرلره سورسه‌لر نافعدر حرف
اللام لسان ثور مشهوردر طبیعتی اولكی درجه‌ده اسیدر یابسدر
قلبه غایت فرح ویرر وقوت ویرر وطبیعتی یومشدر سوداوی
وبلغمی خلطلری سورر چقارر وسوسه‌لری كیدررر و بورلری
او غیاسنی دفع ایدر اكر قیندوب صوینی شكر ایله ایجسه‌لر اوكسوروكی
كیدررر وكوكسده اولان خشونتنی كیدررر اكر بر اغزی یاقوب
كوینی معصوملرك اغزی اغریسنه قویسه‌لر دفع ایلر لیمون مشهوردر
قابنك طبیعتی حار و یابسدر معده‌یه قوت ویرر وطعامی هضم
سمین اولور واغز قوخوسن كوزل ایلر و زهرلرك ضررنی دفع
ایلر وقلبه قوت ویرر اما لیمونك ایچی بارد یابسدر اكر بهقه
وتمره كوسه سورسلر كیدررر وغلیظ خلطلری كسر وبلغمی تحلیل
ایلر وچكی صو قدن اولان زكامی دفع ایدر وسده‌لری اچر جكرد
كنك طبیعتی حار و یابسدر جینسه‌لر دیش اغریسین كیدررر
اكر اكشیسنی ایجسه‌لر صفرادن اولان قوصمغی كیدررر وغثیانی
دفع ایدر وباش اغریسنی و باش دونمه‌سنی وكوز قراریاسنی دفع ایلر
وسودادن اولان خفقانی یعنی یورك اوینماسنی ازاله ایدر سمه‌لو
كسیله غایت مناسبدر وزهرلی جانورلرك زهرینی دفع ایلر
لاخنه عربجه كرنب دیرلر طبیعتی حار یابسدر غلیظدر نفاخدر
سودا ارتورر اصلوجی یاغیله وكمون ایله یا سمز اتیله بشورمكدن
سنی چوغالدر وجماعه اشتها كتورر واسكی اوكسوروكی كیدررر
وبونكیاسهال ایلر مناسب شربتلر ایله قرشدروب بیلاوان صو قالن
آدمه ایجورسلر نافعدر اكر صوینی بورنینه چكسه‌لر باشنی تنقیه
ایلر ورعشه‌یی ازاله ایدر اكر جیك یرلر اغزی سركه ایله یسه‌لر طلاوغی
كیدررر اكر تخمندن ایكی مثقال ایجسه‌لر قرنده اولان صوغالجانی قورد

اكر بال ایله طلاوغه یاقی ایلیسه‌لر كیدررر اكر جیجكلك اجلد نفع ایدر ایله تسبیه ایلسه‌لر نفع ایدر بلغمی سعال ص

قورد

حرف المیم

چقارر لعل مشهوردر طاشدر طبیعتی معتدلدر ایوسی بدخشاندن
كلندر اكر بر كیمسه بر ساعت یكرمی ادیه اغزی لعلدن یوزك طاشی
ایدوب كندوده كتورسه او كیمسه قورقولی دوش كورمیه لعل
كتورمك شهوت جماعی تحریك ایلر دیمشلر لاجورد مشهوردر
طبیعتی حار و یابسدر سوداوی سورر چقارر قانه قارشمش
خلطلری سوروب قانی صافی ایلر ولونی كوزل ایلر وغم وقسوتی
قلبی كیدررر وقلبه قوت ویرر ومالخولیایه وسوداویه نافعدر
وحیضی ادرار ایلر واكر سكللره سركه ایله سورسلر كیدررر
شربتی بر درهمه دكیندر لادن مشهوردر طبیعتی حار و یابسدر
اكر كل یاغیله خلط ایلیوب قولاغه طاملتسه‌لر اغریسینی كیدررر ساكن
ایلر بابادیه یاغیله حل اولنوب هر اغرییه سورسلر تسكین ایلر
واوكسوروكلرینی كیدررر اكر معصوملرك باشنه سورسلر نازله
لرینی دفع واوكسوروكلرین ازاله ایلر اكر باشه یاقو ایلیسه‌لر نزله‌لره
نافعدر اكر معده اوستنه یاقو ایلیسه‌لر معده‌یه قوت ویروب
غثیانی كیدررر و معده‌نك یاشلغنی ازاله ایدر حرف المیم مجوقان
حكمای متقدمین‌نك كتابلرنده یازلمیان اجزالردندر بو بر بیاض
كوكدر دادی بو قدر ازجق یاقمه‌سی واردر یكی دنیاده مجوقان
دیرلر بر شهردن كلور وبو كوك یكی دنیادن كلوب بو اقلیمده شهرت
بولالی ونوزیل انجق واردر بو براو تدركه كوكلری چوق اولور
وبوداقلری یا اوستنه دوشنوز یبراغی مدوردر وبر اغنده
طمرلر واردر كشنیج كبی یمشلری اولور سلقم سلقم تموز آینده یتشور
وكوكی قالك اولور سمز قباق كوكی كبی حتی بعضیلر اولدیارده
سمز قباق كوكی ظن ایلمشلر اما دكلدر زیرا سمز قباق یاقمه‌سی وحدتی
ظاهردر اما بو كوك ایله دكلدر وبو كوكی بال ایله یا شكر ایله تربیه
ایدرلر سایر كوكلری تربیه اتدوكلری كبی طبیعتی ایكنجی درجه‌ده
اسیدر قورودر انده هم قوت مسهله واردر وهم قوت قابضه
واردر بلغمی وصوییاسهال ایلر رفقله وصاریلغه نافعدر وباش
اغریسنه نافعدر وخنازیره و صرعه نافعدر واسكی نازله‌لری
كسر ایدر اوتری وجع مفاصله وبیان اغریسنه نافعدر وبوكركلر
اغریسنی وقولنجی دفع ایلر وصلوغانلغه واسكی اوكسوروكه نافعدر
واسكی سیمه‌لره وفرنك مرضنه كیدررر وبونك مقدار شربتی

بر مثقاله دكر نسخه

اوغلنجقلره نصف درهم وبیوکلره بر درهم وکنج یکتلره ایکی درهمدر
ماده‌یی بشوروب طبیعتی تلیین ایلیوب وبجر الرئی آجدقدنصکره علته
مناسب شربتلر ویره‌لر وانیانر صویله یا آنیسون صویله یا بادرنجبویه
صویله هر قنقیسی بولنور ایسه اولور ایسه اولور استرلرسه سفوف
ایدوب بیه‌لر استرلرسه اصلدوب صوینی ایچرلر اکر مسهل کل شربتیله
ایچرلرسه زیاده موافقدر خصوصا صفراوی اولنلره ودیمشلرکه
اکر ییدکدنصکره نصف ساعت قدر اویوسه‌لر کوزل اسهال ایلر وکوکل
دونمکی منع ایلر خصوصا مسهل ایچمکی کره‌یه کورنلره ونفرت ایدنلره
مناسبدر اصلاحجیسی داوندر اصلاحجی کبیدر وجکرده واغجه طرلرده
ورحمده اولان سده‌لری آچر وختناق رحمه نافعدر اما حکیم زکوتو ایلدی
شربتی ایکی درهمدر اولان سده‌لری آچر وختناق رحمه نافعدر اما
حکیم اوچ درهم دیدی وبونك بر نوعی دخی واردر جلا یا دیرلر طبیعتی
ومنافعی بونك کبیدر لکن بو اندن قویدر محموده عربجه سقمونیا
دیرلر طبیعتی اوچنجی درجه‌ده اسیدر قوروردر صفرایی زیاده سوردر
وبدنی صفرادن پاك ایلر لایق اولان بودرکه مزاجی حار اولنلر وصبیلر
وقلبی ضعیف اولنلر وخفقانی اولنلر استعمال ایتمیه‌لر وزیاده
اسی کونلرده وزیاده صوق کونلرده استعمال ایلمیه‌لر واصلاح
ایلمدکجه استعمال ایلمیه‌لر وطریق اصلاحی بودرکه بر المانك یا ایوانك
باشنی کسوب وایچنی اویوب محموده‌یی طولدوروب بعده ینه
قپاغنی قپایوب واغاجدن چوبلر ایله میخلیوب اوزرینی خمیر ایله
قابلیوب فرونه قومقدر تاکه خمیر بر خوشجه پیشنه بعده فروندن
چقاروب وصوق اولدقدنصکره مطبوخ وسرتبا اولمش محموده‌یی
چقاروب استعمال ایده مقدار شربتی بر دانکدر ایکی دنکه وارنجه‌یه ومعده‌یه
قوت ویره وبغرسقلردن دفع مضرت ایده شکر ایله استعمال اولنمق
کرکدر مصطکی کبی یا کثیرا کبی ولایق اولان بودرکه زیاده بکلیمجق
ایلمیه‌لر زیرا اعلی ضعیف اولور وعقرب صوقنه سورمه‌سی وایچمه‌سی
نافعدر اما حامله خاتونلره ایچورمیه‌لر زیرا دوشوریر یا قرنده‌کی
اوغلنی اولدورر مسك مشهوردر طبیعتی اوچنجی درجه‌ده حاردر ایکنجی
درجه‌ده یابسدر اکر محرور المزاج اولان کیمسنه خالص مسکی قوخلسه
بورننك قانینی اقدر اما اسکدیجه حرارتی ضعیف اولور سوادلو
ضعیف اولمش قلبه زیاده قوت وفرح ویرر وآدمك ترتیبی کوزل

ایلر

کوزل ایلر وظاهرده باطنده اولان اعضالره قوت ویرر خصوصا
اعضاء رئیسه‌یه زیاده قوت ویرر اکر ازجق زعفران ایله بورنه
چکسه‌لر صوقدن اولان باش اغریسینی دفع ایلر ودماغه قوت ویرر
وما لخولیالی کیدررر پیرلره ومزاجی رطوبت اوزره اولنلره خصوصا
صوق ولایتلرده وصوق زمانلرده نافعدر اما یکیتلره مزاجی
حرارت اوزره اولنلره واسی شهرلرده واسی زمانلرده ضرردر
وسودادن اولان خفقانی کیدررر وفکری کوزل ایلر وفلج مرضنه
مبتلا اولنلره وسکته‌یه نافعدر مازریون عربجه خمر دیرلر طبیعتی
درجه ثانیه‌ده صوقدر یاشدر اکر پشوروب ییه‌لر غداسی زیاده
اولور اکر قوباروب ییمه دل ییسه‌لر معده‌نك المینه نافعدر بوغازی
یومشق ایدر وبولی ادرار ایلر اکر تخمندن ایکی درهم قدر ایچسه‌لر
احتلامی کسر وشهوت جماعی ضعیف ایلر ودائما یمك کوزه ضرردر
وصوسزلغی کسر وغثیانی منع ایدر بعضیلر دیرلرکه صولرك
اختلافنه دوادر اکر صویی ایله ارپه اونی خمیر ایدوب اغرین
کوزه یاقو ایلسه‌لر وجعنی تسکین ایلر واکر سرکه ایله اصلدوب
ییسه‌لر صفرا انجارندن اولان باش اغریسینی دفع ایدر اما صلوغان
مرضنه وکوکس اغریسنه مبتلا اولنلره ییمیه‌لر زیرا ضرردر مرسین
عربجه آس دیرلر طبیعتی صوقدر قوروردر یمشی قان توکورینه ایودر
ومثانه سنده احتراق اولنه مناسبدر معده‌یه قوت ویرر والدرار
بول ایلر وعقرب صوقنه نافعدر واوکسوروکی کیدررر وقوصمغی
منع ایدر وصوسزلغی قطع ایدر اکر یمشی قیندروب صاچه یاقو ایلسه‌لر
صاچی قرارده اکر اریه اوینله کوز اغریسنه یاقو ایلسه‌لر نافعدر براغنك
عصاره‌سی مبالغه ایله صاچی قرارد اکر ایچسه‌لر اسکی اسهالی کسر
وقولتق قوخوسنی کیدررر وقلبه قوت ویرر خفقانی کیدررر دفع
ایلر اکر براغنك صقندوسندن بش درهم ایچسه‌لر زیاده ترلکی
دفع ایلر اکر براغنك صوینی کوبك التنه سورسه‌لر صفرادن
اولان اسهالی کسر مکه ایریغی عربجه اذخر دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه‌ده
اسیدر قوروردر بولی وحیضی ادرار ایلر وجکردر المرینه نافعدر
سده‌لری آچر واخلاطی پشوررر ومثانه‌ده اولان طاشی پاره‌لر
واستسقایه نافعدر بوکلره واقجکره نافعدر اکر قیندروب
صوینی اغزده مضمضه ایتسه‌لر صوقدن حاصل دیش اغریسینی

دفع ایدر مرجان مشهوردر طبیعتی ایکنجی درجه ده صوقدر قورودر
قابضدر قان بکنه نافعدر قانی طوتر خاصیت ایله وفرح ویرر اکر دیشی
سوردسلر مجلا ایدر وقوی ایدر وبعضیلر دیرلر که اکر جن طوته
نك ونقرسه مبتلا اولانك بوینه اصه قوسلر خلاص اولور مصر
بقلاوسی عربجه ترمس دیرلر طبیعتی درجهٔ اولیده اسیدر ایکنجی درجه ده
قورودر اکر دوکوب کوبك اوستنه یاقوایلسه ویاپسه ویاقندوب
ایچسه لر قارنده اولان صوغلجانی قیرب چقارر اکر قندوب ایچسه لر
قارنده بهقه سوردسه لر نافعدر اکر اوبوزه سوردسلر کیدرر
اکر ازاجق بیر ایله یا سذاب ایله ایچسه لر جکرك وطلاغك سده لرینی
آچر وحیضی قیدرر واکر اشقدن مر ایله وبال کویتور در لر ایسه قرنده
اولان اولمش ولدی دوشررر اکر قیدوب صوغینی براوده وه دیوارلرینه
صاجه لر تحته بتنی قورار مرجك عربجه عدس دیرلر طبیعتی حرارتده
وبرودتده معتدلدر ایکنجی درجه ده یابسدر جوقیمه لر زیرا
سودا ارتورر ویرامز خبیث مرضلر ظهورینه سبب اولور جذام
کبی وقانی غلیظ ایدر وبونی قلیل ایدر وحبس حیض ایلر جچك
چقارنلره واستی ورمی اولنلره سرکه ایله بشورب یاقوزوق
ایله یمك نافعدر امراض سوداویه ده وما لخولیایه عارض اولنلره
لایق اولان بودر که قطعا یمیه لر ودائما یمسنه معتاد اولنلر
کاهیجه مطبوخ افتیمون ایچمکله ضررینی دفع ایلر مازو عربجه
عفص دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه ده صوقدر اوچنجی درجه ده
قورودر اکر سرکیله بشوروب وسحق ایدوب مقعد شیشلرینه
ومقعد چقدوغنه یاقوایلسه لر نافعدر اکر لحم زاید اوزرینه اکسه لر
کیدررر اکر دیش اتلرینك دبینه سوروسه لر محکم ایلر او بیتمش دیشی
بکتدرر اکر چورمش دیش ایچنه مازونك ایچندن بر پارچه قویسه لر
وجعنی ساکن ایلر سرکه ده اصلدوب صاچه سورسلر صاچی قره
ایلر اکر سحق ایدوب صونك اوزرینه اکوب ایچسه لر اسکی اسهالی کسر
وبغرسقلر یاره لرینی اوکلدر اکر سرکیله سحق ایدوب تمره کوبه سورسلر
کیدرر مازریون قولابره دکلر یدر طبیعتی درجهٔ اربعه ده
اسیدر وقورودر کوجکلر وضعیف بیرلر ومحرور المزاج اولنلره
ویرمیه لر اصلاحی بیر اغنی کسکین سرکه ده ایکی کون ایکی کیجه اصلدوب
بعده سرکه دن الوب وطتلوصو ایله ایکی کره یویوب بعده کولکده قوروتوب

دوکوب بادم یاغیله اووه لمقدر بو منوال اوزره اصلاح ایدوب
استعمال ایلیه لر اکر سودا یا بلغم اسهال ایلمك مراد اولنور ایسه اسهالنه
معین اولور لخلرایله استعمال ایلیه لر تربد کبی وافتیمون کبی
وملح هندی کبی واکر صفرا اسهال مراد اولنورسه صاریصو اسهال
ایلمك مراد اولنورسه هلیلج اصفر وغافث وافسنتین ایله استعمال
ایلیه لر شربتی نصف درهمدر معدنوس مشهوردر کرفس انواعندندر
طبیعتی خارجیا بسدر کرفسدن لطیفدر طعامی تیز هضم ایتدرر
واغز قوقوسنی کیدرر وشیشلری تحلیل ایلر وبولی ادرار ایدر
کوکی قاوقدر وبوکرکدن اولان طاشی اریدر زحیقی وحیض
آچر

حرف النون

مجراس حرف النون نعنا مشهوردر ایکنجی درجه ده اسیدر
قورودر اکر یسه لر جماعه قوت ویررر وقارن ایچنده اولان
صوغلجانی چقارر اکر صوینی سرکیله قرشدروب ایچسه لر
قان توکورمکی کسر والخرقی ایچقرمغی دفع ایلر وقوصمغی منع
ایلر ومعده یه غایت نافعدر وصوقدن ویلدن حاصل باش اغریسنه
یاقوایلسه لر وقودوز کلب اصردوغی یره طوز ایله یاقوایلسه لر
نافعدر اکر جینسه لر دیش صیزیسینی ساکن ایلر اکر جینوب عقرب
صوقدوغی یره اورسه لر غایت نافعدر نخوه هندی فارسیجه نانخواه
دیرلر معناسی اتمك اسیجیدر اتمك خمیرینه قرشدروب چورکلر
بشورورلر عربجه کمون الملوکی درلر اوچنجی درجه ده اسیدر
قورودر کوبك بروسن دفع ایدر وعسر البول کیدررر وزهرلی
جانورلر صوقدوغنه نافعدر اکر قیندوب عقرب صوقدوغنه
اورسلر وجعی ساکن ایدر وطعامی هضم ایتدرر وککردرر قارن
اغریسین وکوکلدوکمنس دفع ایلر وصوق معده یی جکری قزدرر
اما معده سی وجکری خار اولنلره ضرر ویررر مکر سرکه ایله اصلدوب
بعده ازاجق استعمال ایلیه لر بوکرکده ومثانه ده اولان طاشلری
اریدر وقارنده صوغلجانی وتاتار قوردینی چقارر اکر بال
ایله ییرلرسه نوروز اوغی عربجه مخلصه دیرلر اکر بر کیمسنه بر دانه
ایکی درهم وار بجه دکن ایچسه اول کیمسنه یی زهرلو جانور صوقسه
کار ایلمیه اکر صوقدقدن صکره ایچسه زهرینی دفع ایلیه اختیارات
بدیع صاحبی ایدر کونش حمل برجنه تحویل ایتدوکی کونده اوچ کونه
دکین هر کون بر مثقال مخلصه یی دوکوب ایچسه لر اول سنه

ایچنده اکانه قدر زهر ور سلکار ایلیه بواوته مخلصه دیدکلری اندن اوتوریدر
کیم زهرلردن خلاص ایلر انیچون نوروزده اکثر بابوا وتدن مثل ایله
یرلر اندن اوتوری بوکه نوروز اوتی دیرلر **نیلوفر** مشهوردر طبیعتی
اولکی درجه ده صوق ویابسدر چچکنی قوقلق وبخوکتوردماغی
صوق اولنلر چوق قوقلسه لر زیرا دماغلرینی فاسد ایلر اما دماغی
خار اولنلره نافعدر مفرحدر قلبه قوت ویرر قوقیله حرارتدن
اولان خفقانی زائل ایلر ودماغنده وکوکسنده حرارت اولنلره
غایت نافعدر وحرارتلی ستمه یه وزیاده سیوسنی اولنلره نافعدر
حرارتدن اویقوسی کلمیندلرك اویخوسنی کتورر کرك قوقوسی وکرك
ایچمه سی **نخود** عربجه حمص دیرلر طبیعتی اولکی درجه ده اسیدر
قرودر سودی ومنی زیاده وبولی ادرار ایلر سیاهی ادراردر
بیاضندن قویدر اکر نخود صوینی ایلیه اویوزه وغمزکوبه سوریلر
نافعدر اکر خصتین شیشه یاقو ایلسه لر کیدرر قولاق اردنده اولان
شیشلره دخی یاقو ایلك نافعدر نخود یمك دیه کوزل غدا اولور
وریه نك یاره لرینه نافعدر اکر نخودی اصلدوب علی الریق چیکلیسه لر
وصوینی اوستنه ایچسه لر ذکره زیاده قوت ویرر وشهوتی زیاده
ایلر **حرف الواو وشنه** عربجه قره صباهی حامض دیرلر طبیعتی
بارد یابسدر معده یه قوت ویرر وصفرانی کسر وحرارتی تسکین
ایلر وصوسزلغی دفع ایدر واسهالی منع ایدر خصوصا قروسی
قابضدر کوکل دونکی منع ایلر وصمغی اوکسوروکه مناسبدر اکر
کوزه چکسه لر نورین زیاده ایدر **وشق** مشهوردر کومکدر طبیعتی
خار یابسدر لکن حرارتی سموم حنا ندر دارقه اغریسنه نافعدر
بوکر کرده مثانده صو قدرن اولان علتلری دافعدر وجماعه قوت
ویرر بدنی فرد در بیرلره مناسبدر اما محرور المزاجه ضرردر
وشق کورك کیمکی عادت ایدن بواسیر ونقرس رخمتلندندن
امین اولور **حرف الهاء هلیله** مشهوردر اوچ نوعدر جمله سنك
طبیعتی اولکی درجه ده بارد ایکنجی درجه ده یابسدر برسی کابلی
هلیله در حواسنی حفظ ایلر وعقلی زیاده ایلر وذهنی صاف
ایلر وسودا وبلغمی اسهال ایلر بواسیره وریح بواسیره نافعدر
برسی دخی صاری هلیله در صفرایی ورقیق بلغمی اسهال ایلر اکر
اصلدوب صوینی ایچسه لر اسهالی قوی اولور اما ایشونیسه لر

خصتین شیشه

حرف الواو

حرف الهاء

اسهالی

اسهالی ضعیف اولور ومعده یی پاك ایدوب قوت ویرر برسی دخی
قره هلیله در سودایی اسهال ایلر بونك لونی واروح بدنی صاف ایلر
وقانی پاك ایلر وجذامه نافعدر وطلاوق اغریسین کیدرر وبواسیره
نافعدر ومعده یه قوت ویرر معده نك یاشلغنی الوب ازاله ایدر
هلیون مشهوردر طبیعتی اسیدر ویاشدر ییسه لر ایچ ویوکری
تنقیه ایدر وبولی ادرار ایلر ومثانه ده اولان طاشی چقارر وجماعه
قوت ویرر وبوی صوقدروغنه مناسب شربتلر ایله ایچورسلر
نافعدر مضمضه ایلسه لر دیش اغریسین کیدرر **هاوج** عربجه جرجیر
دیرلر طبیعتی خار یابسدر شهوة جماعی تحریك ایلر وحیضی ادرار
ایلر اکر بال ایله تربیه ایلسه لر هضمی کوزل اولور وجماعه قوت ویرر
ومنی زیاده ایلر تورشیسی جکره ومعده یه نافعدر طلاوغی اریدر
مزاجی خار اولنلره مناسب کلدر مکر سرکیله استعمال ایلیه لر اما
مزاجی بارد اولنلره نافعدر خصوصا اجزای خاره ایله بیله استعمال
اولنسه اکر معده ده یاشلق واریسه معده یه قوت ویروب رطوبتنی
کیدرر **هیوفاریقون** بری صاری چچکلی اوتدر طبیعتی اوچنجی
درجه ده خار یابسدر قزدریجیدر حیضی ادرار ایدر بیراغی
یاره لری بتورر اکر چچکندن دکشوروب زیت ایله شیشه یه
قویوب کونشه اصسه لر بر قرمزی کوزل یاغ اولور یاره لره
سوریسه لر بتورر ودریك یاره لریك ایچینه اقتسه لر بتورر
وقینادوب صوینی ایچسه لر یان باشی اغریلرینه نافعدر اکر
تخمندن برازالوب نصفی قدر سناب تخمله ایچسه لر حمای ربعه
کیدر اکر هر کون نصف درهم الوب دوکوب بال صو بیله ایچسه لر
یان اغریلرین دفع ایلر **حرف الیاء یومرطه** عربجه بیضه دیرلر
افضلی طاوق یومرطه سنك نیم برشت بتدر صارسی اخفدر
اعلادر زیرا بدنه تیز سکر وکثیر الغدادر وکوزل قان حاصل
ایدر اما بك پشن ایو دکلدر زیرا بخار تولید ایدر اکر بیاضنی
یوزه سوریسه لر کونش تاثیرنی منع ایدر واتش یاقدیغی یره
سوریسه لر دفع ایلر اکر کوزه یاقو ایلسه لر وجعنی کیدرر
اوکسوروکه نافعدر خشونت صدری ازاله ایدر واوازی یوموشق
ایدر وسیل وضیق النفسه وقان توکورنه زیاده مناسبدر
خصوصا صاریسی ایسیدر ایچمه سی او فقدر اکر زحیری اولان

حرف الیاء

کیمسنه نك حقنه سنه قاتوب احتقان ایلسه لر فی الحال طوتر وجمیع
ساکن ایدر نافع ابن عمر رضی الله تعالی عنه پیغمبر علیه الصلوة
والسلامدن روایت ایلر انبیادن بری حق سبحانه وتعالیه ضعفندن
شکایت ایدر حق سبحانه وتعالی یومرطه یمکله امر ایلدی **یاقوت**
مشهوردر طاشدر اوچ نوعدر بری قزل بری صاری بری کوکدر
امام غوب ومقبول اولان انار دانه سی کبی اولاندر باالخاصه
آتش تاثیر ایلمز ویاقوت جمیع طاشلردن اعزدر اکر سحق ایدوب
قرنفیل ایله یسه لر قلبه زیاده قوت ویرر ویورکی اوینمه سنی
دفع ایلر اکر معجون ایدوب یرلرسه جمیع زهرلرك ضررینی دفع
ایدوب زیاده فرح ویرر حکیم ارسطو یاقوت خاتم طاقنوب ویا
بیوننه اصوب کتوردن آدمه طاعوندن اصابت ایلمز والتشه یانمز
ویلدیم اورمز وخلقك کوزنه هیبتلی کورنور وصویه غرق اولمز
بر ماغنده یاقوتدن خاتم اولان کیمسنه نك صویه غرق اولدوغی
کوروله شدر واهل هندن دیرلر ویدرکه بر آدمك یاننده یاقوت
اولسه اول آدم غیری زماننده جکمدوکی یانی یاننده یاقوت اولدوغی
زماننده جکر وغایت صوصامش کیمسنه یاقوتی اغزینه صوسزلغی
مندفع اولور وغایتله فرحناك اولور **یشم** مشهور طاشدر طبیعتی
صوقدر قورودر یشم کتوردن آدمه یلدرم طوقنمز اکر بر شهرده
یلدرم چوق اولسه انیسه اول شهره بر یوکسك میل یاپوب اوزرینه
یشم وضع اتسه لر بامر الله تعالی اول شهره صاعقه اینمز اکر معده سی
اغریان کیمسنه معده سی اوزرینه یشم اصه قوصه وجمیع کیدرلر
وکتوردن کیمسنه یرامز نظرلردن امین اولور سحر کار ایلمز وقان
توکوردن آدمه ویوررکنده قان کیدن آدمه ایچورسه لر دفع ایلر
وخفقانی ازاله ایدر وجنانی کتورمکله دفع ایدر **باغ** عربجه سمن
دیرلر طبیعتی استیدر یاشدر خلطلری پشورر کوکسی ونوغازی
یومشدر کوکسك خلطلرینی پشورر خصوصا بال ایله یا بادم
ایله اوله وزهر ایچنلره ایچورسه لر تریاق قدر نفعی واردر حتی
بر کیمسنه یی یلان صوقمش یاننده اسکی صغر یاغی وار ایمش اندن
ایچمش زهری دفع ایدوب هلاك اولمه دن خلاص اولمش اکر بوغی
حبس اولان کیمسنه اوچ درهم شکر ایله التی درهم یاغی ایدوب
ایچسه فی الحال ادرار ایدر اسکی یاغی حنا ایله خلط ایدوب باسکی اوینه

سوسنلر

سوسنلر کیده رر **یاسمن** مشهوردر طبیعتی استیدر قورودر ایکنجی
درجه ده قوقوسی بیرلره ودماغی صوق اولنلره نافعدر غلیظ
یللری تحلیل ایدر اکر باشه سوریسه لر صوقدن حاصل اولان باش
اغریسینی دفع ایلر اما چوق قوقولق بکزی صارودر ومکرکه کلاوبر ایتروب
صکره قوقولیه مصلحی کلاوبدر اما یاسمن یاغی صوقدن حاصل امراضه
غایت نافعدر وصوقدن اولان باش اغریسنه سوریسه لر نافعدر
ترلدیجیدر وجمیع مفاصله نافعدر **یاربوز** عربجه فودنج دیرلر طبیعتی
استیدر وقورودر اکر قیندوب ایچسه لر زهرلی جانورلر صوقدوغی
زهرینی دفع ایلر واکر سرکیله قیندوب طلوغه اورسه لر کیده رر
اکر ایچسه لر قارنده اولمش اوغلانی چقارر وسوداییی اسهال ایلر
اکر قورودوب بعده یاقوب دیش دیبلرینه سوریسه لر دیشلرینی بکشدرر
یبلغوج عربجه طرفا دیرلر اکر قیندوب صوایله مضمضه اتسه لر
دیش صیزیسینی دفع ایلر وایچسه لر طلاوغی کیده رر اکر یبلغوجك
اغاجندن بر حناق یاپوب صویی اندن ایچسه لر طلاوغه نافعدر
واسکی اوکسورکه واسهالی کسر وصاریلغی دفع ایدر اکر کوکنی
زیت ایله قیندوب جذام مرضنه مبتلا اولان کیمسنه یه ایچورسه لر
غایت نافعدر اکر بورداقلرینی نکامه وچعك چیقرانلره توتسی
ایلسه عجایب اکر بیر اغنی بوغارنه یاپشسه سلوکه توتسی ایلسه لر
فی الحال دوشر **یبان قسلکنی** مرقولیالس دیرلر عربجه طبوب
دیرلر ایکی درلودر بری دیشی وبری ارککدر طبیعتی ایکنجی
درجه ده استیدر قورودر اکر قیندوب صوینیدن اوتوز
مثقال ایچسه لر صفرایی ویورکده اولان صوتی سورر بعضیلر
زعم ایدرلر که خاتونلر حیضیدن پاك اولدقده صکره ارککنك
بیراغنی دوکوب شاف کبی کتورسه لر ارکك اوغلانه حامل
اوله اکر دیشیسنی ایدرسه دیشی یه حامل اوله **ایکنجی باب**
مرکبات بیاننده در معلوم اولا که مفرد دوا ایله علاج ممکن
ایکن مرکب دوا ایله علاج ایتمك داب دکلدر لکن هر زمان
مقصوده کافی مفرد بولنمز پس ناچار مرکبات ایله علاجه
محتاج اولورز ویاخود مقصوده کافی اولان مفردك طعمی
زیاده مر اولور لازم کلورکه دفع مرارت ایچون اول مفردی
طاتلی ایله ترکیب ایده رز نته کیم صبری بال ایله مخلوط ایدرز ویاخود

ایکنجی باب مرکبات

اول مفردك رایحه سی مزاجه موافق اولمزسه اولور لازم كلورکه
رایحه سی لطیف بر شیء ایله ترکیب ایده رز مثلا خیار شنبه کلاوی ایله
اصلاح ایده رز و یاخود اول مفردك قوتی قوت مرضه نسبت ایله
ضعیفدر اقتضا ایدرکه اول مفرده بر مناسب و معقول شیء ضم
اولنه تاکه عملده قوت و قدرت مرضه غالب اولوب دفع و ازاله سنه
قادر اولور اول مفرد غایت قوی و مرض غایت ضعیف بو تقدیرجه
دخی تحصیل اعتدال ایچون اول مفرده بر مناسب شیء خلط ایدرزکه
درجه ضعفده مرضه معادل اوله و یاخود اول مفردك مرضه
و نحوه مذکوره کرچه مناسبتی وار اما اثری ثابت اولمیوب علی
سریع الزوال اولدیسه انی ثابت ایدر بر مناسب شیء آخر دخی الحاق ایدرز
و یاخود نفوذی بطیء در سرعت اوزره نفوذ ایدر بر شیء ایله
ترکیب ایده رز خصوصا بعض اعضا ایچون مخصوص دوالر
وارددر اول اعضایه نفوذی مقصود اولدقده اول مخصوص
دوالری ترکیب ایده رز مثلا قلبه متعلق علاجلره زعفران
قاتیلور و یاخود مرض مرکب در لازم کلور که اول مرضه کوره
مناسب مفردلردن دوا ترکیب اولنه نتیجه کلام مفرداته محتاج
اولدوغی کبی مرکباته دخی احتیاج محقق و مقرر در بو تقدیرجه
واجب اولدیکه مرکباتی دخی بو بابده ایراد ایده وز پس بو بابی اون
فصل اوزره ترتیب ایلدك **فصل اول** اکثریا یعنی امراض متعدده
ده استعمال اولنان مرکب شربتلر بیانده در **شراب الاصول**
حکمادن ابن ماسویه نك مختاریدر بلغمدن و صفرادن حاصل
سدهلری ابتداسنده نافعدر و سدهلری فتح ایدر **صفتی** کرفس
کوکی و رازیانه کوکی و هندبا کوکی و هردم بهار کوکی و هلیون
کوکی و بوکوکلرك هر برندن قرقر درهم الوب وافر صو ایله
قیناده لر بعده سوزوب ایچنه دورت رطل شکر قاتوب
ینه قیناده لر تا قوامه کلنجه بعده بر چینی قوانوزه حفظ ایده لر
شراب الدینار ابن ماسویه نك مختاریدر غلیظ خلطلری
اخراج ایدر و هر سدهلری آچر و سدهلردن اولان امراضه نافعدر
فرنکلر بو شربتی چوق استعمال ایدرلر **صفتی** هندبانی دوکوب
امراضه نافعدر نعکوب و صقوب صویندن الورکرفس دخی
دکوب صوین الوب هر برندن ایکیشر رطل ولدقجه تقدیرجه

مطلب اشربه بیاننده در

هلیلجه دخی دوکوب صوین الوب و یابانی لسان ثوری و بستانی
لسان ثوری دخی دوکوب هر برینك صوندن بر رطل الهلر و بر مرطبه
اغیله کبو کبی کسدن و ب و سوزوب شکر ایله قوامه کتوره **شراب**
الافنتین الکبیر بو دخی ابن ماسویه نك مختاریدر سدهلری فتح
ایدر اوقیکیب اقوپدر **صفتی** هندبا عصاره سی یعنی صقندیسی
صویی و کرفس عصاره سی هر برندن ایکیشر رطل و هلیلونو یابانی
لسان ثور و بستانی لسان ثور هر برینك عصاره سندن بر رطل
و مجموع عصاره یی بر مرطبه اغیله کسدروب صافی اولدقده اون
التی درهم قر و کل دورت درهم بیان کوکی و انیسون و رازیانه و کرفس
تخمی اوچر درهم سنبل هندی ایکی رطل سرکه ایله قیندروب سوزوب
شکر ایله قوامه کتوره لر **شراب شاهتره** ابن ماسویه نك مختاریدر
جکره و معده یه قوت ویرر و سدهلری آچر و دریده وندم اولان
امراضه غایت نافعدر او یوز کبی و طوزلی بلغم کبی و برص و بهق و شیر
پنجه کبیلره غایت مناسبدر **صفتی** صاری هلیلجه و کابلی یکرمیشر
درهم و لسان ثور چیچکی بنفشه و بلیس و کشوث هر برندن اون التی
درهم بیان کوکی و قر و کل هر برندن دورت درهم افتیمون و بسفایج
یدیشر درهم اریك یوفجانه چکرده کی چقمش قر واوزم نصف رطل
مجموعنی اون رطل صو ایله ثلثی قالنجه قیندره لر بعده سوزه لر و شاهتره
دوکوب و صقوب صوندن و شکر هر برندن اوچر رطل و تمر
هندی و خیار شنبه بالجمله هر برندن ایکی وقیه الوب و ایکی وقیه
شکر ایله مقدما حفظ اولنان صویه قاتدقدن صکره تکرار قیندروب
قوامه کتوره لر **شراب نغنا** بو دخی ابن ماسویه نکدر مختاریدر
معده یه قوت ویرر قوصمغی منع ایدر و اسهالی کسر **صفتی** ایوا
عصاره سی و طاتلی انار و اکشی انار صویی هر برندن بر بچق
رطل قر و نغنا و قر و کل هر برندن اون التی درهم الوب مزبور
صولرایچنده اصلده لر بر کون بر کیجه طوره بعده قیندروب
سوزه لر شکر ایله یاخود بال ایله قوامه کتوره لر اکر قر و نغنا
یرینه تازه نغنا عصاره سی اولورسه دخی اعلادر **السکنجبین**
مدبر حکیم نیقولاوسك مختاریدر سدهلری آچر و قانی صاف
ایلر و اسکی سدهلره نافعدر **صفتی** قره بالدر التون اوتی و طاتلی
قنه سی و بنفشه و رازیانه کوکی و هردم بهار کوکی و هلیون هر یرق

بلغ

کوکی هر بریندن برابر الوب کفایت مقداری انار صوینی مجموعنی سرکده
اصلدوب بعده سوزوب قندلرو شکر ایله قوامه کتورهلر شراب
عرق السوس کوکسی واقجیکری اخلاطلردن پاك ایلر اوکسوروکی
کیدررو ضیق النفسه وذات الجنبه نافعدر صفتی بیان کوکی اون
التی درهم وبالدری قره سکز درهم زوفا دورت درهم مجموعنی
دورت رطل صوده اصلدوب برکون بر کیجه دوره بعده قندوب
سوزه بال وبینی وشکری هر بریندن التمش درهم وکلاب التمی
درهم اسلوب سابق اوزره قیندوب قوامه کتورهلر شراب زوفا
کوکس واقجیکری اخلاطدن پاك ایلر وسعاله وضیق النفسه
وذات الجنبه نافعدر صفتی زوفا وکرفس کوکی ورازیانه کوکی
وفطراسالیون وبیان کوکی هر بریندن اونر درهم وقابی صویلمش
اربه دورت درهم وارپه کوجی تخمی وایواجکردکی وکتیرا هر بریندن
اوچ درهم بالدری قره التی درهم سبستان وعناب هر بریندن اوتوز
دانه قرواوزم یکرمی درهم وانجیر وخرما هر بریندن اونر دانه
شکر بینی ایکی رطل قیندوب قوامه کتورهلر شراب الغافث
ابن ماسویه مختاریدر جکرك سده لرینی اچر واستسقانك انواعنه
نافعدر وسوء القنیه یه نافعدر بولی ادرار ایلر وبوکرکده اولان
طاشلری طاغیدر وطبیعتی تلیین ایدر صفتی رازیانه کوکی
وکرفس کوکی وهندبا کوکی وبیان کوکی ومکه ایربخی وبندکتوت
وبلبن وکل قروسی هر بریندن التی درهم وبالدری قره وباداورد
لسان ثور چچکی وانیسون ورازیانه تخمی وغافث هر بریندن
بشر درهم راوند ومصطکی اوچر درهم سنبل واسارون
هر بریندن یکرمی درهم هندبا عصاره سی وکرفس عصاره سی
هر بریندن ایکی رطل کفایت مقداری شکر اعمال وجه سابق اوزره
شراب الاسطوخودوس بو دخی ابن ماسویه نك مختاریدر
صوق دماغك مرضلرینه وسکر لو مرضلرینه دخی نافعدر فالج کبی
وتشنج کبی واعضا اویوشمق کبی ویوز وکوز اکلمك کبی بونلره
بکزر امراضه جمله نافعدر صفتی قره باش چیچکندن اوتوز درهم
کلك ویادیون وصعتر وانیسون وعود القهر هر بریندن یدی
درهم دارفلفل اوچ درهم زنجبیل ایکی درهم دارچین وسنبل
وزعفران هر بریندن بربچق درهم قرواوزم دورت درهم

دارچین

دارچین وسنبل وزعفران هر بریندن بربچق درهم قرواوزم دورت
درهم بال البش رطل قندوروب قوامه کتورهلر شراب الافتیمون
سوداندن اولان مرضلره نافعدر کرك اجروده اولسون کرك
طشره ده اولسون برص وشیرنجه وخبیث یاره لر کبی صفتی
افتیمون هر بری یکرمی درهم وصاری هلیله وقره هلیله هر بریندن
اون بشر درهم بزرکتوث وشهتره اونر درهم کلکل ولسان ثور
وبادیوز واملج وبلیله وبیان کوکی وبسفایج وغاریقون وقره
باش هر بریندن التی درهم وکل ورازیانه وانیسون هر بریندن
ایکشر بچق درهم اریك یکرمی دانه قرواوزم اوتوز ایکی درهم
تمرهندی یکرمی درهم کفایت مقداری صو ایله واوچ رطل شکر
وایکی رطل اوزم صوییله قینادوب قوامه کتورهلر شراب
عناب بو دخی ابن ماسویه نك مختاریدر اوکسوروکه وذات
الجنبه نافعدر واوازی صاف ایدر وکوکسی یومشادر صفتی
عناب التمش عدد درهم بنفشه وارپه کوجی تخمی هر بریندن بشر درهم
بالدری قره وقابی صویلمش اربه وبیان کوکی هر بریندن سکز درهم
وایواجکردکی وقاون چکردکی وتماروول تخمی وکتیرا هر بریندن
اوچر درهم صولرین عادت مشروح اوزره الوب کفایت مقداری
شکر ایله شربت بشوره لر شراب الافتیمون الملبن بو دخی
بو دخی ابن ماسویه نك مختاریدر معده یه وجکره والات غدائیه
قوت ویرر ومرضلرینه نافعدر ویللری وتحلیل ایلر ومعده اخلاطی
درو معده مرضلرینه عجایب فائده سی واردر صفتی نصف رطل
قدر بلبن واون سکز درهم قدر کل واوچ درهم سنبل هندی
وایکی بچق رطل شراب ریحان وایکی بچق رطل ایو اصو ینی ایچنده اوچ
برکون وبر کیجه اصلدوب بعده قیناتوب سوزه لر وکفایت مقداری
شکر ایله قوامه کتوره لر شراب الخشخاش قروا اوکسوروکه نافعدر
ونازله یی منع ایدر واویخو کتورر صفتی بیاض خشخاش قبوغی اللی
دانه یاش اوله وقره خشخاش قبوغی وبالدری قره وهر بریندن
اون بش درهم وعناب اوتوز دانه وماروول تخمی قرق درهم وارپه
کوجی تخمی وایواجکردکی هر بریندن التی درهم کفایت قدر صو ایله
قیندوروب صوینی سوزه لر کفایت مقداری شکر ایله قیندوروب
قوامه کتوره لر ایکنجی فصل معجونلر وجوارشلر بیاننده در

شراب الافتیمون الملبن

وبیان کوکی بشر درهم ص

معاجین بیانی

معجون جواهر الباردة فرنكلر معجون دیاستنا دیرلر بو نسخه حكماء متقدمین تألیفاتنده یوقدر لكن بو تركیبك نفعی عظیم وقدری جلیلدر سوداده اولان مرضلره نافعدر خفقانی كیدرر وبلغمی دفع ایلر ویرامز ستمه‌لر سببیله قوت ساقط اولمش ایسه بو معجوندن ایدرسلر قوت ویره ایام وباده وطاعونده هر صباح بر مثقالنی لسان ثور صویله یاقوزی قولاغی صویله استعمال ایلسه‌لر نفعی غایتده یوقدر حمای دق وحمای ربعه وسل مرضنه وقان توكن‌لره وبوركلرده كیدنلره نافعدر وبوبرك مرضلرینك جمله‌سنه وحرارت كبده ومعده‌یه فائده ایدر وعفونتی منع ایلر وبو نسخه فرنك كتابلرنده اثبات اتمشدر دولو دولو نسخه واردر جملتنی كوردك لكن بو نسخه اختیار اتدك **صفتی** یاقوت اصفر فرنكلر بوكا دیاستنا دیرلر كانه بو معجون جزء اعظمی در انكیچون ادنی معجون دیاستنا قومشلردر قرنفل مرجان وطین مختوم هر بریندن اون ایكی درهم قرمز مثره منقش ومسك طرامشیغ واغاج قاوونی جكر دكی وزعفران ومرصافی وقرنفل كل وبیاض صندل وقزل وصاری صندل وصغیین كبكی نك بوركندن بو لنان كموك وكنه صغینك یا غنش بوینوزی وقوزی قولاغی تخمی وفیل كموكی براده‌سی هر بریندن دورت درهم وقزل یاقوت وزمرد وكوك یاقوت ولعل رمانی وخام ابرشم والتون ورق وكومش ورق هر بریندن ایكی درهم بادزهر بر درهم كافور ومسك وعنبر هر بریندن ربع درهم تحصیلندن صكره طاشلر وبعض جوهرلری شماق مهرا وستنده كلاوبله سحق ایلیه‌لر بر مرتبه سحق ایلیه‌لركه یاغ كبی اوله ایدوب بر خوشجه قرشدروب وجمله ادویه‌لری بر بریله امتزاج ایدكدن صكره اغاج قاوونی شرابندن بش یوز درهم مقداری شر ابله قارشدروب معجون ایده‌لر بعده برجینی یا خود كومش قوانوزه قویوب حفظ ایده‌لر **معجون قرمز** بو تركیبك ابتدا موجدی ابن ماسویه‌در بعده اطباء فرنك تصحیح ایلیوب هر ایلعز مرضلره استعمال ایدرلر اولدیلر اعضاء رئیسه‌یه وروحلره قوت ویرر وحرارت غریزیه‌یی تحریك ایلر وقلبه فرح ویرر ونفسی مسرور ایدوب وجماعه قوت ویرر واغر بصماغی واونوتقلغی دفع ایدر وباش دونمسی وشقیقه‌یی ازاله ایدر

مسك طرامشیغ مسك كبی ایكیسی واردر براو تدر

و فالجه ودعشه‌یه نافعدر وحفظی وذكاوحواسی زیاده ایدر وقلبه قوت ویروب خفقانی ازاله ایدر ومالیخولیانك انواعنه نافعدر واوكسورو كه وصلوغانلغه وسل مرضنه غایت فائده ایلر ومعده‌یه قوت ویرر وهضمه معین در وسوداden حاصل یللری تحلیل ایدر وریح بواسیری ازاله ایدر وجكره قوت ویرر وسده‌لرینی اچر وبونی صاف ایدوب یوزی منور ایدر وحامله خاتونلره زیاده نافعدر وقرنندن ولدی دوشمه‌دن حفظ ایدر ومصروعلره یدرسه‌لر انلره عارض اولان صرعی دفع ایدر واغلمه‌لرینی دفع ایدر ومعده‌لرینی اصلاح ایدر واسكی اسهاله ویوركنده قان كجنه وبواسیر وطلاوغ مرضلرینه واستسقایه وفرنك مرضلرینه وخذامه وشول مرضه كه فرنكلر اكا اسكوربط دیرلر زیاده نفعی واردر وطاعونه وحمای وبائیه‌یه وسائر امراض بردیه‌نك مجموعنه نافعدر **صفتی** خام ابرشیم یوز درهم ومسك الماسی صویی وكلاب هر بریندن یوز اللی درهم شكر ایكیوز درهم وقرمز اون درهم عنبر وعود ودارچین هر بریندن التی درهم لاجورد وانجو هر بریندن دورت درهم والتون ورق بر درهم ومسك یارم درهم بو مجموعی حاضر ایتدكدن صكره ابریشمی كلاب ایله مخلوط الماصوینده بر كون وبر كیجه اصلادوب بعده بو مشق آتش اوستنه قویه‌لر صویك نصفی قالنجه قینده‌لر بعده ایجنه قرمزی بو مشقدوكوب اول صویك ایجنه قویه‌لر بر قینیه بعده آتشدن ایندوره‌لر حریری وقرمزی بر مقدار اوغه‌لر بعده سوزوب صویی اله‌لر اول صویك ایجنده سكری ازه‌لر وآتش اوزرینه قویوب قینده‌لر تا معجون قوامنه كلنجه بعده آتشدن ایندوره‌لر صوق اولدقدن صكره سائر اجزای دوكوب ازایجنه قویوب قرشدره‌لر والتوندن ویا كومشدن ویا فغفوریدن بر قوانوزه قویوب حفظ ایده‌لر وقت حاجتده مناسب شربتلر ایله بر مثقال استعمال ایلیه‌لر **دواء المسك حلو** حكیم ابن ماسویه‌نك مختاریدر اعضاء رئیسه‌یه قوت ویرر ومالیخولیایه نافعدر اكر ستمه‌سی یوغیسه ونسیانی دفع ایدر وصرعه وفلجه وتشنجه ویوز وكوز اكلدوكنه نافعدر وخفقانی ازاله ایلر وضیق النفسی كیدرر شربتی بر درهمدن بر بوجق درهمه دكین استعمال ایده‌لر **صفتی**

علاج منوی

[illegible]

زعفران وتورنج وزرنباط وعود وبسباسه هر برندن ایکیشر درهم
انجو ویالمش ابریشیم وکهربا ومرجان هر برندن بربوجق درهم
وریحان تخمی وقرص مسك هر برندن بربجق درهم بیاض بهمن
ودارچین وسنبل هندی وقرنفل هر برندن بر درهم زنجبیل
وکبابه ودارفلفل هر برندن بربجق درهم مسك ثلث درهم کفایت
مقداری بال ایله معجون ایلیه لر **دواء العنبر** ابن ماسویه نك
مختاریدر واعضاء رئیسه یه قوت ویرر ومعده یی قزدرر
وهضمه قوت ویرر برودتدن اولان ورحم مرضلرینه نافعدر
ویبرلره وعورتلره مناسبدر شربتی بر درهمدن ایکی درهمه
دکیندر **صفتی** دارچین وتورنج وقرنفل وبسباسه وجوزبوا
وخولنجان هر برندن اوچ درهم سنبل هندی وقاقله کبیر هر
برندن بر درهم زنجبیل وعود وصاری صندل ودارفلفل
هر برندن ایکی درهم عنبر بر درهم ومسك نصف درهم کفایت
مقداری شکر ایله یاکل شراب ایله معجون ایدوب استعمال ایده لر
دواء اللؤلؤ اعضاء رئیسه یه قوت ویرر وقلبه فرح زیاده
ایدر وخفقانی دفع ایلر ومالخولیایی دفع ایلر صرعه وقلجه
ولقوه یه فائده ایدر منافعی چوقدر جواهر معجونی قدر نفعی
واردر **صفتی** صاری صندل وبیاض صندل هر برندن اوچ
درهم کل وبنفشه ونیلوفر وقوزی قولاغی تخمی وسنبا تخمی وقاون
چکردکی وقرص الورد هر برندن ایکی درهم صغیر یورکندن
چقان کموکدن دورت دانه طباشیر وسنبل هندی وزعفران
وانجو وکوك یاقوت وصاری یاقوت ومرجان وخام ابریشیم
هر برندن بر درهم وفیل کموکی براده سی وعود هر برندن اوچ
درهم کافور سدس درهم التون ورقاوی ایکی دانه استه
سفوف ایده لر استرلرسه کفایت مقداری شکر ایله وکلاب ایله
معجون ایشورلر **دواء الورد المسهل** فرنکلر ارمانتکم النزوانم
دیرلر اعضاء رئیسه یه قوت ویرر هضمه یاردم ایلر معده ده
اولان رطوبتلری قورودر وهر مزاجه مناسبدر **صفتی** قورو کل
اون درهم عود وصاری صندل هر برندن ایکی درهم دارچین
دورت درهم مصطکی بر درهم وعنبر ثلثان درهم کفایت
مقداری کل شراب ایله معجون ایلیه لر **معجون الجواهر الحار** ابن

ماسویه

ماسویه نك مختاریدر اعضاء رئیسه یه قوت ویرر وبرودتدن
اولان مرضلره نافعدر فلج کبی وسکته وخفقان کبی ونورك
بایلمسنه ووسوسه یه وجنونه ومالخولیایه زیاده نافعدر شربتی
بر درهمدن بربجق درهمه دکیندر **صفتی** بیاض انجو اوچ درهم
قزل یاقوت وکوك یاقوت وعقیق ویاقوت رمانی وزمرد
هر برندن بربجق درهم وزرنباد مستطیل وتورنج واغاج قاونی
قبوغی ومرجان وکهربا وبسباسه وریحان تخمی هر برندن ایکی
درهم وفیل کموکی براده سی هر برندن بر درهم اق بهمن وقزل
بهمن وقرنفل وزنجبیل ودارفلفل وسنبل وقاقوله وزعفران
هر برندن بر درهم وقرص الورد وعود هر برندن بش درهم
دارچین وخولنجان وزرنباد مستدیر هر برندن بربجق درهم
التون ورقی کموش ورقی هر برندن ثلثان درهم مسك نصف
درهم عنبر ایکی درهم کفایت مقداری کوچج بالی ایله معجون
ایده لر **معجون سلوکی** بودخی ابن ماسویه نك مختاریدر اعضاء
رئیسه یه قوت ویرر ومنی یی زیاده ایدر وجماعه قوت ویرر
صفتی چام فستیغی التمش درهم وانجو ومقشر بادم هر برندن
اللیشر درهم دارچین اون ایکی درهم قرنفل وصندل هر برندن
اوچ درهم عود ودورت درهم عنبر بر درهم مسك سدس
درهم کفایت مقداری سکری کلاب ایله ازوب قندوب قوامه
کتوروب معجون ایده لر **جوارش خولنجان** ابن ماسویه نك
مختاریدر غلیظ یللری دفع ایلر ومعده یه قوت ویرر وهضمه
معین در اکشی ککرمکی ازاله ایدر معده یه غایت نافع علاجدر
شربتی بر درهمدن بر مثقاله دکین در **صفتی** خولنجان وعود
هر برندن ایکیشر درهم قرنفل وبسباسه وکراویا هر برندن
ایکی درهم زنجبیل ودارفلفل وبادنبر واکیر ودارچین
هر برندن بر مثقال وبادیبون وقرونغنغ وقاقوله وسنبل
هندی وکرفس تخمی ورازیانه تخمی وانیسون هر برندن بر درهم
بیاض شکر سکسان درهم کفایت مقداری بال ایله معجون ایده لر
جوارش دارچین ابن ماسویه نك مختاریدر هضمه معیندر
ورطوبتلری قورودر وغدایی بدنه ایصال ایدر شربتی بر درهمدن
ایکی درهمه دکیندر **صفتی** دارچین اون بش درهم کمون واندانه

هر برندن دورت درهم خولنجان یدی درهم قرنفل ودار فلفل وقاقوله
کبیر وقاقوله صغیر وزنجبیل وبسباسه وجوز بوا وعود هر برندن
اوچ درهم زعفران بر درهم مسك ثلثان درهم شکر قرق درهم
کفایت مقداری بال ایله معجون ایدهلر **معجون اطریفل صغیر**
باش اغریسنه نافعدر باشه بخار چیقمغی منع ایلر ودماغی تنقیه
ایلر وکوز اغریسنه نافعدر حفظی زیاده ایدر ونسیانی کیدرر
وبواسیره نافعدر **صفتی** کابلی وصاری هلیله وقره هلیله واملج
وبلیله هر برندن برابر الوب ودوکوب اوچ اغری بال ایله معجون
ایلیهلر بو مذکور اولان معجونلر وجوارشلر مسهل دکلدرلر
اوچنجی فصل مسهل اولان معجونلر وجوارشلر بیانندهدر **معجون**
سنامکی خیارشنبه حکیم نیقولاوسك مختاریدر بیورك سوددن
وسمهلرك حرارتن منع ایلر ویبوستی کیدرر وسوداددن
وصفرادن اولان مرضلره نافعدر **صفتی** اریك اوروك ایکی دانه
وبنفشه بر قبضه وقابی صو ایلمش اربه وانیسون وبسفایج
واصفور تخمی هر برندن بش درهم بالدرغی قره وکلك وافتیمون
هر برندن نصف قبضه قره اوزم سکز درهم رازیانه تخمی وشاه
کوکی هر برندن اوچر درهم مجموعنی صو ایله قینادوب سوزهلر
وایکی رطل خیارشنبه بالنی اول صوده ازهلر وتمرهندی بالی سکز
درهم وشکر بر رطل قینده لر معجون اولنجه بعده دوکلمش اوون
التی درهم سنامکی واوچ درهم دارچینی خلط ایدوب حفظ
ایدهلر **دیاقاتیلقون** نیقولاوس حکیمك مختاریدر معجون الجامع
دیمکدر جمیع اخلاطی سوددن وسدهلری آچر وهر مرضی دفع ایلر شربتی
بش درهمدن سکز درهمه دکیندر **صفتی** بسفایج اون التی درهم
ورازیانه تخمی التی درهم کفایت مقداری صو ایله قینادوب سوزهلر
وایکی رطل شکر وخیارشنبه بالی وتمرهندی بالی هر برندن اون
التی درهم بونلری اول صو ایچنده ازوب قینده لر معجون اولنجه
بعده راوند وبنفشه وانیسون وبسفایج هر برندن سکز درهم
وبیان کوکی وفانید ونبات وخیار وقاون وقاربوز وقباق
چکردکی ایچلری هر برندن ایکی درهم بونلری دوکوب الیوب
بعده معجونه قرشدروب حفظ ایلیهلر **معجون آموکبیر** ابن ماسویه
نك مختاریدر صفرادن اولان مرضلره نافعدر وطولو بلغمی وظاهر

بدنده

بدنده اولان علتلرك جمله سنه اویوز کبی وکچیك کبی وجذام کبی
وآق بهق وقره بهق وشیر بنجه کبیلره نافعدر شربتی ایکی درهمدن
اوچ درهمه دکیندر **صفتی** کابلی وصاری هلیله وراوند چینی
هر برندن اون التی درهم غاریقون وشحم حنظل وبسفایج هر
برندن یکرمی درهم وبلیلج کلك وسنامکی هر برندن سکز
درهم وبنفشه بش درهم افتیمون اون التی درهم انیسون بزر
رازیانه وکل هر برندن التی درهم وشاهتره صویی بر رطل وچکردکی
چیقمش قزل اوزم اللی درهم اریك قرق دانه کفایت ایدر ما دحبله
بش کون قدر اصلیهلر بعده بو مشاق انشدی قیندوب سوزهلر
بعده خیارشنبه بالندن اوتوز ایکی درهم وتمرهندی بالندن قرق
درهم وترنجبین یعنی قدرت حلواسی اون التی درهم شکر بر بچوق
رطل بونلری اول سوزیلن صویك ایچنده ازهلر بنه قینادوب
حتی معجون قوامنه کلنجه بعده صاری هلیله وکابلی وقره هلیله
هر برندن دورت درهم بلیله واملج وراوند شاهتره تخمی هر برندن
اوچ درهم سنبل هندی وانیسون تخم هر برندن ایکی درهم ومحموده
اون ایکی درهم بونلری دوکوب واول معجونله خلط ایدوب حفظ
ایلیهلر ومحموده سیز دخی جائزدر عملنه اولقدر فتور کلمز **معجون**
دیافنیکون ابن ماسویهنك مختاریدر اسکی ومرکب سمهلره نافعدر
وصفراوی وغلیظ بلغمی اسهال ایلر وقوتنجه عجایب نفعی واردر قارن
ایچنده اولان آغریلری دفع ایلر مقدار شربتی دورت درهمدن
یدی درهمه وارنجه **صفتی** اتلی خرما اللی درهم سرکهده بر کیجه بر کون
اصلدهلر شکر یاخود بال بر بوچق رطل قینده حتی معجون اوله
بعده کرا ویا ایکی درهم چام فستغی وطتلو بادم هر برندن اون
بش درهم [illegible] تخمی تربد اون ایکی درهم محموده اون درهم
نبات اون التی درهم دار فلفل وزنجبیل ودارچین وبسباسه
ورازیانه وانیسون ودوقو وخولنجان عود هر برندن ایکشر
درهم بونلری دوکوب اول معجون ایله قرشدروب لر خلط ایلیلر
معجون دیابروش نیقولاوسك مختاریدر اریك معجونیدر
حمای محرقه نك ابتداسنده وحتی لی سمهلرك ابتداسنده هر کون
ویرهلر **صفتی** اریك یوز دانه کفایت مقداری صو ایله قیندهلر
والکلدن چیوده لر بر رطل مقداری بو نندن الالر شکر ایکی رطل خیارشنبه

ونمر هندیدن هر برندن اون التی درهم اوکلی کبی قینده لر بعده آق صندل
وطباشیر وراوند ودارچین هر برندن اوچر درهم کل بنفشه وسنبل اوت
تخمی وهندبا تخمی وعنبر بارس وبیان بالی هر برندن ایکی درهم خیارشنبه
جکردکی وقباق جکردکی وقاون جکردکی وقاربوز جکردکی بونلرک
ایچلرندن برر درهم بونلری دوکوب اول معجونه قارشدوره لر حفظ
ایلیه لر اکر بو ترکیبدن هر یوز درهم ایچون سکز درهم محموده قته لر
کوزل مسهل اولور اوچ درهمدن بش درهمه وارنجه آدمیسنه کوره
ویره لر **معجون اطریفل [illegible]** ابن ماسویه نک مختاریدر کل عصاره سی
معجونیدر صفرایی اسهال ایلر وصفرادن اولان مرضلره نافعدر حرارتدن
اولان مفصللر اغریسنه وباش اغریسنه وکوز اغریسنه وصارلغه
نافعدر مقدار شربتی بش درهمدر **صفتی** کلی دوکوب صقوب
صوین الالر دورت رطل قدر اوله قدر بیاض شکر بر بچق رطل
ترنجبین اللی درهم قینده لر حتی معجون اوله بعده محموده اون
ایکی درهم قرص عنبر بارس دورت درهم قرص طباشیر سکز
درهم قرص غالیه وزعفران هر برندن ایکی درهم بونلری دوکوب
اوکلی معجونه قارشدوره لر حفظ ایلیه لر **دوردنجی فصل حبلر**
بیانندهدر **حب الاقاویه** معدیه ودماغه قوت ویرر وحواس
خمسه یه دخی قوت ویرر وخلطلرک عفونتنه نافعدر وغلیظ
بلغمی اسهال ایلر وهضمه قوت ویرر **صفتی** دارچین وکبابه وعود
واکیر وبسباسه وجوزبوا وقاقوله وقرنفل واسارون
ومصطکی ومکه اذخری وسنبل هر برندن سکز درهم قره بلیلج
وکل فرفیون هر برندن بش درهم بونلری دوکلر اون ایکی رطل
صو ایله قینده لر تا که ثلثی قاله بعده سوزه لر بعده بغمه صویله
صفنمش بر رطل صبر الوب بو مطبوخله ازوب شمسده یا تنورده
اتشده قوریده لر قیتولوب حب اولمغه صالح اوله بعده مرصافی
ومصطکی هر برندن بش درهم زعفران اوچ درهم بونلری
دوکوب صبر ایله قارشدوروب حب ایده لر واستعمال ایده لر
بو نسخه ابن ماسویه نکدر لکن حکیم نیقولاوس ومتاخرین صبری
بش جنس هلیله صولری ایله بیقارلر واعتقاد ایدرلر که بو
اویلکدن افضل اوله **حب النور الکبیر** ابن ماسویه مختاریدر
کوزده صوقدن وباشلقدن اولان مرضلرک جمله سنه نافعدر

دوردنجی فصل حبلر بیانی

وبخاری

وبخاری منع ایلر ودوجلره قوت ویرر وعقلی زیاده ایلر وحفظی
ارتورر وبدنه نک صحتین حفظ ایلر **صفتی** کل وبنفشه وبلیلج
وحنظل وزبد واکیر وجوزبوا وسنبل وافتیمون وحب بلسان
وعود بلسان وسالیوس وسذاب تخمی ومکه اذخری واسارون
ومصطکی وقرنفل ودارچین وانیسون ورازیانه وکرفس وزعفران
وبسباسه هر برندن ایکی درهم کابلی وصاری هلیله وقره هلیله
واملج وبلیلج وراوند هر برندن دورت درهم غاریقون سنامکی
هر برندن بش درهم افراجیا یدی درهم صبر جمله اجزا برابری
حبلر ایلیوب بر درهمدن ایکی درهمه دک استعمال ایلیه لر **حب الراوند**
ابن ماسویه نک مختاریدر غلیظ خلطلر سوددر کبستمه لره نافعدر
وجکر اغریسنه نافعدر وسده لری اچر واستسقانک ابتداسنده
ایودر **صفتی** راوند اوچ درهم وبیان بالی وبلیلج ومصطکی هر برندن
بر درهم صاری هلیله اوچ بچق درهم ورازیانه تخمی وکرفس هر برندن
نصف درهم قرص ورد اوچ درهم سفوف فیقرا اون درهم رازیانه
صوییله حبلر ایلیوب ماء جبن ایله استعمال ایلیه لر **حب مثلث**
معده وکوکس مرضلرینه نافعدر **صفتی** راوند وغاریقون بو
جمله یی برابر ایدوب سحق ایلیوب کل بالیله حبلر ایلیوب استعمال
ایده لر **حب الذهب** نیقولاوسک مختاریدر دماغی تحلیل ایلر حواس
خمسه یه قوت ویرر وغلیظ بلغمی طاغیدر **صفتی** صبر ومحموده
هر برندن بش درهم کل وکرفس تخمی هر برندن ایکیشر بوچق درهم
رازیانه تخمی بربچق درهم زعفران ومصطکی وشحم حنظل هر
برندن برر درهم کثیرا لعابیله حبلر ایلیه لر **حب فوقیا** دماغ
مرضلرینه ومعده یه نافعدر **صفتی** مرتضی [illegible] ایارج فیقرا اون درهم
شحم حنظل اوچ درهم محموده ایکی بچق درهم تربد وقره باش هر
برندن بش درهم نخود قدر حبلر ایلیه لر استعمال ایده لر **حب
شهترج** ابو سینانک مختاریدر ظاهرده اولان مرضلره اویوزه
وکیجیکه وطولو بلغم کبی لره نافعدر **صفتی** صاری هلیله وکابلی
وقره هلیله هر برندن بش درهم صبر التی درهم محموده بش درهم شهترج
صوییله بر قاج دفعه اصلدوب حبلر ایلیه لر حکما متاخرون بش درهم
راوند وسنامکی زیاده ایلمشلر **حب الغاریقون** ابن ماسویه نک مختاریدر
کوکسدن بلغملری چیقارر وصولوغانلغه وضیق النفسه ولسکی اوکسوروکه

ترکیب حب الذهب
صاری ازوی ۱۰
تربد ۷
مصطکی ۴
قرمز کول ۴
زعفران ۲
صاری هلیلج ۵
قابونجی محموده ۵
روانده چینی ۴

نافعدر صفتی غاریقون اوچ درهم وکوك سوسن کوکی وایت سوکیجی دیدکلری اوت هر برندن بر بر درهم تربد بش درهم وایارج دورت درهم وشحم الحنظل واندروت هر برندن ایکیشر درهم مرصافی بردرهم حبلر ایدوب ایکی درهمدن استعمال اولنه حب سورنجان الکبیر ابن ماسویه نك مختاریدر برودتدن اولان مفاصل اغریلرینه ویان اغریلرینه ونقرسه نافعدر صفتی سورنجان وصاری هلیله وتربد وحنظل ومقل وسکبینج هر برندن التیشر درهم قندوز خایسی واندروت وفرفیون وجاوشیر واوزرلك تخمی وکرفس تخمی اوچر درهم زعفران بر درهم لاحنه صویله حبلر ایدهلر حب المقل ابن ماسویه نك مختاریدر بواسیر قانینی وحیض قانینی کسر وبغر صقلیدن اولان یاره لری ایودر صفتی مقل ونان ایکیشر درهم وبخور هندی بیج درهم کابلی هلیله وصاری هلیله وقره هلیله وابلج وبلیله یاغنش کهربا هر برندن بر بچوق درهم پراصه صویله حبلر ایلیلر حب الهی للوبا عفونتی دفع ایلر وبدنك صحتین حفظ ایدر صفتی صبر دورت درهم مرصافی وزعفران هر برندن ایکیشر درهم کلاو بله حبلر ایدهلر حب لاجورد ابن ماسویه نك مختاریدر سودادن اولان مرضلره نافعدر صفتی لاجورد التی درهم افتیمون وبسفایج وغاریقون هر برندن سکزر درهم محموده وخربق اسود وملح هندی هر برندن ایکیشر بوچق درهم قرنفل وانیسون هر برندن بر درهم ایارج بش درهم هندبا صویله حبلر ایلیوب مادجنله استعمال ایدهلر حب قابض اسهالی وقانی کسر ومعده یه قوت ویروب تحلیل البلد وبورجی تسکین ایلر صفتی کوندر ودم الاخوین وکهربا ومصطکی وزعفران اکیر وافیون وصمغ عربی بر جمله سحق اولنوب ودوکوب مرسین یبراغی صویله نخود قدر حبلر ایلیوب بر بر دانه صباح واخشام استعمال ایلیه لر حب السعال حرارتدن اولان اوکسوروکه نافعدر صفتی بیان بالی ونشاسته وکثیرا وصمغ ومقشر بادم جمله بر ابر ومجموعی قدر بیاض شکر ابو ایله کرد ایله حبلر ایلیه لر حب السعال دیکر صوقدن اولان اوکسوروکه نافعدر صفتی صقله بالی معغالمه بللی اوچ درهم کوندر ومرصافی وزعفران وبیان بالی وافیون هر برندن بر بر درهم حبلر ایدوب استعمال ایلیه لر حب السعال اندذکور کبی ابرسام هر برندن ایکیشر درهم قوندن تجاوز

سکبینج

[illegible]

[illegible]

ابیانه

بیان بالی اوچ درهم بر درهم بر ازکتیرا ایکی کلاو بله اصلادوب واجزا ایله خلط ایدوب حبلر ایدهلر حب الایارج فیقرا بوزمانده استعمال اولنان دماغ مرضلرینه نافعدر وحواسه قوت ویرر وکوکس مرضلرینه ومعده یه وجکره وطلاغه وبوکرکلر ومثانیه ورحمه نافعدر وسده لری آچر صفتی دارچین سنبل هندی وزعفران ومکتا ایبغی واساروت وسلیخه وعود وکبابه وبنفشه وبلیبی وافتیمون وغاریقون وکل قروسی وتربد وشحم حنظل ومصطکی هر برندن اوچر درهم صبر اون بر درهم ومحموده بر مثقال دوکوب حبلر ایدهلر بشنجی فصل قرصلر بیانندهدر قرص الغافث ابن ماسویه نك مختاریدر وکندونکدر جکرك وطلاغك سده لرینی آچر واستسقایه وصاریلغه واوزون سیتمه لره نافعدر صفتی قدرت حلواسی وغافث صویی هر برندن سکزر درهم کل قروسی بر درهم طباشیر اوچ بچوق درهم سنبل اوچ درهم راوند اساروت وانیسون هر برندن ایکیشر بچوق درهم کشوث صویله قرص ایدهلر قرص افسنتین ابن ماسویه نك درجکرك ومعده لك وطلاغك سده لرینی اچر عد الانته قوت ویرر صفتی کل قروسی وانیسون هر برندن ایکیشر درهم راوند وغافث واساروت وبذر کرفس واجی بادم وسنبل هندی ومصطکی وتاج هندی هر برندن بر بر درهم هندبا صویله قرصلر ایدهلر قرص الراوند ابن ماسویه نکدر جکرك سده سنی اچر وقارن ایچنده اولان شیشلری کیدرر وسوء القنیه یه وصاریلغه واستسقایه نافعدر صفتی راوند چینی اون درهم غافث واجی بادم هر برندن دورت درهم وکل وردی اوچ درهم بلیبی وانیسون واساروت وبذر کرفس وقرلبوبیه وسنبل هندی هر برندن بر بر درهم کلاو ایله قرصلر ایدهلر قرص الکبیر ابن ماسویه نکدر وطلاغ مرضلرینه غایت نافعدر صفتی کبره کوکنك قبوغی وایدیخ هر برندن التیدر درهم جادروا وشغی دورت درهم وقره جوزك اوتی وپاربوز واجی بادم وغافث وسذاب یبراغی وزراوند مدور وخردل هر برندن ایکیشر درهم التون اوتی بر درهم جادروا وشغینی سرکیله ازوب سائر اجزا ایله قرص ایدهلر قرص غالیه ابن ماسویه نکدر قلبه قوت ویرر وضیق النفسه نافعدر ومعده یه قوت ویرر ودماغه قوت

بشنجی فصل قرصلر بیان

[illegible]

ویرر معاجنده استعمال اولنان قرص غالیه بودر صفتی عود
ویرندی [illegible] بش درهم عنبر اوچ درهم مسك بر درهم
ازجوق کثیرا وکلاب ایله اصلدوب اجزالر ایله قرشدروب قرصلر
ایده لر قرص الکهربا قانی طوترنه سبیدن اولورسه اولسون
بواسیر کبی وحیض قانی کبی وقان توکورمك کبی وسل مرضنه دخی
نافعدر وکوکسده یاره لره فایده ایدر صفتی کهربا سکز درهم
یاغمش صمغ بوینوزی وقاورلمش صمغ عربی واقاقیا وکثیرا
وتکه صقالی صوبی وقشر انار جیکی ومصطکی ولولك وقره زرنیخ
وکونلك وزعفران وافیون ایکیشر بچوق درهم بذر قطونا العابله
قرصلر ایده لر قرص ترمس حیضی اقیدر وسنده لری اچر صفتی مر صافی
اوچ درهم ترمس بش درهم وسذاب یپراغی ویابونه وکمون وفوه
بویه وحلتیت وسکبینج وجاوشیر هر برندن ایکیشر درهم ابوا
صوبیله قرصلر دوزه لر قرص طباشیر ابن ماسویه نکدر حدتلی
ستمه لره نافعدر واسهالی کسر و باکوندنده استعمال اولنمق
مناسبدر صفتی کل قروسی اون ایکی درهم وطباشیر اون درهم
وقوزی قولاغی تخمی التی درهم وسمزاوت تخمی وکشنیج وسماق هر برندن
بر بوچق درهم نشسته وقشر انار جیکی وعنبر باریس هر برندن
ایکیشر درهم صمغ عربی ایکی بچق درهم قوروق صوبیله قرصلر دوزه لر
قرص صندل ابن ماسویه نکدر مزاجکه حار اولنه نافعدر صفتی
صاری صندل ایکی درهم وخیار چکردکی ایچی وصمغ عربی هر برندن
بر درهم پیان بالی ومارول تخمی وسمزاوت تخمی وکثیرا هر برندن
نصف درهم سمزاوت صوبیله قرصلر ایده لر قرص دیاروطون
یقولاوسکدر رایحه سی خوب اولان معجونلرده استعمال اولنور
صفتی کل قروسی دورت درهم طباشیر ایکی درهم بیاض صندل
وقزل صندل هر برندن بر بچوق درهم زعفران ثلثان درهم کافور
اون ایکی حبه قرص الورد کل قروسی اوچ درهم پیان کوکی دورت
درهم عود وسنبل هندی ایکیشر درهم وثلث درهم ومصطکی
ایکی درهم طباشیر وزعفران هر برندن ثلثان درهم مقداری دوکوب
دارچین صوبیله قرصلر ایده لر التنجی فصل سفوفلر بیاننده در
سفوف المعده معده یه قوت ویرر صفتی دارچین بر درهم زنجبیل
وقرنفل وجوز بوا وخولنجان وقاقوله ودار فلفل هر برندن سدس

تکه صقالی اسقورجینایه درلر
بذر قطونا بغه بپراغنك تخمنه درلر قرنی یاریق
ویره بوقی دحص درلر منه
ترمس آجی بقلایه درلر
جاوشیر یانده‌دن کلر کهربایه بکزر صاری صمغ در منه

التنجی فصل سفوفلر بیان

درهم

درهم واوچ اجزا مقداری شکر اوله اکر صیجق کونلرده اولورسه
استعمالی اجزانك هر بر درهمنه سکز درهم شکر قویه لر سفوف مثانه
ضعفنه ودوشکه اشه نه ویولی طوتمیلره نافعدر صفتی طاوق
قانی سنك ایچنده اولان زاردن دورت درهم غافث سکز درهم
ویاتمش بورسوق اوچ درهم یابموق مراد اولدقده بر درهم قدریه لر
سفوف دماغه قوت ویرر ونازله یی دفع ایدر صفتی یارپوز
وفسلکن واغاج قاوونی قابوغی ومرزنجوش وقره باش وشبونکه
وسنددوس وقرنفل هر برندن برابر النوب قاعده اوزره سفوف
ایدکرده صکره باشنی تراش ایدکده باشه اکرلر استرلرسه لادن
ایله یوغروب یاقو ایلیه لر سفوف اسهالی قبض ایدر مصطکی
وکونلك هر برندن بر درهم ایکی قرش قانی اوچ درهم وکل قروسی
وقشر انار جیکی ایکیشر درهم مرهتین یمشی التی درهم کل ارمنی جمله اجزا
مقداری اوله ایجرودن وطشرودن استعمال ایلیه لر یدنجی فصل
لعوقات بیاننده در لعوق صانو ابن ماسویه نکدر قرو اوکسورکه
وانجه وخارنزله وستمه لرده اولان اوکسورکه وانجه خارنزله وذات
الجنبه وهر اوکسورکه نافعدر صفتی بیاض خشخاش باشندن یکرمی
دانه بادم وچام فستغی وصمغ عربی وکثیرا وپیان بالی هر برندن اون
درهم نشاسته ومارول تخمی وهندبا وابوجکردکی ایچی هر برندن
دورت درهم زعفران بر درهم بیاض شکر بیاض توز ایکی درهم خشخاش
شرابی یکرمی درهم لعوق دوزوب استعمال ایلیه لر لعوق ضیق النفسه
وصولوغانه واسکی اوکسوروکه نافعدر وغلیظ بلغمی دخی اخراج ایدر
صفتی بشمش اطه صوغانی دورت درهم وکوك سوسن کوکی وزوفا
وایت سوکی دیدکلری اوت هر برندن بر درهم مر صافی وزعفران
هر برندن نصف درهم کفایت مقداری بال ایله لعوق ایده لر لعوق
دیکر ضیق النفسه وصولوغانلغه واسکی اوکسوروکه نافعدر صفتی
دارچین وزوفا وپیان کوکی هر برندن دورت درهم عناب وسپستان
هر برندن اوتوز عدد انجیر وخرما وقره اوزم هر برندن اون
التی درهم بوی تخمی بش درهم بالدری قره بر قبضه انیسون بورایانه
وکوك سوسن کوکی وکتان تخمی ویاربوز هر برندن دورت درهم
بونلری کفایت مقداری صو ایله قینادوب سوزه لر وکفایت مقداری
بیاض شکر ایله لعوق ایدوب بعده بوا ودیه لری دخی بیله خلط ایده لر جام

یدنجی فصل لعوق بیان

اوکسیه درلر

سکزنجی فصل مرهملر بیاننده

فستغی بش درهم طاتلی بادم وبیان کوکی وکثیرا وصمغ عربی هر بریندن
دورت درهم کوك سوسن دخی ایکی درهم الحاصل بونلری دخی دوکوب
اکا قاته لر لعوق الثعلب آق جیکر یاره سنه وکوکسنده اولان یاره لره
وسل مرضنه وضیق نفسه نافعدر صفتی دلکونك جیکری مدبر اوله
وبیان بالی وانیسون ورازیانه وقره بالدر هر بریندن سکز درهم
کفایت مقداری شکر ایله لعوق ایده لر سکزنجی فصل مرهملر بیاننده در
مرهم دلتاکیس نیقولاوس کتابنده بو خطمی مرهمیدر تلیین ایلر وقزدرر
وترطیب ایلر وکوکسی یومشادر وذات الجنبه نافعدر وهر مرضکه
تسخین وترطیبه محتاجدر اکا نافعدر صفتی خطمی کوکی ایکی رطل
کتان تخمی هر بریندن بر رطل اوله اطه صوغانی اللی درهم زیت یاغی
دورت رطل شمع عسل بر رطل ترمنتی وصمغ لبلاور وقاصنی هر بریندن
اون التی درهم وجام صقزی وراتینج هر بریندن اللی درهم صو ایله
اصلدوب لعابلرینی استخراج اولنوب زیت ایله وبال موم ایله قینده لر
مرهم اولنجه مرهم اغربیا نیقولاوس کتابنده استسقایه وبلغمی شیشلره
نافعدر سکولری یومشدر وبوکرکلر ومثانه اغریسنه نافعدر ویوزکی
اسهال ایلر وبولی ادرار ایلر صفتی سمز قباق کوکی اکیوز درهم وآجی
دوللك کوکی یوز درهم واطه صوغانی نصف رطل وکوك سوسن
کوکی یکرمی درهم وایرلنی کوکی ومرو وحجکی ودمرد کنجی هر بریندن
اون التی درهم بال مومی یوز یکرمی درهم زیت یاغی دورت رطل
کوکلری دوکوب وزیت یاغنده سکز کون قدر اصلده لر بعده قینده لر
ازلجق آتشده آهسته آهسته بعده سوزوب بال مومیله مرهم ایده لر
مرهم فیروطی الصندلین ابن ماسویه نکدر قاندن وصفرادن
اولان حرارتلی شیشلره غایتله نافعدر ومعده حرارتنه وجکر
حرارتنه نافعدر صفتی کل قروسی اون ایکی درهم قزل صندل اون
درهم بیاض صندل وصاری صندل النشر درهم کل ارمنی یدی
درهم طباشیر دورت درهم کافور ایکی درهم بیاض بال مومی اوتوز
درهم کل یاغی بر رطل مرهم توتیا نیقولاوس کتابنده جراحتی اوکلدر
صفتی کل یاغی بیاض بال مومی هر بریندن التی درهم دلکو اوزومی
صوبی واسبیداج هر بریندن اون التی درهم یانمش قورشون
وتوتیا وکوبنلك هر بریندن سکز درهم مرهم ایدوب حفظ ایده لر
مرهم المقناطیس جراحتلری اوکلدر صفتی سحق اولنمش مقناطیس

سکز

سکز درهم مرده سنك اون التی درهم اسفیداج دورت درهم
توتیا سکز درهم تیرمنتی التی درهم بیاض بال مومی اون ایکی درهم صفرا
ایچ یاغی اون التی درهم کوبنلك بش درهم مرصافی ایکی درهم کافور برنجق
درهم مرهم ایده لر مرهم کافور حرارتلی یاره لره واتش یقدوغی یاره لره
مناسبدر صفتی کل یاغی بر رطل بیاض بال مومی سکز درهم کافور
کلاب ایله ازوب مرهم دوزه لر مرهم السرب یعنی قورشون مرهمی
اوکلماسی مشکل هر اسکی یاره لره مناسبدر صفتی یانمش قورشون
ومرده سنك هر بریندن قرق درهم اسبیداج وافتیمون هر بریندن
اون التی درهم کل یاغی ایکی رطل بیاض بال مومی التمش دورت درهم
تیرمنتی اوتوز ایکی درهم مرهم دوزوب حفظ ایده لر مرهم عطیة الله
فرنکلر بونی اوکلمز یاره لره استعمال ایدرلر هر شیشلرده وهر یاره
لرك آخرنده اکر سکرده دخی اولورسه عنبری مرهملرك اوتوز
کوننده ایده مدکنی بو مرهم بش کوننده ایدر وشیرنجه ده وطاعوننده
وتیمچه سنده وغیریلرده استعمال ایدرلر نقرس اغریسنی وبواسیر
اغریلرینی تسکین ایدر صفتی جادرا وشاغی اون التی درهم
وقاصنی وجاوشیر ومقل ومرصافی وکوبنلك ومصطکی وزراوند
طویل وزنکار هر بریندن سکز درهم مقناطیس وساذج عدسی
هر بریندن دورت درهم مرده سنك وزیت یاغی هر بریندن برنجق
رطل بال مومی وتیرمنتی هر بریندن التی درهم قیر الیهود دورت
درهم دوزوب حفظ ایده لر طقوزنجی فصل یاغلر بیاننده در دهن
القسط ابن ماسویه نکدر قدرینجیدرو سته لری اجر وسکولری
یومشادر ومعده یه وجکره قوت ویرر صفتی قسط التی درهم
دارچین سکز درهم مرزنجوش اوتوز ایکی درهم شیرو غن یاغی
یکرمی دورت درهم اجزالری کفایت مقداری شرابده دوغنه
سرکه ده برکون برکیجه اصلدوب بعده یاغ ایله قینده لر تمام
سرکه ده کیدوب یاغ قله بعده سوزوب حفظ ایده لر دهن
السنبل ابن ماسویه نکدر صوقدن اولان مرضلرك جمله سنه
نافعدر صفتی سنبل هندی اون التی درهم مرزنجوش اون التی
درهم عود واذخر وساذج وخولنجان وطوبلق ومکه ایرنجی وقاقله
هر بریندن ایکی درهم شراب دوغنه سرکه برنجق رطل اوله اجزالری
برکون برکیجه اصلدوب بعده یاغ ایله قینده لر وسرکه کیدنجه

طقوزنجی فصل یاغلر بیاننده

بعده سوزب حفظ ایده لر دهن العقرب یعنی عقرب یاغی ابن ماسویه
نکدر مثانده اولان طاشلری پاره لر و بولی ادرار ایلر و زهرلی لره
نافعدر صفتی زوانده طویل و حنطیانا طویلق وکیره کوکی هر بریندن
سکز درهم آجی بادم یاغی بر بچق رطل اوله عقرب اون بش دانه قرق
کون کونشده شیشه ایله قویه لر بعده سوزوب حفظ ایده لر دهن
هیوفاریقون حرارتلری اوکلدر و آتش یاقدوغنه سورسلر
نافعدر و بولی ادرار ایدر و مثانه اغرسینی دفع ایلر بو یاغ مرهملرده
بلسان یاغی یرینه استعمال اولنور صفتی هیوفاریقون یکرمی دورت
درهم شراب درده سرکه ایله اصلده لر بعده سوزه تازه هیو
فاریقون قویوب اصلده لر ینه سوزه لر تکرار ایچنه یکی هیوفاریقون
قیوب اصلده لر ینه سوزه لر بوندن صکره تیره منتی سکز درهم و عنزروت
زیت الی درهم زعفران ثلث درهم بونلری اول سرکه یه قیوب قینده لر
تا که سرکه کیدوب یاغ قاله اندن صکره حفظ ایده لر اونجی فصل شیاف
بیاننده در شاف ابیاض ابن ماسویه نکدر کوز اغرسینه نافع در
صفتی انذروت اشك سودیله یوغورد لمش
اولیش درهم نشاسته دورت درهم کثیرا اوچ درهم افیون بر درهم
کوملك بر بچق درهم اسفیداج اون درهم شافلر ایده لر کلاب ایله شاف
احمر ابن ماسویه نکدر کوز لنا ویوزنه نافعدر و کوزه ضو انمکه
وصف ایه نافعدر صفتی شندر نجی اوج درهم راستق طاشی ومرصافی
هر بریندن ایکی درهم زعفران بر درهم قلم زنکار ونشادر ومرقره
هر بریندن نصف درهم یغمور صوییله شافلر ایده لر شاف الکندر
کوزدن آقی باشنی کسر صفتی کوملك و توتیا هر بریندن اون درهم
اسفیداج قرق افیون وصمغ عربی هر بریندن التی درهم شافلر دوزه لر
شاف توتیا ابن ماسویه نکدر جمیع کوز اغریلرینه خصوصا صیجقدن
اولمش اوله صفتی توتیای مغسول خاتونلر سودنده اصلنمش اوله
اون درهم اسفیداج کلاب ایله مغسول سکز درهم دم الاخوین دورت
درهم کثیرا وصمغ عربی هر بریندن دورت درهم افیون ایکی درهم
یغمور صوییله شافلر ایده لر اونجی مقاله باشدن ایاغه وارنجه
هر عضوه مخصوص اولان مرضلرك سببلری وعلاجلری بیان
بیان ایدر الصداع باش اغرسینه دیرلر و بونك سببی ایکی درلو
در بری صیجقدن اولور و بری صوقدن اولور باش اغرسینك

دهن هیوفاریقون اطبا قتنده قرمزی یاغ دیو تعبیر ایدرلر

اونجی فصل شیاف بیانده

اونجی مقاله

سبیلری

سبیلری یا خارج بدندندر یا داخل بدندندر خارج بدندن اولان مثلا
کونشده چوق کزمه دن و آتش کنارنده چوق کزمه دن و آتش کنارنده
چوق اوتورمه دن و حمامده چوق اکلنمه دن اولور اما داخل بدندن اولان
مثلا قان حرکتندن اولور و یاخود صفرا حرکتندن اولور و یاخود
استی دوالر استعمالندن اولور یا صوغان و یا صارمساق استعمالندن
اولور اسیدن حاصل اولان باش اغرسینك علامتی باشی زیاده
استی اولمق و اویخوسزلق و مضطرب اولور راحت اولماز صیجقدن
وصوق شیلردن حظ ایدر اگر کونشدن و یا اتشدن قرشوسنده
اوتورمقدن اولدی ایسه علاجی بو طلاوی سوره لر غایت نافعدر
صفتی گل یاغی سکز درهم بزر قطونا لعابی و ایوا چکردکی لعابی
هر بریندن دورت درهم الوب بر بچق درهم بال مومیله مرهم ایدوب
باشه سوره لر و شربتلردن بنفشه شرابی و نیلوفر شربتی اکجوره لر
و اکر بهر وار ایسه و وجعی شدید ایسه بو طلاوی ایده لر صیجقدن
اولان صداعك جمیع انواعنه نافعدر مجربدر صفتی اربه اونی
اون درهم قباق چکردکی ایچی دورت درهم ماورد تخمی اوچ
درهم خشخاش تخمی اوچ درهم طاتلی بادم یاغی اوچ درهم بونلری
جمیع ایلیوب بمرطه اغنله و کلاب ایله خمیر ایلیوب بر ابریشتنه سوروب
باشه یاقو ایلیه لر و اکر یوزی قزاروب صداع قان غلبه سندن
اولدوغی متعین اولور سه علی الخصوص طمرلری قالك دخی اوله
کوده طمرندن یاخود باش طمرندن قان الالر اکر صفرا غالب
اولور سه مثلا یوزك و کوزك صاروسی کبی و اغزك اجی
اولمسی کبی صفرایی سوره جك شیلر ویره لر لکن ایو سی بودر که
اوتوز درهم تمر هندی یی اصلدوب صوین سوزوب اوتوز درهم
بنفشه شربتی یا گل مکرر شربتندن بکرمی درهم قندا و اصوبلیه
ازوب ایچلر صفرایی سورر و حرارتی تسکین ایدر اکر بو فصددن
صکره و یاخود بو شربتدن صکره و یاخود اغزی کتموب بنه
قالور سه بو قاعده مذکور اولان طلاوی باشه سوره لر بلطف الله
دفع اولور و غذاسی لیمون صوییله یا قورق صوییله اسفناخ
بورانیسی بشوره لر یا سمز اوت بورانیسی بشوروب یدیره لر
اکر باش اغرسی صوقدن اولور سه علامتی باشی صوق اولوب
صیجقدن شیلردن حظ ایدر طبیعتی سست اولوب کسل اوزرینه

اوله وصوقدن حفظ ایتمیه واغزی اکسه جانبنه میل ایلیه بنوك
سببی یا خارج بدندن اوله یعنی قیش کونلرده صوق هواده
کزمه دن اولور مثلا وبلغم زیاده اولمق کبی یا طبیعتی زیاده صوق
شیلر استعمال ایلمك کبی مثلا وقارلی بوزلی صولر ایچمك کبی بو صوقدن
[illegible] علامتی باشی صوقلق اولان باش اغریسنك اکثری زکامه
ونازله یه مؤدی اولور علاجی اولا باشی قندرمق کرکدر مثلا کتك
ویا عطاری قندوروب برکیسه یه قویوب باشه اوره لر بعده
قره باش شربتی وچ معجونی استعمال ایلیه لر وبو سفوف غایت
مجربدر هم باش اغریسنی کیدرر وهم نازله یی کسر دماغه قوت
ویرر **صفت** جوز بوا وبسباسه وسرکه ایله تدبیر اولنمش
کشنیج ورازیانه وکونلك ودارچین هر بریندن ایکی درهم کهربا
نصف درهم شکر قرق درهم بونلری دوکوب سفوف ایلیوب
اوچر درهم استعمال ایلیه لر اکر بلغمك علامتی ظاهر اولورسه مثلا
باشی زیاده اغر اوله وزیاده اویویه برقاچ کره قره باش شربتی
ایچوب بعده بلغمی ازاله ایلیجك شربتلر حبلر استعمال اولنه **صفت**
تربد منقی دورت درهم صبر اوچ درهم غاریقون بر بچق درهم حب
ایلیوب بر درهمدن ایکی درهمه وارنجه استعمال ایده لر وبو یاقوتی
دخی باشه قویه لر **صفت** قرنفل وکونلك وبسباسه هر بریندن
ایکی درهم مرجان وعنبر هر بریندن بر بچق درهم سرقوز الانجاوج
درهم واصطراك وسندروس هر بریندن دورت بچق درهم لادن
اون سکز درهم تربد منقی یکرمی دورت درهم اجزالری دوکوب اصطراك
اکله بتربد منقی لی ولادنی ملایم آتشده اریدوب واجزالری قریشدروب
بعده بر بز اوزرینه سوروب واغرینك اوزرینه یاپشدره لر
وبو یاقو بر مجرب دوادرکه دماغك یاشلغنی قوروده ودواسکی
نازله یی دفع ایلر واکر سودا علامتی ظاهر اولورسه مثلا اویخو کلمك
وبکزی طونوق اولمق واغریسی کوزه متصل اولمق واغریسی اخشامه
قریشو زیاده اولمغه بشلیوب کیجه نك اوچ ساعتنه دکین ارتمقدر
علاجی اکر قان غلبه سنك علامتی وار ایسه وطمرلری طولو ایسه قان
الالر وطبیعتی دائما ملائم طوته لر وبش درهم دیاقاتلیقون و
بر درهم قرمز معجونی ایله قریشدروب ویره لر غایت مجربدر خصوصا
بونك اوزرینه ماء الجبن ایچلر نفعی فوق القیاسدر واکثر بدندن لسان

تور

تور شربتی ومسك الماسی شرابی وبنفشه خمیره سی ولسان تور چیچکنك
خمیره سی وقرمز معجونی وجواهر معجونی بو جمله سی غایت نافعدر وباشی
بادم یاغی ایله وطورق اوتی وپاپادیه یاغی ایله بغلیلر واوخلامور
وقره باش بیراغی اوغل اوتی وسنامکی وایم کومجی وخطمی بونلری
قندروب صوینی باشه دوکلر وبو صداع سودایه بلکه جمیع سودادن
اولان مرضلره بادزهر کبی علاج اولمز وبو معجون غایت مجربدر باش
اغریسنه وخفقانه وجمیع سودادن اولان مرضلره خصوصا ملوکه
غایت مناسبدر **صفت** لسان تور چیچکنك خمیره سی وبنفشه خمیره سی
هر بریندن یتمش ایکی درهم اوغل اوتی واغاج قاوونی قابغی هر بریندن
یکرمی دورت درهم ایو عنبر وسحق اولنمش انجو هر بریندن اوچ
درهم بونلری قریشدروب الماس شربتیله معجون ایلیوب صباح واخشام
اوچر درهم قدر استعمال ایلیه لر وطعاملردن سمز طاوق قلیه لر و بلجلر
ولسان تور بورانیسله یا ایم کومجی بورانیسله ییلر وملخیا بورانیسی
ونیمبرشت یمرطه ییلر اکر باش اغریسی بخاردن ایسه وبلادن اولورسه
علامتی اغریسی بر یرده قرار ایتمیوب کزمکدر وقولقلری کورلر
اکثر بو صداع حامله لرده صکره اولور وحیض قانی ودم بواسیرك
عادت اوزره اقماسندن حاصل اولور علاجی قان المقدر حب
قوقیا ویا ایارج استعمال ایلمکدر اکر حما ایله بیله اولورسه ایم کومجی
وپاپادیه وبنفشه بیراغی واربه قیناد وب صوینك ایچنه ایقلرینی
صغ قویا وعنه لر وسرکیله کلاب وصیجاق صو ایله قریشدروب بورننه
چکر وبوزین ییقلر وبخاری منع ایلمك ایچون کابلی مرتباسی استعمال
ایده لر طریقی بودرکه کابلی مرتباسنی الوب صیجاق صوده ییقلر وکا اوله
بنفشه شربتنی ازوب بو کابلی یی اول شربتده برکیجه اصلادلر بعده
کابلی دن ایکی دانه سنی صباح واخشام استعمال ایلیوب شربتندن
براز ایچه لر جمیع دماغده اولان مرضلره نافعدر کرك باش اغریسنه
وکرك کوز اغریسنه وکرك سائر اغریلره جمله نافعدر اکر استعمالنه
مداومت وملازمت ایدرلرسه حواس ظاهره وباطنیه زیاده قوت
ویرر اکر بو تدبیر ایله املج مرتباسی دخی استعمال ایدرلرسه انك
دخی منفعتی چوقدر وباش اغریسندن بر نوع واردر اکا شقیقه
دیرلر بو مرض بر [illegible] کاه کلور کاه کیدر حما کبی نوبتی واردر
کاهیجه ایکی زیاده اولدیجه اول مرض دخی زیاده اولور وای کسلدکجه

اکسیلور علاجی ماده سنی کوره لر هر قنغی خلط غالب ایسه اول خلطی
اسهال ایلیلر و بوجب شقیقه یه و جمیع انواع صداعه نافعدر بوکه
ناشرادرلر صفتی صبر اون ایکی درهم قاشرا یعنی سمز قباق و مصطکی
هر بریسندن دورت درهم بونلری دوکوب قره باش شربتیله خمیر
ایدوب حبلر دوزه لر و سنا مکی ماء جبنله ایچورمک مجربدر
و بعض محلده بو شقیقه زیاده مشتد اولور اول وقتده اغرینی
ساکن ایدیجی شیلر ایله علاج ایلیه مثلا و خطمی و بادیا و ایم کومجی
و اکلیل الملک و نیلوفر چچکی و خشخاش قبوغی بونلری قینده لر قینرکن
اوستنه بادم یاغی قویه لر بعده اندوب بو یاغ ایله صویه سونکری
باتوروب و براز اجق صقوب باشه یاقو ایلیه لر و سونکرینی ایکی
ایدوب برین قالدیره جق اول برینجی قویه لر امیدر که چوق
کچمیوب ساکن اوله و اگر باش اغریسی و شقیقه اسکی اولوب
و چوق زماندن علاج ایلیوب علاجلندکده تاثیر ایلمز ایسه چوب چینی
و صبارنه و سغبر اغاجی و صاصفراسی بو دورت اجزادن هر برینی
درلو درلو قیندروب صوین صیجق صیجق برده ایچه لر دردلدر زیرا
جمله سی مجربدر مرضی بلطف الله تعالی دفع ایدر بو دورت اجزا
نقدر مشکل مرضلر وار ایسه دفع ایدر اما بو شرایطله استعمال اولنمق
کرکدر ان شاء الله شرایط محلنده تفصیل اولنور قرانطیس بو سرسام
خاردر بونک سببی دماغی مشتمل اولان پرده لر صفراوی قان منصب
اولوب برشیش پیدا اولوب بو مرض بر مخوف علت برامز مرضدر
علامتی سیتمه در و سهردر و هذیان سویلکدر و اضطراب اوزره
اولوب راحت اولمیه مقدر و باشی زیاده اغرمقدر و کوزلری زیاده
قزل اولوب یاشرمقدر علاجی ابتدا قان الالر مشترکدن بعده باشی
طمرلرندن اما قان المزدن اول طبیعتی تلیین ایلیلر احتقانله و یا
غیری ملین شیلر ایله یعنی جمیع زمانده که قان المق لازم کلسه بو شرط
رعایت ولجیدر طبیعت قبض اوزرینه ایکن قان الميلر و قان الدقده
صکره بو صنعتله بر حقنه لینه ایده لر صفتی ایم کومجی یپراغی و [illegible]
یپراغی و پنتقان و بنفشه یپراغی هر برندن بر رطل تمام مذکورلری
ایکیوز درهم قدر صو ایله قیندره لر تا یوز درهم صو قالنجه بعده
سوزه لر اوزرینه سکز درهم شکر و یکرمی دورت درهم بنفشه یاغی
قتوب احتقان ایده لر و شربتلردن بعد التنقیه نیلوفر شربتی

بابنفشه

یا بنفشه شربتی ادیه صویی ایله ازوب ایچوره لر اکر هذیانی چوق اولوب
اویقوسی کلمز ایسه بعضی منوم شیلر استعمال ایده لر ایچوردن و طشره دن
مثلا و قاون چکردکی قاربوز چکردکی و خیار چکردکی و قباق چکردکی
و بیاض خشخاش تخمی بونلرک هر برندن دورت درهم الوب دوکوب
صو بیله سوددن چقاروب نیلوفر شربتیله و بزر کاوب قاتوب
ایچوره لر و نیلوفر و مارول و کل و خشخاش قبوغی و اوخلاسور تخموغنی
قیندوروب و سوزوب صوینی الوب برابریق ایچنه قویه لر و ایلیجق
ایکن باشه دوکه اما اینک صیجق اولمیه اگر حرارتی و صوزلغی زیاده
اولور ایسه نیلوفر صویی کرانبق ایله چکتش اوله و کاووب ولسان
ثور صویی هر بریسندن سکز درهم الوب و اول التی درهم ریباس
شربتی اول صوده حل ایلیوب اوزرینه بر ایکی قطره اسپریت و تبر
بول طاملدوب ایچوره بو غایتله حرارتی تسکین ایلر حرارت دفعنده
و صوسزلق قطعنده بونک نظیری یوقدر اطبای متقدمین
بو اسراره واقف اولمامشلردر بو اسپریت و تیزبولی دیدوکزی
اطبا کیمیا هیلر استخراج ایتمشلردر معناسی روح الزاج دیمکدر قرعه
و انبیق ایله تقطیر ایلیوب صوینی چقاررلر اما چیقرمسی مشکلدر
هرکس قادر اولمیز فرنکلر بونی چقاروب استانبوله کتورورلر
ذاتنده بر لطیف شیدر حرارت دفعنده مثلی یوقدر لترغیس لیترغیط
یونانی لفظدر معناسی نسیان دیمکدر بو سرسام بارددر دماغک
مجرالرنده بلغمدن حاصل اولور بر شیشدر بونک سببی بلغم زیاده
ایدیجی شیلری چوق تناول ایلمکدر مثلا یوغرت و سود کبی و مبخر
شیلر استعمال اتمکدر مثلا و چوق صوغان یمک کبی علامتی خفیفجه
باش اغریسی و کاهیجه بر سیتمه کلور صاحبی طونمز و دایما اویقودن
کوزینی احمز اشتد و کنی اویودر نسیاندن غالب اولور و دیلی بیاض
اولور و کوزینک قبقلرین کوجیله اچر و عقلی پریشان اولور
و بو مرض قورقلو مرضلردندر خصوصا که چوق ترلیه احتمالدر که
قوتی ساقط اولوب موت اصابت ایده علاجی اولا حقنه لینه
ایده لر بعده قان الالر فصد ایله یا حجامت ایله بعده بو حقنه حاره
ایده لرکه بدنک ایراقلرندن ماده لری چکر صفتی پیتقان
و بیان فسلکنی و دیش اوتی و مرزنجوش و ستونکا و قنطریون
هر برندن بر قبضه غاریقون و حنظل قبوغی هر برندن اوچر درهم

بالصویله قینده‌لر و سوزه‌لر و یوز درهم بو صودن الوب ایچنده
دورت درهم ایارج فیقرا ازه‌لر و سذاب یاغنده و سوسن یاغندن
سکز درهم وکل بالی التی درهم دخی طوز بونلری قارشدروب احتقان
ایلیه‌لر امّا بو قاریلده قوی مسهل ویرمیه‌لر اکر اقتضا ایدرسه
غاریقوندن و راونددن ویره‌لر ایارج فیقرا ایله و اکر ستمه ظاهر اولورسه
صیجق شیلردن ممکن اولدوغی قدر احتراز ایده‌لر و براز کل یاغی
و قوندزخایه‌سنی سرکه ایله قارشدروب باشنه بقوایده‌لر و ایاقلرینی
دیزلرینه دکین صیجق صو ایچنده صوقوب طاش ایله ایقلرینی اوغه‌لر
زیرا اطعامك خصوصا بعد الطعام بر ایکی ساعت یجدکدن صکره
اوغه‌لر زیرا اطعامك رطوبتنی اشغه چکر و اویخویی منع ایدر زیرا
بو نوع مرضه اویخو ضرر ویرر **سبات سهری** بو بر مرضدر که سرسام
خار ایله سرسام بارددن مرکبدر زیرا بونك مادّه‌سی دماغده
برشیدر که صفرا ایله بلغمدن حاصلدر بو مرض جوق قیوب جوق
ایچمکدن حاصل اولور علامتی ایکی سرسامك معنیله کندوده
علامتی بولنمقدر علاجی قانون مشهور اوزرینه قان الدقدن
و حقنه‌لردن و طعامدن منع ایده‌لر بر ایکی کون صبر ایده‌لر اکر
معده‌دن امتلا علامتی وار ایسه قوصدرمق نافعدر براز طوپ
تخمی دوکوب براز بال و سرکه ایله قارشدروب ایچوره‌لر قوصدرر
و باشنه کل یاغنی سرکه ایله قارشدروب سوره‌لر و ایاقلرینی صیجاق
صویه صوقوب ایوقطا شیله اوغه‌لر و بر درهم مجوقانی سحق ایدوب
یه‌لر و اوستنه یکرمی درهم کل مکرر شربتی ایچه‌لر و غداسی سمزاوت
و معده نوسله پشمش بلج صوینی ایچمك اوله ادبه جلابنی وادیه صوینی
ویره‌لر **سهر** بر مرضدر که آدم اویومز اکثر یا سوداذن یاخود صفرادن
اولور اکر صفرادن ایسه علاجی تمرهندی صوینی نیلوفر شربتیله
یاخود بنفشه شربتیله ویره‌لر ادبه صوینی نیلوفر ایله خشخاش
قبوغیله قیندروب و سوزوب جلابنی ایچوره‌لر و بو نطولله باشنی
و ایقلرینی یقه‌لر **صفتی** نیلوفر و مارول و اوخلامور و خشخاش
قبوغنی قیندروب صویله باشنی یقیه‌لر و نیلوفر چیچکی و بنفشه چیچکی
و خیار قویه‌لر و بو بر مجرب صودرکه عجایبا تدندر سیاه خشخاش
تخمی و بیاض خشخاش تخمی هر برندن سکز درهم افیون و طوشاف
اودی ایکشر درهم مارول صوینی اللیجه درهم اجزا لیجدوکدن صکره

بلغ

مارول

مارول صوینده اوجکوندن اصلدلر و صیجق یرده قویه‌لر بعده قرعه
انبیق ایله تقطیر ایده‌لر بونك بر قطره‌سنی بر ساعت اویخو کتورر ایکی
طاملسی ایکی ساعت اویخو کتورر نیلوفر شربتنه یا مارول صوینه
طاملدوب ایچوره‌لر غداسی مارول بورانیسی و سمزاوت بیلحلر ایله
بشوروب ویره‌لر و کاهیجه بو سهر طوزلو و حتّی تلو بلغمدن حاصل
اولور اول زمان یکی تریاقدن و یا فلونیادن براز جوق یدوره‌لر
سبات بو مرض اکثر دماغك رطوبتندن حاصل اولور و یاخود
افیون شدیجی شیلر تناول ایلمکدن اولور افیون کبی و بنکلك
کبی اکر بلغم غالب ایسه علاجی بلغم سوریجی شیلر ویره‌لر معجونات
کبی و تربد و غاریقون کبی و مسك و عرد بخورش قوقمق و عود
و عنبر بخور ایتمك و ورد و اد مسك و دواد عنبر و جواهر معجونی
ویره‌لر غداسی کوکرجین اتی و نخود آب اوله دارجین و کمون ایله
و سعد و نوس ایله و باشنه قوندز خیاسی یا بادیه یاغیله انوب
سوره‌لر و سذاب و عود القهر و قوندز خیاسنی قیندروب صوینی
باشنه سوره‌لر **مالخولیا** بو بر سودای مرضدرکه بو مرضك صاحبی
قورقیجق شیلردن قورقر غایت وهام اولور و خلقه سوءظن
اوزره اولور و فاسده فکرلره و اصلی یوق شیلر خیالیله وقت
کچورر و بعضیسی کوکك اوزرینه یقلور دیو خوف ایدر و بعضیسی
یر بیخ بوطارد یو جقوب کزمکه قورقار و بعضیسی قارنمده بر
واردر بر کون جکریمی یرین هلاك اولورین و بعض جندن
و بعضیسی خرسزلردن قورقار و بعضیسی کندو شیشه اولمش
تخیل ایدر یانینه بر کیمسنه واردوغنده طوقنوب نیچه قرزملاحظه
ایدوب فریاد ایدر و بعضیلر دخی کندوی صغر اولمش ظن ایدوب
حتّی حکایت ایدرلرکه بر کیمسنه کندوی صغر ظن ایدوب قصابلره
واردوب بنی بوغزلك که بن سمز صغیرم بنم اتمدن کوزلك کشکك
اولور مسلمانلر بیسونلر حظ ایلسونلر دیو تمنا ایدر قصابلر
سن صغیر دکلسین انسانسین دیدکلرنده بیچاره متألم اولوب
بن کندیمی بلمزمیم نکرن سیزك عقلیکز یوق حیوانلرسز دیه رك
بر غیری قصابه واروب منوال مشروح اوزره نیاز ایدر مشر
الحاصل نیچه کونلر بو اسلوب اوزره مرام شهر ایدکانلرینی
کزر قصابلری عاجز ایدر و ادویه‌دن بو که بر شی یدور علاج

مالخولیا

ایدن مزلر مکرا اولشهرده هم ظریف هم طبیب بر کیمسنه وار ایمش قصه‌دن
خبردار اولدقده ان شاء الله بن اکا علاج ایدرین دیدوکنده مریضک
اقرباری تقیید بیورک لطف ایدک دیو منت ایدرلر درحال طبیب
بلنه قصابلر کبی بشتمال قوشانور و کندویه قصاب بچقلرینی و مصادنی
طاقر والنه ضاتور الوب وات اصاجق جنکاللر الوب بو منوال اوزره
اول مریضک اوینه واروب اقربالرندن بوغزلنه جوق ضعف وار ایمش
کتورک بوغزلیم و بو مجنون مزبوری طلب ایتدکده اول مجنون
بو سوزی اشیدیجک شادان و خندان طبیبک یاننه کلوب اول
طلب ایلدوکی ضعف بنم لطف ایله همان بوغزله دیو منت ایدر طبیب
حاذق بلا توقف مجنونک عادت اوزره اللرین و ایقلرین بغلیوب
و بچاغی النه الوب بوغزلیم دیرز مجنونک کاه قرنینی کاه ارقه‌سنی
یوقلیوب بو اثناده تفحص ایدوب اول حینده حاضر اولان
اقرباریله غوغا به بشلیوب بر سمز صغیر وار دریوب التدن
کل بوغزله دیو بنی کتوردیلر حالا کوردمکه بو صغرده نیمکه صالح
لحم یوقدر فی الحقیقه اکر مرادیکز بونی بوغزلمق ایسه دورت بش
کون بو که وافر نفیس طعاملر یدرلک تمام سمرسون بن ینه کلین بوغزلیوب
دیو بیکیدیجک اقربالری مجنونک اللرین و ایقلرین چوزیوب
اکر مرادک بوغزلنمق ایسه سنک ایچون نفیس طعاملر احضار ایلدک
کتورن لم اکل ایلیه دیدیلر بیچاره مجنون بوغزلنمغه حرصندن هر نه
وار ایسه کتورن اکل ایدرن ندیر اقربالری فی الحال ادویه ایله تربیه
اولنمش بر قاج درلو طعامی اوزرتایه اوکنه کتوردیلر قتورلر مجنون
بو طعاملرک هر بردن مرادی اولدوغی قدر استعمال ایدیجک کندوینه
نوم غلبه ایدر اویخویه وارر و افرا اویور اویاندقده عقلی باشنه
کلمش اویانور واقع حالی کندویه بیان ایدرلر طبیبی جعزوب و افر
احسان ایدرلر و برقاچ کون دخی علاجله مقیدا اولنوب اول مرضدن
بالکلیه خلاص بولور بری دخی باشنی غسل ایله طلو بر کوب ظن
ایدرمش و یاننه کیمسه کتورمز ایمش و فریاد ایدرمش کیم جایزکه طوقنه
دوقنوب قروب بالی دوکلر بو ملاحظه ایله دایما باشنی طوغری
طوترمش هیچ بر جانبه اکمز ایمش قنده قالدیکه باشنی بصدوغنه قیوب
اویوبه بو کونه معذب ایکن اطبادن بری بونک علاجی و همینی کیدرمک
دفع ایتمکدر دیو اقربالرینه تعلیم ایدر که جنونله هر زمان کجد کی

یولدن بر مناسب یرده یعنی بر یوکسک موضعه عسل ایله طلو بر کوب
قویه‌لر و اول مجنون اول محله کلدکده اول کوبی اشغه براغه‌لر تاکه کوب
قیریلوب بال دوکیله و مجنون بونی کوردکده کندویه یاس کلوب
افکار باطله‌دن خلاص اوله بس مزبورک اقربالری طبیب قولیله
عمل ایدوب بر بنجره یه بر کوب بال قوزلر مجنون اول بنجره‌نک التنه
کلدکده بریسی جاغروب سکا بردیه جکم وار دیرز توقف ایله
دیرلر عجله ایله یاننه وارز مجنون کلدیو فریاد ایدرکن کوبی
یوقاریدن اشغه اترلر کوب پاره پاره اولوب بال دوکیلور
مجنون کندو باشنی قیاس ایدوب اولحریف ایله بر غوغا ایدوب
آخر کندویه کوبدن یاس حاصل اولوب عقلنده نوم مستولی
اولور و بر قاعده یاتوب طوتنجه اویور برز عقلی باشنه کلوب
و علاجله تقیید اولنور خلاص اولور بو مالیخولیاده چوق کیمسنه‌لر
وار در که درلو درلو هملر و اوغرارلر اکر اشیدیلن حکایتلر
تحریر اولنسه بر مطول کتاب اولور بو مرضک ابتدا ظهوری
علامتی موحش واقعه‌لر کورمک و ادنا سبیله قورقمق و غضبه
کلمک و خلقدن وحشت ایلمک سببی سودا زیاده لکیدر
و سودانک فساد یدر و بو مالیخولیا اوج قسمدر برینک ماده‌سی
جمیع بدنه شامللدر و برینک دماغدر اولور و برینک مراقدن اولور
اکا مالیخولیای مراقی دیرلر جمیع بدنه شامل اولانک علامتی بدنک
لونی سیاهه مائل اولور و اریق اوله و بدننده قللر چوق اوله
و نبض صلب اولوب مختلف اوله و دماغدن اولانک فکری
زیاده اوله و نسق سببی جوق اوله و یوزی و کوزی طونق اوله
و بدنی بک اریق اولمیه و نبضی بطی و صغیر و مختلف اوله و
مراقیه‌نک علامتی طعام یدکدن نضکره معده‌سی شیشه و اکشی
اکشی ککره و یا معده دلنغی بنی ککره و کوکلی صقلمقدر علاجی
اکر قاندن ایسه غلبه یاخود فسادی وار ایسه قان المق کرک
اکر ماده‌سی جمیع بدنده ایسه قانی مشترکدن الالر اکر ماده
دماغده اولور سه فیقال یعنی باش طمرندن قان الالر اکر ماده‌سی
مراقدن اولورسه قانی باسلیقدن الالر سنا مالقان الماده قاعده
بودرکه اقرع قان آلدنک ایسه فی الحال دونوب اقتیمه لر اکر
سیاه و غلیظ ایسه تحملی قدر اقیدوب دوتر لر نبض خفقه لنسه الیه

علت مراق ایچون استعمال اولنان سفوف بودر
افسنتین ٤ درهم
قرنفل کبار ٤ درهم
سنامکی ٤٠ درهم
دارصینی بسباسه ٨ درهم
زرنباد ٤ درهم
سقمونیا ... مثقال
اشبو اجزالری وصفه مزوج اوزره سحق ایدوب سفوف ایدوب علی الریق بر مثقال
مقداری تنکر ایله استعمال اولنه باذن الله تعالی
استعمال اولنه مراقه مبتلا اولنلره ... فائده‌سی عظیمدر
نفعدن استکشاف ... ضعف ...
حسن اغا استعمال ایدوب سفوف مشهوردر
مراقدن افاقت بولدیلر
غفلت اولنمیه

احتقان ایدن لره واشربة الماشرابی ونیلوفر شرابی وشهتره
شرابی ولسان ثور صوقتجی اوغل اوتی صوقتجی ایچورنلره بو مرضه
کافی بر معالجه واردر ماده سنی بشورمه ده ودفع ایلمه ده هیچ
نظیری یوقدر قره یوطارطروه برلر توره توده یابرلر بر شیدر
حکما دکیا ویلر اختراعیدر غایتله مجربدر امراض سوداویه
وسمه لره وسده لری فتح ایلمه ده نظیری یوق نصف درهم کتن
الوب بنفشه خمیره سیله یا لسان ثور چچکی خمیره سیله قارشدروب
ویره لر واوستنه یکرمی درهم قدر بو شربتدن ایچوره لر صفتی
افتیمون اون درهم مسکی الماصوجی اوچیوز درهم التون
اوجی بش درهم اولا التونی او تنجی اوچیوز درهم صوده قندره لر
قوتی صوی چقنجه بعده اندره جک تحللدن ایچنه افتیمون قته لر
بر کره جک قیندوب اندره لر صوزه لر وایچنه الماصوینک
ایکیوز درهم شکر قاتوب قوامه کتوره لر ولازم اولدقده بلسان ثور
صوسیله ازوب اول خمیره نک اوستنه ایچه لر بو معالجه وکافیدر
غیریه احتیاج یوقدر بعده بو سفوفی مادجنله یا بلیج صوسیله
استعمال ایلیه لر صفتی افتیمون دورت درهم غاریقون ومغسول
لاجورد هر برندن ایکی درهم وایوا ایچندن بشمش محمودهدن
بر درهم قرنفل اوتوز دانه بونلری دوکوب سفوف ایده لر
بر درهمدن ایکی درهمه دک مادجنله هفته ده بر کره ایچوره لر
وارایره ده اول مفلوقدن ایچوره لر هیچ بونک کبی لطیف علاج
اولمز وبو شربت مراقیه غایت اعلادر ومعده دن یللری سوروب
وسوداوی بشورر صفتی بسفایج اللی درهم لسان ثور صوسیله
بستانی آوله بر قبضه وطوبلق وکیره کوکنک قبوغی اکیر عودون
هر برندن سکز درهم سنامکی وافتیمون کریدی هر برندن
یکرمی دورت درهم لماروللجی وهندبا تخمی هر برندن اون
التی درهم جمله سنی بر اوقیه صیجق صوسیله اصلده لر اما افتیمون
قومیه لر بر کون بر کیجه صیجاق صوایله اصلده لر اما افتیمونی
بر کون بر کیجه صیجق بده طوره صویک دیبجکینه قینده لر
بعده افتیمونی ایچنه قویه لر ایکی قیند قدر اندیره سوزه لر
وایکیوز اللی درهم قدر شکر ایله قیندوب شربت قوامنی ویره لر
بو شربتدن یکرمی درهمدن اوتوز درهمه دک الوب لسان ثور صوسیله

یاخود

یاخود باذرنجبویه صوسیله یا مادجنله ازوب ایچوره لر وتجربه
دخی غایت نافعدر قویدر مالخولیانی مراقی ایچون ومعده یللرینه
وسده لری اچمه ده بی نظیردر وخلطی برخوشجه تنقیه ایلر بو مجرب
حبدر صفتی صبر اون ایکی درهم راوند وغاریقون هر برندن
سکز درهم جادرا وشخی وسرکه ایله حل اولمش بولاد مدبر هر برندن
نصف درهم زنجبیل وافسنتین ومصطکی وجنطیانه وقنطریون
صغیر هر برندن ثلث درهم بو اجزالری برخوشجه سحق ایدوب تره منتیله
قرشدروب حبلر دوزه لر شربتی نصف درهمدن بر درهمه وارنجه
در واحمق معجونی ودیاقاتلیقون وشهتره حبی ومدبر شهتره
شربتی غایتله نافعدر تنقیه دن صکره افستین مدبر شربتنه
ملازمت ایلیه لر مفرح معجونلره ملازمت ایلیه لر جواهر معجونی کبی
وقرمز معجونی کبی وانجو سفوفی کبی والحاصل قرمز معجونینک
امراض سوداویه ده نظیری یوقدر وغدالری رطوبت ارتورر
شیلر کرک بیلیج اوغلاق وبوزاغو اتلری ونیمبرشت یومورطه
صاروسی وقیاپانی واوزم وبادم اوله وطعامنک ایچنه لسان
ثوردن چوقجه قتوب بیله پشوره لر ومسکت الماسی وکوزل
قخولو نسنه لر وکوزل اواز دکلمک غایت نافعدر وسودا ارتورر
شیلردن صاقنه لر مانیا بو بر لفظ یونانیدر معناسی ارسلان — مانیا
قودرماسی دیمکدر زیرا بو مرض صاحبی قودرمش ارسلان
کبی خلقه هجوم ایلر واولدرمک استر چوق اولمشدر که بو مرضه
مبتلا اولنلر کندی باباسنی وکندی قرنداشنی وکندی اوغلنی وکندی جاریه سنی
اولدرمشدر بو مرضک سببی صفرادر یا یانمش سودادر وکاهیجه
قانک احتراقندندر دخی اولور علاجی اکر قانک غلبه سی وار ایسه
فصد ایلمکدر بعده مزاجنه رطوبت ویرن شیلر شربتلر ایچوره لر
نیلوفر وبنفشه ولسان ثور شربتلری کبی وماء جبن وکل مکرر
بنفشه شربتلری بطیخ ایچوره لر نیلوفر نافعدر واسهالنی امق معجونیله
ودیاقاتلیقون معجونیله ومادجنله ایلیه لر اکر سهری زیاده
اولورسه بیاض خشخاش شربتیله بذور بارده سودین ایچوره لر
بذور بارده دن مراد قاوون وقارپوز وخیار وقباق چکردکلریدر
وباشنه دکلو اغاجی وقباق قبوغی وخشخاش یپراغی قویه لر
فرنک حکمالری دیرلر که اکر ثلج معده یه ندن یعنی معده قاردن

تلمیح صحا
سا دبود تلا
ح

نصف درهم قدر لسان ثور صویله استعمال ایلیه لر حرارتنی غایت تسکین
ایلر بو مرضه غایت نافعدر و تلج معده‌نی دیدکلری فرنکلر کوهر جیله‌دن
بیرلر انلر ادینه سا[illegible] و بیلو دیرلر استانبوله فرنکلر کتوردیلر حالا
شمدی استانبولده دخی فرنکلر بیرلر و بز دخی بیرز و بر شی دخی
واردر غایت نافعدر بو خصوصده یوقاروده ذکر ایتدک ایدی
دوج زلج دیرلر فرنکلر اکا اسبریت دیرلر و تیر بولدیر بوندن
ایکی اوچ طامله لسان ثور شربتیله و یاخود غیری مناسب شربتلر
ایله ایچوره لر و سنامکی و بابونج و اوخلاموز و لسان ثوری
قینادوب بونلرک صویله باشنی و ایقلرینی و الکرینی بقیه لر بعده
باشنی و یوزینی و کوکسنی و طبانلرینی التنجی یاغیله لر بنفشه یاغیله و نیلوفر
یاغیله و غدالرده بلج ایله مارول و سمزاوتی یا لسان ثور
قویوب بیله پشوروب یدوره لر **العشق** عشق بر مرضدرکه قلبه
عارض اولور بعض کوزل صورتلره بقوب انک کوزللکنی تحسین
ایلیوب چوق زمان فکر ایلمکدن پیدا اولور و بو عشق کیدرک
جنونه و وسوسه یه و مالنخولیا مرضنه مؤدی اولور بو دخی ایکی قسمدر
بر قسمی معشوقیله انجق مصاحبت و مکالمت ایتمکه قانعدر و بر قسمی
شهوانیدر و بو عشق ارککلره اولنلره و اشی خدمتی اولنلره عارض
اولور و عاشقک یوزی صارارور و کوزلری چقور اولور و کوکلی
باقتلی اولور و کیجه‌لر کوزینه اویخو کلمز و حسرت چکمک و نبضی
نظامسز حرکت ایدر بو مذکورلر جمله علامت عشقدر اکر معشوقی
کیم اولدیغی دیمسه بلمه‌نک طریقی بودرکه طبیب نبضنه یاپشوب
معشوق اولمغه مستعد اولنلری بر بر اسملرینی یا محله‌سنی
یا شهرینی یاد ایله ذکر ایلیه هر قنغی اسمده نبضی و بکزی متغیر اولورسه
معشوقی اول کیمسنه ایدوکی متعین اولور علاج تحت شرعیه ایله
وصال ممکن ایسه اندن ایو علاج اولمز اکر اولمزسه دوستلری
نصیحت طریقیله علاج ایلیه لر زیرا بو مرض سوداندر اصلی یوقدر
بو بر هوسدرکه جنونه مؤدیدر فارغ اولمقدر دیرلر لکن
بو نصیحت اثناسنده مالخولیا علاجنی و تدبیرنی آیلیلر و علامت
سودا اسهال ایدن شربتلر ایچوره لر لسان شربتی کبی و غیر مناسب
شربتلر ایله طبیعتی تلین ایلیلر و رطوبت ویرجی شیلر ایچوره لر
بنفشه شربتی کبی و مفرح معجونلر یدوره لر جواهر معجونی کبی و سفوف

مرض العشق

انخو کبی و لسان ثور خمیره سی کبی و کلبشکر کبی و بنفشه خمیره سی کبی
دخی حکایه کتابلرینی اوقیوب و قصه خوانلر دیکلیوب و شطرنج اوینی
و شکار و صید کبی و اوقانمق کبی و جریدا و ینمق کبی شیلره مشغول
ایلیلر و تحصیل علومه مقید ایدنلر و وعظ کتابلرینی مطالعه ایدوب
وعظ و نصیحت دیکلمکه مشغول قیلالر **الدوار** باش دونمه سنه
دیرلر ادم اوتورر کن قالقسه عارض اولوب جمیع اشیایی دونر
صانور بونک سببی بر بخاردرکه دماغه صعود ایدوب
دوران ایلیه انک دورانندن سائر اشیایی دونر صانور نتکم
طشره‌ده ایکی روزکار بر برینه طوقنوب قصرغه پیدا اولور
یعنی روزکار چوریلور دونر کاهیجه انسان سولو یلر کبی
دونوب بعده ساکن اولدقده اولرینی و اشجاری و سائر اشیایی
دونر صانور انک سببیله اول ادم دونمک ایله دماغده اولان
ارواح و بخار بیله دونر اول آدم ساکن اولدقده اول ارواح
بخار ساکن اولمیوب بر زمان دخی دونر انک دونمه سندن
طشره‌ده اولان اشیایی دونر صانور مثلا بر فنجانی صو ایله
دولدوروب و بر زمان چویروب بره قوسه لر ایچنده اولان صو
ساکن اولمیوب بر زمان دخی دونر دماغده اولان روح دخی
بویله‌در علاجی اول حالده عارض اولدوغی وقتده الینی و ایاغینی
اوغه‌لر و یوزینه سرکه ایله کلاب و عنبر چکار و اغسر تمق دخی نافعدر
بعده کوره لر اکر قان المق لازم ایسه یعنی قان غالب ایسه باشنی
طمرندن قان الالر و بالدرلرین حجامت ایلیه لر و اکر بو مرض
صیق صیق عارض اولورسه شربت و حقنه یه محتاجدر و بو حب
بو مرض ایچون بی نظیردر **صفتی** غاریقون اوچ درهم کابلی
اوچ درهم بر بچوق درهم مصطکی و قاقوله و سنبل هندی هر
برندن بر درهم شحم الحنظل بر درهم و مجموعی مقداری صبر ایله
حبلر ایلیوب کیجه یدوره لر غایت مجربدر اکر صفرا غلبه سی واریسه
تمر هندی ضوبیجی کل مکرر شربتیله و یا بنفشه شربتیله ویره لر
بعده بخاری منع ایلیجک سفوفلر یدوره لر بو سفوف مجربدر
صفتی کهربا و ورد درهم فاوانیا بر بچوق درهم و دیاریدوغی
سفوف بر درهم سحق ایده لر مجموعی مقداری نبات سحق ایدوب
بر بربله قریشدروره لر و استعمال ایلیه لر بو سفوف دخی مجربدر

مرض سر دوار

وبو مرضه غایت نافعدر بخاری منع ایدوب قلبه قوت ویرر وبرامن
واقعه لر کورمکی منع ایدر **اجزاسی** زمرد ودیاستنا یعنی تورکجه
اغدای طاشی وانجو ومرجان هر برندن دورت درهم عنبر داجین
بر بر درهم سرکه ده بر قاچ کون اصلنمش بعده قوریمش کشنش
ایکی درهم جمله سنی سحق ایلیوب برابری سکر ایله سفوف ایلیه لر بونک
شربتی نصف درهمدن بر درهمه دکدر علی الریق یاتدوغی زمان
استعمال ایلیه لر وبو مرضک یلدن وبلغمدن اولاننه براز اسیك
یاغی ایچورسلر وبراز باشنه سوریسه لر نافعدر **الكابوس**
یعنی اغر بصمق بو بر مرضدر که انسان ابتدا قرارده عارض   اوبخور
اولوب بر ثقیل خیال اوستنه چوکمش حس ایدر صیقلور دم
نفسی کسلور بوغلمق مرتبه سنه وارر بو مرضک صیق صیق عارض
اولمه سی سکته وصرع ومانیا مرضلرندن برینه مؤدی اولور
بو مرضک اکثریا سببی بر بخاردر که دماغه چیقر غلیظ دموی
خلطدن یا بلغمی خلطدن یا سوداوی خلطدن حاصل اولور
اوبخوبه واردوغی حینده واکثریا معصوملره عارض اولور
هضملرنده قصور اولدوغندن اوتوری وبعضی بورکنده صوغلجان
اولدوغندن اولور بو مرض کاهی طاعون کبی جمیع خلقه سرایت
ایدر حتی منقولدر که قبل الماده برزمان ظهور ایدوب بر برینه
اولاشوب جمیعسی بو مرضه مبتلا اولمشلر اطبای متأخرین دن
بعضیلر ذیدیلر که بو مرض بر خفیفجه صرعدر زیرا کاهی اویانقلقده
ده عارض اولور بو فقیر اکابرک بعضنده مشاهده ایلدم
واطبادن بعضیلر دخی واقف اولدیلر لکن انلر تشخیص وتمیز مرض
صندنده ایکن بو فقیر تشخیص ایدوب صرع خفیف علاجنی
ایلدم لطف حق ایله دفع ایلدیلر علاج اولا فصد ایدر لر بعده هر
قنغی خلط غالب ایسه انی اسهال ایلیه لر ودماغه قوت ویروب
وبخاری منع ایلر شیلر استعمال ایلیه لر ومالخولیا علاجنده ذکر
اولنان نلر بوکه نافعدر وصرعده ذکر اولنان چوق علاجلر بوکه نافعدر
وبو فقیرک دخی بو مرضه بر مجرب علاجی واردر که چوق کیمسنه ده
تجربه اولندی بلطف الله عز وجل هیچ تخلف ایتمدی اولا هر صباح
بو معجون حبه الخاتم بش درهم لسان ثور چچکنك خمیره سنه نصفدر درهم
قرمز طرطرو قنتوب دورت بش کون ویردم بعده لاجورد حبی

وردمکه ترکیبی بو فقیر عاجزک مختاریدر **صفتی** صبر سقوطری
یدی درهم افتیمون کریدی بش درهم لاجورد مغسول دورت درهم
غاریقون اوچ درهم محموده ایکی درهم قرنفل وبیان بالی بر بر درهم مصطکی
بچق درهم بونلری سحق ایدوب قرمز باش شربتیله خمیر ایلیوب بادام
یاغیله نخود قدر حبلر ایلیه لر وبو حبدن یدیدن طقوزه وارنجه
یدوره لر بر قاچ دفعه بو حبلر ایله بدنی سوروب اخلاطدن
پاك ایلیه لر وبعده قرمز معجونی استعمال ایتدیره لر وبو معجوندن
نتیجه یا تورکی ویره لر زیرا بخاری منع ایدر **صفتی** سرکه ده اصلنمش
بعده قورومش کشنیج اون ایکی درهم سفوف ارغایکم الروفاتم یعنی
بهارلی کل سفوفی وانیسون وقاقلیا ومرجان ورازیانه هر برندن
ایکی درهم بو اجزالری سحق ایلیوب کفایت مقداری کلبشکر ایله
معجون ایدوب یا نجق وقتی یدوره لر بخاری منع ایدر وطعامی
هضم ایتدیرر ومعده نك یللریني طاغیدر اطبا دکمیا ویلر بو مرضه
انجو ومرجان ولاجوردو کهربا یاغی وبو رتبه یاغی که تقطیر ایله اجزالی
اونمشدر بونلر ایله علاج ایدرلر نفسنده بو دخی ابو علاجدر بو مرضه
فاوانیا کوکی ویشم طاشی کتورمك بالخاصه نافعدر وبو مرضه مبتلا
اولان کیمسنه کنش شعاعنه بقمه دن وبرقه بوك باتمش انتشه بقمدن
احتراز لازمدر وریح تولد ایتدرن شیلردن پرهیز ایلیه بقله وبورکلجه
کبی ولاحنه کبی وبخاره مؤدی اولانلردن صوغان وصرمساق
کبی صاقنمق ولجیدر وطعامنه لسان ثور وسعتر وبراز کشنج قاتوب
استعمال ایتدیره لر ومرزنجوش وسذاب وبو بر هینی چوق چوق
تحولیه وبو اوتلری یاتدوغی مکاننه قویه **الصرع** خلق بوکه جن
طوتدی وطوتار بعضی طوتدی دیرلر بو بر مرضدر که بعض اعضادن
بر بیرامن بخار دماغه چقوب حس وادراك وحرکتی منع ایدر لکن تمام
منع ایلسه سکته اولوردی مصروع ایسه اکثریا یره دوشر اما جمیع
اعضاسی بینه حرکت ایدر ومصروعك بعضی وقتی مضبوط اولور
یعنی یلده بر آیده بر یاخود هفته ده بر طوتار بو مرضك سببی
اکثریا بلغمدن اولور وسوداذن وخمدن اولور اما صفرادن
اولماسی نادردر بعضی سنك وقتی مضبوط اولمز وقتلی وقتسز
طوتار وکاه بیحه ذهر لو بیرامن تحول لردن اولور یا بعض اعضادن
فاسد بخار صعود ایلر مثلا قارننده صوغلجان اولسه یاخود معده ده

بیان الصرع

تمام منع الحركة ...

ویردم

طعام فاسد اولسه اندن اولور وکاهیجه بو مرض انادن ویاخود بابادن
میراث اولور اکثریا خسوف قمرده طوغانلره عارض اولور بعض کیمسه لره
جندن اولور ومانع بو قدرکه جنك مصروعه تعلقی عارض بو ایرامن
کیفیتلردن برینك عارض اولمسیله اولور علاجی ایکی درلودر بر علاجی
طوتدوغی حالده افاقت ایچون اولا اللرینی ایقلرینی محکم بغلیه لر تاکه
بغلدقلری یرکچیه واللرینی اموزندن اشغه وایقلرینی دیزندن اشغه
وارنجه محکم اوغه لر وعود الصلیب حب برمقدار دوکوب اوغلان اوتی
چیچکی صوسیله قارشدروب مصروعك اغزینی اچوب بوغازینه اقیده لر
ویا ادم باشنك کولندن بچق درهم قدرینه اوغلان اوتی چیچکی صوسیله
یا دارچین صوسیله قرشدروب بوغازینه دوکلر وبزم مجربتمزدر
طوتدوغی حالده تریاك فاروقك مقطر صوسیندن برکوچك قاشق
ایله بوغازینه اقیده لر فی الحال افاقت بولور بو تریاقك مقطرینی
بزکوچك صوینی فرنکلر پیدا ایلشدر و بعض لجزالر ایله قرعه
وانبیق ایله تقطیر ایلرلر غایت مقبولدر تریاقدن مقبولدر
فرنکستاندن استانبوله کتوردکلر عزیزدربن دخی کوزنا کوزن
طریقیله چیقارور بر شریف شیدر ویا صدف صوینی کهربا
یاغنی بورننه اقیده لر فی الحال افاقت بولور وبورننه قصنی
واردج نمشی وکهربا یاغی توتسی ایلیه لر اما افاقت بولدقدنصکره
ایلمیلر زیرا طوتدوغی حالده نافعدر اما افاقتدنصکره ضرردر
جائزکه ینه صرعه سببی اوله افاقتدنصکره احتراز ایده لر ایلمیلر
وبر علاج دخی افاقتدنصکره اولور بو علاج کلیدر اصل علاج
بودرکه اولا حقنه ایده لر بعده قارح الالرمادة سنه کوره منضج
مغلوبی ویره لر بعده اسهال ایلیه لر که بلغمی انضاج ایدر و دماغه
وجمیع امراض دماغیه یه نافعدر صرع وسکته ونازله یی دفع ایدر
صفی بودر دیدکلری اوتك اغاجندن ویراغندن سکز درهم
دیش اوتی وذوفا هر بریندن بر درهم طوتام اوغلان اوتی چیچکندن یارم
اوج عود صلیب تخمی ورازیانه تخمی هر بریندن ایکشر درهم اکیرجوز
بواهر بریندن اوجر درهم دارچین التی درهم بونلری التی یوز درهم
صو ایله قینده لر دورت یوز درهم قالنجه بعده التی درهم بو صودن
اون درهم شکر ایلیه یا قرم باش شربتیله صباحدن علی الریق واخشامدن
یاتجق وقتن ویره لر بو مغلو دخی منضج سودادر صفی بسفایج

وعود الصلیب هر بریندن اوجر درهم ستو نکاو بادرنجبویه وبرنیه
هر بریندن بردر درهم طوتام قرم باشنی چیچکی و اوغلان اوتی چیچکی هر بریندن
اوج وچکردکی چیقمش قرلا اوزم سکز درهم بیان کوکی دورت درهم
بر وقیه صو ایله قینده لر ثلثی کیدنجه اوکیکی ایچوره لر واکر بیله صفرا
علامتی وار ایسه بو مغلوبی ویره لر صفی عود الصلیب وکونیك
کوکنك قابغی وایرق کوکی وهلیون کوکی وبودج اغاجنك یراقلری
وبوداقلری هر بریندن دورت درهم انجبار ولینراغی وبرسیاوشان
هر بریندن برقبضه وعود الصلیب تخمی هر بریندن بر درهم سابق
کبی بونلری دخی قینادوب هندبا شربتیله ایچوره لر ومادهه یی انضاج ایده
صکره بلغم اسهال ایلمك ایچون قوقیا حبی وغاریقون حبی ویره لر
اکر سودا غالب ایسه لاجورد حبی ومطبوخ افتیمون ویره لر وآمق
معجونی بو خصوصده غایت نافعدر بلکه جمیع انواع صرعه نافعدر
اکر صفرا غالب ایسه بو شربتی ویره لر صفی صاری هلیله قابی
ایکی درهم سنامکی ایکی درهم راوند چینی درهم سنبل هندی
دورت بغدای اغرلی مقداری بونلری ایکی فنجان هندبا صوسیله
برجوش کلکده اصلدوب بش التی درهم ساعت مقداری صیغنوق کل اوستنده
طوره بعده سوغیوب صوینی صافی ایده لر بعده اون ایکی درهم
کل مکر شربتی واون ایکی درهم فرنکی قند بت حلواسی بونلری اول
صو ایله حل ایلیوب علی الریق صباح ایچه بر قاچ مجلس عمل ایتدکدنصکره
بر فنجان بلیج صولی ایچوره لر بو زمانده حکما ویلر افتیمون ایله
علاج ایدرلر افتیمونه دیدکلری دخی موربوزن دیدکلری بیدرانی
یشودوب تربیه ایلرلر سرصه کبی یاقوت کبی بر اقچی اولور
اندن دورت بغدای مقداری دخی اقل برز کلنشکر ایله قرشدروب
ویرلر اوقمده صرعه ومالیخولیایه غایت نافعدر تقویتلی سوددر
وقوصد برو غلیظ خلطلری چیقارور چوق شکل مرضلر بونکله
دفع اولورلکن بولی قوتی ادملره ویرملك کرك ضعیف ادملره
ویرمیه لر وبو سفوف دخی عجایبلردندر جمیع انواع صرعه بالخاصه
نافعدر صفی بودر اغاجی وعود الصلیب کوکی وتخمی هر بریندن
التی درهم مرجان وانجو هر بریندن ایکی درهم ادم قفاسی کمکی دورت
بچق درهم ویاقوت اشکی طرناغنك کلی اوج درهم وکهربا بر بچق
درهم عنبر وبادزهر هر بریندن بر درهم بونك مقداری شربتی

ثلث درهمدن بر درهمه دکین دوا وخلاص اولور جمکنك صویله ویره لر
اکر خسته نك طبیعتی قبول ایلمزسه کلبشکر ایله یاقوق باشی معجونیله
قارشدروب ویره لر وقرنفل صویی دخی بو مرضه عجایب نافعدر
بالخاصه فائده ایدر صفتی قرنفل دانه قرنفل چیچکی بوغزلیوب تعیندن
وبفرصقلندن پاك ایلیه بعده ایکی طوتام سذاب وسکز درهم
جندبیدستر بونلری بیلك درهم صرب سرکه ایچنه قویوب قرعه
انبیق ایله تقطیر ایلیوب بو مقطردن صباح واخشام بر قاشق
ویره لر واکر بو قارینده مذکور اولان سفوفی بر صو ایله استعمال
ایده لر دخی قوی اولور وکاهیجه مریضك باشنی جوز بوا یاغیله
وکهربا یاغیله یاغلیلر ودائما مرزنجوش وسذاب بخوره لر
وعود الصلیب وشیم طاشی وزمرد طاشی ومرجان بونلردن
هر قنقیسی اولورسه کتورمك بالخاصه نافعدر بو مرضك دفع
وحدوثنی منع ایدر اکر بو مریض معصوملردن عارض اولورسه
معصومك اغزینه بو دوا ایچ اناسی سودی ایله ازوب قیده لر
صفتی عود الصلیب بر درهم مرجان طوزی نصف درهم التون
ورقاوج دانه بونلری خلط ایلیوب مجموعندن اقل اناسی سودیله
ازوب بوغازینه اقیده لر وامزیدن خاتون مبخر اتدن مثلا بقله
وصوغان وصرمساق وبوکا کبی شیلردن پرهیز ایلیوب
بلبلیج ایکی وکلك وحل قوشی الحاصیه لر ومقدما ذکر اولنان سفوفلردن
مرضعه خاتون یدیره لر ومعصومك بوینه زمرد طاشی اصه لر
وقورد دیشی اصه لر وبو مرضه مبتلا اولنلره دائما اطه صوغانی
وسرکیله یاپلمش سکنجبین استعمال ایلیه لر اطریفیل صغیر معجونی
عند النوم استعمال ایده لر بو مرض فی الحقیقه مشکل مرضدر لکن
یکرمی یاشنه وارمدن علاج اولنور اما یکرمی بش یاشنی
کچندن ویاخود یکرمی بش یاشندن عارض اولنلره الحاصل
بو ایکی نوعه علاج عسیردر السکته بو بر مرضدر که دماغ ایچنده
دورجلرك مجرالرنده روحلرك نفوذینه مانع سده عارض اولوب
اعضا حس وحرکتدن قالور بونك بر اعزی بودر که مریض
میت کبی یاتوب تنفسی ظاهر اولمیه وشول مریضك که اغزی
کپوردوب خورلیه اول کیمسنه اولمدر دن خلاص اولماز انسانی
اولدر که تنفسی ظاهر وسالم اوله شیخ ابو علی سینا قانوننده ذکر

سکته

ایلرکه

ایلرکه کاهیجه بو سکته مرضی ظاهر بو سالم اولمیه تیخ لیو بعض کیمسنه اولوب
مثیله فرقا اولنماز وتنفسی دخی ظاهر اولمز ونبض دخی ساقط اولور
بعدنه خلاص اولوب نیجه زماندن زیاده تعیش ایدر بویله چوق
کیمسنه لر کوردم خلاص اولدیلر دیر استاد الاطبا بقراط دیرکه
السکته ان کانت قویة لم یبرأ صاحبها وان کانت ضعیفة لم یسهل
برؤه یعنی سکته مرضی اکر قوی اولجق اولورسه اول کیمسنه اول
مرضدن قورتلمز واکر ضعیف اولورسه علاجی اسان دکلدر
اکر میت میدر یا مسکوت میدر حالی ظاهر اولمیوب مشکوك
قالسه مستحب اولان بودر که یتمش ایکی ساعت تجمینجه دفن اتمیه لر
صبر ایلیه لر تا حالی متبین اولدقدنصکره تاخیرك معناسی
بو قدردر بو مسکوت ایله میتك بیننده فرقده اولان وجه یازمشلردر
بو کتاب مطول اولمسون دیو جمله سنی یازمدق اما ایو سنجا اولدکم
مریضی بر ایدنلق محله کتوره لر وکوزلرینك بیکنه بقلر اکر بقین
کیمسنه کندی خیالنی ایچنده کورورسه اول مریض صاغدر اکر
لاظهار الموت للمریض
کورمزسه میتدر بو علامت جمله سندن اصحدر اما خلقلر اسنده
مشهور اولان علامتکه یوزینه آینه طوترلر اکر اینه نك یوزی
زنك لنورسه مریض مشکوك حیدر اکر درلمز میتدر دیرلر
اما بن دیرمکه اینه نك یوزی درلمك ایله حیاته استدلال
ضعیفدر زیرا جایزدر که بدنی ایچنده اولان بخارلك خروجندن
درلیه زیرا مادامکه بدندن چیقمدی بدنك ایچنده بخار مقرردر
خصوصا ایام صیفده میتك بدنندن صوق اولورسه اینه ایله
استدلال ضعیفدر وسکته نك سببی بودرکه دموی خلط
دماغك بوشلقلرینه وروحك مجرالرینه دوکیلور روحك
نفوذینی منع ایلر ویاخود خلط بلغمیدر وکاهیجه سوداوی
دخی اولور وکاهیجه کثرت دمدن طمرلره درکوب روحك
نفوذینی منع ایلر ادم یا بیلوردو شیر خلق ایچنده اکا قان
قان طوتمق
طوتدی دیرلر اکر اول امر هله بلا توقف قان آلدرلر ایسه اول
ادم اولورکیدر وکاهیجه بر لخز سببدن دخی اولور مثلا دوشمك
ویاشنه بر شی طوقنمقدن دماغه شیشش پیدا اولور سکته عارض
اولور وکاهیجه براغز بخارلك صعودندن اولور مثلا بر ضیق
مکانده منفذ دخی اولمیه کومر یقه لر اول اثناده کومردن چیقان
بلغ

بخارا سنتشا قطریقیله دماغه صعود ایلیوب سکته احداث ایلدی
علاجی اکر قان غلبه سنك علامتی وار ایسه ایکی قیفالدن و ایکی شاه
طمرلرندن قان الالر بالدلرینی حجامت ایلیه بعده حقنهٔ متوسط
ایلیه بعده حقنهٔ حاره ایلیه صفت حقنهٔ متوسط بیان فسلکنی صفت حقنهٔ متوسط
و بازی یپراغی و دیشرا اوتی و سعتر و بتونکه هر بریندن بر طوتم
بابونج و قنطریون صغیر هر بریندن یارم طوتم سذاب تخمی و رازیانه
تخمی هر بریندن بر درهم بو اجزالری یوز اللی درهم صو ایله قیندرلر
طقسان درهم قالنجه بعده سوزه لر و ایکی درهم مسحوق غاریقون
و التی درهم ایارج فیقرا معجونینی بو صونك ایچنده حل ایلیه لر و اون
درهم خام شکری بو صوده حل ایلیه لر و بچق درهم افلوق طوزی
دخی قته لر و بادیه یاغی و زنبق یاغی هر بریندن التی درهم الوب
او صو ایله قرشدروب احتقان ایدهلر سکته و صرع و فالج و لقوه
کبی مرضلرك ابتداسنده بو حقنه استعمال ایلیه لر بو که حقنهٔ
متوسط دیرلر اکر بلغمدن اولورسه بلغمدن حاصل اولان
صرع صددنده مذکور اولان علاجلری ایدهلر و قوی حقنه
ایله احتقان ایلیه لر صفت حقنهٔ قویه کوك سوسن کوکی اوچ صفت حقنهٔ قوی
درهم سذاب یاغی یوزوفا قنطریون صغیر عدد فنه یپراغی
قره باش و خزامه هر بریندن نصف طوتام سنامکی و عصفور
تخمی هر بریندن دورت درهم اردیج یمشی و غاریقون هر بریندن
ایکی درهم حنظلك ایچی بر درهم بونلری یوز اللی درهم صو ایله
قیندرلر یوز درهم قالنجه بعده سوزه لر ایارج فیقرا معجونندن
التی درهم ایارج لوغاذیا معجوننده ایکی درهم دیا قانیکون یعنی
معجون تمری التی درهم ملح اندرانی بر درهم سذاب یاغی اون التی
درهم بو که حقنهٔ حاره درلر و معلوم اولاکه دم بوزاندینه زعفران
معدنی یپرلر بوندن بر درهم قدر نخنا الصو بیله اصلدن لر بعده
احتقان ایلیه لر زیاده فائده ایلر بو تدبیرلر سکته حالنده ایکندر
اما سکتهدن افاقت بولدقدنصکره علاجی صرع علاجلریدر
انلر ایله علاج ایدهلر مسهل شربتلردن قوقیا حبی و ایارج مقوی
حبی و لاجورد حبی سوداون اونلره غایت منا سبدر و عود
القهر ایله خردل تخمنی تریاقله قرشدروب اغزنده طوته لر اغزدن
رطوبتی چکوب اقیدهلر خبخوش و بوبنوقا و تی و چوزبوا بونلری

بری برهنه قرشدروب بورننه چکرلر حتی دماغنی تنقیه ایلیه و باشنی
اسپیکو یاغیله و بیرتیه یاغیله و کیرمید یاغیله یا غلیه لر و دارچین
صویله ایچوره لر بو صرع ایله سکته صاحبندن زائل اولیوب بقیه
قالورسه اکسه دن داغ اورهلر و یاخود ایکی قولترینه داغ اوروب
و چشمه اچوب اشلدهلر غایت نافعدر یوغرتدن و سوددن و صوغاندن
و صارمساقدن بو معقوله شیلردن پرهیز ایدهلر و غداسی کوکرچین
و کلك و بلدرجین و جل قوشی اتلرینی کباب ایدهلر بیه لر و صوینه چوب
چینی و صا صفرانس قیندروب صوغنینی ایچلر و حمام صوعدن احتراز
ایده الفالج بو بر مرضدر که بعض اعضاده اولور مثلا ایاق طوتمز فالج مرضی
اولور و کاهیجه بتون بدن طوتمز اولور و حس و حرکتدن قالور
یاخود از قالور بو مرضك سببی یا سوء مزاجدندر یا ماده سز
یا ماده نك عضوده وکلمه سندن اولور روحك منفذلری
منسد اولوب روح نفسانی نفوذ ایلیمز و یاخود سکر کسلمدن
اولور و اطباء متأخرین دیرلر که فلج مرضی اخلاط اربعه نك هر بریندن
اولور روحك یوللرینی قپارهر یا سکرلری صیقارهر روحك مرورینی
ضیق ایدوب روح نفسانی اشغی کچمز اولور سنه کیم بر عضوی محکم
بغلسلر روحك منفذلری صیقلمغله روح اول عضوه نفوذ ایلیمز
پس اول عضو او یوشور حس و حرکتدن قالور حکماء متقدمین
صفرادن اولمسنه ذاهب اولمشلردر اما اسکندر یونانی دیرکه
بر خلط صفرا ویدن مفلوج اولمش آدم کوردم اول عصرك
اطباسی مشهور اولان فلج علاجلرینی ایلدیلر فائده ویرمدی بن اکا
ایارج جبلدن بر شربتلك ایچردم بر قاج مجلس اسهال صفرا ایلدی و بارد ایارج فیقرادن نسخه
مرطب غدالر و شرابلر ایچردم اول مرضدن خلاص اولدی و بولس
طبیب دخی بو یله ذکر ایلدی یعنی اسهال صفرا ایله و مبرد و مرطب
غدالر و شرابلر ایله فالجه علاج ایلدم خلاص اولدی دیرابن التلمیذ
دیرمکه اکرچه بر دخی صفرادن اولدیغنی کوردك اما بن دیرمکه
خالص صفرادن کلدر بلکه بر زرقیق بلغم دخی مختلط در بو مرضك لمجربات الجدید
سبب صوق هوا الورده یورلمق و چوق شراب ایچمك و صولر
کنارنده و عناك و رطوبتلی یرلرده اوتورمق و دخی رطوبتلی
کتمه مش و یکی یا پلمش اولرده اوتورمق یا توب او یومق و چوق
جماع ایلمك و چوق سیوب ایچمکدر علاجی اولا حقنهٔ لینه ایلیلر

اكر قان غلبه سی علامتی وار ایسه قان الدوره لر سكته ده ذكر ایلدوكمز
حقنه لر بوكا نافعدر بعده بلغم پشوره جق مغلاق ویره لر و بو مغلاق كراث
ابو سی كمافیطوس شربتیدر صفتی كمافیطوس ایكی طوتم مرزنجوش
و برنیه وجعده و سعتر و یاربور و كلك و زوفا و بیان سذابی
و بتونكا هر بریندن بر طوتم اكیر و زرنباد دوقو و سمز قباق
و جنطیانا و نشك طرامیشیغ و عود القهر هر بریندن دورت معورت
درهم رازیانه كوكی هر بریندن سكز درهم قره باش و انیسون و رازیانه
تخمی و تخوه هندی و كرافیا و سیسالیوس هر بریندن اوچ درهم جكردكی
جقش قزل اوزم یكرمی درهم بو جمله اجزانك اون ایكی اغزی مقداری
صو ایله قینده لر تا كه ثلثی كیده و باقی قالان صو یه برابری بال
قتوب قوامه كتوره لر صباح علی الریق ایكی قاشق بیر تر صو یله ازوب
ایچوره لر بو مغلاق بلغمی پشوروب و جمیع امراض دماغیه و عصبیه
صرع كبی سكته كبی لقوه كبی فلج كبی غایت نافعدر سده لری آچر ماده
نضیج بولدقدنصكره مسهل ویره لر غاریقون حبی و سورنجان حبی
و قوقیا حبی كبیلر دخی مناسبدر دیافیتقون یعنی معجون تمری
خصوصا اندن بر صفرا اولدوغنده حس اولنور ایسه بو معجوندن
ویره لر و بو حب دخی غایتله مجربدر یا ارج فیقرا ایدی ذ درهم غاریقون
و تجوقان هر بریندن اوچ درهم حنظلك ایچی بر بچوق درهم محموده
بر بچوق درهم زنجبیل و دارچین و قرنفل و انیسون هر بریندن نصف
درهم بو جمله سحق ایلیوب بر درهم مقلی قره باش شربتیله حل
ایلیوب بعده بو كه اول مخلول ایله اجزا مسحوقی قرشدروب
حبلر ایلیه لر هفته ده ایكی كره بو حبدن ایكی مثقال ویره لر و بو
مطبوخی اوستنه ایچوره لر صفتی سنامكی درت درهم تربد
و سورنجان هر بریندن بر بچوق درهم سنبل اغاجی و صبار ینه هر
بریندن بر درهم دارچین بچوق درهم انیسون قرنفل هر بریندن
بردنك بونلری اصیجق صو یله بر كون بر كیجه اصلدوب بعده قیندره لر
براز قینادقدنصكره اندروب سوزه لر و مغلاویه براز شكر قاتوب
یا بنفشه شربتی قاتوب ایچوره لر اول حبدن ایچیده وقتده بیلو
صباح بو مطبوخدن ایچلر عمل تمام اولدقدنصكره سمز پیلیچ صوینی
اوزرینه براز دارچین اكوب ایچوره لر بدنده تمام تنقیه اولدقدنصكره
ینه بو شربتلردن ویره لر و بربته قیند و بصو یی ایچمكه ملازمت

سیسالیوس بالتركی بدنوس كوزی
درلر و بالرومی ففقالیندس
درلر صح

اندوره لر و یاخود صو یی تقطیر ایلیوب ایچوره لر اكر مرض اسكی
ایسه و بو علاجلر ایله بالكلیه دفع اولمز ایسه بو ادویه شریفه ایله
درلدره لر صفت مطبوخ معرق سیغیر اغاجی التمش درت درهم
و سیغیر اغاجی قبوغی و عود الصلیب و اغاج قاوونی قبوغی و كوك
سوسن كوكی و انذز كوكی بونلری ضاورن ایچنده دوكوب قرودنلر
بر كون بر كیجه اصلده لر بعده قینده لر صو یك ثلثی قالنجه بعده سوزه لر
و مریضی بر بنك صیجق یرده یا حمامده اوتوره لر كه هوا طوقنمیه
بو صودن التمش درهم مقداری براز شكر ایله و براز دارچین
قاتوب ایچوره لر درلده لر اكر حمام اولمز ایسه و افرصه اسباب [illegible]
یكرمی درهم چوب چینی یی بیك درهم صو یله قیندوب صو یرینه
ایچوره لر و بو معجون بالخاصه بو مرضه نافعدر اللی درهم بشمش
طوشانك بینی و كمافیطوس و بتونكا هر بریندن یكرمی دورت
درهم دارچین و قرنفل و بیبر هر بریندن بر ز درهم تیره منتی
یكرمی دورت درهم شكر یاخود صافی بال اوچ اجزا اغزی قوامه
كتوروب معجون ایلیه لر هر صباح دورت درهمدن التی درهمه وارنجه
استعمال ایلیه لر و اوچ ساعت بچمدكجه اوزرینه طعام یمیه لر و بو یاغ
دخی عجایبدندر نافعدر اللی درهم صوغلجانی آلوب پاك یقیه لر
بعده قوریده لر و خولنجان و زنجبیل هر بریندن دورت درهم
جمله سنی سحق ایدوب زنبق یاغیله خلط ایلیوب سورینه لر غایت
نافعدر و یاغلردن بیرته یاغی ایله و كهربا یاغی و بیاض نفط یاغی
و اسبك یاغی غایت نافعلردر كیمیا و یلر اطباسی ثلث درهم قدر
ایچوتوز نیخ بیرته نك مقطر صو یله و یا اسبك یاغیله و یا كهربا
یاغیله ویررلر عظیم فائده ایدر یاخود تقطیر ایله جقش قاصنی
یاغنی مفلوج اولمش عضوه سوررلر غایت نافعدر اكر فالج صرعدن
و یا امراض حاره دن صكره عارض اولور ایسه استعداد و یره لر ایكی بوكا
علاج ضرردر لكن ولجا اولان بو درد كه اولا ام حقنه
ایله احتقان ایلیوب صفرا چیقره لر بعده بو ملین ایله اسهال
ایلیه لر ایكی درهم راوند او فوق طوغره یلر ایچنه بر ایكی جكردك
دارچین قرشدره لر ایكی فنجان هندبا صوینده اصلدوب
صیجق یرده قویالر بعده صو یی سوزوب اوزرینه ایكی درهم ترنجبین
اوزه التی درهم گل مكرر شربتی بو صو یله ازوب ایچوره لر بو ملینی

برقاجکره ایجوره یا صفرا سوریلوب بدن پاك اوله بعده روح
الزاجدن دورت جکردك لسان ثور صویله ایجوره لر بعده بدکتورمك
ایچون کهربا یاغندن ثلث درهم قدر ایجوره لر صا صفراسی وسغیر
اغاجی ولسان ثور وهند بابیراغی بونلری قیندوروب اوستنه ایجوره لر
وبر صیجق یرده اوتورده تادرلیه وبو معتدل یاغلر ایله صکره یاغلیه
بابادیه یاغی وطورقاوق یاغی کبی اما شول فالج که بدنده امتلاسندن
حاصل اوله یا بر یردن دوشمه دن اولور یا برضرب دوقنمه دن
اوله انك علاجی اولا قان المقدر بعده حقنه متوسط ایله یا بر
احتقان ایتمکدر بعده یاغلر ایله یاغلمقدر التشنج بو بر مرضدرکه
سکرلر بوزیلور مریضك اعضاسنی اوزاتمغه وچکمکه قادر اولمز بو
دخی ایکی درلودر بریسی یبوسندن اولور اکثریا حمای خارقه دن
صکره عارض اولور وچوقلق ایله الدن وچوق استفراغدن
حاصل اولور سکرلر کریلور قورویشه دوزمریضك اعضاسنی
استدوکی کبی تحریك ایلیه مز وبر قسمی دخی رطوبتدن اولور سکرلره
وبالیق اتلرینه بلغمدن یا سوداد رقاندن یا بونلردن مرکب
خلطدن دوکیلور وسکرلر بوزیلور اعضاسنی اوزاتمغه قادر
اولمز وبرجنس تشنج دخی واردرکه اکثریا مزیرلردن اولور
بو جنس تشنج قتالدر خصوصا اولیارین سکر اوستنده یا سکره
یقین یرده اولور اطباء متقدمین تشنج امتلائی خلط صفرادن
ویدریلر ولماسنه قایل اولمشلردر اما متاخرین قایللردر تحقیق
ایلمشلردرکه بن فقیر دیرمکه اکر صرف صفرانك لذاعه دن
اولورسه تشنج امتلائیدن اولمز بلکه سمیات مقوله سندن
اولان تشنج انواعندن اولور اکر صفرا لذاعه دن اولیوب
حدتی رطوبتله منکسر صفرادن اولورسه تشنج امتلائیدن
اولور لکن صرف صفرادن اولماهشر اولور وکاهیجه تشنج
ریحیدن اولور سکرلره کیروب وجع حاصل اولور اعضا بوزیلور
صاحبی اول عضوی چکوب اوزاتمغه قادر اولیمز اغرلکن
برز اوغوشدرمغله ینه منحل اولوب دفع اولور وخلوقنجده
قولنج دیدکلری کبی ارقیده براغریدر غبار تیدر اولدخی تشنج
ریحی انواعیدر العلاج خلط غالبی اسهال ایلمکدر وبعضیلر دیرلرکه
اکر قان غلبه سی وار ایسه فصد ولجیدر اکر یوغیسه ینه فصد

اتمك

٧١

نسول کمرزه کیمه قانی ویانی وکیمیسی وظلماتی
اوله علاجی بجوریه مرضی اون درهم زنجبیل بردرهم
بقولری بریرده فارشدروب دوکه توز الکدن
سبجوب سکزره سوعه سی اخشام وصباح
جکه دفع اوله وکوزی نشن اوله

اتمك معقولدر زیرا ماده خفت اولدقجه بقیه سنی دفع ایتمکه طبیعت
قوی اولور فالج مرضنده مذکور اولان حقنه لر ومسهلات بو مرضه
نافعدر وبو مرضك مسهلاتنه قولنج حیاسی دخی مهمدر انی
دخی قته لر وزنبق یاغی وتلکو یاغی ودیا التیا یاغی وکدی یاغی
بو علته نافعدر وبو یاغلر دخی مجربدرکه بو مرضه نافعدر صفتی
تیرمنتی صقز غلجاندن یاغلرهر برندن اون ایکی درهم وانسان یاغی
سکز درهم وکلب یاغی دورت درهم بونلری جمع ایلیوب مرهم
ایده لر ومعاجیندن مثرودیطوس تریاق وجواهر معجونی استعمال ایلیلر
وبولس حکیم ایدردوه دیکننی قیندروب صوینی اجمك استرلی
کوکنجدی وکعوب بو مرضه معجون ایتمك نفعیدر وقنطریون صغیر
دخی بویله نافعدر اکر صفرادن اولورسه مسهل شربتلر وحقنلر
استعمال ایلیه لر فالج صفراویده ذکر اولان دوالری استعمال
ایده لر ومقناطیس ومرجان کتفرمك بالخاصه نافعدر الرعشه
الایاق تترمسنه دیرلر بونك سببی سکرلر ضعیفدر یا اول
ضعف باعث شرابی چوق ایچوب کیجه لرده حرارتله چوق
ایچمکدر وزیاده غضب وزیاده خوف ایتمه دن دخی حادث
اولور ویجغرینك وزیبونك بخارندن دخی اولور علاجی
تشنجده مذکور اولان علاجلر بو مرضه دخی علاجدر وقرع
باشی معجونی وشربتی بو مرضه بالخاصه نافعدر و... معجونی دخی
مناسبدر حکایت ایدرلرکه التمش یاشنده برخاتونه باشی ترمه سی
عارض اولوب علاجنده اطبا عاجز اولمشلر عاقبت برطبیب
بیقوش اتی یدیروب مکمله خلاص ایلمش وبوکه ستبل وترصو غلجان
یاغی وتیرمنتی یاغی ونفت یاغی سورنسه لر نفعنی مشاهده ایدرلر
معلوم اوله که جام فستغی بال ایله یا اوزوم ایله هر صباح استعمال اولنوب
مداومت اولنسه جمیع سکرلره وسکرده اولان امراضه نفعنده اشتباه
یوقدر الخدر اعضا اویوشمغه دیرلر بونك سببی وعلاجی کبیددر زیرا
بو مرض فالجك ضعیفیدر حتی دیرلرکه اکر زیاده اولور فالج
اولور بو مرهم بو مرضه غایت نافعدر صفتی صابوندن اللی درهم
دفنه یاغی ایله ملایم اتشده حل ایلیلر التی درهم صوترمسی دخی
وبر درهم قرنفل وبر درهم زنجبیل بونلری سحق ایلیوب اول صابون
ایله قرشدروب مرهم ایلیلر واسبك یاغی دخی نافعدر الاختلاج

مرض رعشه

باشی ترمه سنه نفیس علاج

مرض خدر

مرض اختلاج

مرض النزله

اعضانك سكرمسنه دیرلر كوزده اولور وسائر اعضاده اولور
اكر تون بدنده واقع اولسه سكته اولور وسكته مرضنك مقدمه سیدر
بنوك سببی بو ریح بخاری در اتیله دری ارسنده تحبس اولوب
بونك سببی چقمق استر چیقه مدوغندن سكرمك عارض اولور
بونك سببی وعلاجی بعینه فالج وتشنجك علاجی كبیدر یا دیه
واكلیل الملك ومرزنجوش قیندروب سكرین عضوی بوغنه طوته لر
دفع اولور النزله بو مرضی سائر مرضلر اوزرینه تقدیم ایلدك زیرا
بو نزله نك ماده سی مقدم دماغدن اینرسه زكام اولور واكر كوزه
اینرسه كوز اغریسی حاصل اولور اكر قولاغه اغریسی وصاغرلق
وكورلدی حاصل اولور اكر بوغازه اینرسه خناق اولور واكر
صدره ودیه یه اینرا وكسوروكه حاصل اولور وقان توكورمكه
مؤدی اولور بو نازله نك دائما نزولی بر امردر زیرا سل وضیق
نفس مرضلری حاصل اولور والحاصل معده امراضی ومفاصل
امراضی اكثریا نازله نك دوكلمه سندن اولور بو سببدن بقراط
ایدر الدماغ مدینة مبدأ الامراض دیو هو لفاتندن تحقیق اتمشدر
یعنی دماغ بر شهردركه سائر عالك بدنه مرضلر اول شهردن منتشر
اولور ونزله نك سببی اولی دماغك هضمی ضعیف اولوب بخار
جوق صعود ایدكیدر یاخود دماغك صوقلاندغیدر
وسبب خارجیسی هوانك غایت صوق اولماسیدر ورطوبتیدر
وجوق یغمورلر یاغمق وصولر كنارنده اوتورمق ویاتمق دخی
بو مرضك اسباب خارجیه سندندر ومكانك رطوبتی وكوزلرده
اویومق وطعام اوستنه صو ایچوب عقبنده یاتمق وحمامدن
چیقوب كندویه صوق هوادوقنمق بو جمله نازله نك ظهورینه سببدر
ولدوس بیلچیر قاچكون علی التوالی اسوب بعده بویراس اسسه
نازله نزولنه سببدر وكاهیجه هوانك فسادندن دخی اولوب
اكثر خلقه سرایت ایدوب اوكسوروكه مبتلا اولورلر نته كم بیك الیمش
یدی سنه سنده بوغاز حصاری سفرنده یایلرده كفار بتفعالی وافر
قردیلر لشلری متعفن اولوب لودوس هواسیله عثمانلی استانبوله
وادرنه واروبانده جمیع ولایته یایلدی خلقه نزله اوكسوروك
وحما عارض اولدی اول سنه اولخسته لیكدن آدمی ادرنه خسته لیكی
قودیلر ایدی اول سنه اولخسته لیكه اوغرامدق آدم قلمدی

لدوس اسوب بعده بویراس اسسه نازله یه سبب در

وبر سبب دخی اولكونلردن مقدم قرق طقوز كون قدر لودوس
اسوب بعده بویراز اسدی بو دخی ابقراط قولی اوزرینه عفونتدن
غیری بر سبب دخی اولدیغی ابو علی سینا ایدر كاهیجه قالن الدردقدن
صكره بدنه كوشكلك عارض اولوب بدنك اسی وصوق قبولنه
مستعد اولورلر ونازله حادث اولور علی الخصوص كه قان دخی
وافراط اوزره اقتدار اوله ومعلوم اولا كه سبب نازله یلحرارتدن
اولوركه علامتی یوزی وكوزی قزرمق وبدنی اسیلمق ومقدر
وكاه اولوركه حما دخی عارض اولور وصوق شیلردن منتفع
اولوب حظ ایدر وصوق ایچمكه رغبت ایدر اما برودتدن
اولانك علامتی صاحبندن اقلی شی صوق صوقانی شیلردن
حظ ایدر وبدننده حرارت حس اولنمز وصو ایچمكه راغب
اولمز علاجی اكر حرارتدن ایسه اولا بدن وطبیعتی تلیین ایلیلر
اما سنه اریكنی عناب ایله قیندروب وصوینی سوروب بنفشه
شربتی یاخود خمیر شیخ ویا قدرت حلواسنی اول صوده ازوب
ایچورهلر بعده قان الالر بعده عناب شربتی ونیلوفر شربتی
ولسان ثور شربتی درج قنفیسی بولونورسه ایچورهلر اكر قان
ماده اجنایسه خشخاش شربتی ویا عناب شربتی ایچوروب
ماده یی قوبولدهلر وبو جلاب دخی مجربدر صفتی ایكی دانه خشخاش
باشی یكرمی دانه عناب بونلری قیندروب سوزوب صوینده براز
ابو احكردكی اصلدوب تعالی حقدقده تكرار سوزوب واول صاف
تعالجكنه نبات ایله وكلاوبله قیندروب ایچورهلر زیرا هم ماده یی
قوبلدر وهم نازله یی منع ایلر غایت نافعدر وبو حبی دخی اغزینه
قویوب اریدكده صوینی یوده لر بوكا كل ارمنی حبی دیرلر
اوكسوروك ایله اولان نازله یه بو حب غایت نافعدر صفتی
كل ارمنی وصمغ عربی وكثیرا هر برندن ایكی درهم بیاض خشخاش
تخمی اوچ درهم جوز بوا بر بچق درهم نبات شكری اون ایكی درهم
بونلری سحق ایلیوب ابواحكردكی لعابیله خمیر ایدوب حب ایلیلر
بعده استعمال ایدهلر واربه جلابی ایچورهلر قاوون وقاربوز
وخیار چكردكلری بیاض خشخاش تخمیله دوكوب سودندن چقاروب
وبونكله نیلوفر شربتنی ازوب ایچورهلر زیاده نافعدر اكر مسهل
ایچمك لازم كلورسه یاقا تیلقوندن واوق معجوننده سكز درهم ویره لر

اوزرینه اریك صویی ایچوره لر یاخود دورت درهم مقداری
دواء المسك دن ویره لر که فرنکلر اکا صوکوالدوز انم دیرلر
وحب الذهب دخی بو علته نافعدر و ماده تنقیه بولدقدنصکره
دماغه قوت ویرمك ایچون کلابشکر ودیار رودن سفوفی
ودیاستنا معجونی وانجو سفوفی غایت نافعلردندر و باشنه
قوت ویرجك یاقولر قویه لر بو یاقو دماغه غایت قوت ویرر
و نازلر نخاره یه نافعدر صفتی صندل مرجان و کل قرمزی سعد مرسین
یبراغی قیتر انار چچکی وانار قابی هر برندن بر درهم مصطکی و کوندك
وسندروس هر برندن نصف درهم ولادن بش درهم بال موی
بش درهم مرسین یبراغی بش درهم بو اجزالری دوکوب بعده مرهم
ایدوب باشنی تراش ایتدکده عقبنده باشنه یقوا ایلیلر اکر نازله
صوقدن اولمش ایسه و بدنی ممتلی اولوب طمرلر دخی طولو ایسه
اول زمان قان المق لازم سندر بعده ملین حقنه لر ومسهللر ایله
بدنی تلیین ایده لر و شراب زوفا ایچوره لر مغلوب بلغم
زیاده لزج ایسه اطه صوغانی وسرکنجبین عنابشر تیله ویره لر
و بو مغلوب غایت مجربدر غلیظ بلغمی پیشوررور او کسوروکی دفع ایدر
و طبیعتی ملایم طوتر اسهالدن مقدم بعد الاسهال استعمالی جائز
و نافعدر دائما ملازمت ایتمك معقولدر نفعی مجربدر صفتی
انجیر بید دانه سیان کوکی و زوفا هر برندن بش درهم بالدری
قره بر قبضه داریانه تخمی ایکی درهم کوك سوسن کوکی و قره باش
چچکی هر برندن بر درهم مجموعین بشیوز درهم صو ایله قیندوب
ثلثانی قالدقده سوزوب صوینی صیجق صیجق سکرنجبین کبی ایچه لر
و مسهلدن حب قوقایا و غاریقون حتی و بونلرین معادلی
حبلر معقولدر و بعد التنقیه دماغه قوت ویرر شیلر استعمال
ایلیلر یعنی قرمز معجونی و جواهر معجونی و دواء المسك معجونی ویره لر
واکر ماده سی زیاده اقربه مرزنجوش سکز درهم سك ایکی حبه عنبر
ایکی حبه بونلری دوکوب باری صو ایله ازوب بورننه چکه لر و بو
صو دخی غایت نافع و مجربدر بیغمبر اغاجی سکز درهم یوز درهم
صو ایله قیندیره لر قیاسا نصفی قالدقده ایچنه بر درهم مرزنجوش
دوکوب بر ایکی دفعه غلیان ایتدکدن عقبا ایندروب سوزه لر
و بو صو ایله غرغره ایدوب بورننه دخی چکه لر غایت نافعدر باشنه

قوت

و دماغنه ویره یا قولر قویه لر و بو یاقو باشنه غایت قوت ویرر
صفتی مصطکی و سندروس جوز بوا و قرنفل هر برندن ثلث
درهم لادندن التی درهم صیجقها اوندن ایجنده مصطکی یاغیله قرشدر
مرهم کبی اولدقده الوب باشنه یاقوایده لر و بو یاقو دخی دماغه
قوت ویروب و صوقدن باش اغریسین دفع ایدر و نسیانی ازاله
ایدوب قوت حافظه یی زیاده ایدر صفتی کهربا و سندروس
و مصطکی و غلیندن هر برندن بش درهم عنبر اوچ درهم
قرنفل ایکی درهم اسطرك بر بچق درهم سنبل هندی بر درهم لادندن
اون التی درهم تیرمنتی اون ایکی درهم اجزالری دوکوب ملایم
اتش اوستنده بر برینه خلط ایدوب مرهم کبی اولدقده باشنه
یاقوایده لر اکر نازله اسکی اولوب و غیر محللردن فائده اولمز ایسه
شدید حقنه لر ایلیوب بعده ایکی قولاقلرینه داغ ایدوب بخور ایله
اشلدیه لر لکن بو عصرده نازله خار ام الحدید عن صورتنده چوب
چینی و صاصفراس و صبا رینه و بیغمبر اغاجی مجموعنی قیندوب
صو سیلیه درلده لر و بر قاچکره بو عملی ایده لر بلطف الشافی الشدیده دفع
اولور کیدر و نزلیه مبتلا اولان ادملره لازمدر که چوق اکمه دن
و قارلی بوزلی اشربه لردن و کوندزلرده ایومقدن و یاتش سیوردن
احتراز ایده لر لکن انجیرك تازه سی دخی معقولدر و تازه امرود
بعد الطعام لا باس فندق ایله اوزم و کوکرجین کبابی و حجل کبابی
و بلبل کبابی و کذلك کباب مناسب و لطیفدر **فی امراض العین**
معلوم اولا که کوزك مرضلری حددن افزون اولدیغچون مخصوص
کتابلر تالیف اولنوب امراض و ادویه تفصیل اوزره بیان اولنمشدر
لکن بو فقیر بو رساله ده کثیر الوقوع و متعارف اولانلردن برازنی
ذکر ایتمشدر جمله دن **الرمد** کوز اغریسنه دیرلر کوزك اغی قزروب
قباقلری دخی کاه اولور که شیشر بو اکثر یا قاندندر و قانله صفرادن
اولور و کاهیجه قانیله بلغم یاخود قانیله سوداندن اولور بو رمد
اکثر نازله دن اولور و بونك مقدمه سی کوزلری قزاروب قباقلر
شیشر و بونلردن رمد حاصل اولور و بوکه سبب کونشده چوق
کزمك و اتش قارشوسنده طورمق و دخان و غبار کبی شیلردن
و بعد الحمام عینه شدید و بوزکار طوقنمقدن بو نلردن
احتراز لازمدر **العلاج** اولا طبیعتی تلیین ایتمك و مکرر بنفشه

فی امراض العین

فی الرمد

شرابی طاردین اریکی صو ایله ازوب ایچمک بعده قان المقدر اکر
بدنی تحمل ایسه ابتداء بدندن طمرندن قان اله بعده قیغالدن
الالر اکر قان المقدن منع ایدر اولورسه ایکی کوزکلر التندن حجامت
ایلیه‌لر جالینوس دیرکه بو مرضده قان علاجی کافیدر خصوصا صرف
قاندن اوله اکر قان الدقدن صکره علامت صفرا موجود اولورسه
مثلا کوزک قزللی صارویه مائل اوله و وجعی شدید اوله و جاپاغی
از اوله اول زمان صفرایی اسهال ایدیجی شیلر استعمال ایده‌لر
صفی قدرت حلواسی اون بش درهم بنفشه مکرری اون بش
یکرمی درهم تمرهندی صو ایله ازوب ایچوره‌لر و اکر بلغم علامتی
بولنورسه مثلا اغرلق و کوز قپاقلری شیشمک و چپاغی چوق اولمق
... اولورسه و وجعی از اولمق و لونی بیاضه مائل اولمق مستحق
اولورسه اسهال البلغم ایدن شربتلر و قوقیا حتی بنفشه شربتیله
ویره‌لر و یاخود ایارج فیقرا ویره‌لر و دیاقاتلیقون معجونندن
سکز درهم و برلعب بر درهم راوند ایله هم بلغمی و هم صفرایی و هم
سوداوی سوررمشترک علاجدر ... بوسهل کوز اغرسنه
غایت نافعدر و مجربدر صفی خیارشنبه یالی سکز درهم تمرهندی
... درهم راوند بر بچوق درهم و ... سفوفی
بچوق درهم بونلری قرشدروب صباح علی الریق ... لر و اوزرینه
بنفشه شربتی اریک صو ایله ازوب ایچه‌لر بعده برقج مجلس
عمل ایلدکدن صکره اربه صوبی نیلوفر شربتیله و یاخود بر فنجان
طوزسوز بلبج صوبی ایچه‌لر بعده ... ایدنه کوزک وجعنی
تسکین ایدر کوز اغرسنه کیکی شربتلر ویرمیه‌لر زیرا وجعنی
دخی زیاده ایدر ملینات ایله اسهال الکفایه ایدر و معلوم اوله که اسهال
ایله و فصد ایله تنقیه‌دن صکره کوزک اوستنه یاقو ایلمک جائزدر
اما قبل التنقیه جائز دکلدر اکر کوزک حرارتی وار ایسه اولا گلاب ایله
یومرطه اغنی چالقیوب کوزه یاقو ایده‌لر و یاخود گلاب ایله سکرلی
بیراق صویی قرشدروب یاقو ایده‌لر بعده المایی بشوروب
و گلاب ایله حل ایدوب کوزه یاقو ایده و بو یاقو دخی عجایبدر کوزک
حرارتنی و وجعنی ساکن ایدر صفی کل ایچنده بشمش الما وایوا
هر بریندن سکز درهم الوب ... وندره محکم دوکلر و سکز درهم
اریه اونی قرشدروب ... درهم کبی اولدقده ایچنه سماق و کلنار و کل

لدفع وجع العين نفيس جدا

قورو سی هر بریندن نصف درهم و ... صکره ... لر و براز
گلاب و سکرلی بیراق صویی قتوب قرشدروب کوزه یقو ایلیلر
اکر بونکله ساکن اولمزسه ایچنه براز کل یاغی و یومرطه اغی قرشدروب
بعده یاقو ایلیلر و کوزه قیز سودی طامزره‌لر وجعنی ساکن
ایلر لکن در عقب سماق کرکدر و وجعنی شدید اولدوغی زمانده
تسکین ایچون تازه پینیری گلاب ایله قرشدروب کوزک اوستنه
یاقو ایلیلر وجعنی تسکین ایدر و شاف ابیض گلاب ایله یا یومرطه اغیله
ازوب کوزک قپاقلرینه یاقو ایلیلر و بو ذکر ایدن حکیمز دخی تسکین
وجع ایدن مجربدر صفی ایو اجکر دکنک لعابی و بزر قطونا
لعابی و بیاض خشخاش سودی هر بریندن سکز درهم بشمش یومرطه
اغی بش درهم زعفران و کافور هر بریندن التی بغدای اغرلغی
مجموعنی بر یره جمع ایدوب و محکم سحق ایدوب صقوب و سوزوب
صیجقله کوزه طاملده‌لر و قپاقلرینه سوره‌لر بو ذکر اولنان
علاجلر بعد التنقیه مرضنک ابتداسنده اولور اما مرض کچشد
اولور شاف ابیضی رازیانه صو ایله ازوب طلا ایده‌لر مرض
بر مقدار خفته میل ایتدکده بو قطوری کوزه طاملده‌لر صفی
بابادیه و کل هر بریندن اوچ درهم یوز درهم لسان الحمل صو ایله
ملایم اتش اوزرنده ثلثی کیدنجه قینده‌لر بعده بو صودن یکرمی
درهم الوب ایچنه بر بچوق درهم سحق اولنمش انذروت بر درهم
بیقنمش توتیا مرضنی قویوب سحق ایدوب کوزه طاملده
ایلیجق ایکی ایدرلر بو دخی نافعدر اون درهم اقاقیا صوینی
اون درهم رازیانه صوبی و بر درهم سعد نی زعفران مجموعنی
باقرها وندره سحق ایلیوب بو صودن کوزه طاملده‌لر غایت
نافعدر و بو شاف دخی کوز اغرسنک اخرنده عجایبلردندر صفی
انذروت التی درهم رازیانه صو ایله بیقنمش صبر اوچ درهم
کثیرا بر درهم زعفران ثلث درهم بونلری سحق ایلیوب اقاقیا
صو ایله یا رازیانه صو ایله خمیر ایلیوب شافلر ایده‌لر بعده لازم
کلدکجه رازیانه صو ایله حل ایلیوب کوزه قویه‌لر و کوز اغرسنک
اخرنده شاف احمر لین دخی غایت نافعدر و اکر ماده‌سی غلیظ اولورسه
کوزک بلغمیت زیاده اولورسه ابتداسنده بو شافی ایده‌لر صفی
صبر و حولان و زعفران و کول بونلری سحق ایلیوب شاف دوره‌لر

فائده

لتسکین وجع العین

بعده کلاب ایله ازوب کوزه قویه لر اکر شیشی وار ایسه بو یاقویی اوزرینه
قویه لر صفتی بادیه چیچکی و بوی تخمنک اونی و اکلیل ملک هر برندن
ایکی درهم اقاقیادن دورت و چشمه دن هر برندن بر درهم کل یاغی
اون درهم بال موم اوچ درهم الوب و کل یاغنده اریدوب سائر
اجزاییده و کوب ایچنه اکه لر بعده کوزه یاقو ایلیه لر وجعنی تسکین
ایدوب شیشنی دفع ایده اکر کوزک ماده سی باشدن ایندیسه نازله

لتسکین وجع العین

بحثنده ذکر اولنان علاج ایله علاج ایلیه لر اکر سببی حرارتدن
اولور ایسه بو یاقویی باشه یاقو ایلیه لر غایت نافعدر صفتی کل ادرمنی
دورت درهم کل قورسی و ایکی قرداش قانی هر برندن ایکی درهم
مصطکی و نار قبوغی هر برندن بر درهم بونلری سحق ایلیوب

لتسکین وجع العین

یمرطه اغنده خمیر ایلیوب باشه یاقو ایلیه لر و یاخود رطوبت زیاده
اولوب بلغمیت وار ایسه بو یاقویی ایلیه لر صفتی بودر کوندلک و صبر
و مصطکی هر برندن بش درهم قرنفل ایکی درهم یمرطه اغنده خمیر
ایدوب باشه یاقو ایلیه لر لکن شمدی فرنکلر بر ضمغ بولمشلردر

لدفع النازلة والصداع والشقيقة

اکا ~~تکا~~ ماکا دیرلر جمیع نازله لره و باش اغریسنه و شقیقه غایت
نافعدر بو ضمغی سحق ایدوب یمرطه اغنده قرشدروب بر ازجق اتشده
اسیدوب باشه یاقو ایلیه لر مجربدر نفعی مقرردر کوزی اغریانلر
کیمسنه چوق شیلردن احتراز ایتمک کرک توزدن و بخاردن
و ایدنلغه بقمقدن یازو یازمق و نقش شیلره باقمق ضرردر
بلکه کوزینه سیاه نوشی طوته و قبضدن احتراز ایدوب طبیعتی
ملایم طوته و هر کون ارپه صویله بنفشه شربتی ایچه و غداسی
ملوخیا ایکی و ایم کومجی و قباق بر انجیسی که بلبلیچ ایله پشمش اوله و کاهیجه
نیمبرشت یمرطه اوله که بونلر معتدل غذالردر و طعامنه اکشی
قاتدقدن قچنه زیرا مطلق کوز اغریسنه اکشی ضرردر
و مذکور اغریسنک بر نوعی دخی واردر قرودر و کچشور
بر محترق تیز خلطدن حاصل اولور صاحبنک کوزی بک
کچشور و کوز قپاقلری قالن و چوق اولور که بو مرض کوز اغریسنک
صوکنده حاصل اولور علاجی رمد فصلنده مذکور اولان
دوا ایله بدنی تنقیه ایتمکدن بعده هندبا یپراغی و مارول یپراغی
و نیلوفر چیچکی و اتاوزونی و کل هر برندن بر قبضه بوی تخمی اوقیه
التی درهم خطمی کوکی اون ایکی درهم مجموعنی قیرغینه قیوب اوقدر سی

ابتر

مرهم لتسکین وجع العین جدا

صو دورت برمق مقداری اورته بعده تقطیر صو ایله کوزینی
بیقیوب فرایجنه طاملدلر و بو مرهم دخی بو مرضه غایت نافعدر
تازه طوزسوز تره یاغی و تازه کل یاغی هر برندن اون ایکی درهم
صبر ایکی درهم مرده سنک بر درهم کافور بچق درهم بو جمله اجزایی
سحق ایدوب یاغ ایله مرهم یاپوب کوزه طلا ایده لر کوزک حرینی

فی الجرب للعین

کیدروب فائده ایدر غایت نافعدر کوزک جربی بیانندهدر
معلوم اولا که کوز اغریسنک صوکنده کاه اولور که کوزه جرب
عارض اولور کوز قپاقلرینک ایچی قرار و خرده یوموری
اولور و کاه اولور که دمدن و طوزلو بلغمدن و صفرادن دخی
حاصل اولور علاجی اولا بدنی تنقیه ایلیه لر شاهتره شربتیله
و شاهتره حبی ایله اکر غلبه دم وار ایسه فصد ایلیه لر بعده کوزی
یومشادیجی شیلر مثلا ارپه و بوی تخمی و خطمی بونلری قینادوب
بخارینه کوزلرینی طوته لر و صوکری بازروب کوزک اوستنه
قویه لر و بو صو دخی کوزک جربنه مجربدر کوزه جلا ویروب
نورینی زیاده ایدر صفتی سذاب یپراغی و هلالیه و هندبا
هر برندن بر قبضه زاج و شب هر برندن دورت درهم کافور
بر درهم بونلری رازیانه صویله اصلدوب بعده قرعه و انبیقله
صوینی چیقره لر و حفظ ایده لر زیرا بو صو کوزک چوق مرضلرینه
نافعدر وقت حاجتده کوزه طاملده لر اکر کوزک وجعی و حرارتی
وار ایسه بو یله قوی شیلردن قومیه لر بلکه صبری کلاب ایله
ازوب کوزه طاملده لر و یاخود انزروتی قیز سودیله ازوب
طاملده لر و اکر یک اسکی اولور ایسه قباغنک ایچروسنی ایکنه شکر ایله
محکم سوردلر تا قانینجه بعده اسیجاق کل صویی ایله یایقیه لر

فرنکلر لامطهری کوز اغریسنده استعمال

اما شمدی فرنکلر بو مرضه لابدنی چوق استعمال ایلرلر مثلا لابدن
کوکنی قینادلر صوینی کوزه طاملدلر و بو مرهم دخی مستعملدر
یا قوایدرلر صفتی تازه طوزسوز تره یاغی سکز درهم کلاب ایکی درهم
تبرمنتی بر درهم بر دانه یمرطه اغی بونلری بر ملایم اتشده وستندن
قرشدرلر حتی بر مرهم اوله و الوب حفظ ایده لر لازم اولدقجه

فی الظفر للعین

کوزک اوستنه یاقو ایلیه ظفرنک علاجی بیانندهدر و کاه
اولور که کوز اغریسنک صوکنده کوزک بکارنده بر پرده پیدا اولور
اهسته اهسته بیوک کوزک سیاهنی اورته اکا ظفره دیرلر بو

بر برده نك رنكی كاه صاری وكاه قزل وكاه طونوق اولور بونك
علاجی جربده مذكور اولان علاجی كبیدر اولا بدنی فصد واسهال
ایله تنقیه ایده لر بعده اكلیل ملك وپابونج وخطمی واربه وطورق
اوتی وایم كوكی بونلری قندور كوزنی بخارینه طوته لر وسونكری
بو صویله یاتروب كوزك اوستنه قویه لر بعده نبات شكری كوزلك
ایله ورازیانه صویله قرشدوب وحل ایدوب كوزه طامله لر وبو كر
ایده حكمز بزم تركیبمز در چوق استعمال ایدوب تجربه ایلمشوزدر
داستوق طاشی بر درهم ویاغوشاه بر درهم ونبات شكری
اوج درهم بونلری سحق ایدوب ظفره نك اوستنه اكه لر یا بجه یا بجه
یبوب كیدر وجرب صحیح در ذكر اولنان صوبیومرضه غایت
نافعدر كوزه اقه وشدكره لازم اولان علاجلر در قنطریونك
صغیر ورازیانه هر بریندن كوب وصوقوب هر برینك صوندن
التیشر درهم الوب بال اون ایكی درهم انجوقانی یانمش اولوب یانمش
شاب نصف درهم جمله سنی سحق ایلیوب كوزنی صبحق صونك
بخارینه طوتدقدنصكره ویا خود حمامه كیروب چقدقدنصكره كوزه
چكه لر وبو تدور ودخی غایت مجربدر صفتی مرضی ومرجان
وكوك یاقوت هر بریندن بر درناسفته تلث درهم كافور ریاق
زلیج هر بریندن اون بغدای اغرلغی بونلری سحق ایلیوب حمامدن
چقدقدنصكره كوزه قویه لر كوزه بر شی طوقنمه دن حاصل
اولان مرضكه اكا ظرفه دیرلر انك علاجی بیانده اقتضا ایدر
اول قان اللروكاوجی وسكرلی یبراق صوینی خرج ایدوب كوز ایچنه
برقاجكره طامله لرتا كه حرارتی تسكین اوله ویا خود بردانه
تازه فندق یدحانه رازیانه تحمیله اغزده محكم چینوب بعده
بو بزه قویوب صیقه لر وبو چقان صودن كوزه طامله لر وكوك
كوكرجین قانینی صیجق صیجق كوزك ایچنه اقتمق بالخاصه غایت نافعدر
ضعف البصر یعنی كوز كورمه ضعیف اولور بو مرضك اسبابی
چوقدر علاجی اولا بدنی پاك ایتمكدر بعده حب الذهب واطریفل
معجوننی استعمال ایلیلر وكانلی مرتباسنه ملازمت ایده لر وبو معجون
ضعف بصرك جمیع انواعنه غایت نافعدر وبو معجون ابن ماسویه نك
تركیبیدر معجون العمیا دیرلر یعنی كورلره دخی نافعدر نفعنده غایت
مؤثردر صفتی افراجیا اول التیشر درهم رازیانه تخمی بشر درهم

لدفع الظفر للعین نفیس جدا

كوزده اوصوانیدكه

زرور لرای الغبار

طرفه

ضعف البصر

بسباسه

بسباسه وكبابه ودارچین وقرنفل ودار فلفل هر بریندن اون
التیشر درهم رازیانه تخمی بر درهم بونلری سحق ایلیلر بعده یوز
درهم بال ورازیانه عصاره سی وسذاب عصاره سی وهلیله
عصاره سی هر بریندن اون درهم بونلر ایله بالی قیندروب قوامه
كلدكده مسحوق اجزایی قتوب معجون ایلیلر وبوندن على الریق
اوچ درهم مقداری تناول ایده لر ویا هلیله عصاره سی ورازیانه
عصاره سی هر بریندن سكز درهم بال اون التی درهم كلك اودی
دورت درهم بونلری بر ملایم اتشده قرشدروب وكوزه چكه لر
غایت جلا ویرر وقوت ویرر وبو صودخی ضعف بصره غایت
نافعدر وجلا ویرر وبو بزم مجربا تمزدندر صفتی عسل ورازیانه
صویی وسذاب عصاره سی وهلیله صویی هر بریندن اوتوز
درهم وكوز طاشی بش درهم تورنج چكی وكلنجان چكی هر بریندن
اون درهم محكم سحق اولنمش مرضی بش درهم بونلری بر برینه جمع ایدوب
بر صیجق یره قویه لر بر هفته مقداری طوره كه بر خوشجه مزاج حاصل
اوله بعده قرعه وانبیق ایله صوینی چیقره لر وحفظ ایده لر وقت
حاجتده كوزه طامله لر كوز مرضلرینك اكثرینه نافعدر ضعف
بصره وجربه وسبله وكوز بیاضنه دفعاتله تجربه اولنمشدر كوزه
صوانیدكده اولنان علاجلر بیانده در بو بر مرضدركه كوزه
بر صواینر اكثریا انوك سببی بدنك ممتلی اولوب نیجه زمان تنقیه
اولمادیغندن وچوق طعام یبوب هضم اولمادن یاتمقدن
ویاتجق وقتده بخار ابرات ایدن شیلر دن یمكدن وزیاده
سرعتله حركتدن وقبل هضم الطعام جماع ایلمكدن وبدن
ممتلی ایكن باشه بك صیجق صودوكمه دن دخی حاصل اولور وكوزه
صوا ینمه نك علامتی كوزنك اوكنده دائما سنكلر اوچار
كبی كورینور كوزی طونوق اولور وباشنی اردنه چویردكده وقتده
كوزی روشن اولور وكوزنك بریخی بومدقده اخر كوزنك
حدقه سی بیوك اولور علاجی تمام اینمدكدنصكره وبر زمان
كچدكدنصكره میلدن غیری نه اولورسه اتنوب زمان تجدیدن در
عقب علاج اكرچه ممكندر لكن غایت مشكلدر اكر طبیبلر طلوب ایسه
ولخر صوابیدن خوف اولوغماسه قان الدر اكر مریضك مزاجی
بارد ایسه قان الماینه لر بعده حب الذهب وحب قوقیا ویره لر

كوزده واقع اولان دومان ایجون
قاطربوغی درهم ٢
باقلر درهم ٤
نبات شكری درهم ٢
دكز كوپوكی درهم ٢
كوزده اولان برده ایجون
لیلك یومرته قابوغی درهم ١
دكز كوپوكی درهم ١
نبات شكری درهم ١
چیكدم كوكی درهم ١
بیازابات سودیله كحله

ومعجون افرلجیا که معجون العیادیر لر استعمال ایده لر وبو مطبوخ
غایت نافعدر قیندوب ایچه لر صفتی چوب چینی ایکی درهم صبا رینه
اوچ درهم ایکیوز درهم صو ایله قینده لر واینادرجك وقتده ایچنه افرلجیا
وراتج الحمام فرنکلر اکا برشته دیرلر وهلولیه هر بریندن برقبضه وایکی
درهم کشنیج قویوب برایکی دفعه قیندقدن صکره ایندروب سوزه لر
وبو مطبوخدن هر کون علی الریق اللیشر درهم مقداری ایچه لر ایلیادیوس
حکیم فرنك حکیملرندن برمعتبر حکیم دراوا ایدر بوکوزینه صو
اینن کیمسنه لره تجربه ایلدم دفع اولدی صفتی هلولیه عصاره سی
اللی درهم اقداح ومرضحه بریندن بر درهم افتیمون کربشته سرصه
کبی اولمشدر اندن نصف درهم الوب سحق ایلیه لر وایکی درهم نبات
شکریله برشیشه یه ایچنه قویوب برهفته کونشه اصه لر وکاهیجه حلقیه لر
بعده سوزه لر کوزه طامله لر غایت نافعدر جالینوس حکیم ایدرکه
بن بونی تجربه ایلدم نافع بولدم فاره قانی ایکی درهم خروس اودی
دورت درهم قیز سودیله قرشدروب کوزه طامله لر وایکی کوزدن
یاندن وبالدرلرندن حجامت ایلیه لر رای طبیب ایله اکسه جفوندن
ویاخود قولاقلرندن حشمه اچوب تخود ایله اشلیه لر وباشی صیوملردن
ونباتاتدن پرهیز ایلیه لر ودائما یابس قره شیلردن استعمال
ایلیه لر کوکرجین وکلك وحجل قوشی اتلرینی کباب ایدوب استعمال
ایده لر وطعامنه دارچین وکشنیج قته لر وسعتر قاتلمق دخی معقولدر
وسفوف ایلیوب کاهیجه استعمال دخی نافعدر قولاق اغریسی باننده در
قولاق اغریسی کاهیجه صوقدن اولور علامتی صوق هوا ولدقده
اغریسی ارتر وصوق شیلردن وجعی زیاده اولور واسیدن
حفظ ایدر علاجی قولاغنه سذاب یاغی ویا اجی بادم یاغی صیجقله
طامله لر وکاهیجه قولاق اغریسی صیجقدن اولور علامتی قولاق
بك صاجر وقولاغی بنز وصوق شیلردن حفظ ایدوب اسی شیلردن
وجعی زیاده اولور علاجی قیز سودینی مارول صویله قولاغنه طامله لر
وکاه اولور که قولاق اغریسی یلدن وبخاردن اولور یا ایجرودن
یا طشردن علامتی قولاقده کورلدی اولمقدر علاجی یلداغنی شیلردر
یابادیه نی طورقا وتیله قیندوب قولاغی انك بخارینه طوته لر وسذاب
یاغنی طامله لر ویاخود بردنك زیادی یعنی قلیه سکی بش درهم اجی
بادم یاغیله حل ایلیوب اندن طامله لر قولاق اغریسنك انواعنه

نافعدر خصوصا یلدن وصوقدن اولنلره زیاده نافعدر وکاه اولورکه
قولاق اغریسی شیشدن اولور علامتی اغریسی شدید اولوب
ستمه سی وحرارتی اوله وکاه اولورکه کندو بایلوب عقلی پریشان
اولور علاجی قیفالدن فصد ایدوب بعده طبیعتی تلیین ایتمکدر
مسهلاتله وبو مسهل غایت نافعدر صفتی نیلوفر یدی دانه عناب
یکی دانه طتلو ازیك یکرمی دانه تمر هندی بش درهم کلبشکر اون درهم
بنفشه خیره سی اون درهم بونلری التی ساعت قدر صیجق صوده
اصلدوب بعده سوزوب انجورلر برمقدار وجعی ساکن اولدقده
ایولجکر دکنی کا اوله اصلدوب قولاغنه طامله لر ویاخود قیز سودی
طاملدوب بعده اتمك ایچنی سود ایله بولامج کبی پشوروب بعده قولاغی
یاقو ایلیه لر وجعی تسکین ایدر وبویا قودخی غجایبدندر زیرا جمیع وجعی
تسکین ایدر هم ماده سنی پشورور قبضه محربدر صفتی ایم کومجی
یبراغی ومارول یبراغی هر بریندن برقبضه بابادیه واکلیل ملك
وکل هر بریندن نصف قبضه ایولجکر دکنی وایم کومجی تخمی هر بریندن
ایکی درهم بونلری قینده لر مرهم کبی اوله بعده یاقو ایلیه لر واکر شیشی
اشلیوب ایجندن جراحت قرحه ایجنه کل یاغی طامله لر ویاخود قنطریون
ویاخود قزسیون عصاره سنی بال ایله قرشدروب طامله لر وبیتنی
دوکوب صویتی صقوب اول صوینی بال ایله قرشدروب قولاغنه طامله لر
نافعدر یاخود اندنعتی بال قرشدروب وبرفیتلی اکا بولشدروب
قولاغنه صوقه لر نافعدر واکر قولاغك جراحتی اسکی اولدیسه
مصر مرهمی سرکیله حل ایلیوب یامعصوم سدوکی ایله حل ایلیوب
قولاغنه طامله لر قولاقده کورلدی اولسه یاخود طوتلسه انك
علاجلری بیاننده در بو مرض اکثر یا یلدن اولور ویا غلیظ
خلطك بخارندن اولور علاجی بدنی ودماغی تنقیه ایتمکدر
حب قوقیا وحب ایارج فیقرا ایله غاریقون ایله استعمال ایلیه لر
بعده سذاب یاغی ایچنده براز زیاده حل ایلیوب قولاغنه طامله لر
وبو علاج مشترکدر هم قنغی سببدن اولورسه دفع ایدر صفتی
قوندز حایه سی وبالدرن تخمی هر بریندن برابر الوب سحق ایده لر
بعده سرکه ایله براز قیندوب ایلیجق قولاغنه طامزوره لر ومرصمه
یبراغنك صوینی قیز سودیله ویاخود یالکز ایلیجق قولاغنه
طامزوره لر جمیع قولاق اغریلرینی ساکن ایلدوکی تجربه اولنمشدر

لدو العین

حکیم ایلیاس نسخه

لدو العین

لوجع الاذن

عجیب لوجع الاذن

دیکر لوجع الاذن

قولاقده کورلدی اولسه

بلغ

لاصم الاذن

وجعی واشتمزلکی وکورولدوسنی دفع ایدر مجربدر واکر مرضه صوینی
قرم قیون اودیله وصرمساق صوبینی اوجنی بیره قرشدروب
قولاغه طامزورلرکورولدوسنی دفع ایدر وصاغر یعنی اجرو قولاغی
کورلدوسنه برمجرب شیدخی بیراصه تحمی وقرنفل هر برندن
بردرهم مسک اون بش حکر دانه مرزنجوش صوبیله حل ایلیوب
ایلیجق قولاغه طامزورلر واکر کورلدوسی اسکی ایسه تبره منتی
یاغنی وکراویا یاغی وانیسون یاغنی اما هر برندن تقطیر ایله
چقمش اوله قولاغه طامزره لر ودخی قرنفل یاغی وکهربا یاغی
بو مرضه غایتنافعدر وسذاب یاغی وایجبادم یاغی صغیر اودیله

قولاق کورلدوسنی دفع ایچون
قرشدروب قولاغه طامزوره لر کورلدوسنی وجعینی دفع ایدر
وقولاق طونقلغنی اجر واکر قولاق ایچنه بیره یاخود دانه کبی
برشی کرسه وقولاق ایچنده کورلدی وقورت پیدا اولسه علاجی
قرعه دولکنك صوینی طاملدره لر ویاخود زیتی یاغنی صیجقله

قولاق داخلنده قورت اوله
طاملدره لر ویلینی دوکوب وصوینی صقوب قولاغه طامزوره لر
دفع ایدر وقولاقده قورت دخی پیدا اولمش ایسه قورتلری اولدروب
هلاك ایدر بورونك طوتلدقده نافع اولان علاجلر بیاننده در

لمرض الانف
غاریقون وبارزد ومرزنجوش بو اوچنی دوکوب بازو صوبیله

لجراحة الانف
اذوب صیجقله برونه چکلر بورونك ایچنده اولان یاره لر
علاجی بیاننده در اقتضا ایدرسه اولا فصد ایله واسهال ایله بدنی
تنقیه ایلیلر بعده مرهم ابیض وصندل وکل قرو بو اوچینی محکم دوکوب
اکه لر وبو مرهم غایت مجربدر اسکندر بو ثانی بعد مجرب اتدیلر
صفتی مرصافی وکونلك هر برندن ایکی درهم سمو کلی بوجك قابیله
وایجیله بش دانه بو جمله یی سحق ایلیلر بعده بالموم اوچ درهم
اون ایکی درهم مرهم یاغیله آتش اوستنده حل ایلیلر بعده
اجزایی دوکوب قرشدره لر وآتشدن اندروب ایچنه بر دانه یمرطه
اغنی قرشدره لر وبو مرهمدن طلا ایلیلر واکر اغرسی وارایسه

لقطع دم الانف
بیاض مرهم کافوری ویاخود کل مرهمنی سوره لر برونك قانی دیکمه سی
علاجی نظرقلیه اولور انی بیان ایدر اکر بدنی ممتلی ایسه قان
الدر بعده بو مسهلی ویره لر مجربدر صفتی صاری هلیله قبوغی
ایکی درهم تمر هندی بش درهم عناب اون دانه نیلوفر چچکی بش دانه
ایکی اوچ فنجان قدر سکرلی بیراق صو بیله صلاویم اتشده النی ساعت

لقطع دم الانف جداً
قدر قویه لر بعده سوزه لر وبو صو بیه یکرمی دورت درهم مکرر
شربتی قتوب ایچوره لر واکر اقتضا ایدرسه بو شربتی برقاچ کره
ایچوره اکر زیاده اقوب کسلمز ایسه بر درهم فلونیا یی فارسینی
خشخاش شربتیله ویره لر وبو شربت بزم مجربمزدر کندو اوغلمز
بش سنه مقداری بورون قاننه مبتلا اولدی هر کون بر ایکی قدح
قان ادردی کونا کون علاجلر ایله علاج ایلدم دفع اولمیوب ممتد
اولدی عاقبت بو شربتله علاج ایلدم بلطف الله دفع اولدی و بو
شربت هم بورون قاننی کسر وجمیع قانك غلیانینی تسکین ایلر
وحرارتنی سوندیرر صفتی خشخاش قبوغی ونیلوفر چچکی هر
برندن اون بش دانه وقرمزی صندل وصاری صندلك هر برندن
دورت درهم ایجبار وکوکیدیعدرم سکرلی بیراقالکی قبضه عناب
یوز دانه قبوغی چقمش مرجمك اون درهم مارو زکل قرو بنجی اوچ درهم
بونلری التیوز درهم صیجق صو بیله اصلادرلر یکرمی درت ساعت
قدر طوره بعده تلثی کیدنجه قینده لر بعده سوزوب اوچ یوز
درهم شکر ایله قوامنی ویره لر استعمال ایتدکلرنده هر کون صباح علی
الریق بر فنجان قدر بو صو دن الوب ایچنه شکر قتوب ایچه لر
ویاشنه مفردات قویه لر کلاب وسکرلی بیراق صوبی ونرازی
دخی سرکه وکل ارمنی مجموعنی قرشدروب باشنه سوره لر وبرز
کافوری ماوردصو بیله حل ایلیوب برونه چکه لر وبزم مجرباتمزدر
اودنجك اغندن بر فتیل ایلیوب مرکبه باتوروب واوستنه براز
کافورا کوب برونه صوقه لر غایت مجربدر واضرغان اوتی
بالخاصه غایت نافعدر حتی دیشلر دن النده طوتما غیله بیله
دفع اولور اکر قرو سینی دوکوب برونه چکسه لر یاخود تازه سینی
دوکوب وصوینی صقوب برونه چکسه لر برون قاننی دفع ایدر
لکن علاجه حاجت قالمز وآشر بمدن ریباس شربتی وقوزی قولاغی
شربتی وعناب شربتی مناسبدر اما بو اشربه لرده مسك اولمیه
زیرا بو که مضردر وبرون قاننه مبتلا اولنلر غضبا تیمه دن
داریلوب صقلمدن وکونشده وآتش قرشوسنده اوتورمقدن
احتراز ایده لر ویشم طاشنی ومرجانی کتورمك بالخاصه نافعدر
والتجوق عیبیه لرضرردر وسماق اشی وقورقلی شوربا وسرکه لی
مرجمك اشی تناول ایلیه لر وجمله اکشی شوربالر نافعدر انثیا رلدقده

انثیا رلدقده

وسیاه اولورقدہ یاسلندقدہ وحشین اولدقدہ مناسب اولان
علاجلر بیاننده در بونك سببی اکثریا متعفن اسی بخارك صعودیدر
حمای محرقه اثناسنده وجیکرت ورمنده اولور ایواجکر دکی لعابی
وبزرقطونا لعابی دیلہ سوره لر وبودوا ایلہ دخی مضمضه ایتمك
دخی نافعدر صفتی نیلوفر چکی یدی دانه بر مقدار بنفشه چچکی
وبرازاربه وسکز درهم سمزاوتی نصف قبضه ایواجکر دخی دورت
درهم بیاض کوکنار ایکی درهم بونلری قیندوب صوینی توت شرابیلہ
مضمضه ایلیلر دیل التنده بیکلرینك علاجنی بیان ایدر عربجه اکا
ضفدع دیرلر بوبرمدور شیشدر دیل التنده اولور اکر بشتر
ایلہ اچسه لر ایچندن یمرطه بیاضی کبی یاخود صارمترق ویا یشق
شیلر چقار وکاهیجه محجر اتمش شیلر چقار سببی باشدن اینمه نازلہ
ایلہ قاریشق دمدر ویا غلیظ بلغمدر علاجی اکر بدن ممتلی ایسه
قان الالر وطبیعتی تلیین ایدہ لر وعود القهر وصافیز وطوز
بونلری سحق ایلیوب اوستنه سوره لر جالینوس ایدر مازو
وانار قبی وشب بونلری دوکوب اوستنه بصمق کافیدر وعجم
حکیملرندن معتبر اولان ستارنوس ایدر بونم مجربمدر
برجوزی قسوغیلہ یاقوب واول ایکی دانه بر اوچ دانه بغدای
اغرلغی قدر کونلك بونلری دوکوب بال ایلہ قرشدروب دیل التنه
سوره لر اکر کندوسی دشلمز ایسه نشتر ایلہ دشه لر بعده بو علاجی
ایلیلر دیل طوتلدقده معقول اولان علاجلر بیاننده در بونك
سببی اکثریا لیکز مزاجك صوقلغندن ویاخود فالجدن وسکتہدہ
اولدوغی کبی ماده دن حاصل اولور اما لکنت اکثریا فاروپا
خود بارد طوتندن اولور معصوملرده وسرخوشلرده
اولدوغی کبی علاجی سکته ده وفالجدہ ذکر اولنان علاجلر
واحتقانلر وغرغرہ لردر وبو مضمضه دخی مجربدر صفتی
قرہ باش وزوفا وصعتر وکبر کوکی وزنجبیل وعود القهر چورك
اوتی هر برندن بر پاره الوب قیناتوب صوایلہ مضمضه ایلیلر
وخوبجانہ معجونی یاشتر یاخود تریاقه قنقیسی حاضر ایسه بقلہ
قدر دیل اوستنه قویہ لر براز طوره بعده اطه صوغانی سرکه سی
مضمضه ایلیلر واکسه سکرلر بنخ وقفاسنی اسیکو یاغیلہ ویاخود
قسط یاغیلہ ویاخود سنبل یاغیلہ یاغلیہ لر اکر بالکلیہ دفع

دیل التنه

دیل طوتلمق

طلوع قجانلق

اولمز ایسه کی الحمیضه ایدہ لر اکسه سنه یاخود بازولرینه یعنی چشمه
اچوب بخوردایلہ اشلیہ لر طوغ قجانك کاه سنه دن اولور وکاه
صوق هوادن اولور وکاه بخاردن اولور علاجی بعد التنقیه
بوم همی سوره لر صفتی اون بش درهم طاوق یاغیلہ ایکی درهم
بال موم حل ایدہ لر بعده کلا ایلہ بر قاج دفعه یقیوب بعده طوغاغز
سوره لر وحرارتدن اولانه کل صوینی برا ضمغیلہ حل ایلیوب سوره لر
دیش اغریسه ایکی نوعدر بری صیجقدن اولور بری دخی صوقدن
اولور اسیدن اولانك علامتی صوق هوایا خود صوق صو طوقنسه
حظ ایدر صیجق شیلردن وجعی زیاده اولور وصوقدن اولانك
علامتی صیجق هوا طوقنمه دن واسی شیلردن وجعی ساکن اولور
ویا درشیلردن اغریسی زیاده اولور اکر علاجی صیجقدن ایسه
بونی ممتلی ایسه بدن تنقیه ایلیلر سرکه وکلاب ده بر از سماق
اصلدوب اغزنده طوته لر اکر اغریسی زیاده ایسه ایچنه از اجق
کافور دخی قته لر بو مضمضه غایت مجربدر وجعنی تسکین ایدر
صفتی بالك تخمی وخشخاش تخمی هر برندن ایکی درهم خطمی کوکی
وبابادیه وکل هر برندن اوچ درهم سرکه وصو ایلہ قیندوب مضمضه
ایلیلر اکر صوقدن اولور ایسه بو مضمضه ایلہ مضمضه ایلیہ لر
صفتی سعتر ودیش اوتی ومرزنجوش وبیریه وقرہ باش هر
برندن نصف قبضه چورك اوتی وعود القهر هر برندن ایکی
درهم بونلری التی درهم سرکه والتی درهم صو ایلہ ثلثی کیدنجه
قیندہ لر بعده صو یلہ مضمضه ایلیلر وبو قرص که عود القهر
قرصی دیرلر غایت مجربدر وجعنی تسکین ایدر صفتی عود القهر
سکز درهم قزل بهمن وبالك تخمی هر برندن دورت درهم یابانی
شاب وکتیرا هر برندن ایکی درهم بونلری دوکوب سرکیلہ
قرص ایلیلر وقت حاجتده سرکیلہ ازوب اغریین دیش اوزرینه
قویہ لر وجعنی تسکین ایدر وادهندن اسیکو یاغی وجوز یاغی
یاغی سوره لر وبالخاصه نافع اولانلردن مشك طرامشیع وهلیلہ
دیدکلری اوت بالخاصه نافعلردر دیش اوستنه قویہ لر تسکین
وجع ایدر دیش قرارد قدہ ودیلری قناد قدہ معقول ومجرب
اولان علاجلردر بو خصوصده علاجلر چوقدر اما بر بریندن
کوزل علاجلردر صفتی انجو ومصطکی وکوك سوسن کوکی هر برندن

لوجع الفرس

دیش سیاه اولمق

بر درهم مرجان و یانمش کیك بونیوزی هر برندن نصف درهم درت
بغدادی اغری مشك بو جمله یی سحق ایلیوب هر صباح مسواك اوجنی
بو اجزایه باتروب دیشلره سوره لر و بو سفوف دخی دیشلره غایت
جلا ویرر و قوت ویرر مجربدر و مختصردر صفتی بللور معدنی
ایکی درهم مرجان و یانمش کیك بونیوزی هر برندن بر درهم بونلری
سحق ایدوب دیشلره سورسلر دیشلری اغردر و روغانی قطع ایدر
و قوت ویرر و بونم دخی بر مجربدر دیشلری غایت بیاض ایدر
مرطبانی خرده لری اوج درهم عود کودی ایکی درهم اقلاوق طوزی
بر بچق درهم طوبلاوق بر بچق درهم بونلری سحق ایدوب دیشه
سوره لر دیش اتلری شیشوب اغردقده نافع اولان علاجلر
بیانندهدر اکر شیشلر و اغریسی زیاده اولجق اولورسه فصد ایلیلر
و طبیعتی اسهال ایله تنقیه بدن ایده لر و بو اوده یه ایله مضمضه ایلیلر
صفتی یکرمی دورت درهم سکرلی بیر اغك صوتی و اون ایکی درهم
کلاوب و طوت رتی التی درهم کل یاغی اوج درهم تلج الحکما بچق درهم
مجموعنی برابر حل ایلیوب بونکله مضمضه ایلیلر و یاخود بود واو
ایله مضمضه ایلیلر صفتی ایم کوجه و سکرلی بیر اق هر برندن
بر قبضه بر از طوت رتی ایله ازوب مضمضه ایلیلر اغریسنده و یاره سنده
و شیشلرده نافع اولان علاجلر بیانندهدر بو اکثر قانیله صفرانك
قرشمه سندن یاخود طوزلی بلغمك قرشمه سندن یاخود قیو
حتی استعمالندن اولور و کاهیجه اغرخسته لکندن و سمه دن دخی
اولور علاجی بو کورتلن بیراغی قیندوب صو بیله مضمضه ایده لر
و یاخود سکرلی بیر اغنی مرجیجه و عناب قیندوب طوت رتی ایله
مضمضه ایلیلر و بود وادخی اغزده و دیشلرده بنده اولان یاره لره
نافعدر صفتی زراوند مدور و قیتیرا انا مجکی و کول قروسی
هر برندن دورت درهم و مرصافی و شب هر برندن ایکی درهم دارچین
و سنبل هر برندن بر درهم بونلری سحق ایلیوب اغزه سوره لر
و ستره یوسی حکیم ایدر بر و نده و اغزده بر امر یاره لره بو صوی تجربه
ایلدك غایت نافع بولدق صفتی بر درهم قلم زنکار کل سرکه سی یکرمی
دورت درهم کلاوب و ایت اوزوم صویی هر برندن اون ایکی درهم
بونلری بر مقدار قیندره لر بعده سوزه و بو صویه بر پنبه باتروب
اغزده اولان یاره لره سوره لر و اکر بودوه ابجنده ایسه برفتیل

دیش اتلری شیشسه

لجراحة اللثة

یابوب

یابوب بو صویه باتروب برونه صوقه لر اغز قوخوسنه که عربجه بخر
دیرلر دافع و نافع اولان علاجلر بیانندهدر بو ذکر ایده جکمز حب
اغز قوخوسنی کوزل ایدر و دیشلره قوت ویرر و نازله یی دفع ایدر
صفتی قرنفل و جوزبوا هر برندن اوج درهم کل التی درهم و کوک
سوسن کوکی بر بچق درهم قاقله و عود و دارچین هر برندن بر درهم
قرص غالیه نصف درهم بونلری سحق ایلیوب کلاب ایله حل اولنمش کثیرا
ایله قرشدره لر و حبلر ایده لر بر دانه اغزه الوب ایدیجه بوده لر
بوغازه سلوك یاپشدقده و کمك طوردقده دفع و ازاله ایدن
علاجلری بیان ایدر اکر بوغازه سلوك یاپشه حردلی سرکه ایله
قیندوب غرغره ایلیلر و یاخود چورك اوتی سرکه ایله قیندوب
غرغره ایلیلر یاخود سرکه ایله قیندوب غرغره ایلیلر و یاخود چورك
اوتی سکینه یا قوا ایلیه لر فی الحال دوشر و اکر سلوك دوشدکدن
صکره قانی دیکمه سه بر از کلنار و کونلك و ایکی قرداش قانی بونلری
دوکوب بوغازینه اوفوره لر اکر طعام یکرکن بوغازینه یدوکی لقمه
طورسه اکسه سنه یومروق ایله بر قاچ یومروق اوره لر و اوزرینه
ازار صو ویره لر یاخود قوصدوره لر بوغازه کمك و یا قلجق
دورسه بر یخبری ادنجه بیوك لقمه لر یوده لر اکر منع اولمز سه
حمامه کیره لر و زیت یاغی ایچه لر بر قاچکره بعده صغر اتندن بیوك
لقمه لر یوده لر یاخود انجیری برابر نشیم ایله بغلیوب یوده لر
اولتاندن کوکلك اوته یوزینه کچجك بر اوغردن حکم لرو یاخود بر قوری
سونکر پاره جکنی بغلیوب یوته تا سونکر اول یاپشدقده کوکلك التیانه
کچه بعده اوستنه صو ایچه بعده تیزیصه چکه ان شاء الله تعالى الندن
چقه کوجك دیل دوشدکده معقولدر مناسب علاجلر بیانندهدر
اکر حرارتدن و قان علامتی وار ایسه قان الدره لر یا حجامت ایلیلر
بعده مرسین یبراغنی و کل قروسنی و سکرلی بیر اغنی قیندوب
توت شرابی او صو ایله ازوب غرغره ایلیلر و اکر حرارتی یوغیسه
بونکله غرغره ایلیلر دشی اودی و زوفا هر برندن بر طوتام
بونلری اوجیوز درهم صو ایله قیندره لر مضفی فالنجه بعده سکز
درهم کل و سکز درهم قره توت رتی و بچق درهم شبی او صو ایله
حل ایلیوب غرغره ایلیلر جالینوس ایدر بو دخی غایت مجربدر
دیو ذکر ایلمش صفتی خام نشاز و نوشادر و شب هر برندن برابر

آغز قوخوسنه

بوغازه سلوك

بوغازه کمك باتسه

کوجك دیل دوشسه

طراح

الوب سحق ایلیلر بوغازینه اوفوره لر ویاخود بر کوجک قاشغه
قویوب ویاخود بر ماغیله کوجک دیلیه باصه لر وبر مجرب شیء دخی
واردر یعنی کهربایی سحق ایده لر اکشی خمیر ایله یوغوروب امکینه یاقوبلیه لر
واکر کوجک دلی شیشی اولور سه یا قاندن اولور علامتی اسی اولور
واسی شیلردن حظ ایلمز بلکه صوق شیلردن حظ ایدر علاجی
قیفالدن قان المقدر واکر فصده مانع وار ایسه اکسه دن وارقه دن
ایکی کوزلک اورتاسندن حجامت ایلیلر بعده بر ملین حقنه ایله
احتقان ایلیلر والرینی وایقلرینی محکم اوغه لر ونبغلیلر بعده بوکرتلن
فلیس لرندن وسکرلی یپراق وکل وسماق هرنندن براوج بونلری
قیندروب بعده صوینی الوب توت رنجی ایله ویاخود اکشی نار ربلیه ازوب
غرغره ایلیه لر اکر لجنه برازثلج حکادن قاتیلوب بعده غرغره ایلیلر
غایت معقولدر خناقات علاجلری بیانندەدر بو نو بر شیشدر انسانک
بوغازنده اولور طماقی کوجیله یودر بلکه کوجیله تنفس ایدر اول
مرتبه مشتد اولور که هیچ بر نکی اولماز جنسی دخی اولور هیچ طعام
یوتمز بو مرتبه سنه خناق کلبی دیرلر غایت بر امردر سببی یا دم صرفدر
یا صفرا ایله مخلوط دمدر یا بلغم ایله مخلوط دمدر واکثریا یا شرکی
ایتمک طریقیله اولور صرف دیمک علامتی یوز کوز قزاروب
وطمرلری بوغولوب اولماسیدر صفرا ایله مخلوطک علامتی حرارتی
زیاده اولوب وجعی مشتد اوله ودلی صارو اولوب اغزنده
حرارت اوله بلغم ایله مخلوطک علامتی دلی بیاضه مائل اولوب وجعی
وحرارتی خفت اوزره اوله علاجی فی الحال قان الالر اصلا توقف
ایتمیه لر سنین نوش حکیم ایدر اولا قیفالدن الالر ویاخود مشترکدن
الالر اکر طمرلر کمال مرتبه طلوایسه ایکسنیدن دخی قان الالر ومعلوم
اولا که اکر اغزی فقط بر طرفده ایسه قانی خلافندن الالر بعده
ینه اغزی جانبندن الالر اکر اغزی ایکی جانبندن بیله وار ایسه مقدم
صاغ طرفندن الالر زیرا منبع دم اول طرفده درکه جکر طرفنده
اولور وجالینوس حکیم ایدر بو مرضده قان الدقلرندن اول قدر
اقیده لر که مریض بیهوش اوله وحکمای یونانیان جمله جالینوسه
تابع اولوب منوال مشروح اوزره تنبیه ایتمشلردر اما حکمای
متاخرین قاطبة یعنی اسلامیون وکفرهٔ بو قوله راضی اولمیوب
دیدیلر که بو مرضده قان تدریجله المق کرک یعنی بر قاچکره الالر

خناق مرض

لکن هر الدیکچه ادنی مرتبه بش ساعت توقف ایدوب بعده ینه الالر
وثم اقتضا ایتدیکچه ایلدیسه واکثر مریض اوزرینه خوف یوغیسه فصد
لرینک بیننده بر ایکی کون اکلمک دخی معقولدر دیو اتفاق ایتمشلردر
حتی شیخ ابو علی سینا دیرکه اکر ممکن ایسه ماده نضج بولنجیه دکین
تاخیر ایلیه لر اما بو فقیر دیرنکه اکر ماده صرف دم ویاخود
صفراوی ایله قاندن اولسه نضجه تاخیرک معناسی یوقدر نعم
اکر دم غلیظ ایسه یاخود غلیظ خلطلر ایله مخلوط ایسه بلغم کبی
سودا کبی ومریضیده خوف اولمزسه ماده نضج بولنجه تاخیر
ایتمکده باس یوقدر وشیخک دخی تاخیردن مرادی الله اعلم دیدیکمزدر
مطلق تاخیر دکلدر بلکه وجوه ایله مقیددر واکر فصده مانع
وار ایسه دیدوکمز کبی ارقه ده ایکی کورک بیننده ویاخود بالدرلرده
ویاخود ایکی قولدرینک ایچ یاننده حجامت ایده لر اما مسهل ویرمکده
اطبای متقدمین ایله متاخرین بیننده اختلاف واردر متقدمون
اسلامیوندن بعض کیمسنه لر ذاهب اولدیلر که اکر قانده خلط
وحدت وار ایسه ابتدا سنده مسهل ویریله جالینوس حیلة البرء
نام کتابنک اون دوردنجی مقاله سنک سکزنجی بابنده دیرکه خناقه
اولمش کیمسنه دن صباحله قان الدم بعده کوردم که دلنده شیش
وار اغزنده طشره چقمش بونلردن بلدم که قانده قاریشیق خلط
وار اخشام وقتنده مسهل ویردم مرضنه خفت کلوب شفا بولدی
حکیم اسکندر یونانی ایدر بر خناق اولمش ادمه واردم الدرم قان
الدم بعده دلی التندن قان الدم مرض خفت بولدی محموده دن ار به
صو بیله بر شربتلک ایچوردم بر بچ مجلس اجابت ایلمش صباح کوردم
مرضی خفت بولمش بر دخی قان الدم اول مرضدن خلاص اولدی
حکیم اسکندر دیرکه بو علاجله چوق کیمسنه علاج ایتدم جمله سی افاقت
بولدی پس بو علاجه قانون ومعتاد قلدم وکذا اطبای اسلامیون
وفرنک طبیبلرینک اکثری بو مرضک ابتداسنده مسهل ویرمکی جائز
کورمدیلر وماده نضج بولنجیه مسهل ویرلمیه دیدیلر فقیر دیرکه
اکر مرض غایتده شدید ایسه وماده حرکتده اولوب اعضاء رئیسه یه
دوکلک خوفی اولور سه مسهل ویرمک کرک ماده نک نضجنه منتظر
اولمق عبث دره بلکه مخاطره وار ایسه ده مریضی هلاکه تسلیم دردر اولی
در واطبا مسهلی صباحله ویره کلمشلردر اما بو مرضده وقت معین
یوقدر مقتضی اولدقده بلا توقف ویرمک کرکدر اخشاملرده واثناء

لیلده جائزدر هیچ بر وقته اختصاصی یوقدر و بو مرضده کسکین مسهللر
ویرلمز بلکه خفیف مسهللر ویریلور راوند و خیارشنبه و گل مکرر
و بنفشه مکرری گبی و دیاقاتیلقون معجونی غایت نافعدر اگر صفرا
غالب ایسه اون ایکی درهم مکرری هندباصوییله ویره لر اون
التی درهم ترنجبین اریک صوییله ویره لر و اگر بلغم غالب ایسه
اون درهم خیارشنبه بالی و بر درهم غاریقون و براز دارچینی
دخی قتوب ویره لر و اگر سودا قاتیله قره بیشو و بسفایج مکی ایله
ترنجبین ویره لر و اگر مریضک بوغازنده بر شی یاپشمش ایسه حقنه صفة حقنة
متوسط ایله احتقان ایلیه لر **صفت حقنهٔ متوسط** ایلم کوگجی
بیراغی و پاتشق و قنطریون صغیر و بیان قسلگنی هر بریندن
بر ر طوتام بونلری ایکیوز درهم صو ایله یاریسی گیدنجه قینده لر
بعده یوز درهم بو صودن آب الوب ایچنه الزور اتم دوورتدن درهم
و یاقاتلقون دوورت درهم گل بالی سکز درهم بنفشه یاغی اون
ایکی درهم و براز چوق طوز دخی قتوب احتقان ایلیه و اربه صوییله
توت ربنی ازوب و ایچنه ازجق شب قویوب غرغره ایلیه لر و تاره
جوزک یشل قابنی قینتوب یاربنی ازوب غرغره ایلمک مجربلر صفة غرغرة
دندر **صفت غرغره** ابتدای خناقده نافع اولاندر خطمی کوگی دوورت
درهم بو کورتلن بیراغی بر قبضه بونلری صو ایله قیناتوب سوزه لر
و بو صودن سکسن درهم مقداری صوده سکز درهم مربای شربتی
اون ایکی درهم گل بالی قاتوب غرغره ایلیه لر اما صو بارد اولمیه
بلکه بر مقدار ایلیجق صو اوله ذکر ایدن چیقمق و چیچ زیاده اولدوغی
زمان نافعدر زیرا که تسکین وجع ایدر **صفتی** بر جلاد اربه صوجی
بر اوج بیان کوگی اوچ درهم عناب اون دانه نیلوفر چیچکی بش دانه قزل
اوزم اون بش درهم سکرلی بین اغی بر طوتم بونلری قیناتوب صو
ایله غرغره ایلیه لر وجعنی تسکین ایدر وجع زیاده اولدوغی وقت
سوت ایله غرغره ایتمکی جائز کوردیلر خصوصا مرض کوندن کونه
ارتمقده اوزرینه ایکی سود ایله غرغره ایتمک نافعدر لکن سود زیاده
صیجق اولمیه و غایت صوق دخی اولمیه والحاصل ایلیجق اوله و اولیقده
مقدم ذکر اولنان غرغره لری دخی تسکین وجع ایچون استعمال ایدرلر
بعده اربه اونی و اوزم بالی اون التی درهم و خطمی کوگی سکز درهم بونلری
دوگوب ظلی بادم یاغیله قرشدروب بوغازه طشره دن یاقو ایلیه لر

و دیالیثا مرهمک یاقله اوبیله قرشدروب یاقو ایلیه لر و بو محلده
خیارشنبه بالی ایله یا بادیه یاغی مناسبدر یاقو ایلیه لر بو شدت
داغیدر اگر داغلمغه استعدادی یوغیسه بو غرغره ایله غرغره
ایلیه لر یعنی سودی خیارشنبه و یا خود انجیر ایله قیناتوب
ایچنه خردل یا زعفران قتوب بر قج دفعه بونکله غرغره ایلیه لر
و طشره دن بو یاقولری دخی قویه لر **صفتی** ایلم کوگجی بیراغی و کتان
تخمی و زنبق کوگی بونلری سودا ایله قیناتوب مرهم گبی بوغازه
یاقو ایلیه لر بو خصوصده بزم دخی تجربه مزدر قیونک بوقلری ایچنده
اولان یاغلو یاغی بالیکور یا بادیه یاغیله اوستنه یاقو
ایلیه لر هم یومشدور هم وجعنی تسکین ایدر غایت مجربدر اگر بو
مشیوبه شلمز ایسه بال صوینی ازجق خردل ایله قیندروب غرغره
ایلیه لر فی الحال دشره دشلدکدن صکره گل بالی ایله اربه صوینی
ممزوج ایدوب غرغره ایلیه لر بعده غافثی قیندروب صوییله غرغره
ایلیه لر بعده سرو قوزلاغنی قیندروب صو ایله غرغره ایلیه لر اگر
صرمشک اغاجندن بر قاشق یاپوب طعامنی انکله یسه لر بالخاصه
خناقی تحلیل ایلر و بر دخی خناق اولمز و قوردلک قصبة الریه سنی
یعنی بوغوردلغنی قوریدوب ازجق بال صوییله ایچورمک
بالخاصه خناقه نافعدر خواصده دیمشلردر که بر کیمسنه قرلغوج
یاورسینک بردانه سنی یسه بر سنه دکین خناق گورمز و پنچ
کولندن بر پاره چکی بال ایله ازوب ایچورسلر بالخاصه خناقه
نافعدر **غذالردن** اربه صوینی شکر ایله استعمال ایلیه لر یا جگردگلر
سودینی شکر ایله یسه لر و پنچ صوغانی و نیمرشت یمرطه صارسی
یسه لر مناسبدر شربتلر بنفشه شربتی ویره لر اگر بلغمیت غالب
ایسه بال صوینی ویره لر و اگر بوغازدن طعام و شراب گچمز ایسه
پیلیچ صوینی و یمرطه صاروسنی شکر ایله و یا خود بال ایله احتقان
ایده لر بدنه غذا اولور و حلقه قوت ویرن شیلردن قرمز
معجونی و یا خود انجو سفوفنی بر مقدار احتقانه قرشدرسلر
بحة الصوت بعده احتقان اتسه لر بدنه زیاده قوت ویرر **بحة الصوت**
یعنی سس طوتلماسی سببی یا نازله دندر و یا خود غایت صوق
صو ایچمکدر و یا خود شدت صوتله چاغرمقدر و یا خود غایتده
اکشی شیلر یمکدر الحاصل بو مذکورلردن هر بری بحهٔ صوتی موجبدر

اکر نازله دن ایسه علاجی اولا بر ملین ویره لر مثلا چهارشنبه
بالندن اون درهم مقداری بادم یاغیله ویرازدارچین ایله
ایچوره لر اکر بلغم علامتی ایسه بزم مرکبا تمزده یازدیغمز حب
غاریقون دن ویره لر بعده بو مغلاوی ویره لر که بلغمی کسر ایدر
صفتی بیان کوکی ودوقا و بالدیری قره هر برندن دورت درهم
اوزوم و عناب هر برندن اون بش درهم و انجیر بش دانه بونلری
صو بیله قینده لر صوینی بنفشه شربتی ایله یا شکر ایله شربتی
صیجق صیجق ایچه لر اشربه دن بالدری قره شربتی و زوفا شربتی
شربتی مناسبدر و غدالردن بادم حریره سی نبات شکر ایله
مناسبدر و ایوا چکردکنی قیندروب و صوینی الوب نبات ایله
بالوده مثال ایچه اکر غایت نادر صو ایچه دن ایسه بو حبی
اغزینه قویوب اریدکجه یوده لر صفتی ایصرغان تخمی و ایچی
بادم ودارچین و کونلک بو دورت برابر اوله دوکه لر والیه لر
وبر پاره ترمنتله حبلر ایلیوب استعمال ایده لر و اوزوم بادم
ایله نیه لر و چام فستقی یمک دخی مناسبدر السعال او کسورک السعال
دیرلر ایکی درلودر بری صوقلقدن اولور و بری صیجقلقدن اولور
صوقلقدن اولور صوقلقدن اولان صوق هوا طوقنمقدن
و صوق شیلر تناول ایتمکدن و اولور صیجقلقدن اولان غایت اسی
هوادن و یاخود صفرادن اولور و کاه اولور که توزدن و توتوندن
و اکشی شیلر استعمالندن اولور و اکثریا باشدن نازله اینمکدن
و صوقلقدن اولانک علامتی اسی شیلردن حظ ایدوب صوق
شیلردن زیاده اولور و صویه اقبال ایلمز و صیجقلقدن اولانک
علامتی بدنده حرارت اولمق و یوزی برز قزارمق و صویه رغبت
ایلمک و صوق شیلردن حظ ایلمک اما قورو او کسورک علامتی
قرینی اج اولدوغی زمان او کسوروکی زیاده اولور طوق اولدیغی
وقتده ساکن اولور و چوق حرکت ایتدکده او کسوروکی زیاده
اولوب و اوتوروب ساکن اولسه او کسوروکی دخی مرتفع اولور ساکن
اولور علاجی اکر نازله دن اولدیسه ذکر اولنان علاجلر ایله علاج
ایلیلر و بو مغلاوا او کسورکک جمیع انواعنه نافعدر خصوصا نازله دن
اوله صفتی بالدری قره بر طوتم قزل اوزوم اون درهم بیان کوکی
اوچ درهم کوندسوس کوکی اوچ درهم عناب اون بش دانه کلیجک

جیجکی

جیجکی بر طوتم فندق قبوغی بش درهم خشخاش قبوغی اون بش
دانه بونلری قینادوب صو بیله بنفشه شربتی یاخود نبات
ایچه لر او کسورکک جمیع انواعنه نافعدر و او کسورکی اسیدن
اولان بنفشه شربتی و عناب شربتی و نیلوفر شربتی مناسبدر
و دخی بنفشه خمیر نسخه سی و ایوا چکردکی لعابی نباتله بالوده پشوروب
ایچوره لر و مرکباتدن ذکر اولنان حب حرارتدن اولان
سعاله نافعدر استعمال ایلیه لر و صوقدن و بلغمدن حاصل
اولان سعالک علاجی صوقدن احتراز ایدوب زوفا شیر
ابی استعمال ایتمکدر و بو مطبوخ دخی غایت نافعدر صفتی
انجیر اون دانه بیان کوکی و اوزوم هر برندن دورت درهم
انیسون و رازیانه هر برندن ایکی درهم بالدری قره و زوفا
هر برندن بر طوتم بونلری قینادوب شکر ایله و یاخود عسل
ایله ایچوره لر و صدری دیالتیا یاغیله و یا بادیه یاغیله
یاغلیه لر و کاهیجه اقتضا ایدرسه یکی تریاقدن و یا فلونیادن
بر بقله قدر استعمال ایتدیره لر و بو حب دخی غایت نافعدر
صفتی خشخاش و صمغ عربی و بیان بالی و مرصافی هر برندن
دورت درهم افیون ایکی درهم عنبر بر درهم عسلند بر درهم
بونلری سحق ایدوب کاو بله حبلر ایلیوب ایکشر اوچر دانه استعمال
ایلیلر و بالخاصه او کسورکه بو دخی نافعدر کمکوتن اق چکردکنی
و بوغرتلاوغنی قوریدوب و دوکوب بال ایله معجون ایدوب
لضیق النفس والربو یدیره لر ضیق النفس و ربو بو مرضدر که الات نفس ده اولور
بوکه مبتلا اولان کمسنه تیز تیز صولور و نفسنی کوجیله الور
بو علت پیرلرده اولورسه خلاص اولمز و اکر یکتلرده اولورسه
ممکندر لکن مشکلدر ... باعث بر غلیظ خلط درکه بوغرتلاغه
یاپشمشدر و یا اق جکرک بجو یقلرنده اولور و یاخود اق جکرک
شریانی دیدکلری طمرلرنده اولور بو نوعی غایت یرامزدر و کاهیجه
رقیق صولو خلطدن اولور اشوب ربیه دوکلور و بو مرضک
اکثری بورقم زیاده اولدیغجه زیاده اولور یا اکسلدکجه اکسلور
و کاه بو علت سودا انجارندن اولور بونک علامتی یوره کی
بایلور و خفقان اولور و کاه اولور که سایر اجزادن و بحارلرندن
خصوصا بواسیر بحارلرندن اولور اکر بو مرض اسکوب علی

للخصوص بلغم چقوب دفع اولنمیه استسقایه مؤدی اولور واکر
غلیظ خلطلردن ممسهلاتیله خلطلری اسهال ایلیه لر غاریقوندن
حبتی کبی واکر قان علامتی وار ایسه وطمرلری طلو ایسه قان الله
بعده کوکسنه دیالتیام مرهمی سوره لر زنبق یاغی ویا بادیه یاغی
وسذاب یاغی بونلری دخی سورمک مناسبدر وتوز تمر زیاده
لکندن یعنی اوکسوروکی زیاده اولدوغی محللرده بونی ویره لر
اون التی درهم دارچین صویی وسکز درهم اطه صوغانی
سرکنجبینی اکسنی مزج ایدوب ایچوره لر وبو مرکبی اول محللرده
ویره لر غایت مجربدر **صفتی** تصعید اولنمش کبریت بر بچق
درهم مسدن ایکی حکز دك عسلنند بر حکردك جادر اوشاغی
اوچ بغدای اغیری زعفران ایکی بغدای اغیری ایچون ثلث درهم بونلری
سحق ایلیوب سفوف ایلیه لر وبو سفوفدن ایچون درهم مقداریی
بیلیچ صویله ویره لر اول محللرده یعنی اوکسوروکی غلبه ایتدکده
تریاق ومثرا استعمالی دخی معقولدر ولعقی ایامنده بو مغلاوبی
ویره لر **صفتی** زوفا وفراسیون ویاپان کوکی هر بریندن اوچر
درهم وبالدیری قره وطوتم اغجی بیدی دانه قره وافزوم بیدنی
درهم انذر کوکی وکوك سوسن کوکی هر بریندن اوچر درهم رازیانه
وانیسون هر بریندن بر درهم بونلری ثلثی کیدنجه بشیون درهم
صو بیله قیندوب التیشر درهم مقدارینی استعمال ایلیه لر اکر
بلغم زیاده بلمشك ایسه اون درهم سکنجبین عنصلی ایله ویره لر
وبو مغلاوبی برقلجکون ایچوب ماده نضج بولدقد بعدکره مسهلات
اسهال ایلیه لر مثلا غاریقون حبی کبی وبو عصرده یکی دنیادن
کلن مچوقان دیدکلری کوك دخی غایت مناسبدر وبو مسهلات
دخی غایت نافعدر **صفتی** مچوقان بر درهم غاریقون ایچون درهم
زنجبیل وکوك سوسن کوکی وخولنجان هر بریندن ایکی حکردك
بونلری دوکوب سفوف ایدوب بیلرلوسته نبات شکری
شربتنی یاخود بیلیچ صویی ایچه لر وبعد التنقیه بو معجونی استعمال
ایده لر ضیق النفسه وربوه غایت نافعدر ومجربدر **صفتی** کوك
سوسن کوکی وانذر کوکی هر بریندن دورت درهم خرما وقزل اوزوم
حکردکلری چقمش اولا اوچر درهم توریج قبوغی واغاج قاوونی
قبوغی هر بریندن ایکی درهم عسلنند بر درهم زعفران ایچون درهم

ذات الجنب

بونلری دوکوب کفایت قدر بال ایله قوامه کتوروب معجون ایده لر
ایکی درهم اوچ درهم دکین استعمال ایده لر ومنافعلری بو علته
ایکی درهم اوچ [illegible] استعمال ایده لر ترمنتی دورت درهم
بنفشه شربتی وبر درهم بادم یاغی بربیله قریشدروب استعمال
ایلرلر غایت نافعدر ومجربدر سودا انجادندن اولان ضیق النفسه
سودای عراقیده ذکر اولان علاج حلبر ایله علاج ایلیلر وربع بواسیردن
حاصل اولان ضیق نفسه فیما بعد بواسیرده ذکر اولنجاق علاجلر ایله
علاج ایلیلر وبو مرض صاحبنه مرطب یمیشلر یدرن وطعامی چوق
یکدرن وچوق ایچکدن وکوندزلرده ایومقدن وقوی حرکت ایلکدن
اولور وجماعدن احتراز ایتمك ولجید غدالردن کلال اتی
وتراج اتی وکچل قوشی اتی مناسبدر وطتلی بادم ایله اوزم یمك
مناسبدر وصو یرینه سنبر اغاجی قینادوب صو ایچه لر **ذات
الجنب** بو بر مرضدرکه کوکس اچنده یا ایکو انجنده جانلکی برشی
شیشدن اولور بس علامتی وار درستمه سی اولور حرارتی دائم
اولور وصنجوسی اولور اوکسوروکی اولور ونفسی طار اولور
وصولوری ونبضی منشاری اولور یعنی دستره دشلری کبی نبضی
مختلف اولور علاجی اکر طمر طلو ایسه وماده دخی کلده ایسه طرف
مخالفندن قان الهلر یعنی اکر اغری کوکسك صاغ طرفنده ایسه صول
قولندن باسلیقدن یا مشترکدن قان اله لر واکر کوکسك صول
طرفنده ایسه صاغ قولندن الهلر ماده تمام انمش ایسه اغری طرفندن
الالر اکر قان سیاه ایسه تا رنکی دونوب قرمزی اولنجه اقیده لر
واکر قرمزی ایسه تا قانك سیاهی چقنجه اقیده لر زیرا بو مرضده کاه
اولورکه قرمز قرمزیسی اول چقوب ضکره سیاهی چیقر بعده حقنه
ایلیلر حقنه لینه ایله یاخود ملین شربتله مثلا خیار شنبر بالی
ویاخود کل مکرر شربتی یاخود قدردن خلواسی کبی ویره لر واکر
ماده سی غلیظ ایسه ویا قاتلیقون معجونی ویره لر بعده اربه صویله
بنفشه شربتی ویره لر واکر صانجوسی اکی اولمزسه تکرار قان الله
ویا بادیه چکنك قرعه انقله مقطر صوبندن اوتوز درهمی شکر ایله
ایچوره لر وصانجوسنی تسکین ایدر ودرلدبو عاتنه خفت کلور
مجربدر واکر طاوق یاغی طتلو بادم یاغیله الجقله کوکسنه برقلجکره
سوره لر بعده تازه تره یاغیله یاغیله لر بعده دیالتیام مرهمی

طتلو بادم یاغیله قرشدروب کوکسه سوره لر وبعده پا پادیر یاغی
وطوراقا وتی یاغی سوره لر غایت نافعدر واکر اویخوسزلق عارض
اولورسه خشخاش شربتنی ویره لر ویاجکردکلرینک خشخاش ایله
مستحلبنی بنفشه شربتی ایله ویره لر اکر ماده داغلیوب دشلر ایسه
سیل مرضنده ذکر اتدوکمز علاجلر ایله علاج ایده لر ذات الریه
بو براستی شیشدر که اق جکرده اولور وستمه سی اولور واوکسوردر
ونفسنی کوچیله الور اکثریا قاندن اولور وستمه سی اولور وکاهیجه
بلغمدن دخی اولور علامتی یکاقلری قزل اولور ونفسی طار اولوب
نفسنی المده زحمت چکر دلی سیاه اولور وکاهی صاری اولور
ذات الجنب ایله بونک فرقی بودرکه اکرچه ایکسنده دخی اوکسورک
اولور وستمه اولور ونفسی طار اولور اما ذات الجنبده صانجو اولور
ذات الریه ده اغری واغرلق حس اولنور وذات الریه ده نقدر
صو اچیسه صوسزلغی دفع اولمز اما صوق هوا استنشاق قیلمق
حرارتی خفت بولور علاجی اولا قان الدر وحقنه لینه ایله احتقان
ایلیلر وطتلو بادم یاغیله خیارشنبر بالی ویره لر اکر اغری
کوکسک ایکی طرفنده اولورسه ایکی قولدن باسلیق ندن قان
اللر بعده سنفحات ویره لر زوفا بیان کوکی وانجیر وماء عسل
ایله ویره لر بو مرکب ذات الریه یه نافعدر هرقنغی سببدن
اولمش ایسه ده دفع ایدر صفتی بیان کوکی دورت درهم بالدری
قره وزوفا واسقابیوز وکلنجک چچکی هر بریندن بر طوتم سبستان
وعناب هر بریندن بر مقدار انجیر دورت دانه انیسون کوکی وقاوون
جکردکی هر بریندن ایکی درهم قزل اوزم سکز درهم بونلری قینادوب
سوزه لر ونبات شکر بیخاز وب ایچه لر سل ورم دیمکله مشهوردر
بو براق جکرده اولور بر یاره در بو کار حمای دق عارض اولور دائما
حرارتی کتمز واق جکرده اولان یاره اکثریا شدندن ایرر بر خلط
صفراویدن ویاخود بر طوزلو خلطدن صکره حاصل اولور
وکاهی قان توکورمکدن صکره اولور وکاهی ذات الجنبدن وذات
الریه دن صکره انتقال طریقیله عارض اولور بو مرض کاهیجه حیله
مختلط اولان ادملره اولاشور وبو مرض اکثریا اون سکز یاشندن
اوتوز یاشنه وارنجه عارض اولور بو مرضک علامتی برابجه خفیف
حما اولور وقره اوکسورور وکحه اولور وطعامدن صکره حرارتی زیاده

ذات الریه

بیان السل ورم دیمکدر

زیاده

اولور وکتدکجه حرارت مشتد اولوب بدندن ارقلغه باشلر ونفسی
طار اولور وبو مرضک اخرنده اوکسورمکله مدور بیاض ایریک
جقمغه باشلر بدن اریجه بسی اولور جقان شیلر بلغمک فرقی بودرکه
بلغم صونک دیبنه باتمز الا بو جقان باتر حق سبحانه وتعالی
شافی در اطبایه نسبت ایله علاجی غایت مشکلدر حتی اکثری
بو مرضک علاجندن عاجز اولمشلردر وبعضلر لطف حقه
اسناد واعتماد ایدوب علاج ایده لر بن فقیر دیرم که علیل ضعف
بولمزدن مقدم هنوز قوتی یرنده ایکن بعنایة الله عز وجل ممکندر
علاجی اما طبیعته ضعف کلدکدنصکره علاج ممکن دکلدر ممکن
دیسه لر مفید دکلدر بدنی قوی ایسه اولا بدنی تنقیه ایلیلر
وباشدن اینن نازله یی منع ایده لر واق جکرده اولان یاره یی
اوکلدیجی شیلر استعمال ایلیه لر مسهلا تدن قدیدت حلو المنلی
اون بش درهم الوب وسلیخ صو بیلی حل ایلیوب ایچوره لر اما متاخرین
خیارشنبر بالنی بیان بالیله ونبات شکر یله ویره لر وفرنک اطباسی
متاخرینی بو مرضده راوند ویرمکی تجویز ایلدیلر مثلا ایکی درهم
راوندی التمش درهم ماء جبنله اصلدوب لر وبر یارم جق سنبل
هندی قویه لر بعده سوزوب ویره لر ویاخود بر مقدار
کل مکرر شربتی ویاخود قدیدت حلواسی ویاخود بنفشه شربتی
ویره لر اما بو زمانه لرده فرنکلر قبلوبغه دن بر شربت بینا
ایلمشلردر واقعده غایت نافعدر صفتی قاورلمش اربه یکرمی
دورت درهم وابرمق بکجندن اون ایکی دانه بادک یبقیه لر وقلوبغه
اتندن باک یبقنمش اوله اون التی درهم وبالدری قره نک ایکی
درلوسندن یارمشر طوتم یا پشقان اوتی وزوفا کوکی وقزحی
الحمام که فرنکلر بینا تعبیر ایدرلر وصغر قویروغی دیدکلری
اوت واصرغن دیکنی بیراغی هر بریندن بر طوتم دفنه یمیشی
وبیاض خشخاش تخمی هر بریندن دردر درهم عناب سبستان
وقرواوزم هر بریندن سکز درهم بونلری صو ایله قیندوب
بعده سوزه لر وکفایت مقداری شکر ایله قیندوب قوامه کتوره لر
مقدار شربتی اون التی درهم در صباح وقتنده ایچه لر وبو مرض
قیز واشک سودی مناسبدر واکر بونلر بولنمزسه تازه کچی سودی

ايچورەلر مناسبدر اكر بو سودلری قلوبغە شربتيلە ويرسەلر
مناسبدر لكن سود ايچورمك هر كسك كاری دكلدر بلكە طبيب
حاذقك كاريدر كە مريضی كورە اكر عفونتدن خماسی يوغيسە
ويرەلر اما اكر عفونتدن حماسی واريسە ويرميەلر زيرا سود
عفونتنە امداد ايدر بو تقديرجە حرارتی زيادە اولور عليلك
تلفنە باعث اولور اطبا مقولەسندن بعضيلر مطلق سودی
نافع اعتقاد ايدوب مزاج مريضی تفقد ايتمدين غفلت ايدوب
سود ايچوررلر بو تقريب ايلە علت عليلی زيادە ايدوب هلاكنە
سبب اولور اما دجينی بو مرضك ابتداسندە واخرندە نافعدر
ضرری يوقدر بدنی ترطيب ايدر وسمردر مادەلری تطهير ايدر
ويارەلری ياقر پاك ايلر غايت مناسبدر فرنك حكيملرندن
والسقوس ديركە بر كشيدە بو سهل مرضی عارض اولدی كوناكون
علاج ايلديلر فائدە ايلمدی بن بو معجونی تركيب ايليوب ويردم
شفا بولدی بو معجون غايت نافعدر صفتی مسخوق مرجان وكهربا
وجولاندر وطين مختوم وتكە صقالی وبادرنكبويە وبانی وتانيه
وقاورن چكردكی وقاربوز چكردكی وقباق چكردكی وخيار چكردكی
وضمغ عربی وكثيرا وكل قروسی هر بيرندن بر درهم جام فستغی شام
فستغی وطاتلو بادم هر بيرندن ايكی درهم بونلری سحق ايليلر وكفاف
مقداری كلبشكر ايلە قرشدروب معجون ايليەلر صباح واخشام
اوچر درهم قدر استعمال ايدەلر دائما بو مرضك صاحبی يكی كلبشكری
طعام كبی اتمكلە يمكە قادر اولدوغی مرتبە يديريبە وهر كون يمە
غدالردن اوغلاق اتی وبليچ اتی وباچەسی وسكربی بالوده وارشتە
اشی مناسبدر وبادم حريرەسی غايت نافعدر اكر نازلەسی واريسە
بادم ايلە بياض خشخاش دوكوب سودين چقاروب نبات
قاتوب ايچورەلر وصوينە اربە صوبی ايچورەلر اكر طبيعتی اربە
صوينی قبول ايلمزسە لسان الثور صوبی ايچە اكر اندن دخی تنفر ايدرسە
نيسان صوبی ايچورەلر وغم وغصەدن وياتش يرلردە اوتورمقدن
احتراز ايدەلر امراض قلب بياننده در قلب اعضای رئيسەنك
اشرفيدر وبدندە ابتدا حركت ايدن قلبدر واخر ساكن اولان دخی
قلبدر وانا رحمندە ابتدا ظهور ايدن قلبدر وقلب روح حيوانينك محليدر

امراض قلب

وحرارت

وحرارت غريزەنك منبعيدر شكلی شكل صنوبريدر محلی كوكسك
اورتاسندەدر لكن انجە اوجی صول طرفە مائلدر واق جكر
قلبی قاپلمشدر ودوشكی كبيدر هر جانبە ياتسە اكا طاينور
اياقلری كوكلرينە طوقنمەدن حفظ ايدر معلوم اولا كە امراض قلب
چوقدر وجملەسنە خفقان لازمدر يعنی هر بريلە معًا عارض اولور
الحاصل قلبە بر مرض اصابت ايلمز الا انكلە خفقان دخی بولنور پس
لازم اولديكە جملەدن مقدم انك علاجينی بيان ايدەوز خفقان
يورك دپرنمسنە ديرلر وايكی نوعدر بريسی صحيحقدر اولاندر
بريسی دخی صوقدر اولاندر هر بری يا مادە ايلە اولور ويا خود
مادەسز اولور سببی بر شيدر كە قلبە الم ويرر قلب دخی اندن
متالم اولوب فجار ودترر بلدن ويا خود بخاردن حادث
اولور واول قلبە الم ويرن شيكە سبب خفقاندر يا بالذات نفس
قلبە الم ويرر يا قلبك بر حسنە الم ويرر ياخود قلبە يقين اولان
اعضادن بر عضوە الم ويرر واول الم قلبە اصابت ايدر ناچار يورك
دخی انی دفع صددندە اولوب دترر ويالكز صوقدن وياسيجقدن دخی اولور
بو خفقان اخلاط اربعەنك هر بريندن دخی اولور وقلبە وارن دمك وروحك مجرالرندە سدە حاصل
اولمقدن دخی اولور وبعض اعضادن بر امر بخار قلبە صعود ايدر
مثلا معدە كبی وطلاق كبی والات منی كبی بو تقريبلە دخی خفقان حادث
اولور وكاه اولور كە جميعسنك مشاركتيلە اولور ستمەلردە اولديغی
كبی خصوصا حماء ربائيەدە وكاه اولور كە يقيننده بر شيش پيدا اولور
وياخود يوردە قلبدە بر قورد تكون ايدوب علت مذكورەيە سبب
اولور وچوق واقع اولور كە معدەدە ياپشوق خلطدن حدتلی خلط دخی
اولور وكاه بيجە اقجكردە جانب قلبدە سدە واقع اولوب اول سبيدن
نفس قلبە وصل اولمزدن اولور وبو نوعی جملەدن يرامزدر كاه اولور كە
عليلدر وشوب هلاك اولور وكاه سمردن وكاه قارن ايچندە
صوغليجانلردن دخی حاصل اولور ايدی معلوم اولە كە اكر خفقان
حرارتدن وصوسوزلقدن بر وقتە صو ايچمكلە دفع اولمز وصوق
هوا استنشاقلە زيادە اولور نبضی سرعتا وندە اولوب تفسی
تيز تيز اولوب وير رو مغموم اولور وصفه صقيلوب طاريلور
وسببسز غم وغصە پيدا اولور اكر صوقدن اولورسە نبضی بطی

خفقان

اولور ونفسنی دخی کیج کیج الوب ویرر وخیلی اولور وخائفا اولور
وصیجق شیلردن حظ ایلر اکر خفقان یبوستا ایله بیله اولور ایسه نفسی
یک اغلور وبدنی قرع اولور واکر رطوبتدن اولور ایسه نبضی یومشق
اولور وبدنی کوشک اولور وطبیعتی خزینه شیدن منفعل اولور
الحاصل هر مرضک علاجی ضدیله اولور یعنی صیجقدن اولدیسه صوقلر
ایله علاج اولنور وصوقدن اولدیسه صیجقلر ایله علاج اولنور رطوبتدن
اولان یابسلر ایله یبوستدن ایسه مرطبلر ایله علاج اولنور خفقان
حارّه واسیدن اولان جمیع امراض قلبیه نافع اولان ادویهٔ بارده
بونلردر لنجو ومرجان وطین مختوم وکل ارمنی وصندل وکیک
بیوزیی وعنبر باریس وریباس واکشی تورنج ولسان ثور واغاج
قاوونی اکشیسی وقوزی قولاغی وطباشیر وکافور ولیمون ونیلوفر
واکشی الما بونلرک مجموعی خفقان حارّه نافعلردر وخفقان بارده
وصوقدن اولان جمیع امراض قلبیه نافع اولان ادویهٔ حارّه بونلردر
اوغل اوتی وفسلکن وبدریه واندز وانجلیقا وتورنج قبوغی واغاج
قاوونی قبوغی وخزامه وعود وادارچین وقرنفل وزرنباد
زعفران وعنبر ومسک وقرمز قلبک یعنی یورکک صوقدن
وصیجقدن اولان جمیع مرضنه بالخاصه نافع اولان بونلردر یاقوتک
جمله انواعی والتون وکمش ولنجو ومرجان ولعل وفیروزه وسیلان
وزمرد وبادزهر خفقان یابسدن بو مذکور اولان ادویه لری
مرطب شیلر ایله ویرهلر مثلا سمز اوت تخمی وخیار وقباق وقاون
وقاربوز چکردکلرینک مستحلبیله ویرهلر ولسان ثورک کندوسی
وچیچکی خفقانه نافعدر ودواء المسک ودواء العنبر دخی نافعدر
وقرمز معجونی خفقان بارده ده دارچین صویله استعمال ایلیهلر
غایت نافعدر واسخ جواهر معجونی بارد خفقانه نافعدر نته کیم بارده
جواهر معجونی خفقان حارّه نافعدر اکر خفقان ایله اخلاطدن دم
اورورب غلبه سی وار ایسه یاسلیقدن قان الالر واکر صفرا غالب
ایسه صفرانی کل مکرر شربتیله یاخود تمرهندی ایله قیدت حلوی
ویروب سورهلر اکر بلغم غالب ایسه بلغمی غاریقون ایله مجوقان
ویروب اسهال ایدهلر اکر سودا غالب ایسه حب لاجورد ده سعادلر
نافع حب اولور وبدنی تنقیه ایتدکدنصکره اول مذکور اولان
ادویه قلبیه نی استعمال ایلیهلر وبو صودخی خفقان حارّه یه

رطوبت ویرجک شیلر ایله

خواص نسوس درلر فسره الاستاذ ابن سینا

معجون قان و حلوبه
بنوعه معکلدر

واستیدن

واسیدن اولان امراض قلبیه نک جمله سنه غایت مجربدر وهم یورکه
غایت قوت ویرر صفتی یانی لسان ثور وبستانینک چیچکلری
وبنفشه وکل ونیلوفر واغاج قاوونی قابغی هر بریندن التیشر درهم ابوا
چکردکی واغاج قاونی چکردکی وقوزی قولاغی تخمی هر بریندن اوچر
درهم مازول تخمی وهندبا تخمی وبادرنجبویه سفوفی هر بریندن
برر درهم زعفران برچق درهم مازو ولیبراغی وقوزی قولاغی
یبراغی وسمزاوت وتازه هندبا یبراغی هر بریندن یاریم طوتام
قاون چکردکی وقاربوز قابق چکردکی وخیار چکردکی هر
بریندن تلث درهم وقوزی قولاغی واغاج قاونی اکشیسی ولفان
نارنک اکشیسی هر بریندن اون ایکی درهم کلاب ولسان ثور صویی
واوغل اوتی صویی هر بریندن یوزر درهم بعده برسمز املق الوب
پاک ایتدکدنصکره پاره پاره ایدوب قرعه یه قیوب انبیق ایله صوینی
تقطیر ایلیه وبو صوینی حفظ ایلیوب وقت حاجتده سکز درهم
مقداری ایچه لر غایت نافعدر وصوبیه دخی ماء الحیات دیرلر
صوقدن اولان خفقانه وصوقدن اولان امراض قلبیه نک
جمله سنه نافعدر صفتی اوغل اوتی ایکی طوتام فسلکن وبدرنه
هر برسندن بر طوتام کل وبنفشه ولسان ثور بستانی چیچکی وقزل
قرنفل هر بریندن یاریم طوتام اغاج قاونی قابی ودورت درهم
واغاج قاونی چکردکی ایکی درهم قرنفل اوچ درهم دارچین سکز
درهم عود وبسباسه وزرنباد هر بریندن بر درهم زعفران
بچق درهم مسک وعنبر هر بریندن اوچر بغدای اغرلغی بونلرک
اوزرینی اورته جک قدر صو ایله اصلادهلر بعده تقطیر ایلیلر
وبو ماء مقطردن دورت درهمدن سکز درهمه وارنجه ایچورهلر
غایت نافعدر وبو معجون دخی سترنوسی ترکیبندندر خفقانک
حارّه وبارده سنه غایت نافعدر صفتی قرمز معجونی دورت درهم
بادزهر ولنجو هر بریندن تلث درهم اغاج قاونک تقطیر ایله
چیقمش یاغندن التی قطره مقداری بونلری قرشدروب معجون
کبی اولدقده بو معجوندن تلث مقداری لسان ثور صویله ویرهلر
غایت مجربدر ومعلومم اولا که بادزهر خفقانک جمیع انواعنه وقلبک
جمیع مرضلرینه غایت نافعدر وغذالردن قلبه قوت ویروب
وسوجک جوهرینی ارتوردر غذالر ویرهلر مثلا حیوانات تدرون ات

نا حکیمیکه

صویی کبی و بلیغ صویی کبی و سوکلوندن وجل وکللک تلری کبی و قورنی
المی کبی و نیمبرشت یمرطه صاریسی بو مذکورلر بودرکه غایت قوت ویرر
واندن کوز اقان حاصل اولور و بنکچ انی دخی نافعدر و تکرار بالغمی و بیی
بالیغی دخی کورلدر و بسانده ثور بوراننی یا الیکز یا خود اوغل و تیله بشمش
اوله و بو صلوه‌تر دخی خفقانه و بورک مرضلرینه غایت نافعدر صفتی
اوغل اوتنک تازه بیراغی بر مقدار نعنا بیراغی بر مقدار لسان ثور چیچکی
بر مقدار اجی مارول بر مقدار مجموعندن صلوه یاپوب کل سرکه سیل
وکل یاغیله بعده استعمال ایلیلر و میوه لردن اغاج قاوونی و امرود و طتلی
مسکت الماسی و شام فستغی و انار بونلر مناسبدر و قلب مرضلرندن
بر مرض دخی واردر که اکثر صبیلره عارض اولور و کاهیجه بالغ اولنلره
دخی عارض اولور علامتی ابتدا خفقان عارض اولور یا یلور الری
وایقلری صوق اولور و نفسنی کوجیله وربالور حالی بر زمان
میت حالنه بکزدکندودن کیدر بیهوش اولور بعده مصروع
صرعدن ایلور کبی عقلی باشنه کلور باییلور و بومرض کاهیجه
نوبتله کلور و کاهی نوبتسز کلور کاه ایده بر اولور و بش کونده
بر اولور بونک سببی محیط قلب اولان غلافده بر قورد پیدا
اولور بخاری قلبه صعود ایدر بو مرضی اطباء متقدمین بیان
ایتمشلردر و اطباء اسلامیه دن متأخرین دخی یازمشلردر زیرا
بلممشلردر لکن فرنک اطباسنک متأخرینی بیلوب تحقیق ایلمشلر
بلکه سبب بو مرض بر کیمسنه یه عارض اولمش مثلا بعض وقتده خفقان
و بایلمق عارض اولورمش و میت کبی دوشوب قالورمش نوبتله
کلورایمش بو مریضه ادویهٔ قلبیه ایله و خفقان و ضعف قلب
و بایلمق علاجلرین ایلمشلر فایده ایتمامش عاقبت اول مرضدن تلف
اولمش اطبا جمع اولوب اتفاقله مریضک قارننی و کوکسنی یارمشلر
بر علت بوله مامشلر بعده یورکنه باقوب قلبی محیط اولان غلافده
بر قورد بولمشلر حکم اتمشلرکیم بو مرضه سبب اول قورددر امتحان
ایدوب قوردک اوزرینه درلو درلو شیلر طاملتمشلر متأثر
اولمامش عاقبت صرمساق صویی طاملتمشلر فی الحال هلاک
اولمش بوندن صکره بو مرضک علاجنده صرمساق صویی استعمال
ایلمشلر بعده تورب صوینک و خردل صوینک نفعنی بولمشلر
و بو قورده برنجاسفدر که خلق ایچنده کافوریه دیمکله مشهوردر

قلبک غلافنده برقورد اولور

اوچ

اوچ درهم ایچورسلر نافعدر و بو سفوف دخی بو مرضه تکرار مجرب اولنمشدر
چوق کیمسنه خلاص اولدی صفتی جنطیانه و عود صلیب هر برندن
ایکی درهم مرصافی بر درهم بونلری دوکوب سفوف ایلیه لر قلبه قوت
ویرر صولر ایله بو سفوفدن بر درهم ایچوره لر الغشی امراض
قلبک بری دخی غشی در که بالمقدار اکر صوقلقدن ایسه مسک و عنبر
و قلبیه مسک و اوغلان اوتی چیچکنک صویی و چیچک صویی قوقله لر
و قرمز معجونی یا خود دواء المسک یدوره لر و اکر سببی حرارت مقوله
سندن ایسه کلاب و کل سرکه سنی صندل ایله قوخوده لر و خیاری
ایکی یاره ایدوب قوخوده لر و اکر اختناق رحمدن ایسه قوندز خایه سی و سذاب
قوخوله لر اما اغاج قاوونی یا عنبری ایچمک و قوخولق و سورنمک غشینک
جمیع انواعنه نافعدر بو ترکیب دخی غشینک انواعنه غایت نافعدر
هیچ نظیری یوقدر مجربدر غفلت اولنمیه صفتی مسک الماسی صویی
و شفتالو صویی و کلاب و سکوت صویی هر برندن اونر درهم
عنبر بش بغدای اغرلغی پادزهر اون بغدای اغرلغی مسک اوچ بغدای
اغرلغی نبات شکری اون درهم بونلری اول صولرک ایچنده حل
ایلیوب شربت ایتدکدن صکره مقدارجه اون درهم بو شربتدن
صولرک ایچنده حل ایلیوب غایتده سحق اولنمش عود سفوفی یعنی
بعده اوزرینه اول صولردن ایچه لر دا و دانطاکی دیرکه بو مذکور
ترکیب ایله اول مرض دفع اولمز ایسه مأیوس اولسونکه عزیری علاجله
دفع اولنمق محالدر معده نک و قزل اوکونک امراضنک علاجلری
بیاننده در معلوم اولاکه بوغازده اشغه ایکی یول واردر بری
نفس یولیدر عربجه قصبة الریه دیرلر تورکجه بوغرتلاق دیرلر
یوقاریسی اوجی بوغازه متصلدر و اشغی اوجی اق جکره متصلدر
نفس اندن اینوب اق جکره وارر اندن یورکه وارر اکر اطعمه دن
یا خود اشربه دن انک ازاجق ایچنه دوشسه صقلیوب بایلور
خلق ککزینه صنجادی دیرلر او کسوردمکله دفع اولور بریسی دخی
اطعمه و اشربه یولیدر عربجه مری دیرلر تورکجه قزل اوکک دیرلر
یوقاریسی اوجی بوغازه متصلدر کنده کچه اشاغیسی عریض و واسع
اولمق اوزره درتا معده یه وارنجه و اشغی اوجی معده یه متصلدر
معده ایله قزل اوککک صرآجه قیا فشکلنده در طعام و صو اندن
کیدنه معده یه وارر و معده نک صاغ جانبندن قزل جکر واردر

غشیان

بیان المعده

وصول جانبنده طلوق واردر معده اشغی سنده بر دلك واردر
اثنی عشری دیدکلری بغرسقه طعام هضم اولسه معده نك دلیکی اچیلور
طعامك کثیفی بغرصقلره اینر کیدر جیکر ایله معده بیننده اینجه طمرلر واردر
اکا ماساریقا دیرلر اول هضم اولان طعامك صافی سی که اکا کیلوس
دیرلر جیکره واردر جکرده بر دخی طبخ اولور اکا کیموس دیرلر اخلاط
اربعه یعنی دم و بلغم و صفرا و سودا حاصل اولور قان طمرلرده
اعضایه یایلور غدا اولور صفرا اوده جکلور زیرا اوده صفرانك
تیاغیدر و خزینه سیدر لازم اولدقده طبیعت اندن صفرایی
الوب محلنده استعمال ایدر و سودا طلاغه جکلور و اوده انده قرار
ایدر زیرا طلاق سودانك مکانی و خزینه سیدر محلنده طبیعت
اندن سودایی الوب استعمال ایدر اما بلغمك مخصوص مکانی یوقدر
اعضایه قانله معا یایلور طبیعت غدا بولمدوغی زمان بلغمی
پشوروب قان ایله بعض اعضایه غدا اولور مثلا دماغه و مرداریلکه
غدا اولور معلوم اوله که مری دیدکلری قزل او کوکد اکا
عارض اولان امراض معده یه دخی عارض اولور پس معده مرضنده
ذکر اولنجاق علاجلر بوکا دخی علاج اولور امراض المعده معده
صوقلغی نك سببی طبیعتی بارد صوق شیلر یمکدن عارض اولور
مثلا چوق خیار یمك و چوق قباق یمك خصوصا اوستنه صوق
صو ایچمکه و زیاده بك صوق صو دخی معده یی صووودر حرارت
غریزیه نك اضعفندن دخی اولور و اکثر معده یه دماغدن
نازله دوکلمکدن اولور و کاهیجه جکردن و طلاقدن دخی
اولور علامتی صویه رغبت و اقبال اتمز یعنی کندونه صوسزلق
عارض اولمز و اغزندن صو اقر و هضمی ضعیف اولور صیجق
شیلردن حظ ایدر و اکثری اکشی ککرر و طعام یدکدن صکره
معده سی ثقیل اولور و معده ده رجل پیدا اولور عزولدر
بو جمله مذکورات معده صوقلغنه دالدر علاجی اکر ماده بلغمیه
وار ایسه تو بید طبخیله سرکنجبین قرشدروب ایچه لر قوصه لر
اکر مزاجی قوی ایسه بچق درهم باض اجی یاغلی آت صو بیله ایچوره
قوصدروب بلغمی اخراج ایده و یا خود کل بالی ایله بو سلینی ویره لر
بلغمی سورر صفتی اون التی درهم مسهل کل بالی و قدرت
خواهی سکز درهم تونکه بحتیدوب صوینی الوب بو صو ایله

اندری

امراض المعده

متصللك طعام تحان معده یه تمام انیسه باذن الله هضم اولنجه اطمن اماقیان

اندری ازوب ایچوره و اکر بلغم بك غلیظ ایسه زوفا شربتنی معلاکه تر بینه ویره لر
و بال صوینی و سکنجبین عنصلی دخی مناسبدر بعده ایارج فیقرا و حب
الاقاقیا و حب الاقاویه الصغیر صفتی صبر سکز درهم و قرنفل
و جوز بوا هر بریندن بر درهم زنجبیل و مصطکی هر بریندن بچق درهم
زعفران ثلث درهم بونلری سحق ایلیوب نعناع یابنین صو بیله
اوفاق حبلر ایلیوب بر درهمدن ایکی درهمه دك استعمال ایلیه لر
معده پاك اولدقدن صکره معده یی قزدره جق شیلر ویره لر دوا
العنبر کبی و قرمز معجونی کبی و عود الجوارش کبی و قرنفل جوارشی کبی
و بو سفوف دخی غایت مجربدر صفتی عود ایکی درهم قرنفل و مصطکی
هر بریندن بر درهم زنجبیل و خولنجان هر بریندن نصف درهم عنبر
بر دانك مسك ایکی حبه بونلری سحق ایلیوب برابری قدر شکر قاتوب
صباح صباح ایکی درهم قدر استعمال ایلیه لر و بو معجون دخی غایت نافع
و لطیف معجوندر صفتی دارچین اون التی درهم خولنجان بر بچق درهم
قرنفل و انجق قاقویه قبوبچی و بسباسه و مرجان مسحوق هر بریندن
بر درهم مصطکی ایکی درهم کلبشکر یکرمی درت درهم بونلری سحق ایدوب
کلبشکر ایله قرشدروب ایو اشرف بیله معجون اولاجق قدر اوله قرشدروب
حفظ ایلیه لر و بو صو دخی بر عجیب و غریب صودر حتی اکسیر المعده در
دیرلر معده یه قوت ویرر معده یی قزدرر اشتهایی اچر یللی تحلیل ایلر
و سده لری فتح ایدر و یورکه فرح ویرر صفتی جوز بوا قرنفل و کبابه
هر بریندن اوچ ایکی دارچین و بسباسه زرنباط و قاقوله هر بریندن
اوچ درهم فلفل هر بریندن التی درهم قرنفل بستانی چچکی و کل نعناع و ناربور
هر بریندن یارم طونام خاص ایتمك ایچی سکسان درهم بونلری بر چینی کاسه یه قیوب
اوزرلرینه دورت بوچق اورته جك مقداری دارچین صویی قیالر بعده اغزینی
اورتوب بر هفته بر ایسیجق یره قویلر بعده التی درهم بادم و کلاب و لسان
ثور صویی هر بریندن یوز درهم بادیه کلر و صولر ایچنده حل ایدلر بعده اوزرینه
آتشه بالی قویلر بعده اولکی اشلنمش اجزا ایله قاروشدوروب قرعه قویلر و
انبیق ایله تقطیر ایلیوب صوینی الالر و بو صودن بر قاشق ویرلر معده نك
صووقلغی اولان جمیع مرضلرینه غایت نافع و هیچ نظیری یوقدر و بو دخی معده نك
اوزرینه سورلر معده یی قزدیرور و یللری تحلیل ایلر صفتی پلین یاغی و سنبل
یاغی و صاقز یاغی و نعنا یاغی هر بریندن اون درهم جوز بوا و نعنا و عود و قرنفل
و پلین و مصطکی هر بریندن بر درهم عنبر لوبیرق درهم بال موم بیش درهم
بال مومی یاغلر ایله اریدوب بعده اجزایی دوکوب ایچنه قاریشدیرلر

اکسیر المعده

۴ ونوزدرهم

وحفظ ایدوب وقت حاجتده معده اوستنه سوره‌لر بر چوق تجربه
ایتدك یالیکوتصغر یاغی وصقز یاغی وبلبان یاغی معده‌یه سورمك قوت
ویرر نکی جوز بوا یاغی جمله‌یه غالبدر اکر معده‌نك بوزلماسی صبحقدن
اولورسه سبجی زیاده اسچی شیلر استعمالندن اولور مثلا خردل بك کبی
وصوغان وصرمساق وبیبری چوق استعمال ایلکدن اولور وکاهی حملرده
اولور علامتی وطعامی طاغی قزادر وصوق شیلردن حفظ ایدر واسچی شیلردن
ضرر ایدر علاجی اکر معده‌ده صفرا وار ایسه سکنجبینی طوزلو صو ایله یاخود
اربه صو ایله ایچوروب قوصدره‌لر بعده صفرایی سوررملتین ویروب
صفرایی سوردوره‌لر مثلا قدرت حلواسی کبی وتمرهندی کبی وخیار
شنبه کبی وکل مکرر شربتی کبی بونلر ایله صفرایی سوردوره‌لر و بو ملتین
دخی صفراوی سوررو معده‌یه قوت ویرر صفتی بلیلج بر درهم مادرین
اریکی یکرمی بش دانه تمرهندی بش درهم مجموعنی هندبا صو ایله قینلوب
سوزه‌لر بعده ایچنه ایکی درهم راوندی طوغریوب وبش التی بغدادی
اغری سنبل هندی قاتوب اول صوده اصلده‌لر بر کوره بو کیجه طوره
بعده سوزوب یکرمی بش درهم مکرر شربتیله ویره‌لر صفرانی غایت
کوزل چقاروب معده‌لی پاك ایلر بعده بو مطبوخی ویره‌لر غایت
مجربدر ومعده‌نك حرارتنی سوندرر صفتی کونیك کوکی وتمر هندی
هر بریندن دورت درهم صندل ایکی درهم بونلری یوز درهم اربه
صو ایله قیندره‌لر بعده سوزوب ایچنده سکز درهم کلشکر ازوب
نه سوزه‌لر او وزرینه دورت قطره زوج زاجدن طاملدوب ایچوره‌لر
معده‌نك حرارتنی دفع ایتمده بو کبی نظیری اولمز و بو مرضه اشربه‌لردن
ریباس وقوره قشربتلری مناسبدر ومعجونلردن صوقاکی
معجونی وجوارش صندلین مناسبدر ومعده اوستنه ضماد
الصندلین وکل یاغی و بنفشه یاغی سوره‌لر و بو مرهم دخی غایت
مناسبدر و مجربدر معده‌یه قوت ویروب حرارتنی سوندرر
صفتی کل قرو سی بیاض صندل قزل صندل هر بریندن ایکی درهم
انار چکرکی و مرسین یمشی و مرجان سحوق هر بریندن بر درهم
بعده اوتوز درهم کل یاغی و بش درهم بال مومی اشدا جمیع اجزایی
سحق ایدوب بعده کل یاغنیله بال مومنی اریدوب سحق اولنان
اجزایی ایچنه قویوب و قرشدروب معده‌یه دورته‌لر و غذالردن
طبیعتی بارد شیلر بیلمز اوت و مارول کبی و لیمون صوی ایله

تمر دکی زمان تعریف ایدن
کبی شیلرده خفقان وضعف
اچمکه طالب و راغب اولور

یاخود

معده ده شیش و ریح
اولسه علاجی

یاخود قوردروق صو ایله وقباق ایله پشمش بلبیچه‌لر و میوه مقوله‌سندن
ایوا ولفان اناری و میخوش الما مناسبدر معده‌ده شیش و یل اولدقده
مناسب و مجرب اولان علاج و جلد بیانندهدر بو سفوف معده شیشنه غایت
نافعدر صفتی انیسون و رازیانه و کراویا هر بریندن ایکی درهم زنجبیل
و دارچین و خولنجان هر بریندن بر درهم قرنفل و بسباسه و قاقوله
و زرنباد هر بریندن ثلث درهم قرنفل شکر دورت درهم بونلری
دوکوب سفوف ایدوب و بو سفوفدن ایکی درهم الوب انیسون
صو ایله ویره‌لر و سذاب یاغنی و بابادیه یاغنی بر زقوندن ایله
قرشدروب معده اوستنه سوره‌لر قوطار و یچی قاوروب صبحقله
بر کیسه ایچنه قویوب معده اوستنه قویه‌لر و بو عملی مکرر ایده‌لر
و یلکری زیاده ایدن شیلردن بقله و مرجمك کبی احتراز ایده‌لر
و صوقی ازایچه‌لر و صو برینه صافر صوقی ایچه‌لر و اکر معده شیشی
اخلاط اربعه‌نك بریسندن اولورسه اول خلط خارج ایسه علامتی
اولدر که حرارتی اولور و اوخوسزلغی اولور وجعی زیاده اولوب صوغه
رغبت ایدر و اقبالحال ارتوقا اولور و بوربحینا ر و اکر دماغك مشارکتیله
عقلی پریشان اولوب مختل اولور و اکر یورك مشارکتیله اولورسه
بایلمق عارض اولور علاجی بودر که بدنده زیاده ممتلی ایسه بزازجق
قان الدر زیاده اقتمیه‌لر زیرا بو بر عضو شریفدر که چوق قان
چقمغه تحملی یوقدر بو عضو سکر ایدر قانی چوق دکلدر قان چوق
اقه‌چق اولورسه هضمه ضعف کلوب ماده چوغلمغه باعث اولور و بو
مرضه ایقلری اوغمق غایت نافعدر بالدلرینه قرو شیشه چکمك و حجامت
ایدوب بعده شیشه چکمك غایت نافعدر و اطبای متاخرین بو مرضده
قوصمغی و اسهالی جائز کورمدیلر زیرا ماده‌نك معده‌یه وارمجه
انجذابنه سبب اولور بلکه حقنه لینه ایله احتقان ایلیه‌لر صفتی بنفشه
یپراغی و ابم کوکجی یپراغی و پانشقان و اربه هر بریندن بر طوتم ارپك
یکرمی دانه بونلری قیندروب صوینی سوزوب و بو صودن یوز درهم
اولوب اون ایکی درهم خیارشنبه بالی و اون بش درهم بنفشه شربتی
و یکرمی درهم طاتلو بادم یاغی قتوب حقنه ایلیلر طبیعتی ملایم اولدقده
صکره اطبای متقدمین و بعض متاخرین خیارشنبه ایله اسهالی تجویز
ایتدیلر زیرا خیارشنبه ورملره یعنی شیشلره نافعدر و بنفشه شربتی
بادم یاغنیله ایچمکه دخی جائز کوردیلر زیرا اسهالی زیاده دکلدر بعده

قباغی دنده لیوب وعنب الثعلب وقیه قروغی وادبه اونی وکلاب مجموعنی
برینه خلط ایدوب ومعده اوستنه یاقوایلیه لر وبو ضماد دخی اثناده
غایت نافعدر صفتی ادبه اونی سکز درهم کل قروسی دورت درهم قزل
صندل ایکی درهم کل ارمنی بجوق درهم بونلری صو ایله پشوروب بز کل
یاغی قتوب قیندوب معده اوستنه یاقوایلیه لر بعده یاقوی قویه لر
صفتی ادبه اونی سکز درهم کل قروسی دورت درهم قزل صندل ایکی درهم
کل ارمنی بجوق درهم بونلری صو ایله پشوروب بز کل یاغی قتوب قیندوب
معده اوستنه یاقوایلیه لر بعده بو یاقویی قویه لر صفتی ادبه اونی
دورت درهم کتان تخمی وکل قروسی وباپادیه هر بندن اون ایکی درهم
کافور بجوق درهم بونلری سحق ایدوب بر از کل یاغی وکلاب ایله قیندوب مرهم
کبی اولدقده معده اوستنه یاقوایده لر واکر اغریسی زیاده ایسه بو
یاقولره بر از طاوق یاغی وزنبق یاغی قته لر بعده بذور بارده مستحلبی
بر از شکر وکلاب ایله ایچوره لر بعده افسنتین پشوروب صوینی الوب
بجوق درهم قدر قرص الورد ایله ایچوره لر واکر اغریسی شدید ایسه کاهیجه
خشخاش شربتی ایچوره لر وبو مرضک اخرنده بو یاقویی اوره لر صفتی
خطمی کوکی وبابونج وافسنتین واکلیل الملک هر بندن سکزر درهم سنبل
هندی وصندلک هر بندن ایکی درهم زعفران بجوق درهم وکل یاغی وبلبونج
یاغی هر بندن قرقر درهم بال موی اون ایکی درهم بال مومی یاغلر ایله
اریدوب سائر اجزایی قرشدوب مرهم ایلیه لر ومعده اوستنه سوره لر
وبو مرهم غایت لطیفدر کفایت ایدر اکر معده ده اولان شیشلر ذکر
اولنان علاج ایله تحلیل اولوب کتمز بلکه دشلمکه میل ایدرسه اوزرینه
پشورمجی شیلری یاقوایلیه لر مثلا بو یاقو غایت ایودر صفتی صغیر
انجیر نک ایلکی واوردک یاغی هر بندن اوچ درهم مصطکی بر درهم
چادر اوشاغی ومقل هر بندن ثلث درهم خطمی تخمنک لعابی وکتان
تخمنک لعابی هر بندن بر بجوق درهم کفایت قدر باپادیه یاغیله مرهم
پشوروب معده اوزرینه طلا ایده لر ودشلمک ایچون انجیر وقزل
اوزم ویبان کوکی وخطمی کوکی بونلری قیندوب ایچوره وبادم حریره‌سی
دخی شکر ایله ایچورمک مناسبدر واکر دشلمزسه بو یاقویی قویه لر
البته دشیلور صفتی بوی تخمی اونی بکرمی دورت درهم واکمک ایچی
خیر ندن سکز درهم کوکرچین نجاستی دورت درهم باپادیه یاغی
اون التی درهم بال سکز درهم بونلری خلط ایلیوب معده اوستنه

تفتیش دشمک ایچون

ياقو

یاقوایده لر شیشین دشر وعنبری برده اولان شیشلره کل صوی دخی
یاقوایلیه لر دشر غایت لطیفدر ودشلدکدنصکره بال صوینی ایچوره لر
یا کل بالی صوینی ادبه صوی ایله وغافث قیندوب صوی ایله بالی شربت ایدوب
ایچوره لر غایت نافعدر وبو معجوندن کاهیجه ویره لر زیرا بو معجون
ایچورده اولان یاره لرک جمله سنه نافعدر هم یاره یی اریدوب پاک
ایدر وهم اوکودر صفتی کوزلک ایکی درهم مصطکی ومومیایی معدنی
وکل ارمنی وقند یهمی ویاتمش کیک بیوزی وکهربا وکثیرا وصمغ
عربی هر بندن بر درهم جوز بوا وبسباسه هر بندن نصف درهم
کلبشکر سکز درهم کفایت مقداری کل شربتیله یاخود مرسین شربتیله
معجون ایلیوب ایکی درهم استعمال ایلیه لر ولازمدر که اکشیلردن
طوزلولردن وحدتلی شیلردن احتراز ایلیه لر وادبه صوینی ایچه لر
وغدالردن ماروالهند باولسان ثور وبلیج صوینی فقله وسمزاوت
ایله پشمش اوله ابتدا علته طعامدن ایجنه ایو ابراغه لر ولفان انا ری
صوینی قویه لر اما اکشیلردن احتراز ایده لر وطعام ایچنه بر از دارچین
قته لر مناسبدر واکر معده نک شیشی صوقدن اولورسه علامتی
بودرکه اغریسی از اوله وحرارتی اولمیه وهضمی ضعیفا وله واغرلق
اوله وشیشی بدنده ظاهر اوله ابتداسنده بو یاقویی اوره لر صفتی
ادبه اونی بقله اونی ودوکلش کتان تخمی واکلیل الملک هر بندن بر درهم
افسنتین واذخر هر بندن ایکی درهم کل قروسی ومرهمین یمشی وصبر
هر بندن بجوق درهم کل یاغیله وطاوق یاغیله قرشدوب یاقوایلیه لر
ومعده یی نعناع یاغیله وکل یاغیله وافسنتین یاغیله یاغلیه وافسنتین
ونعناع پشوروب ایچوره لر بعده محللر قویه وبو محلل مناسبدر صفتی
افسنتین یاغی باپادیه یاغی هر بندن اون ایکی درهم ترمنتی اوچ
درهم مصطکی بر بجوق درهم قرنفل بر درهم خطمی تخمی وبوی تخمی هر بندن
بجوق درهم بال مومی اوچ درهم بال مومنی یاغلر ایله اریدوب وسائر
اجزایی قتوب مرهم ایلیلر واستعمال ایده لر وباقی علاجی صنجقدن
اولان شیشلرک اخرنده اولان علاجلر ایله علاج ایلیه لر الفواق
یعنی انجقرق علاجلری بیان ایدر اکر معده ده بلغم وار ایسه بر درهم
غاریقونی سکنجبین ایله ویروب قوصدره لر بعده بقله قدر فلونیا کبی
فارسیدن ویاخود رومیدن ویره لر یاخود بقله قدر تکی
تریاق ویره لر واکر معده ده صفرا وار ایسه صفرایی قوصدوره لر

الفواق

ویاخود اریك صوییله مکرر بنفشه شربتی ویره لر صفرایی سورر اکر
اسهال الدرح صکره انجق زیاده لکی عارض اولورسه ایو علامت دکلدر
اکثری علاج پذیر اولمز اکر علاج اولنورسه بذور بارده مستحلبی
ویره لر وطاتلو بادم یاغی وسکیج صویی ایچوره لر ومرطبات ویره لر
وکابجه حدتلی معجون ویاخود حدتلی اجزا ایچمه دن حاصل اولور مثلا
زیاده بیبر یا خردل ویا زنجبیل یکیدن اولور علاجی تره یاغنی بالا مقدر
واما اکر سببی معلوم اولمزسه بو معجون عجایبدر انجق بقیك جمیع انواعنه
نافعدر **صفتی** طوراقاوتی تخمی کازرو وستطو تخمی یعنی شوکة المبارکه
ویدکلری اوتك تخمی واغاج قاونی جکردکی وکیك بونیوزی ویاذنه
هر برندن بر درهم اوغل اوتی واغاج قاونی قابوغی هر برندن بریجق
درهم مرجان وجوزبخان وبسباسه ودارچین هر برندن یجوق درهم
زمرد وانجو هر برندن التیجکر دك بونلری سحق ایلیوب کفات قدر
شکر ایله معجون ایلیه لر وبر درهم مقداری استعمال ایلیه لر **القی یعنی**

القیئ

قوصمق بو کونه علت عارض اولدقده مناسب اولان علاجلر بیانندهدر
اکر قبض وار ایسه حقنه لینه ایلیلر واللرینی وایقلرینی وغه لرب
بازولرینی وبالدلرینی محکم بغلیوب بوغه لر بعده اکشی انار صویی
نعناع ایله قیناد وب واول صودن بر قاشق ویره لر غایت مجربدر
وبو قرص دخی قیئی منع ایلمکده مجربدر **صفتی** کل قرویسی طباشیر
سرکه ایچنده اصلنوب قرومش کتوردن هر برندن بر درهم سماق
اوچ درهم قاورلمش انار چکردکی وسرکه ده اصلنمش وقاورلمش
کشنیج هر برندن ایکی درهم فستوغك طشره قبوغی ومصطکی هر
برندن یجوق درهم بونلری سحق ایلیوب ایوا زبتیله قرصلر دوزه لر
وقت حاجتده استعمال ایلیه لر وپاکلیا شکر ویره لر وروح زاجدن
اوچ دورت درهم قطره طاملدوب ویره لر وبو یاقود دخی قیئه صعنی
کیدر ر وغایت مجربدر **صفتی** اکمکی سرکه ایچنده اصلده لر واوتن
التیدر همی الدر وطباشیر ومصطکی ونعناع ومرجان وقزل صندل
وبیاض صندل هر برندن بر درهم مصطکی یاغی وایوا یاغی هر برندن
دورت درهم کفات مقداری بخاریه اونیله خلط ایلیوب معده اوستنه
یاقو ایلیه لر اکر معده ده غلیظ بلغم علامتی وار ایسه کلبا شکر ایله
نعناع ویره لر ومصطکی وکونلک وتریاق ومثل بونلر دخی غایت
نافعدر وایوا صیوبله اصلنمش دارچینی تقطیر ایلیوب ایچوره لر

و

قان قوصمق

وافسنتین ومصطکی ونعناع وقرنفل بونلری دوکوب کلبا شکر ایله
قرشدروب وبر زسرکه دخی قتوب معده اوستنه یاقو ایلیه لر **قان قوصمق**
مناسب اولان علاجلر بیانندهدر پس اکر قان غلبه سی وار ایسه
قوتی قدر جکر طمرندن قان الدر بعده سکرلجه بیراقی شربتی ومرسین
شربتنی ایچوره لر وبو سفوف دخی قان قوصنه وقان توکورنه
نافعدر وبو بر سفوفدرکه فرانسه ولایتنده چوق استعمال
ایدرلر مجربدر **صفتی** طباشیر وکل وکل ارمنی وطین مختوم وشادنج
هر برندن دورت درهم صمغ عربی وکثیرا هر برندن یکرمی درهم
بیاض خشخاش تخمی وسمزاوت تخمی وسکرلجه بیراقی تخمی ویانمش کیك
بوینوزی وقاورلمش نشسته هر برندن اوچ درهم مجموعنی سحق
ایده لر وبو سحوقدن ایکی درهم مقداری الوب مرسین بیراغیله
ایچوره لر غایت مجربدر وبو علته کهربا قرصی وطباشیر قرصی وقرص
طین مختوم مناسبدر وبزم دخی مجربمزدر ایکی درهم طاملیه ایکی
قورش قاندن الوب سحق ایلیوب سکرلجه بیراق صوییله ایچوره لر

عطش

غایت مجربدر **عطش** یعنی صوصمق اکر صوسزلق زیاده عارض اولورسه
خصوصا نسمه لرده بر قاچ قطره روح زاج بذور بارده مستحلبی
اوستنه طاملدوب ایچوره لر حرارت دفعنه عجب نجیبدر یاخود
تلج الحکمادن بر دانك مقداری نیلوفر شربتنه قتوب ایچوره لر واکر
بو حبتی اغزده طوتسه لر حرارتی دفع ایدر وصوسزلغی کیدرر **صفتی**
مازول تخمی وخیار چکردکی ایچی قاوون چکردکی ایچی وتخم خیار چکردکی
ایچی هر برندن بش درهم سمزاوت تخمی اون درهم جمله سنی دوکوب بذر
قطونا لعابیله قرشدروب حبلر ایده لر وحرارت غلبه ایتدکجه برینی

ضعف الهضم

اغزنه الوب طوته لر **ضعف الهضم طعام ضعف معده دن پس**
خوش هضم اولنمدیغی وقتده مناسب اولان علاجلر بیانندهدر
اکر ماده ایله ایسه ماده یی استفراغ ایتدوره لر وهضمه معین شیلر
استعمال ایلیه لر مثلا دارچینی ایوا عصاره سنده تقطیر ایلیوب
اول مقطر صودن استعمال ایلمك هضمه غایت قوتدر وبو سفوف
کرك قبل الطعام وکرك بعد الطعام استعمال اولنسون هضمه غایت
معیندر **صفتی** کل قرویسی دورت درهم دارچین سکز درهم
زنجبیل وقرنفل وجوز بوا وخولنجان هر برندن ایکی درهم سرکه ایله
سدترا اولمش کشنیج اوچ درهم عود وبریجق درهم بونلری سحق ایدوب

هیضه مرضی

صكره مجموعنی اغری شكر ایله سفوف ایلیوب بر مثقال قبل الطعام و بر
مثقال دخی بعد الطعام استعمال ایلیه لر و اكر معده ده حرارت وار ایسه رفع
زنجبیل غایت مناسبدر اشتهانی كتورر و حرارتی دفع ایدر بعضا ظهور
و معده یه قوت ویرر كل شربتنه بر قاچ طامله طاملدوب ایچورلر
غایت نافعدر غفلت اولنمیه **هیضه** بو بر مرضدر كه هم یوقاریدن قوصر
و هم آشاغیدن سورر بونك سببی معده ده طعام فاسد اولور طبیعت
رقیقنی آشاغیدن دفع ایدر و كثیفنی سورمكله دفع ایدر و كاهیجه
معده ده اغری اولور و صقلوب مضطرب اولورلر و بوینی ایچرلسور
و الی ایاغی صوغق اولور و كاهیجه بایلیورلر الحاصل بو مرض بر مخوف
مرضدر علاجی و بكون طعام یمیوب بر قاچ یودم صیجق صو ایچه لركه
معده لی و بغرصقلری بقیه و اكر خلط چوغیسه بر مسهل ایله اسهال
ایلیه لر اول امرده مسهل اولوب اسهال ایلیه بعده بغرصقلره قوت
ویروب بر قبض ایلیه مثلا بو مسهل كبی **صفنی** صاری هلیله نك
قابوغی ایكی درهم راوند بر بچوق درهم سنبل هندی ایكی چكردك
بونلری سكرلی بر اوق صو ایله اصلدوب صیجق كل او ستنده و یا چونه
ملایم آتش او ستنده بر زمان طوره بعده سوزه لر و ایچه لر اون
التی درهم كل مكرر شربتی قویوب ایچوره لر و احتیاج اولورسه بو حقنه
ایله احتقان ایلیه لر یا غبغبه بغرصقلری یقیوب پاك ایدر **صفنی** خطمی
یپراغی و ایم كومجی یپراغی هر برندن بر طوتم و پاپادیه نصف طوتم
بونلری بر صو ایله قینده لر بعده بو صودن یوز درهم الوب
یكرمی درهم شكر و یكرمی درهم بنفشه یاغی و بر دانه یمرطه صاریسی
قرشدروب احتقان ایلیه لر و اكر اغریسی زیاده ایسه یعنی كه یكی
زیاده بولورسه اولا احتقان ایچنه بر فنجان قدر سمز اوت صوینی
قاتوب احتقان ایلیلر و بعد التنقیه معده یه قوت ویروب اسهالی
قطع ایدر شیلر ویره لر اكر صفرا علامتی وار ایسه كل لیمون شرابی
و قورق شرابی و ریباس شرابی ایچوره لر و ایوا بورده سی
ویره لر و قرنفل بورده سی ویره لر و اكر رطوبت بلغم علامتی
وار ایسه بو معجونی ویره لر **صفنی** عود و مصطكی هر برندن ایكی درهم
جوز بوا بر درهم قاوروش انیسون اوچ درهم سركه ده ممسك كشنیج
بر بچوق درهم قرو نعناع بر درهم جمله سنی سحق ایلیوب آسكی كلبانكین
ایله و یاخود ایوا دبیله و یاخود مرسین ربیله قرشدروب معجون

ایلیلر بر مثقالدن ایكی مثقاله وارنجه تناول ایلیه لر معده یه قوت ویرر
و حرارتی دخی ازدرجوق دكلدر بعده حرارت مندفع اولدقده لطیف
غدالر ویره لر مثلا قوروق صویله پشمش پلیچ ویره لر بعده صفرا و یاخود
بلغم وار ایسه نعناع ایله پلیچ ویره لر بعده اكر حرارت منقطع ایسه حمامه
كیرمك نافعدر معتدل صودن وافر دوكنه بعده حمامدن مقدمه
یاتوب اویویه اویخو اویومق بو مرضه غایت نافعدر و اكر كوبك یوریوشی
زیاده اولور ایسه دفع اولمزسه و اویخو اویومزسه فلونیای فارسیدن
نصف درهمدن بر درهمه وارنجه استعمالی تجویز اولنمشدر **امراض**

بغرصق اوجاعی امراضی

الامعاء یعنی بغرصقلره عارض اولان امراضك علاجلری بیانندهدر
معلوم اولا كه انسانده اولان بغرصقلر كه آلتی بغرصقدر اوچی اینجه در
و اوچی یوغوندر اول اینجه بغرصغك بر یسینه اثنی عشریه دیرلر زیرا
اوزنلغی قدر صاحبنك اون ایكی برماغی بر برینه منضم اولسه اول
اوزونلق قدر اولور انكیچون اثنی عشریه دیرلر یقاریكی اوجی معده نك
قعرینه متصلدر و اشغی اوجی ایكنجی بغرصغه متصلدر و ایكنجی بغرصغه
صایم دیرلر زیرا اكثر زمانده فضله دن خالیدر زیرا اوده دن اكا
صفرا دوكلمك ایله تفلدن پیسر تنقلی ایندن ایلمنكه قومز اشغی اوجی اوچنجی
بغرصغه متصلدر اوچنجی بغرصق طولاشق اولاشق بر بغرصقدر اكا
لفائف دیرلر و معاء الدقیق دیرلر بونك اشغی اوجی دردنجی بغرصغه كه
غلیظ بغرصقلرك اولكیسیدر اكا متصلدر و بو دردنجی بغرصغه
اعور دیرلر زیرا انك بر اغزی واردر كه معده دن اینن ثقل اندن
كیرر و ینه اندن چیقار و بشنجی بغرصق كه قولون دیرلر انك دخی بو وارسی
اوجی اعورك اغزینه متصلدر بو قولونك اعلاسی معاء دقاقك
انتقالی ایله معاء اعورك اغزنده اشتراكله متصلدر بو قولونك
طرف اسفلی آلتنجی بغرصغك طرف اعلاسنه متصلدر و آلتنجی بغرصغه
معاء مستقیم دیرلر و طرف اسفلی مقعده متصلدر معلوم اولا كه
معده یه عارض اولان مرضلك اكثری دخی بغرصقلره عارض اولور علاجلری
بر برینه یقیندر زیرا ایكیسی دخی سكرلردن مركبدر لكن معده ده بعض
مرضلر واردر كه آنلری بغرصق مرضلری بحثنده ذكر ایدوب كلمشلردر بز
دخی تبعیت ایدوب امراض امعا بحثنده ذكر ایدرك مثلا اسهال كبی
معده ده اولدیغی كبی بغرصقلرده دخی اولور بس اسهالك علاجینی
بیان ایلیه لم معلوم اولا كه اسهال ایكی درلو در بریسی قانله مخلوط در

وبریسی قانسیز اولور اکر قانسیز اولورسه بونانجه اکا دیشاریا وار اکر
قان ایله اولورسه دیسنطاریا دیرلر و قانسیز اولان اسهال یا معده دن
و یاخود جکردن و یاخود طلاوقدن و یاخود بغرصقلردن و ماغدن
و یاخود جمیع اعضادن اولور بو نکرلت سببی خلط زیاده اولمغله
طبیعتی طشره دفع ایلمک استر اسهال ایله دفع ایدر و اسهال ایله
چقان خلط کوناکون چقار یعنی کاهی صفرا ایله چقار و کاهی بلغم ایله
چقار و کاهی سودا ایله چقار و کاهی صو کبی و کاهی یاغ کبی چقار و دخی
معلوم اولاکه اکر اسهال مرضنک اخرنده اولورسه اکا اسهالی بحرانی دیرلر
بو جنس اسهالی در عقب کسمیه لر بلکه طبیعتک اسهالده قصوری
وار ایسه امداد ایده جک شیلر ویره لر و ماده نی سوروب بعده
امساک ایلیه لر و بو مطبوخی بوکون اسهالده جیجکی و بنفشه جیجکی
و نیلوفر جیجکی هر بریسندن بر درهم تمر هندی اون درهم صاری
هلیله قبوغی ایکی درهم راوند بر درهم دارچین و مکه آوتی
هر بریندن تلث درهم سنبل اون بغدای اغزی تجموعنی قینادوب
سوزه لر ایچنه درت درهم قدر قندت حلواسی و درت درهم
کل مکرر شربتی قریشدروب ایچوره لر و اکر اسهال ایله معا بلغم وار ایسه
صاری هلیله قبوغی بر نه کابلی قبوغی قویه لر و اکر ماده حدتلی
ایسه و مریض مسهل ایچمک تحمل ایلمزسه اول زماندن احتقان ایلیه لر
صفت حقنه یوز درهم ارپه صوینی و قزل شکر و کل یاغی هر بریندن
سکز درهم کل یاغی اولا ایکی درهم تجموعنی قریشدروب احتقان ایلیه لر
و بعد التنقیه کلبشکر و مرسین شربتی و ریباس و ایوا شربتی ویره لر
و اکر اسهال بغرصقلردن ایسه سببی بغرصقلرک قوت ماسکه سی
ضعیف اولدیغیدر و یاخود بغرصقلرده صیرنجق خلط بلغمی
اولدیغیدر اکه زلق امعاء دیرلر و یاخود قوت دافعه نک
حدت طبیعیه دن زیاده تجاوزیدر و علامتی اکر صیرنجق بلغمدن
ایسه علاجی بلیلج شربتی مغلا آیرینه دیشلرلی و ازیانه صویله
قریشدروب ایچوره لر بعده بو مطبوخی دخی ویره لرکه بغوتجه پاک
ایده صفت مطبوخ کابلی قبوغی ایکی درهم غاریقون بر درهم و رازیانه
تلث درهم زنجبیل اون بغدای اغزی کل قرمزی و بلیلج اوچ برماغله
الاجق مقداری بونلری قینادوب و او توز ایکی درهم قدر صوینی دن
الوب و بو صو ایله سکز درهم کل یاغی شربتی ایدوب ایچوره لر و مصطکی

صفه حقنه

حبی

حبی و حب القاوقیه بو مرضده مستعملدر و بعد التنقیه بو معجون دخی ویره
لرکه اسهالده و زلق امعایه غایت مجربدر صفت معجون املج و ایوا تراسی
و اغاج قاونی قبوغی هر بریندن سکز درهم بهار کل سفوفی ایکی درهم
مرجان و طاوغک قاتیسنی ایچنده کی صاری تخزار هر بریسندن بر درهم
تریاق ایکی درهم بونلری جمع ایلیوب مرسین شربتیله قریشدروب معجون
ایلیه لر و ایکی درهمدن اوچ دورت درهمه دکین ویره لر و صفرا
یاغی و بلیلج یاغی و سنبل یاغی و جوز بوا یاغنی قرنینه سوره لر و اکر
قوت ماسکه نک ضعفندن اولوب ضوقا ایله بیله اولورسه تریاق
و یاخود مثرودیطوس و فلونیای فارسی اسهالک جمیع انواعنی قطع
ایدر بو حب دخی اسهال بلغمیه نک و زلق الامعایه و صوقدن حاصل
اسهالده و قوت ماسکه نک ضعفندن اولانه غایت نافعدر صفت
حب افیوندن و سندروس و ترصافی و کهربا و زعفران و قاورلمش
صمغ عربی و جوز بوا برابر اوله جمله سنی دوکوب حب ایده لر استعمال
ایلیه لر غذالردن سیرسه اتنک قاورمسی و کلککلانی و سوکلونی
الی که قاورلمش اوله و قاورلمش کوکرچین ایله بلبلجانی و سماقله غذا ایلیه
و اکر قوت ماسکه نک ضعفی حرارتیله اولورسه ایوا ورده سی و صو شمله
و قزلجق ورده سی سنا سبدر و کل لیمون شربتی ایودر و کهربا
قرصی غایت ایودر و کاه اولور که بو نوع اسهالی بر حدتلی خلطدن
حاصل اولمغله بغرصقلری یاره لر علامتی اولدرکه بغرصقلرک اغریسی
زیاده اولور علاجی صاری هلیله قبوغی بر درهم راوند بر چیق
درهم بونلری عناب صویله قینادوب سوزه لر و ایچنه سکز درهم
کل شربتی اولمعا ایله ایچوره لر و ماده تمام تنقیه اولندقدنصکره بو
ادویه ویره لر صفت دارو اسکی کلبشکر اون التی درهم مرجان
و کل ارمنی و کشنیج و طین مختوم هر بریندن بر درهم سنبل هندی
بر درهم بونلری معجون ایلیوب ویره لر و اکر اسهال قوت دافعه نک
زیاده لکندن اولورسه و حرارتدن دخی وار ایسه مرسین شربتیله
خشخاش شربتی ویره لر اکشی ویشنه لر و فلونیای فارسی بو علته مجلدر
غایت نافعدر و اکر اسهال معده دن ایسه علامتی اولدرکه دخی طعام
هضم اولمدین اسهال ایدوب چقار و علاجی اکر معده ده رطوبت
وار ایسه اولا رطوبتی مسهل ایله چقاره لر بعده فائده ذکر اولنان علاج
بعینه بوکا دخی نافعدر لکن انده مذکور اولان یاقوتی بونده معده اوزرینه

صفه دارو

صفت ياقو

قوميه لر بو ياقو دخي غايت مجربدر صفت ياقو مرسين يبراغي و مصطكي
هر بريندن ايكشر درهم كل ياغي نار قبوغي و جوز بوا و كونلك هر بريندن برر درهم
كل ياغي و صاقز ياغي هر بريندن اون درهم بال موميله ايكي درهم بونلري
مرهم كبي ايدوب معده اوستنه ياقو ايليه لر و اكر اسهالي جميع بدندن ايسه
جقان خلطي كوره لر اكر فاسد خلط وار ايسه تا اول خلط فاسددن
پاك اولدقجه حبس اتميه لر و اكر دم بواسيرك و ياخود دم حيضك
احتباسي وار ايسه قان الدوره لر و اكر طبيعتك دفعنده تكاسلي وار
ايسه اسهالده طبيعته امداد ايده جك شيلر ويره لر و اكر معا
بلغم اولور سه مسهل بلغم ويره لر و اكر صفرا وار ايسه مسهل صفرا ويره لر
و اكر سودا وار ايسه مسهل سودا ويره لر لكن بو مقوله مسهلاتدن
عضوه قوت ويره جك شيلر دخي اولمق كرك و قوت قابضه
اعضا ايدن شيلر دخي اولمق كرك مثلا راوند كبي و هليلجك
كبي بعد التنقيه و كل بالي و كل شكري كبي بعد التنقيه قابض شيلر استعمال
ايليه لر اسكي كلبشكر كبي و قاورلمش راوند ايله و موشمله بروده سي
و ابوابر بروده سي مناسبدر و بو حب دخي نافعدر غايت مجربدر صفت

صفت حب

حب كلنار و اكشي نار قبوغي و سماق و قاورلمش كل ارمني و قاورلمش
صمغ عربي هر بريندن بر درهم مرجان بچوق درهم بونلري سحق ايليوب
قوروق صويله قرشدروب حب ايدوب طعامدن اول التي دانه
استعمال ايده لر و صو يرينه صاقز صويني ايچه لر و ياخود تخم صويني
ايچه لر و التوني و كومشي قزدروب بر قاچ كره صويه صوقه لر و اول
صويي ايچه لر غايت نافعدر و اكر اسهال جكردن اولور سه بونك
اسهالي اكثر كيجيله زياده اولور و اكثر يا حرارت ايله بيليه كلور و بعضي
متغير اولور و بكزي صاري اولور علاجي اكر ماده وار ايسه ماده يي
تنقيه ايليه لر و اكر سده وار ايسه مفتح سده لري ايچي اولان شيلردن
ويره لر و جكره قوت ويرر شيلردن استعمال ايليه لر و بونلرك سائر
علاجي جكر امراضي يازلدوغي يرده بيان اولنشدر و انجا مراجعت اولنه
لكن بونده دخي بر مقدارين ذكر ايدوب بيان ايده لم معلوم اولا كه بو
مسهل اوجنه دخي نافعدر سده لر فتح ايدوب خلطلري دفع و جكره

صفت مسهل

قوت ويرر صفت مسهل صاري هليله قبوغي ايكي درهم راوند بر درهم
سنبل هندي اون بغداي اغري هندبا صويله سكرلي براق صويي هر بريندن
اوتوز ايكي درم بو صولرك ايچنده ذكر اولنان اجزاري ملايم اتش اوزرنده

صفت معجون

فندروب بعده سوزه لر اول صويك ايچنه اون درهم شير خشك قوب
ايچوره لر و بو معجون دخي اسهال كبديه غايت نافعدر صفت معجون
اسكي كلبشكر سكز درهم قاورلمش راوند بر درم مرجان نصف
درهم كل ارمني و طين مختوم قاورلمش اوله لر هر بريندن ربع درم
دوروت درم ريباس رب ايله بونلري قرشدروب صباح و اخشام
اوچ درت درهم مقداري استعمال ايليه لر كلبشكر و ازجق دارچين
ايله راوند استعمال اولنسه مناسبدر و بو حب غايت نافعدر

صفت حب

خصوصا اسهال كبدي قانله مخلوط اوله صفت حب كهربا و راوند
و جلنار و قاورلمش صمغ عربي و ايكي درهم قرداش قاني قاورلمش
كل ارمني بونلري برابر الوب دوكوب بعده سكرلي براق صويله
خمير ايدوب حبلر ايده لر و حبلردن ايكي درهم قدري الوب
قابض كل شربتيله و ياخود مرسين شربتيله ويره لر بو مذكور
علاجلر اكر حرارت اولور سه مناسبدر اما اكر برودتلر ايله
اولور سه بو سفوف اول وقت غايت نافعدر زيرا هم جكره قوت
ويرر و هم اسهالي قطع ايدر صفتي قاورلمش راوند و سنبل هندي
هر بريندن التي درهم بليله اوچ درهم دارچين و جوز بوا هر بريندن
بر بچوق درهم كل قرنفلي اوچ درهم صندل بر درهم بونلري محكم سحق
ايليوب بر درهم ويره لر و اكر اسهال طلاقدن ايسه بونك سببي
سودانك چوقلغيدر و علامتي صول طرفده كيرت التنده بر اغري
حس اولور و هم اشاغيدن چقان سياه اولور بو اسهال بر امراض
اسهالدر اكر در عقب علاج اولنمز سه سوء القنيه و يا استسقايه
مؤدي اولور بونك علاجي سده لري فتح ايلمكدر و اكر جكرك حرارتي
تعديل ايلمكدر و اكر قوتي وار ايسه صول الدن اسيلم طمرندن قان
الدر و سوداني بر ملين ايله اسهال ايليلر امدي بو مسهل هم سده لري
اچر و هم طلاوغي تنقيه ايلر و هم طلاوغه قوت ويرر و هم اسهالي طوتر

صفت مسهل

صفت مسهل بليله و التون اوتي هر بريندن ايكي درهم باديان
قره شاهتره هر بريندن بر مقدارجه بسفايج و قره هليله هر بريندن
اوچ درهم بونلري سكرلي براق صويله ياخود هندبا شاهتره
صويله قيندروب سوزه لر و بو صو ايله اون درهم مكرر كل شربتي
ازوب ايچوره لر طلاوغي بر خوشجه تنقيه ايدر لطيف شيدر و اشربه
دن الماشفر الجوز لسان ثور شربتي و شاهتره شرابي مناسبدر تنقيه

ایدوب تفتیح سدّه ایتدکدنصکره قابض دوالر ویره لر وبو سفوف
دخی غایت ایودر صفت سفوف اللی درهم دارچین وکل یاغنده قاورلمش
صاری هلیله قابی بر درهم کهربا ایکی درهم بونلری سحق ایدوب بر درهم
ایکی درهمه وارنجه بوندن وکلبشکر ایله خلط ایدوب ویره لر غایت
مجربدر وبو سفوف دخی قویدر صفت سفوف کهربا بر ایکی درهم
ساذنج بر درهم یانمش کیک بونیوزی وقاورلمش کل ارمنی هر برندن
ایکی درهم بونلری دوکوب سفوف ایدوب بر درهم الوب قزل بهمن
صویله ویاخود سکرلی بیراق صویله ویره لر وباقی تدبیری
مالخولیا ومراقیا تدبیری کبیدر واکر اسهال دماغدن ایسه بونک
سببی دماغده رطوبت بلغمیه چوقلوغیدر خصوصا طوزلو بلغم
کثرتندن نازله طریقیله معده یه واندن بغرصقلره دوکیلوب
معده یه ضعف طاری اولورسه واول ضعف سببیله اسهال عارض
اولور اکثریا کیجه لرده ویاخود اویخودن اویاننجه قالقدقده
برقاچ مجلس اجابت ایدوب منقطع اولور وعلامتی اشاغیده جقان
بیاض کوپوک کبی چیقار علاجی نازله بحثنده مذکور اولان علاجلردر
جمله سی بوکا نافعدر اکر ماده سی حار ایسه خشخاش شرابی ویره لر
بعده بوصو ایله غرغره ایده لر مرجان وقزل کل ومرسین یمشی وکشنیج
وعناب وخشخاش قبوغی بونلری قینده لر وغرغره ایده لر واکر
ماده سی صوق ایسه تریاق ومثرودیطوس کبی نافع شیلر بعد التنقیه
استعمال ایلیه لر واکر بو مرض دفع اولمیوب قالورسه ایکی قولتقلرنده
چشمه لر آچوب لیخود ایله اشلتمکدر اوزکه علاج اولمز غایت نافعدر
اکر اسهال ایله قان چقارسه وبغرصق صیرینوب ینمه سی بیلنمز اولورسه
اکا دیسنطاریا وسحج الامعا دیرلر واکر بغرصق صیری وندنده سحج اولمیوب
طمرلری اغزی اچلمقدن اولورسه اکا اسهال دم دیرلر دیسنطاریا
یعنی سحج الامعا یه سبب بر خام خلط در که بغرصقلرک صیرینی یاره
حاصل ایلر بو یا صفرادن اولور ویاخود طوزلو بلغمدن اولور
یا اکشی سوداد اولور ویا محترق صفرادن اولور یا شیئ خلطلر
اولور ایام ویادی اولدوغی کبی وحمای محرقه عقبنده دخی اولور
ویاخود بغرصقلرده بثوره ویا شیش اولمغله یاره اولمقدن اولور
علامتی تنزل قالقر واسهال ایله بغرصق صیری ینمسیله قان چقار کوپک
بورور واشاغیدن چقان بد رایحه لو اولور واغریسی بدر قوقار وکرمسی

دیسنطاریا وسحج الامعا مرضلری

جوق اولور وقنغی خلطدن ایسه کچقان شیدن معلوم اولور
اسهال کبدیده بونک فرقی بودر که کبدیدن چقان خالص اولور
وکوپک بورور وسحج اولمز وچقان شی بد رایحه لو اولمز دیجوق
فرقی واردر مطولاتده مذکوردر اکا مراجعت اوله علاجی
اولا وجعینی تسکین ایلمکدر وخلطک حدتنی تعدیل ایلمکدر
یارلرینی اوکلدیجی شیلر استعمال ایلمکدر وداسیمخدن اولانه
بادزهر ویره لر لکن بو مرضده فصد ایلمکده اطبانک اختلافی
واردر بعضیلر قان النماق کرکدر دیرلر زیرا بو مرضک سببی
اخلاط ثلثه دندر قاندن دکلدر دیرلر اما جالینوس واسکندر
یونانی قان المغی تجویز ایلمشلردر ومعقول کوروب دیدیلرکه
زیرا قان المقده اوچ فائده واردر اولا حکرک حرارتنی تعدیل
اولنور وحمانک حرارتنی تسکین ایلر وثانیا فصد استفراغ کلیدر
زیرا قان چقدقده جمیع اخلاطیله چقار ثالثا بدنک امتلاسی
دفع اولور خصوصا بواسیر قانی وحیض قانی محتبس اولدوغی
زمانده بو فصد دخی دیرکه فصد ایلمکده ماده نی عکس ایلمک وخلافه
جذب ایلمک فائده سی دخی واردر اکر قوتی مساعد ایسه باسلیقدن
ویاخود اسلیمدن قان الدروقانی ازاز چقاره لر وبرقاچ دفعه
چقاره لر واکر قوتی حاز ایسه ارقه ده ایکی کورکلری اسنده حجامت
ایلیه لر اما مسهل ویرمکی اکر خلطا ولدقده کیمسه منع ایلمدی
خصوصا اوندن ایله اسهال ایلمک غایت مناسبدر زیرا اوندن
قوت اسهالیه سی سببیله ماده یی تنقیه ایلر وقوت قابضه سیله
عضوه قوت ویرور ویاره لرینه مناسبدر ووراوندن فائده سی
افاده ایدن بو عصرده فرنکلرک ینکی دنیا ابوقه دوغی که اکا مجوقان
دیرلر اوقدر اوندن دخی دیرلر بلکه راوندن دن دخی اعلادر
زیرا اوندن رایحه سی اغزه اولمغله نازک مزاج اولنلر استعمالندن
استکراه ایدرلر اما مجوقانک رایحه سی بوقدر استعمالی اساندر
وهلیلجات مطبوخنی دخی مناسبدر بعد التنقیه بر حقنه ایله
احتقان ایلیه لرکه اندن جلا اوله واخلاطک حدتنی تسکین
ایده جک اوله وغسل اوله بو حقنه کبی صفت حقنه ارپه صوی
یوز درهم خام شکر اوله اللی درهم کل مکرر شربتی سکز درهم کل یاغی
سکز درهم قرهشدروب احتقان ایلیه لر وبو حقنه نک تجربه ایلدک

صفت حقنه عجیبه

تسکین وجعده غایت نافعدر صفت حقنه اربه صویی اللی درهم سمز
طاوق صویی اللی درهم کل یاغی اون التی درهم بر یمورطه صاریسی ایکی دانه
قریشدروب احتقان ایلیه‌لر بعده سود ده دمیری یاقوب چقل طاشنی
قزدوروب بر قاچ کره سوده ایچنه صوقه‌لر بعده اول سودک ایچنه
ایکی دانه یمورطه صاریسی قیوب احتقان ایلیه‌لر وتسکین وجع ایچون
یوقاروده بعض محذورات ویره‌لر خشخاش شرابی گبی ویا نیم درهم
فلونیای فارسی دخی الوبا ایکی بغدای قدری زهر ایله ویره‌لر غایت
نافعدر بعده بو احتقانی ایده‌لر وجعنی تسکین ایدر وهم یاره‌لرینی
اوکلدر صفت حقنه قاورلمش اربه وقاورلمش برنج هر بریندن
بر قبضه مرسین یپراغی وکل قورو سی هر بریندن بر پاره بونلری قینادوب
یوز درهم قدر صوی بیندن الله ایچنه شکر ذره کچکنک بو کره
یاغی واون التی درهم کل یاغندن قویوب احتقان ایلیه‌لر واقتضا
حسبیله ضمغ عربی وکچی بوینوزی دیدکلری بیشدیه دخی وایکی قرمش
قاتندن دخی قورلر ومعلوم اولا که ابتداده قابض شیلر ویرمک
ضرردر زمان لکه تنقیه اولوب حرارتی تسکین اولدقجه اکر ویرلسه
مریضک هلاکنه سبب اولور بو ترکیب بر مدت قالنجه وسنج الامعا
نافعدر صفت ترکیب ایکی قرمش قانی که طامله اوله ایکی درهم یانمش
کیک بوینوزی وقاورلمش ضمغ عربی هر بریندن بر درهم بونلری
سفوف ایده‌لر ویاخود سکرلی بیراق عصاره سیله یاخود قوزی
قولاغی عصاره سیله جلر ایلیوب استعمال ایلیلر وتنقیه دن
صکره بو سفوف غایت مجربدر صفت سفوف طین مختوم ویانمش
کیک بوینوزی هر بریندن اوچ درهم مرجان بر بچوق درهم وانجو وکل
ارمنی هر بریندن بر درهم بادزهر وزمرد و سعدی هر بریندن
بچوق درهم بونلری غایت سحق ایدوب غبار ایلیوب (طرلاق) اسکی کلبشکر
ایله نصف درهمدن بر درهمه وارنجه ویره‌لر غایت مجربدر هم قانی
قطع ایدر گرک بغرصقلردن گرک جکردن وگرک غیری بر یرلردن
ودخی اعضاء رئیسه‌یه قوت ویرر وحرارت غریزیه‌یه امداد ایلر
خصوصا طاعوندن صکره وحمای محرقه عقبنده اولانه غایت
نافعدر وبارد جواهر معجونی کلبشکر ایله ویرلر غایت نافعدر
وطشره دن کل یاغی وانیو یاغی ومرسین یاغی وصاقیز یاغی
بونلردن هر قنقسی اولورسه سورمک مناسبدر واکر سنج الامعا

اوزانوب ایتک چقارسه اول زماندن بغرصقلری یقیا قولندن
بر امدی بال صوینی ایچمک واحتقان ایلمک وبال صوینی غافث صوی ایله
ایچمک مناسبدر اما یاغلی وطوزلی ورطوبتلی میوه‌لردن احتراز
واجبدر غدالردن قاورلمش فندق وسود ایله پشمش برنج لبه‌سی
ویانمش قلیه یمک مناسبدر وقابوغی چقمش مرجمک قیندروب برقاچ کره
صوینی دوکوب بعده لبه گبی پشوروب قورو قضویله یاخود
سماق ایله یمک دخی معقولدر وبو مرضک طعاملرینه ساده یاغی
قومیه‌لر بلکه بو یاغی ویاخود مرسین یاغی قویه‌لر وبادم یاغی دخی
سود ایله پشوروب ویرمک لا باسدر واکر اسهال ایله کلن صافی
قان اولوب بغرصق صیرندن اولمز سه بواسیر الطرلری اغزی
اچلدوغندن اولور وبودم یا جکردن یاخود بغرصقلردن
کلور وکاه بدندن کلور جمیع بدندن کلدوکنک علامتی یعنی
امتلاء بدندن کلن قانک محذور متحدور ایله کلمکدر یعنی ایده
بر کلور ویاخود اون بش کونده بر کلور بواسیر کبی بو مرض چوق
کیمسنه مبتلا اولور وبواسیر مرضی ظن ایدرلر اما بواسیر دکلدر
مرض افواه عروق
متاخرینده شیخ داود انطاکی بو مرضه مرض افواه عروق تسمیه
ایلمشدر واکر چقان قان جکردن ایسه چیک اتوک یقندی
صوی گبی بر قزل صو اولور وهم مریضک بکزی بیاض اولور وهم
کوزینک قپقلری شیشر وکاهیجه ستمه وصوسزلق ویانقونلق
عارض اولور واول وقتکه اسهال کبدی اوله اخرنده منجمد قان ایله
جکر پاره‌لری چقار بوندن فرق اولور معلوم اولا که بر مقدار هم
اثر اوستنده قویه‌لر اکر اریرسه منجمد قاندر واکر اریمیوب
کباب گبی شیرسه جکر پاره‌سیدر اکر بو علامتلر اولمیوب بلکه
قره قره اولورسه اسهال الدم بغرصقلردندر علامتی اکر امتلاء بدنی
ایسه قانی قطع ایتمیه‌لر اکر فصد ایدرلرسه مناسبدر بعده قانی
قطع ایده‌جک شیلر ویره‌لر وبو صوینی ویرمک مناسبدر قزل
صندل ایکی درهم انجبار اوچ درهم سکرلی بیراق برطوتم بونلری
یوز درهم صو ایله قینده‌لر اللی درهم قالدقده سوزوب صوق
انجوده‌لر وصو برینه قاورلمش اربه صوینی وسکرلی بیراق صوینی
ایچه‌لر وانجبار شربتی وایوا شربتی وقزل کل شربتی بو که مناسبدر
وکهربا قرصی نافعدر وبو معجون قانی قطع ایدر گرک جکردن

اولسون وكرك بغرصقلردن اولسون وكرك سائر اعضادن اولسون
صفت معجون صاری صندل وطباشیر وصاقیز وایكی قرهش قانی بونلری
سحق ایلیوب كلنشكر ایله قرشدروب ویره لر اكر چقان قان جكردن
ایسه قاورلمش فندیغی شام اوزومیله یمك بالخاصه نافعدر وطاوق
جكرینی كباب ایلیوب یه لر وراوندی قاوروب برازه جق دارچین
قتوب اسكی كلنشكر ایله قرشدروب ویره لر زخیر بو مرض معاء مستقیمه
اولور فضلاتی دفع ایلمك استرسه واردقده قاینله قارشیق
ویاخود قانسز بغرصوق صیرندولری چقار سببی خار صفرا بغرصقه
كلور بغرصقی انجیدر طبیعتانی دفع ایلمك تقاضاسن ایلر یاخود طوزلی
بلغم ویاخود خار سوداء آیغوب بغرصقه دوكلوز ویاخود بغرصقده
شیش اولدیغندن اولورسه وكاه اولور كه قبضدن اولور اكا زخیر
كاذب دیرلر مقدما ذكر اولنانلره زخیر صادق دیرلر اكر اسهال
عقبنده اولورسه بو احتقان غایت مناسبدر وجعی تسكین ایلر
صفت احتقان قاورلمش ارپه وصغر قویروغی هر بریندن برطوتم
وكل یارم اوج وصو بغاری سكز درهم بذر قطونا وبوی تخمی وایو اجكردكی
هر بریندن بر درهم بونلری سود ایله قینادوب سوزه لر والتی درهم
قدر بو سوددن الوب اكجنه اون التی درهم كل یاغی وبردانه یمرطه صارسی
قیوب احتقان ایلیه لر صفت احتقان ارپه وقره قوز هر بریندن اون
التی درهم سكرلی یبراق وكل هر بریندن یارم قبضه بونلری صو ایله
قینادوب التی درهم بو صودن الوب اكجنه اون التی درهم كل یاغی
ایكی دانه یمرطه صارسنی قویوب احتقان ایلیه لر واكر زخیر قبضدن
ایسه علامتی اولدر كه برقاچ دانه كچی بوقی كبی جكردكی بوندوره لر
اكر اشتیاقدن تیز چقرسه زخیر صادقدر واكر چقمز ایسه زخیر
كاذبدر قبضدندر اولور بعض كیمسنه لر خطا ایدوب زخیر كاذبه
قابض شیلر ویروب خسته یی هلاك ایدرلر انك علاجی اولدر كه
طبیعتی تلیین ایده لر مثلا وخطمی كوكی قیندره لر وصوبیله بنفشه
شربتی ویاخود بنفشه خمیره سنی ایچوره لر ویاخود خیارشنبه یاغندن
التی درهم یا سكز درهم اون درهم خسته نك قوتنه كوره بادم یاغیله
ویره لر اكر بونكله بالكلیه دفع اولمایوب بقیه قالورسه انجبار شربتی
یا شكرلی یبراق شربتی یا مرسین شربتی ویره لر واكر شیشدن اولورسه
علامتی اولدر كه خسته نك بغرصقلرندن فضلات وارطوق ایدوب

مرض زخیر

صفة احتقان

صفة احتقان

زخیر صادق وكاذب

قالقر

قالقر ودفع ایتمك تقاضاسن ایلر هر بر شی چقماز وبر علامتی دخی
خسته معاء مستقیمده براغرلق حس ایدر علاجی اولا فصد ایلیه لر
برایكی كون غدا یمیوب بلنج صوبیله وارپه صوبیله اكتفا ایلیه لر وبو
اجزاینی قیندوب اكجنه كیروب اوتوره لر بابونج كوممجی ییر اینجیری بنفشه
ییر اینجیری وپاتشقان ارپه وخطمی بونلرك صوبیله استنجا ایلیه لر وبو
صونك اكجنه كیروب اوتوره لر واكر ممكن ایسه تسكین وجعی اكجون
كل یاغی ویمرطه صارسنی وزعفرانی وسود بونلری زرقه ایله
دكوریندن اجری قویه لر واكر زخیر صوقدن ویاخود طاش
اوستنده اوتورمقدن اولدیسه مقعدنی صیجق یاغ ایله یاغلیه لر
سذاب یاغی یا بادیه یاغی كبی ومقعدینه بخور ایلیه لر كوندر صیقز
ومقل ایله واكر تقاضا چوق چوق اولورسه كوكورد ومقل هر برندن
ایكی درهم بر زاج یاغیله قرشدروب بعده بر جام لكنی اكجنه اتش
قویه وبوندن اتش اوزرینه قویوب نخاننه دیرنی طوته وطرفنی
محكم اورته اصلو دخان طشره چقمیه ودخی طاز وپی ویا كبكی قاودن
صیجقله مقعدینه قیوب اوستنه اوتوره وصیجق شیلر اوستنه
اوتورمق صوقدن حاصل اولان زخیر جمله سنه نافعدر
واكر زخیر یلدن وصوقدن ایسه اوچ درهم جوزبوی ومحو وبخوره
هندی وكونلك هر بریندن نصف درهم مجموعنی دوكوب استعمال
ایلمك غایت نافعدر وبو تركیب دخی بعد التنقیه یلدن وصوقدن
حاصل اولنلره وسائر انواع زخیره غایت نافعدر یللری دفع ایدر
ومقعده قوت ویركندیجر هم بزدر صفت تركیب قسط ودقینه
یمشی وطوبلوق هر بریندن درت درهم سنبل ومصطكی ومقل
ازرق هر بریندن ایكی درهم سذاب وكمون وسندروس وكهربا
وعود هر بریندن بر درهم بونلری سحق ایلیوب اوج اغری بال ایله
معجون ایلیه لر وبر مثقالدن ایكی مثقاله دكین استعمال ایلیه لر وعنبر
معجونی وجوارشن معجونی یلدن اولان زخیره غایت مناسبدر
واكر قبضی وار ایسه غدالری اسفناج ایلیه بلج شوربا ویا اسفناج
بورانیسی یاخود نیمبرشت تازه یمرطه اوله بونلر مناسبدر واكر
اسهالی وار ایسه پشمش ایوا وقاورلمش فندق وبرنج لبنه سی ماقلسه
معقول اولدر وبو شیاف زخیر كه اكا شاف اسكندری دیرلر غایت
مناسبدر صفت شاف كوندر وزعفران وصمغ عربی ودم الاخوین

صفة شاف اسكندره

ومرصافی بونلریدوکوب ویمرطه اعنلیه قرشدوب شافلر دوزه لر
وایجنه بکجه ایبلك قویوب اندن شاف ایلیه لر ایلیکك فائدسی
بودرکه حاجت محلنده اول ایلکی اولدم چکوب چقاروب بعدنه
قویه لر بونکله ادمه خرما چکردکی قدر ومعصوملره ادنه قدر ایده لر
وبوشافی هر زمان اتمیه لر بلکه اغریسی مشتد اولوب الم ویره
وترتیز مستراحه قالقرسه اول زمان ایلیه لر وضعیف کیمسنه ایتمیه لر
کوبك دوشمه سی علاجلری بیاننده در عربجه اکا سقوط السرة
دیرلر وبو مرض خلق ایجنده مشهوردر لکن بو مرضی متقدمین
یازمدیلر اما شفا صاحبی یازمشدر بز دخی اکا تبعا یازدق وقعده
کوبك دوشمه سی بو قدر غالب احتمال بودرکه کوبکه قریب بریرده
صو ایله ریح محتبس اولور بعده کوبکده واطرافنده اغری پیدا اولور
کوبك بروسی کبی صلوق اکا کوبك دوشمه سی دیرلر بونك سببی جکرك
محدبنده سده اولور مائیت اوله بلندن نفوذ ایدمز بو کتره ر
جکرك معقرینه ایلر جکرك معقرندن بو یله بریول وارددر ادم
انه رحمنده ایکن حیض قانی کوبه کندن غدا ایلیوب اولیولدن
جکره وارروب وجکردن بدنه یایلور امدی اول ادم دنیایه کلوب
طوغدقدن صکره کوبکنی کسرلر اول یول منسد اولوب قالور
بس اول یوله مائیت اینوب ده وکیلوب بز ریح دخی قرشوب کوبکه
وارد قده جیقجق بر منفذ بولماز اندن طاشوب قالور واضطراب
وکوبك بورندوسی حاصل اولوربس اول زمان کوبکه دوشمش
دیرلر اکر بو مرضه علاج اولنمیوب اسکر ایسه استسقایه مؤدی
اولور علاجی اولا جکرك سده سنی اجه لر شراب اصول ایله یاخود
بن نتین شربتیله او جکونه دکین هر کون بالدزنی قره صو ایله بر
درهم قریموطرطرو ویره لر وبعده و بو مسهلی ویره لر محربدر صفت
مسهل راوند بر درهم تخم قان بر بجق درهم بونلری سحق هندبا
صو یله اصلنده لروبر ازه جق سنبل هندی وزنجبیل قویه لر بعده
سوزه لر اول صو یله سکز درهم قدرت حلواسی واول ایکی درهم
کل دکمر و شمر تبنی ازوب ایجوره لر بعده بنه مقدار وبروب وبر قاجکره
بو مسهلی ویره لر ویا دیا قاینکنوره نعنی تمری معجوننلدن بش درهم
ویره لر وبعد التنقیه مدرات استعمال ایلیه لر ومعجون حولنجان
وجوارش العود ویره لر ریحی تحلیل ایدر اکر سده بك قوی اولوب

کوبك دوشمه سی سقوط السرة درلر

اچلمز ایسه جلك معجوننه محتاج اولور وبعضیلر کوبك اوستنه بر قاجکره
حوملك اوردررلر یعنی حوملك ایجنه اوستوجی قویوب واتش ورب
طوتشدررلر بعده کوبك اوستنه قورلر کوبکی جکوب ابجر والور
وصقاریبو تقریبله اول محتبس اولان صو وریح تحلیل اولوب
راحت بولور ومسهل ومحلل یاغلر ایله یاغلق واو غمور دخی نافعدر
مثلا سذاب یاغی وزنبق یاغی ویا بادیه یاغی بونلر معقول ومناسبدر
لکن صولر صیو لردن وریحی زیاده ایدر شیلردن بقله ونوخود
کبی زیاده احتراز لازمدر مفصل عربیدر تورکجه کوبك بروسی
معناسنه بو بر اغریدر که بعض صقلرده اولور وکوبکی بوزار کوبك
دوشمه سنه بونك فرقی اولدرکه کوبك دوشمه ده اغری بریرده
طورر ثابت اولور کزمز اما کوبك بروسنده دخی ثابت اولمز
بریرده طورمز کزر مکر خلط سودا ویلدن اولمش اوله اول
زمانده بریرده ثابت اولور اما احتقان لر ایلیه ینه برندن ایریلور
اما کوبك دوشمه ده احتقان دخی ایتسه لر ینه برندن ایرلمز اکرچه
بونك سببلری چوقدر لکن اکثر یایلدن اولور وصفرادن
دخی اولور وسودادن وصوقدن دخی اولور وعلی الدریق
صوق صو ایجکدن اولور اکر یلدن ایسه علامتی قارنی شیشر
وکورلدر وریح چقدقجه راحت اولور علاجی ریحی تحلیل ایدیجی
شیلر ویره لر کمونی معجون کبی وجولنجان معجونی کبی وصعتر
سفوفی غایت مناسبدر وبوحب دخی غایت ایودر خصوصا قفر
ریح اولدوغی زمانده بو که حب افاویادیرلر صفت حب افاویا
فلفل وزنجبیل ودارچین ومصطکی وقرنفل وانیسون هر برندن
بر درهم محموده یدی درهم بونلری سحق ایلیوب خیار شنبه یا لیله
یا نفشه شربتیله نخود قدر حبلر ایلیه لر هر بر حب بر مجلس اجابت
ایلر ایکی حب ایکی مجلس اجابت ایدر بوبر مبارك خدر صفراوی
وبلغمی سودوی وریحلری تحلیل ایلر واشتها کتورور وقولنجه دخی نافعدر
ودخی کوبکنك اوزرینه طاری قاوروب قویه لر ودخی بزلری قزدروب
کوبك اوستنه قویه لر ویا خود سذاب یاغی اولمز ایسه
یا بادیه یاغی سوره لر بونلر استی یاغلردر بو علته ایودر واکر
صفرادن اولور ایسه علامتی کوبك بك انبورر ویا نفنی اولوب صوغه
رغبت ایدر واشتهیدن صفراجیقه علاجی ایو اجکر دکنك تعالی

مفصل کوبك براولسی

صفت حب افاویا

قولنج

يابدن قطونا لعابيله يالوده بشوروب كل ياغيله يا طاتلو بادم ياغيله
ويره لر واكر صفرا چوغيسه بر مليق ايله چقار موقمنا سنده مثلا قدرت
حلواسی اریك صویله یاخود خیار شنبه يا ايله ويره لر سفرای سورر
چیقارر وكوبكچ كل ياغيله وطاووق ياغيله ياغليلر وسود ايله اولانك
دنجی علاجی بو ايله درودخی اكر برقوجه خروس بر بسفايج ايله وبراز
طوزلقاوتيله قيندروب پشوروب صوينى ايچورسه لر غايت مناسبدر
القولنج بو بر اغريدر كه بغرصقلرده اولور زياده بك اغرى وطبيعتى
حبس اولور ريح وغيرى شى چقمز وبو اغرى قولون ديدكلرى بشنجى
بغرصقده اولور اول سببدن بوكا قولنج ديرلر بونك سببلرى چوقدر
يابشوق بلغمدن اولور ويا بلغم زجاجيدن اولور ويا غليظ يلدن
اولور بغرصغك ايچنده ويا طبقه لرنك ايچنده محتبس اولور صنجار
ويا خود جگر حرارتندن ثقله سوست عارض اولور تجحر ايدر طاش
كبى اولور ويا خود بغرصغك كندنده حرارت اولوب ثقلك رطوباتى
تحليل اولور ويا خود مجفف قابض غدالر يتنا وزايلكدن حاصل
اولور يا خود صوغلجانلردن اولور ويا خود ايچ شيشلردن اولور
مطلق قولنجك علامتى اكثريا كوبك التنده بر اغرى اولور كاه ثابت
اولور كاه حركت ايدر وكاهيجه صاغ جانبنده جگر التنده اولور
وكاهيجه صول جانبندن طلاق التنده اولور وكاهيجه قوشاق كبى بلى
قبلار وكاهى اغرى معده يه يقين اولمغيله بلغم قوصر وثقل رنجى
محتبس اولوب اكر اشغيدن بر شى چيقرسه قره وفندق كبى چقر بو
قولنج مرضى وجع كلى ايله وجع الرحم مشابهدر فرقى بودر كه وجع كليده
اغرى ابتدا برپيده اولور عجزيه وارمز وكرنمز ووجع رحم
قاسقده اولور وكزمز ووجع رحمده احتباس ثقل دخى اولمز علاجى
اولا لازم اولان وجعنى تسكين ايلميوب بعده احتقان ايليه لركاه
اولور كه بعد الاحتقان وجعى زياده اولور اندن خوف اولنوب
تكرار احتقان لازمدر ومعلوم اولا كه اكر قولنج صوقدن ايسه
ابتدا حقنه لينه ايله احتقان ايليلر بعده حقنه حاره ايله احتقان
ايليلر وبو حقنه صوقدن وبلغمدن وريحدن اولان قولنجه نافعدر
صفت حقنه يا نشقاردن وطوزلقاوتدن هر برندن ايكى قبضه وقرو
بيراغى بر طوتم يابادية ججكى يارم طوتم رازيانه تخمى اوچ درهم بونلرى
قيندروب يوز درهم صوده الوب اون التى درهم شكرى ايچنده حل ايليه لر

ويكرمى درهم واون درهم بادم ياغى بونلر ايله احتقان ايليلر شفا صاحبى
احتقانلرده صبر قتمغى منع ايلمشلردر اما فرنكلر استعمال ايدرلر وبن
دخى استعمال ايدرم كه ضررينى كورمدك لكن بواسيره مبتلا اولان
كيمسنه كرك يوقاروده كرك اشغيده استعمال جائز دكلدر مكر كه
مصلحت استعمال اولنه احتقاندن ياغلر قولنيله ويغل ازرق ايله استعمال
اولنه ضرر ايلمز وار القدر تسكين وجع ايچون بو حقنه استعمال ايده لر
صفت حقنه يانشقاو ايم كومجى وياباديه وطوزلقاوتدن هر برندن
سكز درهم كتان تخمى وبويى تخمى هر برندن اون التى درهم وسكز درهم
طاووق ياغى اولصوبه قريوب احتقان ايليه لر ياباديه وطوزلاق
اوتى واكليل ملك وايم كومجى بيراق مجموعنى قيناديوب وبراز دخى ايچنه زيت
ياغى وياخود بزير ياغى قتوب وبر سونكر پاره جغنى بو صويه باتروب
اغرى اولان يره صيجقله برقاج دفعه اوره لر وجعنى تسكين ايدر وبو
حقنه حاره دراكر قولنج بلغمدن وريحدن اولور سه بو حقنه كفايت ايلر
صفت حقنه خارة بيان فسلكين ويانشقان وايم كومجى بيراغى بنفشه
بيراغى هر برندن بر طوتم سذاب ويابادية واكليل ملك هر برندن يارم
طوتم سنا بسفايج اون ايكى درهم انجير يدى دانه طوزلقاوتى تخمى وكراويا
وديفنه يميشى هر برندن ايكى درهم بونلرى قيندروب وسوزوب
صوندن يوز التى درهم الوب جوارش تمر هنديدن التى درهم وقيقرا معجونندن
دورت درهم سذاب ياغى وبابادية ياغى هر برندن اون ايكى درهم
بونلرى اول صويه قتوب احتقان ايليلر بو حقنه كوزل حقنه در
بلغمى سورر وريحلرى تحليل ايلر وكاه اولور كه هر نه قدر احتقان
ايلسلر فائده ايتمز اول زمان يوقاروده مسهل شى ويرمك كركدر
اسهال ايليه سنتر قوس حكيم ايدر بر كيمسنه وار ايدى حبس ريحدن
قولنج عارض اولمش ايدى اوتوز كره احتقان ايلدم فائده ايلمدى
عاقبت قدرت حلواسندن اون ايكى درهم مقدار نيخ بلح صويله
وطاتلو بادم ياغيله ويردم سوردى اول علتدن خلاص اولدى
ومعلوم اولا كه تحليل ريح ايچون يابادية صولجى مجرب بدر قيندروب
ايچوره لر اما نازك مزاجلو اولنلره تقطير ايله چقاره لر ايچوره لر بو
طريقله اولنجق نفعى زياده اولور ريحى تحليل ايلر رائحه سى دخى اساسى
اولور واكر قولنج بالكلية قبضدن اولور سه يوكه قولنج ثقلى ديرلر علامتى
بودر كه طبيعتى قبض اولور واغريسى از اولور علاجى حقنه لينه ايليه لر

قطع سمنى دورت درهم بنفشه
قيناديوب سوزوب صوندن
يوز درهم العب طاتلو بادم ياغى

اما لعاب قطونه ياخود
بطونك زياده اسهالى
تقطيه سيب حاصل اولور

لدفع القولنج الشديد بالحقنة
عجيبة جدا

اما بغلری چوق قویه و باغلو جرب شیلر ایله احتقان ایلیه لر و بر قوصه
خروسی بوروب بدو شیخیه دکین قوالیه لر و دوشدکده طوتوب
و بوغزلیوب طوراق اوتیله و اسبور تخیله و بسفایج ایله بشوروب
وازه چوق طوز قتوب بعده صوینی سوزه لر و ایچوره لر قبضی سوکلدکده
صکره کوره لر اکر جکر حرارتی وار ایسه سوینلوب دفع ایده لر و اکر
اقتضا ایدرسه قان الدره لر قاچکوندن صکره کورنه اشوری بش
التی درهم خیار شنبه بالنی برازلجق دارچینی و بادم یاغیله استعمال
ایلیه لر و اکر قولنج صفرادن خلط حارّه دن اولورسه علامتی اسباب
مقدمه دن معلوم اولور مثلا تازه یکیتا ولمق و اسی شهرلرده اولمق
و اسی فصلده بولنمق کبی و حرارتی اولوب سمه سی اولمق کبی و کاهیجه صفرا
قوصمق کبی علاجی اولا حقنهٔ لینه ایله احتقان ایلیه لر **صفت حقنهٔ لینه**
آرپه و ایم کومجی یپراغی و بنفشه یپراغی و نیلوفر چچکی هر برندن بر اوج
بوتلری قینادوب صوینذن یوز درهم الله لر و انجنا اون درهم کل بالی
و یکرمی درهم بنفشه شربتی قویه لر و یکرمی دورت درهم بنفشه یاغی
قویوب احتقان ایلیه لر و بوقاروده قدرت حلواسنی بادیه صوسیله
حل ایلیوب و براز بادم یاغی قتوب ایچوره لر و تمرهندی صوسیله
یاخود ماد جنیله کل مکرر شربتندن یکرمی دورت درهم ازوب
ایچوره لر و کاهیجه مطلق قولنجده محدده محتاج اولنور یعنی محدد
یا قولره محتاج اولنور مثلا تریاق کبی و فلونیای رومی کبی و مثر
کبی اما بونك ضرورتا ولورسه استعمال ایلیه ضرورت اولمدقچه
محددا استعمال ایلمیه لر محددی بوقاریده و برمکدن اشاغیدن
احتقان ایلمك مناسبدر مثلا فلونیای رومیدن بر درهم الوب
یوز درهم قدر بادیه صوسیله حل ایلیوب اون ایکی درهم بادم یاغی
قاتوب احتقان ایلیه لر اغریلرینی تسکین ایلر بو جمله دن اعلادر
و بالخاصه قولنجك وجعنی تسکین ایلیلر بونلردر مثلا قوردن
ترسنددن بر درهمی ازلجق تورزیله بیر ایله و یره لر و یاخود ایکی درهمی
حقنه ایله احتقان ایلیه لر و یاخود قوردك بغرصقلرینی قوریدوب
بر درهم مقدار بنجدوکوب بادیه صوسیله ایچوره لر شیخ ابو علی سینا
و امام رازی دیرلر که کیك بونوزندن بر درهم سحق ایدوب ایچوره لر
فی الحال اما متاخرین ایدرلر انك قروعش خصیه سندن بر درهم قدر
دوکوب ایچوره لر فی الحال دفع ایلر **ایلاوس** قولنج انواعندن بر

بلغ

قولنج

بر مرضدر اطبای اسلامیون ایلاوس لفظنك ترجمه سنده یا رب ارحم در
یعنی بو مرضدن خلاص ولمق چونکه امر محالدر همان الله رحمت ایلیه
دیمکدر دیرلر اما غلط ترجمه ایلمشلردر معلوم اولا که بو مرض اینجه
بغرصقلرده اولور اکا یونانجه ایلیا کادیرلر بو مرض اول بغرصقلرده
اولمغیله ایلاوس دیرلر نته که قولون بغرصغنده اولان مرضه قولنج
دیمشلر بر شدید مخاطره لو مرضدر زیرا بو مرضك سببی قوتك
دافعه نك ضعفی و فعلی نك تشویشیدر و علامتی بلك قوصمق و تنفسی
طار اولمق و کوبك اوستنده زیاده اغریی اولمق و قبض اولوب
الی و ایاغی صوق صوق ترلر الحاصل بو مرضك الم و اضطرابی قولنجدن
زیاده در علاجی ملینی یاغلر ایله یاغلیه لر و ملینی نطوللر ایلیه لر
و آنزی ابجنه کیرو با و توره لر و بوقاریده ملینی یاغلر ایچه لر
مثلا شکر شربتیله که خطمی و ایم کومجی صوسیله اوله یکرمی درهم طاتلی
بادم یاغی ایچه و قوتنه کوره اوتوز درهم و یاخود قرق درهم
بر زیاغی ایچه لر اما ایم کومجی و یاخود خطمی صوسیله مخلوط اولمش
اوله شیروغن یاغی بو فائده یی ایلر و ترد یاغی دخی بو خاصه یی
افاده ایلر و خیار شنبه بالنندن اون بش درهم الوب بادم
یاغیله و یره لر و اوستنه ایم کومجی صوینی یاخود خطمی صوینی ایچوره لر
و بعضیلر دیدیلر که اون درهم دیری زیبق و یرلسه معقولدر چرب
شیلر ایچورولدکدن صکره بعده جلقاریلر زیرا بغرصقلردن
تیز اشغه ایندر و اجار خلاص اولور ابن شریف ایدر بورسه شهرنده
بو مرضه معجون الراحنه ایله و حب القاوتیه ایله و حقنه لر ایله چوق
کسنه لره علاج ایلدم بحت فائده ایدوب قولنجلری اچلدی زیبقه
حاجت اولمدی حب القاوتیه نفص مرضنده ذکر ایتمش ایدک و
صفتنی دخی بیان ایلمش ایدک اول محله مراجعت اولنه **صفت**
معجون الراحنه مصطکی و قرنفل و زنجبیل و فلفل و دار فلفل
و جوز بوا هر برندن ایکی درهم محموده اون ایکی درهم مجموعنی
دوکوب الیه لر و ایو ابجکردکی صوسیله و شکر ایله و کلاویا ایله
یا بلمش و پشمش قویو جلاب ایله قرشدوره لر شربتی ایکی درهم
یاخود اوچ درهم اوله سقمونیا اولاکه قولنج مرضلرینك مجموعنده
شافیه و یاخود حقنه ایله اشاغیدن فتح اولمدقچه یوقاریدن
مسهل و یرمك خطادر و یرسیه لر **الدیدان** یعنی قورتلر بو علت

اولعاب اشاغیدن یرنی خمامنی
و تقلی بوقاریدن حقنا و کاتیه عارض
اولعاب ص

الدیدان

دورت نوعدر بر نوعی صوغلجاندر یوقاریکی بغرصقلرده متولد
اولور واوزون اوزون اولور حتی بعضیسی بر زراع بلکه دخی اطول
اولور وبونلره حیات دخی دیرلر ایکنجی نوعی دخی قولوان واعوب
دیدکلری بغرصقلرده اولور انلره حیة القرع دیرلر بر نوعی قباق
چکردکی کبی یصّی اولورکاهیجه چقدوغی زمان کنیسه سیله بیله
چقار اوزون اولورکاهیجه قباق چکردکی کبی کیسه سز اوفق اوفق
یصّی یصّی چقار خلق بوکه نماز بور قوردی دیرلر وتاتار قوردی
دیرلر وبر نوعی دخی قندور اولور وقورتلردن کاهیجه وجع
پیدا اولور قولنج کبی الم ویرر دردنجی نوعی مقعده متصل اولان
امعاء مستقیمده اولور سرکه قوردی کبی اوفق اوفق اولور وبو
علته سبب اکثریا ضعف هضم وامتلاء والقدر وتعففین یاش
بلغمدن دخی حاصل اولور وطعاملردن بعداعاشی وبوکرچه حیات
ات وسودلر ویاش میوه لر ویاش اوتلر یمکدن دخی حاصل اولور
وبعد الطعام حمامه کیرمدن وطوق قارنله جماع ایلمکدن دخی حاصل
اولور علامتی کیجه یاتوب اویودقده اغزندن صو کلوب قروکوندز
طعودقلری قوزور ودیشلرینی اویورکن قجردادر واویخواسنده
صچرار وقورقار وچیغرر مضطرب اولورلر وباندنلره غضب
ایدر علاجی قوردلری اولدورنجی اوتلر استعمال ایلیه لر شمدی
فرنکلرک اطباسی اراسنده مشهور اولانلردن براوت واردر
دریا ایچنده وکنارلرنده بتر اوشنه یه بکزر فرنکلر اراسنده
قورد الینا دیرلر بو اوتدن بر درهم مقداری دوکوب سود ایله یاخود
بال ایله یا کلبشکر ایله ویره لر سوروب قوربچقار وخراسانیده
وکافوربه دن وبلیل وفراسیون وسقوردیون وزرنباد وجنطیانا
ولاهنه تخمی واغچ قاونی چکردکی هم قنقی سی استعمال اولنسه قوردلری
چقارر واکر حرارتی وار ایسه یانمش کیک بوینوزی وسمزاوت
وسکرلی بیراقو هندبا وروح زاج وکوکرد یاغی بونلرک مجموعی
نافعدر واثرلتی کوکی دخی کرک قناده لر وکرک دوکوب سفوف
ایده لر قوردلری چقارر ومرکباتدن تریاق کبیری یمیوب صو ایله
ویاخود سرکه ایله اروب ایچوره لر ومسهلاتدن ایارج فیقرا وحب
الهی وتدبیر معجونی بونلرهب مجربدر قوردی سوروب چقارر ومعصوملره
فلدت حلو اسیله اغاج قاونی اکشیسی شربت کبی اروب ایچوره لر وشفتالو

قورد الینا

چیچکنده

چیچکندن شربت ایدوب ایچوره لر هم سوررر وهم قوردکی قیروب
چقارر وبو حب دخی هم سوررر وهم قوردلری سوروب قیروب چقارر
صفت حب صبر ایکی درهم قورد الینا بر بچق درهم راوند بر درهم
مرصافی بچق درهم شحم حنظل طقوز بغدای اغرلغی بونلری سحق
ایلیوب بلیلج عصاره سیله حبلر ایلیوب بچق درهم ویره قوردلری
قیروب چقارر وبو سفوف دخی غایت مجربدر صفت سفوف
قورد وتش صوغلجان ایکی درهم یانمش کیک بوینوزی واشنه
بحریه که فرنکلر اکا قورد الینا دیرلر ومشک طرامیشیغ وخراسانی
هر برندن بر درهم بونلری سحق ایلیوب بچق درهم دکین ویره لر
ویاخود ایکی درهم خراسانی وبر درهم دوکلمش شفتالو یپراغی
بونلری یبوب اوستنه صوق صو ایچه لر بعده قوقیا حبی که ملیندن
اندن یه لر سوروب چقارر اکر سمزاوت تخمی دوکوب وبر ایچنه
قویوب وسودلنا اوغنه اوغنه چیقره وب اوغلنجقلره ایچوره لر
ویاخود دوکوب وطعامه قتوب معصوملره یدوره لر نمان
بوردی تخمسیز چقارر معلوم اولکه قوردلری چقارمقده قاعده
بودرکه مقدما برقاچ کون سودایچه بعده بر پاره اجی کباب
ایلیوب اولکون برازاج اوتوره لر اندن کجانی اغزینه النوب چنیه
اولحلده جمله صوغلجانلر اغزینی اچوب طعامه منتظر اولورلر
اول حینده اول صوغلجانلری قیرن چوق دوا ایچتوروب بونی
طوتوب علی الغفله ایچیرک دوا صوغلجانلرک اغزینه کیروب هلاک
ایلدوب سوروب چقارر واکر بوحیله ایتمزسه صوغلجانلر دوانک
رایحه سنی الوب واغزلرینی قپارلر بوکره دوا ضایع اولوب فائده
ایتمز پس معلوم اولدیکه اکر قاعده مذکوره اوزره ایچرلرسه فائده
سنی کورورلر واکر کورمزلر واکر محموده دن ربع درهم الوب بر درهم
تربد ایله معا سحق ایلیوب وسود ایله قرشدروب علی الریق ایچسه لر
قوردلرک جمله سنی قیرر چقارر ویا قولردن بو یاقویی معصوملرک
کوبکی اوستنه قویه لر قوردلری قیرر چقارر صفت یاقو بلیلج
وشفتالو یپراغی وصعتر اودی هر برندن دورت درهم کشنیج وصبر
هر برندن بر درهم بونلری سحق ایلیوب بال وسرکه ایله قرشدروب
کوبکنه یاقو ایلیه لر ویاش شفتالو یپراغنی دوکوب سرکه ایله قرشدروب
معصوملرک کوبکنه یاقو ایلیه لر وچورک اوتی دخی دوکوب

قوردلرک چیقرمغه سفوف

قوردلرک چیقرمغه صفت یقو

وسرکه ایله قرشدروب معصوملرك کوبکنه یاقوایلك غایت نافعدر
صوغلجانلری قرور وبو دخی مجربدر فقرا ودهقانلر علاجیدر صر
مساغك قبوغنی صویوب نه مقدار اولورسه اودکلو اوزم ایله
دوکوب صباح اچ قرنه جوز قدر ایکشر بوالق بوده لر صوغلجانی
قرهجقارر وبو ذکر اولنان اودیه لری بولقاریدن استعماله
قادر اولمیان نارك مرلحلرن اولا سودا ایله احتقان ایلیه لر صوغلجانلر
سودوك رایحه سنی دویوب اشغه انجیسه لر کرکدر بعده بو حقنه ایله
احتقان ایلیه لر صفت حقنه بلیلج برطوتم اکشی انار کوکینك قبوغی
وطوت اغاجنك قبوغی هر برندن درت درهم ایرتیجکوکی بشر درهم
بونلری قینادوب وصوندن اللی درهم الوب ایچنه اوتوز درهم
شفتالو یپراغنك عصاره سندن الوب قرشدوره لر وبر درهم
طوز دخی قته لر یاخود دریا صوندن یکرمی درهم ویاخود
طوزلو زیتون صوندن قتوب حقنه ایلیه لر وسقمدا ایچنده اولا
اواچق قوردجغزلر ایچون صبر وصفرا ودی ویاربونبو اوجنی
برابر قرشدروب پاسنوعه بولاشدوره واشفیدن کتوره لر ویاتیون
صوغی برینه شفتالو یپراغی صوینی قرشدره لر دخی اعلادر
غذالردن اوتلری وطوزلو باصدرمه لر وکوکرجین اتی وطوزلو
نخود صویی ودیشلردر که شیر وغنله وکمنز ایله تشمش اولان حلوا
یمك غایت مجربدر واچی شیلر مثلا طورب وخردل وسذاب
یمك دخی مناسبدر وخار تحملر دخی نافعدر ذکر اولیانجی وکسکین
سرکه دخی معقولدر وجوز رومی وهندستان جوزی خصوصا
انیسون ایله استعمال ایلیه لر وطوزلو صو وکبرتلی صو ایچمك دخی
نافعدر ودوکلش انیسون ایله ~~استعمال ایلیه لر~~ قرنفل صویی مجربدر
وجمیعا طوزلو صو واچی شیلر نافعدر زیرا قوردلری قروب
هلاك ایدر ویارد ورطب اولان شیلردن احتراز واجبدر
زیرا بلغمی زیاده ایدر ویاغلیلردن ولبنیاتدن وبالقلردن
وصغراتندن احتراز ایتمك شرطدر قارننه ییلان کیردکده
لازم اولان علاج بیانندهدر معلوم اولا که بو بابده اختلاف
ایلمشلردر بعضیلر ممکن دکلدر زیرا قارننه کیرجك البته معده یه
وارر حرارت معده انی پیشوروب افنا ایلر صانع فالموا احتمالی یوقدر
دیرلر لکن جواب ممکندر که ایچریه کیردکدن محل مغیله انك حرارت

بطننه ییلان داخل

عزیزیه موجودسی حرارت معده یه غالب اولمغین متاثر اولوب
هلاك اولمزلر نته کیم صوغلجانلری بشره مسیوب افنا ایدهمدیکی زیرا
دریعا اولمغله معده نك حرارتی اکه تاثیر ایلمز واکر دیرلرسه صوغلجان
ایچریده حاصل اولمغین معده حرارتیله مالوف اولمشدر تاثیر ایدهمز
مدیکنك سری اولدر اما طشره دن حاصل اولان بویلیه دکلدر پس
الفت اولمیجق البته هلاك اولور دیرلری قالموام مجال اللدد دیرلرسه بز
دخی دینه دیرز که حیه طشره دن ایچریه کیرد وکجایا مده جائزدر که
بر مقدار متاثر اولوب خسته شکلنده اوله لکن وجودنده حرارت
عزیزیه موجود اولمغین هلاك اولمیوب برقاچ کونه دکین بو
دخی مالوف اولور صوغلجان کبی اوله وبعضیلر تحقیق ایلیوب
قارننه ییلان کیردکنی بز کوزدك وحقد وغنی دخی کوردك دیو
حکایت ایلدیلر بو دخی معلوم اولا که بعض کیمسنه لرك سوداسی
حرکت ایدوب اول سودادن بر رنج تولد ایدوب معده ده کزر اول
کیمسنه انی ییلان ظن ایدوب واغزندن کیرمشدر دیو خیال ایدر
واحتباسنه تحقیق ایلر بز دخی بو کونه ادملر کوردك وسودا ازاله
ایدیجی شربتلر ایچوردك سوداسی دفع اولیجق اول وهمدن خلاص
اولدیلر اما بعض کیمسنه لرك قوت واهمه سی قوی اولمغله وهمی
دفع ایچون شربت ایچوردکدنصکره بر ییلان بولوب لگن برقاچ
پاره ایدوب حفظ ایدرلر علیله کوسترمزلر شربت بورکنی سود
دوکی زمان آبریزك ایچنه علیل کورمدین براغورلر بعده کوستروب
شربت پاره لدی وجمله سن چقرمش بحمد الله تعالی خلاص اولدك
دیو تبشیر ایدرلر خسته دخی کوردیجك کندودن چقدی ظن ایدوب
وهمنی دفع ایدر اول مرضدن خلاص اولور اما معده یه ییلان
کیردیکنك علامتی مریضك معده سنده اغری اولوب الوان اغی
صو ومقدر علاجی صوغلجان چقارمده بیان اولنان علاجدر
لکن بونده تریاق یدرمك کرکدرکه ییلانك زهرندن بدنی محفوظ
اوله متر دخی نافعدر وبو صو دخی غایتله نافعدر صفت ماء خرنوب
اللی اتی درهم کیك بونیوزنی برادهسی یکرمی درت درهم شفتالو
چیچکی سکز درهم صبر دورت درهم بلیلج وشفتالو یپراغی وایلیچی
بیراغی جمله یی دوکوب وصقوب صوینی الوب واکی یوز درهم
صوینك ایچنده مقدم ذکر اولنان اجزایی دوکدن صکره اوچکون

واوج كيجه اصلدوب بر صيجق يره قويه دوردنجي كون قرعه انبيق ايله
تقطير ايليه لر واول نشادر مقطردن سكز درهمدن اون التي درهمه
دكين ايجوره لر هم صو غلجاني قرر وهم بيلوني اولدرر وچيقرر ومجربدر
دخي اكشي انار اغاجنك قابني قيندب بعده سوزوب صوينه بر درهم
سذاب تخمي دوكوب سفوف قيدكدن صكره ايجه لر وبعض اطبا
خسته يي ايليدرلر وسكر تدررلر اول مرتبه كه دوشوب بايليلور
بعده اياغندن اصرلر واغزينك مقابلنده سودي قيناتدوب
قورلر تاكيم سودك بخاري اغزينه كيده ييلان سودك بخارينه
طوغرو انيه رك طشره چقار واكر خردلي قيندلر وصويه ازجق
نشادر وازجق كبريت قتوب احتقان ايده لر البته اغزينه تحان
بوندن صكره قي ايله چقمسي اسان اولور **مقعد مرضلرينك علاجي**
بياننده در معلوم اوله مقعده نك اشغيسي بعض صقلره وبعض صقلرك
اشغيسي مقعده متصل اولمغيله بو ترتيبه رعايت ايليوب بز دخي
بو ترتيب اوزره تحريك ايلدك معلوم اوله كه مقعده مرضلرينك
علاجي مشكلدر زيرا بدننك اشغه سنده اولوب مجراي فضلات
اولمغيله علاج از تاثير ايدر ومقعدك مرضلري چوقدر جمله دن
بري بواسيردر وبواسيرك اصنافي چوقدر بعضي ثولولدر يعني
سكل كبيدر كيمسي عنبيدر يعني اوزوم كبيدر وكيمسي توتيدر يعني
توت كبيدر وبعضي تينيدر يعني انجير كبيدر وبعضي بيوكدر
وبعضي كوچكدر مقعدك ايچنده در وبعضي طشره سنده در وبعضي
جريان ايدر اكا سياله ديرلر وبعضي جريان ايتمز اكا عميا ديرلر
وبعضي سرطاني يعني براميزدر وبعضي سليمدر يعني ضرر ويرمزدر
وكاهيجه دور ايله كلور يعني اچيلوب حيض قاني كبي ايده بركره اقر
وبعضي سنده بركره ياخود ايكي كره يا دخي زياده اقر بونك سببي
يا سودادر وياخود بر شيء سودا ويدركه جكر حرارتندن حاصل
اولور وياخود مزاج طلاوق فاسد اولدوغندن حاصل اولور
وكاه اولور كه بلغمدن دخي حاصل اولور علامتي طوده قلري بياض
مائل اولور ودور ونفس اولور وبكزي صاري اولور وخفقاني
اوله ودلي سياه اولور وبي قوت وضعيف اولور واشغيدن
ثقل از انجقار واكثر بواسيره مبتلا اولانلر كيمسنه نك بكزي صاري
ايله بيتيل بيتنده اولور وكاهيجه قيللري دبنده كيجيجك عارض اولوب

مرض مقعد

بواسير مرضنه نافعدر قانن اقدرب

صر مصاق ب ١ — جوز بوا خ ١

دوز ب ١ — ماض ب ١ — يار بوزر ب ١

مجموع اجزاء محكم سحق ايدوب بربرينه خلط ايدوب آشاغدن كتوره مجربدر

قاتشر

قاتشر علاجي اكر عميا اولوب اقمز ايسه وقان غلبه سي وار ايسه باسليقدن
قان الدرقاندن صكره اغريي دفع اولمز سه اوستنه سلوك باشدورلر
دمي فاسدي چكوب الور ودايما طبيعتي بو معجون ايله ملين طوته لر
صفت معجون قره هليله ومقل ارزق ومر وتخم هر بريندن اون
درهم بونلري دوكوب ازلجق بادم ياغيله يوغوستخن الوب اوج
اغريبي بال ايله معجون ايليه لر واوج دورت درهم بوندن استعمال
ايليه لر غايت مجربدر واكر بواسير سيال اولوب اقرسه كسميه لر زيرا
انك اقمه سنده چوق فائده واردر مثلا ماليخوليا وصرع كبي مرضلردن
امين اولورلر اما اكر زياده افراطله اقرسه واقمه دن وجوده
ضعف طاري اولورسه اول زمان قاني كسمك لازمدر افراطي
استسقايه وياخود سوء القنيه يه مؤدي اولور ايمدي اولا
صول اليك اسليمدن قان الرلر وارقه يه قره شيلر اوروه لر واكر
قان رقيق وحدتلي ايسه قاني قويولدب وحدتني ازاله ايده جك
شيلر استعمال ايليلر مثلا قوزي قولاغي شربتي وكل شربتي وفرسين
شربتي وريباس شربتي بونلر جمله نافعدر واكر بدنده اخلاط
وياخود صفرا وار ايسه اول بدني بو مسهل ايله تنقيه ايليلر **صفت**
مسهل صاري هليله قابوغي بر بچوق درهم قره هليله بر بچوق درهم
راوند بر درهم بونلري دوكوب ضبيحق هندبا صوينده سكز طقوز
ساعت مقداري اصلدهلر بعده سوزه لر واول صويله اون ايكي
درهم كل مكرر شربتي واون ايكي درهم فرنجي قدرت حلوا سنجيلي
ايدوب واوستنه ازجق دارچين اكوب ايجه لر وبوم هم دخي طلا
ايليه لر قاني كسر غايت مجربدر **صفت مرهم** كونلك وصبر وكل ارمني
هر بريندن بچوق درهم ودم الاخوين ايكي درهم بونلري بحق ايليوب
يمرطه اغيله قرشدروب طاوشان تويي كبي باتوروب مقعده يه ياقو
ايليه لر اكر مقعده شيشش اولورسه ابم كوبجي يبراغي وبابادية وصعفر
قويوب وكتان تخمي بونلري بشوروب مقعده يه ياقو ايليلر واكر
اغريسي زياده ايسه اول ياقونك اوزرينه خشخاش ياغي سوروه لر
وياخود بر نيج يبراغي قويه لر غايت نافعدر خصوصا مقعده شيشش
اوله **صفت مرهم** ترع ياغي وكل ياغي هر بريندن سكز درهم بايقنش عسل
اوستوبج دورت درهم بونلري قرشدروب مقعده سوره لر وصوغان
كل ايجنده بشوروب يمرطه صاريسي ايله دوكوب وكل ياغيله قرشدروب

بواسير اوتی

آنتله بیغمبر چیچکی در

مقعد ورامی بیانه

مقعده سوره‌لر غایت مجربدر ومقل مرهمی دخی بواسیرک شیشنی دفع
ایدر و وجعنی تسکین ایدر وصغر قویروغی فرنکلر بواسیر ایچون
استعمال ایلرلر یعنی هم یدورلر وهم یبراغنی وچیچکنی قینادوب
بواسیره یاقو ایدرلر وجعنی وشیشنی دفع ایدر حتی تجربه ایلمه‌سی بیله
نافعدر حاصلی ایچریدن وطشره‌دن استعمالی غایت نافع اولدیغندن
بعلاوه بعض دیارلرده بواسیر اوتی دیرلر اودخی شهرنده واطرافنده
دخی بتر یاپراغی نسان اوتی کبی ایله قینادوب بر قاج زمان صو یرینه
ایچوب مداومت ایلمک ویاخود قروسنی یاقوب کل ایلیوب وبال ایله
قریشدروب معجون کبی استعمال ایلمک بواسیری یوکدینه کسر وقمه ...
کیده‌ر غایت‌ده نافعدر ومجربدر وبیلاوک یصدوغنی دوکوب بر ...
مقل ایرق ایله قریشدروب وحبلر ایدوب استعمال ایلمک بواسیرک
انواعنه نافعدر وسنتلوصه اوتی دخی دوکوب بال ایله معجون ایلیوب
بر مثقال استعمال ایلمک دم بواسیره غایت نافعدر وسکلری
دوشورور آیت شریفه بر کوره تحقیق ایلدکه اول معجون سکلری
هر بوغنی ازاله ایلر حتی انه‌دن طوغمش اوله ازاله ایلر هیچ اثری
قالمز اوچ کون علی التوالی یمک فائده ایدر وبواسیر قانینی اسهال لنه
عجب نفعی واردر قانی قطع ایدر ... دفع ایلر وغیره دخی نافعدر
وبواسیر قانینی هیچ بر اوت کسمیه بو اوتی بر قاچ کون استعمال
ابتدا ایلر امر قانی سور چقارر بعده طوتر بو بر عزیمدر او ...
خاصه دکمه اوقدر بولنمز زیرا هم بواسیر قطع ایلر هم قانی طوتر
وزخیره ... وانتله یعنی بیغمبر چیچکی کوکنی ... دوکوب بال ایله بر قاچ کون
استعمال ایلسه‌لر بواسیره غایت فائده ایلر **مقعد یارلنمق معلول**
ومناسب اولان علاج بیانندادر اکثر یا قبضدن ویاخود
بیوستدن ویاخود طوزلی بلغمدن اولور وبو مرهم بو علته غایت
نافع ومجربدر **صفت مرهم** صغر ایلکی وطاوق یاغی وترمنه یاغی وقاز
یاغی وطتلو بادم یاغی وسوسن یاغی وخشخاش یاغی هر بریندن اوچ
درهم کتیرا بر درهم مرده سنک نصف درهم کفایت مقداری بال
مومیله مرهم ایلیوب سوره‌لر وکل مرهمی دخی نافعدر وکافور مرهمی
دخی مفیددر اکر حرارتیله اولورسه وبو مجرب اولان یاغلر چیچک
ایچ یاغی اون درهم کل یاغی بش درهم طاوق یاغی بش درهم بونلری
حل ایلیوب بو ادویه‌لری دخی اوسته قویه‌لر محکم سحق اولنمش

مرضی

مقعدده شیش اولسه

مقعد حقنی

مرضی اوچ درهم اسفیداج ایکی درهم کونلک وحصلبان هر بریندن بر درهم
بونلری مرهم ایدوب سوره‌لر لکن قبض اولمقدن احتراز ایدلر **مقعد**
شیش دکمه لازم اولان علاجلر بیانندادر اولا برز زعفران ایله
یمرطه صاریسنی وکل یاغنی قریشدروب سوره‌لر وایم کونجی وخطمی واکلیل
الملکی قینادوب وصوییله استنجا ایلیه‌لر اکر مقعدک شیشی قیتی باتق اولورسه
مرهم باسیلقونی یمرطه صاروسیله ویاخود کل مرهمیله قریشدروب
سوره‌لر واکر اچیلورسه مقعد یاره‌سنده ذکر اولنان علاجلر ایلیه‌لر
وبو مرهم دخی مقعد یاره‌لرینه اوکلدر غایت مجربدر **صفت مرهم**
اسفیداج ومرده سنک هر بریندن دورت درهم کونلک وشب
هر بریندن اوچ درهم صبر بر درهم زعفران نصف درهم کفایت
مقداری بال مومیله ومرهسین یاغیله مرهم ایلیه‌لر **مقعد ناسور**
اولمغه مفید اولان علاجلر بیانندادر ناسور دیدکلری
برد یکدر مقعدک کنارنده اولور واریک اقر ... شیشک دشلمه ...
ویاخود بر یاره درن حاصل اولور وکاه اولور که ناسور معاء
مستقیمده اولور وکاهیجه مثانه جانبندن اولور بو مرضک علاجی
مشکلدر لکن اولا تنقیه ایلیه‌لر تاکه اخلاط فاسده دن پاک اوله بعده
اکر اولدیکوت اغزی کوچک ایسه اغزنی بیوک ایده‌لر جنطیانا قوموق
ایله بعده غافث وزیتونی قینادوب وصوینه ازجوق شاب قتوب
ذراقه ایله اولدیلو کردن بو صویی ادخال ایدوب یاقیه‌لر بعده دکنه
مر وشاب قویه‌لر وبو شاف دخی محمد بن ذکریانکدر غایت نافعدر
ومجربدر **صفت شاف** صبر وکونلک وانذروت ودم الاخوین و جلنار
واثمد وشاب هر بریندن بر جزء وزنکار ربع جزء اوله شاف ایدوب
استعمال ایلیه‌لر **مقعد حقنده معقول ومناسب ومجرب اولان**
علاجلر بیانندادر بو مرض مقعدک عضلاتنه زیاده رطوبت
عارض اولمه‌دن اولور ویاخود زیاده صوقدن ویاخود
صوق طاش اوستنه اوتورمقدن اولور ویاخود زحیر طریقیله
زورلندن وشیشدن حاصل اولور بس علاجه مباشرت اتدکلرنده
اولا ملین شیلر یاقو ایلیه‌لر مثلا ایم کونجی براغی وخطمی براغی
وبابادیه وکتان تخمی وبوی تخمی بونلری قینادوب ترمه یاغی ایله یاقو
ایلیه خصوصا شیشدن اولمش اوله بو یاقو غایت نافع مناسبدر
زیرا یومشدر بعده مقعدی ایچری قویه‌لر بعده اوزرینه قابض

شیلر قویه لر یعنی کوزلك ودم الاخوین وصقز وکل نار ومازو
ومرسین بونلری دوکوب اوستنه اکه لر واکر زحیر دخی اولمش
ایسه ابتدا احتقان ایله ماده یی استفراغ ایلیوب بعده ذکر اولنان
علاجی ایده لر واکر انخلاع عضلات تدبیری اولمش ایسه کوزلك وجام
صقزی ومصطکی ولادن بونلری بخور ایلیلر ویاخود مقل
یاجوز بوا یاخود قرنفل ویاخود بسباسه بخور ایلیلر وقوزی
وسالو یانجی وقره باشی پشوروب یافو ایلیلر بعده سنبل یاغیله
ویاخود دفنه یاغیله ویاخود قسط یاغیله یاغلیلر حکم خسته

لکلری وعلاجلری بیاننده در معلوم اولا که جکر صاغ ایکوکلک
التنده اولور طرف محدبی یعنی یومری جانبی ایکوجانبنده در ومقعری
یعنی چقور جانبی معده طرفنه واقعدر معده ده هضم اولان
طعامك صافی بی ماساریقا طمرلرندن چکلوب جکره کلور جکرده
بر دخی پشر اخلاط اربعه بو جکرده حاصل اولور دم طمرلر واسطه
سیله اعضایه یاییلور وبدنه غدا اولور صفرا اوده وارر او د جکرك
طرف مقعرنه متصلدر سودا دخی طلاغه وارر وبلغم قان ایله مخلوط
وممزوج طمرلرده اولور ومعلوم اولا که جکر امراضندن چوق
مرض حاصل اولور وهضم ثانی جکرده اولمغله جکر مریض اولمغله
سائر اعضا دخی مریض اولور لکن بر جکره عارض اولان امراضك
مشهورلرندن بعضیسنی بیان ایلدك ایمدی معلوم اولا که
جکرك سودا اکثریا مادی اولور زیرا کندی ماده تولدینه محل اولور
نته کیم مقدما بیان اولندی پس ایمدی اقتضا ایدر که سوء مزاج
حار اولسه صفرا تولدینی موجبدر اکر بارد اولسه بلغم تولدینی ایجاب
ایلر الحاصل جکره بر ماده مقارن اولور پس جکرك سوء مزاجی حار
اولسه سبجی یورککك حرارتیدر یعنی یورکك حرارتندن حاصل
اولمشدر ویاخود حار شیلردن حاصل اولمشدر یاخود بهارلی
شیلر یکدن اولمشدر مثلا قرنفللی وبیبرلی شیلر کبی زیاده طوزلی
یمکدن اولور واسی هواده چوق کزمکدن اولور علامتی بك
صوصمق وطعامه اشتهاسی از اولمق وبولی زیاده صاری اولمق
ونبضی سریع اولمق ودلی قورو اولمق والی واباغی یانمق واکشی شیلردن
منتفع اولوب صوق شیلردن منتفع اولمقدر ایمدی بو علتك
علاجی اکر قوتی وار ایسه قان الدرزیرا قان الموحرارتی تسکین ایدر

جکر امراضی بیاننده

وهم ماده یی تقلیل ایدر بعده هندبا صوییله تمر هندی اصلاح ایدوب اول
صو ایله صباح صباح نیلوفر شربتنی ازوب ایچه لر غایت نافعدر ورباس
شربتی وتمانیس شربتی وصندل شربتی بونلر دخی نافعدر وبو مطبوخ
دخی جکر حرارتنه غایت نافعدر صفت مطبوخ اججمار ول بیرانجی وقوزی
قولاغی بیراغی هر بیرندن براوج نیلوفر چیچکی یدی دانه ماردین اریکی اون بش
دانه بونلری صو ایله پشوروب ایچنه ایکی درهم صو ایله اکه نیلوفر صاری
صندل براده سی وبر درهم کل دوکلر وبیره قویه لر بر مقدار طورسه
بعده سوزوب اول صو ایله بنفشه شربتنی ازوب ایچه لر اکر ایچنه
روح زاج دن بر قاج قطره طملدوب بعده ایچرسه لر غایت معقولدر
وجکر اوستنه ضماد الصندلین قویه لر روایتا وزومی وماوول عصاره
وقباغی رنده لیوب ایچنه بر قاج طمله کل سرکه سی قیوب جکر اوستنه یاقو
ایده لر وغداسی اججمار ول وانجمارول صوغنه سی بلج ایله پشوروب یدوره
لر وقباغی دخی بلج ایله پشوروب یدوره لر ومعلوم اولا که ماء الجبن
واربه صویی غایت نافعدر وخیارك ایچی یمك غایت نافعدر خصوصا
سکنجبین ایله اولسه سوء مزاج بارد علامتی اکثریا رطوبتله اولور ونبضی
صوق شیلر تناول ایلمکدن اولور قباقی وبیوغرت کبی وصوق صویی
چوق ایچمکدن وقانی چوق قیمقدن دخی اولور وکاهیجه احتباس
دمدن اولور علامتی اولدر که دلی وطوداقلری بیاض اولور وصو
سوزلغی از اولور وطعامه اشتهاسی زیاده اولور وبولی بیاض اولور
ونبضی بطی اولور وبو مرضده غفلت اولنوب علاج اولنمازسه استسقا
مؤدی اولور علاجی اولدر که اکر بلغمی وار ایسه چقاروب بدنی تنقیه
ایلیه لر واکر دم محتبس ایسه قان الدره معجونلردن مناسب اولان
دارچینی معجونی ودواء الملك ودواء کرکیم واقراصدن غافث
وبو قرص دخی غایت مجربدر جالینوس ترکیب ایتمشدر اجزاسی بودر
انیسون وکرفس تخمی وانسارون وبلیلج وانجبادم بونلری برابر
الوب وسحق ایدوب بیان بالیله قرصلر دوزوب بعده لازم اولدقجه
بال صوییله بر درهمنی استعمال ایده لر بعده صبحی یاغلریله یاغلیه لر
افسنتین یاغی کبی وسنبل یاغی کبی وبو ترکیب مرهم بر نمدر جکر بو دنه
غایت مجربدر صفت مرهم سنبل یاغی وافسنتین یاغی ومصطکی
یاغی هر بیرندن اون درهم سنبل وعود وقرنفل وبلیلج هر بیرندن
ایکیشر درهم مصطکی وغافث وزعفران هر بیرندن بر درهم بونلری

کفایت مقداری بال موم ایله مرهم ایلیه لر و جکره طلا ایده لر و غذالری
بارد لرندن یعنی قبق و خیاردن بونلر کبی بارد لردن احتراز ایده لر
و مقطر دارجینی صوینی ایجمک و کوکجین کبابی کللک کبابی مناسبدر
خلق ایجنده سده دیدکلری جکرک سدسی بونلردن جوق مرضلر
حاصل اولور و بو جکر سده سنک علامتی صاغ جانبنده بر شیش
پیدا اولور بر اغرلق حس اولنور و بر وجع اولور نفسی طار اولور
و لونی متغیر اولور و ارقلر زیرا طمرلر منسد اولمغله اعضایه
غدا واصل اولماز و اشتهادن قلبچوق جقار اما بوللاز اولور
وکاهیجه حماسی اولور علاجی اولدرکه اکر قانی زیاده ایسه باسلیقدن
و یاخود صاغ الک اسلیمندن قان الدرا اکر بواسیر قانی یا حیض ایسه
قانی احتباس ایتدی ایسه صافن طمرندن قان الدر یاخود بواسیر اوزرینه
سلوک یاپشدیره لر و اکر حرارتی وار ایسه هندبا شرتبی ویره لر
و بزوری بارده ستحلبی ایجوره لر و حینا شرابی سکنجبین ایله ایجوره لر
و اکر برودتی وار ایسه اصول شربتنی ایجوره لر و بلیون شربتنی و غافت
شربتنی ایجوره لر و بزوریین شربتنی راوند ایجورمک مناسبدر
و معلوم اولسونکه بو علاجلر اسکی علاجلردر کتابلرده جمله مذکوردر
لکن بو عصرلرده بو علاجلرک ایجنه روحی زاجدن بر ایکی قطره
یاخود قرمیو طرطوردن بر درهم قدر قتوب ایجورسه لر غایت معقول
ایتمش اولورلر و اکر علت اسکی اولمغین علاجلر تاثیر ایلمزسه جلک
معجونی و یاخود جلک شربتی و یرمک کرکدر و بو جلک جوارشی
مجربدر **صفت جوارش جلک** سنجق اولنمش مدبر جلک سکز درهم شکر
اللی درهم بونلری غایت صویله حل ایدوب دورت قطره قرنفل
یاغی قتوب قوامه کتوردکدن صکره بر صرحه اوستنه دوکوب
پارچه پارچه کسه لر و حفظ ایده لر وقت حاجتده اوچ درهمدن
دورت درهمه دکین استعمال ایلیه لر لکن استعمال عقبنده طوقوز ساعت
تا بعد بلعوب طاقتی طاقاولنجه کزمک کرک و غلیظ طعاملردن
یعنی بورغ بلاووی و لبنه و هریسه و پینر و پاصدرمه کبیلردن
پرهیز ایلیه لر و احتراز لازمدر و اوزوم ایله جام فستقی و یاخود
فندقیه لر و یکارنده معدنوس کوکیله و یاخود کرفس کوکیله
بلبج و یاخود کللک پشوروب یه لر **جکر شیش کرده لانم اولان**
علاجلر بیانندهدر جکرده استی شیش پیدا اولسه یا صافی قاندن

جکر دوا الکمکم ایله وقص الداوند ایله ایجوره لرمی

جکر شیش کرده

اولور و یاخود صفرا ایله مخلوط قاندن اولور یا بلغم و یا سودا قاریشوق
قاندن اولور بو مرض جکرک حرارتندن اولور که جکرک حرارتی زیاده
اولمغله اخلاط جکره جکلدکندن اولور و یاخود جکر ضعیف اولمغله
کندویه دوکیلن ماده دفع ایده میوب قبول ایلدوکندن اولور علامتی
اولدرکه صاغ جانبنده زیاده اغری اولور و سیمه سی اولور و زیاده
حرارتی اولور و تترمه او کسوردکجه اولور و نفسی طار اولور و سیمه سی
اوکیجه ایله زیاده اولور و صاغ طرفنه یاتدقده وجعی زیاده اولور
و نبضی تیز اولور و صو صایوب دلجقور و کاهیجه سیاه اولور
و طبیعتی قبض اوزرینه اولور و بو مرض ذات الجنبه مشابهدر لکن
حاذق طبیبلر عندنده خفی دکلدر نبضندن و او کسورکندن معلومدر
جالینوس ایدر صاغ الک باسلیقندن فصد ایلیه لر تا بایلمق مرتبه سنه
وارنجه اما بر مرتبه یا بعمرده قوتی مقداری النوب بعده طوتوب سنه
المق یعنی تدریجیله ازار قیتمق راجحدر لکن ذرعقب قان المق
واجبدر تاخیر قطعا جائز دکلدر اکر ورم محدب کبدده ایسه حقنه
مسهل مناسبدر و اکر معقرنده ایسه مسهل انسبدر کل مکرر
شرابی و مکرر نفشه شرابی و قدرت حلواسی و خیار شنبر و تمر
هندی کبی و صرکبا تدن دیاقاتلیقون معجونی کبی اکر بلغم علامتی
وار ایسه غاریقون ایله و مجوقان ایله اسهال ایلیه اکر سودا علامتی
وار ایسه مسهلنه افتیمون سنا و بسفایج قته لر و جکرا و ستنه ایوا
یاغی و صندل و کل سرکه سی معجونی بر یره قرشدروب قویه لر یاخود
اشبو ضمادی قویه لر **صفت ضماد** مارول و هندبا بیراغی و ایت
اوزومی و سکرلی بیراقلر بونلری دوکوب ازلجق سرکه ایله قرشدروب
جکرا و ستنه یاقو ایلیه لر و ضماد الصندلین یاقو ایلمک مناسبدر
و ذکر اولنان یاقو ابتداده اولور اما بعده بویاقوتی قویه لر
کل یاغی و ایوا یاغی هر برندن دورت درهم بابادیه یاغی و افسنتین
یاغی و طورقاولتی یاغی هر برندن ایکی درهم کل سرکه سی اوچ درهم
کفایت مقداری بال موم ایله مرهم ایلیوب یاقو ایده لر و مرضک زیاده
لکی زماننده بو یاقویه بابادیه و بوی نجحی و کل قروسی و سوسن
یاغی و زیت عتیق و زوفا و آدیوز طبخلری قویه لر اما بو مرضک
انتهاسنده یاقی بو مذکورلری یاقو ایلیه لر و غلیظ طعاملردن
احتراز ایده لر حلوا کبی و هریسه کبی مارول ایله و هندبا صویی ایله

صفت ضماد

ویالسان ثور ایله بیلیجی بشوروب صوینی ایچه لر وکاهیجه جکرك ثنیتی
بلك اولور اکا صلابة الکبد دیرلر بونك علاجی کوجدر لکن نه بونك
علاجی تجاوز دنه یوموشادیجی وتحلیل ایدیجی شیلر قوماقدر بر مرهم
کبی مثلا داخلیون مرهمی اوچ درهم حادر او شاغی ومقل هر بری
سرکه ایله حل اولنمش اوله ایکیشر درهم قاز یاغی وصمغ ایلکی هر برندن
اوچر درهم بونلری کفایت مقداری بالموسیله مرهم ایلیوب جکر
اوستنه قویه لر غایت نافعدر واجرودن صقز ایله حادر او شاغی
حل ایلیوب دائما استعمال ایدهلر اکر بو مرض اسکیوب علاج تاثیر
ایلمزسه صبا زنه ایله ایرلتکو کبی قینغوب ایچوره لر وبو مرضده
جلك معجونی وجلك شربتی جمله دن قویدر وانفعدر سوء القنیه

مرض سوء القنیه

بو بر مرضدر که جکر ضعفندن ویاخود جکر سدهسندن ویاطلاوق
شیشندن ویاخود صلابتندن حاصل اولور وکاهیجه معدهدن
اولور وجماعدن دخی اولور وکاهی اوزون خستهلك عقبنده
عارض اولور وکاهیجه دم بواسیرك وحیضك احتباسندن وکاه
افراطندن حاصل اولور الی ویوز کوز شیشر الحاصل مقدمه
استسقادر بو مرضك علاجی سببی ازاله ایلمکدر بو مرضده فصد
منع ایلمشلردر اما ابن سینا ایدر اکر بو مرض احتباس حیضدن
ویادم بواسیرك احتباسندن حاصل اولورسه فصد اولنمق
جائزدر ومعقولدر دیمش وباقی علاجلری جکرك سوء مزاج
باردی صددنده ذکر اولنان علاجلردر وبو حب دخی بو مرضه
غایت مناسبدر ومجربدر صفت حب راوند ایکی درهم سنبل
هندی بر درهم بونلری سحق ایلیوب بلبن شربتیله حب ایلیه لر
وهر کون بو حبدن نصف درهمدن بر درهمه وارنجه استعمال
ایلیه لر غایت نافعدر وبو سفوف فرنك طبیبلری اراسنده مشهوردر
بو مرضه استعمال ایدرلر غایت نافعدر ومجربدر صفت سفوف
بلبن صوییله وسرکیله دفعاتله یایقنمش وقوروتمش طاوق
قورصاغی یکرمی درت درهم خولنجان ودارچین هر برندن
اوچ درهم قرنفل بر بچق درهم زعفران بر درهم قورو جکری
قوروتمش اولدن اون التی درهم کل شکری یکرمی درت درهم جملهسی
سحق ایلدکدن صکره ایکی درهمدن اوچ درهمه دکین دارچین
صوییله استعمال ایلیه لر استسقا بو مرض اوچ نوعدر بری

مرض استسقا

ذقیدر

ذقیدر ذق عربجه طلومه دیرلر ادمك یعنی مستسقینك قرنی صو ایله
طولمش طلومه دونر انکچون ذقی دیرلر بو مرض صاحبنك قارنی صو ایله
اولقدر طولو اولور که بعضیلری صو ایچنده یوزر کبی اولورلر بونك
علاجی مناسب شربتلر ایله صوینی چقارمقدر اطبا دسلف بو مرضه
قولاینه استعمال ایدرلر ایمش لکن مخاطرهلی اولدیغی متاخرین انی
ترك ایدوب جلوبه دیدکلری کوکه که حالا ایکی دیناردن کلور بو مرضه
غایت نافعلو لعلنه انی استعمال ایدرلر صوینی سوروب چقارر ضررسز
در براز جوق زنجبیل ایله اولکوکدن بر درهم ویرلر وبونلری
دخی اخفا ولازخ نیه براز جوق زنجبیل ایله بر درهم محمو قاندر ویرلر
نافعدر بر ضمغ دخی واردر اکا غوتا غامبا دیرلر بو مرضه غایت
نافعدر بونلردن نصف دنك ویاخود بر دنکی نموج زلطه ویرلر
ومسهلاتدن صکره جکره قوت ویرن جکر شیلردن استعمال
ایلیه قرص افسنتین وقرص غافث کبی وقرمو طرعدن بردم
باللیعق صوسیله یا غافث صوییله ویرهلر ادرار ایدن وهمیلین
دروسه لری دخی فتح ایدن ودخی ادرار ایچون وجوفه قوت
ویرمك ایچون یکحدنیاده بعلدقلری ضا صعفراسی غایت
نافعدر قیننغوب صوینی ایچورلر سه غیری علاجه محتاج اولمز
استرلرسه سفوف ایلیه لر ضربق ایله استعمالی جائزدر وطاوقی
طوز ایله قوزوب ویرکیسه یه قویوب قارننه یاقوبجه قویسه لر
معقولدر وضماد بنم مجربمدر طشرهدن قویورلر صوینی اسهال
ایله چقارر صفت ضماد قرغه دولکی کوکی وسمز قاقی هر برندن
سکز درهم بونلری زیت باغیله محکم پشوره لر اول مرتبه که مرهم
کبی اوله بعده ایچنه شحم حنظل وغاریقون هر برندن ایکی درهم
ومرو دیشی ومحموده هر برندن بر درهم خربقا سود ودم یوزن هر
برندن یاریم درهم بونلری قرشدروب بالموسیله مرهم ایلیوب قارننه
یاقو ایلیه لر وجلك معجونی وجلك سفوفی بو مرضه دخی غایت نافعدر
وخستهیه واجب ولازم اولان بودر که صو ایچمهدن ویاش طعاملردن
کمال مرتبه احتراز ایلیه وقورویجی شیلر استعمال ایدوب کلك وکوکرجین
وسرچه بیه لر وبکسماد وفستق ایله اوزم بیه لر وصو یرینه صفراسی
صوینی ایچه لر استسقاء طبلی بر نوعنه دخی استسقای طبلی دیرلر
زیرا استسقانك جوفی ییجله بر مرتبه شیشر که اکر قارننه اوره لر

طبل کبی اوتر و کوبکی یاننده وجع اولور و یلی دخی آغزر و طبیعتی قبض
اولنه اولور بو مرضک علاجی تحلیل ریح ایدیجی شیلر ویرمکدر مثلا
اباریج فیقرا ایله غاریقون غایت مناسبدر بعده بو سفوفی ویره‌لر
ریحلری طاغیدر و معده‌یی قوتلندرر و جگره قوت ویرر صفت سفوف
خولنجان و دارچینی برر بچق درهم اغاج قاونی قبوغی و عود اغاجی و جوز
بوا بر درهم انیسون و کراویا ایکیشر درهم مجموعی مقداری شکر ایله
سفوف ایلیه‌لر و قارنی اوزرینه ریحی طاغیدیجی شیلر قویه‌لر یعنی
طاروی طوز ایله قاوروب قویه‌لر و سذاب یاغی و دفنه یاغی سورمک
غایت نافعدر و فقرا ایچون مجرب علاج بودر که صغیر سینی و کچی تزکنی
کوکرت ایله و صبیانک بولی ایله قرشدروب یاقوا ایلیه‌لر و مریض
ممکن اولدیغی قدر اکمک یمه‌دن احتراز ایلیه و کذلک آتی مناسبدر
و صو یرینه صاقز صویی و یا صفراس صویی ایچه‌لر استسقای
لحمی بر نوعنه دخی استسقای لحمی دیرلر معلوم اولا که سوء القنیه‌نک
نهایتیدر یعنی سوء القنیه مقدمه‌ٔ استسقادر دیدکلری مطلق
دکلدر بلکه استسقا انواعندن استسقای لحمینک مقدمه‌سیدر
بونکله سوء القنیه‌نک فرقی بودر که بونده اولان مرض قوتی
سوء القنیه‌ده اولاندن زیاده‌در و سوء مزاج دخی بونده مستحکمدر
علامتی اولدر که جمیع بدنی شیشر اکر بیرمق بصه‌لر خمیره باتر
کبی باتر قالور بر زمان دکین برماقی یری چقور قالور و بر علامتی
دخی لونی بیاض اولور و ازجق خفی حرارتی اولور و نفسی طار اولور
و بو مرضک علاجی مجوقاندر غاریقون ایله ماده‌دن بدنی تنقیه
ایلمکدر و دواء القرطم ایله برعرو بنک عصاره‌سی بو مرضه غایت
نافعدر و بو مرضک ادویه‌لرینه و مسهللرینه سنبل و بلیلج‌دن براز
قتمق لازمدر البته قته‌لر و مستسقانک اعضاسنه دائما اوغه‌لر
و اوزرینه کوکرت و شاب و کمونک سحق ایدوب و سرکه ایله قرشدروب
بدننه و قارننه سوره‌لر شیشلر طاغیدر و قورباغه‌لری بنت
ایله قیناوب بدننه سوره‌لر شیشلری طاغیدر چوق تجربه اولنمشدر
بالخاصه نافعدر و کربچ آنخیغک دخی استسقای لحمیه نافعدر
و ولجیدر که صو یرینه بیغمبر اغاجی و صاصفراس قیناوب ایچوره‌لر
و لازم کلدکده درلو لر غایت نافعدر و طعاملری سرچه و بایج
کوکرچین و کذلک وجل قوشی اوله و معلوم اولا که جالینوس امراض

خارجه‌نک تدبیرنده تنبیه ایدوب اکر استسقای لحمینک سببی حیض
قانینک یا بواسیر قانینک و یاخود معتاد اولمش بعدوق قانینک احتباسی
اولورسه و یا طمرلرک اسلاوسندن اولورسه تحلیل اولنمیله و یاخود
قان ارتریجی شیلر تناول ایلمکله طمرلرک اسلاوسی اولنمان صاقنه‌دلر
و تجربه ایده‌دلر تنقیص ماده ایچون و حرارت غریزیه‌یی ترویج ایلیچون
قان الدرلکی اسلاودن اوتوریده النورسه مشترکدر و یا سلیقلی
الدرو اکر احتباس حیض و یاخود احتباس دم بواسیر ایچون العورلر
ساقندن الدرو هفته‌ده بر کره قوصمغی عادت ایدنلرک قوصمقی مراد
ایلدکلرنده تقریب حمی سکنجبین ایله ایچوب قوصه‌لر و شربتلری ترنجبین
و شراب اصول و سکنجبین عنصلی اوله طلاوغ مرضلرینک علاماتی

طلاوغ مرضلری

بیاننده‌در معلوم اولا که طلاوغ صول طرفده ایکولر التنده اولور
و سوداینک طلاوغ محلی دونته کیم اود صفرانک مکانی اولدیغی کبی
و هکره عارض اولان امراضک مجموعی بوکه دخی عارض اولورسه
ابتدا کا اولان علاجلر بوکه دخی مناسبدر لکن بونک علاجی
اندن اقوی اولمق لازمدر طلاوغ قده مدت اولدقده مناسب مجرب
بیاننده‌در بو مرضک سببی اکثریا سودای غلیظ خلطدر
و دم بواسیر و دم حیض محتبس اولمدن حاصل اولور و یا طلاوغک
حرارتندن اولور کیلوس هضم اولمدن کندویه جگر و یاخود معده‌نک
هظمی ضعیف اولدیغندن اولور علامتی اولدر که صول جانبنده بر
اغرلق اولور و حرکت ایتدکجه اغرر و بدننک لونی بوزلانوب اولور و بعضی
کیمسنه‌لره خفقان و قوری اوکسورک و ضیق نفس و مالخولیای
مراقیه عارض اولور و بو مرض اسکیدکده چوق مرضلره موّدی
اولور استسقا کبی و جذام و اویوز و کیجیک کبی علاجی ابتدا بدنی
ماده‌دن تنقیه ایتمکدر بعده سدّه‌لری اچه‌لر و بو مغلی مجربدر صفت
مغلو آبرلتی کوکی و بسفایج و ایلغین اغاجنک قبوغی هر برندن
دورت درهم کادریوس و التون اوتی هر برندن بر طوتم و چکردکسز
اوزم سکز درهم بونلری قیناوب و صوبندن الی درهم الوب
و لحنه نصف درهم قره یوطرط و قیقوب بالکدی قره شربتله ایچه‌لر
و کاهیجه لیت ایچون شهیتره حبی مناسبدر و دخی اتسق معجونی
مناسبدر اکر بونلر تأثیر ایلمزسه جلک معجونی ویره‌لر و طلاوغک
اوستنی کبره یاغیله و لحیادم یاغیله یاغلیه‌لر و قرص کبره

وقرص امبرسا غایت نافعدر و غلیظ غدالردن پرنج وهریسه کبی احتراز
ایده لر و یدیکی طعاملرده قوش قوغان و رازیانه وخردل تخمه لر
وتوربیه لر وایلغون اغاجی صویی ایچه لر وایلغون اغاجندن
بر ظرف یاپوب دائما صویی اندن ایچه لر بالخاصه نافعدر طلاقده
شیش اولدقده مجرب اولان علاجلر بیانندهدر اکر شیشلك قاندن
اولورسه اعراضی صول طرفده اغری زیاده اولور وجمله بدنده اغر
اولور اکر صفرادن اولورسه اغریسی صانجی کبی صنجار وصوسزلق
عارض اولور و اغزی اجی اولور و اوجواغ بمزه و کاهیجه هذیانات
سویلر و کاهیجه اولورکه کوزی اشری ستمه سی اولور واکر بلغمدن
اولورسه بدنی اقا اولور وحیرازا اولور وصوسزلغی اولمز واکر سودادن
اولورسه بکزی قرمتراق اولور وکاهیجه اوجکونده برستمه اولور واکر
بلغمدن علاجی صول الک باسلیقیدن ویاخود اسلیمدن قان الهقدر
واکر شیشلك حیضدن و یادم بواسیرك احتباسندن اولورسه صافندن
قان الدروب و قانی اقمغه سعی ایده لر بعده اوزرینه سرکیله کل یاغی قویه لر
بعده منضج ویروب بعده مسهل ویره لر و مادهسنی بونلرله ایشوره لر
بزنتین شربتی کبی و بنفشه شربتی کبی و هندبا صویی کبی و شهترج
صویی کبی و سکنجبین سکری کبی و بعده طبیعتی اسهال ایلیه لر
التی درهم دیاقاتلیقون معجونینی شهترج صویله و هندبا صویله
ازوب ایچنه یکرمی درهم کل مکرر شربتی قتوب ایچوره لر وتنقیه دن
صکره بو یاقویی قویه لر صفت یاقو ازبه اوتی و بقله اوتی وکل
قوروسی و بلین و بابادیه هر بریندن دورت درهم بونلری دوکوب
کل یاغیله کبره یاغیله بر زعفران قریشدروب یاقو ایلیه لر بعده اول
موضعی کبریت یاغی و زنبق یاغی و بابادیه یاغیله یاغلیه لر وجعی
وحرارتی ساکن اولدقده صکره اکثر بکلك قالورسه بو یاقویی
قویه لر صفت یاقو کتان تخمنك اونی و بوی تخمنك و ازبه اوتی
هر بریندن سکز درهم و التی دانه سرکه ایچنده اصلنمش انجیر و قاز
یاغی وکبره یاغی بونلردن کفایت مقداری الوب ذکر اولنان اجزالر
ایله قریشدروب مرهم کبی ایلیوب اوستنه سوره لر بو مشددهم
شیشی طاغیدر طلاقده بکلك اولسه معقول اولان علاجلر
بیانندهدر مرضنك طلاغی بیوك اولوب بك اولور خلق اکا طلاقلی
دیرلر علامتی بودر که صول طرفده ایکو التنده بر قاتیلق اولور

طلاقده شیشلك اولسه

طلاقده بکلك اولسه

ویبوك

و بیوك اولور و بدن ضعیف اولور و بدنك رنکی قاره متراق اولور
و طعام یدکدن صکره اغرلق دوشر و تیز تیز صولور علاجی بادم
یاغیله اصول شربتی بر قاچ کون ویرمکدر و بر قاچ کون دخی التون
اوتیله پشمش سرکنجبین ویرمکدر و بزنتین شربتی و غافث شربتی
دخی مناسبدر و ویره لر بعده مسهل ویره لر و بو معجون دخی مناسبدر
کندو مجربمزدر ربع معجون هم سده لری اچر و هم شیشی کیدرر هیچ
نظیری یوقدر صفتی کبره کوکنك قبوغی و کبریت افتیمون و سنامکی
هر بریندن بش درهم و قره یوططر و اوج درهم انیسوندن بر درهم قرنفل
نصف درهم بونلری سحق ایدوب سکنجبین ایله معجون ایلیه وهر کون
بش درهم مقداری بونلردن ویره لر و کاهیجه ماء جبن ایله ویره لرسه
مناسبدر اکر بو معجونی کون اشوری کاه ایکی کونده اشوری استعمال
ایدوب استعمال اندده اوزرینه ماء جبن ایچه لر بو عمله ملازمت
ایده لر غایت نفعنی مشاهده ایدرز بو حب صبیانك طلاغك
بکلکنه غایت مناسبدر و فرنك اطباسنك غایت معتمدی اولان حبلردندر
صفت حب سرکه ایله اصلنمش حل اولمش چادر اوشاغی اوج درهم
صبر التی درهم راوند غاریقون و صاقز و بلیلج توزی هر بریندن
بر درهم انیسون یاغی که تقطیر ایله چقمش اوله بو یاغی فرنکستاندن
حقارلر واستانبوله کتورلر بزده دخی الوب چوق استعمال ایلدك الحاصل
بو یاغندن اون ایکی قطره قتوب حبلر ایدوب نخود درهم قدر ایچه لر
و اوستنه ابرلتیکوکنی قیناتوب صوبندن ایچه لر و بو عصرده
طلاق شخینه و سده لرینه جلك معجونی و جلك شربتی قدر علاج اولمز
زیرا هم سده لری اچر و هم بو مشددوب بکلکنی کیدرر غایت نافعدر
و اوزرینه دلخلیون مرهمنی یاقو ایلیه لر و اجی بادم یاغی سوره لر
و بو مرهم دخی غایت نافعدر صفت مرهم بابادیه یاغی دورت درهم
کبره یاغی التی درهم صفیر الیکی اوج درهم سذاب یاغی و سرکه هر بریندن
ایکی درهم زعفران اون بغداغزی بونلری بال مومیله مرهم ایده
سوره لر خواصده مذکوردرکه بوزاغی طلاغنی قورودوب و بر
درهم مقداری نخود کوب ایچورسه لر طلاغی اریدر ابن شریف
ایدر جمیع طلاق اوتلرندن فائده لو دره ره قدر اسکیدن اولوب
کیدوب دفع ایدر کوك سوسن دنبدن بر مثقال دوکوب الوب
اون درهم سکنجبین سکریله قریشدروب لر اما اول شرطله که

سکنجبین سرکه‌سی غایت کسکین اوله اوچ کون علی التوالی صباح صباح
استعمال ایلیه‌لر واوزرینه درعقب طعام یمیه‌لر بلکه برقاچ ساعت
کچدکدن صکره یمه‌لر طالع وبخار ایدرکیدر رب الیرقان صاریلغه
دیرلر ایکی نوعدر برینه صاری یرقان دیرلر صفرادن حاصل اولور
وبرینه قاره یرقان دیرلر سودادن حاصل اولور بر نوعی دخی واردر کم
بو ایکیدن مرکبدر یشل رنک اولور زیرا صفرا ایله سودانک اختلاطندن
اولور بر قالدی اصفرارک سببی چوقدر جکر ایله اودک بیننده سده پیدا
اولمغین صفرا اوده وارمیوب بدنه یایلور ویاخود کیمنی دخی
اود ایله باغرسقلر مابیننده یوللر واردر اوددن بر صفرا واروب
باغرسغه دوکلمک ایچون اول یوللره سده واقع اولوب اوددن اول
صفرا طاشره بدنه یایلور صاریلق اولور وکیمی جکرک حرارتندن اولور
جکر حرارتندن صفرا زیاده تولد ایتمکین اوده صغامیوب بدنه یایلور
وکاه اولور که اشک اروسنک ویا عقربک ویاخود بونلر کبی بر زهرلی
جانورک صوقماسندن حاصل اولور علامتی اولدر که جمله بدن صاری
بولی حقدور زیاده صاری اولور حتی پنبه‌یی اول بول ایله اصلادسه‌لر
بعده قورتسه‌لر اول پنبه کویا صاریه بویانمش اولور علاجی اکر سده
وار ایسه زرنتین شربتی ایچوره‌لر دینار شرابی دخی مناسبدر صفرایی
سورمک ایچون بونسهلی ویره‌لر **حب مسهل** برنجق درهم راوند
وارانچق سنبل هندی ایکیسین صیچق هندبا صوینده دورت
بش ساعت قدر اصلاتوب بعده سوزه‌لر واکر فراغتی قدرت
حلوا اسمع کل مکرر شربتندن اوچ ایکشر درهم قته‌لر صباح علی
الریق نعب ایچه‌لر ویا فاتلیقون معجونندن سکز درهم الوب
بر درهم قرنفلوطرودن قتوب ایچه‌لر هم سده‌لری فتح ایدر هم اخلاط
محترقی دفع ایلر غایت مجربدر یاخود ایکی درهم راوندی ماء
جنبله اصلاتوب ایچنه بر ازاجق دارچین دخی قتوب بعده سوزوب
ایچه اکر طمرلری طلو ایسه قان علامتی وار ایسه فصد ایلیه‌لر تنقیه‌دن
صکره هلالیه تخمندن برنجق درهم سحق ایلیوب کلبشکر ایله بیسلر
غایت مجربدر بالخاصه نافع اولان دندر حرزه‌دن ایکی جکردک
سحق ایلیوب سکنجبین ایله ازوب ایچوره‌لر قرنفلطیاسی بو مرضه
قرنفلوطرودن دخی استعمال ایتدیلر واکر جکر حرارتندن حاصل
اولور ایسه علامتی اولدر که الی ایاغی یانر وسیمه‌سی اولور بولی

مرض یرقان

صاریلق کوینه مجربدر
صاریلغی اولنی محکم سحق
بر مقدار قوره چورکه اوتی بر مقدار
ایدوب دوکلشدرنی الیوبه بو سوکه
زیاده شربه سوکه ایچنده دوکوبه
دیمه لوجه بو علاج کبی اوله صکره بورنه
استنشاق ایدوب ... برنجی دفعه
جکره ان شاء الله تعالی صاریلغی خارج
کلوب بورنندن اقیده یاره ...
شعاعیله ... وجوبیه حبنی
ایله علاج ایدیلو چاره بولنیوب بو
علاج ایله دفع اولمشدر باذن الله

واشاعیلدن حقان صاری اولور علاجی قال المقدم عادة یی
تنقیه ایتمکدر وجکرک سود مزاج خارجه ده ذکر اولنان علاجلر ایله
علاج ایلیه‌لر وبزور بارده مستحلبی دخی ویره‌لر اما زهرلی جانورک
اصرمغندن اولان صاریلغک علاجی بادزهر مثللی شیلر ویره‌لر
مثلا اوغلان قاوونی اکشیسی واکشی الما صویی وقوزی قولاغی وهندبا
صویی استعمال ایده‌لر اقاقیا صو ایله بادزهری ازوب ایچورمک
غایت نافعدر وزمردن سکنجبین اغرزی مقداری دخی ازوب
ایچورمک قاریون صو ایله ایچوره‌لر هلالیه دیدکلری اوت
صو ایله قینادوب اوچ صباح ایچه‌لر یاخود دوکوب بعده صقوب
صوینی ایچسه‌لر صاریلغک انواعنه نافعدر بر کونه دخی مجرب
علاج بودرکه طاتلو صودن بر بالغی طوتوب بر بیل جناغنه
صوقوب بوسا اول بالغی دیری ایکن اول جناغک ایچنه صالیویره‌لر
بعده خسته اول جناغی اوکنه قویوب ویا شخصی ایله بویوب
وجناق اوستنه اکیلوب ایکی کوزلری دخی اول بالقدن قطعا ایرمیه
اول بالق جناق ایچنده دونه دونه صاری اولوب قالنجه اوستنه
کلور بقدرة الله تعالی اول صاریلق اول کشیدن کیدوب خلاص
اولور وبر مجرب علاج دخی بودرکه سکوت اغاجندن بر اغنی
دوکوب صوینی صقوب هر صباح اول صودن بر قاشق ویاخود
ایکی قاشق ایچه‌لر باذن الله تعالی اوچ دورت کون ایچنده دفع
اولوب خلاص اولور وبر مجرب علاج دخی بودرکه نخود قدر جوزبوا
الوب سوزلمش یوغرتا ایله ازوب ویاخود سرکنجبین ایله ازوب
ایچوره‌لر بلطف الله تعالی دفع اولور اریک صوینی غذادن الو صوینی
وقاریوز صوینی ونار صوینی ایچسه صاریلغه غایت نافعدر بر کونه
علاج بودرکه بر قرنفلچیج یا ورق سنجر زعفرانه بویایوب بنیه یوانسنه
قویه‌لر اناسی کلوب الغکوردکده صاریلق مرضنه مبتلا اولمش
ظن ایدوب فی الحال کیدر وارور صاریلق طاشی بولوب کتورر
ویوروسنی یانه قودیوقلیوب اول طاشی الالر بو مرضه مبتلا اولانلر
کیمسنه‌لر اول طاشی یانجه کتورسه‌لر ان شاء الله تعالی اوچ دورت
کون ایچنده خلاص اولور دیوارلر صاریلی صاری مشغک بر اغنی
العب وصوینی صقوب اوچ صباح علی التوالی بردعیا الکشر قاشق ایچه‌لر
ایکی اوچ کون ایچنده باذن الله بالتمام صاریلغی کیدوب مرضندن

نفع عجیب للیرقان

واشاعیلدن

خالص اولور تجربه ایدر غفلت اولنمیه سیاه صاریلغک سببی طلاغک یا ضعفندن اولور و یاخود سده سندن اولور علامتی بدنک سیاه اوله و صول جانبنده بر اغریسی اوله علاجی طلاغک سده سنی ایجون بیان اولان علاجلر و حب ... دخی و دخی آمق معجونندن سکز درهم الوب ایچنه بر درهم قرعوطرطر و قنتوب بلعوزه لر و حب لاجورد و حب شهترج دخی تجربه ایده تنقیه دن صکره قرص الغافث و قرص کبره دن بر از سرکنجبین ایله ویره لر و جلک معجونی و جلک شربتی غایت نافعدر صاریلغک انواعنه حمامه کیروب ترلمک نافعدر صاریلیقانده تجربه اولنمشدر بالدری قره و قزل بوبه و نعناع بونلری قنیدوب ایچسه لر دیرلر که صاریلغی دفع ایدر و قره یرقانه بادیه رازیانه ایله قنیدوب ایچورسه لر دیرلر که برقانی ازاله ایدر و حامه کیردکجه سرکه ایله کافی ممزوج بوروبه جکسه لر و کوزلرینه سیقه لر کوزده اولان صاریلغی دفع ایدر و بر تجربه دخی واردر لکن قوی المزاجلر اولور نازک مزاج اولنلر تحمل ایدمز زیرا او زهرا کاتحمل اتمک مشکلدر قره دو لکنک صوینی بر ایکی طامله بوروبوبه جکسه لر فی الحال بوروندن صاری صاری صولر اقوب صاریلغی منع ایدر اولور و بحور مر بهمک کوکی دوکوب صوینی بوروبوبه جکسه لر اولدخی دفع ایدر لکن بو علاجلر قوی المزاج اولنلره در ضعفایه مشکلدر اما بونلردن خفیف و ضرر سز مجرب علاج بو قدر که بازوی دوکوب و صقوب صوینی بر ذره سرکه ایله قرشدروب بورنه جکسه لر صاریلغی کیدروب دفع ایدر غدالر خفیف اولور ... مفتح سده اولنلردن اوله مثلا قیابالغی و طتلو صولر ده اولان بالقلری سرکه ایله و معده نفس ایله پشوروب صوینی ایچه و بلبج صوینی معده نفس ایله سیلر صلاوند سی و کبره تورشیسی مناسبدر **بوکرکث مرضلرینک** علاجلری بیان ایدر بوکرکلرده شیشی اکر استیلدن حاصل اولورسه ارقه ده اغریسی اولور و هم اغرلیغی اولور و بوکرکث استجا اولور و قنقی بوکرکده اولورسه اول جانبنده اولان ایاقی اویوشق اولور و ستمه سی اولور و کاهیجه صفرا قوصر و بولی بعض وقتده طوتیلور و بولی ابتدا رقیق و بیاض اولور بعده غلیظ اولوب قزل اولور علاجی بودرکه اولا باسلیقدن قان الاله بعده صافندن الالر اکر فصده مانع وار ایسه بالدلرینه حجامت ایده لر بعده ملین حقنه ایله احتقان ایلیه لر **صفت حقنه ملین** بابنشقان

مرض بوکرکث

وایم کومجه هر برندن طوقوز تام کلقروسی یارم طوقوز تام کتان تخمی و بادیه جیجکی هر برندن ایکی درهم ادیه صوبیله مجموعنی قینده لر بعده بو صودن اللی درهم مقداری الوب ایچنه دورت درهم خیارشنبه بالحی و اون التی درهم مکرر کل شربتی قونیوب ازه لر و اون ایکی درهم بنفشه یاغی و بر دانه یمرطه صاریسی دخی قتوب بو جمله یی قرشدروب احتقان ایلیه لر و اکر صفرا غالب ایسه کل مکرر شربتی تمرهندی صوبیله ازوب ایچوره لر و یا قاقلیقوندن معجونندن و یا اریک معجونندن و یاخود داوند ایله خیارشنبه بالحی ویره لر تبرید ایچون برفوبارده مستحلبی بنفشه شربتیله ویره لر تا بلی اوزرینه ماده یی دفع ایده و جمعی ساکن ایده اجزالرله یاقو قویه لر **صفت یاقو** کلاب او توز ایکی درهم ماورد عصاره سی و سکر لی بر اوقیه عصاره سی و نیلوفر صوبی و کل یاغی هر برندن اون التی درهم کل سرکه سی اون ایکی درهم و قزل صندل سکز درهم جمله سنی قرشدروب بزی یاخود سونکری انکله اصلدوب بلینه یاقو ایلیه لر و بو یاقو ابتداده اولور اما ازدیادی زماننده خطمی بزر اغی و کتان تخمی و بقله اونی و بابادیه و بوی تخمی بو اجزالردن کفایت مقداری اوله مذکور یاقویه زیاده ایلیه و انتهاء مرضده بو مذکور اجزالری یاکن یاقو ایلیه بعده معتدل حدتتبرد شربتلر ویره لر بزر تیم شربتی و برسیاوشان شربتی کبی و یابشقان و ایرق کوکی و بالدری قره و رازیانه بزر اغی و هلیون بونلری قیناد وب صوینی ایچوره لر شیش طاغلیوب بلکه دشلمکه میل ایدر ایسه علامتی ضاتحقد و ستمه سی خفیف و نقد اوله اول وقت بشیر تخمی شیلر ویره لر خطمی و یابشقان و بیان کوکی کبی اکر ایم کومجه جیجکندن خمیره یا برلرسه و یدرلرسه بو بابده نظیری یوقدر و بو یاقو دخی نافعدر **صفت یاقو** ایم کومجی بزر اغی و یابشقان و زنبق کوکی و انجیر و بوی تخمی بونلری سود ایله پشوروب یاقو ایلیه لر و سود ایله احتقان ایلیه لر غایت نافعدر اجلدقدن صکره رازیانه صوبی و کوک سوسن دخی و برسیاوشان و بیان کوکی بونلری قیندوب شکر ایله و یاخود بال ایله ایچه لر و کسکین شیلردن خردل کبی بیر کبی و طوزلو شیلردن و قوی مدرلردن احتراز ایده لر بلبج صوبی که هندبا ایله و ماورد ایله و خاص اتمک ایچله شمس اوله و ادیه صعینیه و بیان کوکی صوینه مداومت و ملازمت فی اجیدر **بوکرکلرده طاش و یا قوم اولدقده** معقول و مجرب اولان علاجلر

بوکرکلرده طاش وقوم اوله

بیاننده در بو مرضلر جکرده سودا هضمندن اولور و غلیظ طعاملر تناولندن
حاصل اولور هریسه کبی و بك پشمش یمورطه کبی و بیتمه یا باصدرمه کبی
و از حرکت ایدوب دائم اوتورمقدن و بولانیق صو ایچمکدن دخی حاصل
اولور و ایوا و خام ارمود و الج و موشمله یی جوق یمکدن دخی اولور
و بعضنه بو مرض بابادن میراث طریقیله اولور علامتی ارقه ده بر
اغری اولور اوزورن ثاخصیرلرینه وارنجه و بولدزا اولوب کاهی محتبس اولور
و طبیعتی قبض اوزره اوله و کاهیجه بولدن قرمزی قوم ظاهر اولور علاجی
اولا پرهیز ایلیه لر غلیظ طعاملردن و کاهیجه اچی بادم و چام فستغی
و بطم بونلری جرزننه و قاون جکردکی و قاربوز جکردکی بونلری
دخی یمك مناسبدر و مسهل یرینه خیارشنبه بالنی تره منیله ویره لر
و قیهوطرودن بال صوبیله و یا هلیون صوبیله ایچوره لر و
تره منتنك بو مرضه بالخاصه منفعتی واردر زیرا مجربدر بیقاب
و طاشلری پاره لر و طبیعتی ملایم طوتر و بو حبت غایت مجربدر
تیره منتی اون ایکی درهم راوند اوچ درهم دارچین بر درهم کهربا
و بیان کوکی و التون اوتی کوکی هر برندن بچق درهم بونلری حبلر
ایلیوب هفته ده بر کره بو حبلردن بر درهمدن ایکی درهمه
وارنجه استعمال ایده لر غایت نافعدر و طبیعتی تنقیه دن صکره اکر
قاننده زیاده لك وار ایسه باسلیقدن قان الالر بعده طاش پاره
لیجی شیلر ویره لر عقرب معجونی کبی غایت نافعدر و خصوصا
قسمدکی زمانده سرای عالیه ده یاپیلدوقن عقرب معجونی غایت تسکین ایدر
نهایت بچوق دنك [illegible]لری استعمال ایده لر زیاده اتمیه لر زیرا بر چوق
کوردکه اول معجونی جوق استعمال ایدنلر عاقبت سلس البوله مبتلا
اولوب جوق زحمت چکدیلر و بو خصوصده غایت مجربدر و ضرری
دخی یوقدر یا یقنمش تره منتی جوز قدر شکر ایله و یاخود بنفشه
شربتی ایله استعمال ایلیه لر غایت نافعدر و بو دخی بنه بو قبیلدندر
خطمی کوکی اوزوم ایله قیندوروب ایچوره لر هم طبیعتی ملایم طوتر غایتله
نافعدر و مجرباتدندر که بکرمی درهم مقداری اچی بادم یاغنی ایچوره لر
غایت نافعدر و صاصفراس طاشی قیروب اریدور و ازیانه و انیسون و
و طاش کسن طارسینی و التون اوتی و قرم بالدرو یا بشقان و قره نخود
و قیهوطرو و روح الزاج و طوز روحی و اغاج قاونی اکشیسی و لیمون
اکشیسی هر بری استعمال اولنسه طاشی اریدر و معلوم اوله که اکر اغری

معجون نقش ترطب سرای عالیه
عقرب معجونی درلر

زیاده

زیاده اولورسه حقنه ایله و یاخود یاقو ایله و یاخود اشربه ایله
وجعنی تسکین ایده لر و تسکین وجع ایچون کاهی فلونیا استعمال
ایلمك جائزدر و یا بشقانی سود ایله قینادوب بو کرکلر اوستنه یاقو
ایلیه لر غایت نافعدر طاشلری چقاربور دهن عقرب ایله صوغانی پشوروب
یاقو ایلمك دخی نافعدر زیرا وجعنی تسکین ایلر و هم طاشنی پاره لر
چقارر و خصوصا صده نقل ایلمشلردر که طعام اراسنده صو ایچمك و الج
قارنله صو ایچمك طاش تولدنی منع ایدر و کتان بزندن چارشف
اوستنه یاتمق دخی بالخاصه نافعدر و بو مرضه مبتلا اولان کیمسنه
دائما طبیعتی تلیین ایلمکدر قبضندن صاقنه و جالینوس ایدر
دمردن یوزنك یاپوب بر ماغنده کتورسه و کیدوکی مست و یاخود
پابوچ التنده دمور میخلر قاقدروب دائم کیسه بو کرکلرده اولان
طاشلری پاره لیوب چقه و غیری بر دخی پیدا اولمیه **ویا و بطس**
بر مرضدر که ایچدکی تسرکل بولندن چقارز لق الاسعاده ییدوکی
طعام طوروب چقدرو و نیچه کبی دائما صو ایچر و تبول ایلر و صوسزلکی
تسکین اولمز بو مرضه باعث و سبب جکرك و طالاغك حرارتیدر
و بو کرکلرده ضعف اولمغله دفعه قادر اولمیوب جکرك ردی و دفع
ایلدوکی فی الحال قبول ایدوب بول یولندن رد و دفع ایدر بو تقدیرجه
جکر حرارتنده و طلوع حرارتنده ذکر اولنان علاجلر بونکه دخی علاجدر
اکر قان غلبه سی وار ایسه قان الالر و اکر حدتلی اخلاط علامتی وار ایسه
مثلا صفرا اکی فوصدر مسهل معقول ایدر بعده بو کرکلره قوت ویره جك
شیلر ویره لر بو معجون کبی **صفت معجون** اسکی کلبشکر اون
التی درهم صندل ایکی درهم بالنتش کبك بو نیوزی و کل ارمنی و مرجان
هر برندن بر درهم مجموعی بر قاعده معجون ایدوب صباح و اخشام
ایکی درهمه دکین استعمال ایلیه لر و بو سفوف دخی مجربدر کل قروسی
بر بچوق درهم قره قوز ایکی درهم و کلنار بر درهم کل انسی و جوز بوا
هر برندن بر دنك بونلری سحق ایدوب سفوف ایلیه لر و استعمال
ایتدکجه اوزرینه سکرلی بر اوق صو ایچه لر و کاهیجه بعض مخدرات
ویرلکه احتیاج واردر ایمدی بکی تریاق و فلونیای فارسی ویره لر
و استرخا و بو کرکلرده و جکر اوستنه صوق یاقو قویه لر ضماد الصندلین
کبیا و ایت اوزومی صوبیله و یاخود سمزاوت صوبیله **فرمع الکلی**
بو بر مرضدر که بو کرکلر ایچنده یاره اولور و اریك قرح علامتی اولدرکه

دیاوبطس
یعنی ایچدوکی صو فی الحال
بول ایله اینلن حقیق

بلغ

قروح الکلی

بلدہ اغرلق و وجع اولور و بول ایله اریك چقار و كاهیجه مجرای بولی
یا قرق چقار اكر فائدہ زیادہ لك علامتی وار ایسه قان الدربعدہ مادہ
تعدیل ایلیلر بنفشه شربتی و نیلوفر شربتی ایچورہ لر و دخی بزور بارده
مستحلبی ایچورہ لر و بوندن كسكین شربتلر عبر میلر بلكه ملبق ویرہ لر
شلا خیار شنبه بالنخ و بیان بالنخ و یاخود كل مكرر شربتی ویرہ لر
وتنقیه قروح ایچون بر مجربدر وار در مثلا تره منتی بر طره ضاد بسی ایله
و بیان كوكیله ویرہ لر غایت نافعدر بعدہ اربه صوینی پاك ایله ویرہ لركم
بر خوشیجه یا یقیوب پاك ایلر و كچی سودنی شكر ایله اچ قرنیله ویرمك
مناسبدر او لدخی یا یقیوب پاك ایلدر بعدہ یارہ اوكلدوب بتوب حجی
حبلر ویرہ لر قرص كاكونخ و قرص طباشیر و قرص كهربا كبی و بو سفوف
دخی غایت مجربدر طین مختوم و كل ارمنی و بهمن احمر و مصطكی و طباشیر
و كثیرا هر برندن بر درهم دم اخوین بچوق درهم جمله سنی سحق ایلیوب
و كل شكر ایله قرشدروب ایكیشر درهم استعمال ایدہ لر و معلوم اولاكه
بیغمبر اغاجی دیدكلری كوكی بعض مناسب شیلر ایله قینادوب استعمال
ایلمك غایت نافعدر خصوصا كه فرنك مرضندن عارض اولمش اوله و مریض
اولان كیمسنه لر طوزلی شیلردن و كسكین شیلردن احتراز ایدہ لر
و اتمك واجبدر و برنج ایله بشمش بلیچ شوربا سی و سكرجه بالوده
و سود لو اش و اوغلاق الی و بشمش یمرطه یه لر و انه نمكدن و چوق
صو ایچمكدن حذر ایلیه لر مثانه مرضلرینك علاجلری بیاننده در مثانه ده
ثفل اولسه علامتی اولدركه قاسقده بكلك و اغرلق اولور و طبیعتی
قبض اوزرہ اولور و سیمه سی اولور و الی ایاغی صوغر علاجی ابتداده
قان الالر اكر بدنی محتملی ایسه بعدہ یا قوقویه لرو اكر حرارتی وار ایسه
اربه اونی و بقله اونی و ایم كومجی و پاتیشقان جمله سنی بشوروب قویه لر
بعدہ بو مرهمی قویه لر وجعنی تسكین ایلیوب تحلیل ایلر و هم پشوردہ
طاتلی بادم یاغی و بنفشه یاغی هر برندن سكز درهم خطمی تخمی و بوری
تخمی و كتان تخمی هر برینك لعابندن التی درهم كلكونم بربچوق درهم كفایت
مقداری بال مومیله مرهم ایلیوب مثانه اوزرینه یا قوایلیه لر و بزور
بارده و بیاض خشخاش تخمی مستحلب لرینی اربه صویله ویرہ لر و بنفشه
شربتی و نیلوفر شربتی ویرہ لر اما مادول صویله ازلمش اوله و اول
وقتكه طبیعتی قبض اوله حقنه لینه ایله احتقان ایلیه لر و یاخود
خیار شنبه بالنی طتلو بادم یاغیله ویرہ لر مثانه ده طاش اولسه

معقول

معقول اولان علاجلردركه انی بیان ایدرز علامتی ذكر ایتدن اولان
موضعده اغریی اولور و بولی قطرہ قطرہ كلور و كوجیله كلور و بعض
كیمسه نك بولی بیاضه مائل اولور و بول ایله طاش و قوم چقار
و ذكر ینك دبی كچشر كبی اولور علیلك الی اول موضعده منفك
اولمز وار قه سی اوزرہ یاتوب بتوك ایلسه بولی بر خوشیجه چقار زیرا
طاش مثانه نك اغزندن ایرلمغله مجرای بول اچلور علاجی وجعنی
تسكین ایلیوب طاشی چقارمقدر پس ابمدی بو كركلرده طاش
اولدقده ذكر اولان مفید علاجلر بو مرضه مفیددر لكن مثانه
طاشی پارہ لیجی مخصوص طاشلر واردر مثلا سونكر طاشی و مرطه
قابوغی انسانك مثانه سنده و صغرك مثانه سنده بولنان طاشی
و طوغدقی طوزنی كرفس صویله ایچمك و بللوط معدنی و قرغه و انقله
چقان بقله صوبی و طوشان كوكلی و عقرب كوكلی و كوكرجین ترسی
و زعج الزاج و زعج الملح بو نلرك مجموعی نافعدر و عقرب معجونی
غایت نافعدر اكر قره چالی تخمی دوكوب قیندسه لر و صوینی ایچسه لر
یدی سكز كون مقداری مداومت ایتسه لر طاشی كیرج كبی ایلیوب
چقارر مجربدر مثانه ده جراحتلر اولوب اریك اقدقده مفید
اولان علاجلر بیاننده در علامتی بول ایله اریك چقوب و جركین
قوقمقدر و قاسقده اغریی اولمقدر علاجی بنفشه شربتی ویرہ لر اربه
صویله و دخی خطمی كوكی و سبستان و عناب بر اوجنی قیندروب
و صوینی الوب نیلوفر شربتیله و یاخود بنفشه شربتیله ویرہ لر
و یاخود منكور لری زراقه ایله مثانه دن ذكر ایچنه اقدہ لر تحته
یاره لی بر خوشیجه یا یقیوب ریكدن پاك ایلیه و سهلاتدن خیار شنبه
بالندن سكز درهم الوب ایكی درهم تره منتی ایله قرشدروب كون
اشربه ویرہ لر و راز یانه كوكی قیندروب صویله بالی شربت
ایدوب ایچوره لر مثانه یی بر خوشیجه یا یقر و اصول شربتی دخی
استعمال اولنسه مناسبدر زیرا هم مثانه یی یا یقر و هم ریكدن پاك
ایلر و یا لینا شربتی بر شربتدركه فرنك حكیملری یكی پیدا
ایلمشدر غایتله نافعدر و هم وجعنی تسكین ایلر و هم طاشلری
پارہ لیوب چقارر و ایریكی یا یقر پاك ایدر و یارہ لری بتوركلدر غایت
نافعدر و مجربدر و بو شربتك اجزاسی چوقدر اولمغله بو مختصرده
تحریر اولنمدی محتاج اولان كیمسنه اطباته مراجعت ایلسونلر و بو جت

برنم مجرّبدر درهم ایرکجی ایرتلر وهم یاره یجی اوکلدر صفت حب کوک سوی
کوکجی ایکی درهم وزنداونددطویل بر درهم راوند چینی بریچوق درهم
مصطکی وبیان بالحم بر ندن بچوق درهم کافور ایکی حبه بونلری ترمنتی
ایله حبلر ایدوب بشر حب استعمال ایتدکدن صکره اوستنه یالدزکی
قره شربتی ایچه لر بو معجون دخی مثانه ده اولان جراحته مجربدر
کلیشکر سکز درهم کل ارمنی وطین مختوم وصمغ هر بریندن بر
درهم نشسته ایکی درهم بونلری دوکوب الیوب قرع باشی شیرهسیله
معجون ایلیلر بعد صباح واخشام اوچ دورت درهم قدر استعمال
غریب قصه
ایلیه لر وبر غریب قصه در که تعبیر اولنماز فقرا ایچون غایت مناسبدر
بر مقدار نیلبلیغ اوتنی بر مقدار ارجیش ایله قرشدروب معجون
کبی استعمال ایلیه لر غایت مجربدر دخی سعد ایله بالحانوب ایچنه
بر مقدار موميا قتوب تریاقه ایله ذکر دن احتقان ایلیه لر طشره دن
بویا قویجی قوبیه لر مصطکی وطین مختوم وکل ارمنی ولحیة التیس
وصمغ بیمشی هر بریندن ایکی درهم انیسون ایکی درهم بونلری
جمع ایلیوب بر مقدار صمغ یاغیله وکل یاغیله قرشدروب یاقو
حرقة البول
ایلیلر حرقة البول یاره یوغیکن بول مجراسنی یقار قچقان اکر
اهمال اولنوب علاج اولنمزسه کیده رک یاره ایلر علاجی سعد ایچوره لر
وبنفشه یارده مستحلی ایچوره لر وبنفشه یاغیله قزسودینی ذراق
ایلیلر وشاف ابیض انه صویله یا سکرلجه برباق صویله حل ایلیوب
ذکر دن ایچریه زرق ایلیلر وخطمی کوکنی قندوب دائما ایچلر انفعدر
وایولجکردکی لعابندن بالوده پشوروب یمکه ملازمت ایلیلر وسودکی
اتی وسکرینی بالوده ولدشته شوربابسی وسمز اوت بورانیسی استعمال
حبس البول
ایلیلر حبس البول بول طوتیلوب اقمدوغنک سببی چوقدر اکر
سده جهتندن ایسه یعنی بول یولنده طاش طورمقدن اولور یا خود
غلیظ بلغم طورمقدن اولور بونلرک علاجی طاش چیقران ادویه لر
درکه ذکر اولندی انلر ایله علاج اولنمق کافیدر ودخی قوت دافعه نک
ضعفندن ویا خصیتینک ضعفندن اولور علامتی مثانه ده
شیش اولور وکرهلور اما وجع اولمز واکر قوت دافعه نک ضعفندن
اولورسه علامتی ایکی الیله مثانه یی ایکی جانبندن صیقسه لر بول
چقار واکر مثانه عضلاتنک استرخاسیله اولورسه بول قوت
ایله چقمایوب کوشنک چقار واکر عضلاتنک تشنجیله بیله

اولورسه

اولورسه بول از از چقار اما صحیح اسفیله چقار علاجی قوتلی احتقانلر
ایتمکدر خصیتینه قوت ویره مثلا کرفس وسداب وبابونج بونلری
قینده لر عنبر فرفیون یاغیله قرشدروب ذکر دن احتقان
ایلیلر خصیتینه قوت ویره واکر قبضی وار ایسه بالصوغانی ایله بر زیوره
وزیت یاغی قرشدروب احتقان ایلیه لر وفرنکلاندن برانجه بالموقی دن
فتیل کلور غلطه ده صاتارلر انی یاغلیوب بولک مجراسنه صوقه لر
اچوب بولی اقیدر ومثانه یی زنبق یاغیله وسنبل یاغیله وسداب
یاغیله یاغلیه لر وکافوری وطوطرقا اوتنی وبادیه وبیبیه ودرشن
اوتنی قیندروب صوینک ایچنه کیروب اوتوره لر وصونکری
بوصویه باتروب مثانه یه قویه لر غایت نافعدر وذکرک دلوکنه
بر زعفران تلی صوقه لر یا خود ذکرک دلوکندن ایچری
بر دیکه له صالیویره لر غایت مجربدر بول یولنی اچر یا خود
طوز ایله وبال ایله یاپلمش بر شافی مقعدندن کتوره بولی اچر وبوی
اقیدر مجربدر وعقرب یاغی ذکر دن ایچری اقیتمق دخی بولی اچوب
وبولی اقیدر معلوم اوله که بو سببدن اولان احتباس بول
یعنی ضعف دافعه دن وضعف خصیتیندن اولان احتباس بول
یوقاریده سدهدن شیلر ایچوره لر زیرا ضرردر بلکه خسته نک
هلاکنه سبب نجه جاهل اطبا بلمیوب بو حبس مرضنه یوقاریده
سدهدن شیلر ایچوره لر مریضک هلاکنه سبب اولور لر احتراز
واجبدر ابن شریف ایدر که اکر حبس بول غلیظ بیلدن اولورسه
ماده ضندنغیر لر اچی بادم یاغیله واکر سببی قوت مثانه نک
ضعفی اولورسه کوکرجکله صویه کیروب اوتوره لر وبورک طلی
وطوزلی صو ایله قرشدروب ایچنه کیروب اوتوره لر نافعدر
وبو مرهم بیلدن وصوقدن اولان حبس بوله مجربدر صفت مرهم
دیا لیسا مرهمی وعقرب یاغی واجی بادم یاغی هر بریندن سکز
درهم ترمنتی وتره یاغی هر برندن دورت درهم زعفران بچوق
تقطیر البول
درهم بونلری مرهم ایلیوب سوره لر تقطیر البول بو مرضده بول
قطره قطره چقار ووجع ایله کاهی سلس البول کبی کندی کندندن
اقر وکاهیجه حبس البول کبی زور ایله چقار کانه بو بغر صقلریندن خیره
کبید سببی بولک حدتیدر مثانه یی انجیدر مثانه بولی اشغی
دفع ایلر مجراسنه کلنجک مجرایی یاقر مجرا بولی طوتر اشغی صالیویرمز

واطبانك بعضی مثانه نك ضعفندن وبرودتندن دخی اولور دیمشلردر
بو حبس ازعاقیع اولور وکاهیجه شرابی جوقا ایجمکدن ویاخود صوجی
جوقا ایجمکدن اولور علاجی اکر اخلاطك حدتندن اولورسه علامتی
بولی یاقرق چقاردکل مکرر شربتی ویره لر وقدرت حلواسنی راوند
ایله ویاخود ادیك معجونی ویاخود یا زاجقره منتیله خیارشنبه بللی
ویره لر وبنفشه شربتی ونیلوفر شربتی وخشخاش شربتی ایجوره لر
وخطمی کوکنی یالکوکنه قیندروب ایجوره لر ومادینج بذور
مستحلیله انجوره لر اکر صوقدن اولورسه علامتی بولی یاباض
اولوب اغریسی ازاوله وحرقت اولمیه علاجی اسنی معجونلر ویره لر
حوابجان کبی جوارش کبی وتریاق ومترکبی ومثانه نی باباد یه یاغیله
وصیجق سذاب یاغیله یاغلیه لر وبو یاقوتی قویه لر مثانه نی قزدرر
وهم قوت ویرر **صفت یاقو** لادن اون درهم مصطکی وکوندلك
وقرنفل هر بریندن ایکی درهم نعناع وبلیخ هر بریندن بر درهم
بونلره ازجوق سذاب یاغی قتوب یاقو ایلیه لر ودادی کسکین اولان
نشیلردن صاقنه لر احتراز ایده لر طاتلی کبی واکشی کبی واجی کبی
صاقنه لر ... نیمبرشت یمرطه صاریسی ویادم حریره سی
واوزم حوشابی ویره لر ودخی خوق حرکت ایتمکدن وصقلمقدن
وغضبدن وغمدن احتراز ایلیه لر **سلس البول ودوشکه اشمکه
مبتلا اولنلرك علاجی بیانندهدر** بی اختیار بولك جقماسنه اکثریا
سلس البول دیرلر اکثریا بو علت صوقدن حاصل اولور ودوشکه
ایشمکه نك سببی صوقدر خصوصا یك اویوقده واقع اولور
علاجی مثانه یه قوت ویره جك شیلر استعمال ایتمکدر کمونی معجونی
کبی وجوارش معجونی وکوندلك کبی واطریفیل معجونی کبی وبو معجون سلس
البول ودوشکه اشینلره غایت نافعدر **صفت معجون** کوندلك وصاقز
وطباشیر ومرجان هر بریندن ایکی درهم کبابه وقرنفل وبسباسه وقاقله
وطوبلق ودار فلفل وزنجبیل وقروشط وقاتغی ایجنده اولان
زا هر بریندن بر درهم مجموعنی سحق ایلیوب ایوا شربتیله ویامرسین
شربتیله معجون ایلیه لر وبو سفوفی فرنك حکمالری ندن یا زدقلری جوق
استعمال ایدرلر مجربدر وبنیلرنده مقبوللدر **صفت سفوف** طاوق
قاتغی زاری قورومش اوله وغافث که قیون اوتی دیمکله معروفدر
بریندن دوربت درهم کرنجکلی اوج درهم کوندلك ایکی درهم بونلری

سلس البول

سحق

سحق ایدوب وسفوف ایدوب طعام یمزدن مقدم بر درهم مقداری
بلیخ صویله ویره لر وطشره دن بو یاقونی قویه لر کوندلك سکز
درهم لادن ومصطکی وطباشیر وبلاوسوطك ایچ قبوغی وعود
ودارجینی هر بریندن بر درهم واسطراك یعنی قره کوندلك طامله سی
وصقز ایکی درهم ونعناع عصاره سنی دورت درهم بالموم وکفایت
مقداری بونلری بربره جمع ایلیوب قاسق اوستنه ویخ السبیلین
یاقو ایده لر **ذکرده ویاخود خصیه ده شیش اولنقده** مجرب
اولان علاجلر بیانندهدر بو مرض کاهیجه قاینله مخلوط خلطدن
حاصل اولور وبر شیء طوقنمه دن ودوشمکدن واته بنیوب زیاده
یك سکرتمکدن دخی اولور اکر شیشی اسنی اولورسه وجعی اولور
وبنادستمه سی اولور ورنکی قزل اولور علاجی اولا باسلیقدن
قان الدیرلر اکر شیش صاغنده ایسه صاغندن وصولده ایسه صولندن
واکر ایکی طرفنده دخی شیش اولورسه ایکی قولدن دخی الدیرلر اکر خلط
واریسه طبیعتی تلیین ایلیوب وصفرا ایچون اسهال ایدوب طعام مخازیه
وات یمه لر وتعدیل مزاج ایچون اربه صوبی ونیلوفر شربتی ایجه لر
وابتدا اوستنه شیش ارغاق ایچون صوق شیلر قویه لر مثلا
ابم کومجی وبنفشه یپراغی ویابشقان ویاباد یه بونلری قیندروب
صویخ اوستنه دوکه لر وتغلنه برزکل یاغی ویمرطه صاریسی قرشدرن
یاقو ایلیه لر وبو ضمادلر غایت نافعدر یاربه اونی اون التی درهم
کتان تخمی وبوی تخمی هر بریندن سکز درهم خطمی یپراغی وابم کومجی
یپراغی هر بریندن بر طوتم مقدار بونلری صو ایله قیندره لر وایجنه
برز بنفشه یاغی وبر ازقاز یاغی قتوب ایلیه لر واکر شیش بلغمدن
اولورسه رنکی بیاض واغریسی ازاولور وبو مشاق اولور علاجی
قوصمقدر بلغم چقاریجی شیلر ایله مثلا اوچ دورت درهم تورب
تخمی الوب بال ایله وسرکه ایله قرشدروب صیجق صو ایله ویره لر اکر
اقتضا ایدرسه بلغم اسهال ایدیجی شیلر ویره لر غاریقون حبی کبی
وبعده اوزرینه خطمی کوکی وکتان تخمی وبوی تخمی ویاباد یه واربه
اونی بونلری دوکوب سکنجبین ایله قرشدروب یاقو ایلیه لر اکر
شیش یك ایسه واندن سودا علامتی واریسه مسهل سودا شیلر
ویره لر واوزرینه یومشدیجی وملین یاغلر یاقو ایده لر اوردك
یاغی وقاز یاغی ومرهم داخلیون ویاباد یه یاغی حل ایلیوب اوستنه

لامراض الذکر والخصیتین

ضماده و ذکر در جراحت اول

سوره لر و بو یاقو دخی غایت نافعدر هر نقدر اسکی اولورسه
بنه بکلکی ازاله ایدوب بو مشادر صفت یاقو خطمی کوکی و بانك
یپراغی و کاکونج یپراغی هر بریندن بر طوتم اصل لفاح اللی درهم بونلری
صو ایله و یکمز ایله قینادهلر تا که مهترا اوله بعده الکدن سوزه لر بعده
جاوشیر و مقل و اوشق هر بریندن التی درهم الوب و سرکیله حل ایلیوب
و اسطراکدن اوچ درهم اللر بونلری ملاوم اتشی اوستنده قرشدوره لر
کفایت مقداری بال موم ایله و یا بادیه یاغیله قرشدوب مرهم ایدوب
یاقو ایلیه لر بوندن اعلا یاقو اولمز زیرا مجربدر ذکر دهو ضماد جراحت
اول لقدر مناسب اولان علاجلر بیانندهدر بونلرده اولان جراحتك
علاجی مشکلدر قرنك زحمتندن اوله قتی بر امردر علاجی اولا بدنی تنقیه
ایلیه لر قان المغیله و اسهال ایلمك ایله ابتدا باسلیق طمرندن فصد ایده لر
بعده صافندن قان الالر بعده مسهل و یره لر تنقیه بدندن ایتدکدن صکره
اکر وجع بولنورسه وجعنی تسکین ایدیجی شیلر قویه لر و اکر شیشی
اولورسه شیشی دفع ایدیجی شیلر قویه لر یعنی سکز درهم ترمنتی کم
کالوبله یایقنمش اوله کل یاغی دورت درهم بر دانه یمرطه صاریسیله
قرشدره لر بعده کتان تفتکی اوزرینه سغوروب یارهنك اوستنه
قویه لر اکر شیش وار ایسه بونك اوستنه اونلی یاقوسنی قویه لر یعنی
ارپه اونی و بقله اونی و مرجمك اونی بونلری سکنجبین ایله قرشدروب
یاقو ایلیه لر شیشی کتدکدن صکره بو اجزانك صویله یایقیه لر کل
قروسی و سکرلی یپراق و مرسین یپراغی بونلری قیندروب صویله
یارهلری یایقیه لر بعده کل یاغی ارپه اونیله قرشدروب یارهلرك
اوستنه قویه لر بعده اکر حرارتی وار ایسه کافور مرهمی یاخود توتیا
مرهمی قویه لر اکر بوغلیسه مرهم الرسل و یاخود صافرم مرهمی قویه لر
و بو مرهم ذکر دهو ضمادهده اولان جمیع یارهلره نافعدر صفت مرهم
توتیای مرضحه سلوکین و یانمش قورشون و اقلیمون یعنی دمر بوزی
دیدکلری هر بریندن ایکی درهم مرسین یاغی و بال مومی کفایت مقداری
بونلری مرهم ایلیوب استعمال ایده لر و بو دخی بر ترکیبدر که
بو بابده مثلی یوقدر صفت ترکیب داستوق طاشی یدی سکز کره سرکهده
اصلدوب بنه قرهیدوب الالر و مازو شاب شاجیقه لر و انار قبوغی
و مرسین یپراغی قویه لر و هر بیخایر و ایر فو دوکه لر و الیه لر ذکرده
اولان جراحته اکه لر غایت نافعدر قوردیدوب بتورور و لازمدر که خسته

اولان

لام اصل الفتق

اولان کیمسنه بر معتدل یرده اوتوره و صوینی چوق ایچمیه و اربه صوینی
چوق ایچمیه و اربه صوینی ایچه و طوزلی شیلردن احتراز ایده لر و تمر
هندیا شربتی و نیلوفر شربتی و لسان ثور شربتی و بنفشه شربتی مناسبدر
و غافث اغصانی ایله قیندروب اربه صویله ایچورسه لر غایت نافعدر و
یارهنك اوکلماسنه معارنی فوائدر فتق یعنی قاسو یارلغی قدر نافع
و مفید اولان علاجلر بیانندهدر و یاریق که قاسقده اولور
و که کوبك التنده دخی اولور و کاهیجه کوبك اوستنده دخی اولور
و اولیارقده چقان باغرسقدر و یاخود ایچ یاغیدر و یا بر غلیظ
یلدر یاخود صودر علاجی ملین حقنه ایلیه لر و یللری تحلیل ایلیجی
شیلر استعمال ایده لر انیسون کبی و رازیانه کبی و حقنه بر ایچی
کبی بونلری حقنه سنه ادخال ایلیه لر و معجونلردن حولنجان معجونی
و جوارشی کمونی کبیر و تریاق فاروق و مثرودیطوس ایله چقمش رباط
صوینی غایت نافعلردر و اکر اغریسی وار ایسه یا بادیه یاغی و طاوق
و بادم یاغی و سدف یاغی دفنه یاغی بو یاغلردن سوره لر و ابتداء
بو یاغی قویه لر بقله اونی و کمونی یا بادیه بونلری بال ایله قرشدروب
دفنه یاغیله یاقو ایده لر و طشره چقان شی ایچری یه رد ایلیوب
اوستنه بو یاقو قویه لر غایت نافعدر صفت یاقو سرو قوزاغی
و طوبه لق و مازو و انار قبافی و مرزنجوش و کونلك و نانخواه
و جرشی بونلری جمله برابر دوکه لر و الیه لر و بالق طوتقالیله قرشدروب
بر پاره اسکی بزه اوستنه سوروب اول یارهیه یاقو ایلیه لر و محکم
بغلیه لر تا کندی دوشنجه طوره و بو عملی بر قاچ دفعه ایده لر غایت
نافعدر و مجربدر و معصوملرك فتقنه جرشی ارپه اونیله و بر
پاره سرکه ایله قرشدروب یاقو ایلیه لر اطباء متقدمین بو مرضه چوق
یاقو یازمشلردر اما بو زمانلرده فرنکلرك فتقنه مشهور اولان
قره قو دزی هم ایچورورلر و هم یاقو ایلرلر غایت نافعدر و بو معجون
دخی فتقه ایچورلر مجربدر صفت معجون کلنشکر اون التی درهم قوزی
و انجبار و قزل بهمن و اکیر هر بریندن سکز درهم دیش اوتی
درهم دارچین ایکی درهم بونلری دوکوب مرسین شربتیله معجون
ایلیه لر صباح و اخشام اوچ درهمدن بش درهمه وارنجه استعمال
ایلیلر و جرما بنا حکیم سینار تورس ایدر بر کیمسنه یی کوردم فتقه بر غریب
علاج ایله علاج ایلر علاجی بودر که بر پاره مقناطیس سحق ایدوب

صفت یاقو

علاج فتق مجرب

فتق ایچون عجب علاج

مبتلا ویا ایچوردلر بعده دمربراده سنی بال ایله قریشدروب فتق اوزرینه
یاقو ایلیه لر وبو علاجی برقاچ کره تکرار ایلیه لر بو علاج ایله چوق کیمسنه لر
خلاص اولدی دیو نقل ایدر ابن شریف دیرکه فتق ایچون علاج
ایلدکم بر پاره مقناطیس طاشنی مریضک تاقیه سنه دیکه لر
دائم کتوره تجابت مفید اولدوغی تجربه ایدوب نقل و تألیفنده
تحقیق ایدر وفتقه بر مجرب دخی واردر نقلدر اسکی اولور ایسه
انتله یعنی بغمین چیچکی کوکن دوکه لر وبال ایله معجون ایلیه لر وهر صباح
چوق چوقیه لر فتقی تعمیر ایدر بو بابده نظیری یوقدر وبر مجرب نسنه
دخی واردر که معصوملرک خایه سنه اینن یله فائده ایلیوب
دفع ایدلماسه انا سندن بیله طوغمش اولسون حتی برنیجه
سنه ایتمیک دفع اولدی قره حالی تخمک ایچنی که چشمه زنه بکزر
ذکر سیجه ایچا اولور اوچشمه زنه صورتلی تخمک قابنی صویوب
ایچندن یدیر دانه دفعه اولیه طقوز دانه دفعه ثانیه ده یدیره لر
باذن الله تعالی هیچ اثرین قومز ازاله ایدر اکر جماعه معصوم صده
اولورسه والده سی سودیله انیجه ایچوره لر واکر بیوک اوغلنجق
اولورسه دانه لر حل ییدوره لر بیوک کشیلره طقوز دانه بش اون
کون مقداری علی التوالی ییدوره لر نافع اولدوغی محققدر فتق تجی واکر
اسبابی سی کبی اولورسه سبی قانیله قارشق خلط ویاخود بر غلیظ
بلغم ویاخود بر غلیظ درکه دوکیلوب اول موضعده اتکبی منعقد
اولشدر وکاه دوشمه دن ویاخود بر شی طوقنمه دن دخی اولنور علاجی جمیع
بدنی تنقیه ایلیه لر واول موضعی یاروب اول متحجر اولان شی چقاره لر
اما بو علاج خطرلیدر ویاخود اوزرینه یاقو قویه لر یکی یاقو ایله دفع
اولنماسی متعسردر وبو بابده بو یاقو نافعدر ضعف الباه قوت جماع
ضعف اولدقده لازم ومفید اولان علاجلر بیانندهدر ضعف قوت
جماعک اسبابنه حد وحصر یوقدر کاهی نفس منی نک فسادندن اولور
وکاه آلات منی نک یعنی ذکر وخایه وبوکرکلرک ضعفندن اولور وکاه
اعضاء رئیسه نک ضعفندن اولور یعنی دماغ یورک وجکرک
ضعفندن اولور وکاهیجه غایت سمزلکدن دخی اولور وار قلقدن اولور
ونیجه زمان جماعی ترک ایتمه دن اولور وکاه اولورکه قوت واهمه نک
غلبه سندن اولور وکندوسنی بغلو صانور تقریبا ایلدوکنده کندویه
بغلولق وهمی غلبه ایدوب آلت جماع سست اولوب عمله قادر اولمز علاجی

ضعف الباه

صفت یاقو ایچ کوکنجی وبادیان
واکلیل الملک هر برندن
وبابونه لسان الثور طوغم بعنابقله
بر طوغم بلبن بادم الافخه بعناب درهم
صعیلیه قندان لسان الحمل افرنزا ایکیدرهم
افیون وبعد جوق هر برندن سکز درهم کفایت
کتان تخمی وکتان هر برندن باقیعلی
قلال عنب عصار سی وبال العنب یاقو ایلیه

قرمز معجونی ویاخود دواء العنبر صباحله بر مثقال یبوب واوستنه بر
ایکی فنجان شکرلی سود ایچه لر ونصف درهم قرنفلی سحق ایلیوب صباحلر
سود ایله قارشدروب ایچه لر وجام فستقی وشام فستقی اوزومله
یمک غایت قوت ویرر وبو معجون بنم تجربه مزدر غایت مقویدر معجون
مقوی خصیة الثعلب بکرنجی درهم دارچین وقرنفل وخولنجان هر
برندن بشر درهم عنبر بر مثقال بونلری سحق ایلیوب اوچ اغرلغی
بال ایله معجون ایدوب صباحلرده ولحشاملرده استعمال ایلیه لر
وبو سفوف دخی غایت مقویدر صفت سفوف مقوی خروسک
خایه لرینی قورودوب سکز درهم قدر حفظ ایده لر کبابه وخولنجان
هر برندن بچوق درهم بعده اوچینی دخی سحق ایدوب وبر مقدار
شکر قتوب وسفوف ایلیوب صباحلرده بر درهم مقداری استعمال
ایده لر واوستنه بر سود ایچه لر ونیمبرشت یمرطه صارینی دارچین
ایله استعمال ایده لر واوستنه بر سود ایچه وبوزاغی انینک کبابی
وسمز طاوقک کلالک وکوکرجین یاورسی واستردیه وبقله آشی
ونخوداب وبوکرلجه آشی وهاوج وقوقش قوغنا زنجات ایله بشوروب
وسمرتونه دخی واردر کتابلرمزده جمله یازمشلردر که سقنقوردن
مقویدر هیچ نظیری یوقدر کوملچ دوه نک مایه سندن تخود وقتد سیه
صیداده بر قیو واردر ایچنده اوفق بالقلر واردر سمکة الصیدا
دیرلر ادکلنک علامتی اولدرکه جکه سی التنده نقطه لر واردر وبقله سی
بر بعرینه بتشکدر دشیسیله جفتلندوکی زمان دیشینک
اوزرینه بنار اول اوزماندن ادکل لرندن آلوب وطوزلیوب
قورودملر بعده نصف درهمنی جوکه لر یا دارچین ایله یاخود نیمبرشت
یمرطه یه قیوب استعمال ایده لر غایتده مقویدر وبو یاغی طشره دن
سوریلسه غایت نافعدر جوز بوا یاغی دورت درهم بر اغی ایکی
درهم سنبل وقرنفل هر برندن اون بغدای اغری مسک دورت
اغری بونلری بر برده حل ایدوب ذکره وقاسغه وخایه یه بوکرکلرن
سوره لر وبو یاغ بنم مجربمزدر زیت قدح صوغاننک یاغی
وهندوستان جوزینک یاغی هر برندن سکز درهم فرفیون ایکی
درهم قرص غالیه بر بچوق درهم مسک ثلث درهم کفایت مقداری
بال موم ایله مرهم ایدوب ذکره وخایه یه وقاسغه وبوکرکلره سوره لر
قرناسیموث بو بر مرضدر که آدمک ذکری دائم قالقوق طورر

قرناسیموس

قرناسیموس

هیچ ایتمزوهم اوزون اولور سببی منینك كثرتیدر ویا حدتیدر ویا ایلرك
كثرتیدر علامتی منیسی دائما سیلان ایدر علاجی اكر قان غلبه سی علامتی
وار ایسه قان اللر اكر اخلاطك حركتی وار ایسه اخلاطی اسهال ایدجك
مسهللر ویرهلر وبو معجون اول مرضه مجربدر **صفت معجون** نعناع ونیلوفر
چچكی هر بریندن اون ایكی درهم مازو تخمی سكز درهم آید تخمی ایكی درهم
مرجان بر درهم بونلری سحق ایلیوب نیلوفر شربتیله معجون ایدوب
یلعوقلر وكندر تخمی بر درهم مقداری استعمال ایلمك مجربدر ومعلیدی بكلو دن
نصف درهم استعمال ایتمك دخی غایت نافعدر وسیلان منی دفع ایلر
وسیلان منی انواعندن بر مرض دخی واردر كه خلق آكا بل صو قلغی
دیرلر دائما ذكرندن بر یاپشق شی اقوب ثوبنی ملوث ایدر بعضینك
وجعنی زیاده اولور وبعضینك اولمز وبعضیادمی ارقلدوب نحیف
ایدر وبعضی ایتمز بونك سببی صوقدر مثلا صوق طاش اوزرینه
وصوق صو یه كرمكدن اولور وكثرت جماعدن قوت ماسكه یه
ضعف طاری اولمه دن دخی اولور علامتی اقان شینك حدتی
اولمز واغرسی اولمز وكاه اولور كه بو مرض بر حدتلی بر امر خلطك
الات منی یه دوكلمسندن اولور كه منی یی افساد ایدر طبیعت
دخی انی دفع ایتمك استر بس ذكر بولندن دفع ایلر فاسد اولمغیله
یقاروق چقار وبدبخار قلدروب یاض ایدر ومریضك كوزی چقور
اولور وبو ماده افارق مجراسنی یاره ایلر وكاه اولور كه بوندن
بول بر خوش چقه میوب طامله طامله چقار عظیم زحمت ویررلر بس
ایمدی بونك علاجی الات منی یه قوت ویرجك شیلر استعمال
ایلمكدر ایمدی اكر صوقدن ایسه جولنجان معجونی ومثر استعمال
ایلمك نافعدر وكاهیجه كونلك وصقز استعمالی لازمدر اكر حدتلی
خلطدن ایسه ماده یی تنقیه ایلمك واجبدر راوند ایله وهلیلجات
ایله ومكرر كل شربتیله وخیار شنبه بالنی تر منتله وراوند ایله
استعمال ایلیه بعده بعض بارده مستحلبی هند با شربتیله ونیلوفر
شربتیله ویرهلر وبو قرص بو مرضه مجربدر بل صو قلغنه وفانده ده
وبول ایله نده اولان ماده لری اوكلندن باك ایدر **صفت قرص**
آید تخمی ومازو تخمی وكل قروسی وكلنار هر بریندن اوچ درهم
طباشیر وكهربا هر بریندن دورت بچوق درهم كل ارمنی التی درهم
سكر لحیر اغی تخمی دورت درهم صاقز ا كجه درهم بونلری سحق

ایلیوب

لامراض رحم النسا

بونلری سحق ایلیوب نیلوفر صویله ایو اجكر دكنی اصلادوب ولعابنی
الوب وسحق اولنان اجزایی بو لعاب ایله خمیر ایلیوب قرصلر یایه لر وهر كون
بو قرصدن بر درهم مقداری استعمال ایلیوب اوستنه قاوون جكردكی
وخشخاش مستحلبی ایچه لر واكر سیلان منی فرنك زحمتندن ایسه
قویدوالرایتمك لازمدر مثلا ویغیر اغاجنی قیندوب صو یینی ایچمكه
مداومت لازمدر تنقیه بدن ایتدكدن صكره وفرنك مرضنده
ذكر اولنجاق علاجلر ایله علاج ایلیه لر **رحمده اولان تشنجلرك**
علاجی بیاننده در بو تشنج یا دم حیض محتبس اولدوغندن
حاصل اولور ویاخود كوجلیه وضع حمل ایتمه دن اولور ویاخود
اولادن دوشرمكدن اولور ویا بر شی طوقمقدن اولور ویا بر
یردن دوشمكدن حاصل اولور علامتی رحمی اغرا اولور واغرسی
اولوروستمه سی اولور جالینوس ایدر شرحنك التنجی مقاله سنده
ایدركه بر خاتونك كه رحمنده استی شیش اولسه انك باشی اغرر
واغرسی كوزینك حبینه دكین اوزاروار و بلقلرینده انجكارنه
وار نجه اغری اولور وضیق النفس عارض اولور وكوكسی التندن
قاسغلرینه وارنجه شیش اولور وكوكلی دوكنوب كاهی قوصمق
اولور واخنقهتوق عارض اولور ابتداده نبض ضعیف ومختلف
اولور سرعتله والی وایاغی صوقا ولور ویا یلتق عارض اولور
طبیعتی قبض اوزره اولور وبولی محتبس اولور علاجی اكر تورش
اولادوبشور مكدن اولمز ایسه اول باسلیقدن قان الدربعده قنده
الالر خصوصا احتباس حیض دخی اوله بعده بر ملین مسهل ویرهلر
خیار شنبه كبی وكل مكرر وبنفشه شربتی ورديا قاتلیقون معجونی
كبی ابو علی سینا بو علتده قصد منی تجویز ایلدی اما بر تجویز ایتمز
وبعده وجعنی تسكین ایدوب وبجو كتوردن شیلر ویرهلر مثلا خشخاش
شربتی بتعد بارده مستحلبه ویرهلر وابتداده قاصغنه وبلنیه
كل یاغی وصندل مرهمی وایوا یاغی سورهلر واندنیه اونتی وكتان تخمی
كل یاغیله یا قوایلیه ورحمنه بو حقنه ایله احتقان ایلیه لر **صفت حقنه**
سكر لحیر اغی وقیه قودوغی ومارولبیر اغی هر بریندن بر طوتام
كل قروسی نصف طوتم بونلری صویله قیندوب بعده سوزه لر
وبو صوبك ایچنه سكز درهم مرهمی یاغی قته لر درت درهم سركه
قاتوب رحمنه احتقان ایلیه لر وجعنی تسكین ایتمك ایجون اتمك

لصلابة الرحم

لقروح الرحم

ایچنی سود ایله قینادوب و ایچنه بر ز زعفران قتوب یاقو ایلیه لر و طاوق
یاغنی یمرطه اغیله و بر ز زعفران دخی قتوب طشره دن سوره لر و بر ز
کتوره لر بعده اورزنیه یا بادیه و بوی تخمی و اکلیل الملک و کافوریه اوتی
یاقو ایده لر و طوقر قاوتی و زنبق یاغی و تره یاغی سوره و اکر شیش کیتمز ایسه
بلکه اشملکه یوز طوترسه مخلیون مرهمی و دیالثیا مرهمی قویه لر و بو
یاقویی دخی قومق غایتیا یودر **صفت یاقو** خطمی کوکی و بابادیه و اکلیل
الملک و کتان تخمی هر بندن سکز درهم انجیر سکز دانه بونلری تمزا و ایچنه
قینده بعده ایچنه دورت دانه یمرطه صاریسی و سکز درهم زنبق یاغی
قرشدره یاقو ایلیه لر اکر دشلمز ایسه بونی اشغیده دن بیوک ایله کتوره لر
صفتی قاز یاغی سکز درهم تره منتی ایکی درهم سذاب و بوره و زنبق
کوکی هر بندن نصف درهم بونلری سحق ایلیوب و بر یره جمع ایدوب
بیوک ایله اشغیده دن کتوره لر دشلدکدن صکره اشغیده قروحده
ذکر اولنجق علاجلر ایله علاج ایده لر و غداسی بلیج صوبی و ارپه صوبی
و ارپه چلوبی و انار صویی و انجما رول و طاتلی مارول کبی لطیف اوله
و حرکات بدنیه و نفسانیه دن احتراز ایده لر احتقان لینه ایله دائما
ملایم طوته لر **صلابة الرحم یعنی رحمده بک شیش اولدقده** منشاء
علاجلر بیانده در بو مرض اکثر یا قو ایلمکدن و ورم منحجر اولور و کاهی
بر غلیظ خلطدن یعنی بلغمدن و سودادن اولور و کاهیجه صفرانک
قان ایله قرشلغندن اولور علامتی قاسقده بکلک اولور و اغزی
و حیض قانی ازکلور علاجی بدنی خلط غالبدن تنقیه ایلمکدر اکر
قان علامتی وار ایسه قان الدروب یاقوبی او زرینه قویه لر **صفت
یاقو** مقل ارزق جادر اوشاغی قصنی هر بندن برابر الدربالی یاغیله
و زنبق یاغیله حل ایلیه لر بعده کتان تخمنک لعابی و بوی تخمنک لعابی
و انجیر بالی بونلردن برابر الوب مقدما حل اولنان اشیا ایله ملایم
آتش اوستنده قرشدره لر بعده یاقو ایلیه لر مقلی سرکه ایله و کافوری
دیه صو بیله حل ایلیوب و طتلو بادم یاغی قتوب بر رحمه یاقو ایلیه لر
شیش بو مشاد قدن صکره محلل شیذر قویه لر یارق و شنمز قباق و بابادیه
کبی بکلکنده ذکر اولان ایجه چکلری آچوره لر حلهسی نافعدر **قروح
الرحم رحمده یاره لر اولدقده** نافع اولان علاجلر بیانده در رحمده
کاهی یاره لر اولور اریک اقار کاهی بو مرض شیشلرک دشلمه سندن اولور
و کاهی فرزنک زحمتندن اولور علامتی قاصقده اغزی اولور و اول

لاحتباس الحيض

اغزی صنجا و اریک اقار و چقان شئ بدقوقر و ستمه سی اولور و دخی
بل اغزیجی اولور علاجی اولا طبیعتی ملایم ایلیلر و احتقانلر ایله
ماده یی تنقیه ایلیه لر و اغزیسنی تسکین ایده لر مثلا دمری قرزدروب
سود ایچنه برقاچ کره صوقه لر و اول سود ایله احتقان ایده لر و ارپه
صوبیله کل یاغی انزروب صیجق احتقان ایلیه لر و بعفرزجه لر کتوره لر
و بور چقو اوتی و کوکسی کوکی هر بندن برابر الوب و دوکوب
بال ایله قرشدروب بیوک ایله کتوره لر و بو مرهم دخی یاره لره
غایت مجربدر **صفت مرهم** یا یقنمش مرضی دورت درهم مرده سنک
و استوبج و انذروت هر بندن ایکی درهم کل یاغی و کفایت مقداری
بال صوبی بونلری مرهم ایلیوب استعمال ایلیه لر و اکر فرزنک زحمتندن
حاصل اولمش ایسه کوزلک و مرصافی و زنجفره بونلری برابر الوب
اشغیده دن بخور ایلیه لر و بر درهم راوند و میعه دن و یاخود قنطریون دن
هر کون استعمال ایلیه لر وجوب چینی قنداو نم ایله قینادوب هر کون
ایچوره لر **احتباس حیض** حیض قانی اقیمامق اکر قانک ازلغندن
اولور سه علاجی کثیر الغدا و قان ارتورجی شیلر یمکدر نیمبرشت
یمرطه کبی و اکر غم و غصه و حزندن حاصل اولمش ایسه علاجی تسلیه
ایدوب و مفرح معجونلر یمکدر قرمز معجونی و جواهر معجونی کبی و مفرح
شربتلر کبی ایچه لر الما شرابی کبی و مفرح سیر لوده و دلنکشا
موضعلرده و بستانلرده کزوب او توره مقدر و نافعدر و اکر
رحمده سدهسی اولمقدن اولمش ایسه رحمک طمرلری طوتیلور اخلاط
غلیظه دن یاخود سمزلکدن ایچ یاغی طمرلری بوغمسیدر ایدر بودم
حیضک احتباسندن درلودرلو خسته لقلر عارض اولور مثلا و باش
دونمک و کوز قرارمق و قوصمق و کوکل بولانمق و کاه اولورکه سوء
القنیه و استسقایه مؤدی اولور و چکره و طلاق و معده شیش
عارض اولور و طعامه اشتها ازلغی و ضعف هضم و خناق و وجع
مفاصل و نازله و اوکسورکه طاری اولور و دخی اویوز و کجیک
و قوراشنی و سودا و خفقان و صرع حادث اولور الحاصل نسا
طائفه سنک اکثر مرضلری دم حیضک احتباسندن حادث اولور سه
علاجی اکر بدنی غایت ممتلی ایسه اولا قولدن قان الدر بعده صاقندن
الالر بعده ملینلر احتقان ایله و ملینلر مسهلر ایله طبیعتی تلیین
ایلیلر و فرزنک حکیملری اتفاق ایلمشلردر که بو مرضده دورت

دوردنده درهم ایارج فیقرا ایچورمك نافعدر زیرا هم رحمی تنقیه ایلر
وهم سده سن فتح ایدر ودم حیضی اقیدر شراب اصول عنبر تین
شربتجوریه لر انضاج ایچون وتفتیح سده ایچون اکر مریض بك سمز
ایسه بیغمبر اغاجی وصاصفراس ومشك طراموشیع قیندوب اوچ
بش کون ایچوره لر ومسهل جلاك معجونی بوبابده غایت نافعدر صفت
جلاك معجونی مسهل تربد سفوفی دردنده درهم مجوقان ایکی درهم
غاریقون بردرهم سفوف دیا ... دوقو ودارجینی هر بریندن
بچوقدرهم حل اولنمش جلاب سکز درهم بونلری دوکوب وزعفران بالیله
معجون ایلیوب بش درهم استعمال ایلیه لر وبوبابده سفوف جوارش
ودیا قاتیلکون معجونی وحب غاریقون وحب المنتن غایتله مناسبدر
وبو حب دخی غایت نافعدر صفت حب غاریقون ایکی درهم قزل
بویه کوکی بردرهم بونلری سحق ایلیوب کافوریه صوییله قرص ایدوب
وحبلر ایدوب جمله سنی ویره لر برشربتده وحیض قانی کلجك زمانه
یقین اولیجق مسهل ویرمیه لر بلکه اوچ دورت کون اول اصا قندن
قان الله وحیض قانی اقیدیجی شیلر ویره لر وبالدرلرینه قروشه
چکه لر بعده بو مغلا حب ویره لر تا حیضی اقیده بزم مجربمزدر
صفت مغلا قزل بویه کوکی بش درهم کافوریه وبالدری قره هر
بریندن بر طوتام خیار شنبه قبوغی اوچ درهم بونلری قیندوب
صوینی شکر ایله ویا خود بال ایله ایچوره لر بوبنددن دخی منتردر
بخور مریم ویا خود سمز قباغی قیندوب صوینی ایچوره لر فی الحال حیض
قانی اقیدر مرکباتدن قرص مر وتریاك اربعه استعمال ایلمك
غایت نافعدر وخمیر مایه سندن هر کون فندق قدر استعمال ایلمك
غایت نافعدر خصوصا قرص مر ایله استعمال ایده لر غایت نافعدر
ویا ابشقان قیندوب ایکی اوچ کون ایچمك حیضی اجر وبعضیلر
دیرلرکه قیادوب وآیتلکدوب استونی کوك بز ایله اورتمك تر طنددن
نیر ابویله اولسه فائده سی زیاده اولور دیو تحقیق ایدیلر وحالا
استانبولده ... سلیخه دیو ایله مشهور اولان کوکدن بر در
مثقال استعمال ایلسه لر حیضی اجر مجربدر لاختناق الرحم بو مرض ضدنك
نسا طائفه سنه عارض اولور وصرع طوتر کبی اولورلر ونوبتجه دخی
صرع نوبتی کبی کلور یعنی یا ایده بر ویا خود برقاچ ایده بر کلور
وبکا هم ماده سنه کوره صیق صیق کلور یا هر کون یا کون اشری

لاحتناق الرحم

ویا خود وجعه زیاده نوبتله کلور سببی بر بخاردر که ستمیتلی رحمدن طمرلر
واسطه سیله دماغه صعود ایدوب قوت حرکه یی ابطال ایدر وبو
بخارك سببی رحمده ورحمك طمرلرنده بر امتزاج خلط محتبس اولوب
حیض قانی اقمدوغندن وبونك علاجی مقدما احتباس حیضنده
ذکر اولنان علاجلردر فصد کبی واسهال کبی وحیض اقیدیجی شیلر
ویا خود بو مرض منینك احتباسندن اولور یعنی منی فاسد
اولوب سمیت کیفیتله متکیف اولور بو تحقیقدن معلوم اولورکه
بو مرض اکثریا کنج اولوب زوجی اولمیان نسا طائفه سنه عارض
اولور علاجی وار مقدر خصوصا قزا وغلام قزاولا اندن ایو
علاجی اولمز ونوبتی کلدوکی وقت احتناق رحمده ذکر اولنان علاجلر
ایله علاج ایده لر وایکی قوللرینی وایکی بالدرلرینی باغلیه لر واینجه
صیقه لر وبیك بیك الدرین وایقلرین اوغه لر وقیللرین چکوب
قوپاره لر وایقلرینه حجامت ایلیه لر وچرکین قوقولو شیلر قوقلده لر
مثلا قیل وبوك کبی ناسعقول شیلری یاقوب بورننه یقین طوته لر
وکیك نوبونی یقوب تتوغنك بالخاصه نافعدر وقوندرغا بیسی
وحلتیت وقاصنی وکهربا یاغی بونلری قوقوتمق نافعدر واشاغیدن
مسك وغالیه مثلو کتوره لر وحصلبان وقرنفلی دخی اشغیدن
کتورمك نافعدر اما نوبتی اولمدوغی زمانلرده علاج بدنی تنقیه
ایده لر واکر فصد لازم ایسه فصد ایده لر اسهال لازم کلورسه مسهل
شربتلر ویره لر بعده بالخاصه نافع اولان شیلر استعمال ایلیلر
مثلا شمدی بو عصرلرده فرنکستاندن کلور ایکی کوك وار در بیچه
چکدر وکسکین کوکلردر وبو مرضه بالخاصه نافعلردر بلکه طاعونه
وسایر سمه لره وزهرلی شیلره نافع ومضرتلری دخی دافعدر اکثریا
فرنکلر انی استعمال ایدرلر وکثیر الفائده اولدیغی بو زماننده
انلری تریاق اکبره قیاس لر غایت نافع شیلردر بریسنه انجلیقا دیرلر
وبرینه انبرا انتونیا دیرلر حالا بو کوکلری فرنکستاندن استانبوله
کتورلر غلطه ده شربتجیلرده بولنور بز الوب چوق استعمال
ایلدك چوق نفعنی کوردك ولکن سمز قباق دیدکلری کوك قدر
نافع شی یوقدر وبرسنه مقداری استعمالنه ملازمت ایلیه وکونده
بر مثقال قدر ییه لر وکاه بو مرض مشتد اولوب صرعه مبتلا
اولورلر اول وقت مرض صرعده بیان اولنان علاجلر ایله علاج ایلیه لر

لافراط الحیض

بومرضك صرعدن فرقی بودرکه صرعده الایاقبوزیلوب اعرکیورد بومرضده
بونلر اولمز وبومرضده برکیمسه جاغرسه حس ایدر لکن جواب ویرمز اما
صرعده حس وشعور اولمز **حیض قانی افراط کیلمسه نه کونه علاج کرکدر**
انی بیان ایدر ایمدی اکر بدنی ممتلی ایسه وقوتلی ایسه باسلیق طمرندن قان
اللر واکر قوتی یوغیسه حمه لری التندن چکرك یا طلاغنك اوستنه قوری
شیشه چکه لر ویاخود حجامت ایدوب بعده چکه لر وبازولرینی بغلیه لر
واللرینی محکم اوغه لر اکر قان ایله اخلاط وار ایسه مسهلات ایله اخلاطی اسهال
ایلیه لر کل مکرر شربتی وقدرت حلواسی وسنامکی ورواوند چینی کبی
علی الخصوص صفرانك حدتندن اولا واکر قانده رطوبات وار ایسه
ایکی درهم مجوقان ایچوره لر بعده قانی مغلظ شیلر ویره لر که رعاف
بحثنده برآنی ذکر ایلمشوزدر اول محله مراجعت ایده لر عصا الراعی
عصاره سندن وسکرلی بیراق عصاره سندن وبزضیع عربی حل
ایلیوب رحمنه احتقان ایلیلر وقرص کهربا ویره لر وانجبار شربتی
ایچوره لر وبو حب بزم ترکیبمزدر وبو بابده غایت نافعدر **صفت**
حب ایکی قرص قانی ومرجان وکل ارمنی هر برندن ایکیشر درهم کهربا وتوبال
وضمغ عربی هر برندن بر درهم صندل جدید وزعفران جدید هر برندن
نصف درهم بونلری سحق ایلیوب اصرغان دیکنی عصاره سیله خمیر
ایلیوب حب ایده لر وبعده بچوق درهم مقدارینی سکرلی بیراق صویله
وانجبار صویله استعمال ایلیه لر وبالخاصه دم حیضی قطع ایدر بلکه
جمیع قانلری کسر انتلکه ذکی بر درهم قدرینی برطه صاریسیله استعمال
ایلیلر غایت مجربدر وهلولیه عصاره سنی طشره دن حمه اوستنه یاقو
ایلسه لر بالخاصه نافعدر وغذالری عدس باجه وبرنج وتازه بینیه لر
ومیوه لردن ایوا وامرود والچ بیه لر وصو برینه دمر صوینی ایچوره لر
ویاخود ایچینه صاقز ویا بالدیری قره ایله قیناتش صو ایچوره لر
وحرکتدن وجماعدن احتراز ایده لر وطوزلی وایچ شیلردن
دخی پرهیز ایده لر وجمیع مفتحات ومدرات دن صاقنه لر وکاهیجه
رحمدن بعض رطوبات فاسده جریان ایدر انك علاجی مجوقان
وراوند ویروب بنخاولرطعبا تدن پاك ایلکدر وبو فرزجه
رحمك رطوباتندن حاصل اولان امراضك جمیعنه نافعدر
صفتی جادراو شاهی وقیقونذیا سعه هر برندن بر درهم زعفران
ودارچینی هر برندن بچوق درهم عنبر ایکی حبه بونلری سحق ایلیوب

سذاب

العقر

سذاب صو بیله قرشدروب بر بیوك پاره سیله اشغیدن کتوره لر غایت
مجربدر **العقر** بو بر مرضدر که خاتونلره عارض اولور بو مرضدن ایکی
حامل اولمیز وخاتونك حامل اولمه مسی کاهی ارجانبندن اولور مثلا زوجی
منی سی فاسد اولور واول سببدن زوجه حامل اولمز ویاخود منیسی قلت
اوزره در یاخود وغایت مست ایکن جماع ایدر ویاخود دخی کوچکدر
ویاخود غایت بیر در مشن در وکثرت جماعدن دخی مانعدر ویاخود اعضا سندن
بر آفت اولمقدر بونلرك هر بری عقره سببدر وکاه خاتون جانبندن
اولور اکثر یا رحملرینه سوء مزاج بارده عارض اولمقدن اولور
یا رحملرینه سده اولمقدن اولور ویا رحمه رطوبات عارض اولور
ویاخود بر اعوجاج حادث اولور وکاه خاتونك زیاده سمز اولور
وکاه اولور که بو مرض حرکات نفسانیه دن اولور مثلا زیاده مغموم
ومحزون اولمه دن حاصل اولور الحاصل بو مرضك اسبابی چوقدر
ایمدی معقول اولان جمله سنه شامل علاج مشترك بیان اولنه پس اکر
مرض خاتون جانبندن ایسه اکر سببی دخی برودتدن ایسه قزدیجی
شیلر ایله علاج ایلیلر اکر اسیجاقدن ایسه صووق شیلر علاج ایلیه لر
واکر سمزلکدن ایسه ارقلیدن تجویز لر واکر سده لردن ایسه تفتیح سده
ایلیجی شیلر ویره لر حاصل هر سببك ازاله سیله تقید ایدوب علاجن
ایلیه لر بعده بالخاصه حامل اولمغه معین اولان شیلری ایلیه لر مثلا
غالیه مسکی جماعدن اول سوروبنه لر وچوق ایلیه لر وقروش دلکوچاپی
دوکوب نوصه ویرمك وطاوشانك قروش رحمندن دوکوب وجیه ویرمك
بالخاصه خاتونك حامل اولمنه سببدر وبیان فسلکنی دوکوب
بال ایله قرشدروب اشغیدن کتورمك جمله معیندر وبو فرزجه بزم مجربمزدر
جمله معیندر هم رحمك رطوباتین دفع ایلر وهم مزاجینی اصلاح ایدر
بر ایوانی کل ایچنده بشوره لر بعده یا بادیه یا عجم شبوی یاغندن
اون درهم قدر اولوب بتابه ایچنده ایوانی اوبلاغ ایله بشوره لر بعده ایچنه
اون دانه قرنفل وایکی جکر دك سنبل هندی وزعفران وعنبر وغالیه
هر برندن بر جکردك بونلرك جمله سنی بر یره قرشدر اشغیدن کتوره لر
غایت نافعدر وکعبه دن کلن عنبرانی دوکوب بال ایله قرشدروب اشغیدن
کتورمك جمله معیندر وفیل کوکنك براده سندن معجون ایلیوب
زوج وزوجه استعمال ایلمك غایته وزوج دائما بر مقدارجه مثرودیتاق
استعمال ایلمك وجماعه فاصله ویروب کیجه جماع ایلمك جمله معیندر

وحملك ارکلك اولمەسنە سبب دردیمشلر و بو جوارش جملە سمین دروجاعە
قوت ویرر **صفت جوارش** بادم وشام فستغی وچام فستغی وفندق
هر بریندن سکز درهم اغاج قاوینك قبوغی وزنجبیل وقرنفل ودارچین
هر بریندن دردر درهم وصوترە سی تخمی ایکی درهم کفایت قدر شکری
مرزنجوش صوییلە حل ایلیوب وقوامە کتوروب بو اجزای قرشدروب معجون
استعمال ایلیەلر **الرجا** بو بر مرضدر کە نسا طائفەسنە عارض اولور کبە
کبی قارنی شیشر کندی کبە صانور و حیض قانی کسیلور کلمز اولور و غثیان
عارض اولور و اکثیە وطوزلویە مائل و بعضیلرینك قارننده قلدیر اولور کبە
خاتونلرك قارننده اولدوغی کبی و کاهجە اولان اغلانی طوغورمق بروسی
طوتر کندی طوغرر صانور و کاهیجە براتبارەسی طوغورر صوور تنسیز
و کاهیجە صورتلە طوغرمشلر وخروس ضغنی کبی و بالق صورتنی و بالق
صورتی کبی و اکسك انسان صورتی کبی و دلودرلو صورتلە طوغرر
و بونك سببی قوت مصورەنك ضعفندن و تشوشندن اولور و اکر
او اغاتونك اری وار ایسە و اکر اری یوغیسە سببی خاتونك منی سندن
اولوردیمشلر و بعضیلر قانك احتباسندن اولور دیمشلر و بو مرض
دوردتا یە دکین حاملدن فرقا ولنماز نعدە حرکتندن فرقا ولنور
زیرا بو مرضدە اولان حرکت جنینك حرکتی کبی دکلدر و هم بو مرضدە
ممەلرە سود اولماز اما حاملدە سود اولور و بو مرضدە استسقا
و سوء القنیە اعراضی اولور و بل اغریسی اولور و بعض اطبا دیدیلر کە
حمل ایلە رجا بر خونجە فرقا ولنماز تمام اون ای کچدیکجە **العلاج** اکر بدنی
طولو ایسە باسلیقدن و صافن طمرندن قان الالر بعدە تبن حقنەلر ایلە
احتقان ایلیەلر بعدە دوشودیجە قوی لر قرجیشیلر ایچورەلر داوند
کبی و سمزفیا ق کوکی و غیری بو نلرە بکزر شیلردن اکر سدە علامتی
وار ایسە شراب اصل ایچورەلر و تریاق اربعە و ایارج فیقرا استعمالی
دخی مناسبدر و احتناق رحمدە نافع اولان علاجلر بوندە دخی نافعدر
و بو حب احتناق رحمدە و هم رجا مرضنە غایت نافعدر **صفت حب** جندبید
ستروقرصافی و جاد و اوشاق هر بریندن بر بر درهم حلتیت یجوددرهم
بو نلری یوموشق دو کلر بیان فسلکنی صوییلە قرص لر حبلر ایلیوب هر
ثلث درهم قدر استعمال ایلیەلر **کبەلك علامتی** و کبە خاتونلر تدبیرنی
و قارنندە اولان ولدلرینی حفظ ایلمك تدبیرنی بلدیردی استاد بقراط
دیرکە قچن حیض قانی محتبس اولسە و جماع عارض اولمسە و اعراض ردیئە

لمرض الرجا للنسا

لتدبیر الحبلی

دخی عارض اولسە لکن غثیان و معدە بولانغی عارض اولسە و اچی
و طوزلو شیلرە مائل اولسە و طوبراق و کل کبی شیلرە مائل اولسە و بو
عارضەلر دائم اولسە بو جملە حاملە علامتلردر و دورت ای کچدکدنصکرە
صکرە جنین قملدغە باشلر و سودکلمکە باشلر و جماعدن نفرت
ایلر و بو زنیە لکە دوشر بو نلرك تدبیرندە زیادە حرکات بدنیەدن
صاقنەلر و حرکات نفسانیەدن دخی صاقنەلر بشلو غم چکمك و محزون
اولمق و زیادە غضبە کلمك کبی و بدبایجەلی شیلر قوقمقدن صاقنەلر
کبریت و حلتیت و سذاب قوقولری کبی و زیادە طوزلودن و لجیدن
و لجیدن صاقنەلر رهیەلر صر مساق کبی صوغان و کرفس و خردل
کبی و قارن شیشیجی شیلردن صاقنەلر تناول ایلمیەلر یتقلە و مرجمك
و بورکولجە و دهنە کبی و غداسی کوزل نفیس طعاملر اولە کلکك و سودلو
و بلج کبی و دائما اوزوم ایلە بادم یەلر و مسکی الما و ایوا یەلر بونلرە
مداومت ایلمك ایلە طوغان اولان کوزل یوزلو اولور و جنینی
حفظ ایچون یعنی کبە خاتونلرك قارننده اولان معصومجغی دوشورمیوب
حفظ ایلمك ایچون و خستە لقدن صقلمق ایچون بو معجونی استعمال
ایلمك ایودر **صفتی** نسان ثور جمیرەسی و کلبشکر هر بریندن اون التی
درهم اوغل اوتی و اغاج قاوینی قبوغی و کابلجە هر بریندن سکز درهم
عود و قرنفل یاقوت و کهربا یاقوت و اغدای طاشی و زمرد هر بریندن
ثلث درهم اینجو یجوق درهم مرجان و فیل دیشی هر بریندن جوز بوا ایکی
درهم بو نلری سحق ایلیوب الماشرتیلە و لسان ثور شرتیلە معجون
ایلیوب هر کون ایکی درهم استعمال و بو سفوف دخی غایت
مجربدر **صفت سفوف** مرجان و قرمز و فیل دیشی هر بریندن بر بر
درهم اینجو و مصطکی هر بریندن یجوق درهم شکر ایکی درهم بو نلری سحق
ایلیلر بر درهم هر کون استعمال ایلیەلر **اسان طوغورمق** تدبیرن
بیان ایدر خاتون کشی طوغرمق مدتی یقین کلدکدە اکثری شیلردن
و قابض شیلردن صاقنە و بغلوجب شیلر استعمال ایلیە و برطوتمقنە
باشلدقدە طتلو بادم یاغنی قرننە و رحمنە سورەلر و هم ایچورەلر
و هم خرما و بوی تخمنی قیندە و بو قینین صوعدن یوز درهم قدرینی
الوب بر بادم یاغنە قتەلر برقح دفعە ایچورەلر و بالخاصە مجرب اولانلردر
یشم طاشی و مرجانی کندیلرندە کتورەلر اکر طوغرزکن یایلورسە وجی
مجال اولورسە قرمز معجونی و جواهر معجونی ویرەلر **مفاصل اغریلری**

لحفظ الجنین

لتسهیل الولادة

لعرق النسا

لعرق النسا

وعرق النسا نقرسی مرضلرینک علاجنی بیان ایدر بو مرضلر اکثریا قانده اولور وبلغمدن وصفرادن دخی اولور اما سودادن اولمسی نادر واقع اولور العلاج اولا طبیعتی حقنه لینه ایله تلیین ایلیه لر بعده قان الالر بو امراضده قان الموق بک لازمدر هم قنغی خلطدن اولور ایسه زیرا فصد ایله دورت خلط بیله چقر مرضک ماده سنه خفت کلور اکر اغریلر جمیع مفاصلده اولور ایسه ابتدا اصابع طرفندن جکر طرفندن قان الالر واکر اغری بر طرفده ایسه قانغی اغری اولمایان طرفندن الالر بعده بالکلیه دفع اولمازایسه اغری طرفندن دخی الالر وایکی قان اراسنده اخلاطی پشوریجی منضج مغلولر ویره لر بعده مسهل ویره لر اکر ماده سی صفرا ایله مخلوط قان ایسه راوند ایله خیارشنبر ویره لر یا ... رو ذاتم معجوننی ویره لر اکر اخلاطی سودا ایله قریشق اولور ایسه اون درهم دیا قاتیلیقوندن معجوننی الوب بر درهم سورنجان ایله ویره لر وبو مسهل بنم مجربمدر بدندن اخلاط مختلفه یی چیقرر ووجع مفاصله غایت نافعدر صفت مسهل سنامکی اوچ درهم راوند بر مثقال صاری هلیله قبوغی بر مثقال انیسون بچوق درهم سنبل هندی بر دانک بونلری هندبا صوییله ملایم اتشده یدی سکز ساعت قدر اصلده لر بعده سوزه لر ایچنه اون بش درهم قدر کل مکرر شربتی واون بش درهم قدر قندت حلواسی قتوب ایچه لر واکر ماده سنده غلیظ بلغم قارشق ایسه بو حبدن بر مثقال ویره لر وبو حب بنم ترکیبمدر دیمه مجربمدر غایت نافعدر صفت حب سورنجان وصاری هلیله قبوغی وصبر هر بریندن اون درهم ابو جهل قاربوزینک ایچی محموده هر بریندن ایکی درهم زنجبیل بچوق درهم مصطکی بر دانک بونلری سحق ایلیوب حب لر ایلیه لر کل مکرر شربتیله بو حبدن بر مثقال قدر ویره لر غایت مجربدر نظیری یوق قدر وشمدی فرنک ولایتنده بر معجون پیدا اولمشدر بو معجونی فرنک اطباسندن بر حاذق طبیب پیدا ایلمشدر بر کیمسه بو مرضه یکرمی بش ییل مبتلا اولور بو قدر اطبا چوق علاجلر ایلمشلر دفع اولمز عاقبت اول حکیم بو معجونی پیدا ایلمش ویدرمش اول مرض دفع اولمش بر دخی اول مرضی کورممش قورتلمشدر صفت معجون سورنجان ومحموده هر بریندن ایکیشر درهم قسط وکمون وقرنفل وزنجبیل هر بریندن بر درهم زعفران نصف درهم کفایت قدر بال ایله معجون ایلیوب ایکی درهمدن

دورت درهمه دکین ویره لر وبر مجربتر که وجع مفاصله وبل اغریسنه وعرق النسایه غایت مجربدر بعضیلر بر دفعه ایچمکله دفع ایلدیلر وبعضیلر ایکی کره ویا اوچ کره ایچمکله دفع ایلدیلر سورنجان واقعلی دورت هر بریندن اوچر درهم قدر دوکلر الیه لر اون درهم قدر قوز یاغیله قریشدروب صباح اچ قرنه ایچه لر اوزرینه اون درهم قینمش طورقا اوتی صوینی ایچه لر دورت بش کره سورر رطوب رطوب بلغملر چیقر وبا اولدرتدن خلاص اولور واسکی صیریلره بو حب غایت نافعدر صفت حب کمافیطوس دورت درهم کمادریوس وقره باشرجکی هر بریندن اوچ درهم سورنجان وصبر هر بریندن دورت درهم هیوفاریقون نخمی بر درهم بونلری سحق ایدوب تره منتیله قریشدروب نخود قدر حبلر ایلیه لر بو حبلردن بش حبدن یدی حبه دکین هر کون استعمال ایلیه لر وغلیظ شیلردن پرهیز ایلمک لازمدر مثلا باقلادن وبیبردن وسودن پرهیز ایلیه لر وسایر غلیظ شیلردن یا صدره کبی وصغرانی کبی یمیه لر وجماعدن وچوق یوب امتلا اولقدن صاقنه لر وجع مفاصلده وصیرلرده مسهل ویروب سوردکدن صکره وقان الدقدن صکره یعنی بدنی تنقیه ایلدکدن صکره اغریلرک اوستنه یاغلر ویا قولر قومق کرکدر اکر صیریلرده حرارت وار ایسه اوزرینه رادع شیلر واغریسینی تسکین ایلیجی شیلر یاقو ایلیلر بوطلو کبی مارولغ بنفشه وقیه قرو غنجهسی بیتنک عصاره کری وکل یاغی هر بریندن اون التی درهم اربه اونی سکز درهم وبر دانه یمرطه صاریسیله قریشدروب اغرینک اوستنه یاقو ایلیلر هم حرارتنی سوندیرر وهم اغریسینی تسکین ایلر وبو یاقو دخی اولکی کبی نافعدر اربه اونی وباک بیر اغجی وکل یاغی بونلری پشوروب یاقو ایلیلر وسنارتوس حکیم دیرکه وجع مفاصلک شدتنده اکر قزللق وار ایسه یاغ قومق کرکدر هماره اربه اونی وسکرلی بیراق وایت اوزومی بونلری ازلجق زعفران ایله وبر دانه یمرطه صاریسیله قریشدروب یاقو ایلمک غایت اعلادر ودخی دیرکه وجع مفاصله تازه سیغیردن تازه یاقو ایلمک قدر نافع شی کورمدم دیر وبو یاقو دخی وجع مفاصلی تسکین ایلر غایت مجربدر اتمک ایچ اون التی درهم صغر قویروغی یاغی التی درهم بونلری سود ایله قینده لر ایچنه سکز درهم

صفة حب

بلغ

قدر خيارشنبه بالى قتوب ياقوا ايليه لر اكر صزى صوقدن اولوب حرارتی
اولمز ايسه اغريسين تسكين ايلمك ايچون بو ياقويى قويه لر اتمك ايچى اللى
درهم سود ايله قنده لر وايچنه خطمى تخمنك لعابندن اون التى درهم
قته لر يا بادیه واكليل ملك هر برندن سكز درهم كتان تخمى وبورى تخمى
هر برندن ايكى درهم زعفران بر درهم كل ياغى ويا بادیه ياغى هر برندن
سكز درهم بونلرى بربره خلط خلط ايليوب اوستنه ياقوا ايليه لر ياغلرى
ابتدا امرده مناسب اولان كل ياغى سوره مكدر بعده كل ياغنى يا بادیه
ياغيله قرشدروب سوره لر بعده يالكز بابادیه ياغى سوره لر اخر امرده
محلل ياقولر قويه لر اكليل الملك ياقوسى كبى وزعفران ياقوسى كبى
وتلكى ياغى صوقدن اولان وجع مفاصل غايت نافعدر هم اغريسين
تسكين ايلر وهم تحليل ايلر مجربدر بوصو اغريسنى تسكين ايلمكده غايت
نافعدر **صفت** بليس وخزامه واكليل الملك وبابادیه وببرتيه
وديش اوتى وكماقيطوس وقره باش هر برندن بر طوتم اله لر صو ايله
وازلجق سركه ايله وبرازجق طوز قتوب قينده لر بعده سونكرى وبو
صويه باتروب اغرين يره قويه لر اما بو علاجلر كاهيجه عرق النسايه
تاثير ايلمز اول زمان احتقانلر ايلمك لازمدر زيرا عرق النسانك
ماده سى بدننك ايچنده اولمغله دكمه علاج كار ايلمز كس علاجلر
ايلمك كرك حب منتن وحب سورنجان كبى وحب شيطرج كبى حبلر
استعمال اتدوره لر حب السنوبين تازه سركله بجدوكوب ياغيله
قرشدروب عرق النسايه ياقوا ايلريدى صارى صولزا قيدرى
خلاص اولورلردى بو مرضه بوندن ايو علاج بولمدم دينكى
ومعلوم اوله كه بدنى تنقيه صكره مطلق وجع مفاصلده كاهيجه
محتاج اولورلر وزرنه حجامت ايلمك ويا سلوك يا بشدرمق ويا
طاغلمق لكن بونلرى كندى كندولكندن ايلميه لر بلكه بر طبيبك رأيله ايليه لر كه
حتى خطا واقع اولميه **دردونجى مقاله بر عضوه مخصوص اولميوب** المقالة الخامس
بدنه شامل اولان امراضنك بياننده در بو دخى ايكى بابدر اولكى
حميات يعنى ستمه لر بياننده در ستمه ديدكلرى بر غريب حرارتدركه
يوركده شعله لنوب روح واسطه سيله وطمرلرده اولان قان واسطه
سيله جميع بدنه يايلور وبدنده اول حرارت اول قدر شعله لنوركه
افعال طبيعيه يه ضرر ايلر وحما دخى اوج درلودر زيرا اول حرارت
اكر اولا ارواحه تعلق ايلرسه حماى يوميه ديرلر زيرا اكثريا بركونده

دفع

دفع اولنور واكر اول حرارت اولا اخلاطه تعلق ايلرسه اكا حماى خلطيه
ديرلر واكر اول حرارت اولا اعضاى اصليه يه تعلق ايلرسه مثلا جكر
ويورك كبى اكا حماى دق ديرلر توركجه قورو خسته لق ديرلر ومطلق
حما دخى ايكى قسمه منقسم اولور برينه حماى مرض ديرلر برينه
حماى عرض ديرلر اكر حمانك سببى مرض اخردن اولميه بلكه صوقدن
ويا صيجقدن ويا عفونتدن اوله اكا حماى مرض ديرلر واكر سببى
بر مرض اغردن اولورسه مثلا ايچرده وطشرده شيشلردن اولان
ستمه لر كبى وذات الجنبده وسرسامده اولان ستمه لر كبى اكا حماى عرض
ديرلر **اولكى فصل** حماى يوميه نك سببنى وعلاجنى بيان ايلر بو حماى لبيان حمى اليومية
يوميه بر ستمه دركه اروحك قزغنندن اولور بونك سببى انفعالات
نفسانيه دن اولور بك سونمك كبى وبك تاسلنمق كبى وزياده
غضبه كلمك كبى وامتلادن واسهالدن ونازله دن وزياده يورلمقدن
وكونشدن وبيجق هواده جوق كزمكدن دخى اولور علامتى بو سببلردن
مقدم واقع اولمه سندن بيلنور وحرارتيك زياده اولمز وقاروره سى
ونبضى متغير اولمز **العلاج** سببى نه ايسه سببنى ازاله ايلمكدر مثلا يورغونلق
ايسه راحت اولوب واويقوده روحك مزاجنى تعديل ايلمكدر مثلا نيلوفر
وبنفشه ولسان ثور شربتلريله واربه صويله وبعض مفرح معجونلر
ويره لر اكر سببى غمدن ايسه جواهر معجونى كبى لسان ثور شربتيله
والما شرابى ايچوره لر اكر معده نك ضعفندن اولورسه ديا الوردى
ويره لر يا انوشدارو كبى معجونلر ويره لر وايوا شرابى دخى ايودر
واكر امتلادن اولورسه معده يى تنقيه ايليه لر قوصمغله واسهال
ايله وغدايى ترك ايليه لر وصاقز سفوفنى ويره لر وليمون شربتى
ايچوره لر ومعلوم اوله كه حماى يوميه بر قاچ كون ممتد اولور خصوصا
حماى [illegible] يه اوله وبو امتداد سببيله قان قزوب قزمغله حماى
سونوخوس پيدا اولور وبو ستمه اكثريا اتى جوق يوب [illegible] شربتلر
ايچمكه معتاد اولان كيشيلره عارض اولور بونك علاجى قان المقدر
وسكنجبين ايله وهندبا صويله سده لرنى تفتيح ايلمكدر ورد اربه
صويله ونيلوفر شربتيله يا حماض يا ليمون شربتلريله حرارتنى
تسكين ايلمكدر ومعلوم اوله كه بو حماده يكرمى درت ساعت
كچمدكجه قان المیه لر اولا لازمدركه طبيعتنى تليين ايليه لر احتقانله

ایکنجی فصل حمای عفنیه

ایله وخیارشنبه ویاکل مکرر ایله بعده قان الدرو بو زمانده فرنکلر
بو حمای سدویه برایو علاج بولمشلر درهم تفتیح سده ایلر وهم حرارتنی
سوبوندرر اول علاج بودر روح زاجدن برایکی طامله نیلوفر شربتیله
ویاهندبا شربتیله ایچوره لر غایت نافعدر واکر اول حما نازله دن
ویا اسهالدن اولورایسه نازله بابندن واسهال بابندن یازیلن علاجلر
ایله علاج ایلیه لر زیرا اصل علاج سببنی قطع ایلمکدر ایکنجی فصل اخلاطه
متعلق اولان حمای عفنیه بیانندهدر معلوم اوله که بو عفونت که
اخلاط اربعهیه یعنی قانه وصفرایه وبلغمه وسودایه متعلق اولور
ایکی قسمدر یا خارج عروقده اولور ویا داخل عروقده اولور اکر خارج
عروقده اولورسه بو حما کلور کیدر خلق بوکا ستمه دیرلر اکر داخل عروقده
اولورسه حرارتی دائم اولوب کیتمز بوکا حمای لازمه دیرلر اما خلق
بوکا اغرخسته لغی وتزلهخسته لغی دیرلر وحمای محرقه و بو حما اقسامندندر
اکر حمایه سبب اولان تعفن داخل عروقده اولان قانه تعلق ایلرسه
سونوخس عفنیه دیرلر وحمای مطبقه دیرلر دروم خلقی تزله
خسته لغی واغرخسته لغی دخی دیرلر بونک علامتی حرارتی دائم
ومتصل اولور ایرلمز تا بحران ایلینجه ونبضی سریع اولور وبویوک
اولور ومختلف اولوب قرنش مورنش حرکت ایلر وقاروره سی
بولانق اولور وقویو اولور وقزل اولور و یوزی کوزی قزل اولور
وطمرلری طلو اولور واکر قانی صفراویجا اولورسه حرارتی زیاده
اولور واوجوکلمز ومحرقهیه مشابه اولور واکر قانی بلغمی اولورسه
حرارتی ملایم اولور وبدنی اغر اولور وال ایله یاپشلسه اولقدر
حرارت حس اولنماز علاجی اولا قان الالر بعده سدهلرینی فتح ایلیوب
مزاجینی تعدیل ایلیهلر وحقنه لینه ایله احتقان ایلیهلر ویاکل مکرر
شربتی تمرهندیله ویرهلر اکر قانی ایله صفرا وار ایسه واکر بلغم وار
ایسه خیارشنبه ایله غاریقون ویرهلر شربتلردن بو مرضه مناسب
لیموندن شربتی وحماض شربتی واغاج قاونی شربتی وبنفشه شربتی
وسکری سکنجبین ویرهلر وزراحت روحیخا دبه صوبیله ویاهندبا
صوبیله ویاحماض صوبیله ویرهلر وبنفشه خمیرهسی ولسان ثور
خمیرهسی وکلبشکر مناسبدر وبو ترکیب دخی غایت مناسبدر کلبشکر
وهندباجکندن خمیرهسی واغاج قاونی خمیرهسی هربرندن سکز

درهم

درهم ماروا کوکمر تاسی دورت درهم صاری صندل وانجو سفوفی
هر برندن ثلث درهم زاج روحی سدس درهم بونلری برابر جمع ایلیوب
استعمال ایلیهلر غداسی ارپه صوبی وهندبا ایله ویا قوزو قولاغیله
پشمش بلیچ شورباسی لیمون صوبیله ویا اکشی انار صوبیله
ویا قورو وق صوبیله ویرهلر اندن سکنجبین ایچورهلر وغلیظ
غدالردن صاقنهلر اکر عفونت خارج عروقده اولان صفرایه
تعلق ایلرسه حمای غب دائره دیرلر نوبتی بر کون اشری کلور علامتی
ابتداده تترمکله کلور بعده زیاده حرارتله براعقبا اکثریا تریله
ایریلور وکاهیجه ادرار بول وکاهی اسهال ایله ایریلور وعلامتلرندن
بعضی بودرکه نبضی سریع ومختلف اولور وزیاده صوسز
اولور واوجوکلمز وکاهی هذیانات سویلر وبولی قزللغه مائل اولوب
بک صاری اولور وبونک نوبتی اون ایکی ساعتی کچمز اکر صافی صفرادن
اولورسه اکر قاروره ده بیاض بلوت کبی بر شی اولورسه بو ایو علامت
متعددکه دورت نوبتدن یا اکسکدن حما دفع اولماسنه دلالت ایلر
العلاج اولا حقنه لینه ایله طبیعتی تلیین ایلیهلر اکر غثیان
وار ایسه قوصدرهلر وطبیعتنی تلیین ایلیلر تمرهندی صوبنی
منفشه شربتیله ویاخیارشنبه ایله ویاکل مکرر ایله ویرهلر اما قان
النمغی بو حماده جالینوس وابن سینا یازمدیلر اما فرنکلردن متأخرین
بو حماده قان المغی تجویز ایلدیلر اما حق بودرکه اکر متعفن اولان
ماده نک مبداسی عروقده ایسه قان الالر دکل ایسه قان المیهلر
فصددن صکره حرارتنی سوندیرجی وخلطی تعدیل ایلیجی شربتلر
ویرهلر حماض شربتی وخیار وقبق وقاون وقاربوز چکردکلرینک
مستحلبی ایچورهلر وهندبا صوبیله سرکنجبین ایچورهلر واکر اول
حما یالکز صفرادن اولیوب بلکه سودا ویا بلغم مختلط ایسه [illegible]
رازیانه وهلیون ایرق فته لر وبسفایج وکارده وسنطو والتون اوتی
قته لر واکر خلط غلیظ ایسه بزنتین شربتی واصول شربتی ویرهلر
مادهسی نضج بولدقدن صکره صفراوی وبلغمی وسوداوی سورجی
وبلغمی شربتلر ویرهلر سنامکی وتربد وغاریقون وراوند کبی وبر
وبر درهم قرنفل وطر وسکز درهم دیاقاتلیقون معجونیله ویرسهلر
غایت مناسبدر جالینوس ادویه مفرده کتابنده ایدر یابادیه نک
یشوبن صونیدرن ایچمک جمیع ستمهلره نافعدر خصوصا قارینی ایچنده

شیش اولنلره ومعده سی شیشنلرك ستمه سنه غایت نافعدر ومعلوم
اولا كه ستمه كونی قارن المیه لر ومسهل شربت ویرمیه لر بو حاللرده اكر
تركلمزسه تركلمكه یاردم ایلمك جائزدر تركتوریجی شلر ایله مثلا اربه
صوینی شكر ایله ویره لر ویا بنفشه شربتیله ویره لر ویا نبات شكرینی
قیندروب كل صویله سیجاجق ویرسه لر تركتورمكه معین اولور واكر
ماده سی بلغم ایله مخلوط ایسه جلابی یا بادیه نجی قیندروبانك صویله
ازوب ویره لر وبعضیلر بیلكلرینه نبض اوستنه تریاك فاروقله صوالی
ویا صبر مساعی ویا اودجك اغنی زیت ایله كل یاغیله خلط ایدوب
یا قوایدلر غداسی ایكی اوچ كون طعامی تاخیر ایلیلر بعده ادنه جلابی
ویره لر شكر ایله یا نیلوفر شربتیله وقبق بورانیسی ومارول بورانیسی
ویره لر قورق صویله وبلبجمارول ایله ولسان ثور ییراغیله پشورب
صوینه لیمون صقوب ایچوره لر واكر صفرا ایله بلغم بیله اولسه بلیجی
بر زدارچین ایله قیندروب صوینی ویره لر وبو حمانك اخرنده رقیقه
یمرطه صاریسی ویره لر وبلبچ انی واوغلاقالجه وبوزاغی الجه ویره لر واكر
صفرادن اولان حمانك ماده سی جكرده ویوركه یقین اولان طمرلر ایچنده
اولورسه اكا حمای محرقه دیرلر وكاهیجه حمای محرقه طوزلو بلغمدن دخی
اولور وبعض اطبا دخی خلط سوداویدن دخی حمای محرقه اولور دیدیلر
اما اكر متعفن اولان یوركه وجكره یقین طمرلر ایچنده اولمیوب بلكه
سائر طمرلر ایچنده اولسه اكا حمای غب لازمه دیرلر وبو حما اكثریا یكتلره
ومزاجی یابس اولان كشیلره عارض اولور علامتی دلی صارو اولمق
وكاه سیاه اولمق وكوزلری اشری حرارتها ولكیدن زیاده اولمق وكوزینه
اویخو كلمك وقرواكسورك اولوب وطوداقلری قورو اولمق اما محرقه
بو علامتلرك شدیدی وكوزك اثری حرارتنه فتور كلمیوب بردونه
اولماسیدر العلاج اولا طبیعتنی حقنه لینه ایله تلیین ایلمكدر یا تمر هندی
وبنفشه شربتیله لینت ویره لر بعده قارن الالر اكر قوت وعلامت
مساعد اولوب وطمر طلو اولوب قاروره ده حمرت وغلظت وار ایسه
وبونك باقی علاجی حمای غب علاجی كبیدر لكن بونده زیاده تبرید
وترطیب وانضاج ماده لازمدر وبو حمانك مسهلاتنده سقمونیادن
صاقنمق كرك مسهلاتدن مناسب اولان اراك معجونی وخیارشنبه
معجونی اما فرنكلر ماء الجبن دیرلر وندایله یا كل مكرر شربتیله ویره لر بعده
لیمون شربتی ونیلوفر شربتی وحماض شربتی كبی شربتلر ویره لر اكر اسهالی

وار ایسه ویا صفرا غایت رقیق ایسه كل لیمون شربتی وقورق شرابی وكل
ایلمه ریباس شربتی مناسبدر وبو حماده غایت اعتنا ایلیوب جكر اوستنه
صندل انرهمی قومق كرك یا سركیله كل صوینی ویا مارول عنب الثعلب
صوینی قویه لر واكر حمایه سبب اولان عفونت خارج عروقده اولان
بلغمه تعلق ایلرسه بوكا حمای نائبه وحمای بلغمیه دائره دیرلر وبو حما اكثریا
معصوملره وقوجه لره وتازه بالق ویوغورت وبلغمی شیلری چوق
استعمال ایلین كشیلره عارض اولور علامتی بدنی بیاض اولوب
وكوزلری اولمق وبولی بیاض اولوب غلیظ وقاروره دیبنده خام
خلطلر چوق كلمك وكاهیجه قاروره صفرته مائل اولور وكاهیجه حمرته
میل ایدر خصوصا ستمه اجلد وبخو وقت نبضی كوچك اولور ویوشق
اولوب كیج كیج حركت ایلمك واز صو صمق واشتها ساقط اولمق ومعده سی
شیشمك وكاهیجه یوزی وكوزی شیشمك وستمه كلدیكی زمان بلك
اوشیمك واویخو باصمق وستلك عارض اولمق وبو حمانك نوبتی
اون سكز ساعت قدر اولور والتی ساعت قدر افاقت كلور اكر ماده
یالكز بلغم اولورسه بو حمایه بلغمیه خالصه دیرلر ولكن واكر بلغم ایله صفرا
قریشیر ایسه نوبتی بونلردن از اولور اول زمان حمای بلغمیه غیر خالصه
صفت حقنه
دیرلر العلاج اولا حقنه لینه ایله طبیعتنی تلیین ایلیلر بو حقنه كبی
صفت حقنه بیان فسلكنی وپازی وبغدای كپكی وبابادیه هر
برندن بر قبضه اكلیل الملك یارم طوتام كتان تخمی دورت درهم
بونلری قینده لر وصوینده یوز درهم الالر ایچنه سكز درهم
دیاقاتلیقون واوچ درهم دیاقاتیكون واوچ درهم ایارج فیقرا
معجونی قته لر وسكز درهم كل یاغی واون التی درهم زیت یاغی وبر
درهم افلاق طوزی قتوب احتقان ایلیه لر اكر خسته احتقانی
قبول ایلمزسه كل یاغی ویره لر ویا سكز درهم دیاقاتلیقون درهم
مجوقاتیله وبچوق درهم انیسون ایله قرشدروب ویره لر ویا اوكن
درهم خیارشنبه بالنخیر درهم بچوق قاتیله ویارم درهم دارچین
ایله ویره لر ابتدا بونلردن زیاده كسكین شربت ویرمیه لر مكر ماده
نضج بوله اول زمان جائزدر اكر معده ده غشیان وبلغم وار ایسه
ایكی درهم تورب تخمی دوكوب سكنجبین ایله ویره لر صیجاق صو ایله
قوصدوره لر اما بو حماده قارن المغی حكماء یونانیدن كیمسه ذكر
ایلمه مشدر اما ابن سینا دیر كه اكر قاروره ده حمرت وغلظت

وار ایسه فصد ایلمك جائزدر هم بردخی اکر خسته نك قوتی وار ایسه
و وقت دخی مساعده ایدرسه فصد ایلرلر زیرا الملرنسه تجوینا ایلمه زین
وبو بلغم خلط غلیظ اولمغله بونی انضاج ایچون سکنجبین عسلی
ویره لر یا الدیکره و یا ارایارنه صو ایله و یا سکنجبین بزوری
بزوری و یا اصول شربتی و یا زوفا شربتی دیرلر ماده پشدکدن
صکره مذکور مسهلدن قوتلی مسهل ویره لر ایکی درهم ایارج فیقرادن
بر درهم غاریقون ایله ویره لر و یا بش درهم دیافنیکون معجونی ویره لر
وتربد معجونی وسفوفی بوکا غایت مناسبدر ومعلوم اوله معلوم
اولکه بو حماده بر ایچم مسهلدن ماده کلیت ایله کیتمز بلکه تکرار تکرار مسهل
ویرمك کرك وایکی مسهلك اراسنده منضج مغلی بلر ایچورمك کرك
بعده مدر شیلر استعمال ایلمك کرك مثلا اوقره نخود وابرق وهلیون
وکرفس کبی و شونکا و زوفا کبی قیند و ما ایچوره لر بوندن صکره
ترکتوریجی شیلره محتاجدر باقی قلان ماده یی تحلیل ایلمك ایچون
انیسون ورازیانه وکارد وصانتو ویا بادیه کبی بونلری قیندوب
سیجق سیجق صوینی ایچوره لر اما فرنك حکماسندن فناخرین پیغمبر لر
اغاجی وضا صفراسی وجوب جینی وصبا دینه یی قیندوب صوینی ایچوره
وکاهیجه تریاك ایله ویره لر مرور یشخدیله وبو حمانرمن اولمغله
اعضاء رئیسه ومعده یه یك ضعف ویریر اعضاء رئیسه ومعده
قوت ویریجی شیلر استعمال ایلمك کرك راوند قرصی وبلبن قرصی غافت
قرصی وکل قرصی کبی وجوارش عود ایله معده قوت ویره لر معده
قوت ویره جك یا قوللر قویه لر وقوت ویریجی یاغلر ایله یاغلیه لر بلین
یاغی وصاقز یاغی و نعنا یاغی کبی وغدالر نخود ابع بادم حریره سی
شکر ایله ویره لر واریه جلابی ایله ویره لر بعده بلیج صوینی دارچین
وصاقز ایله ویره لر واکر قوتی ضعیف ایسه مرض اخرنده رو فدن
یمرطه و بلیج اتی و بوز اغی اتی واو غلاق اتی دارچین و قرنفل وصاقز
ایله ویره لر واکر بلغمك تعفنی داخل عروقده اولورسه بوکا حمای لثقه
دیرلر بو حمانك حرارتی حمای دقه مشابهدر لکن بونده نبض بو متشقق
وبعد الطعام حرارت زیاده اولمز اما حمای دقده زیاده اولور
علامتی بو حمانك حرارتی لازم اولور وکوندن اخرنده حرارتی مشتد
اولور بونده اوشومك ودترمك وترلر وصوسزلغی اولور
مکرکه متعفن اولان بلغم طوزلو بلغم اوله وبولی بیاضه مائل

بولانق

بولانق اولور ونبضی مختلف اولور سائر سمه لردن سرعتحاز اولور
العلاج بو حمانك علاجی بعینه حمای بلغمیه دایره دن ذکر اولان
علاجلر نجدر لکن بونده بك استی شیلردن زیاده حذر ایلیه لر
واکر حمانك سببی اولان عفونت خارج عروقده اولان سودایه
تعلق ایلرسه اکا حمای ربع دایره دیرلر بو متعفن اولان سودای
طبیعیه نك احتراقندندر و یا بلغمك احتراقندندر و یا بلغمك احترا
قندندر شیخ رئیس ابن سینا دیرکه سودای طبیعیه دن دخی حمای
ربع اولمق ممکندر وبونك سببی سودا ارتدیریجی شیلر استعمال
اتدوریجی ایلکدندر و یا اخلوطی یاقجی شیلر تناول ایلکدندر حجك
کبی وصوغان وصرمساق وخردل وطوزلو لاهنه وصوغان وصرمساق
وخردل وطوزلو اتلر وشیشی کبی وبو حمانك اکثر یا ظهوری مختلف
سنه لردن عقبنجه واقع اولور وکاهیجه دم بواسیرك احتباسندن
اولور علامتی بر کون طوتر ایکی کون طوتماز وقاروره سی اینجه
اولور وبراز ساهمتراق اولور وبدنی اغر اولور بکرغنه سی اولور
وابتدا طوتدوغی زمان صوقلغندن صکره طوتدوغنك صوقلغی
ارتر اولور ونوبتی ماده سنه کوره اولور اکر ماده سی غلیظ ایسه
یکرمی دورت ساعتده دك سورر اکر ماده سی اینجه ایسه نوبتی تیز
کچر وشول ربع که احتراق اخلاطدن اوله حرارتی شدید اولور
اولور وزیاده صوسز وبولی نك رنکی محترق اولان خلطه
مناسب اولور العلاج بو حمانك علاجی بر طبیب حاذقه زیرا
بو حماده منضج مغلی بلری تکرار تکرار ایچمکه محتاجدر زیرا بو حمانك
ماده سی بر شربتله ایکی شربتله چیقمز تکرار تکرار شربت ایچمك لازمدر
بو حمانك علاجنده اولا طبیعتی تلیین ایلیلر حقنه لر ایله بو حقنه
بو مرضه غایت مناسبدر صفت حقنه خطمی کوکی وبسفایج هر برندن
دورت درهم ایم کوکجی و یا فسلکنی و یا بشقان و یا زیحهر برندن
بر طوتم طورقا اوتی و یا بادیه هر برندن یارم طوتم انجیر التی
دانه بونلری صو ایله قیندره لر وسوزه لر وبو صودن یوز درهم
قید الالو وایجنه سکز درهم دیا قاتیلقون معجونندن ازه لر وزیت
یاغی و یا بادیه یاغی هر برندن اون ایکیشر درهم قره بوطر و بر درهم
بونلری بر یره قریشدوب احتقان ایلیلر بعده اکر قان المق علامتی

وار ایسه قان الالر خصوصا اکر ماده دمدن یا صفرادن محترق اوله
واکر ماده سی سودای طبیعیتنک یا غلیظ بلغمک احتراقندن اولورسه
ماده نضج بولوبجیه دک قان الیه لر ماده نضج بولدقدنصکره کوره لر
اکر قان المق اقتضا ایدر ایسه قان الالر و بو حماده منضج مغلا ویلر ایچورمک
لازمدر بو مغلاب کبی **صفت مغلاب** لسان ثور واوغل اوتی وبالدری صفت مغلاب
قرع وشاهتره هر بریندن بر طوتام بیان کوکی والتون لیجه اوت هر بریندن
ایکشر درهم بسفایج بش درهم قزل اوزم یدی درهم بونلری قینده وب
سوزه لر بنفشه شربتیله ویره لر تا نضج ظاهر اولنجیه دکین بعده
دیاقاتیلقون معجونندن اوج درهم الوب بر درهم
قریبوطر وقرشدوب ویره لر ویا بو مسهلی ویره لر **صفت مسهل** صفت مسهل
سنامکی اوج درهم راوند بر مثقال سنبل هندی بر دانك بونلری
مادجنبلد اصلدره لر سیجق کول اوستنده بر کیجه اصلنه ایرتسی
کون سوزه لر بونك ایچنه اون درهم قدری حلواسی واون درهم
کل شکر شربتی قتوب ایچوره آمق معجونی وسنا معجونی وحب
لاجورد دخی بو حماده مستعملدر تنقیه دن صکره بدنه قوت
ویرجك شیلر ویره لر قرمز معجونی وجواهر معجونی کبی واکر سودا
ایله بیله خلط غلیظ بلغمی وار ایسه ایارج لوغاذیادن بر
شربتلك ویروب سورد وره لر و بو مسهل بزم مجربمزدر بلغم ایله
مختلط سودایی چقرر **صفت مسهل** افتیمون کریدی دورت درهم صفت مسهل
غاریقون ایکی درهم لاجورد که یایقنمش اوله ایکی درهم محموده
انطاکی بر بچق درهم قرنفل اوتوز دانه بونلری سحق ایلیوب
بوندن بر بچق درهم قدرینی تاوق صویله یا الما صویله ایچوره لر
و بو زمانده فرنکلر افتیمونك صرصه سنلدن دورت بغدای قدرینی
کلبشکر ایله یا بنفشه خمیرسیله نوبت کونی ویررلر لکن بو کا
هرکس تحمل ایلمز مزاجی قوی ادملره ویره لر ضعیفلره ویرمیه لر
وکاهی افتیمونی زعفران معده لی یا برلر بوندن یارم درهمدن
بر درهمه دك ادمنه کوره ویره لر یا کلبشکر ایله یا بنفشه خمیرسیله
ویررلر ویا صویله ایچوررلر وکاهی ترکترمکه محتاج اولور باقی
قلاون اخلاطی چیقرمق ایچون اما جالینوس تریاقی ویرمك تملك
ایچون و بو حب ترکترمك ایچون مجربدر **صفت حب** مزروقوندن صفت حب

خایه سی

خایه سی وجاوشیر وجنطیانا وافسنتین بونلردن برابر الوب دوکوب
مثر ایله خمیر ایدوب حبلر دوزه لر نوبتدن بر ساعت یا ایکی ساعت
اول بو حبدن بر درهم قدری ویره لر ویا بو حبی قیندروب بوغنوب ویروب
اورتوب ترلده لر واما بو حمای بعینه بالخاصه نافع اولنلر بر درهم غاریقون
وثلث درهم مرصافی دارچین صویله نوبتدن بر ساعت اول ویره لر
نافعدر وکیماوی طبیبلری ایدرلر نوبتدن بر ساعت اول مصاعد
نشادردن اوج حبه قدر ایچورسه لر بو حمایه نافعدر وبو حمانك
صوق قلغنی دفع ایلمك ایچون ارقه سنه یا بویجه یاغی یا سنلب یاغی
قوندز خایه سیله قرشدروب یا مثرودیطوس تریاق قرشدروب سوره لر ومعده
اصلاح ایلکه چالشه لر وجکرک وطلاغك سده لرینی اچمغه سعی ایده
اوله لر وسودا اورتورجی شیلر تناول ایتدیرمیه لر صاقنه لر شلغم ومرجمك
کبی وصوغاندن وصر مساقدن صغرانی کبی شیلر یدیرمیه لر وطعاملرده
رطوبت ویرجی معتدل حرارتلی شیلر تناول ایلیه لر روفندن یمرطه
صاریسی کبی وقلیج وبوزاغی وجلاوسو کلون اتلری کبی وبادم
حریره سی واوزم خوشابی وسکت الماسی وخوشابی ولسان ثور
طولماسی وبوراینی کبی ونوبت کونی غذادن صاقنه لر مکرکه نوبتی
اخشامه یقین کله اول زماندن صباحله بلیج صویی ویا اربه جلابی
ایچمك مناسبدر وصوبرینه اربه صویی ولسان ثور صویی
واوغل اوتی صویی ایچمك مناسبدر بو ذکر اولنان حمالر حمیات
مفرده در اما مرکب حمانك انواعی چوقدر کیمیسی حمای صفراویه
ایله بلغمیه دن مرکب اولور وکیمیسی صفراویه ایله دمویه دن مرکب
اولور سوداویه دن مرکب اولور وکیمیسی بلغمیه ایله دمویه دن
مرکب اولور وکیمیسی سوداویه ایله دمویه دن مرکب اولور وکیمیسی
صفراویه ایله وبلغمیه ایله وسوداویه ایله مرکب اولور وکیمیسی هم
صفراویه ایله وبلغمیه ایله وسوداویه ایله ودمویه ایله مرکب اولور
لکن شمدیه مشهور اولان کتابلرده مذکور اولان حمای شطر
الغب در بو حما بر ذی برامز حمادر علاجی کوجدر و بو حما خارج
العروق صفراویه ایله داخل العروق بلغمیه دن مرکب اولور و بو حما
نادر واقع اولور اولدوغی زمان صالتغی کبی هر بر ده اولور
و بو حما اکثریا فالجه وسکتیه منتقل اولور وکاهیجه شدتلیجه اولوب
تیز هلاك ایلر وکاهی مزمنه اولوب چوق طوتوب قوای ضعیف

ایلر و بونك سببی صفراوی اولان کیمسه بارد و یاش غدالری چوق
استعمال ایلیوب و زیاده بك حرکت ایلیوب بوزلوب ساکن اولتور مقعدده
بیدا اولور و یا جکری بیجوق اولوب صفرا متولد اولوب و معده‌نك
هضمی ضعیف اولوب اندن بلغم متولد اولوب بو حما بیدا اولور بو حمانك
علامتی نوبتی برکون شدید اولور و برکون خفیف اولور
و کاهی اوشوتمه‌سی برکونده تکرار اولور و کاهی بدن صوق
صوق ایکن نبه سیجقلغی حس اولنور علاجی اولا ملینات ویرلر
و یا ملین احتقان ایله حقنه ایلیه‌لر و منضجات ویره‌لر هندبا
شربتی و یا اصول شربتی مادجنله ویره‌لر بعده بو سهلی
ویره‌لر صفت سهل راوند و غاریقون هر برندن بربچوق درهم
سنامکی ایکی درهم سنبل هندی دورت بغدای اغزی انیسون
نصف درهم بونلری هندبا صوییله اصلده‌لر التی ساعت قدر
ملاویم کل اوستنده قویه‌لر بعده سوزوب اون درهم قدرت
حلواسی و اون درهم کل بالنی بونکله ازوب ایچوره‌لر اما بو حماده
فصد ایدوب بك صاقنه‌لر اکر بدن بك حمتلی ایسه و دم زیاده
اولوب زمان مساعد اولورسه صاقنرق قان الالر و باقی
علاجی حمای غب غیر خالصه‌ده مذکور اولان علاجلر ایله ایلیه‌لر
اوچنجی فصل حمای ذق بیاننده در یونان دلنده بو حمایه افطیقوس
دیرلر تورکجه قوروخسته‌لق دیرلر بو بر غریب حرارتدر که اولا
اعضای اصلیه‌یه متعلق اولور و خصوصا قلبه متعلق اوله
و بو حمانك سببی اکثر غمدن و غصه‌دن اولور بو حمانك ابتدادن
وقوعی نادر اولور اکثر یا حمای محرقه‌دن صکره و حمیات مزمنه‌دن
صکره واقع اولور و غیری سبلردن دخی اولور علامتی بشنشنه
اولکی سی بودر که حرارت جمله بدننه منتشر ایدر المس ایو حرارت
مزاجنده مستقر اولمغله حرارت اصلیه کبی اولشدر ایکنجی علامتی
نبض طمرلرینك یرلری سائر بدندن اسی اولمقدر اوچنجی علامتی
طعام ییدکدن صکره حرارتی زیاده اولمقدر و نبضی غلیظ اولمقدر
حتی ایله صانرلرکه حما نوبتی کلدی و دردنجی علامتی نبضی صلب
اوله و صغیر اوله و سریع اوله و جمیع بدنی ضعیف اوله بشنجی علامتی
ابتداده قاروره بر شی اولمیه بعده قاروره‌نك یوزنده دهنیت
ظاهر اوله کندکجه دهنیت ارته بو علامت ظاهردر و کاهیجه حمای

صفت سهل

اوچنجی فصل حمای دق

دق مرکبا اولور حمای عفنیه ایله خصوصا حمای خمسیتلر یعنی بش کونده
کونده بر طوتر ستمیله علاجی بو مرضك ابتداسنده علاج اسانده
لکن بو حمانی ابتداده تشخیص کوجدر اما اخرنده بو مرضی هر کس
بیلور حتی جهال الاطبا بیله بیلور اما علاجی کوجدر و بو مرض سو
مزاج حار یابس اولمغله مبرد و مرطب شیلره محتاجدر لکن تبرید
افراط اتممك کرکدر تا که حرارت غریزیه‌یه سو نمیه اکر حما ایله مثلا
خیارشنبر باجتر هندیله و قدرت حلواسی اریك صوییله
و ملین احتقانلر ایله حقنه‌لر و اشربه‌لردن بنفشه شربتی
و لسان الثور شربتی و نیلوفر شربتی مناسبدر و صوق ایچو سفوفی
مناسبدر و صوق تخملردن مستحلب زیاده نافعدر قبوغندن
صویلش بادم اون التی درهم و قاون چکردکی و قباق چکردکی
و قاربوز چکردکی و خیار چکردکی هر برندن بر درهم بیاض
خشخاش تخمی ایکی درهم بونلری دوکلر اربه صوییله مستحلب
ایلیوب نیلوفر شربتیلر طاتلو ایلیوب ایچوره‌لر و بو معجون
غایت مجربدر هندبا چیچکنك خمیره‌سی و لسان الثور چیچکنك
خمیره‌سی هر برندن سکز درهم ایچو سفوفی بر درهم صاری
صندل بچوق درهم بنفشه شربتیله معجون ایلیوب ویره‌لر و خسته‌یه
معتدل آبزندن ایچنه اوتوره‌لر که مرطبات و نلردن اولمش
اوله مثلا ماء ورد و بنفشه و نیلوفر و ابه کومجی و ختمی و سوید
کبی آبزندن چقدقدن صکره مریضك بدننی بنفشه یاغیله
یا طاتلو بادم یاغیله یا نیلوفر یاغیله یا قباق یاغیله یاغلیه‌لر
و بو قبیر و طی حمای دم دق ایچون ترکیبا و نشدید بدنی ترطیب
ایلر صفتی بزرقطونا لعابی و ایوا چکردکی لعابی هر برندن سکز
درهم عورت سودی و بنفشه یاغی هر برندن التی درهم تازه ترح
یاغی و دورت درهم کافور سدس درهم بونلری ازلجق بال موی ایله
مرهم ایلیوب خسته‌نك ارقه‌سنه سوره‌لر کل مرهمی و صندل
مرهمی دخی سورمك نافعدر بو مرضك تدبیری مبرد و مرطب
شیلر ایله اولور و طاتلو صولر کنارنده اوتوره‌لر و غداسی
نیمبرشت یمرطه صاریسی و بلیغ و اوغلاق اتلری و قیه بالغی
و ماء ورد و هندبا و صوق تخملر و فستق و بادم بونلر مناسبدر
و عورت سودی یا اشك سودی یا کچی سودی یا صغر سودی

ایچمك دخی نافعدر لکن هر کسه ایچورمك مناسب دکلدر بر طبیب
حاذق رأییله ایچه لر و بو زمانده سموکلو بوجکدن غدالر و شربتلر
و سفوفلر و معجونلر دوزدلر و حمای دقه ویردلر و ایرمق
نیکجندن دخی دوزدلر استعمال اتدوردلر و بوز اعوانتدن و طاوق
اتندن صولر تقطیر ایلیوب ایچوردر و ادبه صویی و ادیك صویی
و بیان کوکی صویی ازاجق دارچین و کشنیج ایله ایچمك مناسبدر

دوردنجی فصل حمای وبائیه و حمای ردیه نك علاجی بیانندهدر

حمای وبائیه دیدکلری اکثر طاعون زماننده اولور و بربرندن
خلقه سرایت ایدر و حمای ردینك اعراضی و وبائیه نك اعراضندن
اشنی اولور بو حمای ردیه و حمای وبائیه کاهی غب لازمه و کاهی
غب دائره اولور و کاهی صفراویه اولور و بلغمیه لازمه و دائره اولور
و سوداویه لازمه و دائره اولور حتی دیدیلر که حمای دق و وبائیه
اولور حاصل کلام بو حمای وبائیه مذکور اولان حمالر کبیدر لکن
فرقی بودر که بو حمیات وبائیه ده اعراض زیاده مشتد اولور
و ماده سی سمی یعنی زهرلی اولور علامتی باش اغریسی و اوجوسزلق
و بك صوصه مق و ایچنك حرارتی طشره سندن زیاده اولور
و الی و ایاغی صوق اولمق و بایلمق و تیز تیز صولومق و بدننك
و اغزینك رایحه سی قوقمق و بر علامتی دخی بو حما خلقه عام اوله
و هواده و با علامتی ظاهر اوله و بو حمایه مستعد اولنلر انواع
مختلف طعام ییینلر و چوق حرکت ایتمیوب سکون اوزره
اولنلردر اما بر امر حمانك علامتی ابتدا انلنمه سی کوجدر اما که
معلوم اولور بو حما دخی وبائیه کبیدر لکن بونك ماده سی زهرلی
دکلدر و هم خلقه ساری دکلدر العلاج بو حمانك علاجنده غرض
ایکیدر بری حرارتنی سوندرمکدر ایکنجی یا زهرلر ایله سمیتنی
دفع ایلمکدر اکر حمای قوی ایسه فصد ایلیه لر ملین شربتلر ویره لر
و اکر زهری زیاده ایسه یا زهردن دورت قیراط قدر الوب لیمون
صویله ویره لر و حرارتی تسکین ایچون لسان ثور شربتی و قوزی
قولاغی شربتی و اغاج قاوونی اکشیسنك شربتی و لیمون شربتی
مناسبدر و جواهر معجونی انجو معجونی ویره لر و کل ارمنی و طین
مختوم بر بچق درهم قدر اوله لیمون شربتیله ایچوره لر و برونك
تریاکدن مذکور شربتلرك بر سیله ویرمك مناسبدر اکر

دوردنجی فصل حمای وبائیه و حمای ردیه بیان ایدر

حرارتی پك شدید اولمز ایسه اکر اسهال عارض اولور ایسه طین مختوم
ایله قوزی قولاغی شربتی و ریباس شربتی ایله ویرمك مناسبدر
و یا اتی کبك بوینوزندن بر درهم قدر اسکی کلابشکر ایله ویره لر
و تر کتوردیجی شیلر طاشره دن سوره لر اکر ترلتمك اقتضا
ایدر ایسه مثلا و یا بادیه یاغی کبی و طوز قاوتی یاغی کبی اما حمای ردیه
نك علاجی اکر بدن ممتلی اولوب اخلاط چوغیسه اخلاطی استفراغ
ایلمك کرك ملین احتقانلر ایله و اکر قان زیاده ایسه قان الالر
و شربتلردن مستعمل اولان فرنکی قند تحلو اسیسماد جین
ایله زیرا بو حرارتی سوندرر و قانك غلیانتی تسکین ایلر بعده
زهری دفع ایدیجی شیلر ویره لر کل ارمنی و طین مختوم کبی و یا
زهر کبی لیمون شربتیله و یا قوزی قولاغی شربتیله ویره لر و کبك
بینوزنی و کهربا دخی نافعلردر و جواهر معجونی ویره لر بعده ایچی
و اخلاطی پشوریجی شیلر ویره لر و بو مرضده زاج رو حتی نیلوفر
شربتیله و یا بنفشه شربتیله ویرمك غایت مناسبدر زیرا
بو عفونتی منع ایلر و سته لری اجر و حرارتنی تسکین ایلر و آزیانه
صویی و عنبر باریس صویی ایچمك بو علته غایت مناسبدر
و معلوم اوله که بو حالرده کافور و صندل و سرکه و خیار و کل
و نیلوفر قوخولمق مناسبدر و بو حمای ردیه دن بر حما واردر
اکا تر لیه خسته لغی دیرلر و انکلیس سته مه سی دیرلر بو حما اول عهد
شمدیکه زمانده چوق قدر خصوصا استانبولده چوق واقع اولور
بونك دخی سببی بر زهرلی کیفیتدر و بعضی زمانده طاعون کبی
خلقه ساری اولور و چوق زمان حمای محرقدن و حمای وبائیه دن
صکره بو حمایه منتقل اولور و بو بر حمادر که قرو خسته لغه مشابهدر
لکن قرو خسته لق اعضای رئیسه یه متعلق اولور اما بو بدنده
اخلاطه متعلق اولور و بونك علامتی هر کون طوتر و اوشوتمز
لکن چوق ترکتورر و باش اغریسی و خفقان چوق اولور و بو حما
چوق اوزنور و کاهیجه اوچ سنه قدر ممتد اولور بونك علاجی دخی
حمای وبائیه علاجی کبیدر یا زهر ویره لر و تریاق و جواهر معجونی
ویره لر و اغاج قاوونی اکشیسی شربتی و قوزی قولاغی شربتی ویره لر
و نیلوفری قیندروب ایچمك غایت نافعدر و لسان ثور و لوك قزل
اوزم ایله قیندروب ایچوره لر

بشنجی فصل حمایه ملحق اولان امراضك

بشنجی فصل حمایه ملحق اولان امراضی بیان ایدر

بیاننده در حصبه کبی وجدری کبی وطاعون کبی جدری دیدکلری
تورکجه چیچك دیرلر بو ایکیسنك دخی سببی بردر لکن چیچك
ماده ورطوبتی چوقدر وحصبه نك ماده سنك اکثری یابس
صفرادر بو مرضلرك ایکیسی دخی قانك غلیانندن اولور چیچکك
علامتی ستمه سی اولمق وحرارتی اولمق وتاسه لنمق وکوزی یاشرمق
وباشی اغرمق وبورنی کچیمك وبلی اغرمق وحصبه نك ماده سنك
اکثری صفرادر وقوروددر واوکنده بلکلك ونفسی طار اولمق
وقرواوکسورکی اولمق واوازی طوتلمق وبوغازی وکوکسی اغرمق
وکاهیجه قوصمق وکوبك بروسی عارض اولمق اکثر اوچ کوندن صکره
طشره چیقر ودرلو درلو چقار کیمیسی بیاض وکیمیسی مور وکیمیسی
سیاه وکیمیسی قرمزی چقر تیزجه چقوب اوزرن خطرسزدر اما
کوك اوله ویا قره اوله وکچ چقه اکثریا خطرلیدر اما حصبه بو دخی
چیچك کبیدر لکن بو کوچك اولور وبدنه یاپشق الدر وهم چیچك کبی
کوزده چقمز بونك علامتی دخی چیچك علامتی کبیدر لکن بونده حرارت
واضطراب چوقلو اولور وبل اغرسی از اولور واکثریا چقمه سی
دفعة اولور چیچك کبی تدریجله اولمز العلاج ایکیسنده دخی اکر فصد
ممکن ایسه فصد ایلیه لر اکر ممکن دکل ایسه حجامت ایده لر وقانی
المق لازم کلیجك دردنجی کونندن اول المق کرکدر وقنه بی کل صویله
وبرونسرکیله قرشدره لر خسته نك طبانینه اوره لر اما بو مرضده مسهل
جائز دکلدر اما اکا تداده قبض اولورسه حقنه لینه ایله احتقانی تجویز ایلدیلر
ویا قدرت حلواسنی مادنین اریکی صویله ایچوره و فرنکلر کلمکرزنی
تمرهندی صویله ویرمکی جائز کوردیلر بعده ترکتوریحه وطشره اوزرنه معین
اولان ذالر استعمال ایتدوره لر بو مطبوخی ایچورمکی ابن سینا
معقول کورمشدر صفی انجیر بیدی دانه مرجمك اوچ درهم کثیرا
وراز یانه هر برندن ایکیشر درهم بونلری یوز اللی درهم صویله
قینده اللی درهم قالنجه بوندن اون بشر درهم قدر اوتوز درهم
وارنجه سیجقله ایچوره اما بو زمانده فرنکلر پادزهر ایچوره لرهم
ترکتوروهم طشره اورروهم سمیتی دفع ایلر شربتلردن مناسب
اولان بنفشه شربتی وعناب شربتی وبنفشه خمیره سی دخی مناسبدر
وایو اچکوردکنك بالوده ویره لر وکوزینی حفظ ایلمك ایچون کل
صوینی زعفران ایله اصلدوب کوزینه طاملده لر واقاقیا فلفل سماق

صویله

صویله ازوب کوزلك ایچنه طاملده لر وچیچك تمام بشدکدنصکره
طوزلو صوبی زعفران ایله سوره لر وبرنج اوننی طوزلو صوایله
بشوروب بولامج کبی اولیجق بدننه سوره لر قورودر اکر اسهال عارض
اولورسه بو مرضده فنادر تیز طوتمق کرك قوزی قولاغی شربتی
ایچوره لر وسکرلی براق شربتی ایچوره لر اکر بوغاز اغریسی عارض
اولورسه طوت شرابیله ویا خوخ شربتیله ویا کل بالی ایله غرغره ایلیه لر
جوزم
اکر اوکسورك عارض اولورسه عناب شربتی ایچوره لر ویا ایوا
مرض طاعون
چکردکی لعابنی ویره لر واویقوسزلق عارض اولورسه نیلوفر شربتی
ویره لر ومارول تخمی وخشخاش تخمنك مستحلبنی ایچوره لر اما طاعون
بودخی خلقه شامل وساری اولان مرضلردندر بو مرض غایت
یرامز ومهلك مرضدر بو مرضك سببلرنده اطبا اختلاف ایلدیلر
جالینوس وبقراط ایدرلر بو مرض بر فساددندر که هواده ویا بر یرده
اولور وبعضلر ایدر بر زهرلی کیفیتدر که بعض دیارلره مخصوص
اولور مثلا واستانبول کبی ومصر کبی وساری اولور انساندن
انسانه نقل ایلر وبر دیاردن بر دیاره نقل ایلر نیجه کره تجربه
اولنمشدر وقدیمشلردرکه اول فسادك کیفیتی اولا قلبه سرایت
ایلر بعده بوصه سرایت ایلر وبعضلر اسباب سماویه دندر اولور
اولوردیلر مثلا بعض کواکبك قراناتندن اولمق کبی اما حق بودرکه
بو مرضك سببی کثرت عصیاندن وزنادن ولواطه دن وقتل
نفسدن وظلمدن اولور حق سبحانه وتعالی قهرلرینك اوزرینه
حواله ایلر یا جن یا ملك توسطیله ویا هوانك تعفنیله ویانکور
سببلر واسطه سیله خلقه اولاشر وطاعونك ظهورینه علامت
یلدزلر چوق قدوشمك کبی وقویرقلو یلدز کورنمك کبی وجانورلر
وقورتلر تولدی چوق واقع اولمق کبی وچوق یغمورلر اولمق وحیوانات
چوق قرلمق کبی وچیچك وقزامق خلقه چوق ظهور اتمسی کبی وبعض
ادملرده زهرلو چبانلر ظهور ایلمك کبی وبعض یرامز مهلك ستمه لر
ظهور ایلمك کبی وطاعونك یرامزی اولدرکه طاعونی کوچك
اوله وقره ویا کوك اوله واعضاء رئیسه یه یقین اوله وبعض
طاعونك اسلمی
یرامز عارضه لر بیله اوله قوصمق کبی واسهال کبی وخفقان کبی
والی وایاغی صوغومق کبی ولونی متغیر اولمق کبی واسلمی اولدرکه
طاعونی بیوك اوله واعضاء رئیسه یه یقین اولمیه ولونی متغیر

اولیه و یاخود قزله مائل اوله قره وکوك اولیه و بر امز عارضه لر
بله اولیه وکوزل علامتلر بله اوله وخفت اوله خصوصا بش
کون و یا یدی کون کچمش اوله طاعوندن احتراز ایلمك تدبیری
کرکدر بو ذکر اولنان علامتلر ظهور ایلر تنقیه بدن ایلمك کرك
مسهلاتله و فصد بله و غداسنی و شربتنی اصلاح ایلمك کرك
و یا انلره لایق شیلر یمك کرك جواهر معجونی کبی و تریاق کبی و اولدقچه
یرك هواسنی اصلاح ایلمك کرك کل صو بله سرکه یی قرشدروب
اوت ایچنه صاچه لر و آس ودیع عشبی و سذاب و یا کچی بوینوزنی توتسی
ایلیه لر و یاخود بر بخور ایله بخورلیه لر مشهور و مجربدر صفت
بخور اودج عشبی دورت قبضه سذاب و اندبو و اردج و کچی بوینوزی
هر برندن ایکی قبضه بلوط یبراغی و مرصافی هر برندن سکزر درهم
بونلری سحق ایلیوب بخور ایلیه لر اما بدنی اخلاطدن تنقیه ایلمك
اول اودیه لر ایله ایلیه لر که عفونتی دفع ایلیه و اعضاء رئیسه یه قوت
ویره و حب الهی بو بابده زیاده مجربدر صفت حب الهی صبر
اون درهم مرصافی و زعفران هر برندن بش درهم بونلری کل
صو بله یوغروب حبلر ایلیه لر و بو حبلردن بشر دانه استعمال
ایلیه لر زیرا صبر معده یه قوت ویرر و اخلاط سوداوی و معفونی
دفع ایلر و زعفران قلبه فرح ویرر و حرارت غریزیه یه قوت ویرر
و کرکدر که هفته ده ایکی کره توجیلردن ویره لر اما بواسیری اولان
ادم و حامل خاتون استعمال ایلمك جائز دکلدر اما فرنکلر بو حبلری
زیاده تجربه اتمشلردر صفت حب کل صو بله یقینمش صبر اوج
درهم راوند بر بچوق درهم غاریقون بر درهم مرصافی و مصطکی
هر برندن بر دنك قوزی قولاغی شربتیله حب ایلیوب بر درهم
استعمال ایلیه لر اما کیمیاوی طبیبلری کبریت بحیکی کلشکر ایله
طاعون ایامنده استعمال ایلمك عظیم فائده ایلر دیرلر و اوت
زماننده بالق و سود و یاش تمشلر یمکدن احتراز ایلیه لر و اکثریا
قره غدالرینه و طعامنه قورق کشنیسی و یا لیمون اکشیسی چیقیه لر
و قورق شربتی و لیمون شربتی و ریباس شربتی و عنب ثعلب شربتی
ایچه لر و جماعدن و حمامه کیرمکدن احتراز ایلیه لر و کوزل بخورلر
شیلر قوقلر صندل کبی کافور بله و قرنفل و عود و لادن کبی و بو
شمامی الده طوتمق نافعدر صفتی لادن دورت درهم بنفشه کوکی

صفت بخور

صفت حب الهی

یا اوج کره

صفت حب کل

بر درهم قرنفل و جوز بوا هر برندن یارم درهم کافور سدس درهم
سذاب یاغی و قرنفل یاغی هر برندن بر قیراط مسك و زباد و عنبر
هر برندن اوچر حبه کثره لی کل صو بله ازوب کفایت قدر بوندن
اول اجزا ایله تخمیر ایلیوب شمامه یاپه لر و مزاجی حار اولنلر یازین
کونلرنده بو شمامی کتوره لر صفت شمامه کل قروسی و بنفشه قروسی
هر برندن بر درهم صندل و بخور مریم هر برندن یارم درهم اغاج
قاونی قابوغی بساسه هر برندن بر دنك کافور سدس درهم
سذاب یاغی و زباد و مسك و عنبر التشر حبه بونلری کل صو بله
ازلشر کثیر بله تخمیر ایدوب شمامه ایلیه لر و تریاقی سرکیله بخورلمق
غایت نافعدر و لیمون شربتیله کل ارمنی و یا طین مختوم ایچمك
غایت نافعدر و زمرد کوتورمك طاعون ایامنده نافعدر
و زیبق فندق ایچنده و یا غیری شیء ایچنده کتورمك غایت
نافعدر و بادزهر معجونی یمك غایت نافعدر صفت معجون
طین مختوم دورت درهم اغاج قاونی جکردکی و قوزی قولاغی
تخمی هر برندن اوچر درهم کل ارمنی و زراوند و سقوردیون
و زرنباد و مشك طرامشیع هر برندن ایکیشر درهم تریاق و یاقوت
کبك بوینوزی و بادزهر هر برندن اوچر درهم انجو و زمرد و اغدلیی
طاشی و کافور و زعفران هر برندن بر درهم و بر دنك صندل و قزل
مرجان و بیاض مرجان و یاغش ابریشم هر برندن بر درهم کفایت قدر
اغاج قاونی شربتیله معجون ایلیه لر ایکیشر درهم استعمال ایلیه لر
بو مذکورات طاعون اصابت ایتمزدن اول لدر اما اکر طاعون
اصابت ایلرسه علاجی بودر که بو مرضده قان المده اطبا اختلاف
ایلمشلردر بعضلری قان المق جائزدر دیدیلر و بعضلری
تجویز ایلمدیلر اما حق بودر که شیخ ابن سینا ایدر که طبیب اولان
کرکدر که مطعوننك مزاجنی و قوتنی کوره اکر طمرلری طلو اولوب
قان علامتی کورورسه فصد ایلیه لر قوتی مقداری اکر قان علامتی
یوغیسه قان المیه لر و اکثر متاخرین اطبا فرنکلردن بو مذهب
اوزرینه ذاهبلردر و روستتوس غلیا دخی بویله دیرلر لکن بونلر
دیدیلر که قان المق طاعون اولدیغی طرفدن الالر مثلا اکر طاعون
صاغ قولتوغنك و یا صاغ قولاغنك اردنده اولسه صاغ قولدن
قان الالر و اکر صول جانبنده ایسه صول قولدن الالر و اکر طاعون

صفت شمامه

صفت معجون

صاغ قاصغنده اولورسه صاغ ایاغنک صافن طمرندن قان الالر
واکر صول قاصغنده اولورسه صول ایاغنک صافن طمرندن قان
الالر اما اسهال شیخ ابن سینا اکر حاجت اولورسه جائزدر دیر واکثر
متاخرین و فرنک طبیبلری نک جمله سی اسهالی تجویز ایلمدیلر و افضل
اولان زهری دفع ایدیجی شیلر ایچورمک کرکدر دیدیلر جمله دن
افضل خالص پادزهردن سکز بغدای اغرلغی کل صوییله و یا لیمون
صوییله و یا اغاج قاونی اکشیسی ایله ایچوره لر و بو سفوفی بو زمانده
فرنک ولایتنده چوق استعمال ایلرلر طاعوندن ایچورن **صفت سفوف** صفت سفوف
زمرد طاشی و پادزهر هر برندن یدی حبه مدبر سحق و لمنی اغداجی طاشی
اوچ حبه بونلری بر کره ده یا ایکی کره ده ویره لر و بو سفوف چوق استعمال
اولنور طاعوندن زیاده وزمه سی اساندر و زهری دفع ایلر و عفونتی
منع ایلر **صفت سفوف** نبات شکری اوچ درهم اق زنجبیل ایکی درهم کافور صفت سفوف
بر درهم بونلری سفوف ایلیوب بوندن بر درهم قدر مناسب شربتلر
ایله یا مناسب صولر ایله ویره لر مذکور اولان پادزهر معجونی بوندن
دخی استعمال اولنور و بو فقیر دیرکه اکر قبض عارض اولورسه حقنه
لینه ویرمک جائزدر و قدیت حلواسی خیارشنبه ایله استعمال اولنورسه
اوله دخی جائزدر و بو مرضده شربتلردن مناسب اولان قوزی قولاغی
شربتی و ریباس و لیمون شربتلری در و نفس طاعونک علاجی اکر اغریسی
و اعراضی قوی ایسه منضجات و محللات وقت تحمل ایلمز همان حجامت
ایلمک کرک و یا طاغلمق کرک بعده اوزرینه وجعی تسکین ایدیجی
شیلر قومق کرک ایلیجق سود کبی و یا بذیه طبنجی کبی و یا خود کتان
تخمی سود ایله قینده لر اوستنه یاقو ایلیلر و یا یمرطه صاریسی کل یاغیله
قرشدروب یاقو ایده لر و اکر بلیجی دیدیکی پاره بوب اوستنه اوده لرسه
زیاده نافعدر زهری جکر الور و اکر اچلمغه احتیاج اولورسه اوزرینه
بشرریجی شیلر قویه لر خطمی کوکی و کتان تخمی و بوی تخمی بونلری
قینده روب اوستنه یاقو ایلیلر و یا پشمش قبق کوکنی انجیر ایله و یا خمیر
ایله قرشدروب یاقو ایلیلر و یا خود کوکرجین بوقنی یا بدیه ایله قینده روب
یاقو ایلیلر و یا پشمش صوغان تریاقا ایله قرشدروب یاقو ایده لر اکر
اچلزسه نشتر ایله اچه لر و یا اچیجی شیلر یاقو ایده لر اچلدقدنصکره مرهمسی
یمرطه صاریسیله قرشدروب فتیل ایله قویه لر و پاک اولدقدنصکره
باسلیقون مرهمیله و یا صاری ملهم ایله اوکوندلر و غدالردن

بادم

ایکنجی باب اسس شیشلر بیاننده در

بادم حریره سی و جلاب و مرجمک اشی مناسبدر و بر قاچ کون ایچدکدن
صکره بلبج صوینی لیمونیله و یا سماق ایله ویره لر و میوه لردن الما و اناردن
ایکنجی باب شیشلر و بثورلر و فرنک زحمتی و جذام و چیچک و اویوز
و تمرکو و طوزلو بلغمی بعض جلده حادث اولان امراض غریبه نک
علاجی بیاننده در **اولکی فصل** اصلی شیشلرک بیاننده در اکر شیش
قانندن اولورسه اکا فلغمونی دیرلر علامتی حرارتدر و قزللق
و اغری اولمق و شیش زیاده اولمقدر علاجی اکر بدن ممتلی ایسه
فصد ایلیه لر و اکر اخلاط زیاده ایسه اسهال ایلیه لر اکر خسته نک
حرارتی وار ایسه ارپه صوینی و قوزی قولاغی شربتنی ایچوره لر
و شیشک اوستنه ابتداده رادع شیلر قویه لر سکرلی ییراق کبی
و سمزاوتی کبی ارپه اونیله یاقو ایده لر و کاهیجه شیشه یقین یردن
جذب ماده ایچون حجامت ایده لر که شیش اولمیه و اکر دفع اولمز
ایسه نشوریجی شیلر قویه لر کتان تخمی و بوی تخمی کبی سود ایله
قینده روب یاقو ایلیلر و اکر اچمغه احتیاج اولورسه نشتر ایله اچه لر
و یا خود اچیجی شیلر ایله اچه لر طوز ایله خمیری و کوکرجین بوقنی
قرشدروب یاقو ایده لر و اچلدقدنصکره تیمره منتی یمرطه
صاریسیله قرشدروب فتیل ایله اشلیه لر بعده سائر یاره لر کبی
باسلیقون ایله و صاقز مرهمیله و یا کافور مرهمیله اوکلده لر اسمی
شیشلرک بری دخی یانیق قره در بو کا شیرپنجه و نار فارسی دخی
دیرلر بو دخی یانمش صفراوی قاندن اولور خصوصا مزاجی
استحاله اولنلرده و دائما قانی یاقیجی اسی شیلر استعمال ایدنلرده
صوغان و صرمساق کبی اکثریا طاعون زماننده چوق عارض
اولور علامتی تورنک حرارتی فلغمونیدن زیاده اوله و لونی
قره یه مائل اوله و کاهیجه اوزری فسقه فسقه قبره **علاجی**
اولا فصد ایلیوب و حجامت ایلمکدر و اغاج قاونی اکشیسنک
شربتنی ایچمک و هندبا شربتی ایچه لر و جواهر معجونی یه لر
و قبرجقلک اوستنه سکرلی ییراغی و مرجمک و اغاک ایچی تراب
قرشدروب اوستنه اوره لر یا خود بور جاقا و نیسر سرکنجبین
ایله قرشدروب یاقو ایده لر یا خود ارپه اونی یمرطه صاریسیله قرشدروب
اوستنه قویه لر و کاهیجه یاقیه محتاج اولور و باقی علاجی فلغمونی
علاجی کبیدر و بر درلو شیش دخی اولور که سحی دکلدر یا لیکون

صفرادن اولور بونك دخی علاجی بونك کبیدر لکن بونده صفرایی
اسهال ایلمك کرکدر واوزرینه کل ارمنی ویا طین مختوم قوییه لر سرکه ایله
واکر دفع اولمزسه فلغمونی کبی علاج ایلیه لر واشبو شیشلردن بری
دخی قان چبانیدر بو دخی فاسد وغلیظ قاندن اولور واتلی یرده
ظاهر اولور بونك دخی علاجی اوزرینه منضجات قویه لر مثلا بغدای
اونی کبی یاخود قرو اوزم ایله چینیمش بغدانی کبی یاخود انجیر کبی
ودیاخلیون مرهمی کبی اکر بر کیسه قان چبانی چقرمغه مبتلا اولنسه
بدنی اولا تنقیه ایلمك کرك فصد ایله واسهال ایله وشراب شاهتره
ایچمك ملازمت ایلیه واشبو ورملردن بریسی دخی داحس درکه تورکجه
طنه بوری دیرلر بو دخی محترق صفراوی قاندن اولور اللرك ویا
ایاقلرك برمقلرینك اوجنده چیقر بر کوچك ورمدر اما اغریسی
زیاده در علاجی اولا قان الالر وصفرایی اسهال ایلیه لر واوزرینه
اغریسنی تسکین ایلیجی شیلر قوییه لر بقله اونی واربه اونی بر از جوق
کافور قتوب وبرز قطونا ایله وسرکه ایله قرشدروب یاقو ایلیه لر ویا برز
قطونایی کل ارمنی ایله یاقو ایده لر اکر بو بارد یاقولر ایله ساکن
اولمزسه خصوصا ابتدا وقتی تحمل اوله بارد شیلر قومسه لر مخفف
ومحلل شیلر قوییه لر ظاهرده اولان حرارتنه بقمیه لر اکرچه آتش کبی
اسی ایسه ده اکر یاغی قزدروب برماغنی ایچنه باتروب اسیسنه
صبر ایلسه نفعی تیز مشاهده اولور دفع اولمزسه اوزرینه پشریجی
شیلر یاقو ایده لر کتان تخمی کبی بر طه صارسیله واچلدقده صکره
بو مرهمی قوییه لر صبر اوچ درهم مرصافی وکونلك وانزروت هر برندن
بر درهم ترمنتی سکز درهم کل یاغی ایکی درهم بونلری مرهم ایلیوب
اوزرینه قوییه لر واشبو ورملردن بریسی دخی سرطاندر وبونك
دخی ماده سی یانمش قان ایله سودادر واکر ماده سی بك یانمش
ایسه اچیلور یاره اولور علامتی بر فندق کبی یا کوچك یومری
بر ورم اغریله ظهور ایلر واطرافنده چوق طمرلر اولور انکیچون
سرطان دیرلر وبو ورمك اغریسی زیاده اولور ولونی قرمزیه مائل
اولور اکر اچلور یاره اولورسه بد رایحه چیقر بونك علاجی
کوچدر اما اکر علاجه مباشرت اولنورسه اولا بدنی یانمش
خلطلردن تنقیه ایلمکدر افتیمون شربتیله ویا آمق معجونیله ویا
شاهتره حبیله و مزکجی شاهتره شربتی ایله اعتدال کتوره لر

قان چبانی

طنه بوری

سرطان رنجی

وجواهر

وجواهر معجونی ویا زهر استعمال ایلیه لر واشبو ورم اوزرینه تازه
هند بایی اغنی قوییه لر ویانمش نیکج کوللی ویا سمو کلی بوجاك یاقو ایده لر
وبو علته قورشون مرهمی وتوتیا مرهمی دخی مناسبدر واشبو ورملردن
بریسی دخی خیارك دیرلر بو بر ورمدر که قاصقدن چیقر اوزونجه
اولور خیار کبی وکاهیجه مستدیر اولور بو بر اسی ورمدر که
بحران طریقیله ویا بعض اعضاء رئیسه نك اول موضعه دفعندن
اولور ماده سی یالکز قاندن اولور وصفرا ایله ویا بلغم ایله ویا
سودا ایله قرشق قاندن اولور وبو خیارك نوعندندر قولتقلردن
وقولاق اردندن چقن ورملر بونلره عربجه اورام الغدد دیرلر
بونلر دخی اعضاء رئیسه نك اول مواضعه دفعندن اولور
علاجی اکر اول ورم بحران طریقیله چقدیسه اوزرینه جاذب
دوالر قوییه لر تبوردن کبی وجام صاقزی کبی ودیاخلیون مرهمی کبی اکر
بحران طریقیله اولمزسه بلکه بدنك امتلاسندن اولورسه قان
الالر ومسهل ویره لر واشبو شیشلرك نصکره علاجی فلغمونیده ذکر
اولنان مرهملر ایله علاج ایلیه لر ایکنجی فصل صوق و قاتی شیشلر
بیانندهدر صوق شیشلردن بریسی اودیمادر تورکجه یمشق
ورم دیمكدر اولور وبو بر شیشدر که حرارتی یوقدر اکر ماده سی
اینجه ایسه زیاده یمشق اولور بر شغله بصلسه خمیر کبی باتر اکر ماده
سی غلیظ ایسه صلابته مائل اولور علاجی بدنی بلغمی خلطدن
پاك ایلیه لر غاریقوندن ایله یا مجوقان ایله ویا تربد ایله وبلغمی اردرد
غدالردن ویا شمیوه لردن پرهیز ایلیه لر بعده ورم اوستنه
قورودیجی وطاغیدیجی شیلر قوییه لر وسونکری سیجق صویه باتروب
اوستنه قوییه یا کول صوینه باتروب اوستنه قوییه لر ویا سیجق
زیت یاغنی طوز ایله قرشدروب اوستنه سوره لر ویا اشی سرکه ایله
ازوب اوستنه سوره لر یاخود کبریتی بال ایله وسرکه ایله قرشدروب
اوستنه سوره لر یاخود قرغه دوکللکی کوکی یاغله قیندروب
اوستنه سوره لر اکر دشیدرسه سایر ورملر کبی علاج ایلیه لر
صوق شیشلردن بریسی دخی سقیروس دیرلر بو دخی غلیظ بلغمدن
یا سودادن ویا ایکسندن بیله اولور علامتی بر قتی شیشدر اغریسی
یوقدر علاجی بدنی اخلاط غلیظه دن پاك ایلیه لر بعده اوزرینه
یومشادیجی وطاغیدیجی شیلر قوییه لر بادم یاغی ویا بدیه یاغی وزنبق

خیار کبی جبانی

اورام الغدد

ایکنجی فصل صوق و قاتی شیشلر بیانندهدر

یاغی سوره لر وتاوق یاغی وقاز یاغی سوره لر خطمی کوکی وزنبق کوکی
ودوه دیکنی کوکی انجیر ایله قینده لر اوستنه یاقو ایلیه لر ویاخود
بو یاقویی قویه لر **صفت یاقو** مقل ازرق وقصنی وجاوشیر واسطرك
واشق هر بیرندن سکز درهم مرده سنك اون درهم صمغ تری سرکه
اصلده لر بعده کفایت قدر بال مومی وزنبق یاغی قویوب قینده وعود
القهر وکبریت دورد درهم دوکوب قرشده لر اوزرینه اوره لر
صوق شیشلردن بر نیچه دخی ورم مائی در یعنی صولو ورم مدد
بودخی بر رطوبتدر بر عضوده جمع اولور انك ایچون بر عضوك
استسقاسی دیدیلر علاجی صولو بلغمی استفراغ ایلمك کرك واوزرینه
قورودیجی شیلر قویه لر سذاب کبی وطوز قاوتی کبی قیندروب
اوستنه اوره لر یا بقله اونی طوز ایله وکبریت ایله وسرکیله
قرشدروب یاقو ایده لر وشیش انواعندندر قیرچقلرکه ایچی طولو
صو اولور علاجی بدنی اخلاطدن تنقیه ایلیه لر واوزرینه نار
قابغی قیندروب سغزه لر ویا مرهمك ومرهمی قیندروب اوستنه
قویه لر ویا بو مرهمی قویه لر **صفت مرهم** مرده سنك کبریت
ومرسین یپراغی جمله برابر اوله سرکیله وزیت ایله مرهم ایده لر اوزرینه
قویه لر وشیشلر انواعندندر خنازیر دخی ترکیجه بوکا سراجه دیرلر
اکثریا بوینونده ظاهر اولور وسببی بلغمدن ویا سوداء اولور
وازاولورکه قانیله بیله اولور اکثریا بو مرض بابادن ویا انادن
میراث اولور وغلیظ یمکلر ییمکه معتاد اولنلره وقارلو صو
ایچمکه معتاد اولنلره عارض اولور علاجی بدنی ودماغی اخلاط
غلیظه دن پاك ایلیه لر واکر قان غلبه سی وار ایسه قان الالر بعده
خاصیتله فائده ایدن دوالر ایله علاج ایلیه لر مثلا سیغیر ججیکی کوکنی
دوکوب بال ایله قرشدروب یه لر ویاخود خام سوکری بال صوییله
قینده لر اول صوینی ایچه لر وباقی علاجی سقیروسده یازدیغمز
علاجلر کبیدر وشیشلر انواعندندر ثیلات بودخی اوچ درلودر
بریسی شحمیدر یعنی ایچی طوك یاغی کبیدر وایکنجی عسلیدر یعنی
ایچنده بال کبی شی اولور وبریسی دخی کلسیدر ایچنده بیاض کرج
کبی شی اولور بونلرك سببی ماده بلغمیه در علاجی بدنی اخلاط
خلطلردن پاك ایلیه لر بعده ورم اوستنه طاغدیجی وپشرجی
شیلر قویه لر وبو مرهم بو مرض علاجنده کافیدر **صفت مرهم**

صفت یاقو
ورم مائی
صفت مرهم
حراجه مرضی
دبیلا مرضی
صفت مرهم

لادن

لادن ومقل وقصنی واشق وکوکرد صقندیسی وتیره منتی جمله برابر
الوب مرهم دوزوب اوستنه قویه لر وکرججایج یاغی وزنیله مرهم ایلیوب
اوستنه اوره لر **اوچنجی فصل** بر آسز ویا زهرلو مرضلرك جلدده ظاهر
اولوب انی بیان ایلر بونلردن بریسی جذامدرکه اکا داء الاسد
دخی دیرلر زیرا بو مرضك صاحبینك یوزی اولقدر بد اولورکه
کورن ادم ارسلاندن قورقدیغی کبی قورقر ویاخود بو مرض
صاحبنك اوزرینه ارسلان کبی هجوم ایلر اندن اوتوری بو اسمیله
تسمیه اولندی سببی یانمش سوداوی خلطلردر ویاخود صفراوی
قاندر وکاهیجه بابادن وانادن میراث اولور وبرینه سرایت
ایلر واکثریا بو مرض شول کیمسنه عارض اولورکه قانی یاقیجی شیلر
استعماله معتاد اوله مثلا طوزلو بالیق دمه کبی وصوغان
وصرمساق وخردل ومرجمك کبی وزیاده اسیجی اولان وزیاده صوق
اولان ولایتلرده عارض اولور علامتی بدنك لونی قره لغه مائل
اولور ویوزی قزرر وکوزنك اطرافی کوککله مائل اولور طبیعتی
قبضه میل ایلر وجمیع بدننده بدر اینجه اولور وکیتدکجه ساچلری دوکلکه
باشلر وطرنقلری کورنمز اولور واوازی بوغقلولر ویوزنده وسایر
بدننده یارلر جبانلر چیقر وبعض اطبا تجربه ایلمشلردر جذام مرضنه
مبتلا اولان ادمدن قان الورلر قانی صو ایچنه اقیدرلر اکر قانی
صونك دیبنه اینرسه علاجی ممکندر اکر اینمیوب صونك اوستنده
قالورسه علاج اولمز دیرلر **العلاج** اکر علاج قبول ایدرندن ایسه بدنی
معتدل غدالر ایله اصلاح ایلیلر بعده قان اصلاح ایدیجی شربتلر
ویره لر لسان ثور شربتی کبی وقوزی قولاغی شربتی واغاج قاونی
شربتی کبی بعده قان الالر بعده بدنی تنقیه ایلیلر افتیمون معجونیله ویا
دیا قاتیلقون معجونیله ویا افتیمون شربتیله وما جبنله شاهتره
شربتی ایچوره لر بعده خاصیتله فائده ایلین شیلری استعمال
ایلیلر مثلا کیك بونیوزینی قیندروب صوینی شکر ایله ایچوره لر
ویا یانمش کیك بونوزی تریاقله ولسان ثور خمیره سیله قرشدروب
ویره لر ویاخود تریاق وسفوف دیا رورد الماشربتیله قرشدروب
ایچ قرنله جوز قدر ویره لر بعده حمامه کتوره لر بحنا سطلالر سوره لر
فرنك زحمتی دخی ماده سی زهرلو اولان امراضدندر بو مرض یکی
ظهور ایلین امراضدندر اطبا متقدمین کتابلرنده یازمشلردر

اوچنجی فصل زهرلو امراضی بیانی
داء الاسد جذام درلر
فرنك زحمتی

بونک ابتدا ظهوری تاریخ هجریه‌نک طقوز یوزنه یقین زماننده ظهور
ایلمشدر زیرا اول زمانده اسبانیه قرالی یکی دنیا سمتنه عسکر کوندروب
اول یکی دنیانک بعضی یرلرینی ضبط ایلدیلر واول دیارک آدملریله
اختلاط ایلدیلر وبو مرض اول دیاره مخصوص ایدی بونلره دخی سرایت
ایلدی کندی ولایتلرینه کلدکده جمله فرنکستانه اوشندی بعده سائر
ولایته یایلدی خصوصا استانبولده ومصرده وسائر ولایتده شایع
اولدی بو مرض ساری مرضلردندر اکثری جماع ایله سرایت ایلر ویا
اختلاط ایله سرایت ایلر ویا بادرده واناده دخی میراث اولور
وبعضیلر دیدیلر که طاعون کبی بعضی دیاره دوشر بربرندن سرایت
ایلر وبو مرضک سببی بر یرلمز نه‌در بو کیفیتدر که اخلاطی افساد ایلر
اننک ایچون مخصوص علامتلر یوقدر علامتلردن بعضیسی کوکرده
صزی اولور وبعض یرلمز یاره‌لر اولور وبعضیسنک ساچی وصقالی
دوکیلور وبعضیسنک بدننده یرلمز قبقو اولور وبیل صوقلوغی
اولور وبعضیسنک بدننده قاتی ورملر ظاهر اولور بو مرضک
علاجی ابتداده آساندر اما اشکیدکدن صکره علاجی کوجدر العلاج
اولا بدنی اخلاطدن تنقیه ایلیلر اکر قانک غلبه‌سی وار ایسه قان
آلالر وبدنی پاک اولدقدن صکره بو مرضه خاصیتله فائده ایلین
شیلری استعمال ایلیلر مثلا صبرینه کبی وچوب چینی وسفیس
اغاجی وساصفراس کبی بونلردن قیندرلر صوینی ایچورلر
وترلدیلر قینتمه سنک طریقی بودر که سفیس اغاجی وصبرینه
وچوب چینی هر برندن اون ایکیشر درهم اون ایکی رطل صو ایله بونلری
قینده‌لر یاریسی قالنجه بعده هر کون التمشر درهم قدر ایچوره
وصیجاق یده اورتوده لر وترلده لر واکر مریضک مزاجی حرارت
اوزرینه ایسه بونلری قیندرکن ایچنه صندل وبنلوفر قویه‌لر
واکر مریضک مزاجی بارد ایسه قره اوزم وبادیان کوکی قویه‌لر
وکاهیجه صبرینه‌یی سفوف ایلیوب یه‌لر وبر علاج دخی واردر جیوه
ایله ایدرلر یا حب ایدرلر یدیررلر ویا توتسی ایدرلر ویا طلا ایلیوب
سورلر لکن بو علاج مخاطره‌لیدر ولهذا طبیبه محتاجدر بو ایله
اولدقده غذادن بر ترک ایلیوب یاز مدتی بو مرضده پرهیز لازمدر
پکسمات ایله قره اوزوم یه‌لر وبلبیج صوینی ایچه‌لر واکر ضعف عارض
اولورسه بلبیج کباجه یه‌لر یرلمز ونه اول مرضلردن بریسی دخی

اسکور

مرض اسقوربوط

اسکوربوط در بو مرض دخی یکی ظهور ایدن مرضلردندر اطبا
اسلامیتون کتابلرنده یوقدر بو مرضک سببی نه‌در لوخلط سوداوی یدر که
جمیع بدنه یایلور وماسا یقا اطرلرنده سده اولور وبو مرض علامتلری
صقلمقدر وکاهی نفسی طار اولمقدر وبدنک لونی قره‌یه مائل اولمقدر
ویا الدرلرنده یرلمز واو کلمز یاره‌لر اولمقدر ودیشلک اتلری نیمکدر
وطلاوغی شیشمکدر وکاهیجه ستمه‌سی اولور دوری نظامسز یعنی کاه
کونده اشری طوترکاه ایکی کونده اشری طوتر وچوقکره بوندنک
یرلمز مرضلر حاصل اولور اسهال کبی واستسقا کبی وصرع کبی وبو
مرض اکثر یا نمسه وقیلمنک ویمن وحجاز سمتنده چوق اولور بو
مرضک علاجی ابتداده کوجدر اخرنده مهلکدر علاجی اولدر که العلاج
اکر علاجی قبول ایدندن ایسه اولا اخلاط سوداویه‌یه پشیرجی شیلر
ویره‌لر بعده اخلاطی تنقیه ایلیجی شربت ویره‌لر بعده باسلیقدن
قان الالر اکر بواسیر قانی ویا حیض قانی طوتلمش اولسه ایقده صاقی
طمرندن قان الالر بعده مطبوخ اصول ویره‌لر ویا هندبا شربتی
ویا بسفایج شربتی ویره‌لر بعده مسهلاتدن معجون آمق ویا مغزوج
سنا ویره‌لر ویا بو مسهلی ویره‌لر که بو مرضه خاصیتله فائده ایلر

صفت مسهل

صفت مسهل حلاویه وقرعیو طرطر هر برندن بر درهم خردل
تخمی وتره تخمی هر برندن اوچ قیراط بونلری دوکلر سکنجبین ایله
حبلر ایلیه‌لر جمله‌سی بر شربتدر تمام تنقیه اولدقدنصکره
بو ادویه‌لری استعمال ایلیه‌لر که خاصیتله فائده ایلر تازه خردل
یپراغی بستانیندن ویا نبیندن وتازه تره یپراغی ویا بت
تره یپراغی وماسیران ویلان یاصدوغی بونلردن هر قنقیسی
اولورسه الوب قینده‌لر صوینی شکر ایله ایچوره‌لر وکبریت صویی
وزاج روحی لیمون شربتیله ایچوره‌لر وبو مطبوخ غایت مجربدر
وبر قبضه خردل یپراغی قوزی قولاغی یپراغی بر طوتام ماء جبن
سکز رطل بونلری قینده‌لر صوینده التمش درهم ایچوره‌لر وبو
سفوف غایت مجربدر خردل تخمی دورت درهم دارچینی وبسباسه
وقرنفل هر برندن بر درهم هر صباح اوچ اونچق ویره‌لر وصبرینه وچوب
چینی وسفیس اغاجی بونلری قیندروب ایچوره‌لر ترلده‌لر تریاق
ومثرودیطوس وجوارش معجونی بو علته غایت نافعدر وزهرلو
مرضلردن بریسی دخی بلیکادر بو مرض دخی یکی ظهور ایدن مرضلر

مرض پلیکا

دنده اطبادا اسلامیون کتابلرنده بوقدر وبو مرض ابتدا اوروس
دیارنده ظاهر اولدی و بو مرضک سببی قانک واخلاطک فسادندندر
وچوق زمان انادن باباذن میراث اولور علامتلری صاچلری
غلیظ اولور بربریله بوکلوب طولاشمقدر واکر اوللقلری کسیلسه لر
اندن صولو قان اقر واول قان اقردیکمز حتی اولنجیه دک واکر اول
زهرلو فاسد ماده بدنده پایلورسه بدنده برالمز مرضلر ظهور ایلر
اکر باشده واررسه باشده شیش اولور واکر سکرلره دوکلورسه فلج ولقوه
وتشنج کبی مرضلر عارض اولور واکر طمرلره دوکلورسه جکرده وطلاقده
شیش اولور وسوء القنیه مرضی ظاهر اولور واکر طبیعت قوتده
ایسه ماده یی طشره دفع ایلر برنده براخز جبانلر حاصل اولور
وذیمشلردرکه اکر بو مرض صاحبنک درناغی اوزرسه وقره زر
وکجی بوینوزی کبی اولورسه اولکیمسنه اول مرضدن خلاص اولمز
العلاج بو مرضک دخی ابتداده علاجی کوجدر اما اخرنده علاج
ممکن دکلدر بو مرضک علاجی اولا ملینلر ایله طبیعتی تلیین ایلیلر بعده
معجون مبارک ایله ویا قرطم معجونیله ویاسنا وقریبوطر طرو شاهتره
شربتنک مدبره سیله ایچوره لر وبو سفوف بو مرضه یارار کبیدر
صفت سفوف بنفشه کوکی یعنی کوک سوسن کوکی وخردل تخمی
واکیر وصوتره سی وتخمی وزعفران هربرندن بردنک دارچین
بر درهم قریبوطر واکی درهم بونلری سفوف ایلیوب هر صباح
بر درهم قدر استعمال ایلیلر قرمز معجونی وجواهر معجونی دخی
بو مرضه عظیم فائده سی واردر واولولایت اهلینک بو مرضه تجربه
اتدکلری ادویه لر بونلردر دوه دیکنی وصوتره سی ویبان تره سی
بونلری ییرلر زیرا بونلردر دوه دیکنی بو مرضه غایت نافعلردر
وکربی انی ییمک دخی بو مرضه مجربدر وبو مرضک علاجی اسکور
بوط علاجی کبیدر قورد بچی فصل بدنده ظهور ایلین مرضلرک
علاجنی بلدررکیجک واویوز وتمرکو وقورداشانی کبی شیلر بونکه
تورنجه قورداشنی دیرلر بو بر مرضدرکه انسانک بدننده دفعة
چیقر قزل قزل بقله کبی دخی کوچک قبر و غایت کچشر بونک سببی
اسنی بخاد حدتلی صفراوی قاندن ویا سوداوی قاندن ویا طوزلو
بلغمدن اولور قاندن اولانک اکثر ظهوری صباحلرده اولور و
سوداویدن اولان کون اخرنده ظهور ایلر و بلغمیدن اولان کیجه ایله

ظهور

صفة سفوف

دردنجی فصل بدنده ظهور ایدن اویوز وتمرکو وکیجک بیانی اولنور

ظهور ایلر بو مرضک بعضیسی علاجله تیز دفع اولور بعضیسی ممتد
اولوربس اون ایه دکین کتمز خصوصا ماده سی بلغمی اوله ویا سوداوی
اوله چوق کتمز العلاج اولا قانی الالر وصفراوی سوددر واکربیلر راوند
ایله وهلیلجات ایله وصفرانک حدتنی تسکین ایلیه لر قورق شربتیله
وریباس شربتیله و مستحلب البزور ایله ماء الجبن ویره لر واکر ماده سی
غلیظ سوداوی اولورسه ویا طوزلو بلغم اولورسه افتیمونی ماء
جبن ایله ویره لر ویا آسق معجونی وشاهتره حبی ویا شاهترهنک مدبر
شربتندن تکرار تکرار ویره لر ومزاجینی لسان ثور وهندبا شربتیله
اعتداله کتوره لر واکر کتمزسه صبرینه وجوب چینی ادیه صوبیلیه
ایچوره لر تبلدلر واکشی وطوزلو ویا صدمه وپینر عیبه لر ومارو
ایله وسیمز اوت ایله یلجی بشروب صونیه لیمون صوینی قتوب ایچه لر
ویا الخاصه نافع اولنلردن کلنجک چیچکنی قندوب صوینی ایچه لر
خاصیتله نافعدر اما کیجیک واویوز وطوزلو بلغم بونلرک سببی
قانک فسادندندر یا یانمش صفراوی یا سوداوی یا طوزلو بلغمدر
بو دخی ایکیدرلودر برسی صولودر برسی قرودر العلاج بونلرک
دخی علاجی اولا غدالرینی اصلاح ایلیه لر طوزلو وقیتی اکشی نسنه لر
بعده ملین شربتلر ویره لر سناکبی ودیاقاتلیقون کبی بعده برقاج
کره قانی الالر قوتنه کوره کوره بعده اخلاطنی بشیرنجی شیلر ویره
لر اکر صولو ایسه هندبا شربتی وهمیل شربتی وبالدری قرهی ویبان کوکی
وصاصفراس بونلرک مطبوخنی ویره لر بعده مسهل ویره لر غاریقوندن
وراوند وسنا مکی مسهللر مناسبدر واکر قرو ایسه لسان ثور شربتی
وشاهتره شربتی وبنفشه شربتی ویره لر ومسهلاتدن بسفایج وسنا
وافتیمون وخربق اسود ویره لر واما اسق معجونی وشاهتره حبی
وشاهتره شربتی جرب که قروسنه ویاشنه وطوزلو بلغمه نافعدر
وماء الجبنی کل مکرر شربتیله وشاهتره شربتیله تکرار تکرار ویره لر
غایت نافعدر و تمام تنقیه بدن ایتدکدن صکره طشره دن طلالر
سوره لر بو مرهم جربه وطوزلو بلغمه فائده ایلر صفت مرهم لابطه
صویی وانذز عصاره سی ولیمون صویی هر برندن اون ایکیشر درهم
تره منتی اون التی درهم مرده سنک سکز درهم اوستوبج دورت
درهم طوز بر درهم کفایت قدر کل یاغیله مرهم ایلیوب بدننه سوره لر
طلای اخر سکز درهم تره منتی کل صویله بیقیلر وتغریخ ضعیفی

قوروجربه علاج

صفة مرهم

التجه درهم ویمرطه صاریسی بردانه صابونی وكل یاغی كفایت قدرا ولا مرهم
طلا
ایلیوب طلا ایلیه لر طلاء آخر تره منتی او توز ایكی كبریت دردورت
درهم انزرو ومقناطیس هر بریندن یارم درهم ایكی دانه یمرطه صاریسی
كفایت قدر سركه وكل یاغیله مرهم ایلیوب طلا ایلیه لر البرص والبهق
البرص والبهق
بونلر دخی برقاچ درلودر قره سی اولور بیاضی اولور برص ایله بهقك
فرقی بودر كه بهقك ماده سی دریده وظاهر بدنده اولور اما برصك
ماده سی ایچرو غا اتده اولور العلاج اولا اخلاطی بشرنجی شربتلر ایله
اخلاطنی بشوره لر ومزاجنی اعتداله كتوره لر ومعده سنه وجكرنه
قوت ویره لر اما بیاض برصده وبیاض بهقده قان المیه لر ومسهل
ویره لر تخوقان (?) وتربد وغاریقون وخنظل كبی شیلر ایله بعده ظاهر
بدنه قان چكجی ادویه لر طلا ایلیه لر فرفیون كبی وقرعه دوكلكی كوكی
وآجی بادم وعاقرقرحا وكبریت ونطرون بونلردن هر قنغیسی بولنور ایسه
سركیله یا لبطه صویله یا لیمون صویله قرشدروب طلا ایلیه لر
برصه بر مجرب دوا واردر كه نظیری یوقدر بر درهم اطریلال
ایكی درهم عود القهر ایله دوكوب بال ایله قرشدروب یدوره لر
بعده اول برص اولان یرلرینی اچوب كونشه قرشو اوتوره ایكی ساعت
قدر كونشده اوتوره لركه ترلیه اول برص یرلری فسقه فسقه قبرر
اق صار وصولر اقار اول مرض دفع اولور بعضیلر بندن بر ایكی
كره یدرمكله كیدر بعضیسنه چوق زمان یدرمك استر
ماده سنه كوره لكن بو دوانك استعمالی غایت اسی كونلرده اوله اكر كیدر (?)
ییوب كونش اسی سنده اوتوره وقره بهقه خردل ایله صابون
قوبا
سوره لر نافعدر قوبا توركجه تمركو دیرلر بو دخی ایكی درلودر
بریسی یاشدر بریسی قرودر بونك دخی سببی طوزلو بلغمدر
یا یانمش سودادر یا غلیظ بلغم بیله قرشقدر اكثریا دائما طوزلو
بالق وزیتون ویا صدره وصومساق وصوغان یمكه معتاد
اولنلره عارض اولور وچوق حركت ایلیوب چوق غم وغصه
چكنلره عارض اولور علاجی اولا اخلاطی بشرنجی شیلر ویره لر
بعده قان الالر وشربت ویروب اسهال ایلیه لر بعده لبطه صوینی
سركیله وضمغیله سوره لر ویا یمرطه یاغی طرطر ویا یاغیله سوره لر
یاخود نخود اونی شی ایله ویا بال ایله سوره لر ونوشادر ینجیق (?)
دوكلر صرب سركیله ازه لر تمركویه سوره لر كیدر وبریغ (?) یاغی

و

سعفه
وبغدای یاغندر بتك دخی مجربدر وهلالیه صوینی دخی تمركویه سورمك
مجربدر كیدر سعفه بو علت اكثریا باشده اولور قرو اولور ویاش
اولور صولنور واریكلنور وبربرینه اولشور وشیشر وزیاده
اولور برامز اولور اوبیجق كله یقلشور واوغلنجقلرده چوق اولور
مرهم
وسبب كثیفده دخی اولور علاجی اكر قرو اولور ایسه قولقدن حجامت
ایده لر واولا قان الالر باشنه درته لر بعده مرهم احمر دورته لر
صفت مرهم احمر مرده سنك زنجفر ایكیسی آیری وآیرو دوكلر ومقداری (?)
سركیله زیت یاغیله قرشدره لر درته لر نافع اولور یاش اولانلر قره
اولانده علاج مشتركدر بودر كه معصوملره شاهتره شربتی ایچوره لر
اكر ممكن ایسه ویاش كیك بو بنوزی ایچوره لر اكر سودا احترقی معصوم
ایسه امزیكن خاتون طوزلو شیلردن پرهیز ایلیه لر ومسهل لازم
اولور ایسه ینه امزیكن خاتونه ایچوره لر شلوا (?) آسنو معجون كبی ودوا
قاتیلیقون وشاهتره حبی وشربتی كبی اكر سوادم (?) ایسه اولا باشنی
طمرندن قان الالر بعده مذكور مسهلاتدن ایچوره لر بو مرضه
سنامكی وصاری هلیله ویمام جنبله (?) ایچورمك غایت نافعدر
بعده ایم كونجو وادیه ولبطه كوكی وشاهتره بونلری قیندروب
مرهم
بونلرك صوییله باشنی یقیه لر وباشنی یقیه دقدن صكره بو
مرهمی سوره لر صفت مرهم شاهتره عصاره سی ولاهنه عصاره سی
ولبطه عصاره سی وآندزك (?) عصاره سی هر بریندن اون ایكشر
درهم بونلری كفایت قدر سذاب یاغی وتاوق یاغی وبال موسیله
مرهم
مرهم ایلیه لر وباشنه درته لر واوغلنجقلره بو مرهم غایت مجربدر
نزده چوب وحناو زرا وندعو (?) مرده سنك وانار قابوغی برابر
الوب دوكلر وسركیله وكل یاغیله قرشدروب باشنه سوره لر
نوع دیكر آسانجه ومجربدر كوكرد وشب اكیشنی دوكلر قوری
یاغیله ویا یوغورد ایله قرشدروب چرته لر (?) بو تركیب تمركویه وكل
باشه غایت ایله نافعدر داستخت (?) طاشی وكتره وزرد الو چكردكنك
ایچی هر بریندن اوچ درهم وشب بر موكتورمك مقداری قنابونكر (?)
غایت ایله سحق ایده لر صرب سركیله اوسكوره ایجنه قشقله چلقیالر
بادشنام
شولقدر كه تمام كتره اصلنه مرهم صورتنی بغلیه حمامده كل اولشی
اولان صابونله باشنی یقیه لر وحمامدن صكره بو مرهم ایله دورته لر
نافعدر بادشنام بو مرض یوزده بر قزللقدر كه بثورلر ایله بیله

ظاهر اولور وكاهیجه یاره اولور وكاهیجه اولمز بونك سببی دخی قانك
فساد ندندر وجكرك سوء مزاجندندر العلاج اوّلا بدنی تنقیه
ایلیه لر وقان الالر وهندباشربتی وشاهتره شربتی چوق زمان
ایچوره لر بعده طشره دن طلالر ایلیه لر وطر یاغنی سوره لر یاخود
مرده سنكی شب ایله وسركیله قیندروب سوره لر یا بو طلای سوره لر
صفتی مرده سنك سكز درهم بوره اوچ درهم شب بر درهم اوستوبج
دورت درهم سركه اون التی درهم كل صوبی سكز بیراق صوینه هر برندن
قرق درهم بونلری قیندره لر وطلا ایلیه لر ویا اجی بادم یاغنی یا نمش
شاب ایله سوره لر یا عیرطه یی كسكین سركه ایچنده بر كون بر كیجه اصلاده لر
حتی قبوغی بوشیه بعده عیرطه بیاضنی الالر وكونلك وصافرق
استوبج هر برندن بر درهم اكوب قرشدروب مرهم كبی اوله بعده
سوره لر ثاليل یعنی سكلار بونلرك سببی سودا وبلغم ماده در
العلاج اوّلا بدنی تنقیه ایلیه لر اكر قان غلامتی وار ایسه قان
الالر بعده سكوت بیراغنی دوكوب سركیله سوره لر ویلان
بصدغی سوره لر ویا انجوربز محدود وكلر سوره لر ویا هلاله سوره لر
ویا تازه هندبا دوكلر اوستنه قویه لر خاصیتله فائده ایلر ویا الجرلی
طوز ایله وسركیله قرشدروب اوستنه سوره لر یا زفتی نوشادر
ایله طلا ایلیه لر ویا كبریت صوینی سوره لر وسنلوچه اوتنی دوكوب
بال ایله قرشدروب بش اون كون یه لر صباح آچ قرنده یه لر بعنده
نقدر سكل وار ایسه كیدر حتی انادن بیله طوغمش اولسه كیدر
صاتر بوما كه تركجه كونه بقن دیرلر انك تخمندن بر اوچ قدر الوب
دوكوب عیرطه ایله ویا بال ایله قرشدره لر اوچ دورت بیلر نقدر
سكل وار ایسه هب دوكلوب كیدر وقیه قروغنك بیوجك دانه لرندن
كوندن اوچ دانه سنی اوچ صباح یه لر بدننده نقدر سكل وار ایسه
هب دوكلوب كیدر واكر بر قاچ صباح قیه قورو غی صوینده اوچ
قاشق ایچه لر وهم صوینده سكل اوزرینه دوته لر نقدر سكل
وار ایسه هب دوكله كیدر بشنجی فصل اسكی یاره لر وتازه یاره لر
یعنی قلج وتوفنك یاره لری وكوك قرلمق وكوك چقمق علاجلرینی
در اسكی یاره لرك علاجنده بدنی اخلاطدن تنقیه ایلیه لر واكر
قان زیاده ایسه قان الالر وغداده دخی تدبیر لازمدر واكر دن
ویاش یمكلردن صاقنه لر بعده یارهنك علاجنه مباشرت ایده لر

علاج سكلر

مرض كونه بقن

بشنجی فصل بیان جراحت

بلغ

اوتلا

اوّلا یاره یی یقیه لر ناصور اولوب واریسه مصری مرهم قویه لر یا برنج
لی یاقو قویه لر واكر یاره اونكلنمد ایسه بشرنجی شیلر قویه لر مثلا ترمنتی
عیرطه صارسیله وبرزنكل یاغیله قرشدروب مرهم كبی ایدوب اوزرینه
قویه لر اكر یاره نك حرارتی یوغیسه مرهم باسلیقون قویه لر اكر حرارتی
وار ایسه اسفیداج مرهمی ویا سلوكی مرهمی قویه لر واكر شیش وار ایسه
بتمش ایوا ایله مرسین یبراغنی پشوره لر یا قواید لر ویا اربه اونی
وبقله اونی ومرجك اونی بونلری سركنجبین ایله قرشدروب یاقو
ایلیه لر ویا بقله اونی یا بذیر جمكیله قیندروب اوستنه اوره لر
واكر شیش بك ایسه خطمی كوكنی كتان تخمیله قیندروب اوستنه
اوره لر ویا بوی تخمی بادم یاغیله قیندروب اوره لر ویا داخلیونی
طاوق یاغیله اریدوب اوستنه اوره لر اكر اغریسی شدید اولورسه
عیرطه صاریسی كل یاغیله قویه لر ویا ترمنتی ایله عیرطه صاریسی
وبرز زعفران قرشدروب اوستنه قویه لر اما تازه یاره لرك علاجی
اكر یاره یوفقه ایسه اوستنه زرورلوكه لر دم الاخوین كبی واندروت
وكونلك كبی واكر یاره بیوك ودرینك ایسه اوّلا ایجنی اتلیه لر
تمر هندی وقرشوندن وسائر شیلردن نه وار ایسه خیقره لر اكر
دیكیلمجك ایسه دیكه لر بعده اوستنه بشرنجی شیلر قویه لر اكر
یاره نك قانی دیكمز ایسه اوستنه عیرطه اغنی بر نطون ایله قرشدروب
اوستونی اورزینه قویه لر اوستنه قویه لر ویا خود كونلك وصبر
برابر دوكلر عیرطه اغنله قرشدروب لر وطوشان یوكیله یاره نك
اوستنه قویه لر قانی كسر بعده اوستنه بشرنجی شیلر قویه لر مثلا
عیرطه صاریسی وار ایسه اونی ترمنتیله قرشدروب لر اوستنه اوره لر
ویا ترمنتی سائیغیله بر كونلك وبرز مصطكی قرشدروب
اوستنه اوره لر واریك اریكلسنه كسدن صكره بو مرهمی قویه لر
جام صاقزی وبال موی وتیره منتی وكل یاغی هر برندن اون التشر
درهم كونلك ومرصافی وصاقز هر برندن الكشر درهم بونلری
مرهم ایلیوب اوستنه قویه لر نوع دیكر بتر بجید رجام صاقزی
وبال موی ونفت وزاج واوستوبج وكونلك هر برندن اوتوز
درهم ترمنتی التمش درهم مرصافی وعیرطه یاغی هر برندن الكشر درهم
كافور بر بچق درهم كفایت قدر كل یاغیله مرهم ایلیه لر بو عجایب
بتر جم همدر دیكر بو مرهم سكنا وستنده اولان یاره لر نافعدر

مرهم نفیس

صفت مرهم زیت یاغی اون التی درهم بال مومی یدی درهم مام
صافزی و زفت هر بریندن اون التی درهم کتان تخمی لعابی و بنفشه کوکی
هر بریندن اون التی درهم بونلری قینده کره لر طبخ کونلك و صاقز
و ترمنتی هر بریندن سکز درهم قته لر مرهم ایدوب استعمال ایلیه لر
اکر مجروحك قبضی وار ایسه کل مکرر و قدرت خلواسی و خیار شنبه
و بره لر و عفونتی منع ایدیجی شیلر ایچوره لر قوزی قولاغی شربتی
و سکولیمبر اقشربتی کبی و صندل شربتی کبی و اول شیلر که خاصیتیله
فائده ایلر انجبار شربتی ایچمك کبی و زراوند ایچمك کبی و بلاوند حینی
و مومیا و کل ارمنی و بیغمبر اغاجی و هیوفاریقون بونلردن
هر قنقیسی حاضر اولور ایسه قیندوب مناسب شربتله ایچوره لر اتش
یاقمقدن حاصل اولان یاره لرك علاجی اکر یانه سی از ایسه سوکری
سیجق صویه یاتروب اوستنه قویه لر و اکر زیاده بك یانمش ایسه
استداده صوغان طوزیله دوکلوب اوزرینه قویه لر و یاخود صابونی
کل یاغیله قریشدروب اوستنه قویه لر و یاخود ایو اجکرده کتان
لعابینی ترمنتی ایله قریشدروب اوستنه قویه لر بعده قبوغنی
قلدرمق ایچون کل یاغی یمرطه اغیله برازجق کافور ایله قریشدروب
اوستنه قویه لر و قابوغی قلقدقدن صکره باسلیقون مرهمنی
بادم یاغیله یا زنبق یاغیله قویه لر و اکر اغریسی وار ایسه کل
یاغیله کل ارمنی سوره لر تمك قرلق و چمقور بر یرده و اندن
دوشوب برنمك علاجی بیان ایلراولاجیقن تکمه و یا قریلیجی
کمکی یرینه قویه لر بعده یمرطه اغی و کل ارمنی و ایکی قریش قانی و کوندلك
و قره قوس بو جمله یی سحق ایلیوب یمرطه اغیله قریشدروب بونلری
کل صویله اصلدوب یاقوبی اوستنه قویوب بغلیه لر و یا
خود بو یاقوبی ایده لر صفت یاقو جوز اداغی اللی درهم
مصطکی و صمغ عربی هر بریندن اون ایکشر درهم مومیا و کل ارمنی
هر بریندن دوریشر درهم بونلری سحق ایلیوب یمرطه اغیله قریشدروب
اوزرینه یاقو ایلیه لر بو یاقوبی هفته ده بر یا ایکی کره دکشدیره لر
و مریض اولان کمسنه غلیظ طعام یمیه و اکر قانی زیاده ایسه قان
الالر اکر اخلاطی زیاده ایسه اسهال ایلیه لر و غداسی برنج لپه سی و مرجمك
و باچه صاریسی اوله و غافتی قیندوب صوین ایچوره و جمله دن
زیاده فائده لی اولان قره قوزدر معجونی و شربتی و مطبوخی

مرهم

اتش یاقق

بقو

صفت بقو

ایجاك

ایجاك جمله دن زیاده نافعدر و جنطیانه یی بال ایله قریشدروب ییمك
عظیم فائده ایلر عزراوند یمك بویله نافعدر و اخر علاج کوکه قوت
ویرمك ایچون زعفران یاقوسی قویه لر و یاخود بو یاقوسی قویه لر
صفت یاقو صوغلجان یاغی اون بش درهم اردج یمشی ایکی درهم
قوری سیجقا ولمش صوغلجان سکز درهم بز اوستنه قویوب بغلیه لر
و اکر یاره اولور ایسه توتیا مرهمیله و یا کافور مرهمیله علاج ایلیه لر
التنجی فصل زینته متعلق اولان علاجلر بیانندهدر کوزنشدن
یانمش یوزك اثرینی کیدروب و لوننی کوزلك ایلمك ایچون کل
صویی یمرطه اغیله سوره لر و یا ایو اجکردکی لعابینی کل صویله
سوره لر و یا بزرقطونا لعابینی اوستنه بجله و کل صویله سوره لر
و یا صمغی سرکیله ازوب سوره لر یوزنده اولان کلف کبی اکا ترجه
چیفسك دیرلر اکثر یا قزلرده و کبه خاتونلرده اولور انك
علاجی اول بدنی اخلاطدن پاك ایلیه لر بعده دوکلمش دفنه
یمشی بال ایله سوره لر و یا کافوری و نطرونی بال ایله سوره لر
یاخود لاهنه تخمنی بال ایله طلا ایده لر و لونی کوزل ایلین شیلر
بونلردر ... یاغی و تقطیر اولنمش بقله صویی و یا کافوری کل
صویله حل ایلیوب یوزه سوره لر و انجیر یمك و نخود صویی ایچمك
و یمرطه صاریسی یمك یوزك لوننی کوزلك ایدر عسلبند صویی
یوزه سورمك لونی کوزلك ایلر و قان کتوروب قرمزی ایلر بدنده
عارض اولان یرامز قوخونك علاجی بدنی اولا اخلاطدن تنقیه
ایلیه لر اسهال ایله و قان الالر و غدالری اکثر یا یبوسته مائل
اولان غدالردن اوله و غدالرینه کل سرکه سی و یا لیمون صویی
قویه لر و قاون و خیار و باقلادن احتراز ایلیه لر و بدنی عسلبند
و اسطراك قفقولیه لر ساچ ازمنك علاجی اکر بدنده فاسد خلط
وار ایسه اسهال ایله تنقیه ایلیه لر بعده لادن مرهمین یاغیله حل
ایلیوب طلا ایلیه لر و بو یاغ ساچلری اوزادر و کوکجك ایلر
ایوم دانه اوقیه اون بش درهم یانمش اربه اوقیه یاغنی طه صوغانیله
قیندوب ساچه سوره لر ساچلری اوزادر و خزامه یاغی دخی
بویله در یعنی ساچلری اوزادر و جعدك اوتنی یمرطه یاغیله مرهم
کبی ایلیوب سوره لر بو دخی ساچی اوزادر ساچ دوکلمك علاجی
بدنی یرامز خلطدن تنقیه ایلیوب قان الالر بعده مرهمین یاغی

صفت یقو

التنجی فصل یوزده کلف اولت

سعد درهم لادن اوچ درهم
الیله قریشدروب
تخمندرهم
سوره لر و طوق اوقی

یاصاقز یاغی سورەلر ویا یانمش قاتش کوکنی مناسب یاغیله
سورەلر ویا یانمش کرنچ کوکنی بالیله قرشدرب سورەلر ویا
مرهمی بیراغندن وکلرزیتله قیندوب مانیله قرشدرب سورەلر
ساجلرده برمرض دخی وار داء الثعلب دیرلر تورکجه تلکی
اویوزنی ویلان اویوزی دیمکدر اکثر یا بو مرض علتکیده ویلانده
چوق اولمغله بو اسمیله تسمیه ایلدیلر وبو مرضک سببی بر امر حدتلی
خلطلردن ویا طوزلو بلغمدن در علاجی فصد ایله واسهال ایله
بدنی تنقیه ایلیەلر بعده باشی تراش ایلیوب بر بیله محکم اوغەلر بعده
کسکین یاغچی شیلر طلا ایدەلر مثلا دوکلمش خردل کبی واطه صوغانی ← صفت معجون
کبی ویا فرفیون کبی ویا موزک کبی ویا نفتی دفنه یاغیله سورەلر
ویا بوره یی کبریت ایله سورەلر بعده قیل بتریجی شیلر سورەلر
که بو فردە ذکر اولندی ساج وسقال تیز اغرمق علاجی بدنی
بر امر فاسد بلغملردن تنقیه ایلیلر ویاش غدالردن چوق
ییه لر واطرفیل معجوننک استعمالنه مداومت ایدەلر وکابلی
مرباسی واملج مرباسنه مداومت ایدەلر وساجه وصقالنه
قسط یاغی وجوزک اوتی یاغی سورەلر وبو معجون غایت مجرب در
ساج وسقالی کچ اغرد صفت معجون قره هلیله قرق درهم زنجبیل
وخولنجان هندی هرب بندک اون درهم بونلری سحق ایله ایلیوب
بالیله وتره یاغیله معجون ایلیەلر هر کون بر مثقال ییەلر
باشده اولان قمونا ق علاجی بوی تخمی قیندوب صوبیله باشی
یقیه لر ویا بادیه عصاره سی نخود بوری ایله طلا ایدەلر ویا ایم کوم مجفف
سرکیله قیندەاولسه سرکیله باشی یویەلر ویا صفرا وطغ بوری ایله
وکبریتیله وکل یاغیله طلا ایلیلر طرنقلرک کورلغنه قالیون ← طرناق کورلق
اولماسنک علاجی اکر بدنده بر امر خلط وار ایسه بدنی تنقیه ایلیەلر
بعده بو رجاقی اوتی ویا مرجمکی اونی سرکیله طلا ایدەلر ویا کبریتی
زیتون یاغیله وسرکیله قرشدرب طلا ایدەلر ویا نفتیله طلا
ایدەلر آلا وایقچا لتمسی علاجی مرده سنک وقرصافی وزنجبیل ← آلا باق جانلنسی
جملەسی برابر اولە دوکلرزیت یاغیله وبال موبیله مرهم ایلیوب طلا
ایلیلر مجرب در نوع دیکر مصطکی اوچ درهم تره یاغی اوتوز درهم
کافور بر درهم بونلری اریوب صوبیله وکل صوبیله الشدرەلر
مرهم ایلیوب طلا ایلیلر وبو مرض صوقدن اولیجق بنفشه یاغی

ویاسمی

یدنجی فصل زهرلردن احتراز ← یدنجی فصل زهرلردن احتراز

ویاسمن یاغنی طلا ایلیلر **یدنجی فصل** زهرلردن صاقنمق وزهرلر
ایچەنک علاجی بیاننده در بکندینه زهر ایچرمکدن قورقن کمسنه
لازمدر که شبهه سی اولدوغی زمان قاتی اکشی وقاتی طوزلو
وطتلی طعاملردن صاقنه وبکا اجعنوب بیمک بیمیه ویا بک صو
صه یوب ایچمیه وهرکه هرکیون زیت یاغی ویا اغاج قاوونی برایچه
وسداب جوزیله بیه زهر اکا کار ایلمز واکر هر کون نقله قدر مثل
هیدوس ویا تریاک بیسه زهر اکا کار ایلمز جواهر معجونی یا زهر
معجونی بیی ادمه دخی زهر تاثیر ایلمز وهرکیم بادزهر ویا کل
ارمنی ویا طین مختوم ویا یانمش کیک بوینوزی ویا مدبر
زمرد طاشی بیه زهر اکا تاثیر ایلمز واکر هر کمکه ایو زمرد
ویشنطاشی وطوباج طاشی ویا زهر ومرجان کوتره زهر اکا
کار ایلمز زهر ایچمش ادمک علاجی کرکدر که اولا قوصدورەلر
زیت یاغیله ویا اکن صوبیله ویا طوبرقا وتوپی توزیله قیندوب
صوبی ایچورەلر قوصدورەلر اکر زهر معدەدن باغرسقلره
انمش ایسه ملین حقنه ایله احتقان ایلیلر واکر طبیعت اسهاله
توجه ایلدیسه [illegible] لان شیلر ییدورەلر مثلا خیار شنبه
یا قدرت [illegible] ییدورەلر واکر طبیعت ادراره
بوله توجه ایلدیسه [illegible] واغاج قاوونی کچکوری
خیار شنبه بالیله ویرەلر بعده ذکر اولنان [illegible] لر ویا زهرلی
معجونلری چوق کره ویرەلر حتی زهرک کیفیتندن [illegible] قالیه
وغداسی سود وتره یاغی وانجیر واتصوی اوله وحرکت [illegible]
وغضبدن وقورقودن وغم وقسا وتعبدن احتراز ایلیه ← یلان صوقمق
یلان صوقمش کمسەنک علاجی ابتدا ایلان اصردیغی یری
چزەلر وحجامت ایلیلر بعده تریاقی سرکیله حل ایلیوب
اول موضعی یقیلر بعده تلیچه دیکی قاتنی یاروب اول
موضعک اوزرینه قویەلر ویا خودا طه صوغانی سرکیله
پشوروب اول موضعه طلا ایلیلر ویا انجیری سرکیله قیندوب
اول یره طلا ایلیلر ویا کچینک ایچ یاغنی زفتیله وکبریت ایله
قرشدروب اول یره طلا ایدەلر اینجه دن تریاق ویرەلر ویا خوذ
برر درهم ایدنجمی ییدورەلر خاصیتیله فایده ایلر ویا تریاق ← عقرب صوقمق
اربعه دن برنجه کره ویرەلر عقرب صوقمنه علاج صوقدوغی

يری جیبن لر و حجامت ایلیه لر و اول صوقمه عقربی دوکلر صوقدوغی یره اورهلر
و یا سمو کلو بوجکی دوکلر اوزرینه اوره لر و یا صرمسانی سذاب ایله دوکوب
اوستنه یا قو ایلیه لر و یا کبریتی زیتله طلا ایلیه لر و افسنتین ایچوره لر
و یا جنطیانه ایچوره لر و یا توربت تخمی ایچوره لر و تریاق اربعه نك دخی
فائده سی چوق دیدیلر جیان صوقانه علاج صوقدوغی یری کل صو سرکه ایله
و سرکیله بقیه لر و اطه صوغانی زفت ایله طلا ایلیلر و یا صرمساغی
انجیر اغاجی برلغیله دوکلر و طلا ایده لر و زراوند و سذاب و داوند
ایچوره لر اورمجك و بوی صوقمه علاج اولا قوصدوره لر و تریاق
ایچوره لر و یا سرکیله کل ارمنی ایچوره لر و اوزرینه سوره لر آری صوقمه
علاج زیت یا غیله کل ارمنی سوره لر و طوزلو صو بیله بقیه لر و ابهم
کومجن ادبه اونیله و سرکیله طلا ایده لر و یا تازه هندبانی سحق ایلیوب
اوستنه طلا ایده لر قودوز کلب اصردیغنه علاج بو قدر مقدر بر
مرضدر که اکثریا کلبلره عارض اولور بونك علامتی قیصوب باش
اکوب کزر و راست کلدوکی کلبی اصرر و اغزینك صلیالری ...
قنغی حیوانی اصرر ایسه اول دخی قدور اکر انسانی د... ایسه یا ب...
یا تاثیر ایلر قرق کونه دکین اثری ظهور ایلیوب ... آدم دخی قدور
و بعضلر دیدیلر که التی آیدن صکره تاثیر ایلر و اصردیغی کلب قدور مدر
و یا دکلمدر بلنمك طریقی بودر که خمیری یا ایچون یاره اوستنه سوره لر
و تا اوقلره ویره لر اکر یرلر ایسه طاوقلر اولور ایسه تحقیق او لکوب قدوزدر
اکر اولمز ایسه قدوز دکلدر و قدوزدن ادمك علامتلری بودر قتده
کلبی اصردقدن صکره بر ایکی کون کچجك بدنی اغر اولور و قوتی ضعیف
اولور و معده سنده اغری پیدا اولور و اویخوسزلق ویرر امراض فکرلر
اور مکه باشلر و صو ایچمکه یقلمغه باشلر و بو مرض محکم اولدقدنصکره یوزی
و کوزی قزل قزل اولور و کاهیجه کلب کبی اورر و اخفرق عارض اولور
و صوسزلق غلبه ایلر و اغزی قورر و اوازی طوتیلور و صودن قورقمغه
باشلر و اکر سودا قوصر ایسه علامت موتدر العلاج اولا اکر کدوکه یا یری
اوکولمغه قومیه لر و اطرافنی محکم بغلیه لر که زهر سائر بدنه تاثیر ایلمیه
و یاره اوستنه جاذب شیلر قومیه لر زفت و یا جاوشیر و یا اشق بونلری
سرکیله حل ایلیوب اوزرینه سوره لر و یا بامش نکی نعنا ایله و جنطیانا
ایله طلا ایده لر بعده مسهلات ویره لر ایارج لوغاذیا کبی و یا معجون
مبارك کبی و یا افتیمون ایچوره لر و یا لاجورد و یا خربق اسود و یا

جبان صوقمق

اورمجك و بوی صوقمق

قودوز کلب اصردیغنه

صفوف لطیف مجربدر

غلفل ابیاض ... | زرنباد ... ١ | خولنجان ... ٢
زنجبیل ... | قرنفل ... ٦ | داچین ... ٤
دارفلفل ... ٦ | سنبل ... ٨ | سکر نبات ... ٤٥

بو ادویه الذی سحق ایده جك و ایکی آلتی کلك
بو اوقدر ... قدر قرینه ... صفوف
مجربدر ... بر بر ... واخشام بر درهم
... صباح واخشام ... تحلیل
استعمال ایدنلر غلیظ ریاحی ... تصحیح
... بو اصرری دفع ... مجربدر غفلت
ایده غایت ...

سناو یا افتیمونی بونلر هب مناسبدر تنقیه دن صکره خاصیتله
بو علته فائده ایلین شیلری ویره لر مثلا و یا بامش نکی کبی و قنطریون
صغیر و جنطیانا و یا پدیه و شوکة المبارك و اغاج قاونی تنور بجوسقوردیون
و مشطرامشیع و تریاق و مثرودیطوس بو مذکوراتدن قرق
کون قدر هر کون ویره لر و اکر قرق کوندن زیاده استعمال اولنسه
دخی اعلادر خاتمة الکتاب بعض خواصلر بیاننده در طوشانك
باشی یمك خاصیتله الحوا اوا غنی و تره شیه و فلجه فائده ایلر کوکرجین
یاوروسی یمك خاصیتله سکینه و اعضا کوشکلکنه و اعضا اویوشقلغنه نافعدر قرنفلی محکم دوکوب بعد التراش باشنه اکسه لر
تازه لندرر امین اوله نرکس چچکینی قوقلق معصوملرك صرعنی
دفع ایلر و جالینوسك عود الصلیبه یا زدیغی خاصه لر بو نفی
قوقمقده موجوددر کندر تخمنك یا غنی قولاغنه طاملدسه لر
صوقلدی اولان قولاق اغرسینی دفع ایلر و اسکی مرضلری کیدررخردل
... اکر قولاغنه طاملدسه لر صاغرلغی کیدرر باذن الله تعالی برطه
صار... ك یاغنی قولاغنه طاملدسه لر اغریسینی دفع ایلر و شیشنی
کیدرر مجرب ... کل کوزی کوزه قوت ویرر سرمه قوشنك ... ییسه
لر کوزه قوت ... ... یا یپوب کوزه جلا و یجی انکله جکسه
لر کوزه ... ... الیلیوب کحل ایلسه لر
کوزه ... ایسه لر کوزه غایت قوت ویرر ... ایله مضمضه
ایلیوب دشلره سورمك دیش اغریسینی ساکن ایلر ... صو قلوغنی
کیدرر و دیشلری محکم ایلر دلکوا و یکینی قهوه دب ...
ایچورلر ضیق نفس و اسکی او کسوروکه نافعدر ایوانك بشمش
یمك معده یه وارولصه قوت ویرر اغاج قاونك قابوغنی لر
ییسه لر قلبه قوت ویرر فرح ایلر التون طعام ایچنده بلدشوق
اول طعامدن ییسه لر قلبه قوت ویرر و التوندن طبخ ایچنده
پشن طعام جمیع بدنه قوت ویرر زمرد طاشی معده اوستنه
اصمق بالخاصه معده یه قوت ویرر مصطکی فائده ... صونی
ایچمك معده مرضلرندن و جکر مرضلرندن امین اوله هلیلجدن
یارم درهم قدر ایچسه لر معده یه قوت ویرر عود هندی معده یه
غایت قوت ویرر و جکری قزدوجه و کوبه ایچمك و یا معجون
ایدوب یمك جکر مرضلرینه بالخاصه نافعدر بوزاغی طلاوغنی

قرنفل
نرکس
کندر
خردل
برطه
کل مکرر

قرودب بعده دوکوب ایچسه‌لر بالخاصه طلاوغی کیدرر حوقنجات
بیمک قرنی ایچنده اولان سیللری طاغیله و بواسیری کیدررسوقنجات
بیمک نقرسه و بواسیره بالخاصه نافعدر صفرا قویر و غمی و فتار قورغی
اوتیخ هر کیمه برسه بواسیرینی کیدرر سیلان باصدیغنی قرودب
دوکوب اوج جزء بوندن برجزء اربه اوبنله یپه‌لر بواسیری کسر
کیدررر باذن الله تعالی کیبک ذکرنی قرودب دوکوب استعمال اولنسه
غایت مفوتیدر کرنجاتنی قرودب سکنجبین ایله ایچسه بوکرلک اغریسنه
استسقایه و بولنی طوتامینه غایت نافعدر قره نخودک صوینی
ایچسه‌لر جماعه قوت ویرر و بوکرکده اولان طاشی اریدر زمرد
طاشنی سحق ایلیوب هر صباح طقوز حبه قدر ایچسه‌لر اکا اصلا
زهر کار ایلمز اکتنی المابر اغنک عصارهسنی ایچسه‌لر جمیع زهرلری
دفع ایلر و زهرلو حیوانلرک زهرینی دفع ایلر تریاقدر هر کیمسه
اوچ کونده برکره یارم درم قدر کونلرنده استعمال ایلسه‌لر صرعلی

• وقولنجدن و جمادن و زهرلو حیوانلر •
• زهرندن و برص صولرک ضررندن •
• امین اولور و کنج قوجه اولمادی •
• اولمسه نک اولادی اولمغه سببدر •
• و خاتونلر نجی بو منوال •
• اوزرینه استعمال ایلیه •
• ایلسه‌لر حامل اولمغه •
• سبب اولور •

تم

الحمد لله على التمام • والرسول افضل السلام • ووقع الفراغ من تحرير هذه
النسخة الشريفة • في اواخر ربيع المباركة • في يوم الثمانية وقت
• الضحى في بلدة جزيرة قندية • قلعه من بلاد الله تعالى
• جلت عظمته جلاله في تمام ست و عشرون •
• و مائة و الف من هجرة من له العزة •
• و الشرف على يد اضعف العباد •
• احمد ابن ابو بكر خواجه في جوامع •
• عبد باشا غفر الله لهم الرحمن •
الاحد